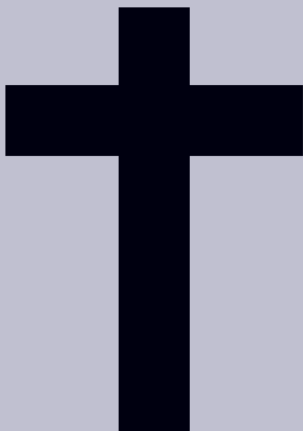

Ndəshigu'yar Fodəu
Ənga Thlər Cama'yar

The New Testament in the Marghi South language of Nigeria:
Ndəshigu'yar Fodəu Ənga Thlər Cama'yar

Ndəshigu'yar Fodəu Ənga Thlər Cama'yar

The New Testament in the Marghi South language of Nigeria:

Ndəshigu'yar Fodəu Ənga Thlər Cama'yar

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Marghi South)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025
63471087-0de7-5f4b-aa1f-ca2e66571a95

Contents

Matiwu	1
LUKA	59
Yahwana	124
Kwaranthli Nə Tanggərma	168
Kwaranthli Nə Məthləu	191
Galatiya	206
Afisa	215
Fəlipi	223
Kolosi	229
Tasalonika Nə Tanggərma	235
Tasalonika Nə Məthləu	240
Timathlawusu Nə Tanggərma	243
Timathlawusu Nə Məthləu	250
Tayitusu	255
Fəlimonu	258
Ibrani	260
Jamisu	278
Biturusu Nə Tanggərma	284
Biturusu Nə Məthləu	291
Yahwana Nə Tanggərma	295
Yahwana Nə Məthləkura Nyi	301
Yahwana Nə Makərkura Nyi	302
Jiwudə	303
Mətakər Yahwana	305

Ndøshigu Sara Wu Tsa Matiwu

*Culi Kəra Yesu Biya Sara Gwa
(Luka 3:23-38)*

¹ Ləkakadə tsətsəfə ar kəra Yesu Kərsiti zər Dawuda, kəra tsu zər Ibrahimu ngau.

² Ibrahimu ngə yabiya Ishaku,
kə Ishaku yabiya Yakubu,

kə Yakubu yabiya Yahuda ənga zamə nyi'yar.

³ Yahuda tsu ngə yabiya Parisu ənga Zara, kəra mər nda ngə Tamaru.

Parisu ngə yabiya Hesaruna,

kə Hesaruna yabiya Aramu,

⁴ kə Aramu yabiya Aminadaəu,

kə Aminadaəu yabiya Nashanu,

kə Nashanu yabiya Salmonu.

⁵ Salmonu ngə yabiya Bu'aza, kəra mənyi ngə Rahapəu.

Bu'aza ngə yabiya Obida, kəra mənyi ngə Ruthlu.

Obida ngə yabiya Jesi,

⁶ ənga Jesi ngə yabiya təl Dawuda.

Dawuda ngə yabiya Solomanu, kəra mənyi dədəmə mala Yuraya ngau.

⁷ Solomanu ngə yabiya Rahubwamu,

kə Rahubwamu yabiya Abijanu,

kə Abijanu yabiya Asa,

⁸ kə Asa yabiya Jahwashafatu,

kə Jahwashafatu yabiya Jahwaramu,

kə Jahwaramu yabiya Uziya.

⁹ Uziya ngə yabiya Jothlamu,

kə Jothlamu yabiya Ahazu,

kə Ahazu yabiya Hezikaya,

¹⁰ kə Hezikaya yabiya Manasa,

kə Manasa yabiya Amonu,

kə Amonu yabiya Josaya,

¹¹ ənga Josaya ngə yabiya Jakoniya ənga zamə nyi'yar. Ar pəci kəra nji fa'ar nda a vu mafakur a vu 'yi'yir Babilanu.

¹² Ayukufa nji fa'ar nda a vu Babilanu,

kə Jakoniya yabiya Shaltiyalu,

kə Shaltiyalu yabiya Zarubabelu,

¹³ kə Zarubabelu yabiya Abiyadu,

kə Abiyadu yabiya Eliyakimu,

kə Eliyakimu yabiya Azoru.

¹⁴ Azoru ngə yabiya Zadoku,

kə Zadoku yabiya Akimu,

kə Akimu yabiya Eludu,

¹⁵ kə Eludu yabiya Eliyaza,

kə Eliyaza yabiya Matanu,

kə Matanu yabiya Yakubu,

¹⁶ ənga Yakubu ngə yabiya Yusufu, saliya Maryamu, mala kəra yabiya Yesu, ndəra nju ngga ənga Kərsiti.

¹⁷ Abangə ngə patəkura zamana nyi'yar, dzəgwar Ibrahimu ba'anə Dawuda zaman kumo apə fodəu, dzəgwar Dawuda ba'anə mafakur wu 'yi'yir Babilanu zaman kumo apə fodəu, dzəgwar mafakur wu 'yi'yir Babilanu ba'anə shilər Kərsiti zaman kumo apə fodəu.

*Yar Yesu Kərsiti
(Luka 2:1-7)*

¹⁸ Kəja ənggəra nji ya Yesu Kərsiti. Mənyi kəra nju ngga ənga Maryamu a mbiyari alkawal nə hədzə ənga Yusufu. Ama kadivira nda hərdzau, ba nji thləwa nyi ənga hudə sara ara Mambəl Cicau.

¹⁹ Ara sal məmba nyi Yusufu ndə tsapə ngau ənga ətsu naju yiwu ja həna səli nyi wu pama nji mai, kə ji gwu dənga lagu kəra ja sən səya nyi dədəwa.

²⁰ Ama tsu ju dənga sə kau, kə waladi Thlagə cabiya nyi kər wu shuni. Ji na anə nyi, “Yusufu zər Dawuda, a sara ga hivər hə Maryamu aga ja da mala ngə mai, ara hudə kəra ara ja sara ara Mambəl Cici nga nyi.

²¹ Ju nda yabiya zər sal, ba ga fiya nyi thləmə Yesu, arya ju nda mbədana nji gə nda sara ara bikər nda.”

²² Patəkura sə'yar kə dərəkər aga ja nyabiya sərə Thlagə nana lagu miya nabi abər,

²³ “Kwapəliyagə kəra gəra sən ndə sal, wu nda hər hudəu, ju nda yabiya zəsal, nju nda fiya nyi thləmə Emanuwelu,” kəra ca ngə, “Hyal ənga mən.”

²⁴ Ənggəra Yusufu hya'ari sara wu ghanyi, kə ji məliya sərə waladi Thlagə nar nyi ja məl, ca ngə, ba ji həri Maryamu aga mala nyi.

²⁵ Ama nandə nggya ndə sal ənga mala mai, kəl ayukuda ji yabiya zər nyi. Ba Yusufu fiya nyi thləmə Yesu.

2

*Njir Sən Sau Sara Wu Səbiyar Pəci
Sa Tula Yesu*

¹ Ayukuda nji yabiya Yesu wu məlmə Bayitalahami wu 'yi'yir Yahudi, ar pəcir təlkur nə Hirudusu, kə alenyi njir sən sau ar kəra shashilga sara wu Səbiyar Pəci shili wu Urshalima, ndə sa yiwa,

² “Əmani ngə təl mafəliyagə nə njir Yahudiya kəra nji yabiya ka? Arya 'yi lari shashilga nyi wu Səbiyar Pəci, ca nga, 'yi shili aga 'ya sa dləwə nyi.”

³ Ənggəra təl Hirudusu nggari sə kau, kə hangəkal nyi hya'ari, abangə tsu ngə patəkura njir Urshalima.

⁴ Kə ji nggari patər pubu dədəgal'yar ənga maləmə dlədə'yar, ji yiwa nda vira nju nda ya Kərsiti ari.

⁵ Ndə na anə nyi, “Wu məlmə Bayitalahami ngau, wu 'yi'yir Yahudi, ara abangə ngə sərə nabi tsəfəri:

⁶ “Nagə Bayitalahami wu 'yi'yir Yahudi,
a'yi nagə nga ndiya ənga kushu
wu pama njir səm təlkur nə Yahudi mai.

Ara sara wu gə ngə vanyi ndər
səm təlkur wu səbiya,

ndəra wu nda tədəmwa
anə nji da njir Izirayila.”

⁷ Kə Hirudusu nggar njir sən sə kə dədəwa aga ja sənbiya kakalə pəci kəra ndə lari shashilga nyi.

⁸ Kə ji səwa nda a vu Bayitalahami, ji na, “Ma'ya mau hya vuwa zhigəḏəbiya ḏa ar kəra zər kə ənga hangəkal. Ma hya nər nyi ri, hya sha shili hya sa nar ḏa, aga naye tsu, ya sa ma'yi ya vuwa dləvə nyi.”

⁹ Ayukuda ndə nggari səra təl nana, ba ndə gwu lagu ndu ma'yi. Shashilga kəra ndə lari wu Səbiyar Pəci ta, bə wu mwar nda ənga ndu nu nyi kəl ta ji sa ta'yi ar vira zəra nyi ari.

¹⁰ Ar pəci kəra ndə lari shashilga kau ba ndə nyau ənga hudə pipida gagaḏau.

¹¹ Ənggəra ndə vu kiya nyi ba ndə vuwa lar zər kau ənga mənyi Maryamu. Ndə vuwa bəliya undi wu mwa nyi, ndə dləvə nyi. Ənggau kə ndə pahəna mbələr nda, ba ndə nə nyi əndzau ənga bərdu dəḏəgə kəra nju dəzau ba ənga bərdu dza wu.

¹² Ndə sha a ndu 'yi'yir nda vanyi lagu paməu, ara Hyal kughiya nda wu shuni a sara nda sha a ndəgya Hirudusu mai.

Yusufu Ənga Maryamu Hwi Ənga Zər Nyi

A Vu 'Yi'yir Masaru

¹³ Ayukuda ndə ma'yi, kə waladi Thlagə canə nyi kər anə Yusufu wu shuni, ji na, “Hya'ari, ga hər zər kau ənga mənyi hya nggwadənəkər ənga ja a vu 'yi'yir Masaru. Hya vuwa nggya a vuna, kəl yi nda nar hyi hya sha shili, ara Hirudusu a vər gal zəra nyi, ju yiwu ja tsəya nyi.”

¹⁴ Kə Yusufu hya'ari, ji həri zəra nyi ənga mənyi əvu'yi, ba ndə ma'yi a vu 'yi'yir Masaru.

¹⁵ Ji vuwa nggya a vuna kəl ta Hirudusu tau. Najakə tsu ḏarkər aga nyabiya səra Thlagə nana lagu miya nabi abər, “Sara wu Masaru nga yi nggar zər ḏa.”

¹⁶ Ənggəra Hirudusu nggari abər njir sən sə ka shanggər nyi ri kər, ba ḏəfuwa ja ndzə gagaḏau. Ba ji səwa aga nja dlədləna patər wazha shili kəra wu Bayitalahami ənga 'yi'yi kəra zəwar nyi, mbari wazha fa məthlə ba'anə kəra a gya banga nda, kakalə ənga pəci kəra njir sən sə ta na anə nyi ar kəra yar zər ta.

¹⁷ Ar pəci kə nga nji nyabiya səra nabi Irimiya nana, abər,

¹⁸ “Nji nggar ḏahə wu Rama,
a vər tiwi ənga hudə ndzəndzə gagaḏau,

Rahila nga vər tiwi aya wazha nyi,
ji tini mbiya ḏəfu ara ənggəra
nji dləna wazha nyi.”

Sha Sara Wu Masaru A Vu Nazəratu

¹⁹ Ayukuda tər Hirudusu, kə waladi Thlagə canə nyi kər anə Yusufu wu shuni wu Masaru, ji na,

²⁰ “Ga hya'ari, ga hər zər kau ənga mənyi ga sha ənga nda a vu 'yi'yir Izirayila, ara njira vər gal aga nda tsəya zər kau, a kudər nda.”

²¹ Kə ji hya'ari, ji həri zəra nyi ḏabə ənga mənyi ba ndə ma'yi a vu 'yi'yir Izirayila.

²² Ama ənggəra ji nggari abər Arkilayusu nga vər səm təlkur wu 'yi'yir Yahudi ar viya ḏənyi Hirudusu ba hivər mbari nyi ara vwau. Ənggəra nji kughiya nyi wu shuni, kə ji sha a vu 'yi'yir Galili.

²³ Kə ji ma'yi ji vuwa nggya wu vanyi məlmə kəra nju ngga ənga Nazəratu, aga nja nyabiya səra nabi'yar nana, abər, “Nju nda ngga nyi ndər Nazəratu.”

3

*Tətəlna Ndər Hyal Nə Yahwana
Ndər Məl Bəbətizəma*

(Markusu 1:1-8; Luka 3:1-18; Yahwana 1:9-28)

¹ Ayukudə fa gangə tərabiya, ngə Yahwana ndər məl Bəbətizəma shili, ja vər tətəlna ndər Hyal ar tagə nə 'yi'yir Yahudi,

² ju na, “Hya tubi, ara təlkur Hyal a dāri ləhəu.”

³ Naja ngə ndəra nabi Əshaya ndər ar kəri, ji na,
“Dahə a vər ngga a gwar tagəu,
ja vər na,

‘Hya pabəri nyi lagu anə Thlagəu,
hya məliya lagu tata'yi pir
wu mwa nyi.’”

⁴ Ləgutə ha nə Yahwana ənga shisha dləgwam nga nji məliya. Sər mba sar nyi ca ngə takulagə ci. Sər səm nyi tsu ca ngə ndzəkwa ənga 'yimir cidi tagəu.

⁵ Njira ma'yi a ndəgya ja nji sara wu Urshalima ngau ənga patər 'yi'yir Yahudi ənga patəkura 'yi'yir dəl Urdənu.

⁶ Ndu nana bikər nda, kə ji məliya nda bəbətizəma wu dəl Urdənu.

⁷ Ama ənggəra Yahwana lari njir Farisi ənga njir Sadusi gangəu, a vər shili aga ja sa məliya nda bəbətizəma, kə ji na anə nda, “Nahyi wazha mətsapa! Wa ngə kughiya hyi, aga hya hwi sara ara numa nə hufə ndzəndzə Hyal kəra a vər shili ka?”

⁸ Hya məl thlər kəra mənəhəu wu nggyabiyar hyi kəra wu cabiya abər a tubir hyi.

⁹ A sara hya fiya wu dəfuwa hyi tsu, abər, ‘Ibrahimu ngə dər'ya.’ Yu na anə hyi, abər Hyal a'yi ja ənga dənəma nə shabiya tsəka'yar kau, aga wazha anə Ibrahimu.

¹⁰ A fiyar nji hira kəm ar nggyilanga wu. Kalar wu kəra gəra pə wazha mənəhəu, nju nda gəmna nyi ba nja vakuwa nyi a gwu u'u.

¹¹ “Nayau, ya vər məl bəbətizəma anə hyi ənga 'yimi kəra wu cabiya abər a tubir hyi. Ama ndəra wu ndiya da ənga dəgaləu, wu shili wu yukudə da, ndəra alaga ǝiǝi nyi nayi a'yi yi da tsa'a aga ya hə mai. Ju sa məliya hyi bəbətizəma ənga Mambəl Cicau ba ənga u'u.

¹² Cala pi nyi wu tsa ja nga nyi, ju pina uhi ba ja tsəkəna lara nyi ba ja dzəgwə fa'ana uhi a su tsam. Ama kufu ənga cacangə ba ja nggyina nda ənga u'u kəra gəra tau.”

*Yahwana Hər Nyi Bəbətizəma Anə Yesu
(Markusu 1:9-11; Luka 3:21-22)*

¹³ Ar pəci kə ngə Yesu shili sara wu Galili, ji ma'yi a gwu dəl Urdənu aga Yahwana a gwa hər nyi bəbətizəma.

¹⁴ Ama Yahwana wu yiwu ja kari nyi, ju na, “Nayi kəra lari a dāri tsa'a ga hər da bəbətizəma, abari nga gu sən shili ara ya?”

¹⁵ Ama kə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Bəgə ja da abangə kabangəkau, kakalə nga nyi anə mən mənə məl abangau, aga mənə nyabiya sərə tsa'a.” Ənggau, kə Yahwana hənggəri, ba ji hər nyi bəbətizəma.

¹⁶ Ənggəra Yahwana hər nyi bəbətizəma anə Yesu, kə ji biya sara wu 'yimiya nyi. Ar pəci ta, kə dəməlmə pahau, ba ji lari Mambəl Hyal a vər shida a papa mbəthla, ka sa ndzafau ar ja.

¹⁷ Kə dahə sara dəməlmə na, “Najakə zər də ngau, yu yiwu nyi, huda yi pipida ənga ja.”

4

Shatan Dzəbiya Yesu

(Markusu 1:12-13; Luka 4:1-13)

¹ Kə Mambəl Cici ləbiya Yesu a gwar tagəu, aga shatan a gwa dzəbiya nyi.

² Ayukudə Yesu hər zəmətsini nə pida fodə kumunyi vu'yi ənga pəci, kə wubə mbari nyi.

³ Kə shatan shili ji sa na anə nyi, “Ma nagə ngə zər Hyal, ga nar nyi anə tsəka 'yar kau, aga nda sha aga macikəl.”

⁴ Kə Yesu shadəwa, ji na, “Tsətsəfə nga nyi wu ndər Hyal abər,

‘A'yi ənga sər səm wacu ngə ndə

wu nggya ənga pi mai,

ama ənga kalar ndər kəra wu biya

sara wu miya Hyal.’ ”

⁵ Kə shatan həri nyi a vu Urshalima məlmə cicau ba ji həri nyi a dar kəra ki Hyal a dar vira ndiya ənga dzəgaməu.

⁶ Kə ji na anə nyi, “Ma nagə ngə zər Hyal, ga vəl a gyiwu 'yi sara ənggau, aya tsətsəfə nga nyi:

“ ‘Ju səwa waladi nyi'yar

aga nda bəlar ngau.

Ndu səbiya ngə wu tsa nda

ara ga sara dəgəri hiya gə ar tsəka.’ ”

⁷ Kə Yesu na anə nyi, “Tsətsəfə nga nyi tsu, abər, ‘Ga sara dzə Hyal Thlagə ngə mail.’ ”

⁸ Kə shatan bəra həri nyi a dar kəra vanyi mə kəra dzəgamə gagaɖau, kə ji canə nyi patəkura təlkur nə duniya ənga kadakadarkur nda.

⁹ Kə ji na anə nyi, “Patəkura sə'yar kə yu nə ngau, ma gə bəliya də undi ba ga dləvə də.”

¹⁰ Kə Yesu na anə nyi, “Kwaya wu dzər də shatan! Arya tsətsəfə nga nyi:

‘Ga dləvə Hyal Thlagə ngau,

ənga anə nyi zhizhi nyi nga ga məl thlər wacu.’ ”

¹¹ Ənggau, kə shatan piyari nyi, ba waladi'yar shili ndə sa dləwar nyi.

Yesu Dzəguya Tətəlna Ndər Hyal

(Markusu 1:14-15; Luka 4:14-15)

¹² Ənggəra Yesu nggari abər a fuwar nji Yahwana wu fursəna, ba ji sha a vu Galili.

¹³ Ji piyari Nazəratu ba ji ma'yi a vuwa nggya wu məlmə Kafarnahumu, kəra a miya dəl, kəra wu kəla 'yi'yir Zabulanu ənga Nafətəli,

¹⁴ aga ja nyabiya səra nabi Əshaya nana:

¹⁵ “‘Yi'yir Zabulanu ənga 'yi'yir Nafətəli,

lagur gwu dəl,

a biyar ya dəl Urdənu,

ənga Galili nə nji kəra a'yi

njir Yahudiya mai,

¹⁶ njira vər nggya wu kuthləu

a lar nda mbəmbəl kəra dəgal gagaɖau.

Njira a vər nggya ar 'yi'yi nə

shangguda tə tsu
mbəmbəl a shiliri anə nda.”

¹⁷ Mbəri ar pəci ta, ngə Yesu dzəguya tətəlna ndər Hyal, ju na, “Hya tubi ara təlkur Hyal a dari ləhəu.”

Yesu Ngga Zəmbəlma Nyi'yar

Nə Tanggərma

(Markusu 1:16-20; Luka 5:1-11)

¹⁸ Ənggəra Yesu a vər tərabiya ar thlərpa dəl Galili, ba ji lari ndə ənga zamə nyi, Simanu kəra nju ngga ənga Biturusu ənga zamə nyi Andərawusu. Nda vər sə litagər nda a gwar dəl, ara nanda njir təm ngau.

¹⁹ Əngwar Yesu anə nda, “Anda mau, hya nu də, aga ya shabiya hyi hya də njir təm nji.”

²⁰ Ənggərna, kə ndə piyari litagər nda ba ndə nu nyi.

²¹ Ənggəra ji bər dzə a dumwa kushu, kə ji bəra lar vanyi ndə ənga zamə nyi tsu, nanda ngə Yakubu zər Zabadi ənga Yahwana zamə nyi. Wu kwambwal nga nda əkkə'yi dərnda Zabadi, nda vər bəthlə litagər nda. Kə Yesu ngga nda.

²² Ənggərna, kə ndə piyari kwambwalər nda ba dərnda, ba ndə nu nyi.

Yesu Shiləgəbiya Nji

(Luka 6:17-19)

²³ Yesu bəbiya bəu wu patər 'yi'yir Galili, ja vər highiḃə wu umbwa daḃə dzə'yar, ja vər tətəlna ndəshigu ar kəra təlkur Hyal. Ba ənga ja vər shiləgəbiya shiləgəu pampaməu, ənga gəra ngga pampaməu.

²⁴ Ndər ar kəra ja tətəlnakər a ndu 'yi'yir Səriya patəu. Nji həri nyi a shili patər njira ənga shiləgə paməpaməu ənga njira wu bwaḃwatə gagadau ənga njira shatan fənggər nda bwaḃwatəu ənga njira sə tsatsa wu tə nda ənga njir təkənəu, ba ji shiləgəbiya nda.

²⁵ Dlamir nji gangə sara wu 'yi'yi Galili ənga tsu nji sara wu 'yi'yi Dikapulu ənga sara wu Urshalima ənga 'yi'yir Yahudi, tsa'a a biya banga dəl nə Urdənu nu nyi.

5

Tətəlna Ndər Hyal A Dar Kəra Mau

¹ Ənggəra Yesu lari dlamir nji, kə ji ma'yi a dar kəra mau, kə ji nda nggya gya. Ba zəmbəlma nyi'yar shili əgya ja.

Barka

(Luka 6:20-23)

² Kə ji dzəguya highiḃəu, ju na,

³ “Barka anə njira
tətəwa wu mambəl,
ara təlkur Hyal nər nda ngau.

⁴ Barka anə njira
wu sə'yinggu,
ara nju nda pəli anə nda.

⁵ Barka anə njira tina kər,
ara ndu nda
fa'abiya ki ənga duniya.

⁶ Barka anə njira
ənga wuḃəu ənga hilir nggya tsapəu,
ara nju nda nyabiya nda.

⁷ Barka anə njira
ənga təhudəu,
arya nanda nju
nda təhudə əgya nda.

⁸ Barka anə njira
dəfuwa nda cicau,
arya ndu nda lari Hyal.

⁹ Barka anə njira
məl thlər aga nggya jaməu,
arya nju nda ngga nda
ənga wazha Hyal.

¹⁰ Barka anə njira
nju da nda
arya məl sərə tsapəu,
ara təlkur Hyal nər nda ngau.

¹¹ “Barka anə hyi ma nji nggəl hyi, nji da hyi ənga thla fati nə kurthləu ənga na patər sə dəmwə'yi ar kərə hyi arya yau.

¹² Hya caguli ənga hya nggya ənga hudə pərtə ara hyu nda uya akkəri gangə a dəməlməu, arya abangə nga nji da nabi'yar kərə tərabiya tsu.

Unau Ənga Mbəmbəl

(Markusu 9:50; Luka 14:34-35)

¹³ “Nahyi ngə unau nə duniya. Ama ma unə cəbənəkər, abar nga ju sən shabiya kərnyi a shila? Tsu ja sən da mənəhə mai, kəl ba nja vakana nyi a biya ba nja biya cicina nyi.

¹⁴ “Nahyi mbəmbəl nə duniya ngau. Məlmə kərə a dar madzigam a sən dəwanəkər mai.

¹⁵ Nja sən mbəbiya pitəlla ba nja mbuya əgya kida təm mai. Ama nja kyaga fiya a dar madzigam, ba ja dzəgwa mbəl anə kalar ndə kərə a vu ki kau.

¹⁶ Abangə tsu, bəgə mbəmbələri hyi a mbəl a dumwar nji, aga nda lari mənəhəkura thlərər hyi ba nda dzəgwa dləvə dər hyi kərə a dəməlməu.

Highiəu Ar Kərə Dladəu

¹⁷ “A sara hya dənga abər yi shili aga ya sa dazhina highiə nə dladə Musa ənga highiə nə nabi'yar mai. Nayi shili aga ya sa dazhina nda mai ama aga ya sa nyabiya nda.

¹⁸ Ya nar hyi jiri, divira dəməlməu ənga gyu'yi a sanəkər, alaga sə ənggər camwadi ba alaga sə kushu ənggər tsəfə tafəu, a'yi wu nda sa wu dladə nə Musa mai, kəl kalar sə nyabiya dzau.

¹⁹ Kalar ndə kərə gərə bəlari pathlə wu kusha dladə'yar kau ənga ji highiə anə alenyi nji aga nda məl abangə ngau, nju nda ngga nda njira kushu wu təlkur Hyal. Abangə tsu, kalar ndəra wu məl thlər ənga dladə'yar kau ənga ju highiə anə nji, ju nda da dəgal wu təlkur Hyal.

²⁰ Ya nar hyi jiri, ma tsapəkər hyi a'yi ndiya nə njir Farisi ənga nə maləmə dladə'yar mai, nahyi wu sən gwu təlkur Hyal mai.

Highiəu Ar Kərə Ndə Dəfu Ənga Ndau

(Luka 12:57-59)

²¹ “A nggəri hyi ənggərə nji na anə nji dədəmə, abər, ‘A sara hya tsa ndə mai ənga kalar ndəra tsəya ndau, nju nda məl numə anə nyi.’

²² Ama yu na anə hyi, abər kalar ndəra dəfu ənga zamə nyi, nju nda məl numə anə nyi. Ətsu, kalar ndər na anə zamə nyi, ‘Sə nga gə mai,’ ba nja həri

nyi a dumwar njir pathla. Ama kalar ndëra na anë zamë nyi 'Nagë dza,' a ðar ja tsa'a aga gwu u'ur kësä.

²³ "Agabangau, ma ga vër lë së a dumwar Hyal ba gë dëngari abër hudä zamë ngë ndzëndzë nga nyi ënga gau,

²⁴ ba ga fiya sër lë ngau, a dumwar Hyal kwatahëu. Ba ga ma'yi, ga nda basëwa ënga zamë ngau, ënggau, ba ga dzëgwa shili ga sa lëri sër lë ngau.

²⁵ "Ma ndë wulana ngë a ndumwar pathla, hya basëwa ënga ja tsu hyar lagu, a'yi abangë mai, ba ja fuwa ngau a gu tsa ndër pathla, ba ndër pathla tsu a fuwa ngau a gu tsa dëgala ndër fursëna, ndër fursëna tsu ba ja fuwa ngau a gu fursëna.

²⁶ Ya nar ngë jiri, nagë wu biya mai, kël gë kina patër sëra nju nu ngau.

Highibau Ar Këra Sësukur

²⁷ "A nggari hyi ënggëra nji na anë nda, abër, 'A sara hya mël sësukur mai.'

²⁸ Ama sëra yu na anë hyi, ca ngë, ma ndë tsamë mala ënga dëfu në cim mël sësukur ënga ja, ja sëni abër, a pidar ja ënga ja wu dëfuwa ja.

²⁹ Ma liya gë në mazëm, wu sëwa ngë aga ga mël bikau, ga təkudëbiya nyi, ba ga sëna nyi. Kuji ga tini pathlë wu pama dza gau, a ndiya dza gë patë a gwu u'ur kësä.

³⁰ Ma pëla gë në mazëm, wu sëwa ngë aga ga mël bikau, gëmna ba ga vakana nyi. Kuji ga tini pathlë wu pama gashal dza gau, a ndiya dza gë patë a gu u'ur kësä.

Highibau Ar Këra Këdlë Mala

(Matiwu 19:9; Markusu 10:11-12; Luka 16:18)

³¹ "A nar ndar nji tsu kadëu, abër, 'Kalar ndëra këdlëna mala nyi, a ðar tsa'a sal ja në nyi lëkakadë në sakida këdlau.'

³² Ama yu na anë hyi, kalar ndëra këdlëna mala nyi, ma a'yi ara nji mbar nyi a vër dlënga sal mai, a sëwa nyir ja aga ja mël sësukur. Ətsu, kalar ndëra hëri mala këra nji këdlëna, a ðar ja ndë sësü.

Highibau Ar Këra Sëm Fëla

³³ "Ətsu, a nggari hyi nji na anë nji dëdëmëu, abër, 'A sara hya sëm fëla ar këra fati mai, ama hya nyabiya alkawal këra hyi mëluya nyi anë Thlagëu.'

³⁴ Ama yu na anë hyi, A sara hya sëm fëla mai, alaga ënga dëmëlmau ara vir nggya Hyal ngau,

³⁵ alaga ënga duniya, ara vir fë hiya ja ngau, alaga ënga Urshalima, ara mëlme Tël dëgal ngau.

³⁶ Ənga tsu a sara ga sëm fëla ënga këra gë mai, ara naga sën shabiya zëma shisha gau, ja sha aga përtëu ënga alaga kiyakiyar mai.

³⁷ Sëra hya kyaga na, ca ngë, 'Angë' ja ða 'Angë' ënga 'Awau' ja ða 'Awau.' Kalar sëra a biya banga kau, sara ara shatan nga nyi shili.

Highibau Ar Këra Kiyi Sau

(Luka 6:29-30)

³⁸ "A nggari hyi ënggëra nji na anë nda dëdëmëu, 'Li ar viya li, hir tsu ar viya hir.'

³⁹ Ama sëra yu na anë hyi, ca ngë, a sara hya ka ndë ja sara ðiya hyi mai. Ma ndë në ngë tsëbalma ar balma mazëma gau, ba ga shabiya nyi zëma nyi tsu.

⁴⁰ Ma vanyi ndë wu yiwu aga ja wulana ngau ënga ja hëri lëgutë ngau, bëgë ja hëri patë ëkkë'yi sër bakë ngau.

⁴¹ Ma ndə ciwa ngə aga hya bə nə miyalu pathləu, ma'ya mau nə miyalu məthlə ənga ja.

⁴² Nə nyi anə ndəra kədiyau ara gau, ndəra shili tsu, ji sa yiwa məl ara gau, a sara ga ka anə nyi mai.

Ga Yiwu Dawa Ngau

(Luka 6:27-28,32-36)

⁴³ “A nggari hyi nji na anə nda, abər, ‘Ga yiwu zamə ngau, ba ga piyari dawa ngau.’

⁴⁴ Ama yu na anə hyi, hya yiwu dawar hyi ba hya kədi Hyal anə nda.

⁴⁵ Məl abangə nga hyu nda da wazha dər hyi kəra a dəməlməu, ndəra vər səwa pəci ja mbəl ar kəra nji tsapəu ənga nji batal ənga tsu ja tədəya par sara a dəməlmə a gyar kəra nji tsapəu ənga nji dəmwa'yu.

⁴⁶ Ma njira vər yiwu hyi nga hyu yiwu wacu, wathləmə culi akkəri kəra hyu nda uya? Alaga njir dləwu budə ma tsu, ndu məl abangau.

⁴⁷ Ma tsu, zamər hyi nga hyu usa wacu, ya, mi ngə sərə hyi məliya pamə a mwara alenyi nja? Məna səni alaga njira a'yi njir Yahudiya mai, ndu məl abangau.

⁴⁸ Hya nggya nyinyi cipəu, ənggər kəra Dər hyi kəra a dəməlmə nyinyi cipəu.

6

Lau Anə Ndər Gha

¹ “Hya hangəkal ara məl ‘thlərər hyi nə tsapəkur,’ ja sara da sərə nja lari ənga li wacu. Ara ma hyi məl abangau, nahyi wu nda uya akkəri ara Dər hyi kəra a dəməlmə mai.

² “Agabangau, ma gu lə sə anə ndər gha, a sara ga hə'una mai, ənggəra kəra njir ngguta vi wu məl wu umbwa dabə dza'yar ənga ar lagu'yar aga nja faliya nda. Ənga jiri nga yu na anə hyi, a uyar nda akkəri nda cipəu.

³ Ama ma gu lə sau, a sara ga piyari pəla gə nə matsal ja sənbiya sərə pəla gə nə mazəm a vər məl mai.

⁴ aga lə sə ngau ja da ar dədəwa. Ba dəngə tsu, kəra wu lari kalar sərə nju məl dədəwa patəu, ba ja sa nə ngə akkəri.

Highibau Ar Kəra Kədi Hyal

(Luka 11:2-4)

⁵ “Ənga tsu, ma hyu ndər ənga Hyal, a sara hya da ənggər njir ngguta vi mai, njira wu yiwu kədi Hyal a'yi ta'yi wu umbwa dabə dza'yar ənga ar lagu'yar aga nja daɓaga lar nda. Ənga jiri nga yu na anə hyi, a uyar nda akkəri nda cipəu.

⁶ Ama ma hyu kədi Hyal, hya ma'yi a gwu umbwa hya gwa hədiya miya nyi, ba hya dzəgwa ndər ənga dər hyi, ndəra nji gərə lari. Ba dər hyi, kəra wu lari sərə nja məl dədəwa, wu nda nə hyi akkəri.

⁷ Ma hyu kədi Hyal, a sara hya ndər gangə ənggər njira gərə sən Hyal mai, njira wu nggani abər ndər gangə ca ngə Hyal wu nggari.

⁸ A sara hya da ənggər nanda mai, ara Dər hyu sən sərə hyu ghari divira hya dzəgwa kədi nyi.

⁹ “Kəja, ənggəra hya ndər ənga Hyal:

“ ‘Dər'ya kəra a dəməlməu,
thləmə ngə ja nggya cicau,

¹⁰ təlkur ngau ja shili,
sərə gu yiwu ta'yi ja da wu duniya,

ənggər kəra nja vər məl a dəməlməu.

¹¹ Dar 'ya sər səm nə əshina.

¹² Təfəbiya 'ya bikər 'ya,
ənggər kəra 'yi təfəbiya

njira məliya 'ya bikau.

¹³ A sara ga hər 'ya
a ndar vir dzə mai,

ama ga kətiya 'ya
ara shatan.

Ara təkur ənga
dənama ənga kadakadarkur,

nəngau ba'anuwa. Amina.'

¹⁴ Ara ma hyi təfəbiya njira məliya hyi bikau, Dər hyi kəra a dəməlmə tsu wu sa təfəbiya hyi.

¹⁵ Ama ma nahyi a'yi təfəbiya njira məliya hyi bikə mai, abangə tsu, Dər hyi kəra a dəməlmə wu nda təfəbiya hyi bikər hyi mai.

Highibau Ar Kəra Zəmətsini

¹⁶ "Ma hyu hə zəmətsini a sara hya hashi bama hyi ənggər kəra njir ngguta vi wu məl kə mai, ara ndu hashi bama nda aga ca anə nji abər wu zəmətsini nga nda. Ənga jiri ya nar hyi a uyar nda akkərər nda cipəu.

¹⁷ Ama ma gu hə zəmətsini ga cina bama gau ənga ga bəsiya mal,

¹⁸ ara nja sara səni abər ga vər hə zəmətsini. Dəngə kəra a'yi ənga gau, ndəra tsu wu lari sərə nju məl dədəwa wu nda nə ngə akkəri.

Highibau Ar Kəra Fə Gənnə

A Dəməlməu

(Luka 12:33-34)

¹⁹ "A sara hya tsəm gənnə anə kərhyi wu duniya mai, vira kəthla ənga vuyavuya wu sən ndzana, vira tsu njir həl wu sən pəthləna ba nda vuwa fa'ari.

²⁰ Ama hya tsəmiya anə kərhyi gənnar hyi a dəməlməu, vira kəthla ənga vuyavuya a sən ndzana mai, vira tsu njir həl wu sən pəthləna nda vuwa fa'ari mai.

²¹ Arya vira gənnə ngə ari, əna ngə dəfuwa gə tsu.

²² "Li ca ngə mbəmbəl nə dzau. Ma liya gə mənəhəu, dza gə patə wu nyabiya dzə ənga mbəmbəl.

²³ Ama ma liya gə a'yi jamə mai, patəkura dza gu tini mbəmbəlkur. Ma mbəmbəler dza gu kuthlə nga nyi, kadzangə abar ngə kiyakiyarkura kuthlə ka!

²⁴ "Ndər sən mafakur anə thlagər ki paməpamə məthlə a'yi mai, ara ju nda yiwu vanyi ba ja piyari vanyi ənga ju nda həya kər anə vanyi ba ja didana vanyi. Nahya sən dabəri nu Hyal ənga gal gənnə mai.

A Sara Ga Bwa Kəra Kər Ngə Mai

(Luka 12:22-31)

²⁵ "Agabəngau, yu na anə hyi, a sara hya ghədər kərhyi arya nggyabiyar ənga sərə hyu səm ənga sərə hyu sa mai, alaga ar kəra kər dza hyi tsu mai. Arya piya ndau, a'yi a ndiya sər səm wa, ənga dza ndə a'yi a ndiya sər ha wa?

²⁶ Tsama mə'yagə'yar gəyi, nandə wu thləka mai ənga nandə wu gəm mai ənga tsu nandə wu pə sə wu val mai, alaga abəngau, dər hyi kəra a dəməlmə nga vər səməna nda. Ya, a'yi hyu ndiya nda ənga dudurkur wa?

²⁷ Wa ngu pama hyi ara ɔwakər nyi, ba ja sən cakəri saka pathləu a dar kəra piya ja?

²⁸ “Ətsu mi ngə ɔa hyu ghədər kərhyi ar kəra sər ha? Tsama mə jigwal wu ɔəyi, ənggəra ndu hau. Nandə wu məl thlər alaga shi pa'wa mai.

²⁹ Agabangau, yu nar hyi, alaga təl Solomanu ənga kadakadarkur nyi a'yi saya har kari ənggər nər nda mai.

³⁰ Ma abangə ngə Hyal wu har nyi kar anə jigwal wu a gwar tagəu, kəra a'yi nda əshina ama əzəgəu a fuwar nji a gu u'u, a'yi ju nda har hyi kar a ndiya nda wa? Nahyi njira ənga mbərsa kukushu.

³¹ Agabangau, hya sara ghədər kərhyi, hyu na, ‘Mi nga ‘ya wu nda səma’ əndəga ‘Mi nga ‘ya wu nda sa,’ alaga ‘Mi nga ‘ya wu nda ha?’

³² Arya njir duniya ngu gal sə'yar kau. Dərhyi kəra a dəməlməu, wu səni abər hyu yiwu sə'yar kau.

³³ Ama sə tanggərma, ca ngə hya gal təlkur Hyal ənga tsapəkər nyi ba ja nə hyi sə'yar kə patə tsu.

³⁴ Agabangau, hya sara bükər hyi arya sərə əzəgə mai, ara əzəgə wu shili ənga ɔwaɔwatə nə kərnyi. Bwaɔwatə nə kalar pəci tsa'a aga pəci ta nga nyi.

7

A Sara Hya Thla Numa Ar Kəra Nji Mai

(Luka 6:37-38,41-42)

¹ “A sara hya thla numa ar kəra nji mai, nji tsu a'yi ndu thla numa ar kəra hyi mai.

² Arya culi thla numa kəra hyi məl anə nji, ca nga nju nda thla numa əni anə hyi. Cala təkə sə kəra hyi təkə sə əni anə nji, ca nga nju nda təkə sə əni anə hyi.

³ “Ara mi nga gu lari zər sar kəra wu liya zamə ngau, ama na ga sən tsamiya gwalang kəra ar liya gə kə maya?

⁴ Əndəga, abari nga ga sən na anə zamə ngau, abər, ‘Ta'you, ya həbiya ngə zər sar kəra wu liya gau,’ ya, kəja gwalang ngə ar liya ga?

⁵ Nagə ndər ngguta vi, ga həbiya gwalang kəra wu liya gə kwatahəu, aga ga ɔaɔga lari mənəhəu, ba ga sən həbiya zər sar kəra wu liya zamə ngə kau.

⁶ “A sara hya nə nyi anə hya sərə cici mai ənga a sara hya vakar nyi anə fəshiu tsəka nə gənna gangə mai, ca ngə tsəka wilwilu. Ara fəshiu wu nda cicina nda ba nda shabiya dza nda uya hyi ənga shiləgəu.

Hya Kədiyau, Hya Gal Ənga Hya Tsatsari

(Luka 11:9-13)

⁷ “Hya dumwa ənga kədiyau, nju nə hyi. Hya dumwa ənga gal, hyu uya. Hya dumwa ənga tsatsa tsu, nju pahəna hyi.

⁸ Ara kalar ndəra kədiyau, nju nə nyi, kalar ndəra gal, ju uya, ndəra tsa umbwa tsu, nju pahəna nyi.

⁹ “Ndə a'yi wu pama hyi kəra ar viya tada, ma zər nyi kədi ɔəfau ba ja nə nyi tsəka ya?

¹⁰ Əndəga ma zər nyi kədi kalfi, ba ja nə nyi pabə ya?

¹¹ Ma nahyi, nji ɔəɔəmwə'yi wu səni nə nyi anə wazhar hyi sə məmənahəu, abari ngə Dərhyi kəra a dəməlmə? Ju sa nə nyi sə məmənahə anə njira wu kədi sə ara ja, a ndiya nə dərhyi.

¹² Kalar sərə hyu yiwu nja məl anə hyi, nahyi tsu ca nga hya məl anə nda, arya kə ca ngə sərə highiɔə nə ɔlɔɔau ənga nabi'yar aga nyi.

Miyar Gwa Ki Kəra Ciciðəu

Ənga Balangəu

(Luka 13:24)

¹³ “Hya gwu ki lagur miyar gwa kəra ciciðəu, aya miyar gwa ndar vir sa balangə nga ja ənga lagur ndari tsu bətsə nga nyi, njir nu laguwa nyi tsu, gangə nga nda.

¹⁴ Ama miyar gwa nə uya pi, ciciðə nga nyi. Ənga lagur gwa gwa tsu dzadzau nga nyi. Njir nu laguwa nyi a'yi nda gangə mai.

A Sən Tsamər Nji Wu Ar Yaya Nyi

(Luka 6:43-44)

¹⁵ “Hya hangəkal ənga nabi fati'yar, kəra a vər shili əgya hyi a papa təmahəu, ama jirkura nyi ufwar vuwa nga nda.

¹⁶ Hyu nda sənbiya nda lagur sər məla nda. A sən uya nji yayar wur inabi sara ar dza wur shikədi ya? Əndəga a sən uya nji yayar kanda sara ar dza wu shishikədi ya?

¹⁷ Abangə tsu, kalar wu mənəhəu, ju ya wazha mənəhəu, wu kəra gəra mənəhə tsu, ju ya wazha kəra gəra mənəhəu.

¹⁸ Wu kəra mənəhəu, a sən yabiya wazha kəra gəra mənəhə mai, abangə tsu, wu kəra gəra mənəhəu, a sən yabiya wazha mənəhə mai.

¹⁹ Kalar wu kəra gəra sən yabiya wazha mənəhəu, ba nja gəmna nyi ba nja vakuwa nyi a gwu u'u.

²⁰ Agabangau, hyu nda sənbiya nda lagur sər məla nda.

Nayi Saya Səni Hyi Mai

(Luka 13:25-27)

²¹ “A'yi kalar ndəra wu na anə də, ‘Thlagəu, Thlagəu,’ ngu nda gwu təlkur Hyal mai, ama kəl ndəra wu məl sərə Dəda kəra a dəməlmə wu yiwu.

²² Ar pəci ta, nji gangə nda na anə də, ‘Thlagəu, Thlagəu! Na'ya a'yi tətəlna ndər Hyal wu thləmə ngə wa? A'yi 'yi kədləbiya shatan wu thləmə ngə wa? Ənga a'yi 'yi mələna sə dədəgur'yar gangə wu thləmə ngə wa?”

²³ Abangau, ama yu nda şadəwa nda, ‘Nayi wu səni hyi mai. Hya təkə ənga yau, nahyi njir məl dəmwə'yikur!’

Njir Hər Məthləu

(Luka 6:47-49)

²⁴ “Agabangau, kalar ndəra nggari ndər də kau, ba ji məl thlər əni, ja nda də ənggər ndə tsətsəl ndəra həriya ki nyi ar pathlara mau.

²⁵ Ənggəra par tədəu, dlələmə nyau, yambadə sau, ba ji tsaḃər ki kau, ama naji dla mai, ara nji həriya nyi ar vi məmau.

²⁶ Kalar ndəra nggari ndər də kə tsu ba ji nggəl ara məl thlər əni, ju nda də ənggər ndə dza kəra həriya ki nyi ar vi məşi'wa.

²⁷ Ənggəra par tədəu, dlələmə nyau, yambadə shili ka sa tsar ki kau, ba kiya nyi dla, dla nyi ma, dla dididi.”

²⁸ Ənggəra Yesu kudəna nana sə'yar kau ba highiḃə nyi kə də sə dədəgur anə dlamir nji.

²⁹ Ara ji highiḃə anə nda ənga dənəma, a'yi ənggər nə maləmə dladər nda'yar mai.

¹ Ta Yesu shida sara dar ma nyi, ba nji gangə nu nyi.

² Kə ndər pibi shili, ji sa ɓəliya undi a dumwa nyi, ji na, “Thlagəu, ma gu yiwu, gu sən məliya da jaməu.”

³ Kə Yesu har tsi ka tsəkwar nyi, ji na, “A hənggər yau,” “Ga da cicau!” Ənggərna, ba pibiya nyi piyari nyi.

⁴ Kə Yesu na anə nyi, “Ga hangəkəl ga sara na sə kə anə ndə mai. Ama ga ma'yi a ndəgya pubu ga nda canə nyi kərngau, ga dzəgwa kəbəna sau ənggəra dladə Musa nana nja məl aga ci dzau. Ga məliya abangə aga ga cabiya nyi anə nji abər a ɗar gə jaməu.”

Mbərša Nə Soja Dəgal Nə Roma

⁵ Ənggəra Yesu vu Kafarnahumu, kə vanyi dəgalər soja nə Roma shili əgya ja, ju kədi dləwa dzə ara ja.

⁶ “Thlagəu,” ji na, “Ndər məl thlər anə da a yi pida nga ja a ndu ki, naja sən shabiya dzə mai, ɓwaɓwatə nga ja gwa gagadau.”

⁷ Kə Yesu na anə nyi, “Yi wu ma'yi, aga ya nda shiləgəbiya nyi.”

⁸ Kə dəgalər soja nə Roma shadəwa, ji na, “Thlagəu, nayi da tsa'a aga ga shili wu ki da mai, ama ga nana ndər wacu, ba ndər məl thlər anə da kə a da jaməu.

⁹ Arya nayi ənga kərdə ma əgya ndə dəgal nga yau, ənga tsu soja'yar a'yi kəra əgya kida yau, yu na anə ndə kau, ‘Ma'yi,’ ba ja ma'yi, anə vanyi ndə tsu yu na ‘Shili,’ ba ja shili. Ma yi na anə mafa da, ‘Məliya abangau,’ ba ja məliya.”

¹⁰ Ənggəra Yesu nggar ndər kau, ba da sə dədəgur anə nyi, ji shabiya dzau, ba ji na anə nji kəra a vər nu nyi, “Ya nar hyi, wu Izirayila nayi sayi uya ndəra ənga mbərša ənga dənəma ənggər ndə kə mai.

¹¹ Yu na anə hyi, abər gangə njir mbərša wu nda shili sara wu səbiyar pəci ənga gwa tədə pəci ndu sa nggya ndu səm sər səm nə caguli ənga Ibrahimu ənga Ishaku ba Yakubu wu təlkur Hyal.

¹² Ama nju sa vakuwa a gwu kuthlə nə kyakyaru njira a kyau nda da nji Hyal, ama ba ndə nggəl, vira hyu nda tiwi ənga hyu də hira hyi ari.”

¹³ Kə Yesu na anə dəgalər soja nə Roma, “Ma'yi, wu da anə ngau, kakalə ənggəra gə mbərša.” Ənggərna, kə ndər məl thlər nyi ta da jaməu.

Yesu Shiləgəbiya Miya Mala Biturusu

(Markusu 1:29-31; Luka 4:38-39)

¹⁴ Ənggəra Yesu vu ki Biturusu, kə ji thləwa miya mala Biturusu gəvəu a yi pida, gyangə a vər tə nyi.

¹⁵ Kə ji tsəkware pəla ja, kə gyanga nyi piyari nyi ba ji hya'ari ji məliya nda sər səm.

Yesu Mbədāna Nji Gangəu

(Markusu 1:32-34; Luka 4:40-41)

¹⁶ Ta wagə da, nji gangə njira ənga mambəl dəmwa'yi wu dza nda nji shili ənga nda anə Yesu, kə ji kədləbiya mambəla nyi'yar ənga ndər nyi. Abangə tsu kə ji shiləgəbiya patər njira gəra ngga.

¹⁷ Ji məl abangau, aga nyabiya səra nabi Əshaya nana, abər, “Ji həri səra wu tə mən ənga ji fa'ari shiləgər mən.”

Dzaukura Nu Yesu

(Luka 9:57-62)

¹⁸ Ta Yesu lari dlamir nji gangə zəwar nyi, kə ji səwa nja tərabiya ənga ja a biyar ya dəl.

¹⁹ Kə vanyi maləmə nə dladə shili, ji sa nar nyi, “Maləmə, yu nu ngau, kalar vira gu ma'yi a ndari.”

²⁰ Kə Yesu shabiya nyi ji na, “Thlahu ənga ka'u nga nda, 'yagə'yar tsu kir nda a'yi, ama zər ndau, vira ja fiya kəra ja ari a'yi mai.”

²¹ Vanyi zəmbəlma na anə nyi, “Thlagəu, ta'yi ya ma'yi ya nda hədəna dəfa kwatahəu.”

²² Ama Yesu na anə nyi, “Nu də, piyari nji tətə nda hədəna nji tətər nda.”

Yesu Kughiya Majigwal

(Markusu 4:35-41; Luka 8:22-25)

²³ Ənggəra ji gwu kwambwal, kə zəmbəlma nyi'yar nu nyi.

²⁴ Fədəngəkər nda, kə majigwal ənga dənəma shili ar dəla nyi, ji sa kənggədər 'yimiya nyi, kəl ta 'yimiya nyi gwu kwambwala nyi, ama Yesu nə nyi wu ghanyi nga ja.

²⁵ Kə ndə hya'ari ndə nda hya'ana nyi, ndu na anə nyi, “Thlagəu, kətiya mən, kəja mənəu sa!”

²⁶ Ji shadəwa, “Nahyi njira ənga mbərsa kushu, ara mi nga hyu hivəra?” Kə ji hya'ari ji kughiya majigwala nyi dəbə ənga kənggədər dəla nyi, kə patəkura vi bəgə zəməu.

²⁷ Ba sə kə də sə dədəgur anə nji kau, ndə yiwa, “Wathləmə culi najaka nda? Patə əkkə'yi majigwal ənga dəl wu gənggər nyi səli ka?”

Yesu Mbədana Nji Məthləu

Kəra Ənga Mambəl Dəmwa'yu

(Markusu 5:1-20; Luka 8:26-39)

²⁸ Ənggəra ji shili ariya dəl nə 'yi'yir nə Gadarasanu. Kə nji məthlə ənga mambəl dəmwa'yi shili sara wu hulili ndə sa thləwa nyi. Ariya sər mələ nda, ndə də sərə nja hivər gagadau, ka də ma tsu ndər yiwu nu lagu ta a'yi mai.

²⁹ Ənggərna, kə nji kə gwu wau, ndu na, “Mi ngə dzau ngau ənga 'ya, nagə Zər Hyala? Əndəga gə shili aga ga sa nə 'ya bwaḡwatə tsu pəcir 'ya gərə də ya?”

³⁰ Ləhə a dzər vi ta, bəla fəshiu a'yi gangəu kəra a vər bəla ar dza mau.

³¹ Mambəl dəmwa'yi'yar kə kədi Yesu, “Ma gu kədlə 'ya a biya, səwa 'ya a ndu fəshi'yar kau.”

³² Kə ji na anə nda, “Yau, ma'ya mau.” Kə ndə biya, kə ndə gwu fəsha nyi, kə fəgə fəsha nyi patə aga zəmə hya'ari ndə ma'yi, kə ndə gwa pau a gwar dəl, ba ndə kudə ar 'yimiya nyi.

³³ Njir bəla fəsha nyi'yar hwinəkər, ta ndə vu hədə məlmau, ba ndə vuwa nar nyi anə nji sərə də patəu ənga sərə də ənga njira ənga mambəl dəmwa'yi kau.

³⁴ Kə patəkura njir məlmə biya aga nda bə ənga Yesu. Ta ndə lari nyi, kə ndə kədi nyi aga ja piyari nda 'yi'yir nda.

9

Yesu Shiləgəbiya Ndə Təsəkənəu

(Markusu 2:1-12; Luka 5:17-26)

¹ Kə Yesu gwu kwambwal, kə ji tərəbiya a biyar ya dəl, ba ji ma'yi a ndu məlmə kəra ji hə a gwa.

² Kə nji hər nyi vanyi ndə a shili a yi pida ar cəfəu. Ənggəra Yesu lari mbərsar nda, kə ji na anə ndə təsəkənə kau, “A sara ga tal mai, zər də, a təfəbiya ngər yi bikə ngau.”

³ Ænggæra njir sæn dladæ nggar abangau, kə ndə na anə kərnda, “Ndə kau, ju dida thləmər Hyal!”

⁴ Arya Yesu wu səni səra nda vər dænga, kə ji na anə nda, “Ara mi nga hyu dænga dæmwa'yi wu dəfuwa hyi abanga?”

⁵ Mani nga ndiya ænga batsa? Nja na, ‘A tæfəbiya ngər nji bikə ngau,’ ændæga, ‘Hya'ari ga 6ə ya?’

⁶ Ama yu yiwu hya səni, abər Zər Ndə a'yi ja ænga dənama nə tæfəbiya bikə wu duniya.” Kə ji na anə ndər tæsəkənə kau, “Hya'ari, ga həri cadə ngau, ba ga ma'yi a ndu ki.”

⁷ Ba nda nyi hya'ari tsu, ba ji ma'yi a ndu ki nyi.

⁸ Ta dlamir nji lari abangau, kə hivər mbari nda, kə ndə dləvə Hyal kəra ləri culi najaka dənama anə nji.

Yesu Ngga Matiwu

(Markusu 2:13-17; Luka 5:27-32)

⁹ Ænggæra Yesu dumwa ænga 6au, kə ji lari vanyi ndə kəra nju ngga ænga Matiwu, ja vər nggya ar vir tsəm budau. Kə Yesu na anə nyi, “Nu dā.” Kə ji hya'ari ba ji nu nyi.

¹⁰ Ænggæra Yesu a vər səm sər səm wu ki Matiwu, kə njir tsəm budə gangəu ænga “njir bikə” shili ndə sa səm sər səm ænga ja ba ænga zəmbəlma nyi'yar.

¹¹ Ænggæra njir Farisi lari sə kau, ba ndə yiwa miya zəmbəlma nyi'yar, “Ara mi ngə maləmər hyu səm sau ænga njir tsəm budau ba ænga ‘njir bikə ka’?”

¹² Ænggæra Yesu nggari sə kau, kə ji na, “Nji jamə wu yiwu ligəta mai, kəl njira gəra ngga.

¹³ Ama ma'ya mau hya nda dænga tara mi ngə ndər kə a gəri, “Təhudə nga ya yiwu, a'yi sadaka mai.’ Ara nayi shili aga sa ngga nji tsapə mai, ama aga sa ngga njir bikau.”

Yiwa Sau Ar Kəra Zəmətsini

(Markusu 2:18-22; Luka 5:33-39)

¹⁴ Kə zəmbəlma Yahwana 'yar shili ara Yesu, ndə sa yiwa nyi, “Mi ngə dā zəmbəlma Yahwana ænga nə Farisi wu hə zəmətsini ama nəngau, nandə wu hə maya?”

¹⁵ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Bazhiya salkwanjili a sən hə zəmətsini ma tsu nda əkkə'yi ja ya? Nanda sən hə mai, ma tsu nda əkkə'yi ja. Pəci wu shili nja sa həna salkwanjili ara nda. Wu pəci ta nga nda dzəgwa hə zəmətsini.

¹⁶ “Ndər ndəbə zhaḅi hahal ænga mafəliyangə a'yi mai. Ma ji məl abangau, ba mafəliyangə nga nyi a tana hahala nyi, ta nyi a dzəgwa ndiya nə dədəmə ænga dæmwa'yu.

¹⁷ Ətsu ndər puwa 'yimi inabi mafəliyangə a gwu pəla hahal a'yi mai. Ma ji məl abangau, ba 'yimir inabi mafəliyangə kə a thlənakər ba ja pəthləna nyi, ba 'yimir inabi kə a pənəkər ba pəla ka ndzau. 'Yimir inabi mafəliyangə kəl pəla mafəliyangəu.”

Kwar Yariyusu Ənga Mala Ndzəndzə Mashi

(Markusu 5:21-43; Luka 8:40-56)

¹⁸ Ænggæra Yesu a vər na sə'yar kau, kə ndə dəgal nə umbwa daḅə dzə njir Yahudiya shili, kə ji sa 6əliya undi a dumwa nyi, kə ji na, “Kajangəkau, kwaḅa a təri, ama shili ga sa fər tsi ar ja, ba ja mbəḅau.”

¹⁹ Kə Yesu hya'ari ænga zəmbəlma nyi'yar, ba ndə nu nyi.

²⁰ Kə vanyi mala kəra mēliya fa kumo apə mēthlə a vər ndzəndzə mashi, shili lagu ya ja, kə ji sa tsəkwari miya cira ləgutə Yesu.

²¹ Arya ja vər na wu dəfuwa ja, “Ma yi sən tsəkwari alaga miya cira ləgutə nyi, yu da jaməu.”

²² Ənggəra Yesu shabiya dzau, ba ji lari nyi, kə ji na, “A sara ga tal kwaɗa mai, mbərsa ngau, a mēliya ngər yi jaməu.” Ənggərna, ba ji da jaməu.

²³ Ta Yesu shili wu ki ndə dəgala nyi, kə ji lari njir mbədi mbəlau ənga nji təzəwudəwudəu.

²⁴ Kər kə ji na, “Kwaya mau ənggau! Kwa kə tə mai, wu ghanyi nga ja.” Kə ndə nggushina nyi nggushi nə dida.

²⁵ Ama ənggəra ji kədləbiya nda a biya, kə ji gwa ji gwa mbar tsa kwa nyi, kə ji hya'ari a'yi nggya.

²⁶ Ndər kə tətəlna dzə wu 'yi'ya nyi patəu.

Yesu Mbədana Nji Ləfau

Ənga Ndə Məga

²⁷ Ənggəra Yesu a vər piyari vi ta, kə nji ləfə mēthlə ndu nu nyi, ndu ngga ənga dənəma, “Təhudə əgya 'ya, zər Dawuda!”

²⁸ Ənggəra Yesu vu vanyi ki, kə ləfa nyi'yar shili əgya ja, kə ji yiwa nda, “A mbərsar hyi abər yu sən mbədana hyi ya?” Ndə shadəwa, “Angə, Thlagəu.”

²⁹ Ənggau kə ji tsəkwari liya nda, ji na, “Bəgə ja da anə hyi ənggəra hyi mbərsa.”

³⁰ Kə liya nda pahau. Ənggə tsu, kə Yesu tədər himiya nda, ji na, “A sara hya na sə kə anə nji mai.”

³¹ Ama ndə biya ndə tətəlna ndəra nyi ba'amani wu 'yi'ya nyi.

³² Ənggəra nda vər ma'yi a biya, kə nji shili anə Yesu ənga vanyi ndəra mambəl dəmwə'yi kar nyi ara ndər.

³³ Ənggəra ji kədləbiya mambəl dəmwə'ya nyi a biya, ba ndə məga nyi mbar ndər. Kə sə kə da sə dədəgur anə dəbər dlamı, ndə na, “Sə a'yi ənggər kə saya da wu Izirayila nji lar mai.”

³⁴ Ama njir Farisi nər nda, ndə na, “Ənga dənəma nə təl shatan nga ju kədlə wazha shatan kau.”

Yesu Təhudəu Əgya Nji

³⁵ Ənggau, Yesu bəbiya bəu wu patər 'yi'yir Galili, ja vər highiḡə wu umbwa daḡə dzə'yar, ja vər tətəlna ndəshigu ar kəra təkur Hyal. Ba ənga ja vər shiləgəbiya kalar shiləgəu ənga njira gəra ngga.

³⁶ Ta ji lari nji gangə daḡau, kə ji təhudə əgya nda, ara nda vər lari bwaḡwatəu, ba tsu dləwa dzə a'yi mai, ənggər təmahə kəra gəra ənga ndər bəla.

³⁷ Kə ji na anə zəmbəlma nyi'yar, “Sər fa'a a su ki gangə nyi, ama njir məl thlər kushu nga nda.

³⁸ Agabəngau, hya kədi thlagər fa, ja səwa njir məl thlər aga nda sa fa'a sə a su ki.”

10

Yesu Ngga Zəmbəlma Nyi'yar

(Markusu 3:13-19; Luka 6:12-16)

¹ Kə Yesu nggar zəmbəlma nyi'yar kumo apə mēthləu. Kə ji nə nda dənəma aga nda kədləbiya mambəl dəmwə'yu ənga nda shiləgəbiya kalar culi shiləgəu ənga nji gəra ngga.

² Kəja thləmər cama səsə kumo apə məthlə 'yar kau. Tanggərma Simanu ndəra nju ngga ənga Biturusu ənga zamə nyi Andərawusu ənga Yakubu zər Zabadi ənga zamə nyi Yahwana

³ ənga Fəlipəu ənga Bathlalomiyu ənga Toma ənga Matiwu ndər tsəm budau ənga Yakubu zər Alfawusu ənga Tidiyawusu

⁴ ənga Simanu ndər Kana'ana ba ənga Yahuda Isikarayoti ndəra thləna hiya Yesu.

Yesu Səwa Cama Səsə

Kumou Apə Məthləu

(Markusu 6:7-13; Luka 9:1-6)

⁵ Yesu səwa cama səsə kumo apə məthləu, ji na anə nda, “A sara hya ndəgya njira a'yi njir Yahudiya mai ənga ətsu a sara hya vu məlmə njir Samariya mai.

⁶ Ama kəl hya ma'yi a ndəgya njir Izirayila kəra ənggər təmahə sasa.

⁷ Hya ma'yi hya nda tətəlna nda ndər Hyal abər, ‘Təlkur Hyal a dər ləhəu.’

⁸ Hya shiləgəbiya njira gəra ngga ənga hya hya'ana nji tətəu ənga hya shiləgəbiya njir pibi aga nda dā cicau, ətsu hya kədləbiya mambəl dəmwə'yi wu dza nji. Kurthlə nga hyi dləwuri ənga hya ləri kurthlə tsu.

⁹ Ma hyu ma'yi, a sara hya səbə gənnə mai.

¹⁰ A sara hya səbə mbəl mai, alaga zaḅəkwa ləgütəu ənga ḅiḅi ənga zəwa mai, ara ndər məl thlər a kyaga uya akkəri nə thlər nyi.

¹¹ “Kalar məlmə dədəgaləu, alaga məlmə kukushu kəra hyu nda gwa, hya galəri ndə dəfu caməu aga hya nggya ənga ja ba'anə pəci kəra hyu nda piyari viya nyi.

¹² Ma hyu vu ki kau, hya usar nda.

¹³ Ma ki nji dəfu camə ngau, hya kədi Hyal ja nə nda jaməkur, ama ma kiya nyi a'yi ki nji mənəhə mai, bəgə jaməkur Hyal a sha shili ara hyi.

¹⁴ Kalar ndəra gəra dləwur hyi ənga gəra səya hyi himi, hya dlədəna bəbər kəra ar hiya hyi ma hyu biya sara wu kiya nyi ənga məlma nyi.

¹⁵ Ənga jiri, yu na anə hyi, Hyal wu nda təhədə əgya njir Sodomu ənga njir Gwamwara a ndiya njir məlmə kau, ar pəcir numa.

¹⁶ Kəja yu sə hyi a biya ənggər təmahə kəra wu pama ufwar vuwa 'yar. Agabangə hya nggya hahangəu ənga tsu hya nggya ənga ki'wakur.

¹⁷ “Hya hangəkəl ənga nji, ara ndu nda wulana hyi anə njir pathla ənga ndu nda dəgə hyi ənga wudə wu umbwa daḅə dzə'yar.

¹⁸ Arya yi tsu, ndu nda hər hyi a ndumwar nji nggunggurəm ənga təltəl'yar, aga hya nar nda ndəshigu məsahəu ənga anə njira a'yi njir Yahudiya mai.

¹⁹ Ar pəci kəra ndə mbari hyi, a sara hya tal səra hyu nda na mai ənga ənggəra hyu nda na, ara Hyal wu nda nə hyi səra hyu nda na ar pəci ta.

²⁰ Arya a'yi nahyi ngu nda ndər mai. Ama Mambəl Dər hyi ngu nda ndər lagur hyi.

²¹ “Zamə wu nda ləri zamə nyi aga nja tsəya nyi. Tada tsu wu nda ləri zər nyi. Abangə tsu wazha ndu nda hya'ana hangəkəla njir yar nda, ba ja təkəri nja tsəya nda.

²² Nji patə wu nda piyari shishir dza hyi arya yau. Ama ndəra cinapi ba'anə kudiya, ju uya mbədau.

²³ Kalar pəci kəra nji lər ḡwaḡwatə anə hyi wu vanyi məlmə, hya hwi a ndu məlmə kəra a ndumwar hyi. Ənga jiri yu nar hyi, abər divira hyi ḡəbiya ḡə patə wu məlmə Izirayila, Zər Ndu ḡəra shida.

²⁴ “Zəmbəlma a'yi a sən ndiya maləmə nyi mai ənga tsu mafa a'yi a sən ndiya thlagər ki nyi mai.

²⁵ A dər tsa'a anə zəmbəlma ja də ənggər maləmə nyi, mafa tsu ja də ənggər thlagər ki nyi. Ma ndə ngga thlagər ki ənga Bilzabulu, abari nga ndu nda na ar kəra njir ki ka?

*Ndəra Nja Kyaga Hivər
(Luka 12:2-7)*

²⁶ “Agabəngau, a sara hya hivər nda mai, aya sə a'yi kəra ndu məl dədəwa kəra gəra nda biyar babal mai, ətsu sə a'yi dədəwa kəra nji gəra nda sən mai.

²⁷ Səra yu na anə hyi dədəwa, hyu nda hə'una ar babal. Səra yi cici a gwu himiya hyi, hyu nda hə'una a dar dza'wu.

²⁸ A sara hya hivər ndəra wu sən tsəya kumər dza hyi mai, ama naji wu sən tsəya mambələr hyi mai. Kəl hya hivər ndəra wu sən tsəya kumər dza hyi ənga mambələr hyu u'ur kətsa.

²⁹ A'yi nju dəlna wazha 'yagə məthlə ar kəra peni pathlə wa? Ya, zəma nda a'yi sən tədə a gyiwu 'yi gəra ənga səni Dər hyi mai.

³⁰ Shishir kəra hyi ma jijiga nga nda.

³¹ Agabəngau, a sara hya hivər mai. A ndiyar hyi wazha 'yagə ənga mənəhə gagadau.

*Cabiya Hənggəri Ənga Kərsiti
Wu Mwar Nji
(Luka 12:8-9)*

³² “Kalar ndəra hənggər abər naja nədə nga ja a dumwar nji, nayi tsu, yu nda hənggər abər nədə nga ja a dumwar Dədə kəra a dəməlməu.

³³ Ama kalar ndəra kəpalna sən də a dumwar nji, nayi tsu yu nda kəpalna səni nyi a dumwar Dədə kəra a dəməlməu.

*Nayi Shili Ənga Nggya Jamə Mai
Ama Kəl Ənga Pa
(Luka 12:51-53; 14:26-27)*

³⁴ “A sara hya nggani abər yi shili ənga nggya jamə wu duniya mai. A'yi aga nggya jamə nga yi shili mai, ama aga sa pa.

³⁵ A shilir yi aga sa daḃə
“tada ənga zər nyi ar pa,
zər kwa tsu ənga mənyi,
mala tsu ənga miya sal nyi.

³⁶ Njir hədə ki nyi tsu ngu nda də dawa nyi.”

³⁷ “Kalar ndəra wu yiwu mənyi alaga dənyi a ndiya də, a'yi ja kyaga də nədə mai. Ətsu kalar ndəra wu yiwu zər nyi alaga kwa nyi a ndiya də, a'yi ja kyaga də nədə mai.

³⁸ Kalar ndəra gəra həri wu dladlakə nyi, ja dzəgwa nu də, a'yi ja kyaga də nədə mai.

³⁹ Kalar ndəra wu yiwu piya ja, ju nda tini. Ndəra gəra yiwu piya ja aya yau, ju nda uya.

*Thlər Kəra Wu Shili Ənga Akkəri
(Markusu 9:41)*

⁴⁰ “Kalar ndəra dləwuri hyi, a dləwuri dər ja, kalar ndəra dləwuri də tsu, a dləwuri ja ndəra səwa də.

⁴¹ Kalar ndëra dlëwuri nabi ara naja nabi, ju nda uya akkëri në nabi. Ətsu kalar ndëra dlëwuri ndë tsapëu ara naja ndë tsapëu, ju nda uya akkëri në ndë tsapëu.

⁴² Kalar ndëra lëri anë pathlëu wu pama wazha yidədə kau, 'yimi shishi'wu kikiwa pathlëu, aya naja ndër nu da, ənga jiri yu nar hyi, a'yi ju nda tini akkëri nyi mai."

11

Yesu Ndër Ar Këra Yahwana

Ndër Məl Bəbətizəma

(Luka 7:18-35)

¹ Ayukudə Yesu kudəna highiḃə anə zəmbəlma nyi'yar kumo apə məthlëu, kə ji hya'ari sara ndəna, kə ji ma'yi ja vər highiḃau ənga tətəlna ndër Hyal wu məlmə njir Yahudiya.

² Ar pəci kəra Yahwana tsu ja wu fursəna, kə ji nggari sərə Kərsiti a vər məl, kə ji səwa zəmbəlma nyi'yar a ndəgya ja

³ ndə nda yiwa, "Nagə ngə ndəra wu shili ta ya, əndəga 'ya səkə vanyi ndə pamə ya?"

⁴ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, "Sha mau hya nda nar nyi anə Yahwana sərə hyi ləri ənga hyi nggari.

⁵ Nji ləfə wu lar sau, nji kukurḃə wu ḃau, njir pibi wu uya jaməkur, kulangə'yar tsu ndu nggar sau, nju hya'ana nji tətəu ənga nju tətəlna ndəshigu məsahə anə nji dādali.

⁶ Barka anə ndəra gərə təkəkər ənga mbərsa nyi ar kəra yau."

⁷ Ayukudə njira Yahwana səwa ma'yi, kə Yesu dzəguya ndər anə nji ar kəra Yahwana, ji na, "Mi nga hyi gwa tsamə a gwar tagə ta? Hyi ma'yi a gwa tsamə sar dzədzəgaməu, kəra yambadə a vər kənggədə ya?

⁸ Ya, mi nga hyi ma'yi a gwa tsama? Ndəra har kar mənəhə ya? Awau, njir ha kar məmənəhəu, wu ki təl nga nda.

⁹ Kar dəm ya, mi nga hyi ma'yi a nda tsama? Nabi ya? Pakatu, yu nar hyi, ndəra ndiya nabi.

¹⁰ Naja ngə ndəra nji tsəfəri ar kəri abər,

" 'Kəja yu səwa

cama da wu mwa ngau,

ju nda fuwa sə wu lagu

kadivira ga shili."

¹¹ Jiri nga yu na anə hyi, wu pama njira mathləkə'yi ngə ya patəu, ndəra ndiya Yahwana ənga dəgal a'yi mai. Ama alaga abangau, ndəra ndiya ənga kushu wu təlkur Hyal a ndiya nyi ənga dəgaləu.

¹² Mbari ar pəcir Yahwana ndər məl Bəbətizəma ba'anə kabangəkəu, təlkur Hyal a vər lar ḃwaḃwatə ara nji, njir lə ḃwaḃwatə kə ngu yiwu nda dləwuri ənga dənəma.

¹³ Arya patər ndər nabi'yar ənga dladə Musa a ndər nda ar kəra sə'yar kau, kadivira Yahwana dzəgwa shili.

¹⁴ Ənga tsu, ma hyu hənggər ənga sərə ndə na, naja ngə Iliya kəra ndə na wu nda shili.

¹⁵ Ndəra ənga himi nggar sau, bəgə ja nggari.

¹⁶ "Ya, ənga mi nga nja gəla nji kabangəka? Abari nga nda? Nanda ənggər wazha kəra a vər nggya ar sugu, nda vər ngga kuvwar nda, ndu na:

¹⁷ " 'Yi mbidiya hyi mbələu,

kə hyi nggəl ara fəl.

'Yi thlə na nə tiwi,

ba hyi nggəl ara dləwu.'

¹⁸ Ta Yahwana shili, naji wu səm sər səm cumu mai ənga naji wu sa sə sasa mai, əngwar nda, 'Naja ənga mambəl dəmwə'yu.'

¹⁹ Zər Ndə shili ju səm, ənga ju sa, əngwar hyi, 'Ndər suna nga ja, bazhiya njir tsəm budau ənga "njir bikau." ' Alaga abangau, patər njira hənggəri ənga hahangəkur nə Hyal, nda vər cabiya abər ənga jiri nga nyi."

Məlmə'yar Kəra Nggəl Ara Tubi

(Luka 10:13-15)

²⁰ Kə Yesu kughiya kughi anə məlmə paməpamə kəra ji məlna badəgala sə dədəgər'yar a gwa, ara njir məlmə nyi'yar a'yi ndə tubi mai.

²¹ "Sər təhudə anə ngau, Korazinu! Sər təhudə anə ngau, Bethlesaida! Maja abər sə dədəgər kəra nji məliya wu gau, nji məliya wu Taya ənga Sidonu, a tubir nda tsu kadə lagur hari ləgutə sə'yinggu ənga təwa bəbər wu kəra nda.

²² Ama yu na anə ngau, ar pəcir numa nə Hyal ju nda təhudə əgya Taya ənga Sidonu a ndiya ngau.

²³ Nahyi tsu njir Kafarnahumu! Hya vər nggani abər nja nda fa'ar hyi a dəməlmə ya? Awau! Nahyi ma a gyiwu ka'u dəmwə'yi nga nju nda puwa hyi. Maja abər sə dədəgər kəra nji məliya wu hyi, nji məliya wu Sodomu, tsu nda a'yi ba'anə kabangəkau.

²⁴ Ama yu na anə hyi, ar pəcir numa nə Hyal ju nda təhudə əgya Sodomu a ndiya hyi."

Shila Mau Ya Sa Nə Hyi Bəlsar

(Luka 10:21-22)

²⁵ Ar pəci kə ngə Yesu na, "Dədə, Thlagə kəra a dəməlmə ənga a gyiwu 'yi, a usa ngər yau, arya gə dəwana sə'yar kə anə nji hahangə ənga njir sən sau, ba gə dzəgwa cabiya nyi anə njira ənggər wazha yidədəu.

²⁶ Abangə nga nyi Tada, arya najakə ca ngə də mənəhəu anə ngau.

²⁷ "Dədə a nə dər sə patəu, ndər sən sənbiya tara wa ngə zəra nyi a'yi mai, kəl Dənyi wacu, abangə tsu ndər sən sənbiya tara wa ngə Tada nyi a'yi mai, kəl zər nyi ənga njira ju yiwu ja cabiya nda.

²⁸ "Shila mau əgya yau, patə hyi njira ənga kar tədəbəu, nji həhədə, ba ya nə hyi bəlsar.

²⁹ Dləwura mau danggal də wu gyiwuliya hyi ənga hya highiḃəri ara yau, ara nayi ndə hangəkəl ənga ndəra wu həya kərngau, ba hya sa uya bəlsar anə dəfuwa hyi.

³⁰ Ara danggal də kakafə nga nyi, kar də tsu a'yi tədəbə mai."

12

Yiwa Sau Ar Kəra Bəlar Pəcir Bəlsar

(Markusu 2:23-28; Luka 6:1-5)

¹ Ar pəci ta, vanyi pəcir Bəlsar nə Yahudiya Yesu ənga zəmbəlmə nyi'yar nda vər tərəbiya wu fa uhi. Nda vər ḃau kə zəmbəlmə nyi'yar kuratsiya kəra uhi.

² Ənggərə njir Farisi lari abangau, kə ndə na anə nyi, "Lari gəyi, zəmbəlmə ngə'yar nda vər məl sərə dladə kari nja məl pəcir bəlsar."

³ Kə ji shadəwa nda, "A'yi hyi saya jigana sərə Dawuda ənga njir ḃə nyi məliya ar pəci kəra wuḃə mbar nda ta wa?

⁴ Ənggərə ji gwu ki Hyal, naja ənga njir bə nyi'yar, ənga ənggərə ndə gwa səmku macikəl cicau kəra nandu kyaga səm mai, kəl pubu'yar wacu.

⁵ Əndəga a'yi hyi saya jigana wu dladə Musa, ənggərə ar pəcir bəlsar pubu'yar bəlna sərə dladə na nja bəlari wu ki Hyal, lagur thla sə anə Hyal wa, ama a'yi da bikə anə nda mai wa?

⁶ Yu na anə hyi ja, kəja ndərə wu ndiya ki Hyal ənga dəgal ənggau.

⁷ Ama, maja abər hyu səni sərə ndər kə cabiya, 'Təhudə nga ya yiwu, a'yi sadaka mai,' nahyi a'yi wu nə nyi bikə anə ndərə gərə ənga bikə mai.

⁸ Ara Zər Ndau Thlagə nga ja ar kəra pəcir bəlsar."

Ndə Ənga Tsi Ndzəndzau

(Markusu 3:1-6; Luka 6:6-11)

⁹ Kə Yesu piyari viya nyi, ba ji ma'yi a gwu umbwa dabə dzə njir Yahudiya.

¹⁰ A vuna vanyi ndə a'yi ənga tsi ndzəndzau. Ndu yiwu nda vazəya Yesu, ba ndə yiwa nyi, "A dər tsa'a nja shiləgəbiya ndə pəcir bəlsar ya?"

¹¹ Kə ji na anə nda, "Ma da ndə a'yi wu pama hyi kəra ənga təmahə pathləu, ba ji tədau a gu ka'u pəcir bəlsar, thlagər təmahə kə a'yi ju həbiya nyi a biya wa?"

¹² Ya, kəja ndə a ndiya təmahə ənga mənəhə gagađau. Agabəngau, a dər tsa'a nja məl sərə mənəhə ar pəcir bəlsar."

¹³ Kə ji na anə nda nyi, "Ndidəbiya tsa gə a dumwa ngau." Aga zəmə kə ji ndidəbiya tsa ja a dumwa nyi, ba tsa ja da jamə ənggər vanyi zəma nyi ta.

¹⁴ Ama ba njir Fərisi ma'yi a biya ndə biya mbiya miya lagu kəra nda sən tsəya Yesu.

Mafa Cacađau Nə Hyal

¹⁵ Ənggərə Yesu sənbiya abəngau, ba ji piyari viya nyi. Kə nji gangə nu nyi, ba ji shiləgəbiya nda patəu.

¹⁶ Ji tədər himiya nda ara nda sara na anə nji tara wa nga ja.

¹⁷ Ji məl sə'yar kə aga nyabiya sərə nabi Əshaya nana ngau, abər:

¹⁸ "Kəja mafa da kəra nayi

ngə cadəbiya nyi,

yu yiwu nyi

ara ji pina huda yau,

yu nda nyana nyi

ənga Mambəl da,

ənga ju nda hə'una

abər yu nda

numa nə jirkur anə nji patəu.

¹⁹ Naja a'yi wu nda pa ənga

hya'a dāhə mai,

ənga ndər nda nggar dāha ja

wu huda giwa a'yi mai.

²⁰ Naji wu nda bəlna sərə ləhə ja bəl mai,

ənga pitəlla kəra a dər ləhə ja tau,

naji wu nda tsəya mai,

kəl ji lari abər jirkur a səmkuri təlkur.

²¹ Njir duniya wu nda fiya fərkər nda wu thləmə nyi."

Yesu Ənga Təl Shatan

(Markusu 3:20-30; Luka 11:14-23)

²² Kə ndə shili ənga vanyi ndər məga ləfə kəra nyinyau ənga mambəl dəmwə 'yu. Kə Yesu shiləgəbiya nyi, kəl ta ju sən ndər ənga ju lar sau.

²³ Ba də sə dədəgür anə nji patəu, kə ndə na, “A'yi zər Dawuda ta ngə kə wa?”

²⁴ Ama ənggəra njir Farisi nggari abangau, ba ndə na, “Ənga dənəma nə Bilzabulu tələr shatan ngə ndə kə wu kədlə mambəl dəmwə'yi a biya.”

²⁵ Ta də, Yesu wu səni sərə ndu dənga, kə ji na anə nda, “Kalar təlkur kəra təkəbiya dzə məthlə wu ta'yi mai, ənga kalar məlmə ənga ki kəra a'yi hənggər ənga kuvwa nyi mai, nanda a'yi wu sən ta'yi mai.

²⁶ Ma Shatan ngu kədlə Shatan, ya, a təkəbiyar ja dzau. Ya, abari ngə təlkur nyi a sən ta'ya?

²⁷ Ma ənga dənəma nə Bilzabulu nga yu kədlə mambəl dəmwə'yi'yar, kar zəmbəlmər hyi'yar tsu? Ənga mi nga ndu kədlə? Agabangau, nanda ngu nda məl numa anə hyi ar kəra sə'yar kau.

²⁸ Ama ma də ənga dənəma nə Hyal nga ya vər kədlə mambəl dəmwə'yi'yar kau, a dəri abər təlkur Hyal a shiliri anə hyi.

²⁹ “Ənga jiri, ndər sən vu ki ndər dənəma ja vuwa fa'ana kar nyi a'yi mai, kəl tanggərma ji mbiya ndər dənəma kau. Ja dzəgwa sən fa'ar kar nyi.

³⁰ “Ndəra gərə ənga yau, dawə də ngau, ənga ndəra gərə a vər kəbə ənga yau, tətəlna nga ja vər tətəlna.

³¹ Agabangau, yu na anə hyi, kalar bikau ənga ndər dida Hyal ju nda təfəbiya nyi anə nji. Ama ndəra ndər dida ar kəra Mambəl Cicau, naji wu uya təfəbiya dzə mai.

³² Ma ndəra ndər dida ar kəra Zər Ndau, nju nda təfəbiya nyi. Ama ndəra ndər nə dida ar kəra Mambəl Cicau, naji wu uya nja təfəbiya nyi mai, alaga kabəngəkau ənga zaman kəra a vər shili.

Wu Ənga Yayar Wu (Luka 6:43-45)

³³ “Məliya wu mənəhəu ba yayar wa nyi a də mənəhəu. Ga məliya wu dəmwə 'yi tsu ba yayar wa nyi a də dəmwə'yu, ara ar yayar wu nga nju tsamər wu.

³⁴ Nahyi dəbə mətsapa'yar, lagu mani nga hyi, nahyi njira dəmwə'yi a sən nana sərə mənəha? Ara sərə wu dəfu ca ngə miya wu nana.

³⁵ Ndə mənəhəu, ju biya ənga ndər mənəhəu sara ar vira ji dəwana ari, ənga ndə dəmwə'yu, ju biya ənga ndər dəmwə'yu sara ar vira ji dəwana nda ari.

³⁶ Ama yu na anə hyi, ar pəcir numa kalar ndu nda ləri sakida ar kəra kalar ndər dididi kəra biya sara wu miya ja.

³⁷ Ara ariya ndər kəra biya sara wu miya gau, nga nju nda məl numa anə ngau, tara nə pəlna ngau ənga nə mbiya ngau.”

Maləmə Dladə'yar Ənga Njir Farisi Wu Gal Mətsamə (Markusu 8:11-12; Luka 11:29-32)

³⁸ Kə alenyi maləmə dladə'yar ənga njir Farisi na anə nyi, “Maləmə, 'yi wu yiwu ga məliya 'ya sə dədəgür kəra wu də mətsamə sara ara gau.”

³⁹ Kə ji shadəwa nda, ji na, “Nji nə zaman kau, nji dəmwə'yu, nji gərə hivər Hyal. Ndu yiwu nda ləri mətsamə nə sə dədəgür. Ama mətsamə nə sə dədəgür a'yi kəra yu ca anə nda mai, kəl mətsamə ar kəra nabi Yunana.

⁴⁰ Ara ənggəra Yunana məliya pida makər vu'yi ənga puci wu ta kalfi dəgaləu, abəngə ngə Zər Ndu nda məliya a gyiwu hudə 'yi'yi.

⁴¹ Ara ar pəcir numa, njir Niniva wu nda hya'ari ənga njir zaman kau, ba nda canə nda abər nanda a'yi məliya səra kakalə mai, arya nanda njir Niniva tubi ar pəcira Yunana tətəl na nda ndər Hyal. Ya, kəja ndəra ndiya Yunana a'yi ənggau.

⁴² Ar pəcir numa, kwatam Shiba wu nda hya'ari ənga njir zaman kau, ja cabiya nda abər nanda a'yi məliya səra kakalə mai, ara ji hya'ari sara ar kudiyar duniya vira nadəu aga ja sa nggar ndər tsətsəlkur nə Təl Solomanu. Ya, kəja ndəra ndiya Solomanu a'yi ənggau.

⁴³ “Ma nji kədləbiya mambəl dəmwə'yi a biya sara wu dza ndau, ma ji gal vir sə hədə katini,

⁴⁴ ju sən na, ‘Ya bəra sha a ndu dza ndəra yi biya sara a gwa.’ Ma ji bəra sha shili, ba ji sa thləwa dzə kau, nji tsəkəbiya caməu, ənga kalar sə wu lagu,

⁴⁵ Ba ja bəra sha, ja nda fa'ari mambəl'yar paməpamə mədəfə kəra ndiya nyi ənga shishikur, ba nda ma'yi a vu ja nda vuwa nggya. Ba nggyabiya ndə kə nə yukudəu, a ndiya nə tanggərma ənga dəmwə'yu. Abangə nga nyi wu nda də anə nji zaman kau.”

Miya Yesu Ənga Zamə Nyi'yar

(Markusu 3:31-35; Luka 8:19-21)

⁴⁶ Tsu ja vər ndər əkkə'yi dlamir nji, kəja mənəyi ənga zamə nyi'yar shili a biya ndu yiwu nda ndər anə nyi.

⁴⁷ Kə vanyi ndə na anə nyi, “Kəja məngau ənga zamə ngə'yar a biya ndu yiwu nda ndər ənga gau.”

⁴⁸ Kə ji şadəwa nyi anə ndə kau, ji na, “Wa ngə mada, ənga wa ngə zamədə'vara?”

⁴⁹ Kə ji ca zəmbəlma nyi'yar ənga tsa ja, ji na, “Kəja mada ənga zamədə'yar.

⁵⁰ Ara kalar ndəra wu məl thlər ənga səra dədə kəra a dəməlmə wu yiwu, naja ngə zamə də ənga kwamə də ba mada.”

13

Karapau Ar Kəra Ndər Sə Culi

(Markusu 4:1-9; Luka 8:4-8)

¹ Ar pəci ta Yesu biya sara wu ki, ji biya nggya ar miya dəl.

² Dlamir nji gangə kaḅau ba ndə zəwari nyi, kəl ta ji nda gwu kwambwal ji gwa nggya gya, ba dlamir nji nggya nər nda a miya dəl.

³ Kə ji nar nda sə paməpamə lagu karapau, ji na, “Vanyi ndər zəwa ma'yi a gwar fa nyi, a gwa sə culi.

⁴ Ənggəra ja vər sə culi, kə aleniyi pənəkər ar lagu. Kə 'yagə'yar shili ba ndə sa səmku nda.

⁵ Kə aleniyi pənəkər ar vi cacathləu, vira 'yi'yi a'yi gangə mai. Ba ndə tsau aga zəməu, ara 'yi'yi kəra ar kəra nyi a'yi tədəḅə mai.

⁶ Ama ənggəra pəci də kwakwadə gagaḁau, ba ndə titi'wa ba ndə ul ara nggyilangə a'yi ara nda gagaḁə mai.

⁷ Kə aleniyi tədə a gyiwu pama şikəḁi, ndə hə ənga nda, ba şikəḁi kar nda ara pəli.

⁸ Aleniyi culi tsu tədə a gyiwu 'yi kəra mənəhəu, ndə hau, ba ndə puwa li gangə gagaḁau, aleniyi gharu gharu, ənga aleniyi kwakumunyi kwakumunyi ənga aleniyi tsu makərkumunyi makərkumunyi.

⁹ Ndəra ənga himi nggar sau, bəgə ja nggari.”

*Səra Karapau Nə Sə Culi Kə Cabiya**(Markusu 4:10-12; Luka 8:9-10)*

¹⁰ Kə zəmbəlna nə Yesu 'yar shili ndə sa yiwa nyi, “Mi ngə də gu ndər anə nda ənga karapə'yar ka?”

¹¹ Kə ji shadəwa nda, ji na, “Sənbiya sə kəra dədəwa nə təlkur Hyal a nə hyir nji, ama a'yi anə nda mai.

¹² Ndəra ənga sau nju cakəri nyi, aga ja uya gangəu. Ama ndəra gəra ənga sau, alaga kəra a'yi ara ja kushu nju bəra dləwuri.

¹³ Səra də yu ndər anə nda ənga karapau.

“Aga ndu tsamə ama nandə

wu tsambiya mai,

ndu səhimi ama nandə

wu nggari mai ənga nandə

wu nggabiya mai.

¹⁴ Lagu kə ngə ndər nabi Əshaya nyabiya dzə ar kəra nda abər,

“ ‘Hyu nda dumwa

ənga ngga ama nahyi

wu nggabiya mai,

hyu nda tsamə ama nahyi

wu tsambiya mai.

¹⁵ Ara dəfuwa nji kə a dər ɓaɓalu,

himiya nda tsu wu nggar sə mai,

ənga ndə hədiya liya nda,

ara nda sara lar sə ənga liya nda,

nda nggari ənga himiya nda,

ənga nda nggabiya ənga dəfuwa nda,

nda sha shili əgya yau,

ya mbəfana nda.’

¹⁶ Nahyi nər hyi, barka anə liya hyi ara ndu lar sau, ənga himiya hyi ara ndu nggar sau.

¹⁷ Yu nar hyi jiri, nabi'yar gangəu ənga nji cicau, a yiwur nda, nda lari sə'yar kə hyu lar kau, ama nandə lari mai. A yiwur nda, nda nggari sə'yar kə hya vər nggar kau, ama nandə nggari mai.

¹⁸ “Kəja səra karapə ar kəra ndər sə culi kə cabiya:

¹⁹ Ma ndə nggar ndər nə təlkur Hyal ama naji nggabiya mai, ba Shatan a shili ja fa'abiya səra ji nggari kə sara wu dəfuwa ja. Naja kə ngə cabiya culi kəra pənəkər ar lagu.

²⁰ Kəra pənəkər ar vi cacathlətsu, naja ngə nju gəla ənga ndəra nggari ndər Hyal, ba ji dləwuri aga zəmə ənga hudə pərtəu.

²¹ Ama ara naja a'yi ənga nggyilangə mai, ba ji səkar nə pəci kushu. Ənggəra ɓwaɓwatə shili anə nyi arya ndər Hyal, ba ji sha a gyiwu yukudə ənga kusa.

²² Culi kəra nji səna wu pama shikədi kə tsu, naja ngə nju gəla ənga ndəra nggari ndər Hyal, ama kə nggyabiya duniya ənga gal gənna kari ndəra nyi ara hau, kəl ta ji də gəra ənga akkəri.

²³ Culi kəra nji səna ar 'yi'yi mənəhə kə tsu, naja nga nju gəla ənga ndəra nggari ndər Hyal ba ji nggabiya. Ju də ənga akkəri, ju puwali, alenyi gharu gharu, ənga alenyi kwakumunyi kwakumunyi ənga alenyi tsu makərkumunyi makərkumunyi.”

²⁴ Yesu bɛra nar nda vanyi karapau, ji na, “Kɛja sɛra nja sɛn gɛlabiya tɛlkur Hyal ɛni, ɛnggɛr vanyi ndɛ kɛra thlɛkana culi mɛnahɛu wu fa nyi.

²⁵ Ama pɛci kɛra nju ghanyi, ba dawa nyi shili ka sa thlɛkana hyanggili wu fa nyi a ndu pama uhi, ba ji ma'yi sɛ nyi.

²⁶ Ar pɛci kɛra uhi kɛra nji thlɛkana kɛ hau, ndɛ mɛliya kɛr, ba hyanggili hya'ari tsu.

²⁷ “Mafa nyi'yar shili ndɛ sa na anɛ nyi, ‘Thlagɛr ki, a'yi culi mɛnahɛ nga gɛ thlɛkana wu fa ngɛ wa? Ya, lagu mani ngɛ hyanggili'yar kɛ tsɛ ari ka?’

²⁸ “Kɛ ji na anɛ nda, ‘Dawa ngɛ mɛliya abangau.’ Kɛ mafa'yar kɛ yiwa nyi, ‘Ya, gu yiwu 'ya ma'yi 'ya gwa kukucina nda ya?’

²⁹ “Ama kɛ ji shadɛwa nda, ‘Awau, ara a vɛr kuci hyanggila nyi, ba hya cucina daɓɛ ɛnga uhi.

³⁰ Piyar nda mau nda hɛ gyapɛu kɛl pɛcir fwahɛu. Ar pɛci ta yu nar nyi anɛ njir mɛl thlɛr. Tangɛrma, nda dzɛguya ɛnga hyanggila nyi'yar, nja kaɓiya nja nggyina nda. Ba nja dzɛgwa gɛmna uhi ba nja fa'ana a su tsamɛ.’ ”

*Karapau Ar Kɛra Culi Bɛla
(Markusu 4:30-32; Luka 13:18-19)*

³¹ Yesu bɛra nar nda vanyi karapau, “Tɛlkur Hyal ɛnggɛr culi bɛla nga nyi, kɛra vanyi ndɛ hɛri ji thlɛkana wu fa nyi.

³² Naja nga ndiya patɛr culi ɛnga kushu, ama ma ji hau, ba ja ndiya patɛkura wu kɛra wu masɛmɛ ɛnga dɛgalɛu, ba 'yagɛ'yar a liya kir nda ar tsa nyi.”

*Karapau Ar Kɛra Thlɛlamɛ
(Luka 13:20-21)*

³³ Yesu bɛra nar nda vanyi karapau, ji na, “Tɛlkur Hyal ɛnggɛr thlɛlamɛ nga nyi, kɛra mala hɛri ji gwadɛbiya ɛpou tasa'wu tɛkɛ sɛ makɛr ɛni, ba ja dzɛgwa thlɛthlɛ gagadɛu.”

³⁴ Yesu nar nyi najaka ndɛr patɛ anɛ daɓɛr dلامي lagu karapau. Sɛ a'yi ji nar nda zɛmɛ gɛra ɛnga karapɛ mai.

³⁵ Lagu kɛ nga ji nyabiya sɛra nabi ɛshaya nana abɛr,

“Yu nda pahɛna miya,
yu ndɛr ɛnga karapau,

Yu nda cabiya nyi
anɛ nji sɛra dɛdɛwa
mbar dzɛgwar duniya
aga nda sɛnbiya.”

*Yesu Nar Nda Sɛra Hyanggili
Wu Fa Uhi Aga Nyi*

³⁶ Kɛ Yesu piyari dlamir nji, ji ma'yi a vu huɗa ki. Zɛmbɛlma nyi'yar shili ɛgya ja ndɛ sa na anɛ nyi, “Nar 'ya sɛra hyanggili wu fa uhi kɛ aga nyi.”

³⁷ Kɛ ji shadɛwa nda, ji na, “Ndɛra thlɛkana culi mɛnahɛ naja ngɛ Zɛr Ndau.

³⁸ Fa uhi kɛ ca ngɛ duniya, culi mɛnahɛ ca ngɛ wazha nɛ tɛlkur Hyal. Hyanggili kau, ca ngɛ wazha Shatan.

³⁹ Dawa kɛra thlɛkana hyanggili kau, naja ngɛ Shatan ɛnga kɛrnyi. Pɛcir fwahɛu ca ngɛ kudiyar duniya. Njir gɛm uhi nanda ngɛ waladi'yar.

⁴⁰ “ɛnggɛr kɛra nju tsɛmiya jigwal nja nggyina, abangɛ nga nyi wu nda da pɛcir kudiyar duniya.

⁴¹ Zɛr Ndu nda sɛwa waladi nyi'yar aga nda fa'abiya kalar sɛra wu dla ɛnga bikau ɛnga njir mɛl sɛ dɛmwa'yi sara wu tɛlkur nyi.

⁴² Nda dzægwa vakuwa nda a gwu u'ur kətsa, a guna nda dzægwa wau ənga də hira nda.

⁴³ Ar pəci ta ngə njir məl thlər kəra tsapə wu nda mbəl ənggər pəci wu təlkur dərnda. Njira ənga himi nə nggar sau, ta 'yi nda nggari.

Bərba Kəra Dədəwa

⁴⁴ “Təlkur Hyal ənggər bərba nga nyi kəra nji dəwana wu huɖa fa. Ta vanyi ndə nəri, ba ji bəra dəwana wayu. Ara ənggəra huɖa ji pida, ba ji ma'yi ji nda dəlna patər səra ara ja, ba ji dzægwa dəlbiya fa nyi.

⁴⁵ “Ətsu, təlkur Hyal ənggər ndər dəlna sə nga nyi kəra a vər gal handzəlkwə.

⁴⁶ Ta ji thləwa kəra nju dəl ənga gənna gangəu, ba ji ma'yi ji nda dəlna patər səra ara ja, ba ji sa dəlbiya.

Karapau Ar Kəra Litagəu

⁴⁷ “Ətsu wayu, təlkur Hyal ənggər litagə kəra nji fuwa a gwu dəl nga nyi kəra mbari culi kalfi paməpamə gangəu.

⁴⁸ Ənggəra ji nyau ənga kalfi, kə njir təm həbiya a biya miya dəl. Kə ndə dzægwa nggya gya ndə dəmbiya kalfi kəra mənəhəu ndə puwa a gu bəngə, ba ndə dzægwa pəna dəmwa'ya nyi.

⁴⁹ Abangə nga nyi wu nda ɖa ar pəcir kuɖiyar duniya. Waladi'yar wu nda shili nda sa təkəbiya nji dəmwa'yi ənga nji tsapəu.

⁵⁰ Ba nja dzægwa vakuwa nda a gwu u'ur kətsa, a guna nda dzægwa wau ənga də hira nda.

⁵¹ “A nggəbiyar hyi sə'yar kə patə ya?” Yesu yiwar nda.
“Angə,” əngwar nda.

⁵² Kə ji na anə nda, “Agabangə kalar maləmə dladə kəra nji highiɖər nyi sə ar kəra təlkur Hyal, ənggər thlagər ki nga ja kəra gwu umbwa nyi, ji gwa fa'abiya bərba mafəliyəngə ənga bərba hahal a biya.”

Nji Nggəl Ara Dləwu Yesu Wu Nazəratu (Markusu 6:1-6; Luka 4:16-30)

⁵³ Ənggəra Yesu kuɖəna na karapə'yar kau, ba ji piyari vi ta.

⁵⁴ Shilir Yesu wu məlmə nyi, ba ji dzəguya highiɖə anə nji wu umbwa daɖə dzə njir yahudiya. Ba ɖa sə dədəgur anə nda, ndə na, “Əmani ngə ndə kə uya sənbiya sə ka, ənga dənəma nə məl sə dədəgur'yar ka?”

⁵⁵ “A'yi zər ndər ta wu ta ngə wa? A'yi mənəyi nga nju ngga ənga Maryamu ta wa? A'yi zamə nyi'yar ngə Yakubu ənga Yusufu ənga Simanu ba ənga Yahuda wa?”

⁵⁶ Kwamə nyi'yar a'yi nda əkkə'yi mən ənggə wa? Ya, sara mani nga ji uya patəkura sə'yar ka?”

⁵⁷ Ba huɖa nda ndzə ənga ja. Ama kə Yesu na anə nda, “Kəl wu məlmə nyi, ənga wu pama nji nyi, ba wu ki nyi nga nji gəra ha kəra nabi.”

⁵⁸ Naji bəra məl sə dədəgur'yar gangə wu pama nda mai, ara ghar mbərsar nda.

14

Nji Thlana Kəra Yahwana *Ndər Məl Bəbətizəma*

(Markusu 6:14-29; Luka 9:7-9)

¹ Ar pəci kə ngə təl Hirudusu nggari ndər ar kəra Yesu.

² Kə ji na anə njir məl thlər nyi, “Ndə kau, Yahwana ndər məl Baβətizəma ngau, a hya'ari ja sara vir tau, ca ngə sərə dā ji uya dənama nə məl sə dədəgür 'yar kau.”

³ Arya dāfəməu Hirudusu mbari Yahwana, ba ji mbiya nyi, kə ji fuwa nyi wu fursəna arya Hirudiyasu, mala zamə nyi Fəlipəu.

⁴ Ara dāfəməu Yahwana wu na anə Hirudusu abər a βəlnar ja dladau ara ji həri Hirudiyasu aga mala nyi.”

⁵ Hirudusu wu yiwu ja tsəya Yahwana, ama ju hivər ara nji, ara ndə hər Yahwana ar viya nabi.

⁶ Ar pəcir mini nə dəngari pəcir ya nə Hirudusu, ngə kwar Hirudiyasu fəl anə nji, ba fəl kə pina huda Hirudusu gagaɖau.

⁷ Arya kau, kə ji hər alkawal daβə ənga səm fəla, abər, ju nə nyi kalar sərə ji yiwa ara ja.

⁸ Kə mənəyi nar nyi sərə ja yiwa, kə ji na, “Nə dā nji kəra Yahwana ndər məl Baβətizəma ar pəli.”

⁹ Kə sə kə βwanə nyi kər gagaɖau, ama arya alkawal ənga səm fəla kəra ji həri, ənga məthləpi nyi'yar kəra a'yi ənga ja, naji wu yiwu ja kar nyi mai.

¹⁰ Kə ji səwa a vu fursəna aga nja vuwa thlana kəra Yahwana.

¹¹ Ji shili əni ar pəli, ji sa nə nyi anə zər kwa nyi, kə ji nə nyi anə mənəyi.

¹² Kə zəmbəlma Yahwana 'yar shili ndə sa həri dza ja. Ba ndə nda haɖəna. Kə ndə ma'yi ndə nda nar nyi anə Yesu.

Yesu Səməna Nji Dubu Təfu

(Markusu 6:30-44; Luka 9:10-17; Yahwana 6:1-14)

¹³ Ənggəra Yesu nggari abangau, ba ji hya'ari ji gwu kwambwal. Kə ji tərəbiya a ndar vira nji a'yi ari mai aga ja nda nggya zhizhi nyi. Ama ənggəra dlamir nji nggari abangau, ba ndə hya'ari sara wu məlmə paməpamə ndə nu nyi ənga hi.

¹⁴ Ənggəra Yesu biya sara wu kwambwal, ba ji lari dlamir nji gangəu. Ənggau, ba ji təhudə əgya nda, ba ji shiləgəbiya njira gərə ngga wu pama nda.

¹⁵ Ənggəra wagə dā, kə zəmbəlma nyi'yar shili ara ja, ndə na, “Vi kə nji a'yi a gwa mai, ənga tsu vi a dər dləru. Tətəlma nji kau, tara ba nda ma'yi a ndu huda giwa kəra zəwar vi kə nda dəlbiya sər səm anə kərnda, aga nda səmku.”

¹⁶ Kə Yesu na anə nda, “A'yi mbari kəl nda ma'yi mai, nə nda mə sə kəra nda daβaga sən səm.”

¹⁷ Kə ndə shadəwa nyi, ndə na, “Sə a'yi kəra tsa'a 'ya nə nda mai, kəl ləgu dāfə təfu ənga kalfi məthlə ngə a'yi wacu.”

¹⁸ Kə ji na, “Shila mə əni.”

¹⁹ Kə ji nar nyi anə nja nyi nda nggya gya ar sar. Ji həri ləgu dāfə təfu ənga kalfi məthla nyi, ba ji hya'anakər a dəməlməu, kə ji usaku anə Hyal, ba ji βəβələwa nda. Kə ji dzəgwa nə nyi anə zəmbəlma nyi'yar, nanda tsu, kə ndə təkəna nyi anə dlamir nji.

²⁰ Patəkura nda səm ndə nyau. Kə zəmbəlma nyi'yar tsəmiya tsəla kumo apə məthlə ənga sərə hiyau sara wu miya nda.

²¹ Njira səm sə kau, shili zhizhir nda nji dubu təfu ngau. Ama nji jiga mathləkə'yi ənga wazha mai.

Yesu Bau A Dar Kəra 'Yimi

(Markusu 6:45-52; Yahwana 6:15-21)

²² Ænggærna, kə Yesu fuwa zəmbəlma nyi'yar a gwu kwambwal aga nda tərabiya wu mwa nyi a biyar ya dəl. Naja nə nyi, kə ji ta'yi wu yukudə aga ja səwa dlamir nju lagu.

²³ Ayukudə ji səwa dlamir nji ndə ma'yi, ba ji ma'yi sə nyi a dar kəra mau aga da ndər ənga Hyal. Ænggəra wagə də, tsu ja a dar kəra mə zhizhi nyi.

²⁴ Ar pəci kau, kwambwal a gwar hada dəl nga nyi, kəja dləgwamər 'yimi wu tsatsa nyi ənga yambadə wu ka nyi ara ɓau.

²⁵ Ænggər saka makər nə vu'yi, kəja Yesu a vər ɓau, a ndəgya nda a dar kəra 'yimi.

²⁶ Ænggəra zəmbəlma nyi'yar lari nyi a vər ɓə a dar kəra 'yimi, ba hivər mbar nda gagaɗau. “Dəgur ngə canə mən kər,” əngwar nda, ba ndə mbar wau ara hivər.

²⁷ Ama ənggærna kə Yesu nar nda, “Hya sara ɓukər anə kərhyi mai! Nayi ngau. Hya sara hivər mai.”

²⁸ Əngwar Biturusu anə nyi, “Thlagəu, ma nagə ngau, nar də ya ndara gau, a dar kəra 'yimi kau.”

²⁹ “A ndau,” əngwar Yesu. Kə Biturusu biya sara wu kwambwal, ji mbar ɓə a ndəgya Yesu.

³⁰ Ama ta ji lari yambadə a vər sə ənga dənama, ba hivər mbari nyi, ba ji mbar gya cau. Kə ji wau, ju na, “Thlagəu, mbəɗana də!”

³¹ Aga zəmə kə Yesu hari nyi tsi, ba ji mbari nyi. Əngwar ja, “Nagə ndə tətəwa mbərsa, mi ngə də gə təkə kəra?”

³² Ænggəra ndə gwu kwambwala nyi, kə yambadə kə ta'iau.

³³ Kə njira gwu kwambwal dləwə Yesu, ndu na, “Ənga jiri nagə Zər Hyal ngau.”

³⁴ Ayukudə ndə tərabiya a biyar ya dəl, ba ndə gya wu məlmə Janisaratu.

³⁵ Ta njir məlmə nyi tsaməri abər Yesu ngau, ba ndə səwa nja nar nyi anə njir 'yi'ya nyi patəu, aga nda shili ənga njira gəra ngga anə nyi.

³⁶ Ndə sa kədi nyi aga nji gəra ngga nda tsəkwari alaga miya cira ləgutə nyi. Patəkura njira tsəkwari nyi, ba ndə də jaməu.

15

Kəbəkwaɗəu Nə Njira Nggurəm (Markusu 7:1-13)

¹ Kə alenyi njir Farisi ənga maləm'yar nə dladau, shili əgya Yesu sara wu Urshalima ndə sa yiwa nyi,

² “Mi ngə də zəmbəlma ngə'yar wu ɓəla kəbəkwaɗəu nə njira nggurəm nə məlmə maya? Nandə wu ci tsi divira nda səm sər səm mai.”

³ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Mi ngə də hyu ɓəlɓa sərə Hyal na nja ɓəlari, aga hya ɓəlari sərə əjir hyu na?”

⁴ Ara Hyal nana wu ndər nyi, ‘Ga gənggər nyi səli anə dəngau ənga məngau.’ Ənga tsu, ‘Ma ndəra nggəliya dənɓi ənga mənɓi kəl nja tsəya nyi.’

⁵ Ama hyu highiɓau, abər, ndu sən na anə dənɓi ənga mənɓi, ‘Kalar dləwa dzə kəra hya kyaga uya ara yau, a nə nyir yau anə Hyal,’

⁶ naja a'yi a sən ‘gənggər nyi səli anə dənɓi’ ətsu mai. Agabangau, ba hyi məliya ndər Hyal də sə kurthləu lagur sər cijir hyi.

⁷ Nahyi nji batal! Jiri nga nyi ənggəra nabi Əshaya nana ndər ar kəra hyi abər,

⁸ “Nji kə ndu gənggər də səli
ənga miya nda wacu,

ama dɛfuwa nda

a ma'yiri nadə ara yau.

⁹ Ndu dləvə da ar cicir miya nda,

ndu highiḡə lagu dladə

kəra ndə ngə məliya, abər ca ngə ndər Hyal.' ”

¹⁰ Kə Yesu ngga dlamir nji a shili wu dzə nyi, ji na anə nda, “Siya da mə himi patə hyi, aga hya nggabiya sə kau.

¹¹ Sər səm kəra ndu fuwa a gwu miya ja a sən məliya ndə ‘dedeḡə’ wu mwar Hyal mai, ama səra biya sara wu ndə ngu məliya ndə ‘dedeḡə’ wu mwar Hyal.”

¹² Kə zəmbəlma 'yar shili ara ja ndə sa yiwa nyi, “A səni gə abər huda njir Farisi ndzəndzə nga nyi ənga gau, ənggəra ndə nggar ndər kə ya?”

¹³ Kə Yesu shadəwa, ji na, “Kalar sə thləthləka kəra a'yi dədə kəra a dəməlma ngə thləkana mai, ba nja kucina.

¹⁴ Piyari nda mau. Nanda ənggər nji ləfə ngau a vər tədəmwə anə alenyi nji ləfau. Patəkura nda, ndu pəpau a gu ka'u.”

¹⁵ Kə Biturusu na anə nyi, “Nar 'ya səra karapə kə cabiya.”

¹⁶ Kə Yesu na, “Kar ya, tsu hyi dza ya?”

¹⁷ “A'yi hyu səni abər səra gwu miya ndau wu tərabiya a gyiwu ta ja, ba ja dzəgwa tərabiya a biya wa?

¹⁸ Ama səra biya wu miya ndau, sara wu dɛfuwa ja nga nyi wu biya. Ca ngu məliya ndə ‘dedeḡəu.’

¹⁹ Ara sara wu dɛfuwa ndə ngə dənga dəmwə'yi wu shili, sə ənggər tsa ndau ənga səsukur ənga həl ənga sakida nə fati ənga ndza thləmər ndau.

²⁰ Sə'yar kə ngu məliya ndə ja da 'gəra cicau,' ama səm sər səm gəra ənga tsi cicau a sən məliya ndə ja da 'gəra cici' mai.”

Mbərša Nə Vanyi Mala

(Markusu 7:24-30)

²¹ Kə Yesu piyari vi ta, ba ji ma'yi a vu 'yi'yir Taya ənga Sidonu.

²² A vuna kə mala kəra a'yi mala njir Yahudiya mai shili ara ja, ji na, “Thlagəu, Zər Dawuda, təhudə əgya yau. Kəja mambəl dəmwə'yi a vər lə ḡwaḡwatə gagaḡə anə kwa da.”

²³ Ama sə a'yi kəra Yesu shadəwa nyi mai. Kə zəmbəlma nyi'yar shili ara ja ndə kədi nyi, ndə na, “Kədləna nyi ja ma'yi, ara kə ju nu mən ju ḡwanə mən kər kau.”

²⁴ Kə ji shadəwa, ji na, “Hyal səwa da a shili anə njir Izirayila kəra ənggər təmahə sasa wacu.”

²⁵ Ama kə mala kə shili, ji sa ḡəliya undi wu mwa nyi, ji na, “Thlagəu, dləwar da.”

²⁶ Kə ji shadəwa, ji na, “A'yi da tsa'a nja həri sər səm wazha nja vakana nyi anə hya'yar mai.”

²⁷ Kə ji na, “Jiri nga nyi Thlagəu, ama alaga abangau, hya'yar ndu səm səra pəpənəkər sara wu miya wazha ma nda vər səm sau.”

²⁸ Kə Yesu shadəwa, ji na, “Mala, dəgal gagaḡə ngə mbərša ngau. Bəgə səra gu yiwu, ja da.” Abangau, kə kwa ta da jamə ar pəci ta.

Yesu Shiləḡəbiya Nji Gangəu

²⁹ Sarar vi ta, kə Yesu ma'yi lagu dəl Galili. Kə ji ma'yi a dar kəra mau, kə ji da nggya gya.

³⁰ Dlamir nji gangə shili əgya ja, ndu shili ənga nji paməpamə gangə kəra gəra ngga. Nanda ngə, nji təsəkənəu, ənga nji ləfau, ənga nji kukurḡəu, ənga

njir mæga, ænga njir shilægə paməpamə gangəu, ba ndə sa pina nda əgya hiya Yesu. Kə Yesu shilægəbiya nda.

³¹ Kə sə kə də sə dədəgur anə nji, ənggəra ndə nggar njir mæga a vər ndər ənga ndə lari nji kukurbə də jamə ənga nji təkəkənə a vər ɓau ba nji ləfau wu lar sau. Kə patəkura nda dləvə Hyal nə njir Izirayila.

Yesu Səməna Nji Dubu Fodəu
(Markusu 8:1-10)

³² Kə Yesu nggari zəmbəlma nyi'yar a shili ara ja, kə ji na anə nda, “Yi wu təhudə əgya nji kau, ara əshina pida makər nga nda ənga yau, nandə səm sə mai. Nayi wu yiwu ya səwa nda, nda ma'yi ənga wuɓə mai, nda sara nda shavər ar lagu.”

³³ Kə zəmbəlma nyi'yar shadəwa, ndə na, “Əmani nga mən wu nda uya sər səməna dlamī kə ar tagə ka?”

³⁴ “Ləgu dəfə yidawa nga ara hya?” Yesu yiwa nda. Kə ndə shadəwa nyi, “Ləgu dəfə mədəfə ənga kalfi yidədə yidawu.”

³⁵ Kə ji nar nyi anə dlamir nji, nda nggya a gyiwu 'yi.

³⁶ Kə ji həri ləgu dəfə mədəfə ənga kalfiya nyi. Ayukudə ji usaku Hyal, kə ji ɓəɓələwa, ba ji nə nyi anə zəmbəlma nyi'yar. Nanda tsu, ba ndə təkəkənə nyi anə nji.

³⁷ Patə nda ngə səm, ndə nyau. Ayukudə nyi zəmbəlma nyi'yar tsəmiya tsələ nyinyi mədəfau ənga sərə hiyau sara wu miya nda.

³⁸ Njira nji səməna ca ngə shili zhizhir nda nji dubu fodəu, nji jiga mathləkə'yi ənga wazha mai.

³⁹ Ayukudə Yesu səwa dlamir nji nda ma'yi, kə ji gwu kwambwal, ba ji ma'yi a vu 'yi'yir Magadanu.

16

Gal Mətsamə
(Markusu 8:11-13; Luka 12:54-56)

¹ Kə njir Farisi ənga njir Sadusi shili əgya Yesu, aga nda sa dzəbiya nyi. Kə ndə na anə nyi, aga ja canə nda mətsamə sə dədəgur sara dəməlməu, kərə wu cabiya abər sara ara Hyal nga ja.

² Kə ji shadəwa nda, ji na, “Ma wagə də, ba hyi lari ndələ məlmə a ɗar dəzəu, ba hya na, ‘Vi wu sa də jamə əzəgəu.’

³ Ma mudlə tsu, ma hyi lari ndələ məlmə dəzəu ənga zəgutu, ba hya na, ‘Əshina nə nyi nju nda tədə par.’ Nahyi, hyu sən təkəbiya paməpaməkura dlamə, amə nahyi wu sən təkəbiya paməpaməkura sə dədəgur kərə wu ɗarkər kabəngəkə mai.

⁴ Njir nggyabiya kabəngəkə nji dəmwə'yu, njira gərə nu Hyal wu yiwu nda lari sə dədəgur. Amə sə dədəgur a'yi nju nda ca anə nda mai, kəl nə nabi Yunana.” Kə Yesu piyari nda ba ji ma'yi.

Thləlamə Nə Njir Farisi

Ənga Njir Sadusi

(Markusu 8:14-21)

⁵ Ənggəra zəmbəlma nyi'yar tərabiya a biyar ya dəl, ba ndə dəngari nandə həri macikəl mai.

⁶ Kə Yesu na anə nda, “Hya hangəkəl, ənga hya tsamə ar kərə thləlamə nə njir Farisi ənga njir Sadusi.”

⁷ Kə ndə thla wu pama nda, ndə na, “Ji na abangau, ara kə mən gəra həri macikəl kə ngau.”

⁸ Ta Yesu sənbiya səra ndu thla, kə ji na anə nda, “Nahyi njira ənga mbərsa kukushu, mi ngə də hyu ndər wu pama hyi abər ara kə hyi gəra həri macikəl kə nga?”

⁹ Ba'anə kabangəkə nahyi nggabiya mai ya? A far hyi ənggəra yi səmənə nji dubu təfu ənga ləgu dəfə təfu ta ya? Ətsu a far hyi tara tsəla yidau nga hyi nyana ənga səra hiyau wu miya nji ta ya?

¹⁰ Əndəga a far hyi ənggəra yi səmənə nji dubu fodə ənga ləgu dəfə mədəfə ənga tara tsəla yidau nga hyi nyana ənga səra hiyau wu miya nji ta ya?

¹¹ Mi ngə də nahyi nggabiya abər a'yi ar kəra macikəl nga ya vər ndər maya? Ama yi na anə hyi aga hya hangəkal ənga thlələmə nə njir Farisi ənga njir Sadusi.”

¹² Kə ndə nggabiya abər naja a'yi a vər ndər anə nda, aga nda hangəkal ənga thlələmə nə ta macikəl mai, ama ar kəra highiḃə nə njir Farisi ənga njir Sadusi.

*Biturusu Nana Abər Yesu Ngə Kərsiti
(Markusu 8:27-30; Luka 9:18-21)*

¹³ Ar pəci kəra Yesu shili wu 'yi'yir Kayisariya Fəlipi, kə ji yiwa zəmbəlma nyi'yar, ji na, “Wa nga nju na ənga ya, nayi Zər Nda?”

¹⁴ Kə ndə shadəwa nyi, “Alenyi nju na Yahwana ndər məl Baḃətizəma, ənga alenyi nji Iliya, ənga alenyi nji tsu Irimiya ənga zəmə wu pama nabi'yar.”

¹⁵ “Ama kar nahyi tsu, wa nga hyu na nga ya?” ji yiwa nda.

¹⁶ Kə Simanu Biturusu shadəwa, ji na, “Nagə ngə Kərsiti, Zər Hyal kəra ənga pi.”

¹⁷ Kə Yesu na anə nyi, “Ndər barka nga gau, Simanu zər Yunana, arya a'yi ndə ngə cabiya ngə sə kə mai, ama Dədə kəra a dəməlmau.

¹⁸ Yu na anə ngau, nagə Biturusu tsəka ngau, ar kəra tsəka kə nga yu hər daḃə dzə njir nu da, daḃə njira səra ənga dənəma nə tau, a'yi a sən səm təlkur ar kəra nda mai.

¹⁹ Yu nə ngə sər pahə miya ki nə təlkur Hyal. Ətsu kalar səra gə mbiya wu duniya mbamba nga nyi a dəməlmau, ənga kalar səra gə pəlna wu duniya pəpəl nga nyi a dəməlmə ətsu.”

²⁰ Kə Yesu tədar himiya zəmbəlma nyi'yar abər nda sara na sə kə anə kalar ndə abər naja ngə Kərsiti mai.

*Yesu Nana Ənggəra Ji Wu Nda Tau
(Markusu 8:31; 9:1; Luka 9:22-27)*

²¹ Mbari ar pəci kə ngə Yesu dzəguya na anə zəmbəlma nyi'yar, abər kəl ji ma'yi a vu Urshalima. A vuna ju vuwa lar ḃwaḃwatə paməpaməu. Nji nggunggurəm nə məlmau, ənga pubu dədəgal'yar, ənga maləmə dladə'yar wu nda piyari nyi, ba nda tsəya nyi, ama ayukuḃa pida makəru, ba ja hya'ari ənga pi.

²² Kə Biturusu hər nyi a ndar batiti, ji nda kughiya nyi, ji na, “Wu də mai Thlagəu, Hyal a tsana sə ənggər kə a də ənga gau.”

²³ Ama kə Yesu shabiya dzau, ji na anə Biturusu, “Təkə ənga yau, Shatan! A dər gə sər thlə hi anə da, ara dənga ngau ənggər nə nji nga nyi, a'yi nə Hyal mai.”

²⁴ Kə Yesu nar nyi anə zəmbəlma nyi'yar, “Kalar ndəra wu yiwu ja nu da, kəl ja piyari yiwu kərny, ba ja həri wu dladlakə nyi, ba ja nu da.

²⁵ Ara kalar ndəra wu yiwu piya ja, ju nda tini. Ndəra gəra yiwu piya ja arya yau, ju nda uya.

²⁶ Mi ngə akkəri kəra ndu uya ma nji nə nyi duniya patəu, ba ja tini piya ja? Əndəga mi ngə ndə a sən ləri ar viya piya ja?

²⁷ Arya nayi Zər Ndau, wu nda shili wu kadakadarkur nə Dədə ənga waladi də'yar. Yu sa məliya nyi numa anə patər njir duniya ar lagu kəra ndə məl thlərər nda ari.

²⁸ Yu nar hyi jirkura nyi, alenyi nji a'yi ənggau tata'yu, nandu nda tə mai, kəl ndə lar Zər Ndau wu shili wu təkur nyi."

17

Bəla Dza Nə Yesu

(Markusu 9:2-13; Luka 9:28-36)

¹ Ayukuda pida kwa, kə Yesu həri Biturusu ənga Yakubu ənga Yahwana zaməya Yakubu ba ji hər nda a ndar kəra vanyi mau kəra dzəgaməu, nanda zhizhir nda.

² A ndəna, kə dza ja bəlana dzə wu mwar nda. Bama ja wu mbəl ənggər pəci ənga ləgutə nyi də pərtə pwahəu.

³ Kukuthlə kə nabi Iliya ənga nabi Musa shili nda vər ndər ənga Yesu.

⁴ Biturusu na anə Yesu, "Thlagəu, shilir mən ənggə kau, a dər mənəhəu. Ma gu yiwu, ya sən məliya kwapatə makər ənggau, pathlə anə ngau, pathlə anə Musa ənga pathlə anə Iliya."

⁵ Ma tsu ja vər ndər, kə mbəmbəl sara du dlama sa hədiya nda, kə nji nggari dəhəu sara du dlama wu na, "Naja kau, Zər Da ngau, yu yiwu nyi; həda yi pipida ənga ja gagađau. Hya səya nyi himi!"

⁶ Ənggəra zəmbəlma nyi'yar nggari abangau, ba hivər mbar nda, kə ndə uzhiya bama nda a gyiwu 'yi.

⁷ Ama kə Yesu shili ji sa tsəkwar nda, ji na "Hya'ara mau. A sara hya hivər mai."

⁸ Ənggəra ndə hya'anakər, nandə 6əra lar ndə mai kəl Yesu zhizhi nyi.

⁹ Ənggəra nda vər shida sara dər ma nyi, Yesu kughiya nda, ji na, "A sara hya na anə kalar ndə sə kə hyi lar kə mai, kəl ma Zər Ndə hya'ari sara vir tau."

¹⁰ Kə zəmbəlma nyi'yar yiwa nyi, ndə na, "Ya ara mi ngə maləmə dladə'yar na abər kəl Iliya 6əra shili tanggərma ka?"

¹¹ Yesu shadəwa, ji na, "Pakatə Iliya wu shili, ju sa fuwa sə patə wu lagu.

¹² Ama, yu nar hyi, abər, Iliya a shiliri tsu kadəu, ama nandə tsamə ri nyi mai, kəl ta ndə məliya nyi sərə ndu yiwu. Abangə tsu ngə Zər Ndau, wu nda ləri 6wa6watə wu tsa nda."

¹³ Kə zəmbəlma nyi'yar nggabiya abər ja vər ndər anə nda ar kəra Yahwana ndər məl Ba6ətizəma.

Yesu Shiləgəbiya Zər Kəra

Ənga Mambəl Dəmwə'yu

(Markusu 9:14-29; Luka 9:37-43a)

¹⁴ Ənggəra ndə shili əgya də6ər dlami, ba vanyi ndə shili ara Yesu, kə ji sa uzhuu wu mwa nyi, ji na,

¹⁵ "Thlagəu, təhudə əgya zər də kau. Sə tsatsa ngə wu tsa nyi, ənga tsu ju lar 6wa6watə gagađau. Aga gangə nga ju tədə a gwu u'u, ənga tsu a gwu 'yimi.

¹⁶ Yi shili ənga ja anə zəmbəlma ngə'yar, ama nandə sən shiləgəbiya nyi mai."

¹⁷ Yesu shadəwa nda, ji na, “Nahyi nji kabangəkau, nji gəra mbərsa, nji dəmwa 'yu, ba'anuwā nga ya nggya ənga hya? Ba'anuwā nga ya səsū hya? Shila mau ənga zəra nyi anə dā.”

¹⁸ Kə Yesu kughiya mambəl dəmwa'ya nyi, ba ji biya sara wu dza zəra nyi. Ənggərna ba zəra nyi dā jaməu.

¹⁹ Kə zəmbəlma nə Yesu 'yar shila anə nyi ar dəwa ndə sa yiwa nyi, “Mi ngə dā 'yi təwa ara kədləbiya mambəl dəmwa'yi ka?”

²⁰ Kə Yesu shadəwa nda, “Arya mbərsar hyi kushu nga nyi. Ənga jiri yu na anə hyi, ma mbərsar hyi a'yi ənggər culi bəla, culi kəra ndiya ənga kushu wu culi patəu, hyu sən na anə mə kau, 'Hya'ari ənggau ga ma'yi a ndəna,' ətsu ba ja hya'ari, ba ja ma'yi. Agabangau, sər kar hyi kər a'yi mai.”

²¹ [Culi sə'yar kə a'yi wu biya abangə mai, kəl ənga kədi Hyal ba ənga hə zəmətsini.]

²² Ənggəra zəmbəlma nyi'yar shili ar vi zəmə wu 'yi'yir Galili, kə ji na anə nda, “Nji wu nda lər Zər Ndau a gwu tsa dawa nyi'yar,

²³ ba nda tsəya nyi. Ar pəci makərkura nyi ba ja hya'ari ənga pi.” Ba sə kə fuwa zəmbəlma nyi'yar wu dənga sə gagađau.

Ki Budə Nə Ki Hyal

²⁴ Ənggəra Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar shili wu məlmə Kafarnahumu, njir tsəm budə nə umbwa Hyal thləwa Biturusu, kə ndə na anə nyi, “Maləmər hyi a'yi ju ki budə nə umbwa Hyal wa?”

²⁵ “Angə, wu ki ja,” əngwar ja.

Ənggəra Biturusu shili wu ki, Yesu ngə dzəguya ndər anə nyi tanggərma, ji na. “Simanu, mi nga gwu dənga? Sara ara wa ngə təl'yar nə duniya wu dləwu buda, sara ara wazhar nda əndəga sara ara alenyi nji ya?”

²⁶ “Sara ara alenyi nji,” əngwar Biturusu. “Ma abangau, wazhar nda wu ki mai,” Yesu shadəwa nyi.

²⁷ “Ama a sara məna ndzana dəfuwa nda, ma'yi a gwu dəl ga gwa sə dli, ba ga pahəna miya kalfi kəra gə mbar tanggərma, gu uya gənna kəra daḃaga kina budə ngau ənga nədā.”

18

Wa Nga Ndiya Ənga Dəgala?

(Markusu 9:33-37; Luka 9:46-48)

¹ Ar pəci ta ngə zəmbəlma nyi'yar shili əgya ja ndə sa yiwa nyi, “Wa nga ndiya ənga dəgal wu təlkur Hyala?”

² Kə Yesu nggar vanyi zər kushu, kə ji sa ta'yina nyi wu mwar nji patəu.

³ Kə ji na anə nda, “Yu nar hyi jirkura nyi, kəl hyi shabiya dəfuwa hyi, hya dā ənggər wazha yidəđəu, nahyi wu sən uya gwu təlkur Hyal mai.

⁴ Ama kalar ndəra həya kəra ja, ji shabiya kərnyi ənggər zər kushu kau, naja nga ndiya ənga dəgal wu təlkur Hyal.

⁵ “Kalar ndəra dləwuri zər kushu ənggər kə wu thləmə dā, naye nga ji dləwuri.

⁶ Ama tsu, kalar ndəra məliya pathləu wu pama wazha yidəđə kau, kəra hənggəri ənga yau ja thlər hi, wu ndiya anə ndə kə nja mbiya bəra ar fəlanga ja, ba nja vakuwa nyi a gwar dəl dəgal kəra dzəgaməu aga ja gya cau.

⁷ “Sər təhudə anə duniya ara ju məliya nja thlə hi! Sər thlə hi'yar kə a dāri kəl nda shili, ama sər təhudə anə njira sə'yar kə wu shili lagur nda.

⁸ Ma tsa gau əndəga hiya gə ngu fuwa ngə ga məliya bikau, kuji ga thlana ba ga vakana nyi nadəu. Wu ndiya anə ngə ga uya pi gəra kudəu ənga hi əndəga tsi papathləu a mwara nja vakuwa ngə a gwu u'ur kətsa gəra kudəu ənga tsi ba hiya gə gypəu.

⁹ Ma tsu liya gu fuwa ngu bikau, təkudəbiya ga vakana. A ndiya ənga mənəhəu anə ngau ga uya pi gəra kudəu ənga li zəməu, a ndiya nja vakuwa ngau a gwu u'ur kətsa ənga li məthləu.

Karapau Ar Kəra Təmahəu Sasa
(Luka 15:3-7)

¹⁰ “Hya hangəkəl hya sara dida alaga pathləu wu pama wazha yidədə kau. Ara yu nar hyi abər waladir nda 'yar wu nggya cumu wu mwar Dədə kəra a dəməlməu.

¹¹ [Arya Zər Ndə shili aga sa mbədə nji sasa.]

¹² “Mi ngə dəngar hyi ar kəra ndər ka? Ma ndə ənga təmahə gharu, kə zəma nyi sanəkər, a'yi ju piyari ədləkumunyi apə ədlə kau, a gwar tagəu, ba ja ma'yi a nda gal pathlə kəra sa kə wa?

¹³ Maja nər nyi ri, jiri nga yu na anə hyi, ju nyabiya dzə ənga caguli arya pathla təmahə kəra ji nər kə a ndiya ədləkumunyi apə ədlə ta gəra sa ta.

¹⁴ Abangə nga nyi tsu, dər hyi kəra a dəməlməu a'yi wu yiwu pathlə wu pama wazha yidədə kə a sanəkər mai.

Zamə Kəra Məliya Ngə Bikau
(Luka 17:3)

¹⁵ “Ma zamə ngə məliya ngə bikau, ma'yi ga nda thləwa nyi zhizhi nyi ba ga nar nyi bikə kəra ji məliya wu pama hyi məthlə hyi. Ma ji səya ngə himi, a shabiya nyir gau.

¹⁶ Ama ma naji səya ngə himi mai, nggari ndə pathlə alaga nji məthlə ba hya bəra nda thləwa nyi. Aga sərə gu na, nji məthlə alaga nji makəru wu hənggəri əni.

¹⁷ Ma ji nggəl ara səhimi nda tsu, ba hya hər nyi a ndəgya daḅə dzə njir nu. Ma naja a'yi səhimi nda tsu mai, ba hya həri nyi ar viya ndəra gəra səni Hyal alaga ndər bikə ndəra gəra tubi.

¹⁸ “Jiri nga yu na anə hyi, kalar sərə hyi mbiya wu duniya mbamba nga nyi a dəməlməu. Kalar sərə gə mbiya wu duniya mbamba nga nyi a dəməlməu, ənga kalar sərə gə pəlna wu duniya pəpəl nga nyi a dəməlmə ətsu.

¹⁹ “Yu bəra na anə hyi, kalar sərə nji məthlə alaga nji makər hənggəri ndu kədiyau wu duniya, dədə kəra a dəməlməu wu nda məliya nda.

²⁰ Ənga hya səni abər kalar vira nji məthlə alaga makər kaḅə ari wu thləmə da, a'yi yu pama nda.”

Karapau Ar Kəra Mafa Kəra
Gəra Ənga Təhudəu

²¹ Kə Biturusu shili ji sa yiwa Yesu, “Thlagəu, aga yidəwu nga ya kyaga təfəbiya zamə da ma ji ndzana da huda ya? A da aga mədəfə ya?”

²² Əngwar Yesu, “Awau, a'yi aga mədəfə mai, ama mədəfə mədəfəu, ar vi mədəfəkumunyi.

²³ “Agabəngau, nju gəlabiya təkur Hyal ənga vanyi təl kəra ngga mafa nyi'yar kəra ənga gənnə nyi patə wu tsa nda aga nda nar nyi sərə wu tsa nda patəu.

²⁴ Ənggəra nja vər lə anə nyi sərə ɓau, kə nji shili ənga vanyi ndə kəra ənga məl gangə kəra ji gəra sən kina wu nggyabiya nyi.

²⁵ Ta ji tēwa ara kina gēnna nyi, kē tēl kē sēwa aga nja dēlna sē nyi patēu, akkē'yi mala nyi ba wazha nyi aga ja kina mēla nyi ēni.

²⁶ “Kē mafa kē uzha wu mwar tēl kau, ju kēdi nyi, ‘Usi Alvari, tēhudē āgya yau, yu kina ngē patēu.’

²⁷ Kē tēl kē tēhudē āgya ja, ba ji tēfēbiya nyi mēl kēra ju nu nyi patē ba ji ma'yi.

²⁸ “Ta ji biya sara wu mwar tēl ta, ba ji thlēwa kuvwa nyi mafa kēra ju nu nyi mēl nē gēnna kushu. Ji mbar nyi āgya fēlangē nga ja, ji na, ‘Kina dā mēl dā kabangēkau.’

²⁹ “Kē kuvwa nyi mafa kē bēliya undi ju kēdi nyi, ‘Tēhudē āgya yau, yu kina ngē mēl ngē patēu.’

³⁰ “Ama kē ndē kē nggēl ara nggar kēdi nyi, kēl ta ji fuwa nyi wu fursēna kēl ma ji kina nyi mēl nyi patēu.

³¹ Ta alenyi mafa'yar nggari abangau, ba hudā nda ndzē gagadāu. Kē ndē ma'yi ka nda nar nyi anē tēl ta, sēra dārkēr patēu.

³² “Kē tēl kē nggar mafa nyi, ji na ‘Nagē mafa shishi,’ ‘Yi tēfēbiya ngē mēl kēra wu dza gē patēu, ārya gē kēdi dā aga ya tēfēbiya ngau.

³³ A'yi dā tsa'a ga tēhudē āgya mafa kuvwa ngē wa, ānggēr kēra yi tēhudē āgya gē ta wa?’

³⁴ Kē sē kē ndzana hudā tēl kē gagadāu, kē ji sēwa nja fuwa nyi a gwu fursēna aga nja nē nyi bwaḡwatēu, kēl ma ji kina gēnna kēra ju nu nyi patēu.

³⁵ “Abangē tsu ngē dēdā kēra a dēmēlmau wu nda mēl anē kalar ndēra wu pama hyi ma hyi gēra tēfēbiya zamēr hyi ānga kwamēr hyi sara wu dēfuwa hyi.”

19

Yiwa Sau Ar Kēra Tēkē Mala

Ānga Sal

(Markusu 10:1-12)

¹ Yesu kudēna ndēr kau, kē ji piyari Galili, ba ji ma'yi a ndu 'yi'yi Yahudi kēra a biyar ya dēl Urdēnu.

² Dlamir nji gangē nu nyi, ba ji shilēgēbiya njira ānga shilgē a ndēna.

³ Ānggau, kē alenyi njir Farisi shili aga nda sa dzēbiya Yesu, ndē yiwa nyi, ndē na, “Dladē Musa na, abēr a dār tsa'a anē ndē ja tēkēbiya dzē ānga mala nyi ya?”

⁴ Kē Yesu shadēwa nda, ji na, “A'yi hyi saya jigana wa, abēr tanggērma Hyal kēra mēliya nda, ‘Ji mēliya nda sal ānga mala’ wa?”

⁵ Kē ji bēra na, abēr ‘Arya abangau, ndē sal wu piyari dēnyi ānga mēnyi, nda dā sē zēmē ānga mala nyi, nanda mēthlē ndu dā ar viya ndē zēmēu.’

⁶ Tsu nda a'yi nji pamēpamē mēthlē mai, ama kumēr dzē zēmēu. Agabangē sēra Hyal mbiya ndē a sara pēlna mai.”

⁷ Kē ndē na anē nyi, “Mi ngē dā Musa nana a gu lēkakadē nyi, abēr, a dār tsa'a sal ja nē nyi lēkakadē nē sakida kēdlau anē mala 'ya?”

⁸ Kē Yesu shadēwa nda, “Ara bābalkura dēfuwa hyi ngē Musa sēya hyi lagu, ama a'yi abangē ngē Hyal mēliya tanggērma mai.

⁹ Yu na anē hyi, kalar ndēra kēdlēna mala nyi, ma a'yi ji mbari nyi a vēr dlēnga sal mai, kē ji bēra hēri vanyi mala, a dār ja ndē sēsu.”

¹⁰ Kē zēmēlma nyi'yar na, anē nyi, “Ma abangē nga nyi wu pama sal ānga mala Thlagēu, kuji kē ndē a nggya gēra hē mala.”

¹¹ Kē Yesu shadēwa nda, ji na, “A'yi patēr nji ngu sēn hēnggēri ānga culi ndēr kē mai, kēl njira Hyal dlēwar nda.

¹² Arya aleniyi nji da mæci'u sal ara nji yabiya nda abangau. Ama aleniyi nji tsu, nji ngæ mæliya nda ndæ da mæci'u sal. Ænga aleniyi nji tsu ngæ mæliya kærnda mæci'u sal arya ndu yiwu tælkur Hyal kæra wu dæfuwa nda. Kalar ndæra wu sæn mbar najaka highiðau, bæge ja dlæwuri."

Yesu Fæggær Nyi Barka Anæ Wazha

(Markusu 10:13-16; Luka 18:15-17)

¹³ Kæ nji shili ænga wazha yidædæ anæ Yesu aga ja sa fæ tsa ja ar nda ænga ja kædi Hyal anæ nda. Ama kæ zæmbælma nyi'yar kughiya njira dla ænga wazha kau.

¹⁴ Ama kæ Yesu nar nda, "Hya piyari wazha yidædæ nda shili ægya yau, hya sara ka nda mai, ara tælkur Hyal næ culi nji kæra ænggær nanda ngau."

¹⁵ Kæ ji fæ tsi næ barka ar nda, ba ji ma'yi.

Zær Baduwari Ndær Gænna

(Markusu 10:17-31; Luka 18:18-30)

¹⁶ Kæ vanyi ndæ shili ara Yesu, ji sa yiwa nyi, "Malæmæ, mi ngæ sæ mænahæu kæra ya kyaga mæl aga ya uya pi gæra kudæ?"

¹⁷ "Kæ Yesu na anæ nyi, "Ara mi ngu yiwa da ar kæra sæ mænaha? Ndæ mænaha a'yi mai kæ Hyal wacu. Ma gu yiwu ga uya pi kæra gæra kudæu, kæ ga bælari dladæ'yar kau."

¹⁸ Ængwar ja anæ Yesu, "Dladæ mana wu liyanya?" Kæ Yesu na anæ nyi, " 'Ga sara tsa ndæ mai. Ga sara mæl sæsukur mai. Ga sara hæl mai. Ga sara thla fati ar kæra ndæ mai.

¹⁹ Ga gæggær nyi sæli anæ dængau ænga mængau. Ga dzægwa yiwu kuvwa ngau ænggær kærngau. "

²⁰ Kæ zær baduwari ta na anæ nyi, "A bælari yi sæ'yar kæ patæ tsu yi zær kushu. Mi ngæ særa hya?"

²¹ Yesu nar nyi, "Ma gu yiwu ga da ndæ tsapæu, ga ma'yi ga nda dælna patær særa ara gau, ba ga tækæna gænna nyi anæ nji dædali, gu uya ækkæri a dæmælmau. Ba ga dzægwa shili aga ga sa nu da."

²² Ænggæra ji nggari abangau kæ zær baduwari kæ ndalær bama, kæ ji ma'yi ænga hudæ kyakyaru, ara naja ndær bærba gagadau.

²³ Kæ Yesu nar nyi anæ zæmbælma nyi'yar, "Yi wu nar hyi jiri, dzadzau nga nyi anæ ndær gænna ja gwu tælkur Hyal.

²⁴ Ætsu yu nar hyi abær a ndiya ænga batsu anæ dlægwa ja tærabiya wu liya libæra a mwara ndær gænna ja uya gwu tælkur Hyal."

²⁵ Ta zæmbælma nyi'yar nggari abangau, kæ da sæ dædægur anæ nda, kæ ndæ na, "Ya, ma abangau, wa ngu sæn uya mbæda?"

²⁶ Kæ Yesu tsamæ nda, ji na, "Anæ ndau, særa gæra sæn da ngau, ama anæ Hyal batsu. Ara kalar sau, sær da ngau, anæ Hyal."

²⁷ Kæ Biturusu shadæwa, ji na, "Kæja 'ya piyari sæ patæ 'yi nu ngau, mi ngæ særa 'yi wu nda uya?"

²⁸ Yesu shadæwa nda, ji na, "Yi wu nar hyi jirkura nyi, ar pæcir nggyabiya kæra wu nda shili, pæci kæra zær ndu sa nggya ar tsækafæ næ kadakadarkur nyi, nahyi njira wu nu da patæu, nahyi ngu nda nggya ar tsækafæ næ tælkur kæra kumo apæ mæthlæu, hyu mæl numa anæ miya umbwa njir Izirayila kumo apæ mæthlæu.

²⁹ Ænga tsu kalar ndæra piyari ki ænga zamæ'yar, ænga kwamæ'yar, ænga tada ænga ama ba ækkæ'yi wazha ænga fa arya yau, ju nda uya a ndiya kau, gharu gharu ænga pi kæra gæra kudæu.

³⁰ Ama nji gangəu kəra tanggərma wu nda da njir yukudə, ənga njir yukudə tsu ndu nda da nji tanggərma.

20

Karapau Ar Kəra Njir Məl Thlər

Wu Fa Wur Inabi

¹ “Talkur Hyal ənggər ndəra ənga fa wu ngau. Vanyi pəci ji biya kadə mudlau, ji ma'yi a nda gal njir məl thlər anə nyi wu fa nyi.

² Ta ndə dləwunggəri aga ja kina nda gənnə pəkə nə ndə papathləu, ba ji səwa nda a gwar fa wa nyi.

³ “Ənggər saka ədlau nə mudlau, ba ji bəra biya, kə ji lari alenyi nji tata'yi ar hada sugu sə a'yi ndu məl mai.

⁴ Kə ji na anə nda, ‘Hya ma'yi tsu hya gwa məl thlər a gwar fa da, ba ya nda sa kina hyi sərə tsa'a.’ Ba ndə ma'yi.

⁵ “Kə ji bəra biya ar pəci ta'yikər ənga saka makər nə wagəu, kə ji bəra fa'ari njir məl thlər.

⁶ Ənggər saka təfu nə wagəu, kə ji bəra biya, ba ji thləwa alenyi nji tata'yi kurthlə gərə a vər məl thlər. Kə ji yiwa nda, ji na, ‘Mi ngə da hyi pəkə tata'yi kurthlə gərə məl sa?’

⁷ “Kə ndə şadəwa nyi, ndə na, ‘Arya ndə a'yi kəra hər 'ya aga məl thlər anə nyi əshina mai.’

“Kə ji nar nda, ‘Nahyi tsu ma'ya mau a gwar fa da.’

⁸ “Ta wagə da, kə thlagər fa nar nyi anə ndər tsamə fa, ‘Nggər njir məl thlər kau, ga sa kina nda gənnə məl thlərər nda, ga dzəguya ar njira shili əwagəu ba'anə njira shili əmudlau.’

⁹ “Njira gwa saka təfu nə wagə shili, ba nji kina nda gənnə nə pəkə papathləu.

¹⁰ Ta njira nji ngga tanggərma shili aga nja sa kina nda, ndu nggani abər nju nda kina nda a ndiya gənnə nə pəkau. Ama kə nji sa kina nda gənnə pəkau, kakalə ənga njira nji ngga əwagə ta.

¹¹ Ta ndə dləwuri gənnə nyi, ba ndə mbar jiga miya ar kəra thlagər fa,

¹² ndu na, ‘Njira nji ngga əwagəu, njira məl thlər nə saka pathlə wacu, nga gə məliya 'ya kakaləu, na'ya kəra pəkau dləm pəci ar pəci kwakwadə a vər məl thlər.’

¹³ “Ama kə ji nar nyi anə zəma nda, ‘Bazhi, nayi diya ngə mai, a'yi yi kina ngə sərə mə thlana wa? Gənnə nə pəkə ndə pathlə wa?’

¹⁴ Dləwuri sərə nji kina ngau, ba ga ma'yi. Nayi ngə yiwu ya kina njira dla əwagəu kakalə ənga hyi njira shili əmudlau.

¹⁵ A'yi da tsa'a ya məl sərə yu yiwu ya məl ənga gənnə da wa? Əndəga shishikur ngu tə ngau, ayya nayi ənga tsi papahə ya?’

¹⁶ “Abangau, ngə nji nə tanggərma wu nda da njir yukudə, ənga njir yukudə tsu ndu nda da nji tanggərma.”

Yesu Bəra Nana Ənggəra Ji Wu Nda Tau

(Markusu 10:32-34; Luka 18:31-34)

¹⁷ Ənggəra Yesu a vər ma'yi a du Urshalima ənga zəmbəlma nyi'yar, ba ji nggari nanda kumo apə məthlə a ndar batiti, ba ji na anə nda,

¹⁸ “Kəja ma'yi nga mənə du Urshalima. A vuna nju vuwa nə nyi Zər Ndau a vu tsa maləmə dlədə'yar, ba ənga pubu dədəgal'yar. Ndu vuwa thlana nyi numa nə tə a vuna.

¹⁹ A vuna ndu vuwa nə nyi nyi anə njira a'yi njir Yahudiya mai, ba nda dzəgwa didana nyi, ənga nda dəgə nyi ənga wuda, ətsu ba nda dzəgwa dlakəya nyi ar wu dladlakau. Ayukuda pida makəru ba ja hya'ari ənga pi!"

Sər Kədi Nə Miya Yakubu Ənga Yahwana

(Markusu 10:35-45)

²⁰ Kə miya wazha Zabadi shili ara Yesu ənga wazha nyi, ji sa bəliya undi wu mwa nyi, ju kədi mayiwakur anə nda.

²¹ Kə ji na anə nyi, "Mi nga gu yiwa?"

Kə ji nar nyi, "Ga məliya wazha da'yar kau, pathləu ja nggya ar tsi mazəma gau ənga vanyi ar tsi matsala gau wu təlkur ngau."

²² "Nahyi wu sən sərə hyu yiwa mai," Yesu nar nda. "A sən nda təwari hyi culi bwaḃwatə kəra yu nda sa kə ya?"

"Yu nda təwari," əngwar nda.

²³ Ji na anə nda, "Ənga jiri hyu nda təwari bwaḃwatə kəra yu nda sa, ama nə nggya ar tsi mazəma yau ənga tsi matsala yau, a'yi nayi ngu nda lə anə nji mai. Najaka vi ngə dəda pabəri anə njira ji cadəbiya tsu əmudlau."

²⁴ Ənggəra alenyi zəmbəlma nyi'yar kumo nggari sə kau, ba huḃa nda ndzə ənga nji kə ənga zamə nyi.

²⁵ Ama kə Yesu nggar nda shili ar vi zəməu, ji na, "Hyu səni njira nggurəm njira a'yi njir Yahudiya mai, wu səm təlkur ar kəra njir nda ənga njira nggurəmər nda wu ca dəgalkur anə njir nda tsu.

²⁶ Ama a'yi abangə nga hyi mai. Kalar ndəra wu yiwu ja da dəgal wu pama hyi, kəl ji da ndər məl thlər anə hyi patəu.

²⁷ Ətsu, kalar ndəra wu yiwu ja da ndər tədəmwa anə hyi kəl ji da mafar hyi.

²⁸ Abangə tsu ngə Zər Ndə shili, a'yi aga nja sa məl thlər anə nyi mai, ama aga ja sa məl thlər anə nji, ba aga ja lər piya ja aga ja bəliya nji gangəu."

Nji Ləfə Məthləu Uya Lari Sau

(Markusu 10:46-52; Luka 18:35-43)

²⁹ Ar pəci kəra Yesu əkkə'yi zəmbəlma nyi'yar piyari Yariko, kə dlamir nji gangə nu nyi.

³⁰ Kəja nji ləfə məthlə a vər nggya a miya lagu, ta ndə nggari abər Yesu nga vər tərəbiya, kə ndə səya wau, ndu na, "Thlagəu, Zər Dawuda, təhudə əgya 'ya!"

³¹ Kə dlamir nji kughiya nda, ndə na anə nda aga nda bəgau. Ama kə ndə bəra səya mala wau, ndə na, "Thlagəu, Zər Dawuda, təhudə əgya 'ya!"

³² Kə Yesu ta'yau, ji ngga nda, ji na, "Mi nga hyu yiwu ya məliya hya?"

³³ Kə ndə shadəwa, ndə na, "Thlagəu," "yi wu yiwu 'ya lar sau."

³⁴ Yesu təhudə əgya nda, ba ji tsəkwar liya nda. Ənggərna, ba liya nda pahau, ba ndə lar sau ba ndə nu nyi.

21

Yesu Vu Urshalima Ənggər Təl

(Markusu 11:1-11; Luka 19:28-40; Yahwana 12:12-19)

¹ Ənggəra Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar vu məlmə Bethfaji, məlmə kəra ləhəu wu dzər Urshalima, kəra a dar kəra mə zaitunu. Kə Yesu səwa zəmbəlma nyi'yar məthləu,

² kə ji na anə nda, "Ma'ya mau a vu zər məlmə kə a ndumwar hyi kau. Ənggəra hyi vwau, hyu vuwa thləwa vanyi kwara mbamba ar sə'yi, ənga zər nyi. Hya pəlma nda hya hər da nda a shili.

³ Ma vanyi ndə yiwa hyi, mi nga hyu mēla, ba hya na abər, “Thlagə ngu yiwu ja məl thlər ənga nda,’ ba ja piyari hyi, hya hər nda ənga kusa.”

⁴ Sə kə ɖarkər aga nyabiya sərə nabi nana, abər,

⁵ “Nar nya mau anə kwar Səhiyona,

‘Lara mau,

tələr hyu shili ara hyi.

Naja ndəra ənga həkər,

Kəja tələr hyi a vər shili, a'yi nggya a dar ya zər kwara.’ ”

⁶ Kə zəmbəlma nyi'yar ma'yi, ndə nda mēlna ənggər kərə Yesu nar nda nda məl.

⁷ Kə ndə hər kwara nyi a shili ənga zər nyi, ndə fər ləgutər nda a dar nda aga Yesu a nggya a dari.

⁸ Dlamir nji gangəu səya ləgutər nda ar lagu aga ja bə ari. Alenyi nji tsu bələr hyali ndə səya a gyar lagu.

⁹ Dlamir nji kərə a dumwa nyi ənga kərə a gyiwu yukudə nyi mbar wau, ndu na,

“Fal anə Zər Dawuda!”

“Barka anə

ndəra shili wu thləməər Thlagəu!”

“Fal anə ndəra a dəməlmau

vira ndiya ənga dzəgaməu!”

¹⁰ Ta Yesu vu Urshalima, kə hangəkala mēlmə patə hya'ari, ndu dzəgwa yiwa, “Wa ngə ndə ka?”

¹¹ Kə dlami shadəwa, “Yesu ngau, nabi sara wu Nazəratu wu 'yi'yir Galili.”

Yesu Tsəkəbiya Ki Hyal

(Markusu 11:15-19; Luka 19:45-48; Yahwana 2:13-22)

¹² Kə Yesu vu ki Hyal ji vuwa kədləbiya njira vər dəl ənga dēlna sə a vuna patəu. Kə ji shashabiya təmbəl kərə ndu bəbəla gənnar nda ari ənga nggəliyanggama nə njir dēlna mbəthla masar.

¹³ Ji na anə nda, abər, “Tsətsəfə nga nyi,

“ ‘Nju ngga ki dā

ənga vir kədi Hyal,’

ama kəja hya shabiyari

ji dā vir dəwa

njir dālagu.”

¹⁴ Kə nji ləfau ənga nji kadal shili ara ja wu ki Hyal, kə ji shiləgəbiya nda.

¹⁵ Ama ta pubu dədəgal'yar ənga maləmə dladə'yar lari sə dədəgur kərə ji mēliya, ənga wazha a vər wau wu ki Hyal, ndu na, “Fal anə Zər Dawuda,” ba ndzana huḍa nda.

¹⁶ Ndə yiwa nyi, “Gə wu nggar sə kə wazha ka a vər na kə ya?”

Əngwar Yesu anə nda, “A'yi hyi saya jigana wa,

‘Nagə ngə hwathliya wazha

ənga wazha mamanji

aga nda fal ngə' wa?”

¹⁷ Kə ji piyari nda, ji ma'yi a biyar ya mēlmə a biyu Bethlani, vira ji thlaləbiya vu'yi ari.

Yesu Shi'wuna Wur Kanda

(Markusu 11:12-14,20-24)

¹⁸ Əmudlə kadəu, ənggəra Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar a vər sha a vu Urshalima, kə wuḍə mbar nyi.

¹⁹ Ta ji lari vanyi wur kanda a miya lagu, ba ji ma'yi a ndəgya wa nyi, ma ji nggani ju nda uya yaya a dari, ama sə a'yi mai, kəl hyali wacu. Kə ji shi'wuna wu kau, ji na, "Tsu nju bəra uya wazha a dar gə mai." Ənggərna, kə wu ta ulənəkər.

²⁰ Ta zəmbəlma nyi'yar lari abangau, ba da sə dədəgur anə nda. Kə ndə yiwa, "Abari ngə wur kanda kə ul kukusa ka?"

²¹ Əngwar Yesu anə nda, "Yu nar hyi jiri, ma hyi mbərsa ənga gəra təkəkər wu dəfuwa hyi, a'yi hyu məliya səra da ənga wur kanda kə wacu mai, ama hyu sən na anə mə kau, 'Təsənəkər ga tədəu a gwar dəl dəgaləu,' ba ja da ənggər ta.

²² Ma hyi mbərsa, kalar səra hyu kədi Hyal, hyu uya."

Təkə Kər Ənga Dənama Nə Yesu

(Markusu 11:27-33; Luka 20:1-8)

²³ Yesu gwu huda ki Hyal, ma ja vər highibau, kə pubu dədəgal'yar ənga njira nggurəm shili ara ja. Ndə sa yiwa nyi, "Ənga dənama wa nga gu məl sə'yar ka? Wa ngə nə ngə dənama nə məl sə'yar ka?"

²⁴ Kə Yesu shadəwa, "Yi wu yiwa hyi sə pathləu tsu. Ma hyi shadəwa da, yu nar hyi tara ənga dənama wa nga yu məl sə'yar kau.

²⁵ Bəbətizəma nə Yahwana, sara mani nga nyi shila? Sara ara Hyal, əndəga sara ara ndau?"

Kə ndə thla su pama nda, ndə na, "Ma mən na abər, 'Sara ara Hyal,' ba ja yiwa, 'Mi ngə da nahyi hənggəri ənga ja maya?"

²⁶ Ama ma mən na, 'Sara ara nji,' hivər a gwa, aya kalar ndə a hənggər ri abər Yahwana nabi nga ja."

²⁷ Kə ndə shadəwa nyi anə Yesu, "Yu sənbiya mai."

Kə ji shadəwa nda, ji na, "Yi wu na anə hyi tsu mai, tara ənga dənama wa nga yu məl sə'yar kə mai."

Karapau Ar Kəra Wazha Shili Məthləu

²⁸ "Mi ngə dəngar hyi ar kəra ndər ka? Vanyi ndə a'yi ənga wazha shili məthləu. Ji ngga zər tanggərma, ji na, 'Zəda, ma'yi a gwar fa əshina.'

²⁹ "Kə ji shadəwa anə dənyi, 'Nayi wu gwa mai.' A səkari kushu, ba ji dənga sa gwa, ba ji ma'yi.

³⁰ "Kə dərnda ngga vanyi zər kau, ba ji nar nyi səra ji na anə zər tanggərma ta. Kə ji shadəwa nyi, 'Yi wu ma'yi tada,' ama naji ma'yi mai.

³¹ "Wu pama wazha kə ya, wa ngə ndəra məliya səra dərnda wu yiwu wa?"

"Zər tanggərma kau," ndə shadəwa.

Kə Yesu na anə nda, "Ənga jiri nga yu na anə hyi, njir tsəm budau ənga zawar'yar wu nda gwu təlkur Hyal a mwara hyi.

³² Arya Yahwana shili aga ja sa canə hyi lagu tsapə nə Hyal, ama nahyi hənggəri ənga ja mai, ama njir tsəm budau ənga zawar'yar hənggəri ənga ja. Ayukuda hyi lari sə'yar kə patəu, kə hyi nggəl ara tubi ənga mbərsa ənga ja."

Karapau Ar Kəra Lə Fa Zəwa Anə Nji

(Markusu 12:1-12; Luka 20:9-19)

³³ "Nggara mau vanyi karapau. Vanyi thlagər fa a'yi kəra thləkana fa wur inabi. Ji zəwari fa kə wu masəmə, ənga ji labiya ka'u nə bəci 'yimir wur inabi. Kə ji liya dza'wu nə bəla fa. Kə ji tətəkəna fa anə njir zəwa, ba ji ma'yi a nda gə ndau.

³⁴ Ta pəcir fa'a sə sara a gwa tagə da, kə ji səwa mafa nyi'yar aga nda dləwuri nyi yayar wur inabi kəra njir dləwu fa tsəmiya nyi.

³⁵ “Ta njir dləwu fa kə kathləri mafa'yar kau, kə ndə dəgə vanyi, ndə tsəya vanyi, nə makərkura nyi tsu, ba ndə tsəya nyi ənga tsəka vavaka.

³⁶ Kə ji bəra səwa aleniyi mafa'yar a ndiya nə tanggərma ta, ama kə njir dləwu fa məliya nda tangə ənggər ta.

³⁷ Ayukuda kə patəu, kə ji na, ‘Kabangəkau, ta'yi ya səwa zər də, tara ba nda gənggər nyi səli.’

³⁸ “Ama ta ndə lari zəra nyi, kə ndə na wu pama nda, ‘Kəja ndər fa'a ki nyi. Məna tsəya nyi, ba sər fa'a ki nyi kə patə a də nər mən.’

³⁹ Kə ndə hər nyi, ndə vakana nyi a biyar ya masəmə, ba ndə tsəya nyi.

⁴⁰ “Ya, ma thlagər fa kə shili, mi nga hyu nggani thlagər fa kau, wu sa məl ənga njir dləwu fa ka?”

⁴¹ Kə ndə shadəwa nyi, “Ju nda sana nji dəmwə'yi hangəkal kau, ba ja dzəgwa nə nyi fa kə anə aleniyi njir ndzə fa paməu, njira wu nda nə nyi bamiyar nə nyi sərə ndu uya wu fa kə patə ayukuda nji far sə a su ki.”

⁴² Kə Yesu yiwa nda, “A'yi hyi saya jigana wu ndər Hyal wa?

“Tsəka kəra njir hər didana

ca ngə də tsəka bəlkər.

Hyal ngə məliya abangau,

ənga ja də sə dədəgur

wu liya mən.’ ”

⁴³ “Agabangau, yu nar hyi, abər, təlkur Hyal nju sa həna ara hyi, ba nja nə nyi anə njira wu nda məl sərə Hyal wu yiwu.

⁴⁴ [Ndəra tədau a gyar tsəka kau, ju bəbəl, ama ndəra tsəka kə tədə a gyar ja, ju əya dzə huhutəu.]”

⁴⁵ Ta pubu dədəgal'yar ənga njir Farisi nggari karapə'yar kau, kə ndə səni, abər, ar kəra nda ngə Yesu wu ndər kau.

⁴⁶ Ndu gal lagu kəra nda sən mbari nyi ari, ama kə hivər mbar nda ara dlamir nji, ara a hənggər nda, abər, Yesu nabi ngau.

22

Karapau Ar Kəra Mini Nə Hədzau (Luka 14:15-24)

¹ Yesu bəra ndər anə nda ənga karapə'yar, ji na,

² “Təlkur Hyal ənggər vanyi təl kəra pabəri nyi mini nə hə mala anə zər nyi nga nyi.

³ Ji səwa mafa nyi'yar aga nda nda nggari njira nji nggəya a shili wu mini kau, ama ba ndə nggəl ara shili.

⁴ “Kə ji bəra səwa aleniyi njir məl thlər nyi'yar a nda nə njira ji nggəya, ji na, ‘Nar nda mau, abər, sə a'yi kəra shiwangə mai, a fuwar yi sə patə wu lagu. A tsiyar yi gyal'yar ənga thla paməpamə nggənggəthlau, sər səm tsu a tari. Shila mau, patə a shili wu mini kau.’

⁵ “Ama nandə səya nyi himi mai. Kə kalar ndə ma'yi sə nyi a nda məl sər kərny. Vanyi ndə ma'yi a gwar fa nyi, ənga vanyi ndə tsu, a ndar sugu.

⁶ Kə aleniyi nji mbar mafa nyi'yar, ba ndə dəgə nda, kəl ta ndə tsəya nda.

⁷ Kə huda təl kə ndzə gagađau. Kə ji səwa soja nyi'yar aga nda nda sana njir tsa mafa nyi'yar kau, ənga nda nggyina məlmər nda.

⁸ “Kə ji nar nyi anə mafa nyi'yar, ‘Kəja pəcir mini a shiliri, kəja njira yi nggəya a nggələr nda ara shili.

⁹ Ma'ya mau a ndu huɗa giwa, kalar ndəra hyi thləwa hya nggar nyi a shili wu mini kau.'

¹⁰ Kə mafa nyi'yar biya ndə ma'yi a ndu huɗa giwa, ndə nda nggəya kalar ndəra ndə thləwa, nji dəmwa'yi ənga nji mənəhəu a shili ar vir mini kau. Kə vi kə nyi cəbəu ənga məthləpi kəra nji nggəya.

¹¹ "Ar pəci kəra təl shila tsamə məthləpi kəra nji nggəya, kə ji thləwa vanyi ndə kəra gəra ənga kar nə mini ar dza ja.

¹² Kə ji na anə nyi, 'Bazhi, lagu mani nga gə shili əngga gəra ənga ləgutə nə mini ar dza ga?' Ama sə a'yi kəra nda nyi wu sən na mai.

¹³ "Kə təl nar nyi anə njir məl thlər nyi, 'Mbiya nya mau tsi dəbə ənga hi, ba hya vakana nyi a biya a biyu kuthləu, vira nju vuwa tiwi ənga sələm ba ənga də hir!'

¹⁴ "Arya njira nji ngga gangəu, ama nji dədəmə yidawu."

Yiwa Sau Ar Kəra Ki Budau

Anə Kayisaru

(Markusu 12:13-17; Luka 20:20-26)

¹⁵ Kə njir Farisi biya mbiya miya lagu kəra nda sən mbari Yesu lagur səra ju na.

¹⁶ Kə ndə səwa zəmbəlmər nda 'yar ənga njira nju ngga nda njir nu Hirudusu. "Maləmə," əngwar nda, "Yu səni nagə ndə jijiri ngau, ənga gu highiḃə lagu Hyal kəra jiri. Nagə wu tazhira mai, arya patər nji kakalə nga nda wu mwa ngau.

¹⁷ Nar 'ya ja, a dər tsa'a 'ya ki budau anə Kayisaru əndəga awau?"

¹⁸ Ama ara Yesu wu sən dənga dəmwa'yir nda, kə ji na, "Nahyi njir ngguta vi, ara mi nga hyu ngga ləbam anə dā?

¹⁹ Canə dā mə gənnə kəra nju ki budə əni." Kə ndə həbiya nyi kwaḃa,

²⁰ kə ji yiwa nda, "Bama wa ənga thləmər wa nga ar kwaḃa ka?"

²¹ "Bama ənga thləmər Kayisaru," əngwar nda.

"Ma abangə ja," əngwar ja, "Hya nə nyi anə Kayisaru səra nə Kayisaru, anə Hyal tsu səra nə Hyal."

²² Ta ndə nggari abangau, ba dā sə dədəgur anə nda. Agabangau, ba ndə piyari nyi ba ndə ma'yi sər nda.

Yiwa Sau Ar Kəra Hya'ari

Sara Vir Tau

(Markusu 12:18-27; Luka 20:27-40)

²³ Tsu ar pəci ta, njir Sadusi, njira na abər hya'ari sara vir tau a'yi mai shili ara Yesu, ndə sa yiwa nyi.

²⁴ "Maləmə," əngwar nda, "Musa nar 'ya abər ma sal tau gəra ya ənga mala nyi, ba zamə nyi a həri mala nyi kə aga ja yabiya nyi wazha a gwa.

²⁵ Kabangəkə wu pama 'ya, zamə'yar a'yi mədəfau. Nda dəgala nda hər mala, ba ji tə gəra ya zər. Kə ji piyari mala kə anə zamə nyi.

²⁶ Abangə nga nyi dā ənga zamə nyi nə məthləkura nyi, ənga nə makərəkura nyi, ba'anə nə mədəfəkura nyi kau.

²⁷ Ayukudə nyi patəu, kə mala nyi tə tsu.

²⁸ Ma nji hya'ari sara vir tau, mala wa nga ju nda dā wu pama nda? Arya patəkurə nda a həri nyi ri nda aga mala."

²⁹ Yesu shadəwa nda, ji na, "Dəngar hyi a'yi tsatsa'a mai ara nahyi wu sən səra tsətsəfə wu ndər Hyal mai ənga nahyi wu sən dənəma nə Hyal.

³⁰ Ar pəcir hya'ara vir tau, shili wu hə mala mai, məthləkə'yi tsu nju lə anə shili mai, ama ndu nda dā ənggər waladi'yar a dəməlmau.

³¹ Ar kəra hya'ari sara vir tau a'yi hyi jigana səra Hyal nana anə hyi wa? Ənggəra nji tsəfəri abər,

³² 'Nayi ngə Hyal nə Ibrahimu, ənga Hyal nə Ishaku ba ənga Hyal nə Yakubu.' A'yi ja Hyal nə nji tətə mai ama Hyal nə njira ənga pi."

³³ Ənggəra dlamir nji nggari abangau, ba highiḃə nyi də sə dədəgur anə nda.

Dladə Kəra Ndiya Ənga Dəgaləu

(Markusu 12:28-34; Luka 10:25-28)

³⁴ Ta njir Farisi nggari abər Yesu a haḃiyari miya njir Sadusi, ba njir Farisi kaḃiya dzə ba ndə shili əgya Yesu.

³⁵ Pathləu wu pama nda, ndəra wu sən sə gagaḃau ar kəra dladəu, sa dzə Yesu ənga najaka yiwa sau.

³⁶ "Maləmə, dladə mani nga ndiya patər dladə ənga dəgala?"

³⁷ Yesu shadəwa nyi, ji na, " 'Ga yiwu Hyal Thlagə ngau ənga dəfuwa gə papatəu, ənga piya gə papatəu, ba ənga dənga ngə papatəu.'

³⁸ Najakə ngə dladə nə tanggərma, naja nga ndiya ənga dəgaləu.

³⁹ Minu nyi ənggər naja nga nyi, 'Ga yiwu təwul ngau ənggər kərngau.'

⁴⁰ Patər dladəu ənga highiḃə nə Nabi'yar ar dladə'yar kə məthlə kə nga ndə ta'yau."

Yiwa Sau Ar Kəra Kərsiti

(Markusu 12:35-37; Luka 20:41-44)

⁴¹ Ar pəci kəra njir Farisi daḃəya dzə ar vi zəməu, kə Yesu yiwa nda,

⁴² "Mi ngə dəngar hyi ar kəra Kərsiti ya? Zər wa nga ja?"

"Zər Dawuda," əngwar nda.

⁴³ Kə Yesu na anə nda, "Ya lagu mani ngə Dawuda wu ndər lagu Mambəl, ju ngga nyi ənga 'Thlaga'? Arya ji na,

⁴⁴ " 'Thlagə na anə Thlagə da,

"Nggya lagu mazəma yau, kəl yi fiya dawa ngau əgya kiḃa hiya gau." ' "

⁴⁵ Ma Dawuda ngga nyi ənga 'Thlagəu,' lagu mani nga ji bəra da zər nya?"

⁴⁶ Ndə a'yi kəra uya sər shadəwa mai, mbari ar pəci ta ndə a'yi ənga dəfu yiwa nyi sə mai.

23

Yesu Kughiya Maləmə Dladə'yar

Ənga Njir Farisi

(Markusu 12:38-39; Luka 11:43,46; 20:45-47)

¹ Kə Yesu nar nyi anə dlamir nji ənga zəmbəlma nyi'yar,

² "Maləmə dladə'yar ənga njir Farisi nanda ngə ənga dənama nə highiḃə dladə nə Musa.

³ Agabəngə hya nggya njir bəla kalar səra ndu na. Ama hya sara məl səra ndu məl mai, aya nandə wu bələri səra ndu highiḃə mai.

⁴ Ndu mbiya kar təḃəḃəu kəra dzadzau ara hau ba nda fər nyi ar papadla nji, ama nanda ənga kərnda nandə wu fə alaga zər tsa nda aga dləwa nda mai.

⁵ "Ndə wu məl sər məla nda patə aga nja na. Ndu mbə pərki nə fə ndər Hyal dladə ənga takulagəu ba ənga nggusəri nə ha əgya fəlangə dzəgaməu.

⁶ "Ndu yiwu nja nə nda vir nggya kadakadarkur wu mini, ənga sər nggya kəra ndiya ənga mənəhəu wu umbwa daḃə dzə'yar.

⁷ Ndu yiwu nja usa nda ar sugu, ənga ndu yiwu tsu nja ngga nda ənga 'Maləmə.'

⁸ “Ama nja kyaga ngga hyi əŋga ‘Maləmə’ mai, aya Maləmə zəmə nga ja ara hyi wacu, əŋga zamə nga hyi patəu.

⁹ Hya sara ngga ndər duniya əŋga ‘Tada’ mai, aya Tada zəmə nga ja ara hyi, naja ngə ndəra a dəməlməu.

¹⁰ Ətsu, nju kyaga ngga hyi əŋga ‘Tarki’ mai, aya Tarki zəmə nga ja ara hyi, naja ngə Kərsiti.

¹¹ Gau wur hyi, ja da ənggər ndər məl thlər anə hyi.

¹² Kalar ndəra wu fə kəryi nju nda tina nyi, ama ndəra tina kəryi tsu nju nda hana nyi.

¹³ “Sər təhudə anə hyi maləmə dladə Musa ‘yar əŋga njir Farisi, njir ngguta vi! Hyi dari nyi lagur vu təlkur Hyal anə nji. Nahyi əŋga kərhyi nahyi vu mai, əŋga nahyi piyari nyi lagu tsu anə njira vər yiwu nda vu mai.

¹⁴ [Sər təhudə anə hyi maləmə dladə ‘yar əŋga njir Farisi, nahyi njir ngguta vi! Hyu mbətəbiya kar mathləkə ‘yi təsal əŋga hya dzəgwa məliya kədi Hyal tugu aga nja na. Agabəngau, Hyal wu nda nə hyi bwaəwatə gagaəau.]

¹⁵ “Sər təhudə anə hyi maləmə dladə ‘yar əŋga njir Farisi, njir ngguta vi! Hyu ma ‘yi ba ‘a a biyar ya məlmə əŋga a biyar ya dəl, aga hya kəzəya alaga zəmbəlmə pathləu kəra wu nu hyi. Ama tsu ndəra hyi uya, ba hya məliya nyi fərkaferka a ndiya hyi, nahyi wazha u‘ur kətsa.

¹⁶ “Sər təhudə anə hyi, nji ləfə nə tədəmwa. Kə hyu na, ‘Ma ndəra səm fəla əŋga ki Hyal, naji ndzana sə mai, ama ndəra səm fəla əŋga əndzau nə ki Hyal, səm fəla nyi a mbar nyi ri.’

¹⁷ Nji thləkələməu, nji ləfau! Mani nga ndiya əŋga dəgala, əndzau əndəga Ki Hyal kəra məliya əndzə kə cica?

¹⁸ Hya vər na tsu, ‘Ma ndəra səm fəla əŋga bagadi nə nggyi sau, naji ndzana sə mai, ama ndəra səm fəla əŋga səra nji ləri, səm fəla nyi a mbari nyi ri.’

¹⁹ Nji ləfau! Mani nga ndiya? Səra nji ləri əndəga bagadi kəra məliya səra nji ləri kə cica?

²⁰ Nggara mə ja, kalar ndəra səm fəla əŋga bagadi nə Hyal, a səmkur ja fəla əni ba səra a dari patəu.

²¹ Kalar ndəra səm fəla əŋga Ki Hyal tsu, a səmkur ja fəla əni əŋga ndəra vər nggya a gwa.

²² Kalar ndəra səm fəla əŋga dəməlməu, a səmkur ja fəla əŋga tsəkafə Hyal əŋga ndəra vər nggya a dari.

²³ “Sər təhudə anə hyi, maləmə dladə ‘yar əŋga njir Farisi, njir ngguta vi! Hyu həbiya nyi anə Hyal pathləu wu sə kumo nə kwanjədi, əŋga nggajiji, ba culi kanggəranggahyiu. Ama kə hyi piyari dladə kəra ndiya əŋga mənəhəu, ca ngə məl səra tsa ‘a, ba təhudəu, ba ta ‘yi ar jirkur. Hyu kyaga məl thlər əŋga sə ‘yar kau, a ‘yi kəl hya piyari alenyi sə mai.

²⁴ Nahyi njir tədəmwa ləfau, hyu tsəbiya favə wu ‘yimi a sara hya tasiya, ama kəja hya dzəgwa tasiya ri dləgwaməu.

²⁵ “Sər təhudə anə hyi, maləmə dladə ‘yar əŋga njir Farisi, njir ngguta vi! Hyi cina dagərya cala əŋga cala wu, ama huđa nyi nyinyi əŋga dlərbəu əŋga kasali.

²⁶ Nahyi Farisi nji ləfau! Hya kyaga cina huđa cala əŋga cala wu kwatahəu, kadivira ya nyi a da camə tsu.

²⁷ “Sər təhudə anə hyi, maləmə dladə ‘yar əŋga njir Farisi, njir ngguta vi! Ənggər hu kəra nji pabəri ya nyi pərtə nga hyi, sara biya nju ləri nyi gumaguma, ama a vu huđa nyi, nyinyi nga nyi əŋga dəhi nji dīdiya əŋga kalar sə diyadiyaəu.

²⁸ Lagu zəmə nga hyi, nju lari a biya ənggər nji tsapəu, ama a vu huɖa hyi njir ngguta vi ənga njira gərə ɓəla ndər Hyal nga hyi.

²⁹ “Sər təhudə anə hyi, maləmə dladə'yar ənga njir Farisi, nahyi njir ngguta vi! Hyi həriya nyi hu anə nabi'yar ənga hyi ɓathləya dza hu nji tsapəu.

³⁰ Ənga hyu na, ‘Maja abər a'yi 'ya ar pəcir əjir 'ya, 'yi wu nda fuwa tsi wu pə mashi nə nabi'yar mai.’

³¹ Lagu kə nga hyi cabiya abər nahyi ngə culi njira tsəya nabi'yar.

³² Hya nyabiya tsəla bikə nə əjir hyi kəja!

³³ “Nahyi pabə'yar! Wazha mətsapa! Lagu mani nga hyu nda kətiya kərhyi ara numa nə u'ur kətsa?

³⁴ Agabangau, yu səwa hyi nabi'yar ənga njir sən sau ba maləm'yar. Wu pama nda hyu nda tsəya, ənga hyu dlakəya alenyi njir nda ar wu dladlakau. Alenyi nji tsu hyu nda dəgə nda ənga wuɖa wu umbwa daɓə dza'yar, ənga hyu nə nda ɓwaɓwatə ənga hya kədləbiya nda sara wu məlmə paməpaməu.

³⁵ Agabangau, a dar kərə hyi ngə mashi nji tsapəu patə kərə nji tsəya wu duniya, mbari ar mashi Habila ndə tsapəu ba'a shili ar mashi Zakariya zər Berikiya, ndəra hyi tsəya wu pama vi cici wu Ki Hyal ənga bagadi.

³⁶ Yu nar hyi ənga jiri, numa nə sə'yar kə patəu wu ɖa ənga njir zaman əshina kau.”

Yesu Uya Hudathla Ar Kərə Urshalima

³⁷ “Əm, Urshalima, Urshalima! Ndər tsa nabi'yar, ənga ndər vavaka njira Hyal səwa ngə a shili ənga tsəka kəl ta gə dləna nda! Aga yidau nga yu yiwu ya fəri tsa yi ar dza nji ngə pata, ənggər kərə miya təka wu tsəm wazha nyi əgya ja, ama nahyi piyari ɖa mai!

³⁸ Lara mə gəyi, kəja kir hyi a nggyari huɖəfi.

³⁹ Yu na anə hyi, tsu hyu ɓərə lari ɖa mai, kəl hyi nda na, ‘Barka anə ndəra wu shili wu thləmər Thlagəu.’ ”

24

Mətsamə Səra Cabiya Kudiyar Duniya

(Markusu 13:1-2; Luka 21:5-6)

¹ Kə Yesu piyari huɖa ki Hyal ja vər ma'yi, kə zəmbəlma nyi'yar shili əgya ja ndu caca anə nyi həhər'yar nə ki Hyal.

² “Hyu lari sə'yar kə patə ya?” ji shadəwa nda. “Yi wu nar hyi jirkura nyi, tsəka hər ki'yar kau, a'yi ənggau kərə gərə dlana mai, nju nda dlana nda papatəu, nju piyari tsəka zəmə ar kərə kuvwa nyi mai.”

³ Ma Yesu a vər nggya a dar mə zaitunu, kə zəmbəlma nyi'yar thləwa nyi zhizhir nda. Əngwar nda, “Nar 'ya, ənuwa ngə pəci kərə sə'yar kə wu nda ɖar kərə, ənga mi ngu nda ɖa mətsamə nə shili nga, ənga kudiyar najaka duniya?”

⁴ Yesu shadəwa nda, ji na, “Hya nggya hya tsamə ənga hangəkəl nja sara nggutana hyi.”

⁵ Arya nji gangəu wu nda shili wu thləmə ɖa, ndu na ənga kərnda, “Nayi ngə Kərsiti,” ba nda nggutana nji gangəu.

⁶ Hyu nda nggari ar kərə papa ənga ndər əngwa əngwa ar kərə papa, hangəkələr hyi ja sara hya'ari mai. Kəl ma sə'yar kə nyabiya dzau, ama tsu kudər duniya nadəu.

⁷ ‘Yi'yi wu dlədə 'yi'yi, ənga təlkur wu nda par təlkur. Wuɓau ənga kənggəɖər 'yi'yi wu nda ɖarkər ar vi paməpamə gangəu.

8 Sə'yar kə patə dzəgwar ɓwaɓwatə ngə wacu.

9 “Nji wu nda lər hyi aga nja nə hyi ɓwaɓwatə ənga tsu nja tsətsəya hyi. Nji patə wu nda piyari shishir dza hyi arya yau.

10 Ar pəci ta nji gangəu wu nda piyari mbərsar nda, ənga ndu nda thləna hiya kuvwar nda, ba tsu nda piyari shishir dza kuvwar nda.

11 Nabi fati'yar tsu wu nda shili, ba nda sa nggutana nji gangəu.

12 Arya ɗəmwə 'yikur wu nda cakau, yiwukur nə ɓadəgala nju nda ɗa shishi'wu.

13 Ama ndəra cinapi ba'anə kuɗiya, ju uya mbəɗau.

14 Ətsu ndəshigu nə təlkur Hyal nju nda tətəlna ba'amani wu duniya, aga ja ɗa sakida anə njir duniya patəu, kadivira kuɗiyar duniya wu shili.

15 “Ma hyi lari sə zhizhigər wu ki Hyal kəra cicau, ənggər kəra nabi Daniyalu nana ta, ɓəgə ndər jiga ja nggabiya.

16 ɓəgə njira vər nggya wu Yahudi nda hwi a du mau.

17 Ndəra a ɗar kəra umbwa, ja sara gya ja vu ki aga vuwa hə sə mai, ara ja sara sana pəci.

18 Ndəra a gwa tagə tsu, ja sara sha a su ki aga sa hə kar ha nyi mai.

19 Pəci ta wu nda ɗa sər təhudə anə mathləkə'yi kəra ənga hudəu ənga kəra a vər lə u'wa ar pəci ta!

20 Hya kədi Hyal sə ka sara ɗa pəcir fwahəu ənga alaga ar pəcir ɓəlsar.

21 Ar pəci ta ɓwaɓwatə wu nda ɗa gagadəu kəra nji gəra saya ɗahari mbari ar dzəgwar duniya, ənga tsu culiya nyi wu ɓəra nda ɗarkər mai.

22 Maja a'yi Thlagə gənnə dzəgaməkura pəci kə mai, ndər uya mbəɗau a'yi mai. Ama arya nji cacadə nə Hyal, a gənnar ja dzəgaməkura pəci kau.

23 Ar pəci ta, ma nji nar hyi abər, ‘Kəja Kərsiti ənggau!’ alaga, ‘Wata ja a ndəna!’ hya sara hənggəri ənga nda mai.

24 Arya Kərsiti nə fati ənga nabi'yar nə fati wu nda shili ndu sa məl sə ɗədəgur nə ngguta nji alaga nji cacadə nə Hyal ma, ma sən ɗa nju nda nggutana nda.

25 Nggara mau ja, a nar hyir yi sə'yar kə tsu kadəu.

26 “Agabəngau, ma vanyi ndə nar hyi, ‘Wata ja a gwar tagəu,’ hya sara biya səhimi nyi mai; alaga ji na anə hyi, ‘Kəja ja ənggau ar vir mbwau,’ hya sara hənggəri əni mai.

27 Arya shilər Zər Ndau, nju nda lari patə ənggər kəra par wu səm sara wu səbiyar pəci ba nju lari patə wu gwa tədə pəci.

28 Ma vira sə tətəu ari əna ngə kwadəgəu wu kaɓau.

29 “Ayukudə pəcir ɓwaɓwatə kə tərabiya shi'udəu,

“ ‘Pəci wu nda vu kuthləu,
ba hya wu nda nggəl ara mbəl

shashilga wu nda

tədəu sara dəməlmau,

ənga tsu dənəma'yar

nə səɓə dəməlmau,

wu nda kənggəɗər dzau.’ ”

30 “Ar pəci ta mətsamə nə Zər Ndau wu nda cabiya dzə a dəməlmau. Njir duniya papatəu wu nda gwu sə'yinggu. Ndu nda lari Zər Ndau wu shida sara dəməlmau wu dlama ənga dənəma ba ənga kadakadarkur nyi gagadəu.

³¹ Ju nda sɛwa waladi nyi'yar ɛnga nja mbɛɛfiya madiya tɛlɛmɛ ɛnga ɗahɛ ngga, ba nda dzɛgwa kaɓiya nji cacadɛ nyi sara wu ndɛla mɛlmɛ ba'a ndar vanyi.

³² “Highiɓɛra mau sɛ sara ara wur kanda. Ma tsa nyi'yar dzɛguya dlɛɗau ɛnga hyali wu thlau, hya sɛni abɛr biyargwa a shiliri.

³³ Abangɛ tsu, ma hya lar sɛ'yar kɛ a ɗari, hya nggya ɛnga sɛni abɛr pɛci a ɗar lɛhɛu, lɛhɛ ar yir hiya hyi.

³⁴ Yu nar hyi jirkura nyi, najaka zamanɛu, a'yi wu tɛrabiya mai, kɛl sɛ'yar kɛ patɛ nyabiya dzau.

³⁵ Dɛmɛlmau ɛnga gyiwu 'yi wu nda tɛrabiya, ama ndɛr ɗa nɛ nyi wu tɛɗau a gyiwu 'yi mai.”

Pɛcir Shilɛr Yesu Ndɛr Sɛni A'yi Mai

³⁶ “Ndɛr sɛni pɛci ɛnga saka kɛra sɛ'yar kɛ wu ɗarkɛr a'yi mai, alaga waladi'yar kɛra a dɛmɛlmau, ɛnga alaga Zɛra nyi, ama kɛl Tada zhizhi nyi.

³⁷ ɔnggɛr kɛra ɗarkɛr wu pɛcir Nɛhu, abangɛ nga nyi wu nda ɗa ar pɛcir shilɛr Zɛr Ndau.

³⁸ Kadivira pɛlimba sana duniya, nji kɛl sɛm sɛr sɛm ɛnga sa sɛ sasa, ndu fa'a mathlɛkɛ'yi ɛnga ndu lɛ ku'yi anɛ shili, ba'anɛ shili ar pɛci kɛra Nɛhu gwu kwambwal dɛgal ta ari.

³⁹ Fɛɗɛngɛkɛr nda abɛr sɛ ɔnggɛr kɛ wu ɗa, ya, kɛja pɛlimba a shiliri ka sa kwafɛna nda. Tangɛ ɔnggɛr ta nga nyi wu nda ɗa ar pɛcir shilɛr Zɛr Ndau.

⁴⁰ Ar pɛci ta, shili mɛthlɛ a vɛr mɛl thlɛr ar fa, ba nja hɛr ndɛ pathlɛu ba nja piyari pathlɛu.

⁴¹ Ar pɛci ta, mathlɛkɛ'yi mɛthlɛ a vɛr awau ar bɛra, ba nja hɛr ndɛ pathlɛu ba nja piyari pathlɛu.

⁴² “Agabangau, hya tsamɛ ɛnga hangɛkal arya nahyi wu sɛnbiya tara pɛci mani ngɛ Thlagɛ wu nda shili mai.

⁴³ Nggabiya mau, maja abɛr thlagɛr ki wu sɛni pɛci kɛra ndɛr hɛl wu shili wu ki nyi, ju nggya lili'u, naji wu piyari ndɛr hɛl a sa pɛthlɛ ki nyi mai.

⁴⁴ Agabangau, kɛl hya nggya papabau, arya nahyi wu sɛni tara ɛnuwa ngɛ Zɛr Ndau wu nda shili ari mai.

⁴⁵ “Wa ngɛ mafa kɛra tsa'a miya ɗɛfuwa ɛnga ndɛr mɛl thlɛr kɛra hahanga? Naja ngɛ ndɛ kɛra tarki nyi wu fiya nyi dɛgal ar kɛra njir mɛl thlɛr nyi'yar, aga ja nɛ nda sɛr sɛm ar pɛci kɛra tsatsa'a.

⁴⁶ Mafa kɛra thlagɛr ki nyi shili ji sa thlɛwa nyi ja vɛr mɛl thlɛr nyi kakalɛu, ju ɗa ɛnga caguli.

⁴⁷ Yu nar hyi jiri, tarki nyi wu nda fiya nyi dɛgal ar kɛra sɛ nyi patɛu.

⁴⁸ Ama ma ji ɗa, mafa kɛra ɗɛmwa'yi ngau, ju nda na anɛ kɛrnyi, ‘Kɛja tarki ɗa a nggyari ara shili kadɛu.’

⁴⁹ Ba ji nggya aga dɛgɛ njir mɛl thlɛr kuvwa nyi'yar, ɛnga ju sɛm ɛnga sa sɛ sasa ɛnga njir sa sɛ sasa.

⁵⁰ Ma ji mɛl abangau, tarki nyi wu nda shili kukuthlɛu ar pɛci kɛra ji gɛra nggani ju shili.

⁵¹ Tarki wu sa takasiya nyi ba ja sɛwa nja vakuwa nyi a vu pama njir ngguta vi, vira ndu vuwa nggya ndu tiwi ɛnga sɛlɛm ba ɛnga ɗɛ hir.”

¹ Kə Yesu dumwa ənga ndər, ji na, “Ar pəci ta, nju nda gəla təlkur Hyal ənga ku'yi kumo kəra gəra sən ndə sal kəra həri pitəllar nda, aga nda nda səkə shilər salkwanjili.

² Təfu wu pama nda dza nga nda, ənga təfu wu pama nda tsu hahangə nga nda.

³ Dza nyi'yar kə həri pitəllar nda gəra ənga mal zaḃəkwa wu pəla.

⁴ Hahanga nyi'yar həri pitəllar nda ənga mal zaḃəkwa wu pəla.

⁵ Salkwanjila nyi a'yi shili kadə mai, kə ndə gwu ghanyi, kə ghanyi həna nda patəu.

⁶ “Hathlər vu'yi, kə nji siya mala wau, abər, ‘Kəja salkwanjili a shiliri! Səbiya mau hya sa dləwuri nyi.’

⁷ “Kə ku'ya nyi'yar patə hya'ari sara wu ghanyi, kə ndə mbəmbəwa u'u wu pitəllar nda.

⁸ Kə dza nyi'yar kə na anə ku'yi hahangə kau, “Dar 'ya mau, malər hyi kə kukushu, kəja pitəllar 'ya a gwari wu tau.’

⁹ “Əngwar ku'yi hahangə kə anə nda, ‘Awau, wu da tsa'a anə mən patə mai, səra hya məl ca ngə hya ma'yi a biya ara njir dəlna mal aga hya biya dəlbiya nər hyi.’

¹⁰ “Ama ma tsu nda ar lagu a vər ma'yi a nda dəl mala nyi, ba salkwanjili shili. Ku'yi kəra pabəri kərnda ma'yi əkkə'yi ja a vwar vir mini nə hə dzau, kə nji hadiya miya kiya nyi.

¹¹ “Ayukudə ḃəliya sar kushu kə alenyi ku'yi ta shili, ndu na, ‘Tarki! Tarki! Pahəna 'ya miya ki!’

¹² “Ama ju nda shadəwa nda, ‘Nayi wu səni hyi mai.’

¹³ “Agabangau, hya nggya ənga hangəkəl arya nahyi wu səni pəci ənga saka nə shili da mai.”

Karapau Ar Kəra Mafa Jijiri (Luka 19:11-27)

¹⁴ “Təlkur Hyal wu nda da ənggər ndəra wu nda ma'yi a nda gə ndə nadəu, kə ji ngga mafa məl thlər nyi'yar, ba ji təkəya nda gənnə nyi.

¹⁵ Ji nə nyi gənnə dubu təfu anə vanyi ndau, anə vanyi ndau gənnə dubu məthlə ənga gənnə dubu pathləu tsu anə vanyi ndau. Anə kalar ndau, ba ji nə nyi səra tsa'a aga dənəma nyi. Kə ji dzəgwa ma'yi a nda gə ndau.

¹⁶ Ndəra nji nə nyi dubu təfu ma'yi ənga kusa ji nda shafəli ənga səra nji nə nyi, ba ji uya akkəri dubu təfu a dar kəri.

¹⁷ Abangə tsu ndəra nji nə nyi dubu məthlə uya akkəri dubu məthlə a dar kəra nə nyi.

¹⁸ “Ama ndəra nji nə nyi dubu pathləu ma'yi, ji nda labiya ka'u a gyiwu 'yi, ba ji dəwana gənnə thlagər ki nyi a gwa.

¹⁹ “Ayukudə pida gangəu, kə thlagər ki mafa'yar kə sha shili, ji sa yiwa aga nda nar nyi ənggəra ndə da ənga gənnə kəra ji nə nda.

²⁰ Ndəra dləwuri dubu təfu shili ənga dubu təfu a dar kəra nyi, ji sa na, ‘Thlagər ki, gə nə da dubu təfu, kəja a ḃəra uyari yi dubu təfu a dar kəri.’

²¹ “Thlagər ki nyi shadəwa, ‘Usi mafa tsapəu ndər məl thlər tsa'a miya dəful! Gə məl thlər ngə tsa'a miya dəfu ənga sə kushu kəra nji nə ngau, agabangau, yu nda fiya ngau, ar kəra sə gangəu. Shili ga nyabiya dzə ənga caguli ənga yau!’

²² “Ndəra dləwuri dubu məthlə tsu shili, ji sa na, ‘Thlagər ki, gə nə da dubu məthləu, ya, kəja ya ḃəra uyari akkəri dubu məthlə a dar kəri.’

23 “Thlagər ki nyi shadəwa, ‘Usi mafa tsapəu ndər məl thlər tsa'a miya dəfu! Gə məl thlər ngə tsa'a miya dəfu ənga sə kushu kəra nji nə ngau, agabangau, yu nda fiya ngau, ar kəra sə gangəu. Shili ga nyabiya dzə ənga caguli ənga yau!’

24 “Kə ndəra dləwuri dubu pathləu tsu shili, ji sa na, ‘Thlagər ki, a səni yau abər nagə ndə dzadzau ngau, gu fa'a sau ar vira gə gəra thləkana, kəja nagau ndər yiwu sə kurthlə ngau.

25 Ca ngə məliya hivər mbar da ara məl thlər ənga gənna ngau, ba yi labiya ka'u a gyiwu 'yi, ba yi dəwana a gwa. Kəja sə ngau tsu tsəka'a.’

26 “Kə thlagər ki nyi shadəwa, ‘Nagə mafa dəmwa 'yi hangəkal ndə kukufəu! Əm, a səni gə abər yu sən fa'a sau ar vira yi gəra thləkana ənga nayi ndər yiwu sə kurthlə ngə ya?

27 Ma abangə ja, gu kyaga nda həri gənna da a dar vir fə gənna aga ma yi shili ənggər kau, yu sa uya akkəri a dar kəri.

28 “ ‘Dləwura mau gənna dubu pathləu kəra ara ja kau, ba hya nə nyi anə ndəra ənga dubu kumou.

29 Arya ndəra ənga sau, nju cakər nyi aga ja uya gangəu. Ndəra gəra ənga sə tsu, alaga sərə a 'yi ara ja kushu kau, ba nja bəra dləwuri ara ja.

30 Ba nja dzəgwa vakana mafa dididi kə a biya, a vu kuthləu vira ju nda tiwi əngə sələm ba ja də hira ja gagaɗau.’

Numa Nə Jamuya

31 “Ar pəci kəra Zər Ndau wu nda shida wu kadakadarkur nyi, ənga waladi'yar patə əkkə'yi ja, ju nda sa nggya ar tsəkafə nə kadakadarkur.

32 Nju nda sa kəbiya patər njir duniya wu mwa nyi, ba ja dzəgwa təkəbiya nji patə bwata məthlə ənggər kəra ndər bəla wu təkəbiya pama təmahə'yar ənga ku'yar.

33 Ba ja nda piya təmahə'yar lagu tsi mazəma ja ənga ku'yar lagu tsi matsala ja.

34 “Ba təl a dzəgwa na anə njira ar mazəma ja, ‘Shila mau nahyi njira Dədə fənggər hyi barka; hya dləwuri sər fa'a kir hyi, ca ngə təlkur Hyal kəra nji pabər hyi tsu kadə mudlau.

35 Arya dədəməu wubau a vər tə də, ba hyi nə də sər səm. Hili a vər tə də, ba hyi nə də sər sa, ənga tsu məthləpi yau, ba hyi hər də a vu kir hyi.

36 Turusu yau, ba hyi har də kar, kə yi də gəra ngga, ba hyi shiləgəbiya də. Nji fuwa da wu fursəna, ba hyi sa tular də.’

37 “Ba nji tsapə ka na anə nyi, ‘Thlagəu, a nuwa nga 'yi lar ngə ənga wubau, ba 'yi nə ngə sər səma, ənga 'yi lar ngə ənga hili, ba 'yi nə ngə sərə ga sa ka?

38 Ba a nuwa nga 'yi lar ngə məthləpi, ba 'yi nggar ngau a vu kir 'ya, əndəga turusu, ba 'yi nə ngə sərə ga har ara?

39 Ənga ətsu a nuwa nga 'yi lar ngə gəra ngga ənga wu fursəna, ba 'yi sa tular nga?’

40 “Ba təl ka dzəgwa shadəwa nda, ja na, ‘Jiri nga yu na anə hyi, kalar sərə hyi məliya nyi anə kusha zamədə'yar kau, anə da nga hyi məliya.’

41 “Ba təl ka dzəgwa na anə njira ar matsala ja, ‘Kwaya mau a dzər də, nahyi nji shishi'wau, ma'ya mau a ndu u'ur kətsa kəra nji pabəri nyi anə Shatan ənga waladi nyi'yar.

42 Arya wubau a vər tə də, nahyi nə də sər səm mai. Hili tsu a vər tə də, nahyi nə də sər sa mai.

⁴³ Kə yi dā məthləpi anə hyi, nahyi nggar dā a vu kir hyi mai. Turusu yau, nahyi nə dā kar ha mai. Ənga gəra ngga yau, ənga wu fursəna, nahyi sa tulari dā mai.’

⁴⁴ “Nanda tsu, ndə shadəwa nyi, ‘Thlagəu, a nuwa nga ‘yi lar ngə ənga wubəu ənga hili a vər tē ngau, ənga məthləpi gau, ənga wu fursəna, ənga gəra ngga ba turusu, ama na’yi dləwari ngə maya?’

⁴⁵ “Ba ja dzəgwa shadəwa nda, ‘Yi wu nar hyi jirkura nyi, kalar səra hyi gəra məliya nyi anə kusha zamədə’yar kau, anə dā nga hyi nggəl ara məl.’

⁴⁶ “Ba nda ma’yi a gwu bwaḅwatə gəra kudau, ama nji tsapəu nər nda a gwu pi gəra kudau.”

26

Mba Miya Aga Tsa Yesu

(Markusu 14:1-2; Luka 22:1-2; Yahwana 11:45-53)

¹ Ənggəra Yesu kudəna na patə sə’yar kau, kə ji na anə zəmbəlma nyi’yar,

² “Hyu səni abər, lardur nə vəlna a hyiri pida məthlə ənga tsu nju nda sa ləri Zər Ndau aga nja dlakəya nyi.”

³ Kə pubu dədəgal’yar ənga njira nggurəm nə məlmə kəbiya dzə patə ar pathla nə pubu kəra ndiya ənga dəgaləu, ndəra nju ngga ənga Kayafasu.

⁴ Ndə mba miya lagu kəra nda sən uya nda mbar Yesu ari dədəwa aga nda tsəya nyi.

⁵ Ama kə ndə na, “A’yi pəcir mini kə mai, ara ja sara hya’ana hangəkala nji.”

Nji Bəsiya Yesu Ənga Mal Kisəu

Wu Bethlani

(Markusu 14:3-9; Luka 7:37-38; Yahwana 12:1-8)

⁶ Ma tsu Yesu wu Bethlani, wu ki Simanu ndəra dədəməu ndər pibi,

⁷ kə vanyi mala shili ənga pəla mal kisəu kəra nju dəl ənga gənna gangə gagadəu. Mala kə shili ji sa pənggər nyi mala nyi a gyar kəra ja ar pəci kəra nda vər səm sər səm.

⁸ Ta zəmbəlma nyi’yar ləri abəngau, kə huda nda ndzau, ndu na anə kərnda, “Wathləmə culi najaka wira sa?”

⁹ Mal kau, nju sən dəlna ənga gənna gangəu, ba nja dləwari nji tətə dənəma ənga gənna nyi.”

¹⁰ Arya Yesu wu sənbiya səra ndu na, kə ji na anə nda, “Aga mi nga hyu bwanə nyi kər anə mala ka? A məliya dər ja səra mənəhəu.

¹¹ Nji tətə dənəma a’yi nda əkkə’yi hyi parəngəu, ama nayau a’yi yi əkkə’yi hyi parəngə mai.

¹² Mal kisə kə ji pənggər dā kau, nə pabə dzə nə hədə dā ngau.

¹³ Yu nar hyi jirkura nyi, kalar vira nju nda tətəlna ndəshigu kə ari wu duniya patəu, nju nda ndər ar kəra sə kə ji məliya kau, aga dəngari ənga ja.”

Yahuda Dləwənggəri Aga

Ja Thləna Hiya Yesu

(Markusu 14:10-11; Luka 22:3-6)

¹⁴ Kə pathləu wu pama zəmbəlma nyi kumo apə məthləu, kəra nju ngga ənga Yahuda Isikarayoti ma’yi a ndəgəy pubu dədəgal’yar,

¹⁵ ji nda yiwa nda, “Yidawu nga hyu kina dā ma yi sən lər hyi nya?” Kə ndə jigəbiya gənna sulayi makərkumunyi

¹⁶ Mbari ar pəci kau, ngə Yahuda wu gal lagu kəra ja sən ləri Yesu ari.

*Yesu Səm Lardur Vəlna**Ənga Zəmbəlma Nyi'yar**(Markusu 14:12-21; Luka 22:7-13,21-23; Yahwana 13:21-30)*

¹⁷ Ar pəci nə tanggərma nə lardur nə macikəl gərə thləlamə, kə zəmbəlma nyi'yar shili ndə sa yiwa nyi, “Əmani nga gu yiwu 'ya pabəri ngə vir səm lardur nə vəlna ka?”

¹⁸ Kə ji shadəwa, ji na, “Ma'ya mau a vu huda məlmau, hyu vuwa thləwa vanyi ndə a vuna, ba hya nar nyi, ‘Mələmə ngə na, abər, pəci nyi a dar ləhəu. Ju sa səm lardur nə vəlna əkkə'yi zəmbəlma nyi'yar wu ki ngau.’ ”

¹⁹ Kə zəmbəlma nyi'yar məliya ənggərə ji nar nda ta, ba ndə pabəri vir səm lardur nə vəlna nyi.

²⁰ Ənggərə wagə də, Yesu nggya aga ja səm sər səm əkkə'yi zəmbəlma nyi'yar kumo apə məthləu.

²¹ Ma tsu nda vər səm sər səm, kə Yesu na anə nda, “Jiri nga yu na anə hyi, pathləu wu pama hyu nda thləna hiya yau.”

²² Kə dəfuwa nda ndzə gagađau, kalar ndu dzəgwa na anə nyi wu pama nda, “Ənga jiri, nayi ngə ya, Thlagəu?”

²³ Kə Yesu shadəwa, “Ndə ka a vər fə tsi wu cala ənga yi kau, ngu nda thləna hiya yau.

²⁴ Zər Ndau, wu tə ənggərə nji tsəfəri ar kəra ja, ama sər təhudə anə ndəra wu nda thləna hiya Zər Ndau. Wu ndiya anə ndə kau, kuji nji gərə ya nyi.”

²⁵ Kə Yahuda ndəra wu nda thləna hiya ja na, “Mələmə, ənga jiri nayi ngə ya?”

Yesu shadəwa, ji na, “Angə, nagə ənga kərngə ma, a nabiyyar gau.”

²⁶ Tsu nda vər səm sər səm, kə Yesu həri macikəl, kə ji lər usaku anə Hyal, ba ji bəbələwa, kə ji nə nyi anə zəmbəlma nyi'yar, ju na, “Dləwura mau hya səm, naja kə kumər dza yi ngau.”

²⁷ Kə ji həri kyakiwa nə 'yimir wur inabi, kə ji lər usaku anə Hyal, kə ji nər nda, ju na, “Patəkura hyi, hya sa.

²⁸ Najakə mashi də ngau nə nyabiya alkawal mafəliyangə, kəra nju nda pəna aga təfəbiya bikə nə nji patəu.

²⁹ Yu nar hyi, tsu yu bəra sa 'yimir yayar wur inabi mai, kəl pəci kəra yu nda sa mafəliyangə ənga hyi wu təkur nə Dədə.”

³⁰ Ayukudə ndə kudəna thlə na, kə ndə ma'yi a dar Mə nə wur Zaitunu.

*Yesu Nana Ənggərə Biturusu**Wu Nda Kəpalna Səni Nyi**(Markusu 14:27-31; Luka 22:31-34; Yahwana 13:36-38)*

³¹ Kə Yesu na anə nda, “Vu'yi əshina kau, patə hyi, hyu nda tətəlnakər arya sərə wu nda də ənga yau. Ara tsətsəfə nga nyi wu ləkakadə nə Hyal, abər, “ ‘Yi wu nda tsar

kəra ndər bəla,
ba bəla nə təmahəu
a tətəlnakər.’

³² Ama ayukudə yi hya'ari sara vir tau, yu tərabiya wu mwar hyi a vu Galili.”

³³ Əngwar Biturusu anə nyi, “Alaga nji patə hwinakər ndə piyari ngau, nayi wu, piyari ngə nə də mai.”

³⁴ Kə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Yu nar ngə jirkura nyi Biturusu, əshina vu'yi kau, kadivira vəgəmə wu nda wau, gu kəpalna sən də ar kər ar kər makəru.”

³⁵ Kə Biturusu bəra na, “Alaga nji tsəya də dabə ənga gau, nayi wu kəpal səni ngə mai.” Kə patəkura aleniyi zəmbəlma nyi'yar nana abangə tsu.

*Yesu Kædi Hyal Wu Gyatsimani**(Markusu 14:32-42; Luka 22:39-46)*

³⁶ Kæ Yesu ækkæ'yi zæmbælma nyi'yar ma'yi a ndar vanyi vi kæra nju ngga ænga Gyatsimani, kæ ji nda na anæ nda, “Nggya mæ nêr hyi ænggau, yu ma'yi a ndu mwæ ya nda kædi Hyal.”

³⁷ Kæ ji hæri Biturusu ænga wazha Zabadi mæthlæ ænga ja, nanda ngæ Yakubu ænga Yahwana, naja ænga hudæ kiyakiyar gagaðau ænga ðwaðwatæ ara særa ja a gwa.

³⁸ Kæ ji na anæ nda, “Hudæ ndzændzæ kæra ya gwa a sæn tsæya ða. Nahyi hya nggya lili'u hya ðæla ænga yau.”

³⁹ Ji ðar dzæ kushu, ba ji dla lagu bama a gyiwu 'yi, ja vêr ndêr ænga Hyal, ju na, “Tada, ma ja abêr yiwu ca ngæ uya, bæð ga hæna najaka ðwaðwatæ ar kæra yau. Alaga abangau, a'yi særa yu yiwu mai, ama særa gu yiwu.”

⁴⁰ Ba ji sha shili ara zæmbælma nyi'yar, ba ji sa thlæwa nda wu ghanyi. “Mi nga ma? A'yi hyu sæn nggya nê ðæla ænga yi alaga nê saka pathlæ wa?” Ji yiwa Biturusu.

⁴¹ “Hya nggya ænga ðæla ænga hya kædi Hyal ara hya sara tæðau a gu dzau. Mambêl wu yiwu nê nyi, ama kumêr dzæ a tæwari.”

⁴² Kæ ji ðæra ma'yi nê mæthlækura nyi, ji nda ndêr ænga Hyal, ji na, “Tada, Ma a'yi ða tsa'a aga ðwaðwatæ ka hæna kær mai, ama kæ yi tæwari, ta'yi særa gu yiwu patæ ja ðærkær.”

⁴³ Ænggæra ji sha shili, kæ ji ðæra thlæwa nda wu ghanyi, ara ghanyi tæðæðæu ar liya nda.

⁴⁴ Kæ ji piyari nda, ba ji ma'yi sê nyi nê makærkura nyi, kæ ji nda ndêr ænga Hyal, ji ðæra nana sæ'yar ta.

⁴⁵ Ji ðæra sha shili ægya zæmbælma nyi'yar, ba ji thlæwa nda wu ghanyi, kæ ji na anæ nda, “Tsu hyu ghanyi ya, hyu ðælsar ya? Tsa'a abangæ ja! Pæci a ðari nju nê nyi Zêr Ndau a gwu tsa njir bikau.

⁴⁶ Hya'ara mau, mæna ma'yi! Kæja ndêr thlæ hiya yi ta a shiliri!”

*Nji Mbar Yesu**(Markusu 14:43-50; Luka 22:47-53; Yahwana 18:3-12)*

⁴⁷ Tsu Yesu a vêr ndêr, kæja Yahuda, pathlæu wu pama zæmbælma nyi'yar kumo apæ mæthlæu, shili ænga nji gangæu ænga katsakær ba zæwa wu tsa nda. Njira pubu dæðægalyar ænga njira nggurum nê mælmæ sæwa.

⁴⁸ Ndêr thlæ hiya ja kau, a dægær ndar ja mætsamæ, “Ma ndæra yi bærpiya nyi, naja ngau, mbari nya mau.”

⁴⁹ Ænggæra ji dla, ba ji ma'yi tæwar a ndæra Yesu, kæ Yahuda usar nyi, ji na, “Usi Malæmæ,” kæ ji bærpiya nyi.

⁵⁰ Ængwar Yesu anæ nyi, “Bazhi ða, mæliya særa hæ nga shili.”

Kæ nja nyi shili ndæ sa mbari Yesu, kæ ndæ sæbiya nyi ðaðalu.

⁵¹ Ænggæra ndæ lari abangau, kæ pathlæ wu pama njir ðæ Yesu tæsæbiya katsakær nyi, ba ji thlana himiya mafa pubu kæra ndiya ænga dægæl æni.

⁵² Ængwar Yesu anæ nyi, “Shabiya katsakær ngau a vu ki nyi, arya kalar ndæra tsæbiya katsakær, katsakær ngu nda tsa nyi.

⁵³ Hyu nggani abêr a'yi yu sæn ngga Dæða, ba ja sæwa ða alaga bwata waladi'yar kumo apæ mæthlæ wa?

⁵⁴ Ama lagu mani ngæ særa tsætsæfau wu lækakadæ nê Hyal wu nyabiya dza, abêr a'yi ji ða lagu kæ maya?”

⁵⁵ Ar pæci ta, Yesu na anə dlamir nji, “Nayi ngə ndər tədəmwa anə njir gwadəvi ya, ənga hyi səbiya katsakər ənga zəwa aga hya sa mba da ya? Parangəu ya vər nggya əkkə'yi hyi wu ki Hyal ya vər highiəu, ama nahyi sayi mbar da mai.

⁵⁶ Sə'yar kə da patə aga sərə nabi'yar tsəfəri a nyabiya dzau.” Kə patə zəmbəlmə nyi'yar tətəlna dzau ba ndə piyari nyi wu tsa nda.

Yesu Wu Mwar Pathla

Nə Njir Yahudiya

(Markusu 14:53-65; Luka 22:54-55,63-71; Yahwana 18:13-14,19-24)

⁵⁷ Njira mbari Yesu həri nyi a ndəra Kayafasu dəgala Pubu, vira maləmə dladə'yar ənga njira nggurəm kaḃə ari.

⁵⁸ Kə Biturusu nu nyi wu ndəl wu ndəl tsatsaləu, tsa'a vwar hudə ki dəgala Pubu. Ji vuwa nggya əkkə'yi njir səkə ki aga ja lari ənggəra nju da ənga ja.

⁵⁹ Pubu dədəgal'yar ənga patər njir zəwa a vər gal lagu kəra nda sən vazəya Yesu aga nda tsəya nyi.

⁶⁰ Ama sə a'yi ndə uya mai, alaga kə nji gangəu shili ndu thla sakida nə fati ar kəra Yesu.

Ayukudə nyi patəu, kə alenyi nji məthlə biyar babal,

⁶¹ ndə na, “Sal kə na, abər, ‘Yu sən dlana ki Hyal kau, ba ya bəra həriya nyi wu pida makəru.’ ”

⁶² Pubu kəra ndiya ənga dəgal hya'ari a'yi ta'yau, ji na anə Yesu, “Mi ngə sə kə nja vər na a miya ndəla gə ka? Sə a'yi gu na a gəri wa?”

⁶³ Ama kə Yesu nggya sə nyi diyu.

Kə pubu kəra ndiya ənga dəgal na anə nyi, “Yi wu daḃər ngə ənga thləməər Hyal kəra a dəməlməu, nar 'ya ma nagə ngə Kərsiti, Zər Hyal.”

⁶⁴ Yesu shadəwa, “Angə, abangə nga nyi ənggər kəra gə na kau. Ama ta'yi ya nar hyi patə hyi, mbar kabangəkəu, hyu sa lari Zər Ndau a vər nggya ar tsi mazəma ndə dəgal dənəma, a vər shida wu dlama sara dəməlməu.”

⁶⁵ Kə pubu kəra ndiya ənga dəgal tana ləgütə kərnyi ənga hudə ndzəndzau, ju na, “A nanar ja ndər nə dəḃə Hyal! Sakida mi mənəu bəra gala? Kəja hya nggari ndər didə vi nyi ənga kərhyi.

⁶⁶ Mi nga hyu nggana?”

“A dər tsa'a nja tsəya nyi,” ndə shadəwa.

⁶⁷ Kə ndə təfuwa nyi tuli a vu bama ja, ənga alenyi nji tsu dədəguwa nyi tsi. Alenyi nji nə nyi tsi balma

⁶⁸ ndu dzəgwa na, “Ma nagə ngə nabi, nana 'ya, Kərsiti, tara wa ngə dəgər ngə ka?”

Biturusu Kəpalna Səni Yesu

(Markusu 14:66-72; Luka 22:56-62; Yahwana 18:15,25-27)

⁶⁹ Ar pæci kəra Biturusu a vər nggya a biyar hudə ki, kə kwar ki kə shili əgya ja, ji sa na anə nyi, “Nagə ma, nahyi ngə shili əkkə'yi Yesu ndər Galili.”

⁷⁰ Ji kəpalna nyi wu mwar nda patəu, ji na, “Nayi wu səni sərə gu na kə mai.”

⁷¹ Ta ji ma'yi a biya miya kiya nyi, ba ji biya bə ənga vanyi kwar ki, kə kwa kə lar nyi, kə ji na anə njira tata'yi a ndəna, “Ndə kə ma, nanda ngə əkkə'yi Yesu ndər Nazəratu.”

⁷² Ji bəra kəpalna nyi daḃə ənga səm fəla, “Yi wu sən ndə kə mai!”

⁷³ Bəliya sar kushu, njira tata'yi a ndəna ndə ma'yi a ndəgya Biturusu, ndə nda nar nyi, “Ənga jiri, pathlə gu pama nda, arya kiyara gau a nanar ndəla gau.”

⁷⁴ Kə ji mbari shi'wa kərnyi, ənga ji bəra səm fəla anə nda, abər, “Yi wu sən ndə kə mai!”

Ənggərna kə vэгəmə wau.

⁷⁵ Ənggau kə Biturusu dəngari ndər kəra Yesu nar nyi, abər, “Divira vэгəmə a wau, gu kəpalna sən də ar kər ar kər makəru.” Kə ji hwi a biya, ji biya tiwi ənga sələm gagadau.

27

Yesu Wu Mwar Gwamna Bilatusu

(Markusu 15:1; Luka 23:1-2; Yahwana 18:28-32)

¹ Əmudlə kadəu, kə pubu dədəgal'yar ənga njira nggurəm məlmə patə mbiya miya tsu aga nda tsəya Yesu.

² Ndə dzəbiya nyi, ba ndə ma'yi ənga ja, ndə nda lər nyi a ndu tsa gwamna Bilatusu.

Yahuda Tsəya Kərnyi

(Thlər Cama'yar 1:18-19)

³ Ta Yahuda, ndəra thləna hiya Yesu, lari abər a thlana nyir nji numə nə tə anə Yesu, ba ji tiwi ənga kərnyi, ba ji shabiya nda gənnar nda, a nda nə pubu dədəgal'yar ənga njira nggurəm.

⁴ Ji na, “A məliyar yi bikau, arya yi thləna hiya ndəra gəra ndzana sau.”

Ndə shadəwa nyi, “Mi dzawur 'ya ənga ka? A nəngə ngə dza'wu.”

⁵ Kə Yahuda vakə nggər nda gənnə nyi a gwu huda Ki Hyal, kə ji ma'yi, ji nda hakəya kərnyi.

⁶ Pubu dədəgal'yar dəməri gənnə nyi, ndə na, “A'yi də tsa'a nja bəra shabiya gənnə kə a gu mbəl mai, arya gənnə mashi ngau.”

⁷ Kə ndə mbiya miya aga nda dəlbiya babal, ar vira nju ngga ənga Babal nə ndər Hər Təm. Aga ja də hulili anə nji shishili.

⁸ Ca ngə sərə də nju ngga vi kə ənga 'Yi'yi Mashi ba'anə əshina.

⁹ Lagu kə ngə sərə Nabi Irimiya nana nyabiya dzau, “Kə ndə fa'ari kwaḅa thladla makərkumunyi, gənnə kəra njir Izirayila thlana.

¹⁰ Kə ndə dəlbiya babal nə ndər hər təm əni, ənggəra Thlagə nar də.”

Nji Hər Yesu A Dumwar Bilatusu

(Markusu 15:3-5; Luka 23:3-5; Yahwana 18:33-38)

¹¹ Kəja Yesu ta'yi wu mwar gwamna, kə gwamna yiwa nyi, “Nagə ngə təl njir Yahudiya ya?”

Kə Yesu shadəwa nyi, “Nagə ngə na abangau.”

¹² Ar pəci kəra pubu dədəgal'yar ənga njira nggurəm a vər nana ndər ar kəra ja, naji shadəwa anə nda mai.

¹³ Kə Bilatusu yiwa nyi, “A'yi gu nggari sakida kəra nda vər na a miya ndəla gə kə wa?”

¹⁴ Ama kə Yesu bəgə sə nyi diyu, sə a'yi ji na alaga kushu ar kəra sə kə mai, ba sə kə nə nyi dənga anə gwamna.

¹⁵ Ar pəcir mini nə lardur nə vələnə, gwamna a tsəliyari parangəu, ju səya ndər fursəna pathləu anə dlamir nji, ndəra ndu yiwu.

¹⁶ Ar pəci ta vanyi ndər fursəna a'yi kəra nju səni nyi patə nju ngga nyi ənga Barabasu.

¹⁷ Ta dlami kaḅau, kə Bilatusu yiwa nda, “Wa nga hyu yiwu ya səya hya? Barabasu əndəga Yesu kəra nju ngga ənga Kərsiti ya?”

¹⁸ Arya ju səni abər arya shishikura nda nga ndə mbari Yesu ndə lər nyi anə nyi.

¹⁹ Ma tsu Bilatusu a vər nggya ar tsəkafə nyi, kə mala nyi səwa nyi cama, “Həbiya tsa gau wu ndər ndə gəra ənga vazə kau, arya yi lar ɓwaɓwatə paməpamə arya ja əshina wu shuni.”

²⁰ Ama kə pubu dədəgal'yar ənga njira nggurəm tsətsəkuri dlamir nji aga nda na nja səya nda Barabasu, ba nja tsəya Yesu.

²¹ Gwamna ɓəra yiwa nda, “Wa nga hyu yiwu ya səya hyu pama nji məthlə ka?”

Əngwar nda, “Barabasu!”

²² Kə Bilatusu ɓəra yiwa nda, “Mi nga ya dzəgwa məl ənga Yesu kəra nju ngga ənga Kərsiti ka?”

Əngwar nda, “Dlakəya nyi nji!”

²³ Kə Bilatusu na anə nda, “Arya mi ya? Mi ngə bikə nya?”

Kə ndə ɓəra hya'ana ɗahə tsu, ndə na, “Dlakəya nya mau.”

²⁴ Ta Bilatusu lari abər sə a'yi ju sən kari mai, kəl cakə ngə gwadə vi wu cakau, kə ji gər 'yimi, ji cina tsa ja əni wu mwar nji, ji na, “Kəja tsa yau, kəja tsa yau, bikə ɗa a'yi wu mashi ndə kə mai, bikər hyi ngau!”

²⁵ Kə patəkura ndə shadəwa, ndə na, “Ta'yi mashi nyi a nggya ar kəra 'ya ənga wazhar 'ya patəu.”

²⁶ Kə ji səya nda Barabasu. Ayukudə ji səwa, nji nə nyi wudə anə Yesu, kə ji nə nda nyi aga nda dlakəya nyi.

Soja'yar Ndər Nə Dida Yesu

(Markusu 15:16-20; Yahwana 19:2-3)

²⁷ Sara ənggau, kə soja'yar nə gwamna hər Yesu a vwar vira soja nggung-gurəm'yar a nggya ari, ba ndə kaɓiya bwata soja'yar patə ndə zəwar nyi.

²⁸ Ndə zəɗəna nyi turusu ba ndə dzəgwa hari nyi kar dəzəu culi nə təlkur.

²⁹ Kə ndə tsagu nyi dara shikəɗi nə təlkur, kə ndə həwa nyi a du kəra ja. Ndə fuwa zəwa təlkur wu tsa ja, ba ndə dzəgwa ɓəliya undi nə dida nyi, ndu na, “Alvari təl, təl nə njir Yahudiya!”

³⁰ Ndə təfənggər nyi tuli, ba ndə dləwuri zəwa nə təlkur ta, ndə dzəgwa pəpəthləwa nyi zəwa nyi wu kəra ja.

³¹ Ayukudə ndə kudəna dida nyi abəngau, kə ndə zəɗəna ləgutə təlkur ta, ndə ɓəra har nyi nə nyi. Ndə dzəgwa ma'yi ənga ja a biya aga nda biya dlakəya nyi.

Nji Dlakəya Yesu

(Markusu 15:21-32; Luka 23:26-43; Yahwana 19:17-27)

³² Ənggəra nda vər biya, ba ndə thləwa vanyi ndər Sayirini kəra nju ngga ənga Simanu, kə ndə ciwa nyi aga ja hə wu dladlakə nə Yesu.

³³ Kə ndə shili ar vanyi vi kəra nju ngga ənga Gwalgwathla, ca ngə vir papəngəkər.

³⁴ A ndəna kə ndə nə nyi 'yimir wur inabi kəra nji gwadəbiya ənga maɗəwatəu aga ja sa, ama ta ji ɗahari, kə ji piyari sa.

³⁵ Ta ndə dlakəya nyi, ba ndə dzəgwa tətəkəwa kar ha nyi lagur tədə shi'wu.

³⁶ Ayukudə kau, ba ndə nggya nggashiu ndu ɓəla nyi a ndəna.

³⁷ Adabanga kəra ja ndə tsəfəya səra wu cabiya səra ji ndzana: NDƏ KƏ NGƏ YESU, TƏLƏR NJIR YAHUDIYA.

³⁸ Nji dlakəya nyi ənga njir ɗa lagu məthləu, pathləu ar tsi mazəma ja ənga pathləu tsu ar matsala ja.

³⁹ Njira a vər tərabiya ndu ndər nə dida nyi, ndu kənggədə kəra nda ndu nggushi, ənga

⁴⁰ ndu na, “Nagə ndəra na gu sən dlana ki Hyal, ba ga 6əra həriya wu pəci makəru, ga mbədana kərngau! Ga shida sara dar wu kau, ma nagə Zər Hyal ngau!”

⁴¹ Abangə tsu ngə pubu dədəgal 'yar ənga maləmə dladə'yar ənga njira nggurəm wu ndər nə dida nyi.

⁴² Əngwar nda, “Ji mbədana nji, ama naji wu sən mbədana kərnyai mai! Naja ngə Təl nə njir Izirayila! Bəgə ja gya sara dar wu kə aga mənə lari, ba mənə hənggəri ənga ja.

⁴³ Ji hənggəri ənga Hyal, bəgə Hyala nyi a kətiya nyi kabəngəkəu, ma Hyala nyi wu yiwu, arya ju na, ‘Nayi Zər Hyal ngau.’ ”

⁴⁴ Tangə ənggər ta, njir da lagu kəra nji dlakəya ənga ja ta nyabiya nyi ənga nggəl.

Tər Yesu

(Markusu 15:33-41; Luka 23:44-49; Yahwana 19:28-30)

⁴⁵ Mbari ar pəci ta'yikər ba'anə saka makər nə wagə ngə kuthləu shida hədiya 'yi'ya nyi patəu.

⁴⁶ A ndu wagəu ənggər saka makəru, Yesu hya'ana dāhəu ənga dənəma, ji na, “Yiloyi, Yiloyi, lama sabakətani?” Kəra cabiya, “Hyal da, Hyal da, mi ngə dā gə shabiya da ya?”

⁴⁷ Ta njira tata'yi a ndəna nggari abəngəu, kə ndə na, “Ja vər ngga Iliya.”

⁴⁸ Ənggərna pathləu wu pama nda hwi ka nda həri sasa'wa. Ji ciwa a gu 'yimir wur inabi kəra mwamwalu, ji ciri a dar zəwa ba ji nə nyi aga ja sa.

⁴⁹ Alenyi nji wu pama nda wu na, “Piyari nya mau, bəgə mənə lari tara Iliya wu sa mbədana nyi.”

⁵⁰ Kə Yesu 6əra hya'ana dāhə ənga dənəma, kə piya ja biya.

⁵¹ Ar pəci kə ngə kadəmbul nə huda ki Hyal təwa dzə bwata məthləu, mbari a du kər ba a gyiwu ndəla nyi. Kə 'yi'yi kənggədər dzə ba mə ndəliya dzau.

⁵² Hu'yar papahənəkər, kə nji cicau kəra tau, hya'ari ənga pi.

⁵³ Ayukuda Yesu hya'ari sara vir tau, kə ndə ma'yi a vu huda məlmə cicau, ba ndə vuwa canə nyi kər anə nji pəməpamə gangəu.

⁵⁴ Ənggəra soja kəra ndiya ənga dəgal ənga alenyi njir 6əla hu Yesu lari ənggəra 'yi'yi kənggədər dzə ənga patəkura səra dārkər, ba hivər mbari nda gagadəu, ndu na ənga dāhəu, “Pakatəu, ndə kau, Zər Hyal ngau!”

⁵⁵ Mathləkə'yi gangəu sara wu Galili nu Yesu, ndu məl thlər anə nyi. Ndə ta'yi tsaləu ndu tsamə səra wu dā.

⁵⁶ Wu pama nda Maryamu Magədaliya a'yi ənga Maryamu məya Yakubu ənga Yusufu ba məya wazha Zabadi.

Ənggəra Nji Hadə Yesu

(Markusu 15:42-47; Luka 23:50-56; Yahwana 19:38-42)

⁵⁷ Ma ləhə waga dā, kəja vanyi ndər gənna a shiliri, thləmə nyi Yusufu ndər Arimatiya, ndəra naja ənga kərnyai ma ndər nu Yesu ngau.

⁵⁸ Ji ma'yi a ndəra Bilatusu aga ja nda yiwari dza Yesu aga ja nda hədəna. Kə Bilatusu səwa aga nja nə nyi nyi.

⁵⁹ Kə Yusufu həri dza Yesu, ba ji pədəwa wu sər hədə ndə cici caməu.

⁶⁰ Kə ji nda fuwa nyi wu hu nyi kəra mafəliyangə kəra ji gəmbiya wu mau. Kə ji uya madiya tsəka ba ji hədiya miya huwa nyi əni ba ji ma'yi sə nyi.

⁶¹ Kə Maryamu Magədaliya ənga vanyi Maryamu ta nggya bama ənga bama ənga huwa nyi.

Njir Bəla Huwa Nyi

⁶² Əzəgəkura nyi, pida pathləu ayukudə Pəcir Pabə Dzau, kə pubu dədəgal 'yar ənga njir Farisi ma'yi a ndəra Bilatusu.

⁶³ Ndə na, "Maləmə, 'yu dəngari sərə ndər ngguta vi kə sara a vər na tsu ja ənga pi, abər, 'Ayukudə pida makər, yu bəra hya'ari ənga pi.'

⁶⁴ Agabəngau, ga səwa njir bəla hu aga nda bəla hu kə mənəhəu, kəl ayukudə pida makəru. Ma a'yi abəngə mai, zəmbəlma nyi'yar wu sən sa hələr dza ja əvu 'yi ba nda dzəgwa nar nyi anə nji abər a hya'ari ja sara vir tau. Najaka ngguta vi wu nda ndiya nə tanggərma ənga dididi."

⁶⁵ Əngwar Bilatusu anə nda, "Suwa mə njir bəla, aga nda nda bəlar miya huwa nyi mənəhəu ənggər kəra hyu sən mbari."

⁶⁶ Kə ndə ma'yi ndə nda bələri huwa nyi mənəhəu, ndə fəri mətsamə nə təlkur ar tsəka nyi ənga tsu ndə fiya soja'yar aga bəla viya nyi.

28

Hya'arir Yesu Sara Vir Tau

(Markusu 16:1-8; Luka 24:1-12; Yahwana 20:1-10)

¹ Ayukudə Pəcir Bəlsar nə (njir Yahudiya) tərəbiya, əmudlə kədəu pəci nə tanggərma nə sugu, kə Maryamu Magədaliya nanda ənga vanyi Maryamu ma'yi a nda tsamə huwa nyi.

² Səni a'yi mai kə məlmə kənggəda, ara vanyi waladi nə Thlagə shida sara dəməlməu, ji sa ma'yi a dar huwa nyi, ji nda jahəna tsəka kəra nji hədiya miya huwa nyi əni, ba ji nggya ari.

³ Dza ja wu mbəl wilwilu ənga ləgutə ha nyi pərtə pwahəu ənggər əpur pa'wa.

⁴ Ənggəra njir bəla huwa nyi lari nyi, ba hivər mbari nda gagađau, ənga dza nda wu tsədza, kəra məliya ndə da ənggər nji tətəu.

⁵ Ama kə wəladia nyi na anə mathləkə'ya nyi, "Hya sara hivər mai, ariya yu səni abər Yesu nga hya vər gal, ndəra nji dlakəya ta.

⁶ A'yi ja ənggə mai, a hya'ari ja ənggər kəra ji saya nana. Anda mau hya sa lari vira nji saya pina nyi ari ta.

⁷ Ma'ya mau ənga kusa aga hya nda nar nyi anə zəmbəlma nyi'yar, 'A hya'ari ja sara vir tau, ju ma'yi wu mwar hyi a vu Galili. A vuna hyu vuwa lari nyi.' Səra yi shili aga ya sa nar hyi ngau."

⁸ Kə mathləkə'ya nyi hya'ari ənga kusa, nyinyau ənga hivər ba hədə pərtə gagađau, ndə hwi a ndəra zəmbəlma nyi'yar aga nda nda nar nda sərə dərəkər.

⁹ Kukuthlə kə Yesu thləwa nda, ba ji nar nda, "Usa mau." Ndə shili əgya ja, ndə mbari hiya ja ba ndə gənggər nyi səli.

¹⁰ Kə Yesu nar nda, "Hya sara hivər mai, ma'ya mau hya vuwa nar nyi anə zaməda'yar nda ma'yi a vu Galili, a vuna nga ndu vuwa lar da."

Shadəwa Nə Njir Bəla Hu

¹¹ Ma tsu mathləkə'yi ta ar lagu, kə alenyi njir bəla hu ma'yi a ndu hədə məlmə ndə nda nar nyi anə pubu dədəgal'yar sərə dərəkər patəu.

¹² Ənggəra pubu dədəgal'yar bə əkkə'yi njira nggurəm ba ndə nggya ndə mbiya sərə ndu məl, ba ndə nə nyi madiya gənna anə njir bəla huwa nyi,

¹³ ndu na anə nda, "Hya nar nyi anə nji, abər, 'Zəmbəlma nyi'yar ngə shili əvu'yi ba ndə sa hələr dza ja ma tsu 'ya wu ghanyi.'

¹⁴ Ma ndər kə gwu himiya gwamna, 'yu nar nyi ndər kəra wu pina huɗa ja, ba 'ya həbiya hyi wu ɓwaɓwatəu."

¹⁵ Kə soja'yar ta dləwuri gənna nyi, ba ndə məliya ənggəra nji dəgar nda. Kə najaka ndər tətəlna dzə wu pama njir Yahudiya patə ba'anə əshina.

Madiya Thlər Kəra Yesu Piyari Nyi

Anə Zəmbəlma Nyi'yar

(Markusu 16:14-18; Luka 24:36-49; Yahwana 20:19-23; Thlər Cama'yar 1:6-8)

¹⁶ Zəmbəlma nyi'yar kumo a sər tangə ma'yi a dar mə nə Galili vira Yesu nar nda, aga nda ma'yi a dari.

¹⁷ Ta ndə lari nyi, kə ndə dləvə nyi, ama alenyi nji wu pama nda wu təkəkər ənga ja.

¹⁸ Kə Yesu shili əgya nda, ji sa na, "Dənama a dəməlmau ənga kəra a gyiwu 'yi a nə ɗar nji.

¹⁹ Agabəngau, ma'ya mau, hya nda məliya njir duniya patə aga nda ɗa zəmbəlma ɗa, hya hər nda baɓətizəma wu thləməɗ Tada ənga Zər ba ənga Mambəl Cicau.

²⁰ Hya highiɓər nda ənggəra ndu ɓəla sər ɓəla kəra yi nar hyi. Pakatə a'yi yi ənga hyi cumu ba'anə kuɗiyar duniya."

Ndeshigu Sara Wu Tsa Luka

Səra Məliya Luka Tsəfəri Najaka Sau

¹ Nji gangə da aga nda tsəfəri, səra ndə nggari darkər wu pama 'ya.

² Ndə tsəfəri səra 'yi nggari sara ara njira sə kə da wu liya nda tsu kadəu, ənga ndə tətəlna ndər Hyal tsu.

³ Tiyafulusu* ndə dəgal, ənggəra yi tsəmbiya sə'yar kə patəu ənga hangəkal, ca ngə da yi lari a dar tsa'a, ya tsəfəri ngə ənggəra sə'yar kə bau,

⁴ aga ga sənbiya jirkura sə'yar kə ənggəra nji highiəri ngau.

Nji Nana Ənggəra Nju Nda Ya

Yahwana Ndər Məl Babətizəma

⁵ Wu pəci kəra Hirudusu a vər səm təlkur nər 'yi'yir Yahudi, vanyi pubu a'yi kəra nja ngga ənga Zakariya. Naja pubu nə miya umbwa nə Abijanu. Thləmə mela nji ca ngə Alisabatu, ənga ji biya sara wu culi gə Haruna.

⁶ Nanda gyapəu, ndə nggya mənəhəu wu mwar Hyal, ndə bəlari patəkura səra Hyal na nja məl.

⁷ Ama nandə uya ya mai, ara Alisabatu ciri nga ja, ənga ətsu nji hahal nga nda gyapəu.

⁸ Vanyi pəci, Zakariya vər məl thlər nji nə pubu a gwu ki Hyal, ənggəra pəcir nə miya umbwar nda shili.

⁹ Wu pəci kau, ənggəra sər ciji nə pubu cabiya, Zakariya nga nji cadəbiya, aga ja gu ki Hyal aga gwa nggyi sə kisəu.

¹⁰ Kabəngəkə nji dadaəbau kəra a biya, nda vər ndər anə Hyal wu pəci kə ja vər nggyi sə kisə kau.

¹¹ Kukuthləu kə waladi Thlagə canə nji kər, ji ta'yi lagu mazəma vir nggyi sə kisə kau.

¹² Ənggəra Zakariya lari waladi kau, kə hivər mbari nji gagaəu.

¹³ Ama kə waladi kə na anə nji, “Zakariya, a sara ga hivər mai! Hyal, a nggari kədi ngau, kabəngəkəu, mela ngə Alisabatu wu nda yabiya ngə zər sal. Gu nda nə nji thləmə Yahwana.

¹⁴ Ma nji yabiya nji, gu nda da ənga dəfu cicau ənga hüdə pipida gagaəu, abəngau ngə alenyi nji gangə tsu.

¹⁵ Zər kə ju nda da ndə dəgal wu mwar Hyal. Naji wu nda sa 'yimir wur inabi mai.† Nju nda nyana nji ənga Mambəl Cicau tsu ja wu ta mənji.

¹⁶ Naja ngu nda shabiya njir Izirayila gangəu a shili ara Hyal Thlagəri nda.

¹⁷ Ju tərəbiya a dumwar Thlagəu, ju məl thlər nji wu mambəl ənga dənəma ənggər nabi İliya. Ju shili ənga nggya jamə wu pama tada'yar ənga wazhar nda. Ju nda shabiya njira kəra bəlari səra tsa'a, aga nda da nji hangəkal, lagu kə nga ju nda məliya nda tsa'a anə Thlagər nda.”

¹⁸ Kə Zakariya na anə waladi, “Abari nga ya nda səni abər sə kə gə na kə wu nda da? Kəja nayi ndə hahal nga yau, mela da tsu abəngə nga ja.”

¹⁹ Waladi na, “Nayi ngə Jibrayilu, ya vər ta'yi wu mwar Hyal. Hyal ngə səwa da aga ya sa nar ngə ndər kə məsahə gagaə kau.

* **1:3** Səra thləmə kə cabiya ca ngə “Ndər yiwu Hyal.” Tsamiya wu: TCama 1:1. † **1:15** Njir Yahudiya wu məl najaka sau sara wu wur inabi aga sa, ama ma nji piyari ji bəliya sar ba ja mwəlnəkər ənggər padlau.

²⁰ Ama kəja ga nggəl ri ara hənggəri ənga ndər kau, kəra wu nda ɖa jiri ma pəci ka ɖari. Agabangau, tsu gu ndər mai kəl ma sə kə a nyabiyar dzau.”

²¹ Nji kəra a biya nda vər səkə biyar Zakariya, nda vər ɖənga mi ngə ɖa ji ɓəliya sar a gwu ki Hyal abanga?

²² Pəci kəra ji nda biya tsu ju səni ndər mai, ənggau, ba ndə səni abər a lari ja sə ɖədəgur a gwu ki Hyal kau. Kə ji dumwa ənga ndər anə nda ənga tsi, ama naja səni ndər ənga miya ja mai.

²³ Ənggəra pəcir thlər nyi kuɖau, ba ji sha a ndu ki.

²⁴ A'yi ɓəliya sar mai, kə mala nyi Alisabatu həri huɖəu, kə ji mbunakər nə hya təfu wu ki naji biya mai.

²⁵ Alisabatu dzəgwa na, “Thlagə a məliya ɖar sə ɖəgal wu yukufu, ənga ji təhudə əgya yau, ji həna sə səsəli kəra ar kəra yau wu pama nji.”

Waladi Nana Ndəshigu Nə Ya Yesu

²⁶ Ənggəra Alisabatu məliya hya kwa ənga huɖəu, kə Hyal səwa waladi Jibrayilu a ndu vanyi məlmə wu Galili nja ngga ənga Nazəratu.

²⁷ Ji səwa nyi ənga ndəshigu məsahəu a ndara kwapəliyağə kəra alkawal mbamba nə hə dzə a'yi wu pama nda ənga vanyi ndə kəra nja ngga ənga Yusufu, sara wu culi gə təl Dawuda. Thləmə kwapəliyağə kə ca ngə Maryamu.

²⁸ Ənggəra waladi kə shili əgya ja, kə ji na, “Nja vər usa ngau! Thlagə a'yi ja ənga gau, naja tsu a fənggər ngər ja barka.”

²⁹ Ənggəra Maryamu nggari usa dzə kau, kə sə kə ɓwanə nyi kər ba fuwa nyi wu ɖənga sə gagaɖau, ja vər ɖənga wa thləmə najaka usa dza.

³⁰ Kə waladi kə na anə nyi, “Maryamu, a sara ga hivər mai, aya nagə a uyar gə mayiwakur ara Hyal.

³¹ “Kəja gu nda həri huɖəu,
gu yabiya zər sal,
gu nda nə nyi thləmə Yesu.

³² Ju nda ɖa ndə ɖəgaləu,
ətsu nju nda ngga nyi ənga
Zər Hyal ɖəgal gagaɖau.

Hyal Thlagə wu nda nə nyi
vir nggya nər təlkur
nə əji nyi Dawuda.

³³ Ju nda səm təlkur nyi
ar kəra ki Yakubu ba'anuwa,
təlkur nyi tsu a'yi wu nda kuɖə mai!”

³⁴ Kə Maryamu na anə waladi, “Abari ngə səka sən ɖa, kəja nayi saya səni ndə sal maya?”

³⁵ Kə waladi shadəwa nyi, ji na,
“Mambəl Cicau
wu nda gyar kəra gau,
ɖənama nə Hyal Kəra Di
wu nda mbuya ngə tsu.

Agabangə zər kə gu
nda ya kau,
nju nda na anə nyi
ndə cicau, naja ngə Zər Hyal.

³⁶ “Kəja Alisabatu kwamə ngau, kəra nji na, naji wu ya mai, kabangəkə huɖə hya kwa ngə ara ja, wu hahalkur nyi kau,

37 ara sər kari nyi kər anə Hyal a'yi mai.”

38 Əngwar Maryamu, “Nayau, mafa Hyal ngau, bəgə ja da anə da ənggəra gə na kau.” Ənggau, kə waladi kə ma'yi sə nyi.

Maryamu Ma'yi A Nda Usa Alisabatu

39 Ayukuda pəci kushu, kə Maryamu pabəri kərny, kə ji ma'yi ənga kusa, a ndu vanyi məlmə nər 'yi'yir Yahudi kəra wu pama mau.

40 Ənggəra ji shili wu məlmə kau, kə ji vu ki Zakariya, ji vuwa usar Alisabatu.

41 Ənggəra Alisabatu nggari usa dzə kau, kə zər kəra gwu ta Maryamu da mumudəu, ənggau, kə Alisabatu nyau ənga Mambəl Cicau.

42 Kə ji hya'ana dahəu ənga dənəma ji na, “Nagə ənga barka wu pama mathləkə'yi, Zər kəra gu nda ya kə tsu ənga barka nga ja!

43 Abari ngə mayiwakur kə səni shili anə da, patə əkkə'yi miya Thlagə da, a shili əgya ya?

44 Ənggəra yi nggari usa dzə ngau, ngə zər kəra gwu ta yi da mumudəu ara hudə pipida.

45 Ndər barka nga gau ara gə hənggəri abər sə kə Thlagə nana kə wu da ənga jiri.”

Na Fal Hyal Nə Maryamu

46 Maryamu na,

“Dəfuwa yau a vər fal Thlagəu.

47 Piya yi tsu a vər caguli
ara Hyal ngə Ndər Mbədə da,

48 ara ji dəngari ənga yau,

nayi kəra mafa nyi

kəra a'yi vanyi sə mai!

Mbari kabangəkau, patər nji

wu nda ngga da

ənga ndər barka,

49 arya sə dədəgal'yar kə kəra

Hyal ndə dənəma məliya də.

Thləmə nyi ndə cici ngau!

50 Ciji ba'anə ciji

ju nda təhudə əgya

njira wu nə nyi dəgalkur.

51 Ənga tsi nə dənəma nga

ji məliya sə dədəgal'yar!

Ji tətəlna njir fəkər nda

ənga sərə ndu fər kər əni

wu dəfuwa nda.

52 A həyari ja təltəl'yar

sara wu təlkur nda,

ənga ji hya'ana nji dididi.

53 Ji nə nyi sər səm məsahəu

anə njir wuḃau,

kə ji məliya njir gənna

ndə ma'yi ənga tsi kurthləu.

54 Ji dləwari mafa nyi'yar

njir Izirayila ənga

ji dəngari ji cabiya təhudə

anə nji nyi,

⁵⁵ ənggəra ji məliya alkawal
anə əjir mən Ibrahimu
ənga culi nyi ba'anuwal!"

⁵⁶ Maryamu nggya ənga Alisabatu ənggər hya makəru, kadivira ji dzəgwa sha a ndu ki gə nda.

Nji Yabiya Yahwana Ndər

Məl Bəbətizəma

⁵⁷ Ənggəra pəcir ya nyi da, kə Alisabatu yabiya zər nyi.

⁵⁸ Təwul nyi əkkə'yi nji gə nda ndə nggari ənggəra Thlagə canə nyi təhudə dədəgal anə nyi, kə ndə daḅər dzə ndu caguli ənga ja.

⁵⁹ Ənggəra zər kə təkəri pida cisu, kə ndə shili aga nda sa thlana nyi pəlzha, ndu yiwu nda fiya nyi thləməər dənyi, Zakariya.

⁶⁰ Ama kə miya zər na, "Awau! Nja nda ngga nyi ənga Yahwana."

⁶¹ Əngwar nda anə nyi, "Wu culir hyi wa ngə ənga culi thləmə ka?"

⁶² Kə ndə yiwa dəya zər ənga tsi, thləmə kəra ja yiwu nja ngga zər kə əni.

⁶³ Kə ji yiwa, nja nə nyi ləkakadau, kə ji tsəfəri, "Thləmə nyi Yahwana ngau." Kə sə kə da sə dədəgur anə njira a ndəna!

⁶⁴ Ənggə ngə miya Zakariya pahənakər, kə ji dzəguya ndər ənga fal Hyal.

⁶⁵ Kə sə kə nə nyi hivər anə təwulər nda patəu. Njir 'yi'yir Yahudi njir nggya wu pama mau tətəlna sə kə da kə ba'amani.

⁶⁶ Kalar ndəra nggari sə kau, ba nə nyi dənga, ju na, "Mi ngə zər kə wu nda da?" Ara a tsamər nji abər tsa Hyal a'yi ənga ja.

Zakariya Fal Hyal

⁶⁷ Ənggəra Mambəl Cicau shida ar kəra Zakariya dəya Yahwana, kə ji dzəguya ndər kəra Hyal nə nyi, ji na,

⁶⁸ "Barka anə Thlagəu,
Hyal nər Izirayila!

Ji shili aga sa dləwa nji gə nda,
ja kətiya nda.

⁶⁹ Ji nə mən ndər Mbəda nji
ənga dənama
sara wu ki mafa nyi Dawuda.

⁷⁰ Ənggər kəra ji məliya alkawal
tsu kadəu lagu miya
nabi nyi'yar nə cicau.

⁷¹ Ju sa həbiya mən
sara wu tsa njira vər ca
dawakur anə mən,
ənga patər njira gəra yiwu
nda lari mənə cakau.

⁷² Ji məl abangə aga ja cabiya
təhudə nyi anə əjir mən'yar,
ənga ji dəngari

alkawal nyi nə cicau,

⁷³ kəra ji məliya daḅə ənga
səm fəla anə əjir mən Ibrahimu.

⁷⁴ Ju nda həbiya mən
sara ara dawar mən'yar,

aga mæna dzægwa nu nyi
 ənga jirkur gəra ənga hivər

75 wu cicikur
 ənga mənahəkur
 wu mwar Hyal
 patər nggyabiyar mən.

76 Nagə tsu zər kau,
 nju nda ngga ngə
 ənga nabi nə Hyal kəra ndiya
 ənga dəgaləu.

Gu nda tərabiya
 a dumwar Thlagəu,
 aga ga məliya
 lagu nyi kakaləu.

77 Aga ga nə nyi anə nji gə nda sənbiya sə ar kəra mbədə
 lagur təfəbiya nda bikər nda,

78 ara gangəkura təhudə dzə nə Hyalər mən, ca
 ngə mbəmbəl nə mbədau sara a dəməlmau wu nda shida,
 aga ja sa mbəl ar kəra mən,

79 ja mbəl a gyar kəra njira vər nggya wu kuthləu,
 ənga njira əgya kida shanggudi nə tau,
 aga ca lagur nggya jamə anə mən.”

80 Kə Yahwana hau, ji cakəri dzə wu mambəl. Ji nggya a gwa tagə kəl ta
 pəcir biya nyi ar babal anə njir Izirayila də.

2

Yar Yesu

(Matiwu 1:18-25)

1 Wu pəci ta, təl Kayisaru Agustusu nər Roma hyabiya cama abər nja tsəfəri
 thləmər nji patə wu kida təlkur nyi.

2 Kə ngə jiga nji nə tanggərma kəra nji məl pəci kəra Kiriniyusu a vər səm
 Təlkur nyi wu 'yi'yir Səriya.

3 Nji patə ma'yi a ndu məlmər nda aga nja nda jigabiya nda.

4 Yusufu tsu ji piyari Nazəratu wu 'yi'yir Galili ji ma'yi a du Bayitalahami
 wu 'yi'yir Yahudi, məlmə kəra nji ya təl Dawuda a gwa, ara naja culi zəmə
 ənga Dawuda.

5 Ji ma'yi ənga Maryamu kəra alkawal mbamba nə hə dzə a'yi wu pama nda,
 aga nja nda jigabiya nda. Wu pəci ta, Maryamu ənga hudə nga ja.

6 Ma tsu nda wu Bayitalahami, kə pəcir ya mbari nyi.

7 Kə ji yabiya zər nyi nə tanggərma, ji pədəwa nyi wu gumbwara, ji dzægwa
 pina nyi wu nggaḃa, ara nandə uya umbwa wu ki dləwu məthləpi mai.

Njir Bəla Sə Shishi Ənga Waladi'yar

8 A biyar ya məlmə kau, njir ḃəla a'yi, kəra a vər pida a biyar babal uvu'yi,
 nda vər tsamə təmahər nda.

9 Kə waladi Thlagə canə nda kər, ənga kadakadarkur nə Thlagə mbəl a gyar
 kəra nda, kəra nə nda hivər gagadau.

10 Əngwar waladi anə nda, “Hya sara hivər mai! Arya nayi ngə shili ənga
 ndəshigu mənəhə gagadau anə hyi, kəra wu nda məliya patər nji ndu nda də
 ənga hudə pipida.

¹¹ Əshina kau, wu məlmə gə Dawuda, a yabiya hyir nji ndər mbəda hyi, naja ngə Kərsiti Thlagəu!

¹² Kəja sərə wu nda canə hyi nyi, hyu nda thləwa zər mamənji nji pədəwa wu gumbwara, nji pina nyi wu nggaḃa.”

¹³ A'yi nda ənga səni mai kə waladi'yar gangəu ənga waladi ta, sara a dəməlməu shida nda vər fal Hyal nda vər na,

¹⁴ “Kadakadarkur anə Hyal
kəra a dəməlməu!

Wu duniya bəgə hudə pərtəu

a da ara njira Hyal

a vər nggar məsahəkur nda!”

¹⁵ Ənggəra waladi'yar piyari nda ndə ma'yi a dəməlməu, ca ngə njir bəla na anə kuvwar nda, abər, “Mən na ma'yi a vu Bayitalahami mən na vuwa tsamiya sə kə da kau, kəra Thlagə nar mən ar kəri kau.”

¹⁶ Ca nga ndə ma'yi ənga kusa, kə ndə vuwa thləwa Maryamu ənga Yusufu, ənga zər mamənji, kəra nji pina wu nggaḃa.

¹⁷ Ənggəra ndə lari nyi ba ndə tətəlna dāhəu sərə waladi nar nda ar kəra zər kau.

¹⁸ Patəkura njira nggari ndər kau, ba da sə dədəgur anə nda sə kə njir bəla nar nda kau.

¹⁹ Ama kə Maryamu səbiya sə'yar kə patəu, ju dzəgwa dənga nda wu dəfuwa ja.

²⁰ Njir bəla dzəgwa sha, nda vər thləna nər fal Hyal ənga dləwə nyi, ara sərə ndə nggari, ənga ndə lari. Ara patər sə da ənggəra waladi ta nar nda.

Nji Fiya Nyi Thləmə Anə Yesu

²¹ Ənggəra zərə nyi məliya pida cisu, ba nji thləna nyi pəlza, ba nji fiya nyi thləmə Yesu, thləmə kəra waladi nə nyi kadivira nji dzəgwa hə hudə nyi.

Nji Həri Yesu A Vu Ki Hyal

Aga Nja Lər Nyi Anə Hyal

²² Kə pəci shili kəra Maryamu ənga Yusufu wu məl sərə dladə nə Musa nar nda nja məl aga nə nyi cicikur, ba ndə həri Yesu a vu Urshalima aga nda vuwa lər nyi anə Thlagəu.

²³ Abangə nga nyi tsətsəfau wu dladə nə Thlagəu, abər, “Kalar zər sal kəra nji ya nə tanggərma, nju fiya nyi ja da nə cicau nə Thlagəu.”

²⁴ Nanda tsu ndu thla sau, ənggəra dladə nə Thlagə cabiya, ənga mbəthla məthlə ənga wazha mbəthla masar məthləu.

²⁵ Wu pəci kau, vanyi ndə a'yi a vər nggya wu Urshalima kəra nju ngga ənga Simiyanu. Naja ndə tsapəu, ndər gənggər nyi səli anə Hyal, naja vər səkə pəci kəra nju sa həbiya njir Izirayila wu 6waḃwatəu. Mambəl Cici tsu a vər nggya ənga ja.

²⁶ Mambəl Cici cabiya nyi abər naji wu tə mai kəl ji lari Kərsiti kəra Thlagə məliya nyi alkawal.

²⁷ Ənggəra Mambəl ləbiya nyi ba ji gwu vir pathla nə ki Hyal, ar pəci kəra njir ya Yesu həri nyi a shili wu ki Hyal aga nda məliya sərə dladə cabiya nja məl,

²⁸ kə Simiyanu dləwuri zər kə wu tsa ja, kə ji usa Hyal ji na, abər,

²⁹ “Kabəngəkə Thlagəu,

ləbiya mafa ngə ja ma'yi ənga hudə pərtəu,

ənggəra gə məliya alkawal,

30 *arya liya yau*
 a lari mbədə ngau,
 31 *mbədə kəra gə məliya*
 a dumwar nji patəu.
 32 *Mbəmbəl kəra sa cabiya ngau*
 anə njira a'yi njir Yahudiya mai,
kəra tsu a sa cabiya
 kadakadarkur ngau
anə nji ngau, njir Izirayila."

33 *Dəya zər ənga mənyi nda vər tsamə sə dədəgur səra Simiyanu a vər na ar*
kəra ja.

34 *Simiyanu fənggər nda barka, ji na anə Maryamu miya zər, "Hyal a*
cadəbiyari zər kau, aga ja da sər thlə hi anə nji ənga sər hya'ana alenyi nji
gangəu wu Izirayila. Ja sa da ənggər səra nja tsamə sə ari sara ara Hyal kəra
nji gangəu a nda yiwu mai.

35 *Agabangə səra dədəwa wu dəfuwa nji a nda də ar babal. Najaka sau, a sa*
da kwakwadə anə ngau, ənggər hənggya nga nji tsaviya dəfuwa gə əni."

36 *Vanyi madedegəu a'yi nabi mala thləmə nyi Hanatu kwar Fanuwalu nər*
culi Ashiru. Ji nggya ənga sal nyi nə fa mədəfə wacu ənggəra ndə həri dzau.

37 *Ba sal nyi kə tau. Kabangəkau, fa nyi cisu kumunyi apə fodə nga nyi. Naji*
sayi piyari ki Hyal mai, ja vər dləkər anə Hyal vu'yi ənga puci, ja vər ndər ənga
Hyal ənga hə zəmətsini.

38 *Kakalə wu pəci kau, kə mala kə gwa ja vər usa Hyal, naja tsu ji ndər ar*
kəra zər kə anə nji patəu, njira vər səkə Hyal ja sa nə nyi nggya jamə anə
Urshalima.

Yusufu Ənga Maryamu Sha

A Vu Kir Nda Wu Nazəratu

39 *Wu pəci kəra Yusufu ənga Maryamu kudəna sə'yar kə patəu, səra dladə nə*
Thlagə na nja məl, ba ndə sha a vu məlmər nda Nazəratu wu Galili.

40 *Zər kə hau, ənga dənəma, nyinyau ənga tsətsəlkur. Təhudə Hyal tsu a'yi ənga*
ja.

Yesu Wu Zərkur Nyi,

Wu Ki Hyal

41 *Kalar fa njir ya Yesu ndu vu Urshalima aga lardur nər vələnə nə njir*
*Izirayila.**

42 *Ənggəra Yesu təkəri fa kumo apə məthləu ənga ya, ba ndə mai a ndu*
lardura nyi ənggəra ndə tsəliya.

43 *Ayukuda lardur kudau, ba ndə mbari lagu nda vər sha a ndu ki, ama ba*
ji ta'yi wu yukudə wu Urshalima, gəra ənga səni njir ya nyi.

44 *Nanda tsu ndu nggani wu pama nji nga ja, agabangə kə ndə dumwa ənga*
əau nə pəkə pathləu. Ənggau, kə ndə dzəguya gal nyi a ndu pama njir nda ənga
bazhir nda 'yar.

45 *Ama nandə lari nyi mai. Agabangə kə ndə 6əra sha a vu Urshalima aga*
nda vuwa gal nyi a vuna.

* **2:41** *Lardur kə nə dənga ənggəra Hyal məl thlər ənga Musa ji həbiya njir Izirayila sara wu tsa njir*
Masaru. Fa ənga fa nga ndu məl abangau.

⁴⁶ Pæci næ pida makærkura nyi ba ndæ thlæwa nyi a vër nggya a gwu vir pathla næ ki Hyal wu pama malæm'yar. Ja vër sæ himi nda, ænga ja vër yiwa nda sæ pamæpamæu.

⁴⁷ Patækura njira nggari nyi ndæ sæbiya miya nda, ænggæra sænbiya sæ nyi ænga shadæwa nyi dæ sæ dædægur anæ nda.

⁴⁸ Njir ya nyi ba dæ sæ dædægur anæ nda ænggæra ndæ lari nyi ænggau, kæ mænny na anæ nyi, "Zær dæ ara mi nga gæ mæl anæ 'ya abanga? Nayi ænga dængau anæ 'yar dænga sau ara na'yi lari ngæ mai."

⁴⁹ Ji shadæwa nda, ji na, "Mi ngæ dæ hyu gal dæ dæma? Nahyi a'yi sæni abær a dær tsa'a ya nggya wu ki dædæ wa?"

⁵⁰ Ama nandæ sæni særa ndær kæ aga nyi mai.

⁵¹ Ba ji hya'ari ji nu nda, ndæ sha vu Nazæratu ænga ja, ja vër dumwa ænga mæl særa njir ya nyi a vër na anæ nyi. Mænny tsu ji sæbiya sæ'yar kæ patæu, wu dæfuwa ja.

⁵² Yesu hau wu tsætsælkur ænga wu næ kumær dzau, ba ænga mayiwakur sara ara Hyal ænga nji.

3

Ndær Hyal Kæra Yahwana

Ndær Babætizæma Tætælna

(Matiwu 3:1-12; Markusu 1:1-8; Yahwana 1:19-28)

¹ Wu fa næ kumo apæ tæfu wu tælkur næ Kayisaru Tiberiyasu, Buntusu Bilatusu ca ngæ gwamna nær Yahudi, Hirudusu tsu ca ngæ tæl nær Galili, Fælipæu zamæ nyi ca ngæ tæl nær 'yi'yir Ituriya ænga Tarakunitusu, Lisaniyasu tsu tæl Abilinis.

² Anasus ænga Kayafasu nanda ngæ pubu dædægæl'yar. Wu pæci ta tsu ngæ ndær Hyal shili anæ Yahwana zær Zakariya a gwar tagæ mashi.

³ Kæ Yahwana zæwuya patækura 'yi'yi kæra ar dza dæl Urdænu. Ja vër tætælna ndær Hyal næ tubi anæ nji, ja vër na, "Sha mau a shili wu lagu Hyal aga hya uya babætizæma, Hyal tsu ju sa tæfæbiya hyi bikær hyi."

⁴ Ænggæra nabi Æshaya tsæfæri wu lækakadæ næ Hyal abær,

ji na, "Dahæ a vër ngga a gwar tagæu, ja vër na,

'Hya pabæri nyi lagu anæ Thlagæu,

hya mæliya lagu tata'yi pir wu mwa nyi.

⁵ Nja sa nyanyana kalar dagæu,
kalar mæ ænga gar nja hæya a gya.

Nju ta'yibiya lagu mbambal'yar,

lagu dididi'yar tsu nju mæliya mænahæu.

⁶ Ænga patær ndapi wu nda lari mbædæ næ Hyal.' "

⁷ Kæ dlamir nji ma'yi a ndæra Yahwana aga nda uya babætizæma ara ja. Kæ Yahwana nar nda, "Nahyi wazha mætsapa! Wa ngæ kughiya hyi, aga hya hwi sara ara numa næ hudæ ndzændzæ Hyal kæra a vër shili ka?"

⁸ Hya mæl thlær kæra mænahæu wu nggyabiyar hyi kæra wu cabiya abær a tubir hyi. A sara hya fiya wu dæfuwa hyi tsu, abær, 'Ibrahimu ngæ dær'ya.' Yu na anæ hyi, abær Hyal a'yi ja ænga dænana næ shabiya tsæka'yar kau, aga wazha anæ Ibrahimu.

⁹ A fiyar nji hira kæm ar nggyilanga wu. Kalar wu kæra gæra pæ wazha mænahæu, nju nda gæmna nyi, ba nja vakuwa a gwu u'u."

¹⁰ Kæ nji kæ yiwa nyi, "Mi nga 'ya kyaga mæla?"

¹¹ Yahwana shadēwa nda, ji na, “Abər kalar ndəra ənga ləgutə məthləu, ja nə nyi pathləu anə ndəra gəra əni, kalar ndəra ənga sər səm tsu ja məliya abangau.”

¹² Njir tsəm budə tsu ndə shili aga ja məliya nda baβətizəma, ndə yiwa nyi, ndə na, “Maləmə, mi nga 'ya mələ?”

¹³ Əngwar ja anə nda, “A sara hya dləwu a ndiya səra nji na hya tsəm mai.”

¹⁴ Abangə tsu ngə alenyi soja'yar yiwa nyi, “Kar na'ya tsu, mi nga 'ya mələ?” Kə ji na anə nda, “A sara hya cənggər nyi anə nji aga nda nə hyi gənna ənga dənəma mai, a sara hya thla fati ar kəra nji mai, hya mbiya dəfu ənga səra nji kina hyi əni.”

¹⁵ Nji patə a vər səkə shilir Kərsiti, ndə lari Yahwana kə ndə dzəguya dənga wu dəfuwa nda tara Yahwana ngə Kərsiti kau.

¹⁶ Kə Yahwana shadēwa nda patəu, “Nayau, ya vər məl baβətizəma anə hyi ənga 'yimi. Ama vanyi ndəra ndiya də ənga dənəma a vər shili, kəra alaga sər mba 6i6i* nyi nayi a'yi də tsa aga ya pəlna mai. Ju sa məliya hyi baβətizəma ənga Mambəl Cicau ba ənga u'u.

¹⁷ Calə pi nyi wu tsa ja nga nyi, ju pina uhi ba ja batəna lar nyi ba ja dzəgwa fa'ana uhi a su tsam. Kofu ənga cəcəngə ba ja nggyina nda ənga u'u kəra gəra tau.”

¹⁸ Ənga dāhə paməpamə gangəu ngə Yahwana tətəlna ndəshigu məsahə anə nji.

¹⁹ Ama ənggəra Yahwana kughiya kughi anə gwamna Hirudusu kəra həri Hirudiyasu mala zamə nyi Fəlipəu ənga patəkura alenyi sə dəmwa'yi kəra ji məliya.

²⁰ Kə Hirudusu 6əra cakəri dəmwa'yikur nyi ba ji fuwa Yahwana wu fursəna.

Nji Məliya Nyi Baβətizəma Anə Yesu

(Matiwu 3:13-17; Markusu 1:9-11)

²¹ Ayukudə ji kudəna məl baβətizəma anə nji patəu, ba ji məliya nyi anə Yesu tsu, ənggəra Yesu a vər ndər ənga Hyal ba dəməlmə pahau,

²² kə Mambəl Cici shida ar kəra ja a papa mbəthla. Kə dāhə sara a dəməlmə na, “Nagə ngə zər də, yu yiwu ngau, hudə yi pipida ənga gau.”

Culi Kəra Yesu Biya Sara Gwa

(Matiwu 1:1-17)

²³ Ar pəcira Yesu dzəguya thlər nyi nə highi6au, a təkər ja fa makər kumunyi wu duniya.

Nji həri nyi abər naja zər
Yusufu kəra zər Hali.

²⁴ Hali zər Matata,

Matata zər Lawi,

Lawi zər Melci,

Melci zər Yonna,

Yonna zər Yusufu,

²⁵ Yusufu zər Matatiasu

Matatiasu zər Amosu,

Amosu zər Nahumu,

Nahumu zər Azaliya,

Azaliya zər Nagayi,

* **3:16** Wu nggyabiya njir Yahudiya ma məthləpi shili wu ki, mafa alaga ndəra ndiya ənga dididi wu ki kə ja zədəna 6i6i nyi ja dzəgwa cina nyi hya ja.

²⁶ Nagayi zər Maata,
Maata zər Matatiyasu
Matatiyasu zər Saminu,
Saminu zər Joseku,
Joseku zər Yahuda,
²⁷ Yahuda zər Yuwana,
Yuwana zər Resa,
Resa zər Zarubabelu,
Zarubabelu zər Shaltiyalu,
Shaltiyalu zər Neri,
²⁸ Neri zər Melci,
Melci zər Adi,
Adi zər Kusam,
Kusam zər Elmoda,
Elmoda zər Eri,
²⁹ Eri zər Jashuwa,
Jashuwa zər Elezar,
Elezar zər Jarimu,
Jarimu zər Matata,
Matata zər Lawi,
³⁰ Lawi zər Simiyanu,
Simiyanu zər Yahuda,
Yahuda zər Yusufu,
Yusufu zər, Janamu,
Janamu zər Eliyakimu,
³¹ Eliyakimu zər Meliya,
Meliya zər Meyinna,
Meyinna zər Matathla,
Matathla zər Nathlanu,
Nathlanu zər Dawuda,
³² Dawuda zər Jesi,
Jesi zər Obida,
Obida zər Bu'aza,
Bu'aza zər Salmonu,
Salmonu zər Nashanu,
³³ Nashanu zər Aminadaḅəu,
Aminadaḅəu zər Aramu,
Aramu zər Hesaruna,
Hesaruna zər Parisu,
Parisu zər Yahuda,
³⁴ Yahuda zər Yakubu,
Yakubu zər Ishaku,
Ishaku zər Ibrahimu,
Ibrahimu zər Tera,
Tera zər Nahoru,
³⁵ Nahoru zər Seragu,
Seragu zər Riyu,
Riyu zər Pelegə,
Pelegə zər Eberu,
Eberu zər Shila,
³⁶ Shila zər Kayinanu,
Kayinanu zər Arfashadu,
Arfashadu zər Shemu,
Shemu zər Nəhu,

Nəhu zər Lameku,
³⁷ Lameku zər Metusəla,
 Metusəla zər Enoku,
 Enoku zər Jaredu,
 Jaredu zər Mahalalelu,
 Mahalalelu zər Kenanu,
³⁸ Kenanu zər Enoshu,
 Enoshu zər Shitu,
 Shitu zər Adamu,
 Adamu zər Hyal.

4

Shatan Dzəbiya Yesu

(Matiwu 4:1-11; Markusu 1:12-13)

¹ Yesu piyari dəl Urdənu nyinyau ənga Mambəl Cicau, Kə Mambəl Cici ləbiya Yesu a gwar tagəu, aga shatan a gwa dzəbiya nyi.

² Ayukuḍa Yesu hər zəmətsini nə pida fodə kumunyi vu'yi ənga pəci, kə wuḅə mbari nyi.

³ Kə Shatan na anə nyi, “Ma nagə ngə zər Hyal, ga nar nyi anə tsəka kau, aga ja sha aga macikəl.”

⁴ Kə Yesu shadəwa, ji na, “Tsətsəfə nga nyi wu ndər Hyal abər,
 “ ‘A'yi ənga sər səm wacu ngə ndə
 wu nggya ənga pi mai.’ ”

⁵ Kə Shatan hər nyi a dar vi kəra dzəgamə gagaḍau, ka canə nyi patəkura təkur nə duniya, ənga səra a gwa patə nə pəci kushu.

⁶ Kə ji na anə nyi, “Yi wu nə ngə dənəma təkur ənga kadakadarkur sə'yar kə patəu, arya anə dər nji, yu səni nə nyi anə kalar ndəra yu yiwu tsu.

⁷ Ma gə nə dā dəgalkur, sə'yar kə patə wu dā nəngau.”

⁸ Yesu na anə nyi, “Tsətsəfə nga nyi abər,
 “ ‘Ga dləvə Hyal Thlagə ngau,
 ba tsu naja zhizhi nyi wacu
 nga ga məl səra
 ja yiwu.’ ”

⁹ Shatan bəra hər nyi a vu Urshalima, ba ji həri nyi a dar kəra ki Hyal a dar vira ndiya ənga dzəgaməu. Kə ji na anə nyi, “Ma nagə ngə zər Hyal, ga vəl a gyiwu 'yi sara ənggau,

¹⁰ arya tsətsəfə nga nyi wu ndər Hyal, abər,
 “ ‘Ju səwa waladi nyi'yar
 aga nda bəlar ngau.

¹¹ Ndu səbiya ngu tsa nda
 ara ga sara dəgəri hiya gə ar tsəka.’ ”

¹² Ama Yesu na nə nyi, “Tsətsəfə nga nyi abər,
 “ ‘Ga sara dzə
 Hyal Thlagə ngə mai.’ ”

¹³ Ənggəra Shatan kuḍəna dzə nyi wu lagu paməpamə patəu, ba ji piyari nyi nə pəci kushu ju səka vanyi pəci ənga ja.

Nji Piyari Shishir Dza Yesu A Vu Nazəratu

(Matiwu 4:12-17; Markusu 1:14-15)

¹⁴ Yesu sha a vu Galili, ənga dənəma nə Mambəl nga ja, ndər ar kəra ja a tətəlmar kər a ndu məlmə paməpamə patəu,

¹⁵ ja vər highiḡau wu umbwa daḡə dzə njir Yahudi, nji patə a vər fal nyi.

¹⁶ Ənggau, kə ji ma'yi a vu Nazəratu, məlmə kəra ji hau a gwa. Pəcir Bəlsar, ba ji ma'yi a gwu umbwa daḡə dzə njir Yahudi, ənggəra ji tsəliya. Ji hya'ari aga jiga ndər Hyal.

¹⁷ Kə nji nə nyi ləkakadə nə Hyal nə tsəfə Nabi Əshaya. Kə ji pahəna ba ji uya vi kəra nji tsəfəya abər,

¹⁸ “Mambəl Thlagə
a'yi ar kəra yau,
kəra cadəbiya də
aga ya tətəlna ndər məsahəu
anə njira ənga dənəma tətəwa.
Ji səwa də aga ya nar nyi
anə njira wu fursəna
pəcir pəl nda a dəri,
nji ləfau nda sa lar sau,
ba tsu ya pəl na
nji mbamba.

¹⁹ Ji səwa də aga ya nar nyi
anə kalar ndau, abər,
pəci kəra Thlagə nana
ja sa canə nyi
mənahəkur nyi
anə nji patə a shiliri.”

²⁰ Ayukudə ji jigana, ba ji pədiya ləkakadə nyi ba ji dzəgwa nə nyi anə ndər məl thlər wu umbwa daḡə dzə njir Yahudi, ba ji nggya gya. Patəkura njira a gwu umbwa daḡə dzə njir Yahudi kau, ba ndə pənggəri nyi li.

²¹ Kə ji na anə nda, “Ndər Hyal kə tsətsəfə kau, a nyabiyar dzə wu himiya hyi əshina.”

²² Patər njira ar vi ta nana ndər kəra mənahəu ar kəra ja, ba bəra də sə dədəgür anə nda ənga səra wu biya sara wu miya ja, ndə dzəgwa yiwa, “Kar ndangə ya, a'yi zər Yusufu ta ngə wa?”

²³ Kə Yesu na, “Anə nda a səni yau, hyu yiwu hya nar də karapə kau, abər ‘Ligəta, mbədəna kərngau.’ Məliya sə kəra ‘yi nggari gə məliya wu Kafarnahumu, ənggau, wu məlmə ngə kə dəm.”

²⁴ Ji bəra na anə nda, “Jirkura nyi, ca ngə nabi naja a'yi ndəra nji dləwuri wu məlmə nyi mai.”

²⁵ “Ya nar hyi jiri, wu pəcir nabi Iliya mathləkə'yi təsəl a'yi gangəu wu 'yi'yir Izirayila, ənggəra Hyal hədiya məlməu, par a'yi mai nə fa makəru ənga hya kwa, wuḡau a'yi wu 'yi'yi ta gagaḡau.

²⁶ Ama Hyal a'yi səwa Iliya a ndəra zəma nda mai, ama a ndu məlmə Zarafatu wu 'yi'yir Sidonu, a ndəra mala təsəl kəra wu məlmə ta.

²⁷ Wu pəcir nabi Elisha tsu, njir pibi a'yi gangəu wu 'yi'yir Izirayila, Zəma nda a'yi uya cicikur mai kəl Na'amanu ndər Suriya wacu.”

²⁸ Ta njira wu umbwa daḡə dzə njir Yahudi kə nggari ndər kau, ba ndzana huda nda gagaḡau.*

²⁹ Ndə hya'ari ndə tədəbiya nyi a biyar ya məlməu, ndə ma'yi ənga ja a dar kəra mau kəra ndə həriya məlmər nda a dəri, aga nda vakana nyi a gyiwu 'yi.

³⁰ Kə Yesu biya wu pama nda, ba ji mbari lagu nyi ba ji mai sə nyi.

* 4:28 Səra ndzana dəfuwa nda ca ngau ndə sənbiya abər Yesu a'yi wu nda məl sə dədəgür wu məlmər nda mai.

Yesu Kədləbiya Mambəl Dəmwə'yu Sara Wu Dza Ndau
(Markusu 1:21-28)

³¹ Abangə tsu, kə Yesu sha shili wu Kafarnahumu, məlmə kəra wu 'yi'yir Galili, ar Pəcir Bəlsar, kə ji dumwa ənga highiḃau, anə nji.

³² Kə highiḃə kə da sə dədəgur anə nji patə ara ənggəra ndər nyi wu biya ənga dənəma.

³³ Wu umbwa daḃə dzə njir Yahudi kau, vanyi ndə a'yi ənga mambəl dəmwə 'yu, ba ji hya'ana dāhəu ənga dənəma ji na,

³⁴ “Wa yau! Yesu ndər Nazəratu, mi dzə ngə ənga 'ya? Kari gə shili aga ga sa kudəna 'ya ya? A səni ngə yau, nagə ngə ndə cici nə Hyal!”

³⁵ Əngwar Yesu anə nyi ənga dənəma, “Hadiya miya gau! Biya wu dza ja!” Kə mambəl dəmwə'yi kə mbilna ndə kau, a gyiwu 'yi wu dzəri nda patəu, kə ji biya sara wu dza ja gəra ḃəra uya nyi ənga shiləgəu.

³⁶ Kə da sə dədəgur anə nji patəu, ndə na wu pama nda, “Abari dur gə highiḃə ka? Ənga dəgalkur, ənga dənəma nga ja vər ndər anə mambəl dəmwə 'yi'yar, ba nda biya!”

³⁷ Ənggə ngə ndər ar kəra Yesu tətəlnəkər a ndu məlmə patə wu 'yi'yi kau.

Yesu Dləwari Nji Gangəu
(Matiwu 8:14-17; Markusu 1:29-34)

³⁸ Yesu biya sara wu umbwa daḃə dzə njir Yahudi, ji ma'yi a vu ki Simanu. Səlkuya Simanu a'yi ngga mai, gyangə nga vər tə nyi dədəgaləu. Kə ndə yiwa Yesu aga ja dləwari nyi.

³⁹ Yesu ta'yi ar kəra ja, ji kughi anə gyangə kau, kə gyanga nyi biya ka piyari nyi. Fina dzə a'yi mai kə ji hya'ari ba ji məliya nda sər səm.

⁴⁰ Ənggəra pəci wu gya təḃau, kalar ndə kəra ndə gəra ngga ara ja, ndə shili əni anə Yesu, ba ji fəri nda tsi patəu, ba ndə da jaməu.

⁴¹ Patər njira ənga mambəl dəmwə'yi wu dza nda ndu biya ndu wau anə nyi, ndu na, “Na gə ngə zər Hyal!” Kə Yesu kughi anə nda, ji kari nda ara ndər, ara ndu səni naja ngə Kərsiti.

Yesu Tətəlna Ndəshigu
Wu Umbwa Daḃə Dzau Nə Njir Yahudi
(Markusu 1:35-39)

⁴² Əmudləkura nyi, kə Yesu hya'ari ji ma'yi a biyar ya məlmau, a biyar vi kəra nji a'yi mai. Nji biya ga gal nyi ba ndə thləwa nyi, ndə da aga nda kari nyi ara piyari məlmər nda.

⁴³ Ama Yesu na anə nda, “A dər thlər da ya ma'yi a ndu alenyi məlmə aga ya nda tətəlna ndəshigu məsahəu nə təlkur Hyal anə alenyi nji tsu. Agabangau, nga nji səwa da a shili wu duniya.”

⁴⁴ Ənggau, Yesu ḃəbiya ḃau wu patər 'yi'yir Yahudi, ja vər highiḃə wu umbwa daḃə dzə'yar, ja vər tətəlna ndəshigu ar kəra təlkur Hyal. Ba ənga ja vər shiləgəbiya kalar shiləgəu ənga njira gəra ngga.

5

Yesu Ngga Zəmbəlma Nyi'yar
Nə Tangərmə
(Matiwu 4:18-22; Markusu 1:16-20)

¹ Vanyi pæci a'yi Yesu ta'yi ar dza dæl nər Janisaratu, * nji gangəu ndə cidə nyi ndu yiwu nda nggari ndər Hyal.

² Kə ji lari kwambwal məthlə a biyar dza dæl kəra njir təm fiya ndə ma'yi a nda ci litagər nda.

³ Kə ji ma'yi a gwu kwambwal pathləu kəra nə Biturusu ngau, ji dzəgwa kədi nyi aga ja ɓari nyi kushu sara miya dæl. Kə ji nggya a gwa ja vər highiɓə anə nji.

⁴ Ənggəra ji kudəna ndər, kə ji na anə Biturusu, “Ga ɓəra ɓari kwambwal kau a gwar vi kəra dzəgaməu, ba hya səya litagər hyi'yar, aga hya tədəbiya kalfi.”

⁵ Əngwar Biturusu, “Thlagər ki, a pidari 'ya ghəmə a vər təm ama na'ya a'yi mbari sə mai. Ama 'yu səya litagər 'ya a gya, ma nagə ngə na.”

⁶ Ənggəra ndə səya litagər nda a gya, ba ndə mbari kalfi gangəu, kəl ta litagər nda mbar thləthlau.

⁷ Ta ndə lari abangau, ba ndə ngga bazhi təmər nda sara wu vanyi kwambwal ta aga nda sa dləwari nda. Ba ndə shili ndə sa nyanyana kwambwal'yar gyapə ənga kalfi. Ba kwambwalər nda mbar gya cau ara tədəɓəu.

⁸ Ənggəra Biturusu lari sə kau, kə ji ɓəliya undi a dumwar Yesu, ji na, “Təkə ənga yau, Thlagəu! Nayi ndər bikə ngau!”

⁹ Ba sə kə dā sə dədəgur anə nyi ənga bazhi nyi'yar patəu, ara gangəkura kalfi kəra ndə mbari,

¹⁰ abangə tsu ngə Yakubu ənga Yahwana, wazha Zabadi, bazhi məl thlər Biturusu'yar. Əngwar Yesu anə Biturusu, “Ga sara hivər mai, mbari əshina, gu dā ndər təm nji ama a'yi kalfi mai.”

¹¹ Kə ndə tədəbiya kwambwalər nda a biyar miya dæl, ba ndə piyari litagər nda, ba ndə nu nyi.

Yesu Shiləgəbiya Ndər Pibi

(Matiwu 8:1-4; Markusu 1:40-45)

¹² Ar pæci kəra Yesu wu vanyi məlmau, kə vanyi ndə kəra pibi səmku dənəma nyi shili ara ja. Ənggəra ji lari Yesu, kə ji dla ənga bama ja a gyiwu 'yi ja vər kədi nyi, ji na, “Thlagəu, ma gu yiwu, gu səni cina dā aga ya dā jaməu.”

¹³ Kə Yesu har tsi ka tsəkwar nyi, ji na anə nyi, “A hənggər yau, dā cicau.” Ənggəra, ba pibiya nyi piyari nyi.

¹⁴ Kə Yesu nar nyi ənga dāhəu, “Ga hangəkal ga sara na sə kə anə ndə mai. Ama ga ma'yi a ndəgya pubu ga nda canə nyi kərngau, ga dzəgwa kəbənə sau ənggəra dladə Musa nana nja məl aga ci dzau. Ga məliya abangə aga ga cabiya nyi anə nji abər a dər gə jaməu.”

¹⁵ Ama alaga abangau, kəl dumwa ənga cakau, ngə ndər ar kəra Yesu wu cakau. Nji gangə tsu a vər shili əgya ja aga nda nggari highiɓə nyi ba ji shiləgəbiya nda sara ara shiləgər nda paməpaməu.

¹⁶ Ama Yesu, ju ma'yi a biyar ya məlmə a biyar vi kəra nji a'yi mai aga ja ndər ənga Hyal.

Yesu Shiləgəbiya Ndə Təsəkənu

(Matiwu 9:1-8; Markusu 2:1-12)

¹⁷ Vanyi pæci ənggəra ja vər dumwa ənga highiɓəu, njir Farisi ənga maləmə dladə sara wu məlmə paməpamə nər 'yi'yir Galili, ənga 'yi'yir Yahudi ənga 'yi'yir Urshalima, a vər nggya əna. Dənəma nə Thlagə a'yi ənga ja, aga shiləgəbiya nji kəra gəra ngga.

* 5:1 Vanyi thləmə nər dæl Galili ngau.

¹⁸ Kə aleniyi nji shili ənga ndə təsəkənu, nda vər hə ar sər pida. Ndu yiwu nda həri nyi a vu ki, aga nda vuwa pina nyi wu mwar Yesu.

¹⁹ Ənggəra ndə gal lagu katini ara gangəkura nji, ba ndə ma'yi a dar kəra umbwa ndə da pahəna ba ndə dzəgwa fuwa nyi a gya lagu kəra umbwa a gyiwu hada dlami, kakalə wu mwar Yesu.

²⁰ Ənggəra Yesu lari mbərsar nda, kə ji na, “Bazhi, a təfəbiya ngər nji bikə ngau.”

²¹ Njir Farisi ənga maləmə dladə'yar nda vər dənga wu pama nda, “Wa ngə ndə kə wu ndər dəmwa'yi ar kəra Hyal ka? Wa ngu səni təfəbiya bika, a'yi kəl Hyal zhizhi nyi wa?”

²² Ənggəra Yesu wu sənbiya sərə ndu dənga, kə ji na anə nda, “Mi ngə da hyu dənga sə'yar kə wu dəfuwa hya?”

²³ Mani nga ndiya ənga bətsa? Nja na, ‘A təfəbiya ngər nji bikə ngau,’ əndəga, ‘Hya'ari ga bə ya?’

²⁴ Ama yu yiwu hya səni, abər Zər Ndə a'yi ja ənga dənəma nər təfəbiya bikau wu duniya.” Kə ji na anə ndər təsəkənu, “Yu na anə ngau, hya'ari, ga hər sər pida ngau ga ma'yi a ndu ki.”

²⁵ Ənggau, kə ji hya'ari ənga kusa wu mwar nji patəu, kə ji həri sərə ja vər pida ar ta, ba ji ma'yi a vu ki ja vər fal Hyal.

²⁶ Ba sə da sə dədəgər anə nda patəu. Ba ndə dzəgwa nə nyi dləvə anə Hyal. Kə hivər mbəri nda gagaɖau, ndu na, “A lari 'ya sə dədəgər əshina.”

Yesu Ngga Lawi

(Matiwu 9:9-13; Markusu 2:13-17)

²⁷ Ayukuda kau, Yesu ma'yi a biya, kə ji lari ndər tsəm budau kəra nja ngga ənga Lawi a vər nggya ar vi tsəm budə nyi. Əngwar Yesu anə nyi, “Nu da.”

²⁸ Kə Lawi hya'ari, ji piyari sərə ja vər məl patəu, ba ji nu nyi.

²⁹ Ayukuda nyi, kə Lawi məliya sər səm nər mini wu ki nyi, kə ji nggari Yesu ar viya məthləpi dəgal, njir tsəm budə gangəu ənga aleniyi məthləpi'yar nda vər səm sər səm ar vi zəməu.

³⁰ Kə njir Farisi ənga maləmə dladə'yar kəra mbərsar nda zəmə ndə dzəguya jiga miya anə zəmbəlma nyi'yar, “Mi ngə da hyu səm hyu sa ənga njir tsəm budə ənga njir bika?”

³¹ Əngwar Yesu anə nda, “A'yi nji jamə ngu yiwu ligəta mai, ama nji kəra gərə ngga.

³² Nayi a'yi dla aga sa ngga nji cici mai ama njir bikau, aga nda tubi nda bəlari nggyar nda.”

Yiwa Sau Ar Kəra Hə Zəmətsini

(Matiwu 9:14-17; Markusu 2:18-22)

³³ Ndə na anə nyi, “Zəmbəlma nə Yahwana ndu hə zəmətsini ar kər ar kər ənga ndu ndər ənga Hyal, abangə tsu ngə zəmbəlma nə njir Farisi, ama nəngau ndu səm ənga sa parangəu.”

³⁴ Kə Yesu na anə nda, “Abər a səni kari nji bazhiya salkwanjili sər səm ma tsu nda ənga ja ya?”

³⁵ Ama pəci wu shili kəra nju sa həna salkwanjili kə ara nda. Ar pəci ta ndu nda hə zəmətsini.”

³⁶ Kə ji nar nda najaka karapau, ji na, “Ndər tar zhaɖi thlaɖəu ar mafəliyangə nga nyi, aga ja dzəgwa ndaɖəya ndəbə əni ar hahala nyi mai. Ma ji məl abangau, a ndzanar ja zhaɖi mafəliyangə kau, ənga tsu ndəbə kau, wu da dididi.

³⁷ Ətsu ndər puwa 'yimir inabi mafəliyangə a gu pəla hahal a'yi mai. Ma ji məl abangau, ba 'yimir inabi mafəliyangə kau, a thlənakər, ba ja pəthləna nyi, ba 'yimir inabi kau, a pənakər ba pəla ka ndzau.

³⁸ 'Yimir inabi mafəliyangə a gu pəla mafəliyangə nga nja pau.

³⁹ Ətsu ndər nda yiwu sa 'yimir inabi mafəliyangə a'yi ayukuda ji tuwari hahala nyi mai. Ju nda na, 'Hahala nyi nga ndiya ənga məsahəu.' ”†

6

*Yiwa Sau Ar Kəra Bəla Pəcir Bəlsar
(Matiwu 12:1-8; Markusu 2:23-28)*

¹ Vanyi pəcir Bəlsar nə Yahudiya, Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar nda vər tərəbiya wu fa uhi. Nda vər 6au, kə zəmbəlma nyi'yar kuratsiya kəra uhi.

² Ənggəra njir Farisi lari abangau, kə ndə na anə nyi, “Lari gəyi, ara mi nga hyu məl sərə dladə kari nja məl pəcir bəlsar ra?”

³ Yesu shadəwa nda, “A'yi hyi saya jigana sərə Dawuda ənga njir 6ə nyi məliya ar pəci kəra wu6ə mbar nda ta wa?”

⁴ Ənggəra Dawuda gwu ki Hyal, naja ənga njir 6ə nyi'yar, ənga ənggəra ndə gwa səmku macikəl cicau kəra nandu kyaga səm mai, kəl pubu'yar wacu.”

⁵ Kə Yesu na anə nda, “Zər Nda Thlagə nga ja ar kəra pəcir Bəlsar.”

*Ndə Ənga Tsi Ndzəndzau
(Matiwu 12:9-14; Markusu 3:1-6)*

⁶ Ar vanyi pəcir Bəlsar nə njir Yahudiya tsu, kə Yesu ma'yi a gwu umbwa da6ə dzə njir Yahudiya ja vər highi6au. Wu umbwa ta vanyi ndə a'yi kəra ənga tsi mazəma ja ndzəndzau.

⁷ Njir Farisi ənga maləmə dladə'yar a vər gal lagu kəra nda səni vazəya Yesu, ndə pənggəri nyi li, nda vər tsamə tara ju məliya ndə kə jamə ar pəcir Bəlsar.

⁸ Ama Yesu wu səni sərə ndu dənga, kə ji na anə ndə kə ənga tsi ndzəndzə kau, “Hya'ari ga ta'yi wu mwar nji patəu.” Kə ji hya'ari, kə ji ta'yi əna.

⁹ Ənggəu, kə Yesu na anə nda, “Yi wu yiwa hyi, mi ngə tsa'a nja məl pəcir Bəlsar ra? Sə mənəhəu, əndəga sə dəmwa'yu? Nja mbədəna, əndəga nja tsəya?”

¹⁰ Ji tsamə a ndu pama nda patəu, kə ji dzəgwa na anə ndə kau, “Ndidəbiya tsa gə a dumwa ngau.” Aga zəmə kə ji ndidəbiya tsa ja a dumwa nyi, ba tsa ja da jamə ənggər vanyi zəma nyi ta.

¹¹ Ama kə huda nda ndzə gagadəu, kə ndə dzəgwa na anə kərnda, “Mi nga mənə səni məl ənga Yesa?”

*Yesu Cadəbiya Zəmbəlma Nyi'yar
Kumou Apə Məthləu*

(Matiwu 10:1-4; Markusu 3:13-19)

¹² Vanyi pəci, Yesu hya'ari ba ji ma'yi a du mau, aga ja da ndər ənga Hyal a dəna. Ji da pida ghəmə ja vər ndər ənga Hyal.

¹³ Ənggəra vi sa kudəu, kə ji nggəri zəmbəlma nyi'yar a shili wu dzə nyi, kə ji dzəgwa dəmbiya kumo apə məthlə sara wu pama nda, kəra ji ngga ənga cama səşə'yar. Kəja thləmər nda,

¹⁴ Simanu kəra ji nə nyi thləmə Biturusu,
ənga zəmə nyi Andərawusu,
ənga Yakubu,

† 5:39 Yesu nar nda karapə'yar kə patə aga ja cabiya abər highi6ə nər mafəliyangə a da6ər kər ənga nə hahal mai.

ənga Yahwana,
 ənga Fəlipəu,
 ənga Bathlalomiyu,
¹⁵ ənga Matiwu,
 ənga Toma,
 ənga Yakubu zər Alfawusu,
 ənga Simanu ndəra nju na ndə məlmə nyi,
¹⁶ ənga Yahuda zər Yakubu,
 ənga tsu Yahuda Isikarayoti ndəra dəlna Yesu anə dawa nyi'yar.

Yesu Highiḁau Anə Nji

Ənga Tsu Ji Shiləgəbiya Nda

(Matiwu 4:23-25)

¹⁷ Ji ma'yi ənga zəmbəlma nyi'yar a gyiwu 'yi, kə ndə thləwa babalər vi, ba ndə ta'yi əna ənga zəmbəlma nyi'yar gangəu, ənga nji gangə gagadau sara wu Yahudi, ənga Urshalima, ənga 'yi'yir Taya ənga Sidonu njira ənga kir nda a miya dəl dəgaləu,

¹⁸ njira shili aga nda nggar highiḁə nyi ənga nja shiləgəbiya nda sara ara shiləgər nda paməpaməu. Njira ənga mambəl dəmwa'yi'yar wu lə ḁwaḁwatə anə nda, nanda tsu ndə uya jaməkur,

¹⁹ ənga nji gangəu a vər məl lagu kəra nda səni tsəkwar nyi, ara dənama kəra wu biya sara wu dza ja vər shiləgəbiya nda patəu.

Barka Ənga Təhudəu

(Matiwu 5:1-12)

²⁰ Ja vər tsamə zəmbəlma nyi'yar, kə ji na,
 “Barka anə hyi nahyi
 nji kəra gəra sau,
 təlkur Hyal a ḁar nər hyi.

²¹ Barka anə hyi
 njira ənga wuḁau kabangəkau,
 nju nda nyana hyi.
 Barka anə hyi
 njira vər tiwi kabangəkau,
 hyu nda nggushi.

²² Barka anə hyi
 ma nji gəra yiwu hyi,
 nda həbiya hyi a biya,
 ənga nda nggəl hyi,
 ba ənga nda ndzana thləmər hyi,
 arya Zər Nduu.”

²³ “Abangə ngə əjir nda məl anə nabi'yar kəra tərabiya. Ga caguli ənga ga nggya ənga huḁə pərtəu, ara gu nda uya akkəri gangə a dəməlmau.”

Bwaḁwatə'yar Paməpaməu

²⁴ “Ama kawa anə hyi
 nahyi bərba,
 arya a dləwuri hyi
 nər hyi məsahəkur kabangəkau.

²⁵ Kawa anə hyi,
 nahyi kəra nyinyau kabangəkau,
 hyu nda

nggya ənga wuḅau.

Kawa anə hyi
nahyi kəra a vər nggushi kabangəkau,
hyu nda da ənga
hudə ndzəndzau hya ḅəra tiwi.

²⁶ Kawa anə hyi
ma nji patə a vər fal hyi,
abangau nga ndə məl
anə nabi fati'yar."

Hya Canə Nyi Yiwukur

Anə Dawar Hyi

(Matiwu 5:38-48; 7:12)

²⁷ "Ama ya nar hyi, nahyi kəra wu nggari ndər da, hya canə nyi yiwukur anə dawar hyi, hya məl mənahəkur anə njira gəra yiwu hyi.

²⁸ Fənggər nyi barka anə njira wu shi'wa hyi, hya ndər anə Hyal arya njira wu lə ḅwaḅwatə anə hyi.

²⁹ Ma ndə nə ngə dəgau ari balma gau, shabiya nyi vanyi balma tsu. Ma ndə mbəliya nggamndə ngau, ga sara ka ləgutə ha kəra vuwa gwa anə nyi mai.*

³⁰ Nə nyi anə kalar ndəra kədi ara gau, ma tsu ndə mbəliya sə ngau ga sara yiwa ja shabiya ngə a shili mai.

³¹ Səra hyu yiwu nja məl anə hyi, nahyi tsu ca nga hya məl anə nda.

³² "Ma njira vər yiwu hyi nga hyu yiwu wacu, wathləmə culi akkəri kəra hyu nda uya? Alaga njir dləwu budə ma tsu, ndu məl abangau.

³³ Ma gu ca mənahəkur anə njira wu ca mənahəkur anə ngau, mi nga ju cakəri nga? Əkkə'yi njir bikə ma ndu məl abangau.

³⁴ Ma gə nə nyi məl anə njira gu səni ndu nda kina ngau, mi nga ju cakəri nga? Alaga njir bikə ndu lə məl anə njir bikə kuvwar nda ənga səni ndu nda kina patəu.

³⁵ Ama ga ca yiwukur anə dawa ngau, ga məl mənahəkur anə nda, ga nə nda məl ənga səni abər nandə wu nda kina ngə mai. Məl abangə wu məliya hyu uya nubwa gangəu, ənga hyu sa da ənggər wazha Hyal kəra a dəməlməu, arya naja ənga təhudəu, anə nji kəra səni na usi ənga nji dəmwa'yu.

³⁶ Ga nggya ənga təhudə ənggər kəra dəngau kəra a dəməlməu ənga təhudəu."

Hya Sara Vazə Ndə Mai

(Matiwu 7:1-5)

³⁷ "A sara hya thla numa ar kəra nji mai, nji tsu a'yi ndu thla numa ar kəra hyi mai. A sara hya lə vazə anə ndə mai, nji tsu ndu nda lə vazə anə hyi mai. Təḅəbiya mən nji, Hyal tsu ju nda təḅəbiya hyi.

³⁸ Hya lə sau, nahyi ma ba nja nə hyi sau, cala təkə sə nyinyi tsuyu, nja cicina a gya, nja ḅəra favədiya, ja dzəgwa pəpau a gyar dza nyi, nja dzəgwa puwa ngau a gyar dza gau, arya a dar cala təkə sə kəra hyi təkə sə əni anə nji, ca nga nju nda təkə sə əni anə hyi."

³⁹ Kə ji ḅəra nar nda najaka karapau, "Ndə ləfau a səni ləbiya ndə ləfə ya? Ma ndə məl abangau, nanda gyapəu, a'yi ndu nda tədəu a gyiwu ka' u wa?

⁴⁰ Ndəra nju highiḅə anə nyi, a'yi ju ndiya maləmə nyi mai, ama kalar ndəra nji highiḅəri nyi mənəhəu, ju səni da ənggər maləmə nyi.

* **6:29** Nggamndə wu pama njir Yahudiya sər mbudzə uvu'yi ngau. Ma gə dləwuri məl ara ndau gu səni nə nyi nggamndə ngau əpuici ama uvu'yi ba ja shabiya ngə sə ngau. Ama wu highiḅə Yesu gu səni piyari alaga səra nə ngau aga ja.

⁴¹ “Ara mi nga gu lari zər sar kəra wu liya zamə ngau, ama na ga sən tsamiya gwalang kəra ar liya gə kə maya?”

⁴² Abari nga ga sən na anə zamə ngau, abər, zamə də, ‘Ta’yau, ya həbiya ngə zər sar kəra wu liya gau,’ ya, kəja gwalang ngə ar liya ga? Nagə ndər ngguta vi, ga həbiya gwalang kəra ar liya gə kwatahəu, aga ga daḅaga lari mənəhəu, ba ga sən həbiya zər sar kəra wu liya zamə ngə kau.

Nji Wu Tsamər Wu Ar yaya Nyi
(Matiwu 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ “Abangə tsu, kalar wu mənəhəu, ju ya wazha mənəhəu, wu kəra gəra mənəhə tsu, ju ya wazha kəra gəra mənəhəu. Wu kəra mənəhəu, a sən yabiya wazha kəra gəra mənəhə mai, abangə tsu, wu kəra gəra mənəhəu, a sən yabiya wazha mənəhə mai.

⁴⁴ Ar yaya nyi nga nju tsamə ri wu. Nja səni dəm bəla ar wur shikədi mai, alaga ndərma ar hudi mai.

⁴⁵ Ndə mənəhəu, ju biya ənga ndər mənəhəu sara ar vira ji dəwana ari, ənga ndə dəmwa’yu, ju biya ənga ndər dəmwa’yu sara ar vira ji dəwana nda ari.”

Njir Həri Ki Paməpaməu Məthləu
(Matiwu 7:24-27)

⁴⁶ “Ara mi nga hyu ngga də, ‘Thlagəu, Thlagəu,’ ama kə hyi nggəl ara məl səra yu na anə hya?”

⁴⁷ Kalar ndəra shili ara yau, ba ji səya himi anə səra yu na, ənga ju məl thlər əni, yu nda nar hyi səra ju pa.

⁴⁸ Naja ənggər ndər hər ki, kəra labiya ka’u dzəgamə a gyiwu ‘yi, kə ji dzəguya hər ənga fəhi hər ar pathlara mau. Ənggəra dəl nyau, kə ‘yimi tsaḅəri ki ta, ama naja a’yi səni kənggədər nyi mai arya nji fər hiya nyi ar pathlara mau.

⁴⁹ Ama ndəra wu nggari ndər də, ama naja a’yi wu məl thlər əni mai, kakalə nga ja ənga ndər hər ki ar vi kəra nji gəra labiya ka’u nə fə hiya həra nyi. Ənggəra dəl nyau, kə ‘yimi tsaḅəri ki kau, kə ki kə dla, dla nyi tsu dəmwa’yi gagaḁau.”

7

Yesu Mbədāna Mafa
Nə Dəgalər Soja Roma
(Matiwu 8:5-13)

¹ Ənggəra Yesu kudəna na sə’yar kə patə anə nji, ba ji ma’yi a vu Kafar-nahumu.

² A vuna, kə ja vanyi dəgaləri soja nə Roma kəra mafa nyi a’yi gəra ngga gagaḁau, kəra a vər gal lagur tau. Soja dəgal nə Roma kau, ja vər yiwu mafa nyi kə gagaḁau.

³ Ənggəra ji nggar ndər ar kəra Yesu, ba ji səwa alenyi nji nggunggurəm nə Yahudiya aga nda kədi nyi ja shili, ja sa mbədāna mafa nyi kau.

⁴ Nji nggunggurəm’yar kə ma’yi a ndəra Yesu ndə nda kədi nyi gagaḁau, nda vər na, “Ndə kau, ndə mənəhəu ngau, kakalə nga nyi ga dləwari nyi.

⁵ Ndə nyi a yiwu ja njir ‘ya, ba ənga ji həriya ‘ya umbwa daḅə dzau.”

⁶ Ba Yesu ma’yi ənga nda.

Ənggəra ji shili ləhəu wu dzəri ki nyi, kə dəgaləri soja nə Roma hyabiya bazhi nyi’yar aga nda nar nyi anə Yesu, “Thlagəu, ga sara həḁana kərngau aga yi mai, arya nayi a’yi də tsa’a ga shili wu ki də mai.

⁷ Ca ngə məliya nayi a'yi səni shili əgya gə mai, ama ga nana ndər sə nyi, ba zər də uya jaməkur.

⁸ Arya nayi ənga kərda ma əgya ndə dəgal nga yau, ənga tsu soja'yar a'yi kəra əgya kida yau, yu na anə ndə kau, 'Ma'yi,' ba ja ma'yi, anə vanyi ndə tsu yu na 'Shili,' ba ja shili. Ma yi na anə mafa də, 'Məliya abangau,' ba ja məliya."

⁹ Ənggəra Yesu nggar ndər kau, ba də sə dədəgur anə nyi, ji shabiya dzau, ji na, anə nji kəra a vər nu nyi, "Ya nar hyi, wu Izirayila nayi sayi uya ndəra ənga mbərsa ənga dənəma ənggər ndə kə mai."

¹⁰ Ənggəra njira ji səwa kə sha shili wu ki, ba ndə thləwa mafa nə dəgalər soja Roma ta a dəri jaməu.

Yesu Hya'ana Vanyi Zər Mala Təsəl

¹¹ Wu yukuda pəci kushu, kə Yesu ma'yi a vu məlmə kəra nja ngga ənga Nayin, zəmbəlma nyi'yar əkkə'yi nji gangəu ma'yi ənga ja.

¹² Ənggəra ndə shili ləhəu wu dzəri miyar gwa nə məlma nyi, kəja alenyi nja vər səbiya ənga zər tətəu kəra naja ngə zəmə ara mənəyi kəra mənəyi ya, sal nyi tsu a təri. Nji gangəu, sara wu məlmə ta, nda vər lə nyi.

¹³ Ənggəra Thlagə lari mala kau, ba ji təhudə əgya ja, ba ji na anə nyi, "Ga sara tiwi mai."

¹⁴ Kə ji ma'yi ji ndə tsəkwar ləkəgau ndə tətə kau, ba njira vər hə nyi kə ta'yau. Kə Yesu na, "Zər baduwari, Yu na anə ngau hya'ari!"

¹⁵ Kə ndə tətə kə hya'ari, ba ji nggya gya ji dzəgwa ndər. Ba Yesu dzəgwa lər nyi anə mənəyi.

¹⁶ Kə hivər mbari nda patəu, ba ndə fal Hyal, nda vər na, "Jiri vanyi nabi dəgal a shiliri wu pama mən, Hyal a shiliri aga ja sa dləwari nji gə nda."

¹⁷ Sə kə Yesu məliya kə tətəlnəkər wu Yahudi ənga 'yi'yi kəra zəwar nyi.

Njira Nji Səwa Sara Ara

Yahwana Ndər Bəbətizəma

(Matiwu 11:2-19)

¹⁸ Ənggəra zəmbəlma'yar nə Yahwana ndər məl Bəbətizəma nar nyi sə'yar kə patəu, ba ji nggari məthlə wu pama nda,

¹⁹ ji səwa nda a ndəgya Thlagəu, aga nda nda yiwar nyi abər, "Nagə nga vər shili kə ya, əndəga 'ya fiya li aga vanyi ndə ya?"

²⁰ Ənggəra njira nji səwa shili əgya Yesu, kə ndə na nə nyi, "Yahwana ndər məl Bəbətizəma ngə səwa 'ya aga 'ya yiwar ngau, 'Nagə nga vər shili kə əndəga 'ya fiya li aga vanyi ndə ya?' "

²¹ Kakalə ar pəci ta, ngə Yesu mbədəna nji gangəu kəra gəra ngga ənga shiləgə paməpaməu, ənga njira ənga mambəl dəmwa'yi'yar. Yesu məliya nji ləfə'yar tsu ndə lari sau.

²² Kə Yesu shadəwa nda, ji na, "Sha mau hya nda nar nyi anə Yahwana sərə hyi lari ənga hyi nggari. Nji ləfə wu lar sau, nji kukurbə wu 6au, njir pibi wu uya jaməkur, kuləngə'yar tsu ndu nggar sau, nju hya'ana nji tətəu ənga nju tətəlnə ndəshigu məsahə anə nji dādali.

²³ Barka anə ndəra gəra təkəkər ənga mbərsa nyi ar kəra yau."

²⁴ Ayukuda njira Yahwana səwa ma'yi, kə Yesu dzəguya ndər anə nji ar kəra Yahwana, ji na, "Mi nga hyi gwa tsamə a gwar tagə ta? Hyi ma'yi a gwa tsamə sar dzədzəgaməu, kəra yambadə a vər kənggədə ya?"

²⁵ Ya, mi nga hyi ma'yi a gwa tsama? Ndəra har kar mənəhə ya? Awau, njir ha kar məmənəhəu, wu ki təl nga nda.

²⁶ Kar dɛm ya, mi nga hyi ma'yi a nda tsama? Nabi ya? Pakatu, yu nar hyi, ndɛra ndiya nabi.

²⁷ Ar kɛra Yahwana ngɛ ndɛr Hyal kɛra tsɛtsɛfɛ na,

“Kɛja yu sɛwa cama da
wu mwa ngau,

ju nda fuwa sɛ wu lagu
kadivira ga shili.”

²⁸ “Ya nar hyi, wu pama njira mathlɛkɛ'yi ngɛ ya patɛu, ndɛra ndiya Yahwana ɛnga dɛgal a'yi mai. Ama alaga abangau, ndɛra ndiya ɛnga kushu wu tɛlkur Hyal a ndiya nyi ɛnga dɛgalɛu.”

²⁹ Patɛr njira nggari ndɛr kau, ɛkkɛ'yi njir tsɛm budau, dlɛwunggɛri abɛr lagu Hyal ca ngɛ lagu kɛra kakalɛu, aya Yahwana ngɛ mɛliya nda baɛtɛizɛma.

³⁰ Ama njir Farisi ɛnga malɛmɛ sɛnbiya dladɛ Musa 'yar nggɛl ara dlɛwu sɛra Hyal wu yiwu ɛnga nda, ɛnga ndɛ nggɛl ara Yahwana sara mɛliya nda baɛtɛizɛma.

³¹ Yesu dumwa ɛnga ndɛr ji na, “Ya, ɛnga mi nga nja gɛla nji kabangɛka? Abari nga nda?”

³² Nanda ɛnggɛr wazha kɛra a vɛr nggya ar sugu, nda vɛr ngga kuvwar nda, ndu na:

“Ya vɛr mbidɛ mbɛlau anɛ hyi,

kɛ hyi nggɛl ara fɛl,

'yi thlɛ na nɛ tiwi

ba hyi nggɛl ara dlɛwu.”

³³ “Yahwana ndɛr mɛl Baɛtɛizɛma shili ja vɛr sɛm sɛr sɛm mai, naja tsu a'yi a vɛr sa 'yimi nɛr wur inabi ɛnggɛra nji tsɛliya mai, ‘Ama ɛngwar hyi naja ɛnga mambɛl dɛmwa'yu!’

³⁴ Zɛr Ndɛ shili ju sɛm, ɛnga ju sa, ɛngwar hyi, ‘Ndɛr suna nga ja, bazhiya njir tsɛm budau ɛnga njir bikau!’

³⁵ Alaga abangau, patɛr njira hɛnggɛri ɛnga hahangɛkur nɛ Hyal, nda vɛr cabiya abɛr ɛnga jiri nga nyi.”

Yesu Wu Ki Simanu Ndɛr Farisi

³⁶ Vanyi ndɛr Farisi nggari Yesu a nda sɛm sɛr sɛm a ndu ki nyi, ba Yesu nda, ji nda nggya aga sɛm sɛr sɛm.

³⁷ Wu mɛlmɛ kau, vanyi mala a'yi ja vɛr mɛl zawarkur, kɛ ji nggari abɛr Yesu a vɛr sɛm sɛr sɛm wu ki ndɛr Farisi kau, kɛ ji shili ɛnga vanyi bɛlari kushu kɛra ɛnga mal kɛra wu shuni kisɛu, kɛra nju dɛl ɛnga kwaɛa gangɛu.

³⁸ Ji shili kɛ ji sa ta'yi wu yukuda Yesu, ar dza hiya ja, ja vɛr tiwi. Ta sɛlɛm nyi pau a gyar hiya ja, ba ji dzɛgwa kɛkɛdɛna hiya ja ɛnga shishir kɛra ja, kɛ ji dzɛgwa dumwa ɛnga bɛrpɛ nyi nɛ yiwukur, ba ji bɛsiya nda ɛnga mal shuni mɛsahɛu kau.

³⁹ ɛnggɛra ndɛr Farisi kɛ wu tsamɛ sɛra mala ka a vɛr mɛl kau, kɛ ji na wu dɛfuwa ja, “Maja abɛr ndɛ kɛ nabi ngau, a kyaga sɛni ja tara wa ngɛ mala ka a vɛr tsukwa nyi kau. Ja kyaga sɛni abɛr mala kɛ ndɛr bikɛ ngau.”

⁴⁰ Yesu na anɛ ndɛr Farisi kau, “Simanu, a'yi yi ɛnga sɛr na anɛ ngau.”

Kɛ Simanu na, “Nar da, malɛmɛ.”

⁴¹ Yesu na, “Vanyi ndu nu nji mɛthlɛ mɛl, ndɛ pathlɛu, gɛnna kɛra nja kyaga ki ndɛr mɛl thlɛr ɛni wu pɛkau, nɛ fa pathlɛ ɛnga reta, ndɛ mɛthlɛkura nyi tsu, gɛnna nɛ pɛkɛ nɛ ndɛr mɛl thlɛr kɛra ja kyaga uya wu pida tɛfu kumunyi.

⁴² ɛnggɛra ndɛ tini kina, ba ji yafɛna nda gyapɛu. Ya, wu tsamɛ ngau, wa nga kyaga ndiya ɛnga yiwu nyi wu pama nda?”

⁴³ Simanu na anə nyi, “Wu lari ɗa, ndə kə nji yafəna nyi gənnə gangə kau.” Ba Yesu na anə nyi, “Ənghəng, a nabiyar gə kakaləu.”

⁴⁴ Kə ji shabiya dzə ji tsamə mala ta, ba ji na anə Simanu, “A lari gə mala kə ya? Yi shili wu ki ngau, nagə a'yi nə ɗa 'yimi aga ya cina hiya yi əni mai, ama kə ji cina hiya yi ənga sələm nyi, ji kəkəɗəna ənga shishir kəra ja.

⁴⁵ Nagə ɗlawuri ɗa ənga bərpə dzə mai, ama ənggəra ji shili wu ki kau, naja a'yi ta'yi ənga bərpə hiya yi ənga miya ja mai.

⁴⁶ Nagə a'yi ɓəsiya mal ar kəra yi mai, ama kə ji ɓəsiya mal shuni kisə kau, ar hiya yau.

⁴⁷ Agabangau, ya nar ngau, bikə nyi kəra gangə kau, a təfəbiya nyir nji arya ji cabiya yiwukur gangə gagaɗau. Ama ndəra nji təfəbiya nyi bikə kushu, yiwukur nyi kushu nga nyi tsu.”

⁴⁸ Əngwar Yesu anə mala kau, “A təfəbiya ənggər nji bikə ngau.”

⁴⁹ Njira a vər səm sər səm ənga ja ar vi kau, dzəgwa na anə kuvwar nda, “Wa ngə ndə kə a səni təfəbiya bikə ka?”

⁵⁰ Əngwar Yesu anə mala ta, “Mbərsa ngau, a mbəɗana ngə ri, ma'yi sə ənga hufə pərtəu.”

8

Alenyi Mathləkə'yi Ndə Ma'yi Ənga Yesu

¹ A səkari kushu, Yesu a vər ɓau a ndu məlmə ɗədəgal ənga məlmə kukushu ja vər tətəlna ndər məsahə nə təlkur Hyal. Zəmbəlma nyi'yar kumo apə məthlə a'yi nda ənga ja,

² ənga alenyi mathləkə'yi kəra nji kəɗləbiya mambəl ɗəmwa'yi sara wu dza nda ənga njira ji shiləgəbiya nda. Wu pama nda mala a'yi kəra nja ngga ənga Maryamu Magəɗaliya kəra mambəl ɗəmwa'yi paməpamə məɗəfə biya sara wu dza ja,

³ ənga Yuwana mala Kuza, ndə ɗəgal wu ki Hirudusu ənga Suzana, ənga alenyi mathləkə'yi gangəu kəra a vər məl thlər anə nda ənga gənnar nda.

Karapau Ar Kəra Ndər Thləka (Matiwu 13:1-9; Markusu 4:1-9)

⁴ Ənggəra nji gangə sara wu məlmə paməpamə tsəmiya dzau, aga nda nggari Yesu, kə ji nar nda najaka karapau.

⁵ “Ndər zəwa a'yi kəra ma'yi a gwa thləka culi a gwar fa nyi. Ja vər uci culi kə alenyi təɗau ar lagu, kə nji cicina nda ənga hyi, ba 'yagə'yar tsu səmku nda.

⁶ Alenyi culi təɗau a gyar vi kəra məmau, ənggəra ndə tsau, ba ndə ul ara ləsə a'yi ar vi ta mai.

⁷ Kə alenyi təɗau, a gyiwu pama shikəɗi, ndə hə ənga nda, ba shikəɗi kar nda ara pəli.

⁸ Alenyi culi tsu təɗau, a gyiwu 'yi kəra mənəhəu, ndə hau, ba ndə puwa li gangə gagaɗau.”

Ənggəra Yesu kudəna ndər kau, ba ji hya'ana ɗahəu, ji na abər, “Ndəra ənga himi ngga sau, bəgə ja nggari.”

Səra Karapau Nə Thləka Kə Aga Nyi (Matiwu 13:10-17; Markusu 4:10-12)

⁹ Zəmbəlma nyi'yar yiwa nyi tara mi ngə najaka karapə cabiya.

¹⁰ Ji na, “A yiwur nji hya sənbiya səra ɗəɗəwa nə təlkur Hyal, ama anə alenyi nji, yu ndər ənga karapə anə nda, aga,

“ ‘Alaga ndu tsamə
ama nanda wu lari mai,
alaga ndu ngga
ama nanda wu nggabiya mai.’ ”

Yesu Nar Nda Səra Karapau

Nə Thləka Kə Cabiya

(Matiwu 13:18-23; Markusu 4:13-20)

¹¹ “Kəja səra karapə kə cabiya. Culi ca ngə ndər Hyal.

¹² Kəra tədəu ar lagu ca ngə cabiya nji kəra wu nggar ndər Hyal, ama ba Shatan a shili ja sa həbiya ndər kə sara wu dəfuwa nda ara nda sara mbərsa nda uya mbədəu.

¹³ Culi kəra tədəu a gyar vir məmau, nanda ənggər njira wu nggar ndər kau, ndu dləwuri ənga hudə pərtəu ama nanda a'yi ənga nggilang mai, ndə mbərsa nə pəci kushu, ənggəra ɔwaɔwatə shili, ba ndə piyari nu.

¹⁴ Culi kəra tədəu a gyiwu shikədi, ca ngə cabiya njira nggari, ama ənggəra ndə dumwa ənga nu, kə dənga nər sər duniya, ənga gal gənna, ənga yiwu məsahəkur kar nda ara pəli.

¹⁵ Culi kəra tədəu, a gyar 'yi'yi mənahəu ca ngə njira nggari ndər kau, ndə dləwuri ənga hudə zəmə ndə səbiya ndə səsə'wuri kəl ta ndə piya wazha.”

Karapau Ar Kəra Pitəlla

(Matiwu 4:21-25)

¹⁶ “Nja sən mbəbiya pitəlla ba nja mbuya əgya kida təm ənga təmbəl mai. Ama nja kyaga fiya a dar madzigam, ba ja dzəgwa mbəl anə kalar ndə kəra a vu ki kau.

¹⁷ “Arya kalar sə a'yi kəra ndu məl dədəwa kəra gəra nda biyar babal mai, ətsu sə a'yi dədəwa kəra nji gəra nda sən mai.

¹⁸ “Hya nggya ənga hangəkəl ənga səra hyu ngga, ara ndəra ənga sau, nju nda sa cakəri nyi, ama ndəra gəra ənga sau, səra ji nggani a'yi ara ja kau, nju sa dləwuri.”

Miya Yesu Ənga Zamə Nyi'yar

(Matiwu 12:46-50; Markusu 3:31-35)

¹⁹ Ənggau, miya Yesu ənga zamə nyi'yar ma'yi a ndəgya ja, ama nandə uya ndə thləwa nyi mai, ara gangəkura nji.

²⁰ Kə vanyi ndə nar nyi anə Yesu, abər, “Kəja məngau ənga zamə ngə'yar a biya ndu yiwu nda ndər ənga gau.”

²¹ Əngwar Yesu anə njira a ndə patəu, “Njira wu nggar ndər Hyal, ba ndə məl thlər əni, nanda ngə mada ənga zaməda'yar.”

Yesu Kughi Anə Majigwal

(Matiwu 8:23-27; Markusu 4:35-41)

²² Vanyi pəci Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar gwu kwambwal, ba ji na anə nda, “Məna ma'yi a biyar ya dəl.” Kə ndə mbar lagu ndu ma'yi.

²³ Ənggəra nda vər ma'yi ba ji ghanyi. Kukuthləu, kə majigwal shili ənga dənama ja vər sə a shili ar 'yimi, ənggau, ba ndə da tətəwulu ara ənggəra 'yimi gwu kwambwalər nda.

²⁴ Zəmbəlma nyi'yar, hyabiya Yesu wu ghanyi, ndə na, “Thlagər ki! Thlagər ki! Kəja məna sa!” Yesu hya'ari kə ji kughiya majigwal ənga 'yimi kəra a vər thləkau, ba ndə bəgə zəməu.

²⁵ Kə ji na anə zəmbəlma nyi'yar, “Əmani ngə mbərsar hya?”

Kə hivər mbar nda gagaɗau, ndə na wu pama nda, “Wathlēmə culi najaka nda? Patə əkkə'yi majigwal ənga dəl wu gənggər nyi səli ka?”

Yesu Mbəɗana Ndəra
Ənga Mambəl Dəmwə'yu

(Matiwu 8:28-34; Markusu 5:1-20)

²⁶ Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar nda vər ma'yi wu kwambwal ar 'yimi, ba ndə dla wu 'yi'yi nə Garasina, kəra a biyar ya dəl Galili.

²⁷ Ənggəra Yesu a vər gya sara du kwambwal, kə ji thləwa ndər məlmə kə kəra ənga mambəl dəmwə'yu. Ndə kə a ɓəliyar ja sar ja vər ɓə turusu, ənga naji wu nggya wu ki mai, kəl wu hulili nga ju nggya cumu.

²⁸ Ənggəra ji lari Yesu, ba ji hya'ana ɗahə ənga dənama, ba ji dla wu mwa nyi ju wau ju na, “Yesu zər Hyal Kəra Di, mi dzau ngə ənga 'ya? Ya vər kədi ngau, ga sara nə ɗa ɓwaɓwatə mai!”

²⁹ Ji na abangau, ara Yesu a kughi ri anə mambəl kau, aga nda biya sara wu ja. Arya pəci gangə mambəl dəmwə'yi kə wu mbilna nyi a gyiwu 'yi. Vanyi pəci nju mbar nyi ar gangə ama ba ja thləthləna ganga nyi, əkkə'yi ja səwa nyi a gwa tagəu.

³⁰ Yesu yiwar nyi, “Wa thləmə nga?” Kə ji na, “Dlami,” ara mambəl dəmwə 'yi kə gangə nga nda wu ja.

³¹ Kə ndə kədi nyi ar kər ar kər a sara ja kədləbiya nda a gyiwu ka'u gərə kuɗə mai.

³² Ləhə a dzər vi ta, ɓəla fəshiu a'yi gangəu kəra a vər ɓəla ar dza mau. Mambəl dəmwə'yi'yar kə kədi Yesu, “Səwa 'ya a ndu fəshi'yar kau, piyar 'ya aga 'ya gwu nda.” Ji piyari nda, kə mambəl dəmwə'yi'yar kə biya ndə gwu fəshiu.

³³ ɓəla fəshiu kə a kar nda dubu məthləu, ndə hya'ari ənga hwi a gwar dəl a guna kə 'yimi kuɗəna nda patəu.

³⁴ Ənggəra njir ɓəla fəshi'yar lari sərə ɗarkər, ba ndə ma'yi ənga hwi a vu məlmə ɗəɗəgal ənga kukusha nyi aga nda vuwa nar nyi anə nji.

³⁵ Kə nji kə biya aga nda biya lari sə kə ɗa kau. Ənggəra ndə thləwa vi kəra Yesu ari, ba ndə lari ndə ta mambəl dəmwə'yi biya sara wu dza ja vər nggya ləhə wu dzər Yesu, ənga ləgutə ar dza ja wu hangəkal nyi. Kə hivər mbari nda papatəu.

³⁶ Njira a'yi ar vi ta pəci kəra sə kə ɗa wu liya nda, dumwa ənga na anə nji ənggəra ndə kə uya jaməkər.

³⁷ Ənggau, patər njira wu 'yi'yir Garasina kədi Yesu aga ja piyari məlmər nda ara hivər a mbar ndari gagaɗau. Kə Yesu gwu kwambwala nyi, ba ji ma'yi sə nyi.

³⁸ Kə ndə kə nji kədləbiya mambəl dəmwə'yu, sara wu dza ja kə kədi Yesu, ji na, “Usi piyari ɗa ma ma'yi ənga gau, aga ya ɗa ndər nu ngau.” Ama kə Yesu nggəl, ji na anə nyi,

³⁹ “Sha a ndu ki, ga nda nar nda sə kə Hyal məliya ngə kau.” Kə ndə kə ma'yi a vu huɗa məlmau, ja vər na anə nji sərə Yesu məliya nyi.

Yesu Mbəɗana Nji
Arya Hənggər Jirir Nda

(Matiwu 9:18-26; Markusu 5:21-43)

⁴⁰ Ənggəra Yesu sha shili sara ndəna, kə nji gangə shili ndə dləwuri nyi, ara nda vər səkə shili nyi.

⁴¹ Kəja vanyi ndə thləmə nyi Yayirusu, naja ndə dəgal wu umbwa daḅə dze njir Yahudiya, ji shili ji sa ḅəliya undi wu mwar Yesu, ja vər kədi nyi aga ja shili wu ki nyi,

⁴² arya kwa nyi kəra zəməu, zər fa kumo apə məthləu, a lagur tau.

Ənggəra Yesu mbar lagu, nji gangə a vər nu nyi ndu cidə nyi lagu mazəm ənga lagu matsal.

⁴³ Vanyi mala a'yi a ndəna kəra məliya fa kumo apə məthləu, ja vər ndzəndzə mashi. Mala kə a lari ḅwaḅwatə ənga jirkur wu tsa njir kundzəgə paməpamə gangəu, ama kəra a'yi dləwari nyi mai.

⁴⁴ Ji shili wu pama nju yukudə Yesu, kə ji sa tsəkwar miya ləgutə nyi, ənggau, ba ndzəndzə mashi kə ta' yau.

⁴⁵ Əngwar Yesu, “Wa ngə tsəkwar ḁa ka?” Kalar ndu na, “Nayi ngə mai.” Kə Biturusu na, “Maləmə dəgal, nji gangə ngə zəwar ngə nda vər jajahə ngau.”

⁴⁶ Ama kə Yesu na anə nyi, “Vanyi ndə a tsəkwar ḁa ri, arya ḁənama a biyari sara wu dza yau.”

⁴⁷ Ənggəra mala kə lari naja sən ḁəwanakər mai, kə ji sha shili ja vər tsədza, ji ḅəliya undi a gyiwu mwar Yesu. Kə ji nar nyi wu mwar nji patəu, sərə ḁa ji tsəkwar nyi, ənga ənggəra ji uya jaməkur aga zəməu.

⁴⁸ Kə ji na anə nyi, “Kwa ḁa, mbərsa ngau, a məliya ngə ri jaməu, ma'yi wu jaməkur.”

⁴⁹ Tsu ja gərə kudəna ndər, kəja cama sara wu ki Yayirusu ndər ḅəla umbwa daḅə dze njir Yahudiya, a shiliri, ja vər na anə Yayirusu, abər, “A sara ga ḅəra nə nyi ḅwaḅwatə anə maləmə mai, arya kwa ngə a təri.”

⁵⁰ Ənggəra Yesu nggari ndər kau, kə ji na anə Yayirusu, “Ga sara hivər mai, ga mbərsa wacu ju hya'ari.”

⁵¹ Ənggəra ndə shili wu ki nyi, naja a'yi piyari nja vu ki ənga ja mai, kəl Biturusu ənga Yahwana ənga Yakubu ba ḁəya kwa ənga mənəyi.

⁵² Patəkura njira a vu ki kau, kəl tiwi nga nda vər tiwi, nda vər wau wu dərbə kwa nyi. Kə Yesu na anə nda, “Hya sara tiwi mai, kwa kə naji tə mai, ghanyi nga ja a gwa!”

⁵³ Kə ndə nggushi nə ḁiḁa ndau, ara ndu səni abər kwa nyi a təri.

⁵⁴ Yesu mbari tsa ja ji hya'ana ḁahəu, ji na, “Zər kwa, hya'ari!”

⁵⁵ Kə piya ja ḅəra sha shili wu ja, kə ji hya'ari jaməu, kə Yesu nar nda, nə nya mə sər səm.

⁵⁶ Kə njir ya nyi mbari miya nda, nda vər tsamə sə ḁədəgur, ama kə Yesu təḁar himiya nda abər nda sara na sə kə ḁa kə anə nji mai.

9

Yesu Səwa Zəmbəlma Nyi'yar

(Matiwu 10:5-15; Markusu 6:7-13)

¹ Ayukudə Yesu nggar zəmbəlma nyi'yar kumo apə məthlə a shili ar vi zəməu, kə ji nə nda ḁənama nər kədlə mambəl ḁəmwə'yi'yar ənga tsu nda shiləgəbiya njira gərə ngga,

² ənga ji hyabiya nda, aga nda ma'yi nda nda tətəlna ndər məsahəu ar kəra təkur Hyal ənga shiləgəbiya nji gərə ngga.

³ Ji na anə nda, “Hya sara hə sə aga ḅə kə mai, hya sara səḅə alaga zəwa mai, alaga mbəl, alaga sər səm, alaga kwaḁa mai. Ətsu hya sara hə alaga ləgutə a ndiya kəra ar dza hyi mai.

⁴ Wu kalar ki kəra nji dləwuri hyi a gwa, hya nggya əna ba'anə pəci kəra hyu nda piyari məlmə kau.

⁵ Kalar vi kəra nji nggəl ara dləwu hyi, ma hyu biya hyu ma'yi, hya dlədəna bəbər kəra ar hya hyi, aga ja da sər sakida ar kəra nda.”

⁶ Kə ndə hya'ari ndə ma'yi a ndu məlmə paməpamə nda vər tətəlna ndər məsəhəu, nda vər shiləgəbiya njira ənga shiləgə paməpamə'yar ar kalar vi.

Hirudusu Gwu Dənga Sau

(Matiwu 14:1-12; Markusu 6:14-29)

⁷ Ənggəra Hirudusu ndər səm təlkur ar kəra Galili nggari sərə a vər da, kə ji gwu dənga sə gagadau, ara alenyi nji na, abər, Yahwana ndər məl Bəbətizəma ngə hya'ari sara vir tau.

⁸ Alenyi nja vər na, abər, nabi Iliya ngə bəra sha shili. Alenyi nji tsu a vər na, abər, zəma nabi nə dədəmə ngə bəra hya'ari.

⁹ Kə Hirudusu na, “Yahwana, nə nyi, a səwa ri yi nja thlana kəra ja, kar wa ngə ndə kə yu nggari sə paməpamə ar kəra ja ka?” Kə ji dzəgwa məl ənggəra ja səni lari nyi.

Yesu Səməna Nji A Ndiya Dubu Təfu

Ənga Sər Səm

(Matiwu 14:13-21; Markusu 6:30-44; Yahwana 6:1-14)

¹⁰ Ənggəra cama səsə nyi'yar kə sha shili, kə ndə nar nyi anə Yesu sərə ndə məliya patəu. Kə Yesu hər nda, nanda zhizhir nda ndə ma'yi a ndu vanyi məlmə nja ngga ənga Bethlesaida.

¹¹ Ənggəra nji nggari abər a ndəna nga ja, kə ndə nu nyi a ndəna. Ji dləwuri nda ənga hudə zəməu, ji dzəgwa ndər anə nda ar kəra təlkur Hyal, kə ji shiləgəbiya njira gərə ngga.

¹² Ma ləhə pəci wu gya tədəu, kə nanda kumo apə məthlə kə shili ara ja ndə na, “Ara nji a'yi ar vi kə mai, nar nda, nda ma'yi a ndu məlmə paməpamə aga nda uya sər səm ənga vir pida.”

¹³ Ama, kə Yesu na anə nda, “Nahyi, nər nda mə sərə nda səmku.” Kə ndə na anə nyi, “Patər sərə a'yi a ndiya lugu dəfə təfu ənga kalfi məthlə mai. Kəl na'ya nga ma'yi 'ya nda dəlbiya sər səm anə nji kə patəu.”

¹⁴ Arya shili zhizhir nda ma a kar nda dubu təfu.

Yesu na anə zəmbəlma nyi'yar, “Nar nyi anə nji kə nda nggya gya wu bwata təfu kumunyi təfu kumunyi.”

¹⁵ Kə zəmbəlma nyi'yar məliya ənggəra ji na, ndə məliya nji kə nggya gya.

¹⁶ Ənggau, kə Yesu həri lugu dəfə təfu ənga kalfi məthlə ta, kə ji hya'anakər a dəməlmau, ji usar Hyal, ji dzəgwa kakadləwa nda, kə ji nə nyi anə zəmbəlma nyi'yar, aga nda tətəkəna anə nji patəu.

¹⁷ Patəkura nda səm ndə nyau. Kə zəmbəlma nyi'yar tsəmiya tsəla kumo apə məthlə ənga sərə hiyau sara wu miya nda.

Biturusu Nana Abər Yesu

Naja Ngə Kərsiti

(Matiwu 16:13-19; Markusu 8:27-29)

¹⁸ Vanyi pəci Yesu ja vər ndər ənga Hyal zhizhi nyi, kə zəmbəlma nyi'yar shili əgja ja. Kə ji yiwa nda ji na, “Wa nga nju na ənga ya?”

¹⁹ Kə zəmbəlma nyi'yar na, “Alenyi nju na abər, nagə ngə Yahwana ndər məl Bəbətizəma, əngwar alenyi nji nagə ngə nabi Iliya. Abangə tsu, alenyi nja vər na, abər, pathləu, wu pama nabi dədəm'yar ta ngə bəra sha shili ənga pi.”

²⁰ Kə Yesu na anə nda, “Ama anə hyi tsu, wa nga ya?” Kə Biturusu na, “Nagə ngə Kərsiti nə Hyal.”

Yesu Cabiya Ənggəra Ji Wu Nda Tau
(*Matiwu 16:20-28; Markusu 8:31; 9:1*)

²¹ Ənggau, kə Yesu tədar himiya nda abər nda sara na sə kə anə kalar ndə mai.

²² Kə ji bəra nar nda, abər, “A dər tsa'a zər nda lar bwaḅwatə paməpaməu. Nji nggunggurəm nə məlmau, ənga pubu dədəgal'yar, ənga maləmə dladə'yar wu nda piyari nyi, ba nda tsəya nyi, ama ayukudə pida makəru, ba ji hya'ari sara vir tau.”

²³ Kə ji dzəgwa nar nda patəu, “Kalar ndəra wu yiwu ja nu də, kəl ja piyari yiwu kərnyi, ba ja həri wu dladlakə nyi kalar pəci, ba ja nu də.

²⁴ Kalar ndəra wu yiwu piya ja, ju nda tini. Ndəra gəra yiwu piya ja arya yau, ju nda uya.

²⁵ Mi ngə nubwa kəra ndu uya, ma ji uya duniya patə ama kə ji tini piya ja? Sə a'yi mai!

²⁶ Ma ndəra səli də sakida də ənga ndər də, Zər Ndu nda sa səli ara ja, ar pəci kəra ju shili wu kadakadarkur nyi, ənga dəgalkur nə dənyə, ənga nə walad'yar kəra cicau.

²⁷ Yu nar hyi jirkura nyi, alenyi nji a'yi ənggau tata'yu, nandu nda tə mai, kəl ndə lari təlkur Hyal.”

Bəlabiya Dzə Nə Yesu
(*Matiwu 17:1-8; Markusu 9:2-8*)

²⁸ Ayukudə pida cisu, ənggəra Yesu nana ndər kau, kə ji nggari Biturusu, ənga Yahwana, ənga Yakubu, ba ndə ma'yi a dər kəra mau aga da ndər ənga Hyal.

²⁹ Ənggəra ja vər ndər ənga Hyal, kə nggyar bama ja bəlar dzau, ənga ləgutə ha nyi də pərtə pwahəu ja səm ndu li.

³⁰ Kukuthləu, kəja nji məthləu, a vər ndər ənga ja. Nji məthlə kə nanda ngə nabi Musa ənga nabi İliya.

³¹ Ndə dla wu kadakadarkur, nda vər ndər ənga Yesu ənggəra ju nda nyabiya səra Hyal na ar kəra tə nyi a vu Urshalima.

³² Biturusu ənga bazhi bə nyi'yar wu ghanyi nga nda. Ənggəra ndə hya'ari wu ghanyi kə ndə lar kadakadarkur nə Yesu ənga nji məthlə kəra ənga ja kau.

³³ Ənggəra nji məthlə kə wu piyari Yesu, Biturusu na anə Yesu, “Tarki, shilir mən ənggə kau, a dər manahəu. Ma gu yiwu, ya sən məliya kwapatə makər ənggau, pathlə anə ngau, pathlə anə Musa ənga pathlə anə İliya.” Ara ju səni səra ja vər na mai.

³⁴ Tsu ja gəra hədiya miya ja, kə dlama hədiya nda. Ənggəra dlama hədiya nda, kə hivər mbari zəmbəlma nyi'yar.

³⁵ Ənggau, kə dəhə hya'ari sara du dlama ja vər na, “Najakə Zər də ngau, nayı ngə cadəbiya nyi. Hya səya nyi himi.”

³⁶ Ənggəra dəhə kə bəgau, ba nji lari Yesu zhizhi nyi. Zəmbəlma nyi'yar dzəgwa hədiya miya nda zəməu. Wu pida'yar kau, nandə nar nyi anə nji sə kə ndə lari kə mai.

Yesu Shiləgəbiya Zər
Kəra Ənga Mambəl Dəmwə'yu
(*Matiwu 17:14-18; Markusu 9:14-27*)

³⁷ Ænggæra vi sa kudau, Yesu ænga zæmbælma nyi'yar makær kə shida sara dar mæ ta. Ænggau, kə daβær dlamir nji gangə thlæwa nda.

³⁸ Kə ndə pathlæu, wu daβə dlamir nji kə ngga ænga dāhə dægal, ji na, “Maləmə! Yu kədi ngau, dləwar zær dā kau, naja ngə zær zəmə ara yi wacu!”

³⁹ Kəja, mambəl dəmwa'yi nga vər βwanə nyi kær, ju səni məliya nyi ja wau dədægal gərə vanyi sə uya nyi. Mambəl kə a səni mbilna nyi a gyiwu 'yi ja tsədzau ja dzəgwa pə mubo wu miya ja. Naja a'yi wu piyari nyi mai, kəl ji uya nyi ænga shiləgə gagaðau.

⁴⁰ Yi kədi zæmbælma ngə'yar aga nda kədləbiya nyi a biya, ama nandə səni mbari mai.”

⁴¹ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Nahyi nji kabangəkau, nji gərə mbərsa, nji dəmwa'yu, ba'anuwə nga ya nggya ænga hya? Ba'anuwə nga ya səsu hya? Shila mau ænga zəra nyi anə dā.”

⁴² Ænggæra zær kə a vər shili, kə mambəl kə mbilna nyi a gyiwu 'yi, ja vər tsədzau ænga dənəma. Kə Yesu kughiya mambəl kau, ba ji məliya zəra nyi jaməu, ba ji dzəgwa nə nyi zəra nyi anə dənyi.

⁴³ Patəkura njira ar vi ta mbari miya nda, nda vər tsamə sə dədægur nə Hyal.

Yesu Bəra Ndər Anə Nda

Ar Kəra Tə Nyi

(Matiwu 17:22-23; Markusu 9:30-32)

Tsu nja vər tsamə sə dədægur kəra Yesu a vər mæl kau, kə ji na anə zæmbælma nyi'yar,

⁴⁴ “Hya səya himi hya nggar səra yu nda na anə hyi kau. Nju nda lər Zər Nda, anə dawa nyi'yar.”

⁴⁵ Ama zæmbælma nyi'yar a'yi nggabiya səra ju ndər ar kəri kə mai, nji dəwana ara nda, nda sara sənbiya. Nanda tsu kə hivər kari nda ara yiwa nyi.

Wa Ngu Ndiya Ənga Dəgal

Wu Təkur Hyala?

(Matiwu 18:1-5; Markusu 9:33-37)

⁴⁶ Kə kəpal hya'ari wu pama zæmbælma nyi'yar abər tara wa nga ndiya ænga dægəl wu pama nda.

⁴⁷ Yesu a səni biyari səra ndu dənga, kə ji həri zər kushu, kə ji ta'yina nyi a dzər nyi,

⁴⁸ kə ji na anə nda, “Kalar ndəra dləwuri zər kə arya thləmə dā, a dləwuri dər ja, ətsu ma ndəra dləwur dā ri a dləwuri ja ndəra səwa dā. Agabəngau, ndəra nji didana wu pama hyi, naja nga ndiya ænga dægalkur.”

Ndəra A'yi Dawar Hyi Mai,

Nər Hyi Ngau

(Markusu 9:38-40)

⁴⁹ Kə Yahwana na, “Ndə dægəl, 'yi lari vanyi ndə a vər kədlə mambəl dəmwa 'yi wu thləmə ngau, kə 'yi kari nyi ara naja a'yi ænga 'ya mai.”

⁵⁰ Yesu shadəwa, ji na, “Hya sara ka nyi mai, ma ndə a'yi cabiya hyi dawakur mai, nər hyi nga ja.”

Njir Samariya Wu Vanyi Məlməu

Nggəl Ara Dləwu Yesu

⁵¹ Ænggæra pəci dā ləhə anə Yesu aga ja sha a dəməlməu, kə ji fuwa kər ja vər ma'yi a vu Urshalima.

⁵² Kə ji səwa njira ju sau, aga nda ma'yi wu mwa nyi, nanda tsu, kə ndə vu vanyi məlmə nə Samariya, aga nda vuwa fuwa alenyi sə wu lagu.

⁵³ Ama kə njir məlmə kə nggəl ara dləwu nyi, ara vu Urshalima nga ja vər ma'yi.

⁵⁴ Ənggəra zəmbəlma nyi'yar Yakubu ənga Yahwana lari abangau, ba ndə na anə nyi, “Thlagəu, gu yiwu 'ya ngga u'u sara a dəməlmə aga ja nggyina nda ya?”

⁵⁵ Ama kə Yesu shabiya dzau, ba ji kughi anə nda!

⁵⁶ Kə ndə dzəgwa ma'yi a ndu vanyi məlməu.

Njira Na Ndə Wu Nu Yesu

(Matiwu 8:19-22)

⁵⁷ Ma tsu nda wu lagu, kə vanyi ndə na anə Yesu, “Thlagəu, yu nu ngau kalar vi kəra gu ma'yi a ndari.”

⁵⁸ Kə Yesu shabiya nyi ji na, “Thlahu ənga ka'u nga nda, 'yagə'yar tsu kir nda a'yi, ama zər ndau, vira ja fiya kəra ja ari a'yi mai.”

⁵⁹ Anə vanyi ndə tsu kə ji na, “Nu da.” Ama kə ndə kə na, “Thlagəu, piyari da ya ma'yi ya nda hədəna dədə kwatahəu.”

⁶⁰ Yesu shadəwa nyi, ji na, “Bəgə nji tətə nda hədəna ndə tətər nda. Ama nagau, ga ma'yi ga nda tətəlna ndər təlkur Hyal.”

⁶¹ Vanyi ndə tsu ji na, “Thlagəu, yu nu ngau, ama ga piyari da kwatahəu, ya ma'yi ya nda nar nyi anə nji gə 'ya abər ma'yi nga yau.”

⁶² Yesu shadəwa nyi, “Kalar ndəra fəri tsa ja ar kul zəwa thla, ba ji bəra tsamə gyiwu yukudu, naji da tsa'a aga gwu təlkur Hyal mai.”

10

Yesu Səwa Zəmbəlma Nyi

Mədəfə Kumunyi Apə Məthləu

¹ Wu yukuda kau, Thlagə bəra dəmbiya alenyi zəmbəlma nyi mədəfəkumunyi apə məthləu, ji səwa nda məməthləu, aga nda ma'yi a dumwa nyi a ndu patər məlmə paməpamə ənga alenyi vi'yar kəra naja ənga kərnyi ju nda vuwa gwa.

² Kə ji na anə zəmbəlma nyi'yar, “Sər fa'a a su ki gangə nyi, ama njir məl thlər kushu nga nda. Agabangau, hya kədi thlagər fa, ja səwa njir məl thlər aga nda sa fa'a sə a su ki.”

³ Ma'ya mau, kəja ya vər sə hyi a biya ənggər təmahə wu pama ufwar vwa'yar.

⁴ A sara hya hə pərki mai alaga mbəl alaga 6i6i, a sara hya usa nji ar lagu ma hya vər ma'yi mai.

⁵ “Kalar ki kəra hyi vuwa gwa, hya dzəguya na, abər, ‘Jaməkur anə hyu ki kau!’

⁶ Ma ndə jamə a'yi a vu ki kau, bəgə usa dzər hyi nə jaməkur kau, ja nggya ənga ja, ma tsu a'yi mai, bəgə usa dzər hyi nə jaməkur kau, ja sha shili anə hyi.

⁷ Hya nggya wu ki ta, kalar səra nji nə hyi hya səm hya sa, arya a dar tsa'a nja kina ndər məl thlər gənna thlər nyi. A sara hya 6ə sara wu ki a ndu vanyi ki mai.

⁸ “Kalar məlmə kəra hyi vuwa gwa, ma nja dləwuri hyiri, kalar səra nji hər hyi a shili hya səm.

⁹ Hya shiləgəbiya njira gəra ngga kəra wu məlmə ta, hya bəra na anə nja nyi, abər, ‘Təlkur Hyal a shiliri ləhə wu dzər hyi.’

¹⁰ Ama kalar mælmæ kæra hyi vuwa gwa, nji a'yi dlæwuri hyi mai, hya ma'yi a ndar lagu dædægælæu, hya dzægwa na,

¹¹ 'Alaga bæbær mælmær hyi kæra mbari hya 'ya kau, 'yi wu dlædæna hyi sær hyi aga ja da sær sakida ar kæra hyi. Ama hya sæni ja, abær Tælkur Hyal a shiliri læhæul'

¹² Ya vër na anæ hyi pæcir kudîya næ duniya, Hyal a nda tæhudæ ægya Sodomu a mwa ara mælmæ kau.

Mælmæ'yar Kæra Nggæl

Ara Gal Yafa Dzau

(Matiwu 11:20-24)

¹³ "Sær tæhudæ anæ ngau, Korazinu! Sær tæhudæ anæ ngau, Bethlesaida! Maja abær sæ dædægur kæra nji mæliya wu gau, nji mæliya wu Taya ænga Sidonu, a tubir nda tsu kadæ lagur hari lægutæ sæ'yinggu ænga tæwa bæbær wu kæra nda.

¹⁴ Wu pæcir numa Hyal wu sa tæhudæ ægya njir Taya ænga njir Sidonu a ndiya hyi.

¹⁵ Nahyi tsu njir Kafarnahumu! Hya vër nggani abær nja nda fa'ar hyi a dæmælmæ ya? Awau! Nahyi ma a gyiwu ka'u dæmwa'yi nga nju nda puwa hyi.

¹⁶ "Kalar ndæra sæya hyi himi, nayi nga ji nggari, kalar ndæra piyari hyi tsu nayi nga ji piyari. Ama ndæra piyari da tsu a piyari ja ndæra sæwa da."

¹⁷ Zæmbælma nyi'yar mædæfækumunyi apæ mæthlæ kæ sha shili ænga caguli, nda vër na, "Thlagæu, patæ ækkæ'yi mambæl dæmwa'yi'yar nda vër mæl thlær ænga særa 'yi wu na wu thlæmæ ngau."

¹⁸ Ca ngæ Yesu shadæwa nda, ji na, "A lari yi shatan tædæ særa dæmælmæ ænggær sæm næ par.

¹⁹ Nggara mau! Anæ hyir yi dænama hya bæ ar kæra pabæ'yar ækkæ'yi ædi'yar, nahyi tsu hya sæm tælkur ar kæra patær dænama næ dawar hyi, sær uya hyi a'yi tsu mai.

²⁰ Agabangæ, hya sara caguli arya mambæl dæmwa'yi'yar sæya hyi himi mai, ama hya caguli arya thlæmær hyi a'yi tsætsæfæ a dæmælmæu."

Yesu Caguli

(Matiwu 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Ar pæci kau, Yesu nyinyau ænga hudæ pærtæ sara ara Mambæl Cicau, ji na,

"Dædæ, Thlagæ kæra a dæmælmæ ænga a gyiwu 'yi, a usa ngær yau, arya gæ dæwana sæ'yar kæ anæ nji hahangæ ænga njir sæn sau, ba gæ dzægwa cabiya nyi anæ njira ænggær wazha yidædæu. Abangæ nga nyi, Tada arya naja kæ ca ngæ dæ mænahæu anæ ngau."

²² "Dædæ anæ dær sæ patæu, ndær sæn sænbiya tara wa ngæ zæra nyi a'yi mai, kæl Dænyi wacu, abangæ tsu ndær sæn sænbiya tara wa ngæ Tada nyi a'yi mai, kæl zær nyi ænga njira ju yiwu ja cabiya nda."

²³ Ba ji shabiya dzæ a ndæra zæmbælma nyi'yar, ji na anæ nda zhizhir nda, "Barka anæ hyi ara hyi lari sæ'yar kæ hyu lari kau.

²⁴ Ya nar hyi nabi'yar gangæu, ænga tæltæl'yar a yiwur nda, nda lari sæ'yar kæ hyu lar kau, ama nandæ lari mai. A yiwur nda, nda nggari sæ'yar kæ hya vër nggar kau, ama nandæ nggari mai."

Karapær Ndær Samariya

Kæra Cabiya Yiwukur

²⁵ Vanyi pæci, kə maləmə sənbiya dladəu, hya'ari, ju yiwu ja dzəbiya Yesu. Kə ji yiwa nyi, ji na, “Mi nga ya məl aga ya uya pi gəra kuda?”

²⁶ Ca ngə Yesu na anə nyi, “Mi nga nji tsəfəri wu dladə nə Musa? Lagu mani nga gu jiga?”

²⁷ Əngwar ja, “ ‘Ga yiwu Hyal Thlagə ngau ənga dəfuwa gə papatəu, ənga piya gə papatəu, ba ənga dənga ngə papatəu. Məthləkura nyi, ga yiwu təwul ngau, ənggər kəra gu yiwu kərngau.’ ”

²⁸ Əngwar Yesu anə nyi, “A nabiya gə kakaləu, ma gə məl abəngau, ba ga uya pi.”

²⁹ Ndə kau, ju yiwu ja cabiya abər naja, ju səni sau. Əngwar ja, “Kar ndəngə, wa ngə təwul də ka?”

³⁰ Ca ngə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Vanyi ndə, hya'ari wu Urshalima ja vər ma'yi a gyiwu Yariko, kə ji tədə wu tsa njir də lagu. Kə ndə zədəna zhaḃi nyi, ba ndə dəgə nyi, ndə piyari nyi ləha dzər tau.”

³¹ Wu lagu ta, pubu a vər tərabiya, ənggəra ji lari ndə kau, ba ji sha, ji tərabiya sə nyi ar dza lagu.

³² Bəliya sar kushu, ba ndər Lawi dla ar lagu ta tsu, kə ji ta'yau, ji tsamiya nyi, ba ji mbar lagu ji ma'yi sə nyi.

³³ Bəra bəliya sar kushu, kəja ndər Samariya (njira njir Izirayila didana) a vər bə nyi, ta ji lar ndə kau, ba ji ta'yau..... Kə ji ləngudiyə ləhə ja tau, kə ji təhudə əgya ja.

³⁴ Kə ji puwa a gu mbəlgə nyi 'yimi..r wur inabi, ənga mal, ba ji pədiya mbəlgə nyi ənga takulagəu, ji dzəgwa fəri nyi a dar ya kwara nyi, kə ji həri nyi a shili wu vanyi ki dləwu məthləpi, ji sa shiləgə nyi.

³⁵ Ayukudə pida pathləu, əngwar ja anə thlagər .ki nə dləwu məthləpi kau, ‘Kəja kwaḃa tsa'a ga ki ndər məl thlər nə pəkə məthləu, ga dumwa ənga tsamə nyi,* yu ma'yi, ma sərə gə tsəya adabəngə kau, ma yi bəra sha shili, ba ya sa kina ngau.’ ”

³⁶ Kə Yesu bəra yiwa nyi, ji na, “Wu pama nji makər kau, wa ngə cabiya abər naja ngə təwul ndə ka?”

³⁷ Əngwar ja, “Ndə kə cabiya nyi yiwukur kau.”

Kə Yesu na anə nyi, “Ma'yi ga nda məl abəngə tsu.”

Yesu Da Məthləpi

Anə Marthla Əngə Maryamu

³⁸ Ənggəra Yesu ənga zəmbəlmə nyi'yar, a vər dumwa ənga ḃau, ba ndə vu vanyi məlmə kəra vanyi mala nja ngga ənga Marthla dləwuri nyi a vu ki nyi.

³⁹ Mala kau, kwamə nyi a'yi kəra nja ngga ənga Maryamu, naja ji nggya a gyiwu 'yi ləha dzər Thlagəu, ja vər sə himi sərə ju na.

⁴⁰ Ama Marthla nə nyi, məl thlər sər səm ngə həna dənga nyi. Kə ji ma'yi a ndəra Yesu ji nda na anə nyi, “Thlagəu, a'yi ga lari ənggəra kwamə də piyari də, ya vər məl thlər kə patə zhizhi də wa? Usi nar nyi ja shili, aga ja sa dləwari də.”

⁴¹ Ama kə Thlagə shadəwa nyi, “Marthla, Marthla, hangəkala ga, a hya'ari, kə ji həna dənga ngau, a dar sə gangəu,

⁴² ama sə zəmə wacu ca ngə mənəhəu, Maryamu nə nyi a cadəbiyari ja, agabəngəu, ndər səni mbəliya ara ja a'yi mai.”

* 10:35 Kwaḃa wu pæci kə sərə nju ki ndə əni ngau ma ji pəkəu a vər məl thlər.

11

*Highiḅa Nə Yesu**Ar Kəra Kədi Hyal**(Matiwu 6:9-13; 7:7-11)*

¹ Vanyi pəci Yesu a vər kədi Hyal ar vanyi vi. Ənggəra ji kudəna, kə pathlə wu pama zəmbəlma nyi'yar na anə nyi, “Thlagəu, highiḅəri 'ya ənggəra 'ya kədi Hyal, ənggər kəra Yahwana highiḅəri nyi anə zəmbəlma nyi'yar kə tsu.”

² Ba ji na anə nda, “Ma hyu kədi Hyal, hya na,

“‘Dər'ya,
thləmə ngə
ja nggya cicau,
təlkur ngau ja shili.

³ Dar 'ya sər səm nə əshina,
ənga nə kalar pəci.

⁴ Təfəbiya 'ya bikər 'ya,
ənggər kəra 'yi təfəbiya njira məliya 'ya bikau.

Təfəbiya nyi anə kalar
ndəra məliya 'ya bikau.

A sara ga hər 'ya
a ndar vir dzə mai.' ”

⁵ Yesu ḅəra na anə zəmbəlma nyi'yar, “Ma da abər pathla hyi ənga bazhi, ji shili əgya ja hathlər vu'yi, ji na anə nyi, ‘Bazhi da, ndzəbiya da sər səm.

⁶ Kəja vanyi bazhi da kəra hya'ari sarar vi nadə shili əgya yi kabangəkau. Nayi tsu, sər səm kəra ya səni nə nyi a'yi mai.’

⁷ Ma da bazhi kəra ji nda gal ndzə ara ja kə shadəwa sara gu mbwa ji na, ‘A sara ga ḅwanə da kər mai. Kabangəkau, a hədiyar 'ya miya dəvau, nayi ənga wazha da patə a yi pida nga 'ya. Na ya ḅəra səni hya'ari aga ya nə ngə vanyi sə mai.’

⁸ Ya nar hyi, alaga naja gəra hya'ari ji nə nyi sau, arya nanda bazhi, ju hya'ari ja nə nyi kalar sərə ju yiwu arya bazhi nyi kə a'yi səli ənga kədi kəra ji məl mai.

⁹ “Ya vər na anə hyi, hya dumwa ənga kədiyau, nju nə hyi. Hya dumwa ənga gal, hyu uya. Hya dumwa ənga tsatsa tsu, nju pahəna hyi.

¹⁰ Ara kalar ndəra kədiyau, nju nə nyi, kalar ndəra gal, ju uya, ndəra tsa umbwa tsu, nju pahəna nyi.

¹¹ Ndə a'yi wu pama hyi kəra ar viya tada, ma zər nyi kədi kalfi, ba ja nə nyi pəbə ya?

¹² Əndəga ma ji yiwa hihi, ba nja nə nyi ədi ya?

¹³ Ma nahyi, nji dədəmwa'yi wu səni nə nyi anə wazhar hyi sə məmənahəu, abari ngə Dərhyi kəra a dəməlma? Ju sa nə nyi Mambəl Cicau anə njira wu kədi ara ja.”

*Yesu Cabiya Abər Naja A'yi A Vər Məl Thlər**Ənga Dənama Nə Shatan Mai**(Matiwu 12:22-30; Markusu 3:20-27)*

¹⁴ Vanyi pəci Yesu kədləbiya mambəl dəmwa 'yi sara wu dza ndə məga. Ənggəra mambəl kə biya, ba nda nyi mbar ndər, sə kə da sə dədəgur anə dəḅər nji.

¹⁵ Ama alenyi nji na, “Ənghəng! Ndə kau, Bilzabulu ngə nə nyi dənama kədlə mambəl dəmwa'yi'yar kau, a biya.”

¹⁶ Alenyi nji dzəbiya Yesu, ndə na anə nyi, “Məliya sə dədəgür kəra cabiya abər Hyal ngə səwa ngau.”

¹⁷ Ama Yesu wu sən dəngar nda, kə ji na anə nda, “Kalar təlkur kəra təkəbiya dzə məthlə wu ta'yi mai, ənga kalar məlmə ənga ki kəra a'yi hənggər ənga kuwwa nyi mai, nanda a'yi wu sən ta'yi mai.

¹⁸ Ma tsu shatan təkəbiya dzə paməpamə məthləu, abar ngə təlkur nyi wu sən ta'ya? Ya na abəngau ara ənggəra hyi həri abər ənga dənəma nər Bilzabulu nga ya vər kədlə mambəl dəmwə'yi'yar.

¹⁹ Kabəngəkau, Ma ənga dənəma nər Bilzabulu nga yu kədlə mambəl dəmwə'yi'yar, kar zəmbəlmər hyi'yar tsu? Ənga mi nga ndu kədlə? Agabəngau, nanda ngu nda məl numa anə hyi ar kəra sə'yar kau.

²⁰ Ama mađa ənga dənəma nər Hyal nga ya vər kədlə mambəl dəmwə'yi'yar kau, a dəri abər təlkur Hyal a shiliri anə hyi.”

²¹ “Ma ndəra ənga dənəma pabəri kərnyi ənga kar pa, ja vər bəla ki nyi, kar ki nyi wu nggya jaməkur.

²² Ama ma ndəra ndiya nyi ənga dənəma həri nyi pa a shili, ba ji sa ndiya dənəma nyi, ju sən fa'ari kalar sər pa kəra ju fər kər əni, ba ja dzəgwa tətəkəna kar nyi kau, əkkə'yi kari ki nyi kəra ji mbəliya kau.

²³ “Ndəra gəra ənga yau, dawa da ngau, ənga ndəra gəra vər kabə ənga yau, tətəlna nga ja vər tətəlna.

Sha Shilir Mambəl Dəmwə'yu

A Vu Dza Ndau

²⁴ “Ma nji kədləbiya mambəl dəmwə'yi a biya sara wu dza ndau, ma ji gal vir sə həda katini, ju sən na, ‘Ya bəra sha a ndu dza ndəra yi biya sara a gwa.’

²⁵ Ma ji bəra sha shili, ba ji sa thləwa dzə kau, nji tsəkəbiya caməu, ənga kalar sə wu lagu,

²⁶ ba ja bəra sha, ja nda fa'ari mambəl'yar paməpamə mədəfə kəra ndiya nyi ənga shishikur, ba nda ma'yi a vu ja nda vuwa nggya. Ba nggyabiya ndə kə nə yukudəu, a ndiya nə tanggərma ənga dəmwə'yu.”

Barka Nə Jiri

²⁷ Ənggəra Yesu a vər na sə'yar kau, vanyi mala wu pama nji, hya'ana dəhəu, ji na, “Hyal ja fənggər nyi barka anə mala kəra yabiya ngau, ənga ji hər ngau.”

²⁸ Kə Yesu shadəwa, ji na, “Barka a ndiya anə njira vər nggar ndər Hyal, ndə bəlari.”

Ndə Gal Mətsamə Sə Dədəgür

(Matiwu 12:38-42)

²⁹ Ənggəra njira vər shili əgya Yesu cakau, kə ji na, “Nji kabəngəkau, nji dəmwə'yi ngau. Ndu gal aga ya cabiya nda mətsamə dədəgür, ama vanyi mətsamə dədəgür kəra ya ca anə nda a'yi mai, kəl nə Yunana,

³⁰ ənggəra Yunana da sə dədəgür anə njir Niniva, abəngə tsu ngə Zər Ndu nda da anə nji kabəngəkau.

³¹ Ar pəcir numa, Kwatam Shiba wu nda sa hya'ari ənga nji kabəngəkau, ba ja cabiya nda abər nanda a'yi məliya kakalə mai, arya ji hya'ari sarar kudiyyar duniya aga ja sa səhimi highibə nə tsətsəlkur nə Solomanu. Kəja ndəra ndiya Solomanu a'yi ənggau.

³² Ara ar pəcir numa, njir Niniva wu nda hya'ari ənga njir zaman kau, ba nda canə nda abər nanda a'yi məliya səra kakalə mai, arya nanda njir Niniva

tubi ar pəcira Yunana tətəlna nda ndər Hyal. Ya, kəja ndəra ndiya Yunana a'yi ənggau.

*Mbəmbəl Pitəlla Nə Dzau
(Matiwu 5:15; 6:22-23)*

³³ “Nja sən mbəbiya pitəlla ba nja mbuya əgya kida təm mai. Ama nja kyaga fiya a dar madzigam, ar vi kəra ja sən mbəl anə kalar ndə kəra a vu ki kau.

³⁴ Li ca ngə mbəmbəl nə dzau. Ma liya gə mənəhəu, dza gə patə wu nyabiya dzə ənga mbəmbəl. Ama ma liya gau a'yi jamə mai, patər dza gə tsu wu nda nyabiya dzə ənga kuthləu.

³⁵ Ga tsamə ga lari abər mbəmbəl kəra wu gau a'yi kuthləu mai.

³⁶ Ma patər dza gə a'yi nyinyau ənga mbəmbəl, vi a'yi kəra ənga kuthlə mai, ba ja cabiya mbəmbəlkur patəu, ənggər mbəmbəl nə pitəlla a vər ca mbəmbəlkur nyi.”

*Yesu Kughiya Njir Farisi
Ənga Maləmə Dladə'yar*

(Matiwu 23:1-36; Markusu 12:38-40)

³⁷ Ənggəra Yesu kudəna ndər, ba vanyi ndər Farisi nggar nyi a ndu ki nyi, aga nda nda səm sər səm. Kə ji ma'yi, ji nggya ar vi səm sər səm.

³⁸ Ama ənggəra ndər Farisi lari Yesu a'yi cina tsi, ji dzəgwa səm sər səm mai, ba da sə dədəgər anə nyi.

³⁹ Kə Thlagə na anə nyi, “Nahyi njir Farisi, hyu sən cina ya cala miya ha ənga cala, ama dəfuwa hyi nyinyi nga nyi ənga dlərbə ba dəmwa'yikur.

⁴⁰ Nahyi nji dza, a'yi Hyal ngə məliya sərə ar babal ənga sərə gwu huda nyi wa?

⁴¹ Maja abər hyu ləri sərə ara hyu cala anə nji tətə dənəma kalar sə wu da cici anə hyi.”

⁴² “Sər təhudə anə hyi njir Farisi arya hyu həbiya pathlə wu sə kumo anə Hyal alaga wu sə kukushu kəra hyu uya patə ənggər sukwar hyali ənga sə kisəu. Ama kə hyi dzəgwa piyari nu sərə tsa'a hya məl ənga yiwu Hyal. Sə'yar kə nga hya kyaga məl a'yi hya piyari alenyi sə mai.”

⁴³ “Kawa mau, njir Farisi arya hya vər yiwu nja nə hyi vir gya tsapəu wu umbwa daḅə dzə njir Yahudiya, ənga tsu nja usa hyi ar sugu.

⁴⁴ Kawa anə hyi njir Farisi arya a dar hyi ənggər hu kəra dədəwa nja vər ḅə a dar ara gərə ənga sənkur.”

⁴⁵ Kə pathlə wu pama maləmə highiḅə nə dladə Musa na anə Yesu, “Maləmə ma gu na sə'yar kə abangau, na'ya ma a nggəliya 'yar gau.”

⁴⁶ Yesu shadəwa, ji na, “Kawa anə hyi, nahyi maləmə highiḅə nə dladə nə Musa, arya nahyi fənggər nyi anə nji sə tədəḅəu kəra da dzadzau nda hau, ama nahyi ənga kərhyi a sən həri alaga zər tsa hyi zəmə aga dləwa nda əni mai.

⁴⁷ Sər təhudə anə hyi, arya hyi həriya hu mənəhə nə nabi'yar kəra əjir hyi 'yar ngə tsəya nda.

⁴⁸ Agabangau, a cabiyari abər a hənggər hyi ənga sərə əjir 'yar məliya abər kakalə nga nyi. Nanda ngə tsəya nabi'yar ba hyi hərna hur nda.

⁴⁹ Ara kə ngə Hyal wu tsətsəlkur nyi nana, abər, ‘Yi wu nda səwa nda nabi'yar ənga cama səse'yar. Ndu nda tsəya alenyi nju pama nda ənga nji ndu nda nə ḅwaḅwatə gagaḁau.’

⁵⁰ Agabangau, nju nda məliya nyi numə anə njir zaman kau, arya culi nabi'yar kəra ndə dləna mbar dzəgwar duniya ba'anə kabəngəkau,

⁵¹ mbari ar mashir Habila, ba shili ar nē Zakariya ndēra nji tsəya wu pama vir thla sē ənga vi cici nē ki Hyal. Yu na anē hyi, nju nda mēlna nyi numa anē nji zaman kau, arya sə'yar kə patəu.

⁵² “Sər təhudə, anē hyi maləmə highiḃə nē dladə Musa arya hyi dana lagu kəra nja sēni Hyal ari, nahyi ənga kərhyi, nahyi gwa mai, ənga nahyi piyari njir yiwu gwa nda gwa tsu mai.”

⁵³ Ənggəra Yesu piyari viya nyi, kə maləmə dladə'yar əkkə'yi njir Farisi dzəgwa dumwa ənga cidə nyi ndu tsətsəbwar ənga yiwa sē paməpamə gangəu.

⁵⁴ Ndu gal lagu kəra nda uya nda vazəya nyi lagur səra ju na.

12

Kughi Ar Kəra Nggya

Ənga Njir Ngguta Nji

(Matiwu 10:26-27)

¹ Ar pəci ta nji gangə kaḃau, kəl ta gangəkura nda cakə ndə dzəgwa jajahə Kərnda aga nda lari Yesu. Kə Yesu dzəguya na anə zəmbəlma nyi'yar tanggərma, abər, “Hya hangəkal ənga thləlam nē njir Farisi, kəra cabiya ənggəra ndu ngguta nji.

² Kalar sə a'yi kəra ndu məl dədəwa kəra gəra nda biyar babal mai, ətsu sə a'yi dədəwa kəra nji gəra nda sən mai.

³ Agabangau, kalar səra hyi nana dədəwa, nju nda nggari ar babal. Ətsu, səra hyi nana a vu himiya ndə zəmə a gu ndəmbwa kəra hahadəu, nju nda hə'una sara dar kəra umbwa.”

Ndəra Nja Kyaga Hivər Nyi

(Matiwu 10:28-31)

⁴ “Nahyi bazhi də'yar, yu na anə hyi, hya sara hivər njira wu sən tsəya kumər dzau, ama ayukudə nyi, sə a'yi ndu bəra sən məliya tsu mai.

⁵ Ama yu nar hyi ndəra hya hivər nyi. Hya hivər Hyal, ndəra ayukudə ji tsəya ngau, ju bəra sən vakuwa ngə a gwu u'ur kətsa. Jiri nga yu na anə hyi, naja nga hya kyaga hivər nyi!

⁶ “A'yi nju dəlna wazha 'yagə məthlə ar kəra peni pathlə wa? Alaga abangau, Hyal a'yi fa'ari ənga zəma nda mai.

⁷ Ənga jiri, shishir kəra hyi ma jijiga nga nda. Agabangau, a sara hya hivər mai. A ndiyar hyi wazha 'yagə ənga mənəhə gagaḃau.

Cabiyə Hənggər Ngau

Wu Yesu Wu Mwar Nji

(Matiwu 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ “Yi wu na anə hyi ətsu, kalar ndəra hənggər abər naja nəḃa nga ja a dumwar nji, nayi tsu, yu nda hənggər abər nəḃa nga ja a dumwar waladi'yar nē Hyal.

⁹ Ama ndəra piyari də wu mwar nji, nayi tsu wu nda piyari nyi wu mwar waladi'yar nē Hyal.

¹⁰ “Kalar ndəra ndər nē didə Zər Ndau, nju nda təfəbiya nyi, ama kalar ndəra ndər nē didə Mambəl Cicau, nju nda təfəbiya nyi mai.

¹¹ “Ma nji həri hyi a ndumwar njir umbwa dəḃə dzau, ənga a ndumwar njir pathla, ənga tsu njira nggurəm nē mələu, hya sara dənga ənggəra hyu nda həbiya kərhyi mai, ənga səra hyu nda na mai,

¹² arya Mambəl Cici wu nda highiḃər hyi səra hyu nda na ar pəci ta.”

Karapau Ar Këra Ndër Gënnna Këra Dza

¹³ Kë vanyi ndë sara wu pama nji na anë Yesu, “Malëmë, nar nyi anë zamë da ja në dë sër fa'a ki dë kërë dër'ya të jì piyari 'ya.”

¹⁴ Yesu shadëwa nyi, jì na, “Nagau! Wa ngë mëlîya dë ndër numë, ënga ndër tøkë sërë dër hyi të jì piyari hya?”

¹⁵ Kë jì dumwa ënga ndër anë nji, jì na, “Hya tsërpër kërhyi, hya nggya ënga hangəkəl ara suna sër duniya a sara mbar hyi, ariya gangəkura sër duniya a'yi ca ngë uya pi mai.”

¹⁶ Kë jì nar nda vanyi karapau, abër, “Vanyi ndër gënnna saya dë, kërë uya barka së zëzëwa gangë gagadäu.

¹⁷ Kë jì mbar dënga wu dëfuwa ja, jì na, ‘Këja vir fiya së zëzëwa dë a'yi mai. Mi nga ya mël kabangəka?’

¹⁸ “Kë jì na anë kërny, ‘Ənghəng! A sənî yi sërë ya mël. Ya tətəlna tsam'yar kau, ba ya dzəgwa həriya nggunggurəma nyi, kërë sənî həri së zëzëwa dë ënga alenyi kar dë.

¹⁹ Ya dzəgwa nar nyi anë kərđa, “Nagau!” Këja gë ënga së zëzëwa gangəu, kërë ga sən mël thlər əni në fa gangəu. Ga bəliya sar, ga səm, ga sa, ga dzəgwa caguli.’

²⁰ Ama kë Hyal na anë nyi, “Nagë ndë dza! Əshina vu'yi kau, nga yu dləwuri piya gau. Ya dzəgwa lari tara wa ngu nda səm sə'yar kë gë tsəmiya anë kër ngë kau.”

²¹ Yesu kudəna ndër kau, ënga na, “Abangə nga nyi wu nda dë anë kalar ndərə tsəmiya sër duniya anë kërny, ama wu mwar Hyal naja a'yi ndër gënnna mai.”

A Sara Hya Bwanə Nyi Kër

Anə Kərhyi Mai

(Matiwu 6:25-34)

²² Kë Yesu na anë zəmbəlma nyi'yar, “Agabangau, yu na anë hyi, a sara hya ghədər kərhyi ariya nggyabiyar ënga sërë hyu səm ënga sërë hyu sa mai, alaga ar kërë kar dza hyi tsu mai. Ariya piya ndau, a'yi a ndiya sër səm wa, ënga dza ndë a'yi a ndiya sër ha wa?

²³ Ariya pi a ndiya sër səm, dzë tsu a ndiya sër ha.

²⁴ Tsama mē 'yagə'yar gəyi, nandə wu thləka mai ënga nandə wu gəm mai ënga tsu nandə wu pə sə wu val mai, alaga abangau, dër hyi kërë a dəməlmə nga vër səmənə nda. Ya, a'yi hyu ndiya nda ënga dudurkur wa?

²⁵ Wa ngu pama hyi ara bəwakər nyi, ba ja sən cakəri saka pathləu a dar kërë piya ja?

²⁶ Ma nahyi a'yi a sən mëlîya së kushu ənggər kə mai, mi ngë dë hyu bəwakər ënga alenyi sa?

²⁷ Tsama mə jigwal wu gəyi, ənggərə ndu hau. Nandə wu mël thlər alaga shi pa'wa mai. Agabangau, yu nar hyi, alaga təl Solomanu ënga kadakadarkur nyi a'yi saya har kari ənggər nər nda mai.

²⁸ Ma abangə ngë Hyal wu har nyi kar anë jigwal wu a gwar tagəu, kërë a'yi nda əshina ama əzəgəu a fuwar nji a gu u'u, a'yi ju nda har hyi kar a ndiya nda wa? Nahyi njira ënga mbərsa kukushu.

²⁹ “Hya sara ghədər kərhyi, hyu na, ‘Mi nga 'ya wu nda səma ënga mi nga 'ya wu nda sa,’ alaga ‘Mi nga 'ya wu nda ha mai.’

³⁰ Ariya njir duniya njira gərə sən Hyal ngu gal sə'yar kau. Dərhyi kërë a dəməlməu wu sənî abër hyu yiwu sə'yar kau.

³¹ Ama sə tanggərma, ca ngə hya gal təlkur Hyal ənga tsapəkur nyi ba ja nə hyi sə'yar kə patə tsu.

Dəwa Gənna A Dəmälmau
(*Matiwu 6:19-21*)

³² “Nahyi kəra kukushu njir nu da ənga jiri, a sara hya hivər mai, arya dər hyu yiwu ja nə hyi təlkur nyi.

³³ Hya dəlna sərə a'yi ara hyi patəu, hya nə nyi gənna nyi anə nji tətə dənama. Aga hya uya anə kərhyi gənna a dəmälmau, vira kəthla ənga vuyavuya a sən ndzana mai, vira tsu njir həl wu sən pəthləna nda vuwa fa'ari mai

³⁴ Arya vira gənna ngə ari, əna ngə dəfuwa gə tsu.

Mafa'yar Kəra Tsərpəri Kər Nda

³⁵ “Hya tsərpər kərhyi, hya nggya ənga fər kər, ənga pitəllər hyi mbəmbau.

³⁶ Hya da ənggər mafa'yar kəra a vər səkə shilir thlagər kir nda sara wu mini nə hə dzau, aga ma ji shili, ji sa tsa miya dəvau, ba nda nggari nda pahəna nyi ənga kusa.

³⁷ Wu nda da sər caguli anə mafa'yar kə ma thlagər kir nda shili ji thləwa nda lili'u. Jiri nga yu na anə hyi, ju nda zədəna ləgutə dəgal kəra ar dza ja, ja dzəgwa həri nyi sər səm a nda nə mafa'yar kau, ba ja dzəgwa na anə nda nggya mau, hya səm sər səm.

³⁸ Barka anə mafa'yar kə kəra thlagər kir nda thləwa nda lili'u ar kalar pəci kəra ji shili tara hathlər vu'yi ənga tara mudlə kadəu, nda vər sə nyi.

³⁹ Nggabiya mau, ma ja abər thlagər ki wu səni pəci kəra ndər həl wu shili wu ki nyi, ju nggya lili'u, naji wu piyari ndər həl a sa pəthlə ki nyi mai.

⁴⁰ Agabangau, kəl hya nggya papabau, arya nahyi wu səni tara ənuwa ngə Zər Nda u wu nda shili ari mai.”

Mafa Tsapəu Ənga
Kəra Gəra Tsapəu

(*Matiwu 24:45-51*)

⁴¹ Kə Biturusu na, “Thlagəu, karapə kau, ar kəra 'ya nga nyi, əndəga ar kəra patər nji ya?”

⁴² Kə Thlagə shadəwa nyi, ji na, “Wa ngə ndər məl thlər kəra nji fər kər ənga ja ənga ndə hahanga? Naja ngə ndə kəra tarki nyi fiya nyi dəgal ar kəra njir məl thlər nyi'yar, aga ja nə nda sər səm ar pəci kəra tsatsa'a?”

⁴³ Mafa kəra thlagər ki nyi shili ji sa thləwa nyi ja vər məl thlər nyi kakaləu, ju da ənga caguli.

⁴⁴ Yu nar hyi jiri, tarki nyi wu nda fiya nyi dəgal ar kəra sə nyi patəu.

⁴⁵ Ama ma ji da, ndər məl thlər kəra dəmwa'yi ngau, ju nda na anə kərnyi, ‘Kəja tarki da a nggyari ara shili kadəu.’ Ba ji nggya aga dəgə njir məl thlər kuwva nyi'yar ənga ju səm ənga sa sə sasa ənga njir sa sə sasa.

⁴⁶ Ma ji məl abangau, tarki nyi wu nda shili kukuthləu ar pəci kəra ji gəra nggani ju shili. Tarki wu sa takasiya nyi ba ja səwa nja vakuwa nyi a vu pama njir ngguta vi, vira ndu vuwa nggya ndu tiwi ənga sələm ba ənga də hir.”

⁴⁷ “Mafa kəra wu səni sərə wu hudə thlagər ki nyi, ama kə ji nggəl ara tsərpəri kərnyi ənga naja a'yi məl sərə ju yiwu mai, nju nda sa dəgə nyi gagadau.

⁴⁸ Ama mafa kəra gəra səni sərə thlagər ki nyi wu yiwu ja məl, ba ji məliya sərə tsa'a nja dəgə nyi, nju nda dəgə nyi kushu. Kalar ndəra nji nə nyi sə gangəu, nju nda gal sə gangə ara ja. Ma ndəra tsu nji nə nyi sə gangə gagadau, nju nda gal sə gangə gagadə sara ara ja.

Yesu Shili Ənga Tətəkə Dzau

(Matiwu 10:34-36)

⁴⁹ “U’u nga yi dla əni wu duniya. Cimə da kabangəkau, a mbəbiyar nji u’uwa nyi!

⁵⁰ A’yi yi ənga bəbətizəma nə ɔwaɔwatə kəra nja məl anə da, hangəkəl da a hya’ari kəl ma nji məliya da.

⁵¹ Hyu nggani abər nggya jamə nga yi shili əni anə duniya ya? Əman de! Yu nar hyi, təkə dzə nga yi shili əni.

⁵² Mbar kabangəkau, wu ki zəməu, nji təfu wu nda təkəbiya dzə paməpamə məthləu, nji makər ar kəra nji məthləu, nji məthlə tsu ar kəra nji makəru.

⁵³ Tada a’yi ənga zər mai, zər tsu a’yi ənga dənyi mai. Ama a’yi ənga kwa nyi mai, kwa tsu a’yi ənga mənyi mai. Miya sal a’yi ənga kwanjili nyi mai, kwanjili tsu a’yi ənga miya sal nyi mai.”

Sənbiya Pəci

(Matiwu 16:2-3)

⁵⁴ Yesu bəra na anə nji, “Ma hyi lari dlama hya’ari sara gyiwu Gwa Tədə Pəci, ba hya na, ‘Nda tədə par nga nji,’ ba par a tədau.

⁵⁵ Ma tsu hyi nggari yambadə a vər sə sara wu lagu Də Fwahəu, ba hya na, ‘Wu nda da kwakwadəu,’ ba ja da abangau.

⁵⁶ Njir ngguta vi! Hyu səni tsamər səra wu duniya ənga a dəməlməu, ama nahyi a sən tsamə ri səra nggyabiya kabangəkə ar kəri mai.”

Basəwa dzau Ənga Ndər Hə Ngau

A Ndə Wu Mwar Pathla

(Matiwu 5:25-26)

⁵⁷ “Mi ngə da nahyi ənga kərhyi a səni tsamiya səra mənahəu hya məl maya?

⁵⁸ Ma ndə wulana ngau a mwar pathla, hya basəwa ənga ja tsu hyar lagu, a’yi abangə mai, ba ja fuwa ngau a gu tsa ndər pathla ba ndər pathla tsu a fuwa ngau a gu tsa dəgala ndər fursəna, ndər fursəna tsu ba ja fuwa ngau a gu fursəna.

⁵⁹ Ya nar ngə jiri, nagə wu biya mai, kəl gə kina patər səra nju nu ngau.”

13

Sha Mau A Shili Əgya Hyal

¹ Kakalər ar pəci kau, alenyi nji a’yi kəra əna, ndə nar nyi anə Yesu ar kəra njir Galili kəra Bilatusu na nja dləna nda ar pəcir nggudə sə anə Hyal nda, kəl ta mashir nda daɔər dzə ənga mashi səra nda vir thla anə Hyalər nda.

² Yesu shadəwa nda, ji na, “Kə hyi nggani njir Galili kə nji tsəya kə nga ndiya patər njir Galili ənga bikə ya?

³ Ya nar hyi, Awau! Ma nahyi a’yi tubi sara ara bikər hyi mai, patəkura hyi, hyu nda kudəna ənggər nanda.

⁴ Əndəga, hyu nggani nji kumo apə cisu kə umbwa dzəgamə dla a gyar kəra nda wu Səliwamu, ba ndə tə kau, nanda nga ndiya patər njir Urshalima ənga bikə ya?

⁵ Ya nar hyi, Awau! Ma nahyi tsu a’yi tubi mai, nahyi ma hyu nda sanakər ənggər nanda.”

Karapau Ar Kəra Bəla Kəra

Gəra Pə Wazha

⁶ Kə Yesu nar nda karapə kau, “Vanyi ndə a’yi ənga wur bəla wu fa nyi. Kə ji shili aga ja sa uya yaya nyi, ama naji uya əlaga zəmə mai.

⁷ Kə ji nar nyi anə ndər səkə fa kau, ‘Tsamiya gəyi, fa makər əshina nga ya vər shili aga ya sa uya wazha ar wur ɓəla kau, ama nayi saya uya mai. Gəmna nyi! Ara mi nga nja piyari nyi ja nyana vi kurthla?’

⁸ “Ama kə ndər səkə fa na anə nyi, ‘Ndə dɛgal, cakəri nyi nji fa pathləu, yu nda labiya dza nyi, ya pər nyi gwaɓa.

⁹ Ma ji səni pə wazha wu fa kau, jaməu! Ma naja a'yi sən pə wazha tsu mai ba ga dzəgwa gəmna nyi.’ ”

Yesu Mbədana Vanyi Mala

Pəcir Bəlsar

¹⁰ Vanyi pəci, Yesu ja vər highiɓə wu vanyi umbwa daɓə dzə njir Yahudiya pəcir Bəlsar,

¹¹ kəja vanyi mala kəra mambəl dəmwa'yi nə nyi shiləgə nə fa kumo apə cisu, ji nggəya nyi naja sən ta'yi pir mai.

¹² Ənggəra Yesu lari nyi kə ji ngga nyi ji na, “Mala, a mbədana ngə ri nji ara shiləgə ngau.”

¹³ Ba ji fəri tsa ja ar ja, ənggau, ba ji ta'yi pir, kə ji fal Hyal.

¹⁴ Kə huɗa ndə dɛgal nə umbwa daɓə dzə njir Yahudiya ndzə ənga Yesu ara ji məliya mala kə jamə pəcir Bəlsar. Kə ji na anə njira əna, “Pəci kwa a'yi nə məl thlər, hya shili wu pəci'yar kə nja sa mbədana hyi, ama a'yi pəcir Bəlsar mai.”

¹⁵ Ama kə Thlagə na anə nyi, “Nahyi njir ngguta nji! A'yi hyu pəlna thlar hyi alaga kwarar hyi, hya ma'yi ənga nda a ndar vir sa 'yimi ar pəcir Bəlsar wa?

¹⁶ Mala kau, kwar Ibrahimu, kəra shatan mbiya nyi nə fa kumo apə cisu, a'yi ɗa tsa'a nja mbədana nyi wu pəcir Bəlsar wa?”

¹⁷ Kə səli mbari patər dawa nyi'yar, ara ndər kau. Ama caguli ənga huɗə pipida nga ara alenyi nji ara sə ɗədəgur kəra ja vər məl kau.

Karapau Ar Kəra Culi Bəla

(Matiwu 13:31-32; Markusu 4:30-32)

¹⁸ Əngwar Yesu, “Abari ngə tɛlkur Hyala? Ənga mi nga nja kyaga kakalə nya?

¹⁹ Naja ənggər culi bəla nga nyi, kəra vanyi ndə həri ji thləkana wu masəmə nyi. Ji hau, ba ji ɗa wu kəra 'yagə'yar liya kir nda a dagwa.”

Karapau Ar Kəra Thləlam

(Matiwu 13:33)

²⁰ Kə Yesu ɓəra yiwa, “Ənga mi nga ya sən gəla tɛlkur Hyala?

²¹ Tɛlkur Hyal ənggər thləlamə nga nyi, kəra mala həri ji gwadəbiya əpou tasa'wu təkə sə makər əni, ba ja dzəgwa thləthlə gagadau.”

Miyar Gwa Kəra Ciciɗəu

(Matiwu 7:13-14,21-23)

²² Ənggəra Yesu mbar lagu ja vər ma'yi a vu Urshalima, ba ji vu alenyi məlmə nggunggurəm ənga məlmə kukushu paməpaməu, ja vər highiɓə anə nji.

²³ Kə vanyi ndə yiwa nyi, ji na, “Thlagəu, nji kushu wacu ngu nda uya mbədə ya?”

Yesu na anə nda,

²⁴ “Hya nərdzau aga hya gwa lagu miyar gwa kəra ciciɗə nə tɛlkur Hyal, ariya nji gangə wu nda yiwu nda gwa, ama nanda sən gwa mai.

²⁵ Ma thlagər ki hya'ari ji hədiya miya ki nyi, hyu nda ta'yi a biya, hyu tsa hyu kədiyau, hyu na, ‘Thlagər ki, pahəna 'ya miya ki.’

Ama ju nda shadəwa nda, 'Nayi wu səni hyi mai ənga vi kəra hyi dla sara ndari.'

²⁶ Hya dzəgwa na ja, 'Namən ngə səm ənga sa əkkə'yi gə ta, ənga tsu a highiḃər gu məlmər 'ya.'

²⁷ Ama ju ḃəra na ja, 'Nayi wu səni vi kəra hyi dla sara ndar mai. Kwaya mə wu dzə ḃa, nahyi nji dəmwa'yi hangəkall'

²⁸ Ar pəci kəra hyu nda lari Ibrahimu, ənga Ishaku, ənga Yakubu, ənga patər nabi'yar wu təlkur Hyal, ama nahyi nər hyi a kədləna hyir nji, ənggau, nga hyu nda tiwi ənga hyu ḃə hira hyi.

²⁹ Nju nda shili sara wu lagu Səbiyar pəci, ənga Gwa tədə pəci, ənga Gya vuya, ənga Də Fwahəu, ndu sa nggya nə səm sər səm nə mini wu təlkur Hyal.

³⁰ Ar pəci ta, alenyi njira wu yukudə ndu nda sha a dumwa, nji nə tanggərma wu nda ḃa njir yukudə, ənga njir yukudə tsu ndu nda ḃa nji tanggərma."

Ənggəra Nggyar Urshalima

Bwanə Nyi Kər Anə Yesu

(Matiwu 23:37-39)

³¹ Ar pəci kə ngə alenyi njir Farisi shili əgya Yesu ndə na anə nyi, "Hya'ari ga kwaya ənggau, arya Hirudusu ju yiwu ja tsəya ngau."

³² Kə ji na anə nda, "Hya nar nyi anə hya tagə kə abər, əshina yu kədlə mambəl dəmwa'yu, ya ḃəra shiləgəbiya nji, əzəgə ma abangau, cəbcikə zəgəu, nga yu sa kudəna thlər ḃa.

³³ Ama yu dumwa ənga ḃə əshina, əzəgəu, ənga cəbcikə zəgəu, arya a'yi ḃa tsa'a anə nabi ja tə a biyar ya Urshalima mai.

³⁴ "Urshalima, Urshalima! Ndər tsa nabi'yar, ənga ndər vavaka njira Hyal səwa ngə a shili ənga tsəka kəl ta gə dləna nda! Aga yidəu nga yu yiwu ya fəri tsa yi ar dza nji ngə pata, ənggər kəra miya təka wu tsəm wazha nyi əgya ja, ama nahyi piyari ḃa mai!

³⁵ Kə ja nju nda piyari hyi kir hyi dzafu! Yu na anə hyi tsu, nahyi tsu ḃəra lar ḃa mai, kəl pəci kəra hyu nda na, 'Ndər barka ngə ndəra dla wu thləmər Thlagəu!' "

14

Yesu Mbədana Ndə Gəra Ngga

Ar Pəcir Bəlsar

¹ Vanyi pəcir Bəlsar, ənggəra Yesu ma'yi a nda səm sər səm wu ki ndə dəgal nər Farisi, nji gangəu pənggəri nyi li.

² Kə vanyi ndə kəra ənga hyi ənga tsi fifi shili əgya Yesu.

³ Kə Yesu yiwa maləmə dladə'yar ənga njir Farisi, ji na, "A ḃar tsa'a nja shiləgəbiya ndə ar pəcir Bəlsar, əndəga awau?"

⁴ Ama kə ndə nggya zəməu. Ənggau, kə Yesu fər tsa ja ar ndə kau, kə ji shiləgəbiya nyi, ji dzəgwa na anə nyi ja ma'yi sə nyi.

⁵ Ənggə ngə Yesu dzəgwa yiwa nda, ji na, "Mi nga hyu məl ma kwara əndəga thlar hyi tədə a gu məla pəcir Bəlsar, a'yi hyu həbiya nyi a biya ənga kusa wa?"

⁶ Kə ndə tini sərə nda na ar kəra yiwa sə kau.

Ga Hər Kərngau Ənggər Nagau

A'yi Vanyi Sə Mai

⁷ Ænggæra Yesu lari wu pama alenyi nji kæra nji ngga aga sëm sër sëm a vør gal vir nggya nji dædægäl anæ Kærnda, kæ Yesu nar nda najaka karapau,

⁸ “Ma nji ngga ngau a ndar vir hæ dzau, a sara ga nda hæ vir nggya nji dædægäl tanggærma mai, ara ma vanyi a nggar nji ndæra ndiya ngæ ænga dægälæu.

⁹ Naja ndæra ngga hyi gyapæu, ju sæn na anæ ngau, ‘Hya'ari, ga næ nyi vir nggya anæ ndæ kau.’ Ænggau, sæli wu mbari ngau, ara gu sha a gyar vir nggya kæra a gya banga ta.

¹⁰ Ama ma nji ngga ngau a ndar vir mini, ma gæ shili, ga gal vi kæra a biyar ya nji kæra gæra nji næ nyi dægalkur ba ga nggya æna, aga ma ndæ kæ ngga ngæ kæ shili, ju sæni na anæ ngau, ‘A ndau ænggau, bazhi da, ga nggya ar vi kæra nji fiya nyi anæ nji dædægäl kau.’ Kæ ngu nda mæliya alenyi nji kæra nji ngga hyi ækkæ'yi nda, nda næ ngæ dægalkur.

¹¹ Arya ndæra hæri kærnyi ar viya sæ tsapæu ba nja tina nyi a gya, ama ndæra tina kærnyi a gya, ba nja hæri nyi adabanga nji.”

¹² Kæ Yesu na anæ ndæ kæ ngga nyi kau, “Ma gæ ngga nji aga sa sëm sër sëm, ænga shili wu mini, ga sara ngga bazhi ngæ'yar, ænga zamæ ngæ'yar, ænga nji gæ hyi, ænga tæwul ngæ'yar njira ænga gænna waci mai, aga vanyi pæci nanda ma nda ngga ngæ tsu. Agabangæ ndu sæn kina ngæ særa gæ mæliya nda.

¹³ Ama ma gu ngga nji aga mini, ngga nji tætæ dænama, ænga nji kukurbæu, ænga nji tæsækænu ænga læfæ'yar.

¹⁴ Lagu kæ nga gu uya barka, ara nandæ wu sæn kina ngæ særa gæ mæliya nda mai. Hyal ænga kærnyi ngu nda kina ngau, ar pæci kæra njir mæl thlær mænähæu, ænga jirkur wu nda hya'ari sarar vir tau.”

Karapau Ar Kæra Caguli Næ Mini Dægäl

(Matiwu 22:1-10)

¹⁵ Ænggæra ndæ nggari sæ kau, kæ pathlæ wu pama njira vir nggya ænga Yesu ar vir sëm sër sëm na anæ nyi, “Ndær barka ngæ ndæra wu nda sëm sër sëm nær mini nær tælkur Hyal.”

¹⁶ Kæ Yesu na anæ nyi, “Vanyi ndæ saya da kæra wu yiwu ja tsæmiya nji aga sëm sër sëm nær mini dægälæu, kæ ji nggari nji gangæu.

¹⁷ Ænggæra pæcir mini kæ da, kæ ji sæwa mafa nyi aga ja ma'yi ja nda nar nyi anæ nji kæra ji ngga, ‘Anda mau, aya a fuwar nji kalar sau wu lagu!’

¹⁸ Ama kæ patækura nda dzægwa na særa da nanda a'yi sæni shili mai. Ndæ tanggærma na, ‘Dzægwa dælbiya fa nga yau, a dær tsa'a ya mai ya nda lari. Usi mæliya da mba dæfu.’

¹⁹ Kæ vanyi ndæ na, ‘Dzægwa dælbiya nga yi thla zæwa pamæpamæ tæfu, ar lagu nga yi kabangækæ aga ya nda dzæguya thlær nga nda, yu kædi ngau, næ da lagu.’

²⁰ Kæ vanyi ndæ bæra na, ‘Dzægwa hæ mala nga yau, agabangæ na ya sæni uya lagu shili mai.’

²¹ “Kæ mafa kæ sha shili ji sa nar nyi anæ thlagæri ki nyi sæ'yar kæ ndæ na kau. Kæ hu da thlagæri ki nyi ndzæ gagaðau, ji dzægwa na anæ mafa nyi, ‘Ma'yi a ndu mælmæ'yar kau kukusa, ga nu lagu dægäl ænga lagu kushu ga nggari da nji tætæ dænama, ænga nji kukurbæu, ænga læfæ'yar, ænga nji tætæ dzau, ga shili ænga nda ænggau.’

²² Ænggærna, mafa nyi a shiliri ji na, ‘Thlagæu, særa gæ na patæ a mæliya ri nji, ama tsu vi gangæu kæra gæra nyau.’

²³ Kæ thlagæri ki bæra nar nyi anæ mafa nyi, ‘Bæra ma'yi a biyar ya mælmæ a ndar lagu dægäl'yar ænga kusha nyi ga nggari kalar ndæra gæ lari aga ki da sa nyau.

²⁴ Ya nar hyi, alaga zəma njira nji ngga tanggərma ta a nda uya nda dər sə kə nji məliya aga mini kə mai.' "

Bwaḅwatə Kəra Nu Yesu

Wu Shili Ni

(Matiwu 10:37-38)

²⁵ Vanyi pəci nji gangəu a vər nu Yesu, kə ji shabiya dzə ji na anə nda,

²⁶ "Kalar ndəra shili aga ja nu da, ma naja a'yi cabiya da yiwukur a ndiya anə dənyi, ənga mənyi, ənga mala nyi, ənga wazha nyi, ənga zamə nyi'yar ənga kwamə nyi'yar, əkkə'yi piya ja ənga kərnyi mai, naja səni da zəmbəlma da mai.

²⁷ Kalar ndəra gəra həri wu dladlakə nyi, ja dzəgwa nu da, a'yi ja kyaga da nəda mai.*

²⁸ "Kəja karapə, ma zəma hyu yiwu ja həriya umbwa dzəgamə a dəməlmau, a'yi ju nggya kwatahəu, ja tsambiya sərə həri kə wu mbari, aga ja tsamiya tara sərə ara ja a səni kudəna həra nyi wa?

²⁹ Ma naja a'yi məl abangə mai, ma həri kə ta'yi wu lagura ghar gənna, patər njira wu nda tərabiya wu lagu ta ndu nda nggushi nyi,

³⁰ nda dzəgwa na, 'Lari ndə kə ji dzəguya həri ama naji səni kudəna mai.'

³¹ "Abangə tsu ma təl kəra ənga njir pa nyi dubu kumou, ju yiwu ja hə pa a nda nə təl kəra ənga njir pa nyi dubu məhlə kumunyi, a'yi ju nggya kwatahəu, ja tsamiya tara dənəma nə pana nji kə a'yi ara ja wa?

³² Ma ji lari abər naja səni mbari mai, tsu nda nadə ju səwa njir sə nyi'yar aga nda bəsəwa nda nggya jaməu.

³³ Abangau nga nyi tsu ma ndəra a'yi piyari sərə ara ja patə mai, naja səni da zəmbəlma da mai."

Karapau Ar Kəra Unau

(Matiwu 5:13; Markusu 9:50)

³⁴ "Unau sə məsahəu ngau, Ama ma unə caḅənakər, abar nga ju sən shabiya kərnyi a shila?

³⁵ Tsu ja sən da mənahə mai, alaga aga gwaḅa, kəl ba nja pəna wacu. Ndəra ənga himi ngga, ja nggari."

15

Karapau Ar Kəra Təmahə Sasa

(Matiwu 18:12-14)

¹ Ənggəra njir tsəm budau ənga alenyi "njir bikau" A vər shili aga nda ngga highiḅə nə Yesu,

² kə njir Farisi ənga maləmə dladə'yar dzəguya jiga miya nda vər na, "Lari gəyi! Ndə kə a shabiya ri ja kərnyi bazhiya njir bikau, əkkə'yi sər səm nga ju səm ənga nda."

³ Kə Yesu nar nda najaka karapau:

⁴ "Nja na zəma hyi ənga təmahəu gharu, kə zəma nyi sanakər, a'yi ju piyari ədləkumunyi apə ədlau ar vir bəlari nda, ja ma'yi a nda gal kəra sa kə wa?

⁵ Maja nər nyi ri, hu da ja wu pida, ja dzəgwa fəri nyi ar papadla ja,

⁶ ja həri nyi a ndu ki, ja dzəgwa ngga bazhi nyi'yar ənga njira ju nggya ənga nda, ju na anə nda, 'Dləwa da mau ənga caguli ara a nər yau təmahəu da ta sa ta!'

⁷ Ya vər na anə hyi, abangau nga nju caguli a dəməlmau ma ndə zəmə tubi, a ndiya nji cicau ədləkumunyi apə ədlau, kəra gəra bəra yiwu tubi."

* **14:27** Wu dladlakə cabiya ḡwaḅwatə kəra ndu sa a vər nu Yesu.

Karapau Ar Këra Kwaða Këra Sa

8 “Nja na tsu, mala ënga kwaða nyi kumou, kə zəma nyi sa, mi nga hyu nggani ju nda məla? A'yi ju mbəbiya u'u wu pitəlla ja dzəgwa tsəkəbiya ki kə ënga hangəkal kəl ji nər wa?”

9 Maja nər kwaða kau, ju ngga bazhi nyi'yar ënga təwul nyi'yar, ju na, ‘Dləwa dā mau ënga caguli, ara a nər yau kwaða dā kəra sa ta.’

10 Abangə tsu yu nar hyi, sər caguli ngau anə waladi'yar nə Hyal ma ndə zəmə ndər bikau tubi.”

Karapau Ar Këra Tada

Këra Cabiya Yiwukur

11 Kə Yesu dumwa ënga ndər ji na, “Vanyi ndə a'yi dədəməu kəra ënga wazha məthləu.

12 Zər kəra kushu wu pama nda na anə dərnda, ‘Tada, nə dā nji kabangəkə səra wu dā nə dā ma ga təri.’ Kə dən̄yi təkəya nda sər fa ki.

13 Ayukuda pida kushu, kə zər kə fa'ari səra dər nə nyi patəu, ba ji piyari ki. Kə ji ma'yi a ndu vanyi məlmə kəra a biyar ya 'yi'yir nda. A ndəna kə ji tsəya səra ara ja patə a ndu nggya nə pəpəltəkur.

14 Ayukuda a tsiyari ja səra ara ja patəu, kə wuḅau dəmwa'yi gagaḁau shili wu məlmə kau, naja tsu a gwar ja wu ḅwaḁwatə ara tsu sə nyi a'yi mai.

15 Kə ji ma'yi a nda gal sər məl ara ndər məlmə kau, kə ndə kə səwa nyi a nda ḅəla fəshiu nyi.

16 Ju gal sər səm fəshiu kə aga ja səmku, ama ndər nə nyi a'yi mai.

17 Ənggəra ji shili wu hangəkal nyi, kə ji na, ‘Kəja njir məl thlər anə dədə a vər tətəl ënga sər səm, nayau ətsu a vir tau ënga wuḅau ənggəu!

18 Yu hya'ari yu sha a ndara dədə ya nda nar nyi, “Tada, a məliya ri yau bikau anə Hyal, ënga anə ngau.

19 Nayi ḅəra dā tsa'a nja ḅəra ngga dā ënga zər ngə mai. Fiya dā ya dā ənggər pathləu wu pama njir məl thlər ngau.”

20 Kə ji hya'ari ji ma'yi a ndara dən̄yi.

“Ma tsu ja nadəu, kə dən̄yi tsamə ri nyi. Kə dən̄yi təhudə əgya ja, ji dzəgwa hya'ari ənga hwi, ji nda mbari zər nyi, ji dzəgwa mbunggər nyi dzau.

21 Kə zər nyi na, ‘Tada, a məliya ri yi bikau anə Hyal ënga anə ngau. Nayi ḅəra dā tsa'a nja ḅəra ngga dā ënga zər ngə mai.’

22 Ama kə dən̄yi nggari mafa nyi'yar, ji na, ‘Ənga kusa! Shila mau ënga ləgutə mənəhəu, hya har nyi. Har nya mau shishi'wu ënga ḁiḁi,

23 nja ḅəra dla ënga thla nggənggəthlə ta aga nja tsəya, aga mənə səm, mənə caguli.

24 Arya zər dā kə dədəmə tətə nga ja ama kabangəkə a dər ja a'yi ënga pi. Dədəmə sasa nga ja, ama kabangəkə a nər nyir nji.’ Kə ndə gu caguli gagaḁau.

25 “Wu pəci kabangəkəu, zər dəgal nyi kəra ma'yi a gwa tagəu, a vər si nga ja. Ənggəra ji dā ləhəu, ba ji nggari nja vər tsa kangga, ënga nja vər fəl.

26 Kə ji nggari mafa ki kau, ji yiwa nyi səra a vər dā.”

27 “Kə mafa kə na, ‘Məshikər ngə ta ngə shili, ca ngə dər hyi məliya nji tsəya thla nggənggəthlə ta ara zamə ngau sha shili wu ki jaməu.’”

28 “Ama kə hu dā zama nyi kə ndzə gagaḁau, kə ji nggəl ara vu ki. Kə dərnda biya ji biya səsəkuya nyi kər aga ja vu ki.

29 Ama kə ji shadəwa nyi anə dən̄yi ji na, ‘Lari gəyi, wu patər fa'yar kau, ya vər məl thlər ənggər mafa, nayi saya nggəl ara məl səra gə na mai, alaga

abangau, nagə saya mbari alaga zər ku aga ya ngga bazhir 'wa da'yar aga 'ya tsəya 'ya səm mai!

³⁰ Ama ənggəra zər ngə kə sha shili, ndəra ma'yi ka nda tsəya gənna ngau wu səsukur, kə gə dzəgwa tsəya nyi thla ta kəra ndiya ənga nggənggəthlau.'

³¹ Kə dənyi na anə nyi, 'Zər da, alaga nuwa nga gə ənga yau, patər sərə ara yau, nə ngə ngau.

³² A dər tsa'a mənə caguli ənga hufə pipida, ara zamə ngə kə a təri, kə ji bəra sha shili ənga pi, ndə sasa nga ja, ama kabangəkə a nər nyir nji.' "

16

Karapau Ar Kəra Ndər Dləwa Dzə

Kəra Gəra Ənga Jirkur

¹ Yesu na anə zəmbəlma nyi'yar, "Nji sayi məliya vanyi ndər bərba kəra nə nyi kari nyi anə ndər dləwa nyi aga ja tsamə anə nyi. Wu yukuda nyi, kə nji shili ənga dāhəu anə nyi ənggəra ndər dləwa nyi a vər ndza kari nyi.

² Kə thlagəri ki kə ngga ndər dləwa nyi, ji na anə nyi, 'Mi nga ya vər nggari ar kəra gə ka? Shili ga nar da ar kəra sərə gə mənə, ara tsu gu nda nggya ndər dləwa da mai.'

³ Kə ndər dləwa nyi kə na wu dəfuwa ja, 'Thlagəri ki da wu nda kədlə na da wu thlər, mi ya dzəgwa mələ? Kəja na ya səni zəwa mai, səli tsu wu tə da ara kədiyau.

⁴ Ənghəng! A səni yi sərə ya məl, aga nja nda dləwuri da a vu kir nda, ma ji kədlə na da wu thlər da.'

⁵ "Kə ji ngga patər njira thlagəri ki nyi a vər nu nda məl. Ji yiwa ndə tanggərma ji na, 'Yidau ngə thlagəri ki da a vər nu nga?'

⁶ Ji na, 'Təm nər mal gharu.'

"Kə ndər dləwa nyi kə na, 'Həri ləkakadə ngau, ənga kusa, ga tsəfəri təm təfu kumunyi.'

⁷ Kə ji nar nyi anə vanyi ndau, 'Kari nagə tsu, yidau nga nju nu nga?' Naja tsu kə ji na, 'Kayiwa uhi gharu ngau.' Ndər dləwa nyi kə na, 'Həri ləkakadə ngau, ga məliya ja da buhu cisu kumunyi.'

⁸ "Kə thlagəri ki ndər dləwa kəra gəra jirkur kə faliya nyi ara ji cabiya tsətsəlkur. Arya njir najaka pəci, a səni məl thlər ənga tsətsəlkur nda a ndiya njir lagu mbəmbəl."

⁹ Yesu dumwa ji na, "Ya vər na anə hyi, hya məl thlər ənga gənnar hyi aga hya uya bazhi anə kərhyi. Lagu kə ngə ma thlər gənnar hyi a ta'yi ri, nju sa dləwuri hyi a vu ki nə kəra gəra kudau.

¹⁰ Ma ndəra nju sən fiyafə ənga ja wu sə kushu, nju sən fiyafə ənga ja wu sə dəgal tsu. Ma ndə kəra nji gəra sən fiyafə ənga ja wu sə kushu, nju sən fiyafə ənga ja wu sə dəgal tsu mai.

¹¹ Ma nahyi a'yi məl thlər kəra tsa'a miya dəfu ənga gənnə nə duniya mai, wa ngə nda fər kər ənga hyi ja nə hyi gənnə nə jirkura?

¹² Ma tsu nahyi a'yi məl thlər tsa'a miya dəfu ənga gənnə ndə mai, wa nga nda nə hyi nər hya gənnə?"

¹³ "Ndər sən mafakur anə thlagər ki paməpamə məthlə a'yi mai, ara ju nda yiwu vanyi ba ja piyari vanyi ənga ju nda həya kər anə vanyi ba ja didana vanyi. Nahya sən dabəri nu Hyal ənga gal gənnə mai."

Alenyi Highiə Nə Musa

(Matiwu 11:12-13; 5:31-32)

¹⁴ Njir Farisi njir yiwu gænna ngau, ænggæra ndæ nggari særa Yesu na ba ndæ tsærauna nyi.

¹⁵ Ama kə Yesu na anə nda, “Nahyi ngə njir yiwu hya canə nyi anə nji abər nji cici nga hyi. Ama Hyal ju səni dəfuwa hyi. Səra nju lə dəgalkur anə nda, nanda ngə dididi wu mwar Hyal.”

Cakau Ar Kəra Highiəu

¹⁶ “Kəl ta Yahwana ndər məl Baβətizəma shili, highiəu nə dladə nə lagu Musa ənga nə nabi'yar ca ngə ənga nju məl thlər əni. Ama dzəguya ənga Yahwana ndər məl Baβətizəma, ænggəra nji tətəlna ndəshigu məsahəu nə təlkur Hyal, kalar ndau a vər gal lagu aga ja də a gwa.

¹⁷ Dəməlməu ənga gyu'yi a səni sanəkər, a ndiya sə ænggər camwadi wu ndər zəmə sara wu dladə nə lagu Musa a tədəu a gyu'yi.

¹⁸ Ndəra kədləna mala nyi, kə ji hər vanyi mala, ndər dlənga mala ngau. Ənga tsu sal kəra həri mala kəra sal nyi kədləna ndər dlənga mala nga ja.”

Ndər Gænna Ənga Liyazaru

¹⁹ “Vanyi ndər gænna a'yi kəra wu ha kari nə gænna gangəu paməpaməu, ənga ju səm sər səm məsahəu kalar pəci.

²⁰ A biya miya ki nyi, vanyi ndər kədi a'yi kəra nja ngga ənga Liyazaru, ənga dza ja patə ənga mbəlgəu. Nju shili ənga ja, nja sa pina nyi əna kalar pəci.

²¹ Naja tsu ənga hudə pipida ma ji səni uya alaga səra tədəu sara dar vir səm sər səm nə ndər gænna kau, patə əkkə'yi hya wu sa nadə mbəlgə nyi kau.”

²² “Pəci shili ba ndər kədi kə tau, kə waladi'yar həri nyi ka nda fiya nyi ar vir nggya mənahəu ənga Ibrahimu. Ətsu ba ndər gænna kə tau ba nji hədəna nyi.

²³ Ji thləwa kərnyu wu u'ur kətsa, ja vər sa bwaβwatəu. Ənggəra ji hya'anəkər a dəməlməu, kə ji lari Ibrahimu nadə nanda ənga Liyazaru.

²⁴ Kə ji ngga nyi, ji na, ‘Tada Ibrahimu, təhudə əgya yau, ga səwa Liyazaru aga ja fuwa zər tsa ja a gwu 'yimi aga ja fəri ar kyara yau ya nggari shishi'wu, arya ya vir lari bwaβwatə wu u'u kau!’

²⁵ “Ama kə Ibrahimu na, ‘Zər də, ga dəngari ja, pəci kəra gu duniya, nagə ənga sə mənahəu papatəu, ama Liyazaru nə nyi a lari ja bwaβwatəu. Ama kabəngəkə pəcir nggari məsahəkər nyi ngau, ama nagau wu bwaβwatə nga ngau.

²⁶ Kə ma mai, wu pama 'ya əkkə'yi hyi ka'u dəgal ənga dzəgamə a'yi, kəra nji məliya ara nja sara vəlna sara ndara hyi a shili ngau, alaga sara ngau a ndara hyi.’

²⁷ Kə ndər gænna kə na, ‘Tada, ma abangə ja, yu kədi ngau, səwa nyi a ndu ki dədə,

²⁸ arya zamədə'yar a'yi təfu, ja ma'yi ja nda kughiya nda, a sara nda bəra shili ngə ətsu, a shili wu bwaβwatəu.’

²⁹ “Ibrahimu shadəwa nyi, ‘Zamə ngə'yar a'yi nda ənga highiəu nə Musa ənga tsəfə nə nabi'yar, nda sə himi səra ndu na.’

³⁰ Kə ndər gænna shadəwa nyi, ji na, ‘Awau, tada Ibrahimu, ma ndə hya'ari sara vir tau ji sha ndara nda, ndu tubi.’

³¹ Ama kə Ibrahimu na, ‘Ma tsu nanda a'yi nggari highiəu nə Musa ənga tsəfə nabi'yar kə mai, alaga vanyi ndə hya'ari sara vir tau, nanda sa sə himi anə nyi mai.’ ”

17

*Bikau, Mbɔrsa
Daɓa Ɗnga Thlɔr*

(Matiwu 18:6-7,21-22; Markusu 9:42)

¹ Yesu na anɛ zɛmbɛlma nyi'yar, "Sɛra wu daɓaga mɛliya nji nda mɛliya bikau a'yi cumu. Ama sɛr tɛhudɛ anɛ ndɛra ju shili lagu nyi.

² Kuji anɛ nyi, nja mbiya bɛra ar fɛlanga ja, ba nja vakuwa nyi a gwar dɛl dɛgal a ndiya ja mɛliya zɛmɛ wu wazha yididɛ'yar kɛ njir nu da mɛliya bikau.

³ Hya tsamɛ sɛra hya mɛl ja.

"Ma zamɛ ngau mɛliya ngɛ bikau, ga kughiya nyi, ma ji na a tubir yau, tɛfɛbiya nyi.

⁴ Ma ji mɛliya ngɛ bikau pamɛpamɛ mɛdɛfɛ wu pɛkɛ pathlɛu, kɛ ji bɛra sha shili ja vɛr na, 'A mɛliya ngɛ ri yi bikau yafa da,' ba ga tɛfɛbiya nyi."

⁵ Kɛ cama sɛsɛ'yar kɛ na anɛ Thlagɛu, "Cakɛri mbɛrsar 'ya ja da ɛnga dɛnamal!"

⁶ Kɛ Thlagɛ shadɛwa nda, ji na, "Ma mbɛrsa hyi a'yi ɛnggɛr culi bɛla, gu sɛni na anɛ wu dɛgal kau, 'Kucina kɛr ɛnggau ga ciya kɛr a gu tsadau,' ju nda mɛl sɛra gɛ na."

⁷ "Ma mafa ngɛ si sara a gwar vi zɛwa ɛnga sara vir bɛla, gu nda na anɛ nyi, 'Usi ɛnga si! A ndau ga nggya, ga sɛm sɛr sɛm ya?"

⁸ Awau, ngu nda na anɛ nyi, 'Mɛliya da sɛr sɛm nɛ wagɛu kwatahɛu, ga dzɛgwa tsɛrpɛri kɛrngau ba ga hɛri da a shili ya sɛm ya sa, kadivira ga dzɛgwa sɛm ga sa nɛ ngau'

⁹ Gu nda na usi anɛ mafa ngau ara ji mɛliya sɛra tsa'a ja mɛl ya?

¹⁰ Abangɛ nga hyi tsu, ma hya mɛliya ri sɛra thlagɛr kir hyi nar hyi hya mɛl, hyu nda na, 'Na'ya mafa ngɛ wacu. A mɛliya ri 'ya sɛra nju yiwu 'ya mɛl.' "

Yesu Shilɛgɛbiya Njir Pibi Kumou

¹¹ Ɛnggɛra Yesu mbari lagu ja vɛr ma'yi a vu Urshalima, ndɛ dzɛgwa ɓau wu kɛl kɛra wu pama Samariya ɛnga Galili.

¹² Ɛnggɛra ja vɛr vu mɛlmau, kɛ njir pibi kumo thlɛwa nyi. Ndɛ ta'yi tuwara tsalɛu,

¹³ ndɛ dzɛgwa ngga ɛnga dɛhɛu dɛgalɛu, "Yesu ndɛ dɛgalɛu! Ga tɛhudɛ ɛgya 'ya!"

¹⁴ Ɛnggɛra Yesu lari nda, kɛ ji na anɛ nda, "Ma 'ya mau hya nda canɛ nyi kɛrhyi anɛ pubu." Kɛ ndɛ ma'yi, ar lagu ba ndɛ da jamɛu.

¹⁵ Pathlɛ wu pama nda, lari abɛr a dar ja jamɛu, kɛ ji sha shili, ja vɛr fal Hyal ɛnga dɛhɛu dɛnama gagaɗau.

¹⁶ Ji bɛliya undi a dumwar Yesu, ja vɛr usa nyi. Naja tsu ndɛr Samariya ngau ndɛra nji didana.

¹⁷ Kɛ Yesu yiwa, "A'yi nji kumo nga nji mɛliya jamɛ wa? Ɛmani ngɛ aleniyi nji ɛdlɛ ka?"

¹⁸ Mi ngɛ da kɛl mɛthlɛpi kɛ ngɛ sha shili ja sa cabiya usaku nyi anɛ Hyala?"

¹⁹ Yesu dzɛgwa na anɛ nyi, "Hya'ari ga ma'yi sɛ ngau, mbɛrsa ngau a mɛliya ngɛr jamɛu."

Shilɛr Tɛlkur Hyal

(Matiwu 24:23-28,37-41)

²⁰ Aleniyi njir Farisi yiwa Yesu pɛci kɛra tɛlkur Hyal wu nda shili, kɛ ji na anɛ nda, "Shiliri tɛlkur Hyal a'yi ɛnga li ɛnga nju nda tsamiya mai,

²¹ ndər nda na tsu, ‘Kəja ja,’ ənga ‘Wa ta ja,’ a’yi mai, arya təlkur Hyal wu pama hyi nga ja.”

²² Kə Yesu dzəgwa na anə zəmbəlna nyi’yar, “Pəci a vər shili kəra gu nda yiwu ga lari zəma pəci nə Zər Ndau, ama na ga nda lari mai.

²³ Nju nda na anə hyi, ‘Wa ta ja a ndəna,’ ənga tsu ‘Kəja ja ənggau.’ Ama hya sara ma’yi hya nda tsamə nyi mai.

²⁴ Ənggər səm nə par kəra wu cabiya mbəl nyi ar kuđiyar məlmə ba’anə vanyi kuđiyar məlmə kəra kalar ndau wu lari, abangə shiliri Zər Ndau wu nda da.

²⁵ Ama tanggərma kəl ji lari ɓwaɓwatə gagadəu kwatahəu ənga tsu nji kabəngəkə nda piyari nyi.

²⁶ Ənggəra ji da ar pəcir Nəhu, abangə nga nyi wu nda da ar pəcir shilər Zər Ndau.

²⁷ Nji nggya kəl səm sər səm ənga sa sə sasa, ndu fa’a mathləkə’yi ənga ndu lə ku’yi anə shili, ba’anə shili ar pəci kəra Nəhu gwu kwambwal dəgal ta ari. Kəl ta dəl shida ba ji kuđəna nji patəu.

²⁸ “Abangə nga nyi da tsu ar pəcir Lotu. Nji kəl səm, ənga sa, ndu dəl ənga dəlma, alenyi nji kəl thləka sə paməpamə ənga hər ki.

²⁹ Ama pəci kəra Lotu piyari Sodomu, kə u’u ənga hakil u’u shida sara dəməlmau ba ji dləna nda patəu.

³⁰ “Tangə ənggər ta nga nyi wu nda da ar pəcir shilər Zər Ndau.

³¹ Ar pəci ta, ndəra a dar kəra umbwa, ja sara gya ja vu ki aga vuwa hə sə mai, arə ja sara sana pəci.” “Ndəra a gwa tagə tsu, ja sara sha a su ki aga sa hə kar ha nyi mai.

³² Hya dəngari sərə da ənga mala Lotu!

³³ Kalar ndəra wu yiwu piya ja, ju nda tini. Ndəra gəra yiwu piya ja arya yau, ju nda uya.

³⁴ Yu nar hyi ja, pəci kəra sə kə wu nda da, nji məthlə a vər pida ar sər pida zəmə ba nja həri zəmə ba nja piyari vanyi.

³⁵ Mathləkə’yi məthlə a vər au ar ɓəra, ba nja həri zəmə ba nja piyari vanyi.”*

³⁷ Kə zəmbəlna nyi’yar yiwa nyi, ndə na, “Thlagəu, əman na?” Kə ji shadəwa nda, ji na, “Ma vi kəra sə tətə ari əna ngə kwadəgəu wu daɓau.”†

18

Karapau Ar Kəra Ndər Pathla

Ənga Malatəsəl

¹ Yesu nar nyi najaka karapə anə zəmbəlna nyi’yar aga ja highiɓəri nda aga nda dumwa ənga ndər anə Hyal parangə, a sara nda həda mai.

² Ji na, “Wu vanyi məlmə vanyi ndər pathla a’yi kəra gəra hivər Hyal ənga kəra gəra tal nji.

³ Wu məlmə kə vanyi malatəsəl a’yi kəra a vər shili parangə əgya ndər pathla ja vər kədi nyi ju na, ‘Dləwari da ga nə da sərə tsa’a aga nə da a dumwar dawa da.’

⁴ Tanggərma ba ji nggəl, ama wu yukudə kə ji na wu dəfuwa ja, ‘Alaga kə a’yi yu hivər Hyal mai, nayi tsu wu tal nji mai,

⁵ ama ara ənggəra mala kə ɓwanə da kər ənga shili ar kər ar kər, yu nə nyi sərə ju yiwu kau, a sara gangəkura shili nyi kə a nda nə da həda!’ ”

* **17:35** Alenyi tsəfə nə dəfəmə cabiya abər kəja sərə vir jiga **36na:** “Shili məthləu a gwa tagəu, ba nja həri zəmə ba nja piyari vanyi.” † **17:37** Najaka ndər ngə cabiya shili nə Yesu.

⁶ Kə Thlagə na, “Nggara mə ja sərə ndər pathla kəra gəra jirkur kə na!

⁷ Kə hyi nggani, Hyal a yiwu nda nə nyi sərə tsa'a anə nji nyi kəra ji dəmbiya kəra wu tiwi anə nyi wu'yi ənga puci sərə ndu kədi wa? Naja 'yi wu nda dləwari nda ənga kusa wa?

⁸ Yu na anə hyi, ju nda nə nda sə tsa'a kəra ndu kədi kukusa. Ama ma Zər Nda wu nda sha shili, wu sa thləwa ja njir mbərsa wu duniya kə ya?”

Karapau Ar Kəra Ndər Farisi

Ənga Ndər Tsəm Budau

⁹ Yesu na najaka karapə anə njira həri Kərnda abər nji tsapəu nga nda, nda dzəgwa didana alenyi nji.

¹⁰ Ji na, “Nji sayi məliya nji məthlə kəra ma'yi a gwu ki Hyal aga nda gwa ndər ənga Hyal. Pathlə wu pama nda ndər Farisi, ənga vanyi ndə kə ndər tsəm budau.

¹¹ “Kə ndər Farisi hya'ari ji ta'yau, ji dzəguya ndər anə Hyal ja vər na, ‘Hyal, a usa ngə ri yau ara nayau a'yi ənggər alenyi nji mai, njir həl, njir dlərbau, nji səsu. Nayi tsu a'yi ənggər ndər dləwu budə kə mai.

¹² Yu hə zəmətsini məthlə wu sugu, yu həbiya pathləu wu sə kumo patə kəra yi uya.’

¹³ “Ama kə ndər dləwu budə kə ta'yu nadəu, naja a'yi də tsa'a ja hya'ana liya ja a dəməlmə mai, kə ji cabiya tətəwakur nyi, ja vər na, ‘Hyal, təhudə əgya yau, nayi ndər bikau!’ ”

¹⁴ Yesu na, “Yi wu na nə hyi, ndər tsəm budau, ji sha a ndu ki nyi gəra bikau wu mwar Hyal, a'yi ənggər ndər Farisi mai. Arya kalar ndəra həri kərny, nju nda həya nyi. Ama ndəra həya kərny, nju nda hya'ana nyi.”

Yesu Fər Nyi Barka Anə Wazha

(Matiwu 19:13-15; Markusu 10:13-16)

¹⁵ Alenyi nji shili ənga wazha aga Yesu a fənggər nda barka. Ənggəra zəmbəlmə nyi'yar ləri abangau, ba ndə tsa ar kəra nda.

¹⁶ Ama kə Yesu ngga wazha, ji na, “Piyara mau wazha yidədə nda shili əgya yau. Hya sara ka nda mai. Arya, təlkur Hyal anə nji ənggər nanda nga nyi.

¹⁷ Ənga jiri yu na anə hyi, kəmir ndəra gəra dləwuri təlkur Hyal ənggəra zər kushu wu dləwu, naji wu sən vwagwa mai.”

Ndə Bərba Kəra Wu Tədəmwə

¹⁸ Vanyi ndər tədəmwə nə Yahudiya yiwa Yesu ji na, “Maləmə, ndə mənəhəu, mi nga ya məl ya uya pi gəra kudə?”

¹⁹ Kə Yesu na anə nyi, “Ara mi gu ngga də ndə mənəha? Ndə mənəhə a'yi mai kəl Hyal wacu.

²⁰ A səni gau sərə dladəu cabiya, ‘Ga sara tsa ndə mai. Ga sara məl səsukur mai. Ga sara həl mai. Ga sara thla fati ar kəra ndə mai. Ga sara dlərbə ndə mai. Ga gənggər nyi səli anə dəngə ənga məngəu.’ ”

²¹ Kə zər baduwari ta na anə nyi, “A 6ələr yi sə'yar kə patə tsu yi zər kushu. Mi ngə sərə hya?”

²² Yesu nar nyi, “Sə zəm wacu ngə hyau anə ngau, ma gu yiwu ga də ndə tsapəu, ga ma'yi ga nda dəlna patər sərə ara gau, ba ga təkəna gənnə nyi anə nji dadali, gu uya akkəri a dəməlməu. Ba ga dzəgwa shili aga ga sa nu də.”

²³ Ənggəra ji nggari abangau kə zər baduwari kə ndalər bama, kə ji ma'yi ənga hudə ndzəndəu, ara naja ndər bərba gagadəu.

²⁴ Ənggərə Yesu lari dəfuwa ja a ndzə ri, kə ji na, “Wu nda də dzadzau gagadau anə njir gənna nda gwu təlkur Hyal!

²⁵ Arya wu nda də batsə anə dləgwam ja tərəbiya wu liya libəra, a ndiya ndər gənna ja vu təlkur Hyal.”

²⁶ Njira nggari ndər kə ndə yiwa nyi, ndə na, “Ma abangə nga nyi, wa ngu sən uya mbəda?”

²⁷ Yesu na, “Səra gərə sən də ngau, anə ndau, ama anə Hyal batsu.”

²⁸ Kə Biturusu shadəwa, ji na, “Kəja 'ya piyari sə patə 'yi nu ngau.”

²⁹ Yesu shadəwa nyi, ji na, “Wu sən yau abangə, yu nar hyi jirkura nyi tsu, kalar ndəra piyari ki ənga zamə'yar, ənga kwamə'yar, ənga tada ənga ama ba əkkə'yi wazha ənga fa arya təlkur Hyal

³⁰ Ju nda uya gangəu a adabanga sə'yar kə ji piyari ənggau wu duniya kau, wu duniya kəra wu shili kə tsu pi kəra kudau.”

Yesu Bəra Ndər Ar Kəra

Culi Tə Kəra Ji Wu Nda Tau

(Matiwu 20:17-19; Markusu 10:32-34)

³¹ Kə Yesu həri zəmbəlma nyi'yar kumo apə məthlə a ndar batiti, ji na anə nda, “Kəja, mən wu mai a vu Urshalima, vi kəra səra nabi'yar tsəfəri ar kəra Zər Nda wu nda nyabiya dzau.

³² Nju nda ləri nyi anə njira a'yi njir Yahudiya mai, aga nda didana nyi, nda nə nyi bwaḡwatəu, nda dzəgwa təfəri nyi tuli.

³³ Ndu nda dəgə nyi ənga wuda, nda tsəya nyi, ama pida makərkura nyi ba ja hya'ari sara vir tau.”

³⁴ Ama zəmbəlma nyi'yar nggabiya sə kə Yesu na kə mai. Dədəwa ngə səra ndər kə cabiyya anə nda, ca ngə də nandə səni nggabiya mai.

Yesu Mbədana Ndər Kədiyau

Kəra Ləfau

(Matiwu 20:29-34; Markusu 10:46-52)

³⁵ Ənggərə Yesu dla ləhəu wu dzəri Yariko, kə ja ndə ləfau a vər nggya ar thlər pa lagu, ja kədiyau.

³⁶ Ənggərə ji nggari nji gangəu a vər tərəbiya, kə ji yiwa sau ji na, “Mi nga vər də?”

³⁷ Kə ndə na anə nyi, abər, “Yesu ndər Nazəratu nga vər tərəbiya.”

³⁸ Kə ji hya'ana dəhəu ji na, “Yesu! Zər Dawuda! * Təhudə əgya yau!”

³⁹ Njira a dumwa ndə kughi anə nyi aga ja hədiya miya ja. Ama kə ji bəra hya'ana dəhəu gagadau ja vər na, “Na gə, Zər Dawuda, təhudə əgya yau!”

⁴⁰ Kə Yesu ta'yau, ji na, “Shila mau ənga ja ənggau.” Ənggərə ji shili ləhəu, Yesu yiwa nyi,

⁴¹ “Mi nga gu yiwu ya məliya nga?” Kə ləfə kə shadəwa, ji na, “Thlagəu, ya yiwu ya ləri sau.”

⁴² Yesu na anə nyi, “Ləri sau! Mbərsa ngau a pahənari liya gau.”

⁴³ Aga zəmə kə liya ja ləri sau, kə ji nu Yesu, ja vər dləvə Hyal. Ənggərə nji ləri sə kə də kau, kə ndə patə fal Hyal.

19

Yesu Ənga Zakka

* **18:38** Najakə ngə thləmə kəra nji nə nyi anə Yesu ndər mbəda nji. A'yi cabiyya abər Dawuda ngə tada yaya nyi mai, ama sara wu culi nyi ənggərə nabi dədəm'yar nana. Tsamiya Luk 1:32; 4:31.

- ¹ Yesu vu Yariko, ja vər tərabiya wu hu da mөлma nyi,
² kə ja vanyi ndə dəgal nə njir tsəm budau, kəra nja ngga ənga Zakka. Naja tsu ndər gənnə,
³ ji da aga ja lari tara wa ngə Yesu, ama naji səni lari nyi mai ara naja ndə tashu, ənga tsu nji gangə gagadau.
⁴ Agabangə kə ji ma'yi a dumwa ənga hwi, kə ji thləwa wu bəla kə ji dagwa, aga ja lari nyi, aya Yesu wu nda tərabiya lagu ta.
⁵ Ənggəra Yesu thləwa vi ta, kə ji hya'anakər a dəmөлmau ji na, "Zakka, kusa ga shida! Əshina yu da məthləpi wu ki ngau."
⁶ Zakka gya ənga kusa, ji dləwuri nyi ənga hudə pipida.
⁷ Ənggəra nji lari abangau, kə ndə mbari ngwungwuni, nda vər na, "Kəjal Wu ki ndər bikə nga ji da məthləpi."
⁸ Kə Zakka hya'ari a'yi ta'yau, ji na anə Thlagəu, "Nggari, ndə dəgal, yu təkəya səra ara yau bwata məthləu, ba ya təkəna pathla nyi anə nji tətə dənəma. Patəkura njira nyi dlərbəri, yu nda shabiya nda sər nda aga fodəu."
⁹ Kə Yesu na anə nyi, "Əshina ma, mbədau a shiliri wu ki kau, naja ma culi Ibrahimu ngau.
¹⁰ Arya Zər Ndaui ji shili aga sa gal nji sasa, ənga ja sa canə nda lagur mbədau."

Karapau Nə Pam Kumou
(Matiwu 25:14-30)

- ¹¹ Tsu nda vər sə himi sə'yar kau, kə Yesu dumwa ənga na vanyi karapə anə nda, ara a dər ləhəu wu dzəri Urshalima, ənga nja vər dənga abər təlkur Hyal wu cabiya dzə aga zəməu.
¹² Kə ji na anə nda, "Nji sayi məliya vanyi ndə dəgal kəra ma'yi a ndu vanyi məlmə nadə aga nja fiya nyi təl ja dzəgwa sha shili.
¹³ Kadivira ja mai, ji ngga kumo wu pama mafa nyi'yar, ji nə nda pam papathlə ji dzəgwa na anə nda, 'Shafəli mau əni kəl yi sha shili.'
¹⁴ Njir məlmə nyi wu yiwu nyi mai. Agabangau, kə ndə səwa cama ayukudə ji mai a ndu məlmə ta abər, 'Na'yu yiwu ndə kə ja dā təl ar kəra 'ya mai.'
¹⁵ "Kə nji fiya ndə kə təl, ji dzəgwa sha shili wu ki. Ənggəra ji shili kə ji səwa nja nggari nyi mafa nyi'yar ta, aga ja səni nubwa kəra ndə uya ar kəra səra ji nə nda.
¹⁶ Ndə tanggərma shili ji na, 'Thlagəu, a uyari yau nubwa pam kumo a dər kəra pam pathləu ta gə nə dā ta.'
¹⁷ Kə thlagəri ki kə na anə nyi, 'Usi mafa tsapəu ndər məl thlər tsa'a miya dəfu! Gə məl thlər ngau, tsa'a miya dəfu ənga sə kushu kəra nji nə ngau, yu məliya ga səm təlkur ar kəra məlmə paməpamə kumou.'
¹⁸ Mafa nə məthləkura nyi shili ji na, 'Thlagəu, a uyari yau nubwa pamə təfu a dər kəra pamə zəmə ta gə nə dā ta.'
¹⁹ Thlagər ki nyi shadəwa anə ndə kau, 'Gə wu səm təlkur ar kəra məlmə paməpamə təfu.'
²⁰ "Kə vanyi mafa shili ji na, 'Thlagəu, kə ja pamə zəmə ngau. Yi pədiya wu kukuzhal, yi dəwana.
²¹ Ara yu hivər ngau, aya na gə ndə dzadzau ngau. Kəja ga fa səra kəra nə gau, gu gəm tsu səra gə kəra thləka na.'
²² Kə ji na anə nyi, 'Nagə mafa dəmwa'yi hangəkal, yu məliya ngə numa ənga səra biya sara wu miya gau! Əngwar gau nayi ndəra nji kəra səni hangəkal nyi, ndər fa sə nji kurthləu ənga yiwu gəm ar vi kəra yi kəra thləka na."

²³ Tsa'a nga nyi, ama mi ngə da nagə fiya gənna da ar vi fə gənna maya, aga ma'yi shili ya uya akkəri ar kəri mai ya?'

²⁴ "Kə ji na anə nji ta ta'yi əkkə'yi ja, 'Dləwura mau gənna dubu pathləu kəra ara ja kau, ba hya nə nyi anə ndəra ənga dubu kumou.'

²⁵ Ama kə ndə shadəwa nyi, ndə na, 'Thlagəu, pamə kumo nga ara ja.'

²⁶ Ji shadəwa, ji na, 'Yi wu nar hyi, ndəra a'yi ənga sau nju nda cakəri nyi. Ndəra kəra a'yi ənga sau, alaga sə kushu kəra a'yi ara ja nju nda dləwuri.

²⁷ Njira dawa da kau, nji kəra gəra yiwu ya da təl ar kəra nda kau, fa'ari nda mau a shili nja tsəya nda wu mwa da.' "

Yesu Vu Urshalima

(Matiwu 21:1-11; Markusu 11:1-11; Yahwana 12:12-19)

²⁸ Ənggəra ji nana abangau, kə ji dumwa a vu Urshalima.

²⁹ Ənggəra Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar vu məlmə Bethfaji ənga Bethlani, məlmə kəra ləhəu wu dzər Urshalima, kəra a dar kəra mə zaitunu. Kə Yesu səwa zəmbəlma nyi'yar məthləu,

³⁰ Ji na anə nda, "Ma'ya mau a vu zər məlmə kə a ndumwar hyi kau, ənggəra hyi vwau, hyu vuwa thləwa zər kwara mbamba ar sə'yi, kəra nji gəra saya dari, hya pəlna nyi hya hər da a shili.

³¹ Ma nji yiwa hyi, 'Mi ngə da hyu məl abanga?' Kəl ba hya na, 'Thlagə ngu yiwu ja məl thlər əni.' "

³² Njira nji səwa, ndə ma'yi, kə ndə thləwa kalar sau ənggəra Yesu nar nda ta.

³³ Nda vər pəl nyi ja, kə thlagəri kwara nyi na anə nda, "Aga mi nga hyu pəl nya?"

³⁴ Kə ndə na, "Thlagə ngu yiwu ja məl thlər əni."

³⁵ Kə ndə həri nyi a shila nə Yesu. Ənggəra ndə fər ləgutər nda a dar kwara nyi, kə ndə dləwari Yesu ndə fəri nyi a dar ya kwara nyi.

³⁶ Ənggəra ja vər ɓau, kə nji dzəgwa səya ləgutər nda a gyar lagu.

³⁷ Ənggəra ji shili ləhəu wu dzəri Urshalima, mə tsa ga vi kəra lagu sa gya ar dza gar nə wur Zaitunu, kə daɓər zəmbəlma nyi'yar gangəu daɓau nda vər usa Hyal, nda vər fal nyi tsu ənga ɗahəu ənga ɗənama arya sə ɗədəgər paməpamə kəra ndə lari.

³⁸ Nda vər na!

"Barka a nggyar anə təl

kəra wu dla wu thləmər Thlagəu!

Jaməkur a nggyari a dəməmau,

ənga kadakadarkur anə Hyal!"

³⁹ Kə alenyi njir Farisi kəra wu pama nda na anə nyi, "Maləmə, ga kughi anə zəmbəlma ngə'yar nda nggya zəməu!"

⁴⁰ Ji shadəwa nda, ji na, "Ya nar hyi," "alaga ndə bəgau, tsəka 'yar kə ənga kər nda ndu wau."

Yesu Tiwi Arya Urshalima

⁴¹ Ənggəra ji shili ləhəu gagaɗau, ji tsamiya vu Urshalima, kə ji tiwi anə nyi.

⁴² Ji na, "Kara nggərau, ma ja hyi nda səni səra wu nə hyi nggya jaməu! Ama kə ja a dar ɗədəwa ara hyi.

⁴³ Pəci a vər shili kəra dawar hyu nda zəwar hyu masəmə nda dzəgwa pa ənga hyi. Sojar nda ngu nda zəwar hyi.

⁴⁴ Ndu nda hɛradlɛna ngau ɛnga nja dlɛna njira a gwa patɛu. Nandɛ wu nda piyari tsɛka zɛmɛ ar kɛra kuvwa nyi mai. Sɛ'yar kɛ wu nda dɛ ɛnga hyi ara nahyi a'yi sɛnbiya abɛr Hyal shili aga mbɛda hyi mai."

Yesu A Gwu Ki Hyal

(Matiwu 21:12-17; Markusu 11:15-19; Yahwana 2:13-22)

⁴⁵ Kɛ Yesu vu ki Hyal ji vuwa kɛdlɛbiya njira vɛr dɛl ɛnga dɛlna sɛ a vuna patɛu,

⁴⁶ ji na anɛ nda, "Tsɛtsɛfɛ nga nyi,
" 'Nju ngga ki dɛ
ɛnga vir kɛdi Hyal,'
ama kɛja hya shabiyari
ji dɛ vir dɛwa
njir dalagu."

⁴⁷ Parangɛ ja vɛr highibau wu ki Hyal. Ama pubu dɛdɛgal'yar, ɛnga malɛmɛ dladɛ'yar, ɛnga nji dɛdɛgal nɛ mɛlmɛ ndu gal lagu kɛra nda dɛbaga tsɛya nyi ari.

⁴⁸ Ama nandɛ uya lagu kɛra nda sɛni tsɛya nyi mai, ara ndɛr nyi a uyari vi wu dɛfuwa nji, ɛnga nandɛ wu yiwu ndɛr zɛmɛ a tɛdau a gyiwu 'yi mai.

20

Yiwa Sau Ar Kɛra Dɛnama Nɛ Tɛlkur

Nɛ Yesu

(Matiwu 21:23-27; Markusu 11:27-33)

¹ Vanyi pɛci Yesu gwu ki Hyal ja vɛr highibau, ja vɛr tɛtɛlna ndɛshigu masahɛu anɛ nji, kɛ pubu dɛdɛgal'yar, malɛmɛ dladɛ'yar ɛnga njira nggurɛm shili ara ja. Ndɛ sa yiwa nyi,

² "ɛnga dɛnama wa nga gu mɛl sɛ'yar ka? Wa ngɛ nɛ ngɛ dɛnama nɛ mɛl sɛ'yar ka?"

³ Yesu shadɛwa nda, ji na, "Nayi ma yu yiwari hyi. Nar dɛ mau,

⁴ dɛnama kɛra Yahwana mɛl baɛtɛizɛma ɛni, Hyal ngɛ nɛ nyi ɛndɛga ndau?"

⁵ Kɛ ndɛ ndɛr wu pama nda, ndɛ na, "Ma mɛn na, 'Sara ara Hyal nga nyi dla,' ju nda na, 'Mi ngɛ dɛ nahyi hɛnggɛri ɛnga ja mai ya?"

⁶ Ma tsu mɛn na, 'Sara ara nji,' gangɛkura nji kɛ ndu nda vavaka mɛn ɛnga tsɛka, aya patɛkura nda a hɛnggɛri abɛr Yahwana nabi nga ja."

⁷ Agabangɛ kɛ ndɛ na anɛ nyi, "Na'ya sɛni vi kɛra dɛnama nyi dla sara ri mai."

⁸ Kɛ Yesu na anɛ nda, "Nayi ma, nayi wu na anɛ hyi, tara ɛnga dɛnama wa nga yu mɛl sɛ'yar kɛ mai."

Karapau Ar Kɛra Njir Hɛ Fa Nɛ Inabi

(Matiwu 21:33-46; Markusu 12:1-12)

⁹ Kɛ Yesu nar nyi najaka karapɛ anɛ nji, ji na, "Nggara mau vanyi karapau, Vanyi thlagɛr fa a'yi kɛra thlɛkana fa wur inabi. Ji zɛwari fa kɛ wu masɛmɛ, ɛnga ji labiya ka'u nɛ bɛci 'yimir wur inabi. Kɛ ji liya dza'wu nɛ bɛla fa. Kɛ ji tɛtɛkɛna fa anɛ njir zɛwa, ba ji ma'yi a nda gɛ ndau.

¹⁰ ɛnggɛra pɛcir fwahɛu dɛ, kɛ ji sɛwa mafa nyi a nda nɛ njira hɛ fa, aga ja dlawuri nyi akkɛri nyi nɛ inabi sara wu fa wur inabi nyi. Ama kɛ njira hɛri fa kɛ dɛgɛna mafa kau, ka dzɛgwa sɛwa nyi ɛnga tsi kurthlɛu.

¹¹ Kɛ ji bɛra sɛwa vanyi mafa nyi, ama kɛ ndɛ bɛra dɛgɛna nyi ka hɛna sɛli nyi, ndɛ dzɛgwa shabiya nyi ɛnga tsi kurthlɛu.

¹² Kə ji bəra səwa mafa nə makərkura nyi, kə ndə uya nyi ənga mbəlgəu, ndə vakana nyi a biya.

¹³ “Kabangəkau, ndə kə thlagəri fa inabi kə na, ‘Mi nga ya məla? Yu səwa zər də kə zəmə kə yu yiwu kau, tara ba nda gənggər nyi səli.’

¹⁴ “Ama ənggəra njir hə fa kə ləri nyi, kə ndə na wu pama nda, ənghəng! ‘Kəja ndər fa’a ki nyi. Məna tsəya nyi, ba sər fa’a ki nyi kə patə a də nər mən.’

¹⁵ Kə ndə tsəya nyi ka vakana nyi a biyar ya kər ki.

“Kabangəkau, mi nga hyu nggani thlagəri fa kə wu nda məl ənga njir hə fa ka?

¹⁶ Ju nda shili ja sa dləna patər njir hə fa kau, ba ja dzəgwa nə nyi fa anə nji pamə tsu.”

Ənggəra nji kə nggari abangau kə ndə na, “Hyal ja tsana!”

¹⁷ Ama kə Yesu tsamə nda kə ji yiwa, “Mi ngə sə kə cabiya wu ndər Hyal kəra tsətsəfa?

“‘Tsəka kəra njir hər didana
ca ngə də tsəka bəlkər.’

¹⁸ Kalar ndəra tədau a gyar tsəka kau, ju bəbəl, ama ndəra tsəka kə tədə a gyar ja, ju əya dzə huhutəu.”

Yiwa Sau Ar Kəra Ki Budau

Anə Təl Kayisaru

(Matiwu 22:15-22; Markusu 12:13-17)

¹⁹ Ənggau ngə maləmə dlədə'yar ənga pubu dədəgal'yar ndu yiwu nda mbari Yesu, aya ndə sənbiya abər karapə kə ji lə kə ar kəra nda nga nyi, ama kə hivər mbar nda ara dlamir nji.

Ki Budau Anə Kaisaru

²⁰ Kə ndə dzəgwa gal lagu, ndə kina alenyi nji aga nda də ənggər nji tsapəu, nji jiri. Ndə dzəgwa səwa nda a ndəgya Yesu aga nda ngə ya nyi ləbam ənga səra ndu yiwa nyi, aga nda uya nda nə nyi Yesu anə ndər pathla kəra ənga dənəma nər 'yi'yir Roma.

²¹ Nji kə nji səwa kə na anə Yesu, “Maləmə, 'yi wu səni abər ndər ngau ənga highiḃə ngau jiri nga nyi, 'yi wu səni tsu na gu ca paməpaməkər mai, ama gu highiḃə səra jiri nə lagu Hyal anə nji patəu.

²² Wu dənga ngau, a dər tsa'a 'ya ki budau anə təl Kayisaru əndəga awau?”*

²³ Ama Yesu a sənbiya tsətsəlkur nda, kə ji na anə nda,

²⁴ “Canə də mau kwaḃa. Bama wa ənga thləmər wa nga ri ka?”

²⁵ Ndə shadəwa nyi, “Nə Təl Kayisaru ngau.” Kə ji nar nda, “Ma abangau, hya nə nyi anə təl Kayisaru səra nə nyi, ba hya nə nyi anə Hyal səra nə Hyal.”

²⁶ Ənggau kə ndə tini mbari nyi ənga ndər wu mwar nji. Kə ndə nggya zəməu, ara shadəwa nyi də sə dədəgur anə nda.

Hya'ari Sara Vir Tau Ənga Hədzau

(Matiwu 22:23-33; Markusu 12:18-27)

²⁷ Kəja alenyi njir Sadusi, njira na abər hya'ari sara vir tau a'yi mai, ndə dla əgya Yesu, ndə na,

²⁸ “Maləmə, Musa tsəfəri 'ya najaka dladau abər, ‘Ma ndə tau ji piyari mala nyi kəra gəra wazha, a kyau zamə nyi a həri mala kə aga ja uya wazha anə zamə nyi.’

* **20:22** Ənggau ləbam nga ndə ngga anə Yesu. Njir Roma nga vər səm təlkur ar kəra njir Izirayila ənga dənəma. Kə ji ndiya nda ənga səni sau.

²⁹ Nji sayi məliya aleniyi nji nanda mədəfau, nanda patə zamə nga nda. Kə dəgala nda həri mala ba ji tau kəra yabiya zər.

³⁰ Kə nə məthləkura nyi həri mala kau.

³¹ Nə makərkura nyi abangau. Kə də patəkura nda mədəfə həri mala kau, ama ba ndə tə patə gəra ya ənga mala kau.

³² Wu yukudə nyi, mala kə ma ba ji tau.

³³ Kabangəkə ya, pəcir hya'ari sara vir tau, mala wa nga ju nda də? Arya patəkura nda a həri nyi ri nda aga mala."

³⁴ Yesu na anə nda, "Nji kabangəkə kəl hə dzə nga ndu hau wu paməu,

³⁵ ama njira wu nda də tsa'a aga hya'ari sara vir tau nga ndu vu təlkur Hyal wu pəci ta, nandə wu hə dzə mai.

³⁶ Ndu nda də ənggər waladi'yar, nandə wu bəra tə mai. Ndu nda də wazha Hyal ara a hya'ari nda sara vir tau.

³⁷ Musa ənga kərnyı a cabiyari ar babal abər njira tau ndu nda hya'ari ənga pi. Wu ndər ar kəra kədləl kəra mbari u'u, ji ndər ar kəra Thlagə abər naja ngə, 'Hyal nə İbrahimu ənga İshaku ənga nə Yakubu.'

³⁸ Naja a'yi Hyal nə nji tətə mai ama nə njira ənga pi. Anə nyi kalar ndau ənga pi nga ja."

³⁹ Kə aleniyi maləmə dladə'yar ndə ndər ndə na, "Maləmə, a nabiyar gə kakaləu!"

⁴⁰ Ənggau nandə bəra uya dənəma nə yiwa nyi vanyı sə mai.

Yiwa Sau Ar Kəra Kərsiti

(Matiwu 22:41-46; Markusu 12:35-37)

⁴¹ Yesu yiwa nda ji na, "Abari nga nju səni na abər Kərsiti zər Dawuda?

⁴² Dawuda ənga kərnyı na wu ləkakadə nə Zabura:

" 'Thlagə na anə Thlagə də,

Nggya lagu mazəma yau,

⁴³ kəl yi fiya dawa ngau əgya kidə hiya gau." '

⁴⁴ Dawuda ji na anə Kərsiti 'Thlagəu.' Ya abari nga ja səni na anə nyi zər nya?"

Yesu Cabiya Səra

Maləmə Dladə'yar Aga Nyi

(Matiwu 23:1-36; Markusu 12:38-40; Luka 11:37-54)

⁴⁵ Ənggəra nji patə a vər sə himi nyi, kə ji nar nyi anə zəmbəlma nyi'yar abər,

⁴⁶ "Hya hangəkəl ənga maləmə dladə'yar. Ndu yiwu nda bəu wu pama nji wu kar ha nggunggurəm ənga nja dzəgwa usa nda ar sugu. Ndu yiwu tsu nja nə nda vir nggya tsapə wu umbwa dabə dzə njir Yahudiya, ənga vir nggya nə kadakadarkur ar vir mini.

⁴⁷ Nanda ngə njir səm kari nə məthləkə'yi təsəl, nda dzəgwa ndər ənga Hyal tugu aga nja ləri abər a'yi nda. Jiri, nanda ngu nda ləri bwaəwatə gagadau a ndiya nji patəu."

21

Lə Sə Malatəsəl Anə Hyal

(Markusu 12:41-44)

¹ Yesu hya'anəkər kə ji ləri aleniyi njir gənnə a vər fə gənnar nda a gwu cala tsəm sau a gwu ki Hyal.

² Kə ji ləri vanyı malatəsəl kəra sə nyi a'yi mai ji shili ənga kwaəba nyi məthlə kə ji puwa a gwu cala.

³ Kə Yesu na, “Jiri, nga yu na anə hyi,” “səra mala tətə dənəma kə fuwa, a ndiya nə nji kə patəu.

⁴ Arya patəkura nda ndə fuwa sara wu gangəkura nda əni, ama naja ənga tukur kəra ja əni, kə ji fuwa səra ju nggya aga nyi patəu.”

*Yesu Ndər Ar Kəra Dla Kəra Ki Hyal
Wu Nda Dla*

(Matiwu 24:1-2; Markusu 13:1-2)

⁵ Alenyi zəmbəlima nyi'yar dzəguya ndər ar kəra ki Hyal, ənga culi tsəka mənəhəu kəra nji həri əni, ənga sər bathlə umbwa məmənahə kəra nji nə nyi anə Hyal. Ama kə Yesu na,

⁶ “Ma aga sə'yar kə hyu tsamə kau, pəci wu shili nahyi wu nda thləwa tsəka zəmə ar kəra kuvwa nyi mai, kalar zəma nyi nju nda vakana a gyiwu 'yi.”

Bwaḡwatə Nə Tanggərma

(Matiwu 24:3-14; Markusu 13:3-13)

⁷ Ndə yiwa nyi, “Maləmə,” nar 'ya, “ənuwa ngə pəci kəra sə'yar kə wu nda dər kəra, ənga mi ngu nda da mətəsamə nə shili nga, ənga kudiyar najaka duniya?”

⁸ Kə ji shadəwa nda, “Hya nggya hya tsamə ənga hangəkal nja sara nggutana hyi. Arya nji gangəu wu nda shili wu thləmə də, ndu na ənga kərnda, 'Nayi ngə Kərsiti,' ənga, 'Pəci a dər ləhəu.' Hya sara nu nda mai.

⁹ Hya sara hivər mai, ma hyi nggari ar kəra papa ənga ndər əngwa əngwa ar kəra papa, hangəkalər hyi ja sara hya'ari mai. Kəl ma sə'yar kə nyabiya dzau, ama tsu kudər duniya nadəu.”

¹⁰ Ji dumwa ənga na, “'Yi'yi wu dlədə 'yi'yi, ənga təlkur wu nda par təlkur.

¹¹ Wuḡau ənga kənggədər 'yi'yi wu nda dərəkər ar vi paməpamə gangəu, ənga shiləgə'yar paməpamə ar kalar vi paməpaməu. Nju nda lari sər lə hivər ənga sər dədəgur'yar sara dəməlau.

¹² “Ama kadivira sə'yar kə də, nju nda mbari hyi nja nə hyi ḡwaḡwatəu. Nju həri hyi a ndu umbwa daḡə dzə njir Yahudiya aga nja thləna hyi numa, nja ḡəra fuwa hyu fursəna. Nju həri hyi a dumwar təl'yar ənga nji dədəgal nə məlmə arya thləmə də aga nda ḡəra thləna hyi numa.

¹³ Sə'yar kə ngu nda nə hyi lagu nə tətəlna ndəshigu məsəhəu ar kəra yau.

¹⁴ Agabangə hya fər kər əni tsu kadəu abər nahyi wu nda ḡwakər ənggəra hyu nda həbiya kərhyi mai.

¹⁵ Arya yu nda nə hyi sər na ənga sənbiya aga alaga zəma dawar hyi a səni nda shabiya ndər hyi ənga kəpalna səra hyu na mai.

¹⁶ Əkkə'yi dər hyi, ənga zaməri hyi, ənga nji ḡə hyi, ənga bazhir hi'yar wu nda ləri hyi anə nji, ənga nju nda tsəya alenyi nju pama hyi.

¹⁷ Patəkura nju nda yiwu shishir dza hyi mai arya thləmə də.

¹⁸ Ama shishir kəra hyi zəmə wu nda sa mai.

¹⁹ Ma hyu səni cinapi hyu uya mbədau.

Yesu Nana Ənggəra Urshalima

Wu Nda Dla

(Matiwu 24:15-28; Markusu 13:14-23)

²⁰ “Ma hyi lari soja'yar zəwar Urshalima, hya səni abər pəcir kudə nyi a dər ləhəu.

²¹ Kə njira wu 'yi'yir Yahudi, nda hwi a du mau. Njira wu hu da məlmə nda biya, njira a biyar ya məlmə nda sara vu hu da məlmə mai.

²² Arya pəci kə pəcir pathla ngau, a dər tsa'a nja nyabiya səra tsətsəfau wu ndər Hyal.

²³ Sər təhudə anə mathləkə'yi kəra ənga hudəu ənga kəra a vər lə u'wa ar pəci ta! Ara bwaḡwatə dəmwa'yi wu nda vu 'yi'yi kau, ətsu hudə ndzəndzə nə Hyal wu nda gya ar kəra nji kau.

²⁴ Nju nda tsəya alenyi nja vər pa, nju nda mbari alenyi nji nja ma'yi ənga nda a ndu mafakur a ndu alenyi 'yi'yi. Njira a'yi njir Yahudiya mai ndu nda səmku Urshalima, kəl pəcir nda nyabiya dzau.”

Shilər Zər Ndau

(Matiwu 24:29-31; Markusu 13:24-27)

²⁵ “Nji wu nda lari sə paməpamə nə lə hivər ar pəci, ənga hya, ənga shashilga. Wu duniya tsu nju nda gwu bwaḡwatə ənga hivər ara par 'yimi ar tsadau.

²⁶ Nju nda shavər ara hivər ənggərə nda vər dənga ar kəra sərə a vər shili wu duniya, arya pəci, hya ənga shashilga'yar nju nda kənggədər nda.

²⁷ Wu pəci ta nju lari Zər Ndau ju shili wu dlama ənga dənəma ənga kadakadarkur.

²⁸ Ma sə'yar kə a dzəguyar də, hya hya'ari hya ta'yau ənga jirkur hyi ara pəcir mbədər hyi a dər ləhəu.”

Highiḡau Ar Kəra Wur Kanda

(Matiwu 24:32-35; Markusu 13:28-31)

²⁹ Kə ji nar nda najaka karapau, “Tsamiya mau wur bəla ənga alenyi wu'yar.

³⁰ Ma ndə dzəguya thlə hyali, nahyi ənga kərhyi, hya səni abər biyargwa a shiliri.

³¹ Abangə tsu, ma hya lar sə'yar kə a dər, hya nggya ənga səni abər təkur Hyal a dər ləhəu.”

³² “Yu nar hyi jirkura nyi, najaka zamanəu, a'yi wu tərabiya mai, kəl sə'yar kə patə nyabiya dzau.

³³ Dəməlmau ənga gyiwu 'yi wu nda tərabiya, ama ndər də nə nyi wu tədəu a gyiwu 'yi mai.”

Kughi Ar Kəra Nggya Ənga Fərkər

³⁴ “Hya hangəkal ənga kərhyi. Hya sara piyari səm ənga sa sə sasa, ənga bwaḡwatə nə nggya biya duniya ja sara həna hangəkalər hyi mai. A sara pəci kə a shili ar kəra hyi ənga kəra sənkur hyi

³⁵ ənggər ləbam. Ara wu nda shili ar kəra nji patə kəra wu duniya pəci ta.

³⁶ Hya nggya ənga fər kər, hya ndər ənga Hyal parangə aga hya uya dənəma nə tərabiya wu sə'yar kə nda də kə aga ja daḡaga də hya ta'yau wu mwar Zər Ndau.”

³⁷ Kalar pəci, Yesu a vər dumwa ənga highiḡau wu ki Hyal, ama ma wagəu də ba ja ma'yi a ndar vi kəra nja ngga ənga Gar mə Zaitunu ba ja pida a dənə.

³⁸ Kadə kalar mudlə nji patə tsu ndu shili əgya ja nda sa sə himi nyi wu ki Hyal.

22

Ndə Mbiya Miya Aga Tsa Yesu

(Matiwu 26:1-5; Markusu 14:1-2; Yahwana 11:45-53)

¹ Pəcir məl lardur nər njir Yahudiya ənga macikəl kəra gərə thləlam, kəra nja ngga ənga lardur vələnə a dər ləhəu,

² kabangəkə pubu dədəḡal'yar ənga maləmə dladə'yar nda vər gal lagu ənga dabar kəra nda daḡaga tsəya Yesu, ama hivər a vər tə nda ara nji.

*Yahuda Isikarayoti A Hənggəri Ja
Ji Wu Nə Nda Yesu*

(Matiwu 26:14-16; Markusu 14:10-11)

³ Kə Shatan gwu dəfuwa Yahuda, kəra nja ngga ənga Isikarayoti pathləu wu pama zəmbəlma nyi kumo apə məthləu.

⁴ Kə Yahuda ma'yi a ndəgya pubu dədəgal'yar ənga dəgal njir bəla ki Hyal aga ja nda nar nda ənggəra ju səni pəlma nyi pəzhi anə Yesu.

⁵ Kə da sər caguli anə nda, ndə hənggəri ndu nə nyi gənna.

⁶ Yahuda tsu a hənggəri ja ənga sərə ndə na, ja vər gal lagu mənəhəu kəra ja səni pəlma nyi pəzhi anə Yesu kəra ja gəra səni.

Yesu Səm Sər Səm Nər Vəlma

Ənga Zəmbəlma Nyi'yar

(Matiwu 26:17-25; Markusu 14:12-21; Yahwana 13:21-30)

⁷ Kə pəcir lardur nər macikəl kəra gəra thləlam shili, kəra da ca ngə pəcir thla gamə nər lardur nər vəlma.

⁸ Yesu səwa Biturusu ənga Yahwana, ja vər na, “Ma'yi mau hya nda məliya mən vir səm sər səm nə vəlma aga mənə səm.”

⁹ Kə ndə yiwa nyi ndə na, “Əmani nga gu yiwu 'ya pabəra?”

¹⁰ Ji na anə nda, “Ənggəra hyu vu hu da məlmau, ndə sal a vər hə təm ənga 'yimi wu thləwa hyi. Nu nya mau a ndu ki kəra ju nda vuwa gwa.

¹¹ Hya nar nyi anə thlagər ki kau, ‘Maləmər 'ya ngə səwa 'ya aga 'ya nar ngau, “Əmani ngə umbwa dləwu məthləpi kəra nayi ənga zəmbəlma da'yar wu nda səm sər səm nər vəlbiya a gwa?”

¹² Ju nda canə hyi umbwa kəra a dar kəra umbwa kəra dəgal kəra nja məliya ri. Ənggau hya məliya kalar sau, aga səm sər səm.”

¹³ Kə ndə ma'yi ndə nda thləwa kalar sau ənggəra Yesu nar nda ta, kə ndə dzəgwa məliya vir səm sər səm nər lardur nə vəlma.

Səm Sər Səm Yiwukur Nə Thlagəu

(Matiwu 26:26-30; Markusu 14:22-26; 1 Kwaranthli 11:23-25)

¹⁴ Ənggəra pəci da, kə Yesu ənga cama səsə nyi'yar nggya aga nda səm sər səm.

¹⁵ Kə ji na anə nda, “A yiwur yau gagađau aga ya səm lardur nər vəlbiya kə ənga hyi kadivira ya dzəgwa lar bəwabəwatəu!

¹⁶ Arya yu nar hyi, nayi tsu bəra səm sə kə ənga hyi mai kəl ma jirkura nyi nyabiya dzə wu təlkur Hyal.”

¹⁷ Kə ji həri kyakiwa, kə ji usari Hyal ji na, “Həra mau hya təkəya wu pama hyi.

¹⁸ Ya vər na anə hyi abər, tsu yu bəra sa 'yimir yayar wur inabi mai, kəl ma təlkur Hyal shili.”

¹⁹ Abəngau, kə ji həri macikəl, kə ji lər usaku anə Hyal, ba ji bəbələwa, kə ji nə nyi anə zəmbəlma nyi'yar, ju na, “Dləwura mau hya səm, naja kə kumər dza yi ngau, hya məl abəngau aga dəngari ənga yau.”

²⁰ Abəngə tsu, ayukudə sər səm nə wagəu, kə ji həri kyakiwa ta, ji na, “Kyakiwa kə ca ngə alkawal mbamba mafəliyəngə kəra Hyal məliya ənga mashi da kəra nju nda pəna arya hyi.

²¹ Ama kəja tsa ndəra wu nda thləna hiyau wu cala ənga yau!

²² Zər Ndau wu nda tau ənggəra Hyal nana, ama sər təhudə anə ndə kə pəlma nyi pəzhi kau!”

²³ Kə zəmbəlma nyi'yar dzəguya yiwa wu pama nda, tara wa ngu nda məl sə kau.

Kəpal Ar Kəra Dəgalkur

²⁴ Abangau kə kəpal hya'ari wu pama zəmbəlma nyi'yar abər tara wa ngu dəgal wu pama nda.

²⁵ Yesu na anə nda, “Təl'yar nər duniya vər cina njira əgya kida nda, ənga tsu njira wu səm dəgalkur wu na abər nanda ngə, ‘Njir dləwa nji.’

²⁶ Ama ja sara da abangau wu pama hyi mai. Ndəra dəgal wu pama hyi ja da ənggər ndəra ndiya ənga kushu, ndər səm təlkur tsu ja da ənggər ndər məl thlər.

²⁷ Wa nga ndiya ənga dəgala, ndəra nggya vər səm sər səm əndəga ndəra həri sər səm a shili? A'yi ndəra vər səm wa? Ama nayau wu pama hyi ənggər ndər məl thlər anə hyi.

²⁸ “Nahyi ngə njira nggya ənga yau wu patər bwaḃwatə kəra yi lari.

²⁹ Ənggəra dədə cadəbiya da aga ya səm təlkur, abangə nga ya vər nə hyi tsu,

³⁰ abangə nga hyu nda səm, hya sa ənga yu təlkur da. Ətsu hyu nda nggya ar vir səm təlkur, hya dzəgwa səm təlkur ar kəra culi kumo apə məthlə nə Izirayila.

³¹ “Simanu, Simanu, Shatan a dləwuri ja dənəma aga ja dzəbiya hyi patəu, ja təkəbiya hyi ənga yau ənggəra ndər zəwa wu təkə uhi ənga cacangə.

³² Ama a kədi ri yi Hyal anə ngau, Simanu, a sara mbərsa ngau a təwa mai. Ayukuda ma ga sha ara shili əgya yau, ga sa cakəri nyi dənəma anə zamə ngə'yar.”

³³ Simanu shadəwa, ji na, “Thlagəu, a pabəri yi kərda aga ya ma'yi a vu fursəna nga gau, alaga tə ma.”

³⁴ Yesu shadəwa, “Biturusu, yu nar ngau, kadivira vəgəm nda wau əshina əvu'yi, gu nda na, na ga səni da mai ar kər ar kər makəru!”

Pərki, Mbala Ənga Katsakər

³⁵ Kə Yesu yiwa nda, “Ənggəra yi səwa hyi gəra pərki, gəra mbala ənga bibi, a tini ri hyi sə ya?” Əngwar nda, “Awau.”

³⁶ Kə ji dzəgwa na anə nda, “Ama kabangəkau, ma gə ənga pərki, ga həri, ənga mbəl bə tsu, ma tsu katsakər a'yi ara ngə mai, dəlna ləgutə ha ngau ga dəlbiya zəmə əni.

³⁷ Yu nar hyi abər sə kə tsətsəfə kə abər, ‘Nji jigabiya nyi wu pama njir bikau,’ ya nar hyi a dər kakalə sə'yar kə nda nyabiya dzə ar kəra yau. Jiri, patər sərə tsətsəfau ar kəra yau a vər nyabiya dzə saməu.”

³⁸ Zəmbəlma nyi'yar na, “Thlagəu, tsamiya, kə ja katsakər məthləu.” Yesu na, “Tsa'a abangau.”

Yesu Kədi Hyal A Dar Kəra

Mə Zaitunu

(Matiwu 26:36-46; Markusu 14:32-42)

³⁹ Yesu piyari vi ta ji ma'yi a ndu mə zaitunu ənggəra ji tsəliya, kə zəmbəlma nyi'yar nu nyi.

⁴⁰ Ənggəra ndə thləwa vi ta, kə ji na anə nda, “Hya kədi Hyal hya sara tədau a gu dzau.”

⁴¹ Kə ji bəna dzə tsaləu sara wu dzəri nda, ji bəliya undi ju kədi Hyal,

⁴² “Tada, ma gu yiwu, həna da bwaḃwatə kau, ama a'yi sərə ya yiwu mai, ama sərə gu yiwu bəgə ja da.”

⁴³ Kə waladi sara dəməmau shida əgya ja, ja vər fə dəfu anə nyi.

⁴⁴ Ənggərə Yesu wu ɓwaɓwatə gagadau, kə ji dumwa ənga kədi Hyal ənga jirkur, ka dzəgwa da vitəku kəra a vər biya sara wu dza ja ənggər mashi nga vər tədau a gyiwu 'yi.

⁴⁵ Yesu hya'ari sara a vər kədi Hyal, ji sha a ndəra zəmbəlma nyi'yar, ba ji thləwa nda wu ghanyi, ara həhədaḱura nda ənga huḱə ndzəndzau.

⁴⁶ Ji yiwa nda, “Mi ngə da hyu ghanya? Hyara mau, hya kədi Hyal, hya sara tədau a gu dzau.”

Nji Mbari Yesu

(Matiwu 26:47-56; Markusu 14:43-50; Yahwana 18:2-11)

⁴⁷ Tsu ja vər ndər kə dlamir nji shili, Yahuda, pathləu wu pama kumo apə məthləu, naja ngə dumwa anə nda. Ji shili əgya Yesu aga ja bərpə nyi,

⁴⁸ ama kə Yesu yiwa nyi, “Yahuda, ənga bərpə dzə nga ga pəl pəzhi anə Zər Ndə ya?”

⁴⁹ Ənggərə njir nu Yesu lari səkə a vər yiwu ja da kau, kə ndə na, “Thlagəu, 'ya məl thlər ənga katsakər 'ya ya?”

⁵⁰ Pathlə wu pama zəmbəlma nyi'yar thlana himi nə mazəma nə mafa nə pubu kəra ndiya ənga dəgal ənga katsakər.

⁵¹ Ama kə Yesu shadəwa, “Tsa'a abangau!” Kə ji tsəkware himiya ndə kə ba ji məliya nyi jaməu.

⁵² Yesu ndər anə pubu dədəgal'yar, ənga dəgal nə ɓəla ki Hyal ənga nji dədəgal nə məlmau, njira dla aga mba nyi. Ji na, “Nayi ngə ndər tədəmwə anə njir gwadəvi ya, ənga hyi ɓəbiya katsakər ənga zəwa aga hya sa mba da ya?”

⁵³ Parəngəu ya vər nggya əkkə'yi hyu Ki Hyal ya vər highiḱəu, ama nahyi sayi mbar da mai. Sə'yar kə da patə aga sərə nabi'yar tsəfəri a nyabiya dzau.”

Biturusu Na, Na Ja Səni Yesu Mai

(Matiwu 26:57-58,69-75; Markusu 14:53-54,66-72; Yahwana 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Ndə mbari Yesu ndə ma'yi ənga ja a vu ki pubu kəra ndiya ənga dəgaləu. Biturusu nu nyi ama nadə wu yukudə nyi.

⁵⁵ Alenyi nji mbəbiya u'u ar hada vir thla sau, nda vər dāha u'u, kə Biturusu shili ji sa nggya wu pama nda.

⁵⁶ Kə mafa zər kwa lari nyi a vər nggya wu pama nda a miya u'u. Kə ji tsamə du liya ja, kə ji na, “Ndə kə tsu ənga Yesu nga ja.”

⁵⁷ Ama kə ji kəpalna. Əngwar ja, “Mala, nayi wu səni nyi mai.”

⁵⁸ Bəliya sar kushu kə vanyi ndə lari nyi ji na, “Na ngə ma pathləu wu pama nda.” Kə Biturusu shadəwa, ji na, “Ndau, nayi əkkə'yi ja mai.”

⁵⁹ Ayukuda ənggər saka pathləu kə vanyi ndə hya'ana dāhə ji na, “Gərə kəpal a gwa ndə kə ma nanda ngau, arya naja ndər Galili.”

⁶⁰ Biturusu shadəwa nyi, “Ndau, nayi wu səni sərə gu ndər ar kəri kə mai!” Ənggərə ja tsu a vər ndər, kə vэгəwə wau.

⁶¹ Kə Thlagə shabiya dzə ja vər tsamə Biturusu gərə həna li. Ənggau kə Biturusu dəngari ndər kəra Yesu nar nyi, abər, “Divira vэгəwə a wau, gu kəpalna sən da ar kər ar kər makəru.” Kə ji hwi a biya, ji biya tiwi ənga sələm gagadau.

⁶² Kə ji ma'yi a biya ji biya tiwi gagadau.

Nji Didana Yesu Ənga Nji Dəgə Nyi

(Matiwu 26:67-68; Markusu 14:65)

⁶³ Njira nji fiya aga bɛla Yesu ndə dzəgwa nggushi nə dida nyi ənga ndə dɛgə nyi.

⁶⁴ Ndə mbiya liya ja nda dzəgwa yiwa nyi, “Nar 'ya, tara wa ngu dɛgə ngə kau?”

⁶⁵ Ndə bɛra nar nyi aleniyi ndər paməpamə nə dida nyi.

Nji Həri Yesu A Shili Wu Mwar

Bilatusu Ənga Hirudusu

(Matiwu 26:59-66; Markusu 14:55-64; Yahwana 18:19-24)

⁶⁶ Ənggəra vi kudau, nji dɛdɛgal nə mɛlmau, ənga pubu dɛdɛgal 'yar ənga maləmə dladə'yar ndə kabau, nji dzəgwa həri Yesu a shili wu mwar nda.

⁶⁷ Ndə na anə nyi, “Ma nagə ngə Kərsiti, nar 'ya.”

Yesu shadəwa nda, “Ma yi nar hyi, nahyi wu nda hənggəri dā mai,

⁶⁸ ma tsu yi nda yiwari hyi, nahyi wu nda shadəwa dā mai.

⁶⁹ Ama mbəri kabangəkau, Zər Ndau wu nda nggya ar tsi mazəm nə Hyal kəra ənga dənama.”

⁷⁰ Patəu nda ndə yiwa nyi, “Abər nagə ngə zər Hyal ya?”

Ji shadəwa, ji na, “A nabiyar hyi kakaləu, naye ngau.”

⁷¹ Kə ndə dzəgwa naja, “Sakida mani nga mən bɛra gala? A nggari mən sara wu miya ja ənga kərnyi.”

23

Nji Həri Yesu A Shili

Wu Mwar Bilatusu

(Matiwu 27:1-2; 11:14; Markusu 15:1-5; Yahwana 18:28-38)

¹ Patəkura nji dɛdɛgal nə mɛlmə Yahudiya ləbiya Yesu a ndəgya Bilatusu.

² Kə ndə dzəgwa gəm nyi nda vər na, “Na'yi thləwa ndə kə ja vər yiwu ja sana njir 'ya, ənga ja vər na anə nda nda sara ki budau anə Kayisaru mai. Əngwar ja naja ngə Kərsiti, kəra təl.”

³ Kə Bilatusu yiwa nyi, ji na, “Nagə ngə təl nə njir Yahudiya ya?”

Yesu na anə nyi, “Ənggəra gə na kau.”

⁴ Kə Bilatusu nar nyi anə pubu dɛdɛgal 'yar ənga dlamir nji abər, “Nayi nə dā, naye thləwa ndə kə məliya sə dəmwa'yi mai.”

⁵ Ndə cidə nyi ənga ndər nda vər na abər, “Ənga highiḃə nyi nga ji hya'ana hangəkala nju 'yi'yir Yahudi. Ji dzəguya sə kə wu Galili, kə ja tsu a shiliri ja ənggau.”

Nji Həri Yesu A Shili Anə Hirudusu

⁶ Ənggəra Bilatusu nggari abangau, kə ji yiwa nda, ji na, “Naja ndər Galili ya?”

⁷ Ənggəra ji nggari abər Yesu sara wu vi kəra Hirudusu a vər səm tɛlkur ar kəri nga ji dla, kə ji səwa nyi a ndara Hirudusu, arya wu pəci ta naja Hirudusu ma wu Urshalima nga ja.

⁸ Ənggəra Hirudusu lari Yesu kə hu dā ja pida, arya a səkari ja vər gal lagu kəra ja lari Yesu, ara a nggari ja sə ar kəra Yesu, ju cim Yesu a məliya nyi sə dɛdɛgur.

⁹ Hirudusu yiwa nyi yiwa sau paməpamə gangəu, ama Yesu shadəwa nyi mai.

¹⁰ Kə pubu dɛdɛgal 'yar ənga maləmə dladə'yar shili a dumwa nda vər fa hya ja ənga ndər dəmwa'yu.

¹¹ Hirudusu ənga soja nyi'yar ndə didana Yesu, ndə nggəl nyi, kə ndə har nyi nggamndə dəgaləu, ndə dzəgwa bəra shabiya nyi a ndara Bilatusu.

¹² Ar pəci kə ngə Hirudusu ənga Bilatusu dzəgwa da bazhi, ara dəfəməu dawa nga nda.

Nji Məliya Nyi Numa Tau Anə Yesu

(Matiwu 27:15-26; Markusu 15:6-15; Yahwana 18:39; 19:1-16)

¹³ Bilatusu nggari pubu dədəgal'yar ənga nji dədəgal nə məlmə ənga nji patəu,

¹⁴ ba ji na anə nda, “Hi həri da ndə kə a shili, abər ja vər hya hangəkala nji. Kabangəkə a yubiya nyir yau wu dzəri hyi patəu, ama nayi thləwa sə kə hyu vazə nyi əni kə mai.

¹⁵ Abangə tsu ngə Hirudusu. Ca ngə da ji bəra shabiya nyi a shila nə mən. A cabiyari sə a'yi ndə kə məliya kəra da tsa'a nja tsəya nyi mai.

¹⁶ Agabangə yu nda nə nyi wuda ba ya tsəya nyi.”

¹⁷ Kabangəkəu, wu lardur nə vəlbiya kau, a dar tsa'a anə Bilatusu, ja tsəya nda ndər fursəna pathlə kəra ndu yiwu.

¹⁸ Ama patəkura nda hya'ana dahə aga zəmə ndə na, “Ma'ya mau, ənga ja, hya tsəya 'ya Barabasu!”

¹⁹ (Nji mbiya Barabasu wu fursəna ara hya hangəkala nji ənga tsa ndau.)

²⁰ Bilatusu bəra ndər anə nda, arya ju yiwu ja tsəya Yesu.

²¹ Ama kə ndə nggya kəl hya dahəu, “Dlakəya nyi nji! Dlakəya nyi nji!”

²² Bilatusu bəra ndər anə nda nə makərkura nyi, “Ara mi ya? Wa thləmə sə dəmwə'yi kəra ndə kə məliya? Nayi nə da, nayi thləwa nyi ənga bikau kəra da tsa'a nja tsəya nyi mai. Yu səwa nja nə nyi wuda, ba nja tsəya nyi.”

²³ Ama kə ndə ta'yi nər nda abər kəl nji dlakəya nyi. Wu yukudu ba ndə ndiya dənama nyi.

²⁴ Kə Bilatusu məliya ənggəra ndu yiwu.

²⁵ Kə ji tsəya nda ndə kə ndu yiwu kau, ndəra nji fuwa wu fursəna ara hya hangəkala nji ənga tsa ndau. Kə ji nə nda Yesu aga nda məl səra ndu yiwu ənga ja.

Nji Dlakəya Yesu

(Matiwu 27:32-44; Markusu 15:21-32; Yahwana 19:17-27)

²⁶ Ənggəra soja'yar a vər ma'yi ənga Yesu, Kə ndə bau ənga vanyi ndau nja ngga ənga Simanu, ndər Sayirini, ja vər si sara wu miya tagəu. Ndə ta'yina nyi, ndə fəri nyi wu dladlakau ar kəra ja, ji dzəgwa nu Yesu əni wu yukudu.

²⁷ Nji gangə gagaɗau a vər nu nyi, wu pama nda alenyi mathləkə'yi a'yi kəra a vər tiwi, nda vər wau ar kəra ja.

²⁸ Kə Yesu shabiya dzə a nda kəra nda, ji na, “Mathləkə'yi nə Urshalima! A sara hya tiwi ar kəra yi mai, ama hya tiwi ar kəra kərhyi ənga wazhar hyi.

²⁹ Arya pəci a vər shili kəra nju sa na, ‘Sər caguli ngau anə mathləkə'yi ciri, njira gəra vər ya, ənga njira gəra sayi mbiya wazha Kərnda wu yi.’

³⁰ A sa da wu pəci kau,

“Nji wu nda na anə mau,

“Dla mau a gyar kəra 'ya!”

Ənga anə gar'yar,

“Mbuya 'ya!”

31 “Ma nji mæl abangau anə wu nyanyaḅəu, abari nga nyi wu nda ḁa anə wu u'ula?”*

32 Nji ḁəmwə'yi məthlə nji ləbiya nda tsu aga nja tsəya nda ənga Yesu.

33 Ənggəra ndə shili ar vi kəra nja ngga ənga “papangəkər,” kə nji dlakəya nyi a ndəna, ənga nji ḁəmwə'yi məthlə ta, pathləu lagu mazəma ja ənga pathləu lagu matsala ja.

34 Kə Yesu na, “Tada, təfəbiya nda, aya nanda səni səra nda vər mæl mai.” Kə ndə dzəgwa tətəkəna kar ha nyi wu lagur təḁə shi'wu.

35 Nji gangəu ta'yi nda vər tsamə ənggəra nji ḁəḁəgal a vər ḁiḁa nyi, nda vər na, “Ji mbəḁana alenyi nji, kabangəkə ja mbəḁana kərnyi, ma naja ngə Kərsiti kəra Hyal ḁəḁəbiya.”

36 Soja'yar tsu ndə ḁiḁana nyi lagur nə nyi 'yimir wur inabi kəra ḁar mwamwalu.

37 Nda vər na anə nyi, “Ma nagə ngə təl nə Yahudiya, ga mbəḁana kərngau!”

38 Adabanga ja ndə tsəfəri vanyi tsəfə kəra na, “NDƏ KƏ NGƏ TƏL NƏ NJIR YAHUDIYA.”

39 Pathlə wu pama nji ḁəmwə'yi kəra nji dlakəya ənga ja na ndər ḁiḁiḁi anə nyi, “A'yi nagə ngə Kərsiti ndangə wa? Mbəḁana kərngau ənga 'yal!”

40 Ama kə nə məthləkura nyi kughi anə kuvwa nyi ji na, “A'yi gu hivər Hyal wa? Na ngə kəra nji thlana hyi numa zəmə ənga ja.

41 Nama nər ma, tsa'a ngə səra nja vər mæl anə ma ara səra mə məliya. Ama ndə kə nə nyi, mi ngə bikə nya?”

42 Kə ji na, “Yesu, ga ḁəngari ḁa ma gə vu təlkur ngau!”

43 Yesu shadəwa nyi, ji na, “Ya nar ngau jirkura nyi, əshina gu nda nggya ənga yau a du zarna.”

Tər Yesu

(Matiwu 27:45-56; Markusu 15:33-41; Yahwana 19:28-30)

44 Ma pəci ta'yikər, kə kuthləu ḁəḁiya patəkura 'yi'yi, ba'a ndu saka makər nə wagəu,

45 ara ənggəra pəci nggəl ara mbəl. Kadəmbul kəra a gwu ki Hyal təwa kər paməpamə məthləu.†

46 Yesu hya'ana ḁəḁəu ənga ḁənəma ji na, “Tada, a vu pəla gə nga yi fiya piya yau.” Ənggəra ji nana abangau, ba ji səna pi nə tau.

47 Ənggəra soja ḁəgal kəra a ndəna wu pəci kə lari sə kə ḁa kau, kə ji fal Hyal ja vər na, “Pakatəu, ndə kə ndə gəra bikə ngau.”

48 Ənggəra njira ḁəḁau aga tsamə sə tsatsamə, lari sə kə ḁərkər kau, kə ndə sha a ndu ki nda vər thlə nggərau ara ḁudə ndzəndzau.

49 Patəkura njira səni Yesu, ənga mathləkə'yi kəra nu nyi sara wu 'yi'yi Galili, ndə ta'yi tsaləu nda vər tsamə nyi.

Hadə Yesu

(Matiwu 27:57-61; Markusu 15:42-47; Yahwana 19:38-42)

50 Kabangəkəu, vanyi ndau a'yi kəra nja ngga ənga Yusufu, naja pathləu wu pama nji ḁəḁəgal nə njir Yahudiya, naja ndə mənəḁəu ənga ndə jiri,

* 23:31 Ndər kə karapə ngau kəra cabiya abər, “Ma nji səni məliya sə kə anə ndəra gəra ndzana sau, abari nga nyi wu nda ḁa ənga ndər ndza sa?” † 23:45 Kadəmbul kə ngə təkəbiya pama vi cicau ənga vi kəra ndiya ənga cicau. Kəl pubu ḁəgal gagaḁau nga səni tərəbiya a vuwa banga nyi zəmə wu fa. Kəra cabiya lagur ndəra Hyal a pahəri anə kalar ndau.

⁵¹ naja tsu a'yi hænggəri ənga sərə nji mbiya ənga sərə nji məl mai. Ji shili sara wu məlmə Arimatiya wu 'yi'yir Yahudiya. Naja tsu ja vər səkə shilir təlkur Hyal.

⁵² Kə ji ma'yi a ndara Bilatusu aga ja nda kədi nja nə nyi dza Yesu.

⁵³ Kə ji həya dza ja nyi sara dar wu, ji pədiya wu pa'wa, ji dzəgwa fuwa nyi a gu hu kəra nji labiya a vu mau, hu kə nji sayi hədəna ndau a gwa mai.

⁵⁴ Pəcir fə sau wu lagu ngau, a hyiri kushu nja vu pəcir Bəlsar.

⁵⁵ Mathləkə'yi kəra nu Yesu sara wu Galili ma'yi ənga Yusufu aga nda lari hu kau, ənga ənggərə nju nda fə dza Yesu.

⁵⁶ Ndə dzəgwa sha a ndu ki, ndə nda uya sə kisəu ənga mal bəsau. Kə ndə səbiya hədə pəcir Bəlsar, ənggərə dlədə nə lagu Musa nar nda.

24

Yesu A Hya'ari Sara Vir Tau

(Matiwu 28:1-10; Markusu 16:1-8; Yahwana 20:1-10)

¹ Umudlə kadəu pəci tanggərma nə sugu mathləkə'yi ya nyi hya'ari ndə həri sə kisəu kəra ndə məliya, ndə ma'yi əni a ndar hu.

² Kə ndə thləwa a jahənari nji tsəka kəra a miya huwa nyi.

³ Ndə gu hu kau, ama nandə lari dza Thlagə Yesu mai.

⁴ Ma tsu nda vər dənga səkə də kau, kukuthlə kə ja nji məthlə tata'yu ləhəu wu dzəri nda, wu kari pər tə pwahəu a vər mbəl.

⁵ Nyinyau ənga hivər, kə mathləkə'yi kə uzəhu ənga kəra nda a gyiwu 'yi. Kə nja nyi na anə nda, “Ara mi nga hya gal ndəra ənga pi wu pama nji tətə?”

⁶ A'yi ja ngə mai, a hya'ari ja. Hya dəngari sərə ji na anə hyi tsu ja ənga hyu Galili.

⁷ Ji na, ‘Pakatə nə nyi nju nə nyi Zər Ndau a ndu tsa njir bikau, ndu dlakəya nyi, pəcir pida makərkura nyi ju hya'ari ənga pi.’”

⁸ Ənggau kə ndə dəngari sərə ji na.

⁹ Ənggərə ndə sha shili sara ndər huwa nyi, kə ndə nar nyi anə zəmbəlma nyi'yar kumo a sərtəngə ta ənga alenyi nji sə'yar kə də kə patəu.

¹⁰ Mathləkə'yi kəra na sə'yar kə anə cama səsə'yar kau, nanda ngə, Maryamu Magədalıya ənga Yuwana, ənga Maryamu miya Yakubu, ənga alenyi mathləkə'yi kəra nda əni.

¹¹ Ama nandə hænggəri sərə mathləkə'yi kə na mai, ara ma ndu nggani jiri a'yi wu ndər kə mai.

¹² Ama kə Biturusu, hya'ari mađu ənga hwi a ndar huwa nyi, ji nda uzəhu, ji tsambiya hu də huwa nyi, kəl pa'wa kəra nji pədiya nyi a gwa ca ngə ba'a ar dza huwa nyi. Kə ji sha a ndu ki ja vər dənga sə dədəgur kə də kau.

Ar Lagur Vu Imawusu

(Markusu 16:12-13)

¹³ Pəci ta tsu njir nu Yesu a'yi məthlə kəra a vər ma'yi a ndu məlmə kəra nja ngga ənga Imawusu, kəra nadəkura nyi wu də miyal mədəfə sara wu Urshalima.

¹⁴ Nda vər ndər wu pama nda ar kəra sə'yar kə dərkər kau.

¹⁵ Ənggərə nda vər ndər wu pamə nda nda vər thla səmana, kə Yesu ənga kərnyı ləhən nda, ja vər bə ənga nda,

¹⁶ a lari nyir nda, ama nandə tsamə ri nyi mai.

¹⁷ Kə ji na anə nda, “Wa thləmə najaka səmana hya vər thla wu pama hya, hya vər bə?” Kə ndə ta'yi zəməu, ənga hudə ndzəndəu.

¹⁸ Pathlê wu pama nda, kêra nja ngga ênga Kêliyopasu, yiwa nyi, ji na, “Na gô mæthlêpi wu Urshalima, kêra na ngô sênbiya sêra ðarkêr wu pida'yar kô mai ya?”

¹⁹ Kô ji na anê nda, “Sêr mi 'yar ara?”

Kô ndê na anê nyi, “Sêra ða ênga Yesu ndêr Nazêratu. Naja nabi, kêra ênga ðênama wu sêra ju na ênga mël wu mwar Hyal ênga nji patêu,

²⁰ kô pubu dâdêgal'yar ênga nji dâdêgal nêr mên lêri nyi aga nja tsêya nyi, kô ndê dzêgwa dlakêya nyi ar wu dlâdlakau.

²¹ Ðâdêma 'yi wu nggani abêr naja ngu sa mbêdana njir Izirayila! Ama kô ja êshina ngô pida makêrkura nyi ênggêra sê kô ðarkêr.

²² Kêl kô zhizhi nyi mai, alenyi mathlêkê'yi kôra wu pama 'ya nar 'ya sê dâdêgur. Ara ndê ma'yi a ndar huwa nyi êmudlê kadêu,

²³ ama nandê thlêwa dza ja wu hu mai, kô ndê sha shili, ndê nar 'ya, abêr ndê lari waladi kôra na anê 'ya abêr ênga pi nga ja.

²⁴ Alenyi nju pama 'ya ndê ma'yi a ndar hu ndê nda lari abangê nga nyi ênggêra mathlêkê'yi ta na, ama nanda ênga Kêrnda nandê lari nyi mai.”

²⁵ Kô Yesu na anê nda, “Êm, nahyi nji kôra gêra ênga ðênga, a'yi êatsê anê hyi hya hênggêri ênga sêra nabi'yar nana mai!

²⁶ A mbari anê Kêrsiti ja sa êwaêwatê'yar kau, ja dzêgwa gu kadakadarkur nyi, a'yi abangê wa?”

²⁷ Kô ji cabiya nda sêra tsêtsêfê nê ndêr Hyal na ar kôra ja, mbari ar highiê Musa ba'anê tsêfêri nabi'yar patêu.

²⁸ Ênggêra ndê dla lêhêu wu dzêri mêlmê kôra nda vêr ma'yi a vuwa gwa, kô Yesu mël ênggêr têrabiya a ndumwar nda,

²⁹ ama kô ndê cidê nyi nda vêr na, “Nggya ênga 'ya, ara wagêu a ðari, kô ja pêci a gya têðêri.” Kô ji nu nda ji nda nggya ênga nda.

³⁰ Ênggêra ndê nggya aga sêm sêr sêm, kô ji hêri macikêl ba ji fênggêr barka, kô ji êêbêlêwa ba ji têkêna nda.

³¹ Ênggau kô liya nda pahau, ndê tsamê ri nyi. Ama kô ji sanakêr wu liya nda.

³² Ndê na anê kuvwar nda, “Ðêm ya, hu ða mên a'yi nyinyau ênga caguli ar pêci kôra ja vêr ndêr anê mên ar lagu wa, ênggêra ja vêr cabiya mên sêra tsêtsêfau wu ndêr Hyal wa?”

³³ Kô ndê hya'ari ênga kusa ndê sha a vu Urshalima. Ndê thlêwa nanda kumo a sêrtangê ta êkkê'yi alenyi nji a vu na,

³⁴ kô ndê nar nda, kadzangê, “Thlagê a hya'ari! A canê nyi ja kêrnyi anê Biturusu!”

³⁵ Ênga tsu nanda mæthlê kô nar nda sêra ða ênga nda wu lagu ênga ênggêra ndê tsamê ri Yesu ayukuda ji êêbêlêwa nda macikêl.

Thlêr Kêra Yesu Nê Nyi

Anê Zêmbêlma Nyi'yar

(Matiwu 28:16-20; Markusu 16:14-18; Yahwana 20:19-23; Thlêr Cama'yar 1:6-8)

³⁶ Tsu nda vêr ndêr ar kôra sê kau, kukuthlê kôja Yesu ta'yu wu pama nda, kô ji na anê nda, “Jamêkur ja nggya ênga hyi.”

³⁷ Ama kô ndê gêrahê nda vêr tsêdzau, ma ndê nggani dêgur ngô canê nda kêr.

³⁸ Kô ji na anê nda, “Mi ngô ða hyi gêrahê abanga, ênga hyu nggya ênga têkêr wu ðêfuwa hya?”

³⁹ Tsamiya mau tsa yau ənga hya yau aga hya lari, nayi ənga kərdə ngau. Tsəkwər də mau, aga hya səni abər dəgür a'yi ənga kum ənga dəhi, ənggər kə hya vər lari də kə mai."

⁴⁰ Ayukudə ji nana abangau, kə ji canə nda tsa ja ənga hya ja.

⁴¹ Tsu nda vər caguli ara sə dədəgür kə də kau, ama tsu nda ənga təkəkər wu dəfuwa nda, kə ji na anə nda, "Sər səm a'yi ara hyi nga nyi ya?"

⁴² Kə ndə nə nyi kalfi kukubwa.

⁴³ Kə ji dləwuri ji səmku, nanda kəl tsamə nyi.

⁴⁴ Ji na anə nda, "Sə'yar kə ngə səra yi ndər anə hyi ar kəri pəci kəra yi tsu ənga hyi, abər a mbari nja nyabiya səra nji tsəfəri ar kəra yau wu dlədə nə lagu Musa, ənga tsəfə nə nabi'yar ənga Zabura tsu."

⁴⁵ Kə ji məliya ndə sənbiya səra tsətsəfau wu ndər Hyal,

⁴⁶ Ji nar nda, "Abangə nga nyi tsətsəfau, abər a dər tsa'a anə Kərsiti ja lari bwaəwatəu, pəci makərkura nyi ba ja hya'ari sara vir tau.

⁴⁷ Ətsu wu thləmə nyi nga nju nda tətəlna ndər Hyal anə njir duniya patə aga nda tubi nda uya təfəbiya bikər nda. Nju nda dzəguya sə kə wu Urshalima.

⁴⁸ Nahyi ngə sakida sə'yar kau.

⁴⁹ Kəja, yu nda səwa hyi səra dədə məliya hyi alkawal abər ju səwa. Ama hya səkə wu məlmə kwatahəu, kəl nji nə hyi dənəma sara dəməlməu."

Nji Hər Yesu A Dəməlməu

(Matiwu 16:19-20; Thlər Cama'yar 1:9-11)

⁵⁰ Kə ji həbiya nda a biyar ya məlməu, ndə ma'yi ba a vu Bethlani. A ndəna, ji hya'ana tsa ja dəməlməu kə ji fənggər nda barka.

⁵¹ Ənggəra ja vər fə barka anə nda, kə ji təkəbiya dzə ənga nda, ji ma'yi a dəməlməu.

⁵² Nanda tsu ndə dzəgwa dləvə nyi, ndə sha a vu Urshalima, nyinyau ənga hüdə pərtəu gagaəfau.

⁵³ Ndu shili parangə tsu wu ki Hyal nda vər fal Hyal.

Ndəshigu Sara Wu Tsa Yahwana

Ndər Sha Aga Ndapi

¹ Kadivira Hyal dzəguya duniya ndər a'yi, ndər kə ənga Hyal nga ja, ənga tsu ndər kə Hyal ngau.

² A'yi ja ənga Hyal kadivira ja dzəguya duniya.

³ Lagu nyi ngə Hyal məliya sə patəu, ma a'yi ənga ja mai, sə a'yi kəra Hyal məliya wu sərə ji məlna mai.

⁴ Wu ja ngə pi, najaka pi tsu ca ngə mbəmbəl nə nji.

⁵ Mbəmbəla nyi a vər mbəl wu kuthləu, ama kuthla nyi a'yi a sən ciya mbəmbəla nyi mai.

⁶ Vanyi ndə a'yi kəra Hyal səwa, thləmə nyi ca ngə Yahwana.

⁷ Ji shili ar viya sakida ar kəra mbəmbəl kau, aga patər nju nda mbərsa ənga ja lagu nyi.

⁸ Naja ənga kərnyı ngə mbəmbəl kə mai, ama ji shili ar viya sakida ar kəra mbəmbəla nyi.

⁹ Mbəmbəl kəra jiri, kəra wu nə nyi mbəmbəlkur anə kalar ndə a vər shili wu duniya.

¹⁰ Ji shili wu duniya kəra naja ngə məliya ənga kərnyı, ama alaga abangau, njir duniya a'yi sənbiya nyi mai.

¹¹ Ji shili aga 'yi'yi kəra nə nyi, ama nji nyi a'yi dləwuri nyi mai.

¹² Ama anə patər njira dləwuri nyi, njira mbərsa ənga thləmə nyi, anə ndar ja dənama nə də wazha Hyal.

¹³ A'yi wazha yaya wu ndəkur mai, alaga lagur cim nə ndəkur mai, ənga alaga lagur dənga nə salkur mai, ama yaya sara ara Hyal.

¹⁴ Ndər kau, ba ji də ndapi, ba ji nggya wu pama mən. Na'ya tsu lari kadakadarkur nyi, kadakadarkur nə Zər Zəmə pathlə sara ara Tada, kəra nyinyau ənga mayiwakur ba ənga jirkur.

¹⁵ Yahwana ngə lər sakida ar kəra ja, ji hya'ana dəhəu, ji na, “Naja kə ngə ndəra yi ndər ar kəra ja ar pəci kəra yi na, ‘Ndəra wu shili wu yukudə də, naja ndiya də, ara a'yi ja kadivira nji ya də.’ ”

¹⁶ Sara wu nyinyikur nə mayiwakur nyi nga mən uya barka, ju lə mayi-wakur nyi ar kər ar kər.

¹⁷ Arya dladə shili lagu tsa Musa, ama mayiwakur ənga jirkur shili lagu Yesu Kərsiti.

¹⁸ Ndə a'yi kəra saya fər li ar Hyal mai, ama kəl Zər Hyal Zəmə pathləu, kəra a vər nggya ənga Tada, a cabiya mənər ja Hyal.

Sakida Nə Yahwana

Ndər Məl Babətizəma

(Matiwu 3:1-12; Markusu 1:1-8; Luka 3:1-18)

¹⁹ Kəja sakida kəra Yahwana ləri ar pəci kəra njira nggurəm nə Yahudiya sara wu Urshalima səwa pubu'yar ənga njir Lawi aga nda yiwabiya tara wa nga ja.

²⁰ Naji nggəl ara nar nda jiri mai, ama ji nana ar babal abər, “Nayi ngə Kərsiti mai.”

²¹ Kə ndə yiwa nyi ndə na, “Ya, wa nga ga? Nəgə ngə İliya ya?”

Kə ji shadəwa nda, ji na, “Awau, nayi ngə mai.”

Əngwar nda, “Ya, nagə ngə nabiya nyi ya?”

Kə ji shadəwa, “Awau.”

²² Ayukudə nyi patəu, kə ndə na, “Wa nga ga? Nar 'ya sərə 'ya sha 'ya nda nar nyi anə njira səwa 'ya. Mi nga gu na ar kəra kər nga?”

²³ Kə Yahwana shadəwa nda lagu ndər nabi Əshaya, ji na, “Nayi ngə dahə a vər ngga a gwar tagəu, ja vər na, ‘Hya pabəri nyi lagu anə Thlagəu, hya məliya lagu tata 'yi pir wu mwa nyi.’ ”

²⁴ Kə aleniyi njir Farisi, njira nji səwa

²⁵ yiwa nyi, “Ma nagə a 'yi Kərsiti mai, ənga nagə a 'yi Iliya mai, ba nagə tsu a 'yi nabiya nyi mai, mi ngə da gu məl baḅətizəma?”

²⁶ Əngwar Yahwana, “Nayau, ya vər məl baḅətizəma anə hyi ənga 'yimi. Ama vanyi ndəra ndiya da ənga dənəma a vər shili, kəra alaga sər mba ɓiɓi nyi nayi a 'yi da tsa aga ya pəlna mai.

²⁷ Ju sa məliya hyi baḅətizəma ənga Mambəl Cicau ba ənga u'u.”

²⁸ Sə'yar kə patə darkər wu Bethlani, a biyar ya dəl Urdənu, vira Yahwana a vər məl baḅətizəma ari.

Yesu Zər Gamə Nə Hyal

²⁹ Əzəgəkura nyi ba Yahwana lari Yesu a vər shili lagu nyi, kə ji na, “Kəja, Zər Gamə nə Hyal, kəra həna bikə nə njir duniya!

³⁰ Ndə kə nga ya vər ndər ar kəri ta, ta yi na, abər ‘Ndə a 'yi a vər shili ayukudə da, ama naja dəgal a ndiya da ara tsu dədəmə a 'yi ja kadivira nja ya da.’

³¹ Nayi ənga kərda sayi səni nyi mai, ama yi shili, yi sa məl baḅətizəma ənga 'yimi anə nji aga ya cabiya nyi anə njir Izirayila.”

³² Kə Yahwana ləri najaka sakida abər, “Yi lari Mambəl a vər shida sara dəməlməu, a papa mbəthla, ji sa ndzafau a dar kəra ja.

³³ Nayi ənga kərda yu səni nyi mai, ama kəl ta ndəra səwa da aga sa məl baḅətizəma ənga 'yimi nar da abər, ‘Ndəra gə lari Mambəl ndzafau ar ja, naja ngu nda məl baḅətizəma anə nji ənga Mambəl Cicau.’

³⁴ Nayi tsu a lar yi səkə nyabiya dzə ar kəra ja, ca ngə da yi ləri sakida abər ndə kau, Zər Hyal ngau.”

Zəmbəlma'yar Nə Yesu Nə Tangərma

(Matiwu 4:18-22; Markusu 1:16-20; Luka 5:2-11)

³⁵ Əzəgəkura nyi Yahwana ənga nji məthlə sara wu pama zəmbəlma nyi'yar ar vi ta wayu.

³⁶ Kə Yahwana lari Yesu ja vər tərabiya, kə ji na, “Lara mau, Zər Gamə nə Hyal!”

³⁷ Ənggəra zəmbəlma'yar kə məthlə nggari sərə Yahwana na, kə ndə nu Yesu.

³⁸ Ta Yesu shabiya dzau, ba ji lari nda nda a vər nu nyi, kə ji yiwa nda, “Mi nga hyu gala?”

Əngwar nda, “Rabi” kəra cabiya Maləmə ngau, “Əmani nga gu nggya?”

³⁹ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Anda mau hya sa lari.”

A ndu saka fodə nə wagəu, kə ndə ma 'yi ndə nda lari viya nyi, ba ndə həna pəkə ənga ja.

⁴⁰ Andərawusu, zaməya Simanu Biturusu, a 'yi ja pathlə wu pama nji məthlə kəra nu Yesu ayukudə Yahwana nana ndər ar kəra Yesu.

⁴¹ Sə tanggərma kəra Andərawusu məliya ca ngə, ji ma'yi ji nda thləwa zamə nyi Simanu, ba ji nar nyi, “A nər 'ya Ndə Cacadau” ndəra nju ngga ənga Kərsiti.

⁴² Kə ji shili ənga Simanu a shili ara Yesu.

Yesu tsamə nyi, ba ji na, “Nagə ngə Simanu zər Yahwana. Nju nda ngga ngau ənga Kefasu,” kəra ma nji shabiya ca ngə Biturusu.*

Yesu Ngga Fəlipəu Ənga Nathlaniyalu

⁴³ Əzəgəkura nyi tsu kə Yesu biya ju ma'yi a vu Galili. Kə ji thləwa Fəlipəu, kə ji na anə nyi, “Nu də.”

⁴⁴ Fəlipəu sara wu Bethlesaida nga ja, məlmər Andərawusu ənga Biturusu.

⁴⁵ Fəlipəu ma'yi ji nda thləwa Nathlaniyalu, kə ji na anə nyi, “A nər 'ya ndəra Musa tsəfəri sə ar kəri wu ləkakadə nə dladau ənga nabi'yar tsu tsəfəri, naja ngə Yesu ndər Nazəratu, zər Yusufu.”

⁴⁶ Kə Nathlaniyalu yiwa ji na, “Sə tsapəu a sən biya sara wu Nazəratu ya?”

“A ndə ga sa lari ənga kərngau,” əngwar Fəlipəu.

⁴⁷ Ta Yesu lari Nathlaniyalu a vər shili ara ja, kə ji na ar kəra ja, “Lara mau ndər Izirayila nə jijiri, ndəra gəra ənga nggyabiya fafati.”

⁴⁸ Kə Nathlaniyalu yiwa ji na anə Yesu, “Lagu mani nga gə sən də?”

Əngwar Yesu, “Ar pəci kəra gə əgya kida wur martəndəm ta nga yi lar ngau, kadivira Fəlipəu dzəgwa ngga ngau.”

⁴⁹ Kə Nathlaniyalu na, “Mələmə, nagə ngə Zər Hyal; nagə ngə Təl nə njir Izirayila!”

⁵⁰ Yesu nar nyi anə Nathlaniyalu, “Gə mbərsa ara yi nar ngə abər yi lar ngə ar pəci kəra gə əgya kida wur martəndəm ta ya? Jiri, gu nda lari səra a ndiya kau.”

⁵¹ Kə Yesu bəra nar nyi, “Ənga jiri nga yu na anə hyi, hyu nda lari dəməlmə a pahəri, waladi'yar nə Hyal a vər di ənga gya ar kəra Zər Ndau.”

2

Mini Hə Dzau Wu Kana Nə Məlmə Galili

¹ Ar pəci nə makərkura nyi, mini nə hə dzə a'yi wu məlmə Kana nə 'yi'yir Galili. Miya Yesu a'yi ja a ndəna.

² Yesu əkkə'yi zəmbəlmə nyi'yar ma nji nggəya nda a shili ar vir mini kau.

³ Ənggəra 'yimir wur inabi kudau, kə miya Yesu na anə nyi, “'Yimir wur inabir nda a kudəri.”

⁴ Yesu şadəwa nyi, ji na, “Ama, mi ngə nər mən wu sə ka? Pəci də ma a'yi də kwatahə mai.”

⁵ Kə miya Yesu nar nyi anə njir təkə sər səm, “Nahya mau, kalar səra ji na anə hyi, ca nga hya məl.”

⁶ Ləha dzər viya nyi ha tsəka a'yi kwa, kəra njir Yahudiya wu kəbə kwatə ci dzə əni, ənggər kəra mbərsar nda cabiya. Kalar ha nyi wu sən həri əgwa kwa kwa ənga 'yimi.

⁷ Kə Yesu nar nyi anə njir təkə sər səm, “Nyanyana mə ha'yar kə patə ənga 'yimi.” Ba ndə nyanyana nda ba ar miya.

⁸ Kə ji na anə nda, “Kabangəkau, gəri nya mau a nda nə tsahwa'a.” Kə ndə gəri ndə hər nyi a nda.

⁹ Ta tsahwa'a dahari 'yimi hyalagə kəra sha aga 'yimir wur inabi, naji sənbiya vira nji uya nyi sara ar mai, ama njir təkə sər səm wu səni. Kə tsahwa'a nggar salkwanjili a ndumwar sau,

* **1:42** Səra Biturusu aga nyi ca ngə tsəka.

¹⁰ Kə ji na anə nyi, “Kalar ndu shili ənga 'yimir wur inabi kəra ndiya ənga məsahəu tsu kadəu, ayukuda ndə sa, ndə nyau, ba nja shili ənga kəra cacaḃəu, ama, nə ngə kau, pamə nga nyi ara nji, gə piyari kəra məsahəu kəl kabangəkau!”

¹¹ Najakə ngə sə dədəgur nə tanggərma kəra Yesu məliya, ji məliya sə kə wu məlmə Kana nə Galili. Najakə ngə cabiya kadakadarkur nyi, ənga ji məliya zəmbəlma nyi'yar mbərsa ənga ja.

Yesu Kədləbiya Njir Shafəli

Wu Ki Hyal Aga Ja Da Cicau

(Matiwu 21:12-13; Markusu 11:15-17; Luka 19:45-46)

¹² Ayukuda kə ngə Yesu ənga mənyi ənga zamə nyi'yar ba ənga zəmbəlma nyi'yar ma'yi a gyiwu Kafarnahumu. A gyina, ndə səkari nə pida diyawu.

¹³ Ta pəcir lardur vəlna nə njir Yahudiya də ləhəu, kə Yesu ma'yi a du Urshalima.

¹⁴ Wu huda ki Hyal, ba ji thləwa nja vər dəlna thla, ənga təmahəu ənga mbəthla 'yar aga sadaka, ba ji thləwa alenyi nji tsu nda vər bəla bəla gənnar nda.

¹⁵ Kə Yesu ləmiya kurpə sara wu əpa, ba ji kədləbiya nda patə sara wu Ki Hyal. Ji kədləbiya təmahə əkkə'yi thla, ba ji shashabiya təmbəl bəla bəla gənnar nda a dəməlmau, ənga ji tətəlna gənnar nda.

¹⁶ Kə Yesu nar nyi anə njira vər dəlna mbəthla'yar kau, “Fa'abiya mau sə'yar kə ənggau! Hyə sara shabiya ki dədə aga sugu mai.”

¹⁷ Ənggəra sə kə dərkər, kə zəmbəlma nyi'yar dəngari sərə tsətsəfau, wu ləkakadə nə Hyal abər, “Hudə hamə nə ki Hyal a vər mbə də ənggər u'u.”

¹⁸ Kə njira nggurəm nə Yahudiya yiwa Yesu, ndə na, “Ya, mi ngə sə dədəgur kəra gu sən məliya, kəra wu cabiya 'ya abər a'yi gə ənga dənəma nə məliya sə'yar ka?”

¹⁹ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Hyə dlana ki Hyal kau, ba ya sa hya'ana wu pida makəru.”

²⁰ Kə ndə shadəwa nyi, ndə na, “Nji həri fa fodə kumunyi apə kwa a vər hər ki Hyal kau, ya, abari nga gu sən hya'ana nyi wu pida makər ka?”

²¹ Ama ki Hyal kəra Yesu wu ndər ar kəri kau, dza ja ngau.

²² Ayukuda Yesu hya'ari sara vir tau, kə zəmbəlma nyi'yar dəngari sə kə Yesu nar nda kau. Kə ndə dzəgwa mbərsa ənga sərə tsətsəfau wu ləkakadə nə Hyal ənga sərə Yesu nana.

²³ Ar pəci kəra Yesu wu lardur nə vəlna wu Urshalima, nji gangəu mbərsa ənga ja ərya sə dədəgur kəra ndu ləri ji məl.

²⁴ Ama Yesu a'yi fiyafə ənga nda mai, ara ju sənbiya nji patəu.

²⁵ Naja a'yi wu yiwu nja lər sakida ar kəra nji anə nyi mai, ərya ju sən sərə wu dəfuwa ndapi.

3

Nikodimosu Ənga Yesu

¹ Saya də vanyi ndər Farisi a'yi kəra nja ngga ənga Nikodimosu, naja pathlə wu pama njira nggurəm nə Yahudiya.

² Ji shili əgya Yesu uvu'yi, ji sa na, “Maləmə, 'yi wu səni abər nagə maləmə ngau, sara ara Hyal, ərya ndər sən məliya sə'yar kə ga vər məl kə a'yi mai, kəl ndəra Hyal ənga ja.”

³ Kə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Yi wu nar ngau jirkura nyi, ndər sən gwu təlkur Hyal a'yi mai kəl ma nji bəra yabiya nyi nə məthləkura nyi.”

⁴ Kə Nikodimosu yiwa nyi, ji na, “Lagu mani nga nja bəra sən yabiya ndəra a halər ka? Ja bəra sən sha a vu hudə mənyi aga nja bəra yabiya nyi nə məthləkura nyi ya?”

⁵ Yesu shadəwa nyi, ji na, “Jiri nga yu na anə ngau, ndər sən gwu təlkur Hyal a'yi mai, kəl nji bəra yabiya nyi nə 'yimi ənga nə Mambəl.

⁶ Səra ndapi yabiya ndə ngau, ama səra Mambəl yabiya tsu mambəl ngau.

⁷ Ja sara də sə dədəgur anə ngə mai, ara yi na, abər, ‘Kəl nji bəra yabiya ngə nə məthləkura nyi.’

⁸ Yambadə wu sə a ndar vira ju yiwu. Gu nggari ənggəra ju sau, ama nagə wu sən nana vira ji hya'ari sara ari ənga vira ju ma'yi a ndar tsu mai. Abangə nga nyi tsu ənga ndəra nji yabiya nyi wu Mambəl.”

⁹ Kə Nikodimosu yiwa Yesu, ji na, “Abari ngə səkə wu sən də?”

¹⁰ Kə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Ya, nagə maləmə dəgal ngau wu Izirayila, ama nagə wu nggabiya sə'yar kə mai ya?

¹¹ Jiri nga yu na anə ngau, 'yi wu ndər ar kəra səra 'yi wu səni, ənga 'yi wu lər sakida ar kəra səra 'yi lari, ama alaga abangau nahyi a'yi dləwuri sakidar 'ya kə mai.

¹² Ma yu ndər anə hyi ar kəra səra wu duniya, nahyi mbərsa əni mai, abari nga hyu sən nda mbərsa ma yi ndər anə hyi ar kəra səra a dəməlma?

¹³ Ndə a'yi kəra saya ma'yi a dəməlmə mai, kəl naja Zər Ndə kəra shida sara dənə.

¹⁴ Ənggər kəra Musa har pabau a dar wu tagə mashi ta, abangə tsu kəl nji hya'ana Zər Ndau a dar wu,

¹⁵ aga kalar ndəra mbərsa ənga ja wu uya pi gəra kudau.”

¹⁶ “Arya Hyal ca yiwukur anə njir duniya gagađau, ca ngə də ji ləri Zər nyi zəmə pir; aga kalar ndəra hənggəri ənga ja, naji wu tə mai, ama ju uya pi gəra kudau.

¹⁷ Arya Hyal a'yi səwa Zər nyi a shida wu duniya aga ja sa məlna nyi numa anə duniya mai, ama aga njir duniya a uya mbədau lagu nyi.

¹⁸ Kalar ndəra mbərsa ənga Zər Hyal, numa a'yi wu səm nyi mai. Ama kalar ndəra a'yi mbərsa ənga ja mai, numa a səmku nyi ri tsu kadə ara naji mbərsa ənga thləmə Zər Hyal kəra zəmə pir mai.

¹⁹ Kəja səra ju nda məl numa ar kəri, mbəmbəl shili wu duniya, ama njir duniya wu yiwu kuthləu a ndiya mbəmbəl ara sər mələ nda dəmwa'yu.

²⁰ Kalar njira wu məl sə dəmwa'yu, shishir dza nda wu yiwu mbəmbəl mai, ara hivər sər mələ nda a biyar babal.

²¹ Ama njir məl səra tsa'a ndu shili ar vi mbəmbəl, aga nja lari ar babal abər səra ndu məl səra Hyal wu yiwu ngau.”

Yahwana Ndər Məl Bəbətizəma Bəra Lər Sakida Ar Kəra Yesu

²² Ayukuda kau, kə Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar ma'yi a ndar 'yi'yir Yahudiya. A ndənə ji nda bəliya sar kushu, ju məl bəbətizəma anə nji.

²³ Yahwana nə nyi tsu ja vər məl bəbətizəma anə nju məlmə Ayinanu kəra ləhəu wu dər məlmə Salimu, ara 'yimi a'yi gangəu a ndənə. Nji kəl shili nga ndu shili ju məl bəbətizəma anə nda.

²⁴ (Səkə darkər kadivira nji fuwa Yahwana wu fursəna.)

²⁵ Kə zəmbəlma'yar nə Yahwana gu kəpal ənga vanyi ndər Yahudiya ar kəra ci də kəra dladə nana nja məl.

²⁶ Ndə shili əgya Yahwana, ndə sa na anə nyi, “Maləmə, ndə ta ənga gə a biyar ya dəl Urdənu ta, ndə ta gə ləri sakida ar kər ta, kəja ja vər məl baḅətizəma anə nji ənga patər nja vər sha shili ara ja.”

²⁷ Kə Yahwana shadəwa nda, ji na, “Ndər sən dləwuri sə a'yi mai, kəl sərə Hyal nə nyi.

²⁸ Nahyi ənga kərhyi ngə sakida də arya yi na anə hyi, ‘Nayi ngə Kərsiti mai, ama Hyal səwa də wu mwa nyi.’

²⁹ Ar pəcir hə dzau, kwanjili nə sal kwanjili ngau. Bazhiya sal kwanjili kəra shili ar vir hə dzə kau, kəl səkə nga ja, aga ja nggari dāha sal kwanjili. Ju nyi ənga hūdə pipida ma ji nggari sal kwanjili a vər ndər. Lagu kə tsu ngə hūdə pipida də a nyabiyar dzau.

³⁰ A dəri tsa'a ja cakau, nayi tsu ya gənnə dzau.

³¹ “Ndəra shida sara a dəməlməu, naja nga adabanga nji patəu. Patər njira wu duniya nə duniya ngau, ənga ndu ndər ar kəra sər duniya. Ndəra shida sara a dəməlməu, naja nga adabanga nji patəu.

³² Ju ləri sakida sərə ji ləri ənga ji nggari, alaga abangau, ndə a'yi kəra mbərsa ənga sakida nyi mai.

³³ Ama kalar ndəra dləwuri sakida nyi a cabiyari abər Hyal ndə jijiri ngau.

³⁴ Ara ndəra Hyal səwa, ndər Hyal nga ju na, arya Hyal nə nyi Mambəl nyi nyinyau.

³⁵ Tada wu yiwu Zər nyi, ba ji fuwa patər sə wu tsa ja.

³⁶ Kalar ndəra mbərsa ənga Zəra nyi a'yi ja ənga pi gəra kuḁau. Ndəra gəra bəla sərə Zəra nyi nana, naji wu uya pi mai, ama Hyal wu dəfu ənga ja.”

4

Yesu Ndər Ənga Mala Sara Samariya

¹ Njir Farisi nggari abər Yesu a vər dumwa ənga uya nji, ənga məl baḅətizəma anə zəmbəlma gangəu a ndiya Yahwana.

² Kwalaga kə a'yi Yesu ənga kərnyə nga vər məl baḅətizəma kə mai, ama zəmbəlma nyi'yar ngau.

³ Ənggəra Yesu nggari abangau, kə ji piyari 'yi'yir Yahudi ba ji bəra sha a vu 'yi'yir Galili.

⁴ Kabangəkə a mbari kəl Yesu ja tərabiya wu Samariya.

⁵ Kə ji dla wu vanyə məlmə wu 'yi'yir Samariya kəra nja ngga ənga Sayika. Vi kau, ləhə nga nyi a dzər vira Yakubu nə nyi anə zər nyi Yusufu.

⁶ Ar vi kau, mələ nə Yakubu a'yi. Ar pəci kəra Yesu həḁa ənga ḁau, ba ji bəliya sar a miya mələ nyi. Səkə ɖarkər ənggər saka kumo apə məthlə nə puci.

⁷ Kə vanyə mala nə Samariya shila gwa mələ. Kə Yesu na anə nyi, “Usi, gər ɖa 'yimi ya təwari.”

⁸ (Zəmbəlma nyi'yar tsu a ma'yir nda a vu huḁa məlmə aga nda vuwa dəl sər səm.)

⁹ Kə mala Samariya kə na anə Yesu, “Abari nagə ndər Yahudiya a sən yiwa 'yimi ara ya, nayi mala Samariya?” (Ara sə a'yi kəra wu ɖaḅəri ndər Yahudiya ənga ndər Samariya mai.)*

¹⁰ Əngwar Yesu, “Maja abər gu səni sə kurthlə nə Hyal kəra ju lau, ənga ndəra na anə ngau, ‘Gər ɖa 'yimi ya təwari,’ gu sən yiwa nyi, ba ja nə ngə 'yimi nər lə pi.”

* 4:9 Kwalaga cala miya ha nə njir Samariya njir Yahudiya wu məl thlər əni mai.

11 Kə mala kə na, “Maləmə, kəja sər gə 'yimi a'yi ara gə mai, ya, kəja mələ kə dzəgamə nga nyi, lagu mani nga gu sən gər də 'yimi lə pi ka?”

12 Dəm ya, naga ndiya dər'ya Yakubu, ndəra labiya 'ya mələ kə ya? Naja ənga kərnyī ma, ji sa 'yimi sara a gwa, ənga wazha nyi ba ma'wi nyi'yar.”

13 Yesu na, “Kalar ndəra sa 'yimi kau, hili wu bəra nda tə nyi wayu.

14 Ama ndəra sa 'yimi kəra yu lə kau, naji wu bəra nggar hili mai ba'anuwa. 'Yimi kəra yu lə kau, wu nda də wu ja ənggər mandəli 'yimi kəra wu huhwi sara wu dza ja kəra wu nə nyi pi gəra kudau.”

15 Əngwar mala kau, “Maləmə, nə də 'yimi kau, ara ya sara bəra nggari hili, ənga ya bəra shili ənggau ya sa gə 'yimi.”

16 Kə Yesu na, “Ma'yi ga nda shili ənga sal ngau.”

17 Əngwar ja, “Sal a'yi ara yi mai.”

Əngwar Yesu anə nyi, “A nabiyyar gə jiri ənggəra gə na abər, ‘Sal a'yi ara yi mai.’

18 Arya jirkura nyi ca ngə a hər gə shili paməpamə təfu, ənga ndə kə gə əni kabangəkə kə sal ngə mai, a nabiyyar gə jiri.”

19 Əngwar ja, “Ndə dəgaləu, maya nggani nagə nabi ngau.

20 Əjir 'ya dləvə Hyal ar mə kau. Ama əngwar hyi njir Yahudiya wu Urshalima ngə vira nja kyaga dləvə Hyal.”

21 Kə Yesu na, “Mala, mbərsa ənga səra yu na kau, arya pəci a vər shili kəra nji tsu wu nda dləvə Tada ar mə kə mai, alaga wu Urshalima mai.

22 Nahyi njir Samariya nahyi wu sənī ndəra hyu dləvə mai, na'ya 'yi wu sənī ndəra 'yi wu dləvəu, ara mbədau shili sara ara njir Yahudiya.

23 Ama pəci a vər shili, pəca nyi ma a shiliri, kəra njir dləvə Tada ənga jiri wu nda dləvə nyi wu mambəl ba ənga jirkur, ara Tada wu gal culi nji kə nga dləvə nyi.

24 Hyal Mambəl ngau, njir dləvə nyi kəl nda dləvə nyi wu mambəl ba ənga wu jirkur tsu.”

25 Mala kə na, “A sən yi abər Ndə Cacadau a vər shili ndəra nju ngga nyi ənga Kərsiti. Ma ji shili ju sa cabiya 'ya patər sau.”

26 Yesu na, “Nayi ndəra vər ndər anə ngau nayi ngau.”

Zəmbəlma 'yar Bəra Sha Shilara Yesu

27 Ar pəci kə ngə zəmbəlma nyi'yar sha shili, ba də sə dədəgür anə nda ənggəra ndə thləwa nyi ja vər ndər ənga mala. Ama ndər sən yiwa, “Mi nga ga gal ənga mala ka?” Ənga ndər sən na anə nyi, “Mi ngə də gu ndər ənga ja?” a'yi tsu mai.

28 Kə mala kə piyari təm gwa mələ nyi, ba ji ma'yi a vu huda mələu, ji vuwa nar nyi anə nji,

29 “Shila mau, hya sa lari ndəra nar də səra yi saya mələna patəu. Abər naja ngə Kərsiti ya?”

30 Kə nji bibiya sara wu huda mələu, kə ndə shili əgya Yesu.

31 Ar pəci kə ngə zəmbəlma nyi'yar a vər kədi Yesu, “Maləmə, səm sau.”

32 Ama kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Sər səm a'yi ara yi kəra yu sən səm ama nahyi wu sən mai.”

33 Kə zəmbəlma nyi'yar yiwa kərnda, ndə na, “Abər vanyi ndə daḡaga shili ənga sər səm anə nyi ya?”

34 Ama kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Sər səm də ca ngə ya məl səra ndəra səwa də wu yiwu ənga ya nyabiya thlər nyi cipəu.

³⁵ Hyu na abər, ‘A hyiri hya fodə aga fwaha də.’ Ama yu na anə hyi, hya pahəna liya hyi mənəhəu aga hya tsamə vu huda fa, ara a nər nda patə tsa'a aga gəm kabangəkau.

³⁶ Ndər gəm fa wu uya akkəri nyi, ənga ju kabiya sə zəzəwa nyi, ca ngə cabiya njira ju kabiya aga nda uya pi gəra kudau. Lagu kə ngə njir thləka ənga njir gəm sər fa ndu nyabiya dzə ənga hudə pipida aga zəməu.

³⁷ Ənggə ngə karapə kə nyabiya dzə ənga jirkur, ‘Vanyi ndə thlər nyi ca ngə thləka, vanyi ndə tsu thlər nyi ca ngə gəm.’

³⁸ Yi səwa hyi aga hya gəm səra hyi gəra lari bwaḃwatə a vər thləka. Alenyi nji a lar nda bwaḃwatəu, nahyi tsu a uyar hyi akkəri nə thlər bwaḃwatər nda.”

Njir Samariya Gangəu Hənggəri

³⁹ Njir Samariya gangəu sara wu məlmə kə mbərsa ənga Yesu arya ndər mala kə kəra ji na, “Ji nar də patər səra yi saya məliya.”

⁴⁰ Ənggəra njir Samariya shili əgya Yesu, kə ndə sa kədi nyi ja nggya əkkə'yi nda, ba ji nggya əkkə'yi nda nə pida məthləu.

⁴¹ Nji gangə tsu bəra mbərsa ənga Yesu arya səra ji nar nda.

⁴² Kə njir Samariya dzəgwa na anə mala kau, “Kabangəkau, a hənggər 'ya jiri, a'yi ara səra gə na waci mai, ama ara na'ya ma a nggar 'ya səra ji na ənga kər'ya, ənga a dləwunggəri 'ya ndə kə naja ngə ndər mbəda duniya.”

Yesu Mbədana Zər Ndə Dəgaləu

⁴³ Ayukuda pida məthləu, kə Yesu piyari 'yi'yir Samariya ji ma'yi a vu 'yi'yir Galili.

⁴⁴ (Arya Yesu ənga kərnyı a nanari abər, “Nabi a'yi wu uya hakər wu məlmə nyi mai.”)

⁴⁵ Ar pəci kəra ji vu Galili, kə njir Galili dləwuri nyi ənga hudə zəmə ara nanda ənga kərnda a lari nda səra Yesu məlna a vu Urshalima ar pəcir lardur nə vəlna kəra nanda ma a vur nda.

⁴⁶ Kə Yesu bəra sha a vu Kana wu Galili, vira ji shabiya 'yimi a ndu 'yimir wur inabi. A ndəna vanyi ndə dəgal nə ki təl a'yi kəra zər nyi gəra ngga a vu Kafarnahumu.

⁴⁷ Ənggəra ndə kə nggari abər Yesu a dlari wu Galili sara wu Yahudi, kə ji ma'yi a ndəgya ja, ji nda kədi nyi aga ja shili wu ki nyi, ja sa mbədana zər nyi kəra citəu a miya tau.

⁴⁸ Kə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Kəl ta hyi lari mətsamə ənga sə dədəgur ara yau, ca ngə də hyi mbəsa.”

⁴⁹ Kə ndə dəgal nə ki təl ta na anə Yesu, “Ndə dəgaləu, shili ma ma'yi a ndu ki də ara zər də ka sara tau.”

⁵⁰ Kə Yesu na anə nyi, “Ma'yi sə ngau, zər ngə kə wu tə mai.” Ndə kə tsu, ba ji mbərsa ənga səra Yesu na anə nyi, ba ji ma'yi sə nyi.

⁵¹ Tsu ja ar lagu ja vər ma'yi a ndu ki, ba ji bə ənga njir məl thlər nyi ar lagu, kə ndə na anə nyi, “Zər ngə ta a dəri jaməu.”

⁵² Kə ji yiwa nda pəci kəra sə kə dərkər. Əngwar nda anə nyi, “Na, ənggər saka pathlə nə puci ngə gyangə kə siya nyi.”

⁵³ Kə dəya zər kə tsamə ri abər ar pəci kə ngə Yesu na anə nyi, “Ma'yi sə ngau, zər ngə kə wu tə mai.” Kə ndə kə ənga njir ki nyi mbərsa ənga Yesu.

⁵⁴ Najakə ngə sə dədəgur nə məthləkura nyi kəra Yesu məliya ayukuda ji piyari Yahudi ji shili wu Galili.

5

Yesu Mbəḏana Ndau A Miya Dəl Fa'a

¹ Ayukuda kau, kə Yesu ma'yi a du Urshalima aga mini nə njir Yahudiya.

² A du Urshalima tsu, vanyi dəl fa'a a'yi kəra nji zəwuya ənga sə ənggər dza'wu paməpamə təfu. Nju ngga fa'a kə ənga miya njir Yahudiya, Bethle-saida. Dəl fa'a kə ləhə nga nyi a dzər miya ki kəra nju ngga ənga Miya Ki Təmahəu.

³ Əgya kida dza'wu'yar kə ngə nji gərə ngga, ənga nji ləfau, ənga nji kadal ba ənga nji təsəkənu gangəu wu pida.

⁴ [Ndə wu sə kau aga nja gwazhiri 'yimiya nyi. Arya ga pəci ga pəci ngə waladi nə Thlagə wu shida ja sa gwazhiri 'yimi kau. Ndəra a gwa tanggərma, ba ja uya jaməkər sara ara shiləgə nyi.]

⁵ Ənggə tsu vanyi ndə a'yi kəra məliya fa makərkumunyi apə cisu ənga təsəkənu.

⁶ Ta Yesu lari nyi a'yi pida, ənga tsu ju səni abər ndə kə a bəliyar sar ənga təsəkənu kau, kə Yesu na anə nyi, “Gu yiwu ga da jamə ya?”

⁷ Kə ndə təsəkənu kə na, “Ndə dəgaləu, nayi a'yi ənga ndər dləwa da ma nji gwazhiri 'yimiya nyi mai. Ma yi məl abər aga ya sən gwa ba vanyi nda gwa a mwa ara yau.”

⁸ Kə Yesu na anə nyi, “Hya'ari ga həri buci ngau, ba ga bə ga ma'yi.”

⁹ Aga zəmə ba nda nyi da jaməu, kə ji həri buci nyi ba ji bəu.

Sə kə darkər ar pəcir bəlsar nə njir Yahudiya.

¹⁰ Agabəngau, kə njira nggurəm nə Yahudiya nar nyi anə ndə kəra nji məliya jamə kau, “Əshina pəcir bəlsar ngau, naga kyaga məl thlər mai, dladər mənə kar ngə ri ara hə buci ngau.”

¹¹ Kə ndə kə shadəwa nda, ji na, “Ndəra məliya da jamə ngə na anə da, ‘Həri buci ngau ga bəu.’ ”

¹² Kə ndə yiwa nyi, ndə na, “Wa ngə ndə kə na anə ngau, ga hər buci ngau, ga bə ka?”

¹³ Ndə kə nji shiləgəbiya kə wu səni tara wa ngə məliya nyi jamə kə mai, arya Yesu a ma'yiri a vu pama dlamir nji kəra a ndəna.

¹⁴ Ayukuda pəci kushu, ba Yesu thləwa nyi wu ki Hyal, ba ji na anə nyi, “Lari, a dar gə jaməu. Ga piyari məl bikau ara sə dəmwa'yi a ndiya kə a sara da ənga gau.”

¹⁵ Kə ndə kə ma'yi ji nda nar nyi anə njira nggurəm nə Yahudiya abər Yesu ngə məliya nyi jaməu.

Pi Lagu Zəra Nyi

¹⁶ Ara abəngau, ba ndə dzəguya ndər papatagə anə Yesu, ara ju məl sə'yar kə Pəcir Bəlsar.

¹⁷ Kə Yesu na anə nda, “Dədə a vər məl thlər nyi ba'anə kabəngəkəu, nayi tsu ya vər məl thlər.”

¹⁸ Arya ndər kau, ngə njir Yahudiya wu gal lagu kəra nda tsəya nyi ari. Əngwar nda, “A'yi wacu ara ji bəlna sərə dladə na ar kəra Pəcir Bəlsar mai, ama ara ju ngga Hyal ar viya dənyi, lagu ta nga ju gəla kərnyı kakalə ənga Hyal.”

¹⁹ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Ənga jiri nga yu na anə hyi, sə a'yi kəra Zər wu sən məliya ənga kərnyı mai, sərə ji lari Dənyi a vər məl, ca nga ju məl. Ara kalar sərə Dənyi a vər məl, ca ngə Zər wu məl tsu.

²⁰ Ara Tada wu yiwu Zëra nyi, ca nga ju canë nyi kalar sëra ju mël ënga kërnyì. Ba tsu ju canë nyi sëra ndiya së änggër kə aga ja dā së dädägur anë hyi.

²¹ Änggër këra Tada sën hya'ana nji tëtë ja në nda pi, abangë tsu Zër wu sën në nyi pi anë kalar ndëra ju yiwu.

²² Tada wu mël numa anë nji mai, ara a në nyir ja dënama në mël numa anë Zër nyi,

²³ aga patër nji nda në nyi dëgalkur anë Zëra nyi, änggëra ndu lë dëgalkur anë Tada. Kalar ndëra gëra në nyi dëgalkur anë Zëra nyi, naja a'yi në nyi dëgalkur anë Dënyi këra sëwa nyi mai.

²⁴ “Ènga jiri nga yu na anë hyi, kalar ndëra wu nggar ndër dā, kə ji mbërsa ënga ndëra sëwa dā, a'yi ja ënga pi gëra kudāu. Nju nda mël numa anë nyi mai, ama a tërabiya ja sara wu tau, a ndu pi.

²⁵ Ènga jiri nga yu na anë hyi, pëci a vër shili, pëca nyi ma a shiliri, këra nji tëtë wu nda nggar dāha Zër Hyal, njira nggari ndu nda dā a'yi ënga pi.

²⁶ Änggër këra Tada dā thlagër pi, abangë tsu nga ji në nyi dënama anë Zëra nyi aga ja dā thlagër pi.

²⁷ Ènga tsu ji në nyi dënama në mël numa anë kalar ndau ara naja Zër Ndau.

²⁸ Ndër kə a sara dā së dädägur anë hyi mai, ara pëca vër shili këra patër njira a gu hu wu nda nggar dāha ja,

²⁹ ba nda biya. Njira mëluya së mënahëu ndu hya'ari ënga pi gëra kudāu, ama njira mëluya së dëmwa'yi ndu hya'ari ba nja mëluya nda numa.

³⁰ Së a'yi këra yu sën mëluya ar kërda mai. Yu thla numa änggër këra Hyal wu na anë dā. Agabangau, numa dā kakalë nga nyi, aya a'yi sëra yu yiwu nga yu mël mai, ama sëra ndëra sëwa dā wu yiwu.

Sakida Ar Këra Yesu

³¹ “Ma yi lëri sakida ar këra kërda, sakida kə a'yi dlëdlëwu mai.

³² Ama vanyi ndë pamëu a'yi këra wu lë sakida ar këra yau, a sën yi abër sakida nyi jijiri nga nyi.

³³ “Hyi sëwa nyi nji anë Yahwana, naja, ba ji lër hyi sakida këra jiri.

³⁴ Alaga abangau, a'yi yu nggya aga sakida në ndapi mai. Ama yi nar hyi abangau aga hya uya mbëdau.

³⁵ Yahwana änggër pitëlla mbëmbël nga ja këra lëri mbëmbël nyi, nahyi tsu, kə hyi caguli në mbëmbël nyi në pëci kushu.

³⁶ “Ama a'yi yau ënga sakida këra ndiya këra Yahwana lëri ar këra yau. Së këra ya vër mël kau, së ngau këra dëda në dā aga ya mël ënga ja vër lë sakida ar këra yau, abër dëda ngë sëwa dā.

³⁷ Dëda tsu, ndëra sëwa dā, nga vër lë sakida ar këra yau. Nahyi saya nggar dāha ja mai, ënga tsu nahyi saya lari nyi ënga li tara wa nga ja mai.

³⁸ Ndër nyi tsu wu nggya wu dëfuwa hyi mai, aya nahyi mbërsa ënga ndëra ji sëwa mai.

³⁹ Nahyi kël dumwa ënga jiga sëra tsëtsefau wu lëkakadë Hyal, ara hyu nggani a gwa nga hyu uya pi gëra kudāu. Najaka së këra nji tsëfëri wu lëkakadë Hyal kau, nanda ngu lër sakida ar këra yau.

⁴⁰ Ama alaga abangau, kə hyi nggël ara shili ëgya yi aga hya sa uya pi.

⁴¹ “Nayi wu gal fal sara ara nji mai,

⁴² ama yu sën hyi. A'yi hyi ënga yiwu Hyal a vu dëfuwa hyi mai.

⁴³ Nayau, yi shili wu thlëmër dëda, ama nahyi dlëwur dā mai, ama ma vanyi ndë shili wu thlëmër kërnyì ba hya sa dlëwuri nyi.

⁴⁴ Abari nga hyu sən mbərsa ma hyu dləwu fal ara kuvwar hya, ama nahyi wu gal lagur dləwu fal sara ara Hyal zəmə pir maya?

⁴⁵ A sara hya dənga abər yu nda wula hyi ara Tada mai. Ndər wula hyi a'yi, naja ngə Musa, ndəra hyu fə dəfu ju nda dləwar hyi.

⁴⁶ Maja abər hyi mbərsa ənga Musa, a hənggər hyi jiri ənga yau, arya Musa tsəfəri ar kəra yau.

⁴⁷ Ama ma nahyi a'yi mbərsa ənga sərə ji tsəfəri mai, abari nga hyu sən mbərsa ənga sərə yu na?"

6

Yesu Səmənə Nji Dubu Təfu

(Matiwu 14:13-21; Markusu 6:30-44; Luka 9:10-17)

¹ Ayukuda pəci kushu, kə Yesu tərabiya nadə a biyar ya dəl Galili (najakə ngə dəl Tiberiyasu).

² Ənggau, dlamir nji gangəu wu nu nyi arya sə dədəgur kəra ndə lari ji məliya anə nji gərə ngga, ənggərə ji shiləgəbiya nda.

³ Kə Yesu ma'yi a dar kəra mau, a ndənə ji da nggya əkkə'yi zəmbəlma nyi'yar.

⁴ Ar pəci kə lardur nə vələnə nə njir Yahudiya a dari ləhəu.

⁵ Ənggərə Yesu hya'anakər ba ji lari dlamir nji gangəu a vər shili əgya ja, kə ji nar nyi anə Fəlipəu, "Əmani nga mənə sən dəlbiya sər səm kəra wu sən səməna nji ka?"

⁶ Yesu yiwa sə kə ara Fəlipəu, aga ja dzəbiya nyi, arya naja ənga kərnyu ju sən sərə ju nda məl.

⁷ Kə Fəlipəu şadəwa nyi, ji na, "Alaga gənna nə ki ndər məl thlər nə zada fa" a sən dəlbiya sərə nji ka sən fuwa wu miya nda mail!"

⁸ Kə pathlə wu pama zəmbəlma Yesu kəra nju ngga ənga Andərawusu, zaməya Simanu Biturusu, na anə Yesu,

⁹ "Kəja vanyi zər kushu ənggau ənga macikəl lugu dəfə təfu ənga kalfi məthləu. Ama mi ngə sərə ju sən məliya anə nji gangə ka?"

¹⁰ Kə Yesu na anə zəmbəlma nyi'yar, "Nar nya mau anə nji nda nggya gya." Ar vi kə sar a'yi gangəu. Kə nji patə nggya gya, gangəkura shili zhizhir nda a kari dubu təfu.

¹¹ Kə Yesu həri macikəla nyi, kə ji usaku Hyal, ba ji tətəkəya nyi anə njira a'yi nggya gya patər sərə ndu yiwu. Abangə tsu nga ji məliya ənga kalfiya nyi.

¹² Ayukuda ndə səm ndə nyau, kə ji nar nyi anə zəmbəlma nyi'yar, "Tsəmiya mau kalar sərə hiyau ara sə a sara wir."

¹³ Kə zəmbəlma nyi'yar tsətsəmiya kalar sərə hiyau wu miya nda, ba ndə nyanyana tsələ kumo apə məthləu sara wu macikəl lugu təfu ta.

¹⁴ Ənggərə dlamir nji lari sə dədəgur kəra Yesu məliya, kə ndə na, "Gərə ənga kəpal, ndə ngə nabi kəra duniya wu səkə shili nyi ta."

¹⁵ Ta Yesu lari ndu sha lagu fə nyi aga tələr nda, ba ji gwadənə nda, ba ji ma'yi sə nyi a du mau.

Yesu Bau A Dar Kəra 'Yimi

(Matiwu 14:22-33; Markusu 6:45-52)

¹⁶ Ənggərə wagə də, kə zəmbəlma Yesu 'yar ma'yi a gwu dəl.

¹⁷ Kə ndə gwa gwu kwambwal aga nda tərabiya a vu Kafarnahumu. Ar pəci kəra nda a vir ma'yi, kə vi da zəgutu, ama tsu Yesu gərə shili əgya nda.

* ⁶ Ar viya dinari gharu məthləu.

¹⁸ Kə dəl dzəguya kənggəḏə gagaḏau ara culi yambadə kəra a vər sau ənga dənama.

¹⁹ Ayukuda ndə ɓar ɓau a ɗa nə miyal makəru, kukuthlə ba ndə lari Yesu a vər shili əgya kwambwalər nda, ja vər ɓau ar kəra 'yimi, ba səkə gərahəya nda gagaḏau.

²⁰ Ama kə Yesu na anə nda, “Nayi ngau, hya sara hivər mai.”

²¹ Ənggau kə ndə hənggəri aga nda dləwuri nyi a gwu kwambwalər nda. Ənggərna kə kwambwalər nda thləwa miya dəl vira nda a vər nu a ndari.

Nji Biya Aga Gal Yesu

²² Ənggəra vi sa kudau, kə dlamir nji kəra hiyau a biyar ya dəl tsamə ri abər kwambwal zəmə kəra hiyau ca ngə zəmbəlma Yesu 'yar ma'yi a gwa, ama kə ndə tsamə ri abər Yesu a'yi ma'yi əkkə'yi nda mai.

²³ Kə alenyi kwambwal'yar shili sara wu Tiberiyasu, ndə sa ta'yi ləhəu ar vira Thlagə səmənə nji ənga macikəl kəra ji fənggəri nyi barka.

²⁴ Ta nji lari abər Yesu ənga zəmbəlma nyi'yar a'yi ar vi ta mai, ba ndə gu kwambwal'yar, ndə ma'yi a vu Kafarnahumu aga vuwa gal Yesu a vuna.

Yesu Ngə Macikəl Nə Pi

²⁵ Ənggəra ndə biya thləwa nyi a biyar ya dəl, kə ndə na anə nyi, “Maləmə, ənuwa nga gə shili ənga?”

²⁶ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Ənga jiri nga yu na anə hyi, hyu gal ɗa a'yi ara sə dədəgur kəra hyi lari yi məliya mai, ama arya macikəl ta hyi səm hyi nyi əni ta.

²⁷ Hya sara həḏa a vər gal sər səm kəra wu sən dzə mai, ama hya məl thlər nə gal sər səm kəra gəra sən dzau, ənga tsu ju ləri pi kəra gəra kudau. Naja kə ngə sər səm kəra Zər Ndau, wu sən nər hyi. Arya naja Zər Ndau ngə Hyal Tada nə nyi dənama nə məl abangau.”

²⁸ Kə ndə yiwa nyi, ndə na, “Mi ngə sərə Hyal wu yiwu 'ya mələ?”

²⁹ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Kəja sərə Hyal wu yiwu hya məl, hya mbərsa ənga ndəra ji səwa.”

³⁰ Kə ndə yiwa nyi, “Mi ngə sə dədəgur mətsamə kəra gu sən məliya aga 'ya ɗaɓaga lari ba 'ya hənggəri ənga ga? Mi nga gu sən məliya?

³¹ Əjir 'ya səm sərə nju ngga ənga mana a gwa tagəu, ənggər kəra tsətsəfau abər, 'ji nə nda sər səm sara dəməlmə aga nda səm.’”

³² Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Ənga jiri nga yu na anə hyi, a'yi Musa ngə nə hyi sər səm sara dəməlmə mai, ama ɗəḏa ngə nər hyi sər səm nə jijiri sara dəməlmau.

³³ Arya sər səm nə jiri nə Hyal ca ngə ndəra shida sara dəməlmə ju lə pi anə duniya.”

³⁴ Əngwar nda anə nyi, “Maləmə, mbar kabəngəkə ga dumwa ənga lə culi najaka sər səm anə 'ya.”

³⁵ Kə Yesu nar nda, “Nayi ngə macikəl nə pi. Kalar ndəra shili əgya yau, naja tsu ɓəra nggari wuɓu mai, ənga kalar ndəra hənggəri ənga yau, naji wu ɓəra nggari hili mai.

³⁶ Ama ənggəra yi nar hyi ta, a lar ɗar hyi, ama alaga abangau nahyi hənggəri ənga yi mai.

³⁷ Patər njira Tada nə ɗa, ndu shili ara yau, ənga kalar ndəra shili ara yau, nayi wu kədlə nyi mai.

³⁸ Arya yi shida sara dämälmau, a'yi aga ya sa mäl sära yu yiwu mai, ama sära ndära säwa da wu yiwu.

³⁹ Sära ndära säwa da wu yiwu, ca ngä alaga ndä zämä a sara sa wu tsa yau, wu njira ji nä da mai, ama aga ya hya'ana nda sara vir tau, ar päcir kuḏiya duniya.

⁴⁰ Arya sära Däda wu yiwu ngau, ca ngä kalar ndära fär li ar Zär, änga ji hänggäri änga Zära nyi, ju uya pi gära kuḏau, änga tsu yu nda hya'ana nyi sara vir tau, ar päcir kuḏiya duniya."

⁴¹ Kə njir Yahudiya dzäguya ngwungwuni wu pamä ar kəra Yesu ara ji na, "Nayi ngä macikəl kəra shida sara dämälmau."

⁴² Kə ndä na, "A'yi Yesu ngä wa? Zär Yusufu, ndära 'yi wu säni dënyi änga mänyi ta wa? Ya, abari nga ju na abər, 'Yi shida sara dämälma?"

⁴³ Kə Yesu shadäwa nda, ji na, "Piyara mau ngwungwuni wu pama hyi.

⁴⁴ Ndər sən shili ägya yi a'yi mai, kəl ma Tada kəra säwa da tädər nyi a shili, nayi tsu yu nda hya'ana nyi sara vir tau, ar päcir kuḏiya duniya.

⁴⁵ Nji tsäfəri wu ləkakadä nä nabi'yar abər, 'Patəkura nda Hyal ngu nda highiä anä nda.' Kalar ndära säya nyi himi anä Tada änga ji highiä sə ara ja, ju shili ägya yau.

⁴⁶ Ndä a'yi kəra saya lari Tada mai, kəl ndära hya'ari sara ara Hyal, naja ngä ndära saya lar Tada.

⁴⁷ Jiri nga yu na anä hyi, kalar ndära mbärsa a'yi ja änga pi gära kuḏau.

⁴⁸ Nayi ngä macikəl nä pi.

⁴⁹ Äjiya äjir hyi säm sära nju ngga änga mana wu tagäu, ama ba ndä bəra tau.

⁵⁰ Ama kəja macikəl kəra shida sara dämälmau, kalar ndära sämku naji wu tə mai.

⁵¹ Nayi ngä macikəl nä pi kəra shida sara dämälmau. Kalar ndära säm najaka macikəl, ju nggya änga pi nä ba'anuwä. Najaka macikəl kumər dza yi ngau, kəra yu ləri aga duniya a uya pi."

⁵² Kə njir Yahudiya gu kəpal gagadä wu pama nda, ndu na, "Abari ngä ndä ka sən nä mən kumər dza ja aga mäna säma?"

⁵³ Ängwar Yesu anä nda, "Änga jiri nga yu na anä hyi, kəl ma hyi säm kumər dza Zär Ndau änga hyi təwari mashi nyi, nahyi a'yi änga pi wu hyi mai.

⁵⁴ Kalar ndära sämku kumər dza yau änga ji təwari mashi dä, a'yi ja änga pi gära kuḏau, änga yu nda hya'ana nyi sara vir tau, ar päcir kuḏiya duniya.

⁵⁵ Kumər dza yi däfä jijiri ngau, änga mashi dä sər sa jijiri ngau.

⁵⁶ Kalar ndära sämku kumər dza yau änga ju sa mashi dä, ju nggya wu yau änga nayi tsu wu ja.

⁵⁷ Änggər kəra Tada mbəmbədä säwa dä, ärya ja nga yi tsu änga pi, agabängə kalar ndära fiya dä aga sər säm nyi, ju nda dä a'yi änga pi ba'anuwä ärya yau.

⁵⁸ Najakə ngä macikəl kəra shida sara dämälmä a'yi änggər kəra äjiya äjir hyi'yar säm mai. Äjiya äjir hyi ndä säm sära nju ngga änga mana ba ndä tau, ama kalar ndära wu säm najaka macikəl, a'yi ja änga pi gära kuḏau."

⁵⁹ Yesu nana sä'yar kə patə ar päci kəra ja vär highiä wu umbwa däbä dzə njir Yahudiya wu Kafarnahumu.

Zəmbälma Yesu 'Yar Gangä

Piyari Nu Nyi

⁶⁰ Änggəra ndä nggari abangau, kə gangäu wu pama zəmbälma nyi'yar na, "Dzadzau ngä highiä kau, wa ngu sən dləwuri najaka sa?"

⁶¹ Yesu ara ju sɛni wu dɛfuwa ja abɛr zɛmbɛlma nyi'yar a vɛr ngwungwuni ar kɛra highiɛ kau, kɛ ji na anɛ nda, "Highiɛ kɛ ndzana huda hyi ya?"

⁶² Ya, abari nga hyu nda nggari wu dɛfuwa hyi ma hyi lari Zɛr Ndau a vɛr sha a dar vira ja dɛdɛma?

⁶³ Mambɛl ngu lɛ pi, sɛ a'yi kɛra kumɛr dzɛ aga nyi mai. Ndɛr kɛra yi nar hyi kau, nɛ Mambɛl ngau, ba ɛnga nɛ pi tsu.

⁶⁴ Ama alaga abangau, nji a'yi kɛra gɛra hɛnggɛri." Ara tsu kadɛu, Yesu wu sɛni wu pama nda njira gɛra hɛnggɛri ɛnga ndɛra wu nda thlɛna hya ja.

⁶⁵ Kɛ Yesu dumwa ji na anɛ nda, "Ca ngɛ sɛra da yi na anɛ hyi abɛr ndɛr sɛn shili ɛgya yau, a'yi mai, kɛl ma Dɛda nɛ nda lagu."

⁶⁶ Ayukuda highiɛ kau, kɛ zɛmbɛlma nyi'yar gangɛu sha ara bɛra nu nyi.

⁶⁷ Kɛ Yesu yiwa zɛmbɛlma nyi'yar kumo apɛ mɛthlɛ kau, "Nahyi ma hyu yiwu hya sha ara nu da ya?"

⁶⁸ Kɛ Simanu Biturusu shadɛwa nyi, ji na, "Thlagɛu, a ndɛra wa nga 'ya sɛn ma'ya? Nagɛ ngɛ ndɛra ɛnga ndɛr nɛ lɛ pi gɛra kudau.

⁶⁹ A hɛnggɛri 'ya ɛnga a sɛn 'ya abɛr nagɛ ngɛ ndɛ Cici nɛ Hyal."

⁷⁰ Kɛ Yesu shadɛwa nyi, ji na, "A'yi yi cadɛbiya hyi kumo apɛ mɛthlɛ wa? Ama pathlɛ wu pama hyi shatan ngau."

⁷¹ Ju ndɛr kɛ ar kɛra Yahuda zɛr Simanu Isikarayoti, ara naja ngu nda thlɛna hya ja, kwalaga kɛ, pathlɛ ja wu pama nanda kɛ kumo apɛ mɛthlɛ kau.

7

Zamɛya Yesu 'Yar A'yi Hɛnggɛri

ɛnga Ja Mai

¹ Ayukuda kau, ngɛ Yesu bɛra bɛbiya ɛau wu 'yi'yir Galili, ara naji wu yiwu ja ma'yi a vu Yahudi mai, ara njir Yahudiya kɛra a vuna wu gal lagur tsa nyi.

² Ama ar pɛci kɛra mini nɛ nggya wu kwapatɛ nɛ njir Yahudiya dar lɛhɛu,

³ kɛ zamɛya Yesu 'yar na anɛ nyi, "A dar tsa'a ga piyari vi kɛ ga ma'yi a vu Yahudi, aga zɛmbɛlma ngɛ'yar kɛra a vuna nda lari sɛ dɛdɛgur'yar kɛra gu mɛl.

⁴ Ndɛ a'yi kɛra wu yiwu nja sɛnbiya nyi, ba ja nggya ar dɛwa mai. Ta da gu mɛl sɛ dɛdɛgur'yar kau, ga cabiya kɛrngau anɛ njir duniya."

⁵ Arya alaga zamɛ nyi'yar ɛnga kɛrnda a'yi hɛnggɛri ɛnga ja mai.

⁶ Kɛ Yesu shadɛwa nda, ji na, "Pɛcir vu da a'yi da kwatahɛ mai, ama anɛ hyi kalar pɛci a sɛn vu hyi.

⁷ Njir duniya wu piyari shishir dza hyi mai, ama nayi nga ndɛ piyari shishir dza yau, ara yu nar nda sɛr mɛla nda dɛmwa'yi nga nyi.

⁸ Nahyi, ma'ya mau a ndar vir mini kau. Nayi nɛda nayi wu ma'yi kwatahɛ mai, ara pɛci da a'yi nyabiya dzɛ mai."

⁹ Ayukuda Yesu nar nda abangau, ba ji bɛra sɛkari wu 'yi'yir Galili.

¹⁰ Ama ayukuda zamɛ nyi'yar ma'yi a ndar vir mini, kɛ Yesu ma'yi tsu ama ar dɛwa a'yi ar babal mai.

¹¹ Njir Yahudiya kɛl gal nyi ar vir miniya nyi, ndu yiwa, ndu na, "ɔmani nga ja?"

¹² Ar vir mini kau, nji kɛl ndɛr wu pamɛ ar kɛra Yesu ar dɛwa. ɛngwar alenyi nji, "Ndɛ mɛnahɛ nga ja."

ɛngwar alenyi nji tsu, "Ndɛr ngguta vi nga ja."

¹³ Ama ndɛr sɛn ndɛr ar kɛra Yesu ar babal a'yi mai, ara ndu hivɛr njira nggurɛm nɛ njir Yahudiya.

Yesu Highi6au Ar Vir Mini

¹⁴ Ta nja vuri wu hathla mini, kə Yesu ma'yi a gwu Ki Hyal, ji gwa mbar highi6au.

¹⁵ Kə sə kə dā sə dədəgur anə njir Yahudiya, ba ndə yiwa, “Lagu mani ngə ndə kə highi6ər sə'yar kə, ya, kəja naji uya highi6ə maya?”

¹⁶ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Sə'yar kə ya vər highi6ə kau, a'yi nə kərda ngə mai, ama nə ndəra səwa dā ngau.

¹⁷ Kalar ndəra wu yiwu ja məl səra Hyal wu yiwu, ju nda sənbiya abər highi6ə dā sara ara Hyal nga nyi shili, ama a'yi nə kərda mai.

¹⁸ Njira wu ndər aga kərnda, thləmə nga ndu gal anə kərnda. Ama kalar ndəra wu ndər aga shili ənga dləvau anə ndəra səwa nyi, ndə jiri nga ja. Sə fati a'yi wu ja mai.

¹⁹ A'yi Musa ngə nə hyi dladə wa? Ama alaga ndə zəmə a'yi wu pama hyi kəra a vər bəlari mai. Mi ngə dā hyu gal tsa dā?”

²⁰ Əngwar nja nyi anə nyi, “Mambəl dəmwə'yi pahəna liya gə ya? Wa ngu gal tsa nga?”

²¹ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Nayau, yi məliya hyi sə dədəgur zəmə wacu, ya kəja hangəkala hyi a hya'ari.

²² Musa nə hyi dladəu ar kəra thla pəlzha (alaga kə a'yi naja ngə dzəguya mai, ama əjir hyi 'yar ngau). Kwalaga abangau kəja hya bəlmar dladə nyi lagur thla pəlzha anə zər Pəcir Bəlsar.

²³ Kabangəkau, a lar hyi abər a dər tsa'a nja thlana nyi pəlzha anə zər pəcir Bəlsar aga nja nyabiya dladə Musa ar kəra thla pəlzha. Ya, ara mi ngə dā hyu dəfu ənga yi ara yi shiləgəbiya ndə valam pəcir Bəlsar ara?”

²⁴ Hyə piyari məl numa ga li ga li, ama hya məl numa kəra kakaləu.”

Yesu Ngə Kərsiti Ya?

²⁵ Ar pəci kə ngə njir Urshalima wu yiwa kərnda, “A'yi ndə kə nga nju gal aga tsa ta wa, əndəga?”

²⁶ Ya kəja ja ənggau ju ndər ar babal, ya nandə wu na sə anə nyi mai. Njira nggurəməndə nda ya, əndəga, a hənggəri nda abər naja ngə Kərsiti ya?

²⁷ Ama naja nə nyi mən wu səni vira ji shili sara ari, ama ar pəci kəra Kərsiti nə jiri wu nggura shili, ndər səni vira ju hya'ari sara ari a'yi mai.”

²⁸ Yesu tsu ja vər highi6ə wu ki Hyal, kə ji hya'ana dahəu, ji na, “Jijiri, hyu sən dā ənga vira yi hya'ari sara ari ya? Nayi shili ar kərda mai, ama ndəra səwa dā, ndə jijiri ngau, ama nahyi wu səni nyi mai.

²⁹ Ama nayi yiwu səni nyi ara nayi sara ara ja nga yau ənga naja ngə səwa dā.”

³⁰ Ənggəra Yesu nana ndər kau, kə ndə gal lagu kəra nda sən mbar nyi. Ama ndə a'yi kəra tsəkwari nyi mai, ara pəci nyi a'yi dā kwatahə mai.

³¹ Alaga abangau, nji gangəu wu pama nda hənggəri ənga ja. Əngwar alenyi nju pama nda, “Ma Kərsiti shili ya, ju sən sa məliya sə dədəgur a ndiya kəra ndə kə a vər məl kə ya?”

³² Ta njir Farisi nggari nja vər ndər tsətsəka'a ar kəra Yesu, ba pubu dədəgal 'yar ənga njir Farisi səwa gaga nə Ki Hyal aga nda nda mbar Yesu.

³³ Kə Yesu nar nda, abər, “Pəcira ya dəbaga nggya əkkə'yi hyi a hyiri kushu, ba ya dzəgwa sha a ndəgya ndəra səwa dā a shili.

³⁴ Hyu nda gal dā, ama nahyi wu sən nər dā mai, ənga vira yu ma'yi a ndəri nahyi wu sən ma'yi a ndəna mai.”

³⁵ Kə njir Yahudiya na wu pama nda, “Nəma ngə ndə kə wu yiwu ja ma'ya, kəra mən gəra nda lari nyi ka? Ju yiwu ja ma'yi a ndar 'yi'yi njir Gərikəu vira njir Yahudiya tətəlnəkər a ndar ya? Aga tara ba ja nda highiḡə anə nda ya?”

³⁶ Mi ngə dənga nyi ənga ndər ka, ‘Hyu nda gal ḡa, ama nahyi wu nər ḡa mai,’ ənga ‘Vira yu nda ma'yi a ndari, nahyi wu sən shili ari maya?’”

Yesu Ngə Mandəli Nə Lə Pi

³⁷ Ar jomər ndəla pəcir mini, kəra naja ngə pəci kəra ndiya ənga dəgaləu, Yesu hya'ari ji hya'ana ḡahəu, ji na, “Ma ndəra wu nggari hili, bəgə ja shili ja sa təwari 'yimi ara yau.

³⁸ Kalar ndəra hənggəri ənga yau, ənggər kəra nji tsəfəri wu ləkakadə Hyal, abər sara wu ta ja ngə mandəli 'yimir pi wu nda ndəla.”

³⁹ Ar pəci kəra ja vər ndər ar kəra mandəli nə lə pi kau, Mambəl Cici nga ja vər ndər ar kəri, Mambəl Cici kəra njira mbərsa wu nda dləwuri. Ar pəci kə Mambəl Cici a'yi shili kwatahə mai ara tsu kadakadarkur Yesu gəra cabiya dzau.

⁴⁰ Ənggəra nji nggari ndər Yesu, ba alenyi nji na, “Jijiri ndə kə naja ngə nabi ta mənə vir səkə ta.”

⁴¹ Alenyi nji tsu wu na, “Ndə kə naja ngə Kərsiti.” Əngwar alenyi nji tsu, “Lagu mani ngə Kərsiti a sən shili sara wu Galili ya?”

⁴² Ləkakadə Hyal kəra tsətsəḡə a'yi nar mən abər sara wu məlmə Bayitalahami nga ju biya, məlmə kəra Dawuda nggya a gwa gwa wa?”

⁴³ Kə miya nja nyi təkəbiya dzə arya Yesu.

⁴⁴ Alenyi nji ma ndu yiwu nda mbar nyi, ama ndə a'yi fər tsi ar dza ja mai.

Ghar Hənggəri Nə Njir Yahudiya

⁴⁵ Ayukuda nyi, kə njir ḡəla ki Hyal sha a ndəgya pubu dədəgal'yar ənga njir Farisi, njira səwa nda, ka yiwa nda, ndə na, “Mi ngə ḡa nahyi shili ənga ja maya?”

⁴⁶ Kə njir ḡəla ki Hyal shadəwa nda, ndə na, “Ndə a'yi kəra saya ndərbiya ndər ənggər ndə kə mai!”

⁴⁷ Kə njir Farisi nar nyi anə njir ḡəla ki Hyal, “Patə əkkə'yi nahyi tsu nga ji nggutana kə ya?”

⁴⁸ A lar hyi njira nggurəm ənga njir Farisi kəra hənggəri ənga ja ya? Awau!

⁴⁹ Ama ḡabər nji kəra gəra sən sə ar kəra dladə Musa, Hyal a shi'wuna ndar ja.”

⁵⁰ Nikodimosu, ndəra shili əgya Yesu tsu kadəu ənga tsu pathlə ja wu pama nda, yiwa,

⁵¹ “Mi ngə dladər mən na, a'yi kəl nji nggari wu miya ndəra nju vazau, səra ji məliya divira nja dzəgwa məlna nyi numa wa?”

⁵² Əngwar nda anə nyi, “Nagə ma ndər Galili ya? Tsambiya a vu ləkakadə nə Hyal, ba ga lari abər nabi a'yi kəra dla sara wu Galili mai.”

⁵³ Kə kalar ndə ma'yi a ndu ki nyi.

8

¹ Yesu ma'yi a dar mə nə wur Zayitunu.

² Kadə əmudlau kə Yesu ḡəra ma'yi a gwu ki Hyal. Nji gangə kaḡau a shili ara ja. A guna ba ji gwa uya vir nggya, ji dzəgwa highiḡə anə nji.

³ Kə maləmə dladə'yar ənga njir Farisi shili ənga mala kəra nji mbari nyi a vər məl səsukur. Ndə sa ta'yina nyi wu hada nda.

⁴ Kə ndə na anə Yesu, “Maləmə, mala kau, 'yi mbar nyi a vər məl səsukur.

⁵ Wu dladau, Musa nar 'ya, abər 'ya tsəya culi mala kə ənga tsəka vavaka. Mi nga gə na nə nga?”

⁶ Ndu məl thlər ənga najaka yiwa sə aga nda nggəya nyi ləbam. Ndu yiwu aga nda uya lagu kəra nda sən vazəya nyi ari.

Ama kə Yesu uzha gya, ba ji mbari tsəfə sə ənga tsa ja a gyiwu 'yi.

⁷ Ənggəra ndə dumwa ənga yiwa Yesu, ba ji hya'ari ji na anə nda, “Ma ndə a'yi kəra gəra ənga bikau wu pama hyi, bəgə ja dzəguya vaka nyi ənga tsəka.”

⁸ Kə Yesu bəra uzha gya, ba ji bəra dumwa ənga tsəfə sə a gyiwu 'yi.

⁹ Ənggəra ndə nggari abangau, ba ndə dzəguya ma'yi zəmə zəməu, mbari ar njira nggurəm ba'anə nji kukushu. Ənggau, ba ndə piyari Yesu zhizhi nyi ənga mala kə ta'yu wu mwa nyi a ndəna.

¹⁰ Kə Yesu hya'ari a'yi ta'yau, kə ji yiwa nyi, ji na, “Mala, əmani nga nda? Ndə a'yi kəra məliya ngə numa wa?”

¹¹ Kə ji shadəwa nyi, ji na, “Maləmə ndə a'yi mai.”

Kə Yesu na anə nyi, “Alaga nayi ma sə a'yi yu na anə ngə mai. Ma'yi sə ngau, ama ga sara dumwa ənga məl bikə mai.”

Yesu Ngə Mbəmbəl Nə Duniya

¹² Ar pəci kəra Yesu bəra ndər anə nja nyi, kə ji na, “Nayi ngə mbəmbəl nə duniya. Kalar ndəra wu nu də, naji wu bə wu kuthlə mai, ama ju uya mbəmbəl nə pi.”

¹³ Kə njir Farisi nar nyi anə Yesu, “Gə wu lə sakida ar kəra kərngau, sakida ngau a sən də ənga jiri mai.”

¹⁴ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Alaga yi lər sakida ar kəra kərda, sakida də jiri nga nyi, ara yu səni vira yi hya'ari sara ndari ənga vira yu ma'yi a ndari. Ama nahyi wu səni vira yi shili sara ndari ənga vira yu ma'yi a ndari mai.

¹⁵ Numar hyi nə ndəndəkur, ama nə də a'yi abangə mai.

¹⁶ Ama alaga yu məl numa, numa də jiri nga nyi, ara nayi a'yi zhizhi də mai, ama ndəra səwa də a'yi ja ənga yau.

¹⁷ Əngwar dladər hyi, ma nji məthlə lər sakida ar kəra sau, sa nyi a dər jiri.

¹⁸ Yu lə sakida ar kəra kərda. Dəda kəra səwa də tsu naja ngə nə məthləkura nyi.”

¹⁹ Kə ndə yiwa nyi, ndə na, “Əmani ngə dənga?”

Əngwar Yesu anə nda, “Nahyu sən də ənga Dəda mai, maja abər hyu sən də, a sənər hyi Dəda tsu.”

²⁰ Yesu nana ndər kə ar pəci kəra ja vər highiəu a vu ki Hyal ləhəu ar vir dəwa gənna kəra nji tsəmiya ari. Ndə a'yi kəra mbari nyi tsu mai ara pəci nyi a'yi də kwatahə mai.

²¹ Kə Yesu bəra na anə nda, “Kəja yu ma'yi sə də, ənga hyu nda gal də, ba hya tə wu bikər hyi. Vira yu ma'yi a ndari, nahyi wu sən ndari mai.”

²² Ba sə kə məliya njira nggurəm nə Yahudiya wu yiwa kərnda, “Ju nda tsəya kərnyi ya? Ca ngə məliya ju na, ‘Vira yu ma'yi a ndari nahyi wu sən nda mai kə ya?’”

²³ Ama kə Yesu bəra dumwa, ji na, “Nahyi sara gyiwu 'yi ngau, nayi tsu sara a dəməlmau. Nahyi nə duniya ngau, ama nayi a'yi nə duniya mai.

²⁴ Ma ngə səra də yi na anə hyi, hyu nda tə wu bikər hyi. Ara ma nahyi a'yi hənggəri ənga səra yi na ar kəra kərda kə mai, ənga jiri hyu nda tə wu bikər hyi.”

²⁵ Kə ndə yiwa nyi, “Wa nga ga?”

Əngwar Yesu anə nda, “Kakalə ənggər kəra yi nar hyi tsu kadə ta.”

²⁶ Sə a'yi gangəu kəra yu sən na ar kəra hyi nə məl numa. Yu nar nyi anə nji sərə ndəra səwa də wu na anə də zhizhi nyi, ənga tsu sərə ju na jiri nga nyi.

²⁷ Nandə nggabiya abər ar kəra Dənyi nga ju ndər anə nda mai.

²⁸ Ca ngə sərə məliya Yesu nar nda, abər, “Ar pəci kəra hyu nda hari Zər Nda u a di, ar pəci ta nga hyu nda nggabiya abər nayi ndəra yu na, nayi ngau. Nayi tsu yu məl sə kərda mai, ama yu highiḃə sərə Dəda highiḃər də.

²⁹ Ndəra səwa də a'yi ja ənga yau, naji piyari də zhizhi də mai, ara cumu yu məl sərə wu pına huda ja.”

³⁰ Ar pəci kəra Yesu nana sə'yar kau, nji gangəu hənggəri ənga ja.

Jirkur Kəra Wu Məliya Ndə Kambau

³¹ Kə Yesu nar nyi anə njir Yahudiya kəra hənggəri ənga ja, “Ma hyi dumwa ənga səḃə highiḃə də ənga jiri, nahyi ngə zəmbəlma də'yar nə jijiri.

³² Hyu nda səḃi ya jiri, jira nyi tsu wu nda pəl na hyi.”

³³ Kə ndə şadəwa nyi, ndə na, “Na'ya culi gə Ibrahimu ngau, na'ya sara vər də mafa ndə mai. Ya, mi ngə də gu na, ba nja pəl na 'ya?”

³⁴ Kə Yesu şadəwa nda, ji na, “Jijiri nga yu na anə hyi, kalar ndər məl bikau, mafa bikə nga ja.

³⁵ Mafa a'yi wu sən də zər ki parangə mai, ama zər kəra nji ya wu ki, zər kiya nyi nga ja ba'anuwa.

³⁶ Ma sən də ba Zəra nyi pəl na hyi, a dər hyi pəpəl ənga jiri.

³⁷ Wu sən yi abər nahyi culi gə Ibrahimu ngau, ama kəja hyu gal lagur tsa də, ara vir fiya ndər də a'yi wu dəfuwa hyi mai.

³⁸ Yu na anə hyi sərə yi lari ara Dəda, ama nahyi, hyu məl sərə hyi nggari ara dərhyi.”

³⁹ Kə ndə şadəwa nyi, ndə na, “Ibrahimu ngə dər'ya.”

Kə Yesu şadəwa nda, ji na, “Maja abər wazha Ibrahimu nga hyi, a mələr hyi sərə Ibrahimu məl na.

⁴⁰ Nayi ndə ngau, ndər na sərə jiri kəra yu nggari sara ara Hyal, ama kəja hyu yiwu hya tsəya də. Ya, kəja Ibrahimu a'yi məl culi sə ənggər kə mai.

⁴¹ Sərə dərhyi məl na ca nga hya vər məl.”

Ama kə njir Yahudiya na, “Na'ya a'yi wazha mandzagwa mai, tada kəra ara 'ya Hyal nga kərn yi wacu.”

Wazha Şatan

⁴² Əngwar Yesu anə nda, “Maja abər Hyal ngə dərhyi, hyu cabiya də yiwukur, ara yi şili sara ara Hyal. Ya kəja yi ənggau, nayi şili ar kərda mai, ama naja ngə səwa də.

⁴³ Ara mi nga hyi gərə nggabiya ndər də? Ara nahyi a'yi wu nggari sərə yu na mai.

⁴⁴ Nahyi nə dərhyi şatan ngau, ənga hyu yiwu hya məl sərə dərhyi wu yiwu. Tsu mudlau naja ndər tsa ndər nga ja, ənga naji wu səḃə jiri mai, a'ya jiri a'yi wu ja mai. Ar pəci kəra ji thlar fati, miya gə nda nga ji nana, ara naja ndər thla fati ngau, ənga dəya fati.

⁴⁵ Ama ara ma yi nar hyi jiri, nahyi wu hənggəri ənga yi mai!

⁴⁶ Wu pama hyi ya, wa ndəra wu sən vazəya də ənga bika? Ma yi nar hyi jiri, mi ngu də nahyi wu hənggəri ənga yi maya?

⁴⁷ Kalar ndëra në Hyal ngau, ju sëhimi sëra Hyal wu na. Sëra dë nahyi wu sëhimi nyi mai, ara nahyi a'yi në Hyal mai."

Yesu Dëgal A Mwara Ibrahimu

⁴⁸ Njir Yahudiya shadëwa nyi, ndë na, "A'yi jiri ënga 'ya, ënggëra 'yi na abër nagë ndër Samariya këra nyinyau ënga mambël dëmwa'yi wa?"

⁴⁹ Ængwar Yesu anë nda, "Nayi a'yi yi ënga mambël dëmwa'yi mai. Yu ha këra Dëdë, ama nahyi wu ha këra yi mai.

⁵⁰ Nayi ngu gal fal anë kërda mai, ama ndë a'yi këra wu gal anë dë, naja ngë ndër mël numa.

⁵¹ Jijiri ënga yu na anë hyi, ma ndëra sëbiya ndër dë, naji wu të mai."

⁵² Ar këra ndër kau, ëngwar njir Yahudiya anë nyi, "Kabangëkë ja, a sën 'ya abër nagë a'yi gë ënga mambël dëmwa'yu! Ibrahimu ënga kërnyi a tëri ja ba nabi'yar pamëpamë tsu, ama ëngwar gau, 'Kalar ndëra wu hënggëri ënga ndër dë naji wu të mai.'

⁵³ Naga ndiya dër'ya Ibrahimu ya? Naja ma a tër ja ënga tsu abangau ngë nabi'yar. Ma gë nggani wa nga ga?"

⁵⁴ Ængwar Yesu, "Ma yu lë kadakadarkur anë kërda, kadakadarkur dë a'yi ar viya vanyi së mai. Dëdë, këra hyu na abër Hyalër hyi ngau, naja ngu lë kadakadarkur anë dë.

⁵⁵ Kwalaga kë nahyi wu sën nyi mai kau, nayau, yu sën nyi. Ma yi na, nayi wu sën nyi mai, a dër yi ndër thla fati ënggër nahyi. Ama nayau, yu sën nyi ënga yu bëlar ndër nyi.

⁵⁶ Dërhyi Ibrahimu a cagulir ja gagaðau aga ja lari pëci dë, a lar ja ënga hudë pipida gagaðau."

⁵⁷ Ængwar njir Yahudiya anë nyi, "Nagë ndëra gëra kar fa tëfukumunyi, gu na abër a lar gë Ibrahimu ya?"

⁵⁸ Ængwar Yesu, "Jijiri nga yu na anë hyi, kadivira nja ya Ibrahimu a'yi yau."

⁵⁹ Ænggëra ndë nggar ndër kau, ba ndë dëdëmëri tsëka ndu yiwu nda vavakëya nyi, ama kë Yesu gwadënakër. Ba ji biya sara wu ki Hyal.

9

Yesu Pahëna Liya Ndëra Nji

Yabiya Lëfau

¹ Ænggëra Yesu a vër tërabiya, kë ji lari vanyi ndë këra nji yabiya nyi lëfau.

² Kë zëmbëlma nyi'yar yiwa nyi, "Malëmë, bikë wa ngë mëluya nji yabiya ndë kë lëfa? Bikë nyi ëndëga në njir ya nyi ya?"

³ Kë Yesu shadëwa nda, "A'yi bikë nyi mai ënga a'yi bikë njir ya nyi tsu mai, ama së kë dërker aga dënana në Hyal a cabiya kër wu nggyabiya nyi.

⁴ A dëri tsa'a mënna dumwa ënga mël thlër në ndëra sëwa dë, ma tsu puci, ara vu'yi wu shili, këra ndë a'yi këra sën mël thlër mai.

⁵ Ma tsu yi a'yi wu duniya, nayi ngë mbëmbël në duniya."

⁶ Ayukudë ji nana abangau, kë ji tëfër tuli a gyiwu 'yi, ba ji dzëguri 'yi'ya nyi, ba ji tëbëri, ji bësiya ar liya nda nyi.

⁷ Ængwar ja anë nda nyi, "Ma'yi ga gwa cina bama gau a gu fa'a Sëliwamu." (Ca ngë Sësau). Kë ndë kë ma'yi ji gwa cina bama ja, kë ji sha shili ju lar sau.

⁸ Kë tëwul nyi'yar ënga njira tsëliya lari nyi a vër këdi dëdëmëu, na, "A'yi ndë kë ngu nggya ënggau, ju këdi ta wa?"

⁹ Ængwar aleniyi nji, "Naja ngau."

Əngwar aleniyi nji tsu, “Awau, ndər pa nyi ngau.”

Ama, naja ənga kərnyı dumwa ənga na, “Nayi ngau pakatəu!”

¹⁰ Kə ndə yiwa nyi, ndə na, “Ya, lagu mani ngə liya gə kə paha?”

¹¹ Əngwar ja, “Ndə kə nju ngga ənga Yesu kau, ngə dzəgur 'yi'yi ənga tuli, kə ji bəsiya ar liya yau. Kə ji na anə də, ‘Ma'yi a gu fa'a Səliwamu ga gwa cina bama gau.’ Ba yi ma'yi, yi gwa cina bama, ba yi lar sau.”

¹² Əngwar nda anə nyi, “Əmani ngə ndə ka?”

Əngwar ja, “Nayi wu səni mai.”

Njir Farisi Yiwabiya

Lagu Kəra Ndə Kə Uya Lar Sau

¹³ Kə ndə həri ndəra nji yabiya ləfə ta a ndəra njir Farisi.

¹⁴ Arya pəcir Bəlsar ngə Yesu təfər tuli kəra ji dzəgur 'yi'yi əni, kə ji pahəna liya ndə kau.

¹⁵ Agabangau, kə njir Farisi tsu yiwa nyi, lagu kəra ji uya, ju lar sau. Əngwar ja anə nda, “Ji bəsiya tsəkwabə kəra ji dzəguri ar liya yau. Yi ma'yi yi gwa cina bama yau, ba yi lar sau.”

¹⁶ Əngwar aleniyi njir Farisi, “Ndə kə a'yi sara ara Hyal mai, arya naji wu bəla pəcir Bəlsar mai.”

Ama aleniyi nju na, “Abari ngə ndər bikau a sən məliya najaka sə dədəgura?” Kə ndə təkəbiya dzau.

¹⁷ Kə ndə bəra shabiya dzə a ndəgya ndə ləfə ta, ndə na, “Mi sərə gu na ar kəra ndə ka, kəja liya gə nga ji pahəna?”

Əngwar nda nyi, “Naja nabi ngau.”

¹⁸ Njira nggurəm nə Yahudiya, a'yi hənggəri abər ndə kə dədəmə ləfə nga ja mai, kəl ta ndə səwa nja nggar nda njir ya nyi.

¹⁹ Ndə sa yiwa nda, “Zər hyi ngə ndə kə ya? Naja nga hyi na nji ya nyi ləfə ta ya? Ya, lagu mani nga ju lar sə kabangəkə ka?”

²⁰ Əngwar njir ya nyi anə nda, “Yi wu səni abər zər 'ya ngau, ləfə nga nji ya nyi.

²¹ Ama ənggəra ju lar sə kabangəkəu, ənga tara wa ngə pahəna liya ja, na'yu səni mai. Yiwa nya mau, fa nyi a kari aga ja ndər ənga kərnyı.”

²² Njir ya nyi ndər abangau ara hivər njira nggurəm nə Yahudiya, ara ndə mbiya miya abər kalar ndəra hənggəri abər Yesu ngə Kərsiti, ba nja kədləbiya nyi sara wu vir dəbə dzə njir Yahudiya.

²³ Ca ngə sərə də njir ya nyi na, “Fa nyi a kari, hya yiwa nyi.”

²⁴ Kə ndə bəra ngga ndəra nji yabiya ləfau nə məthləkura nyi, ndə na anə nyi, “Nana sərə jiri wu mwar Hyal. Na'ya 'yi wu səni abər ndə kau, ndər bikə ngau.”

²⁵ Kə ji şadəwa, ji na, “Tara ndər bikə nga ja ənga ndər bikə nga ja mai, nayı wu səni mai. Sərə yu səni ca ngə dədəmə ləfə nga yau, ama kabangəkə yu lar sau.”

²⁶ Kə ndə bəra yiwa nyi, ndə na, “Mi nga ji məliya nga? Lagu mani nga ji pahəna liya ga?”

²⁷ Kə ji şadəwa nda, ji na, “A nar hyir yi tsu kadəu, ama nahyi səhimi mai. Mi ngə də hyu bəra yiwa də? Hyu yiwu hya də zəmbəlma nyi'yar ətsu ya?”

²⁸ Kə ndə nggənggələnə nyi, ndə na, “Nagə ngə zəmbəlma nyi sə ngau, ama na'ya zəmbəlma Musa nga 'ya.

²⁹ Wu sən 'ya abər Hyal ndər ənga Musa, ama ndə kau, na'yu səni vira ji şili sara ndari mai.”

³⁰ Kə ji shadəwa nda, ji na, “Kəja mə sə dədəgur ja! Nahyi səni vira ji shili sara ndari mai, ama kəja ja pahənar liya yau!

³¹ Namən wu səni abər Hyal a'yi wu nggari kədi nə njir bikə mai. Ama ju səhimi kədi nə njira wu dləvə nyi ənga ndu məl səra ju yiwu nda məl.

³² Mbar dzəgarw duniya, ndə a'yi kəra saya nggari abər nji pahəna liya ndəra nji ya nyi ləfə mai.

³³ Ma ndə kə a'yi sara ara Hyal mai, sə a'yi ju sən məliya mai.”

³⁴ Kə ndə shadəwa nyi, ndə na, “Nagə ndəra nji yabiya wu bikau, gu yiwu ga highiəu anə 'ya?” Ba ndə kədləbiya nyi a biya sara wu umbwa daəə dzə njir Yahudiya.

Ləfəkur Nə Mambəl

³⁵ Yesu nggari abər ndə kədləbiya nda nyi a biya. Ba ji thləwa nyi, ji yiwa nyi, “A hənggər gə ənga Zər Ndə ya?”

³⁶ Əngwar nda nyi anə nyi, “Wa nga ja, Maləmə? Nar də aga ya hənggər ənga ja.”

³⁷ Kə Yesu shadəwa nyi, “A lar nyir gau, naja nga vər ndər ənga gə kau.”

³⁸ Kə ndə kə na, “Thlagəu, a hənggər yau,” ba ji dləvə nyi.

³⁹ Əngwar Yesu anə nyi, “Aga numa nga yi shili wu duniya, aga njira ləfau nda lar sau ənga njira wu nggani ndu lar sə tsu nda də ləfau.”

⁴⁰ Ənggəra alenyi njir Farisi kəra ənga ja nggari abəngau, kə ndə na anə nyi, “Mi? Gu yiwu ga na abər na'ya ma, nji ləfə ya?”

⁴¹ Əngwar Yesu anə nda, “Maja abər ləfə nga hyi wacu, nahyi a'yi ənga bikə mai. Ama ta hyi na abər hyu lar sau, ca ngə də bikər hyi a nggyari ənga hyi.

10

Karapau Ar Kəra Ndər Bəla

Ənga Dləma Təmahəu

¹ “Jiri nga yu na anə hyi, kalar ndəra a'yi vu dləma lagu miyar gwa nyi mai, ama ji vu lagu ya dləma, naja ndər həl ngau ənga ndər də lagu.

² Ndəra vu lagu miyar gwa nə dləma, naja ngə ndər bəla təmahəu.

³ Ndər bəla dləma wu pahəna nyi miyar gwa nə dləma, ba ja vwau. Təmahə tsu ndu səya nyi himi. Ju ngga təmahə nyi ənga thləməər nda, ba ja ləbiya nda a biya.

⁴ Ayukudə ji fa'abiya təmahə nyi a biya patəu, ba ja ma'yi a dumwar nda, ba təmahə nyi a nu nyi ara ndu sən dāha ja.

⁵ Ama nandə wu nu məthləpi mai, kəl ma, nda hwi ara ja, ara nandə wu sən dāha məthləpi mai.”

⁶ Yesu nar nda najaka karapau, ama nandə nggabiya səra ju na anə nda mai.

Yesu Ndər Bəla Mənahəu

⁷ Agabəngau, kə Yesu bəra na anə nda, “Yi wu nar hyi jirkura nyi, nayi ngə miya lagu vu dləma təmahəu.

⁸ Patər njira dla divira yi shili, njir həl ənga njir də lagu ngau, ama təmahə a'yi səya nda himi mai.

⁹ Nayi ngə miya lagu vu dləma, kalar ndəra vu lagu də ju uya mbədau. Ju vwau ənga ju biya, ba ja biya uya vir səm sər səm.

¹⁰ Ndər həl wu shili wacu aga sa həl ənga sa tsa ba aga sa ndza sau. Ama nayi yi shili aga nda uya pi, pi kəra nyinyi gagaəu.

11 “Nayi ngə ndər bəla kəra mənəhəu. Ndər bəla kəra mənəhəu wu lər piya ja arya təmahə nyi.

12 Ndəra nji həri aga bəla, naja a'yi thlagər təmahə mai. Ma jilari ufwar vuwa a vər shili, ba ja hwinakər ja piyari nda. Ba ufwar vuwa kakathlēr təmahəu ba ja tətəlna kəra nda.

13 Ndəra nji hər kau, ju hwinakər ara təmahə a'yi nə nyi mai, ənga tsu dza'wu nyi a'yi ənga nda mai.

14 “Nayi ngə ndər bəla kəra mənəhəu, yu sən təmahə də ənga təmahə də wu sən də tsu.

15 Kakalə ənggər kəra Dədə wu sən də, nayi tsu yu sən Dədə. Nayi tsu yu ləri piya yau, arya təmahə də.

16 A'yi yi ənga alenyi təmahə kəra a'yi nda wu dləma kə mai. Kəl ya shili ənga nda tsu. Nanda ma ndu nda səhimi səra yu na, ənga ndu də tsəkə'yi zəməu ənga ndər bəla zəmə pir.

17 Səra də Dədə wu yiwu də ngau, ara yu lər piya yau, aga ya bəra shabiya nyi a shili wayu.

18 Ndər sən həbiya piya yi a'yi mai, kəl nayi nga sən lər sə də. Dənəma nə ləri ənga shabiya nyi a shili a'yi ara yau. Dladə kəra Dədə ləri anə də ngau.”

19 Arya ndər kə ngə njir Yahudiya bəra təkəbiya dzə wayu.

20 Nji gangəu wu pama nda wu na, abər, “Naja ənga mambəl dəmwə'yü, ənga ju thləkau. Mi ngə də hyu səya nyi himiya?”

21 Ama əngwar alenyi nji, “Ndər kə a'yi ndər nə ndəra ənga mambəl dəmwə'yi ngə mai. Ndəra ənga mambəl dəmwə'yi a sən pahəna liya ndə ləfə ya?”

Njir Yahudiya Nggəl Ara Hənggəri

Ənga Yesu

22 Kə pəcir mini nə fə barka ar kəra Ki Hyal shili, a vu Urshalima. Ar pəcir fwahəu ngə səkə darkər.

23 A gwu Ki Hyal kau, Yesu a vər bəbəu ar vira nju ngga ənga dalabəgəu nə Solomanu.

24 Kə njir Yahudiya kəra zəwari nyi na, “Ba'anuwə nga gu piyari 'ya wu kuthla? Ma nagə ngə Kərsiti nar 'ya ar babal.”

25 Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “A nar hyir yau, ama nahyi hənggər nə mai. Sə dədəgur kəra ya vər məl wu thləmər Dədə nga vər ndər ar kəra yau.

26 Ama nahyi hənggər əni mai ara nahyi a'yi hyi təmahə də mai.

27 Təmahə də ndu səhimi dāha yau. Yu sən nda ənga ndu nu də.

28 Yu nə nda pi gəra kudəu, ənga nandə wu sa mai. Ndər sən mbəliya nda sara wu tsa yi a'yi tsu mai.

29 Dədə kəra nə də nda a ndiyar kalar ndə ənga dəgaləu. Ndər sən mbəliya nda sara wu tsa ja a'yi mai.

30 Nayi ənga Dədə nji zəmə nga 'ya.”

31 Kə njir Yahudiya bəra fa'ari tsəka aga nda tsəya nyi ənga tsəka vavaka.

32 Kə Yesu na anə nda, “A canə hyir yi sə dədəgur gangə gagadəu sara ara Dədə, arya mani wu pama nda nga hyu gal tsa də ənga tsəka vavaka ka?”

33 Əngwar njir Yahudiya anə nyi, “Na'yu gal tsa ngau ənga tsəka vavaka arya sə mənəhəu kəra gə məlna kə mai, ama arya ndər nə didə Hyal kəra gu na. Nagə ndə ngə wacəu, ama gu yiwu ga kakalər kərngau ənga Hyal.”

34 Yesu shadəwa nda, ji na, “A'yi tsətsəfə nga nyi wu dladər hyi, abər Hyal na, 'Nayi na, nahyi hyal'yar ngə' wa?”

³⁵ Wu sən mən abər ndər tsətsəfə nə Hyal wu thla fati mai. Ma Thlagə na abər njira dləwuri ndər nyi 'hyal'yar nga nda,'

³⁶ ara mi nga hyu də də abər yi ndər nə dida Hyal, arya yi na, "Zər Hyal nga ya'?" Nayi ndəra Tada cadəbiya, aga ja səwa də a shili wu duniya.

³⁷ Ma a'yi sərə Dədə wu məl nga yu məl mai, hya sara hənggəri ənga yi mai.

³⁸ Ama ma sərə Dədə wu məl nga yu məl, alaga nahyi gərə hənggəri ənga yau, hya hənggəri ənga sə dədəgür kərə yu məl. Lagu kau, nga hyu səni ənga nggabiya abər Dədə wu yau ənga nayi wu Dədə."

³⁹ Kə ndə bəra nərdzau aga nda mbar Yesu, ama kə ji mbəliya dzə sara wu tsa nda.

⁴⁰ Kə Yesu bəra sha a biyar ya dəl Urdənu, a biyar vira Yahwana dzəguya məl bəbətizəma ari. A ndəna nga ji nda nggya.

⁴¹ Kə nji gangəu nu nyi a shili. Kə ndə dumwa ənga na, "Alaga kə Yahwana a'yi saya məliya sə dədəgür kə mai kau, ama kalar sərə ji nana ar kərə ndə kə jiri nga nyi patəu."

⁴² Ar vi kə tsu ngə nji gangə hənggəri ənga Yesu.

11

Tər Liyazaru

¹ Vanyi ndə a'yi kərə nja ngga ənga Liyazaru kərə də gərə ngga. Naja sara wu məlmə Bethlani, məlmə gə Maryamu ənga kwamə nyi Marthla.

² Maryamu kau, kərə zamə nyi Liyazaru gərə ngga kau, naja ngə saya pənggər nyi mal kisə anə Thlagə ənga ji bəsiya hya ja ənga shishir kərə ja.

³ Kə kwamə nyi'yar səwa nyi cama anə Yesu, ndə na, "Thlagəu, ndə ta gu yiwu ta a'yi ngga mai."

⁴ Ənggərə Yesu nggari abəngau, ba ji na, "Shiləgə kə wu tsəya nyi mai, ama aga ja shili ənga kadakadarkur anə Hyal ənga anə Zər nyi."

⁵ Ara yiwu dzə a'yi ara Yesu anə Maryamu ənga Marthla ba zamər nda Liyazaru.

⁶ Ama alaga abəngau ta ji nggari abər Liyazaru a'yi ngga mai, kə ji bəra nggya nə pida məthlə ar vi ta.

⁷ Kə ji dzəgwa na anə zəmbəlma nyi'yar, "Bəgə mənə bəra sha a vu 'yi'yir Yahudi."

⁸ Kə zəmbəlma nyi'yar na anə nyi, "Mələmə, a'yi bəliya sar mai ngə njir Yahudiya wu gal nda tsi ngau ənga tsəka vavaka, ya, ga bəra yiwu ga sha a vuna tsu ya?"

⁹ Kə Yesu shadəwa nda, "A'yi saka kumo apə məthlə ngu pəkə wa? Ndə a sən thlər hi əpuci ma ju bə mai, ara ju lar sə camə ara mbəmbəl nə pəci.

¹⁰ Kəl ma ji bə əvu'yi nga ju thlər hi, ara mbəmbəl a'yi mai."

¹¹ Ayukuda Yesu nana ndər 'yar kau, ba ji dumwa ji na, "Bazhir mən Liyazaru a gwari wu ghanyi, ama ma'yi nga yi aga ya nda hyabiya nyi sara wu ghanyi."

¹² Əngwar zəmbəlma nyi'yar anə nyi, "Thlagəu, ma ju ghanyi, ju nda də jaməu."

¹³ Sərə Yesu wu na abər Liyazaru a təri, ama ma zəmbəlma nyi'yar wu nggani ghanyi nə bəlsar nga ja a gwa.

¹⁴ Kə ji dzəgwa nar nda ar babal, abər, "Liyazaru a təri.

¹⁵ Nyinyi nga yi ənga hudə pipida arya a'yi yi a ndəna mai, aga hya mbərsa. Ama bəgə mənə ma'yi a ndəga ja."

¹⁶ Kə Toma, ndəra nju ngga ənga bili, nar nyi anə alenyi zəmbəlmə'yar, “Bəgə mənə ma'yi mənə vuwa tə ənga ja.”

Yesu Fiya Nyi Dəfu Anə Maryamu

Ənga Marthla

¹⁷ Ənggəra Yesu shili, ba ji sa nggari abər Liyazaru a pidar ja fodə wu hu.

¹⁸ Bethlani ləhə nga ja wu dzər Urshalima, a'yi kari miyal məthlə mai.

¹⁹ Njir Yahudiya gangəu ngə shili aga nda sa pəlna pəli anə Marthla ənga kwamə nyi Maryamu arya tər zamər nda Liyazaru.

²⁰ Ənggəra Marthla nggari abər Yesu a vər shili, ba ji ma'yi, ji biya dləwuri nyi, ama Maryamu nə nyi, ba ji nggya wu ki.

²¹ Kə Marthla nar nyi anə Yesu, “Thlagəu, ma ja abər gə nda də a'yi ənggau, zamə də a'yi tə mai.

²² Alaga kabangəkəu, yu səni, abər, Hyal wu sən nə ngau sərə gu kədi ara ja.”

²³ Əngwar Yesu anə nyi, “Zamə ngau wu bəra hya'ari.”

²⁴ “Angə,” kə Marthla shadəwa nyi, “A sən yi ju nda hya'ari ma nji tətəu, wu nda hya'ari ar kuđiyar duniya.”

²⁵ Əngwar Yesu anə nyi, “Nayi ngə hya'ari sara vir tau ənga nayi ngə pi. Kalar ndəra hənggəri ənga yau, ju bəra də a'yi ənga pi alaga ji tau.

²⁶ Ndəra a'yi ənga pi wu yau, ənga ji hənggəri ənga yau, naji wu tə mai. Marthla, a hənggəri gə abangə ya?”

²⁷ Marthla shadəwa nyi, ji na, “Angə, Thlagəu, a hənggəri yi abər nagə ngə Kərsiti, Zər Hyal kəra a vər shili wu duniya.”

²⁸ Ayukuda ji nana abangəu, ba ji ma'yi a vu ki, ji vuwa nggar kwamə nyi Maryamu, ji na anə nyi ar dəwa, “Kəja Maləmə a biya ja vər yiwa ngau.”

²⁹ Ənggəra Maryamu nggari abangəu, ba ji hya'ari ənga kusa, ji ma'yi a ndəra ja.

³⁰ Ar pəci kau, tsu Yesu gəra vu hudə məlmau, tsu ja ar vira Marthla thləwa nyi ar ta.

³¹ Ənggəra njir Yahudiya kəra a vu ki ənga Maryamu ndu fə dəfu anə nyi lari ənggəra ji biya ənga kusa, ba ndə nu nyi a biya ma ndu nggani ndar hu nga ja aga nda tiwi a ndəna.

³² Ənggəra Maryamu biya thləwa vira Yesu ari, ba ji dla wu mwa nyi, ji na, “Thlagəu, ma ja abər gə nda də a'yi ənggau, zamə də a'yi tə mai.”

³³ Ənggəra Yesu lari nyi a vər tiwi ənga njir Yahudiya kəra shili ənga ja vər tiwi tsu, kə sə kə tə Yesu wu dəfuwa ja gagadau.

³⁴ Əngwar ja, “Əmani, nga hyi hadəna nya?”

Əngwar nda anə nyi, “Thlagəu, a ndə ga sa lari.”

³⁵ Kə Yesu pəna sələm.

³⁶ Agabangəu, kə njir Yahudiya na, “Lara mau ənggəra ju yiwu nyi!”

³⁷ Ama kə alenyi nju pama nda na, “Naja ndəra pahəna liya ndə ləfə ta, a'yi ja ənga dənəma nə kar nyi ara tə wa?”

Yesu Hya'ana Liyazaru Sara Vir Tau

³⁸ Kə sə kə də tədəbə anə Yesu wu dəfuwa ja, kə ji bər dzə a ndar huwa nyi. Hu kau, thləl ngau a vu mau, kəra nji hadiya miya nyi ənga tsəka dəgaləu.

³⁹ Əngwar Yesu, “Həna mə tsəka kau.”

Əngwar Marthla kwamiya ndə tətə anə nyi, “Ama Thlagəu, kabangəkə ju shuni kərakəraməu ara a məliyar ja pida fodə wu hu kau.”

⁴⁰ Kə Yesu na anə nyi, “A’yi yi nar ngau abər ma gə mbərša, gu lari kadakadarkur nə Hyal wa?”

⁴¹ Kə ndə həna tsəka nyi. Kə Yesu tsamə dəməlmau, kə ji na, “Tada, yu usaku ngau ara a nggar dər gau.

⁴² Wu sən yi abər gu nggar dā cumu, ama yi na abangau aga nji kə tata’yi wu dzə dā kau, nda hənggəri abər nagə ngə səwa dā.”

⁴³ Ənggərə ji nana abangau, kə Yesu hya’ana dāhəu, ji ngga, “Liyazaru, 6a səbiyal!”

⁴⁴ Kə ndə tətə nyi səbiya, tsa ja ənga hya ja mbamba ənga pa’wa hədə ndau, ba pa’wa kərə zəwar bama ja.

Kə Yesu na anə nda, “Pəlna nya mau, ja ma’yi sə nyi.”

Mba Miya Aga Tsa Yesu

⁴⁵ Arya sə kə dā kau, njir Yahudiya gangəu kərə shili əgya Maryamu lari sə kə Yesu məlna kau, ba ndə fuwa mbərsar nda wu ja.

⁴⁶ Ama kə alenyi nju pama nda ma’yi a ndəgya njir Farisi, ndə nda nar nda sərə Yesu məliya.

⁴⁷ Agabangau, kə pubu dədəgal’yar ənga njir Farisi nggəya dā6ə nə njir pathla.

Əngwar nda, “Mi nga mənə vər mələ? Kəja ndə kau, kəl dumwa nga məl sə dədəgur paməpamə gangəu.

⁴⁸ Ma mən piyari nyi ji dumwa abangau, kalar ndau, wu nda hənggəri ənga ja. Njir Roma a dzəgwa shili nda sa mbəliya ki Hyalər mən ənga ‘yi’yir mən.”

⁴⁹ Ama kə pathlə wu pama nda, ndərə nja ngga ənga Kayafasu, ndərə naja ngə pubu kərə ndiya ənga dəgal wu fa ta, ndər, ji na, “Nahyu sən sərə hyu ndər ar kəri mai.

⁵⁰ A dəri tsa’a vanyi nda tə arya nji patəu, ara nji patə a sara sanakər, a’yi hyi nggabiya abangə wa?”

⁵¹ Ndər kau, Kayafasu a’yi nana ənga yiwu kəryi mai, ama ar viya pubu kərə ndiya ənga dəgal wu fa ta nga ji nana sərə mambəl cabiya nyi abər Yesu wu nda tə arya njir Yahudiya,

⁵² ənga a’yi arya njir Yahudiya wacu mai, ama aga ja ka6iya wazha Hyal kərə tətəlnakər a ndu duniya, aga nda dā nji zəməu.

⁵³ Mbar ar pəci ta nga ndu gal lagu kərə nda sən tsəya Yesu.

⁵⁴ Agabangau, tsu Yesu wu 6au ar babal wu pama njir Yahudiya mai. Ba ji biya ji ma’yi a ndar vira ləhəu wu dzər tagə mashi, a ndu vanyi zər məlmə kərə nju ngga ənga Ifrayimu, a ndəna ndə nggya əkkə’yi zəmbəlma nyi’yar.

⁵⁵ Ənggərə mini nə lardur nə vəlbiya a dəri ləhəu, kə nji gangəu hya’ari sara wu məlmə yidədə a du Urshalima aga nda vuwa cina dzə ənggərə dladə nana kadivira lardur vəlna.

⁵⁶ A vuna, ndə dumwa ənga gal Yesu, tata’yi nda a vu ki Hyal, ndu yiyiwa kərnda, ndu na, “Mi nga hyu nggana? Ju shili wu mini kə ya?”

⁵⁷ Kabangəkau, pubu dədəgal’yar ənga njir Farisi a fiyar nda ndər anə nji abər kalar ndərə lari Yesu, nja nar nda ənga kusa aga nda mbar nyi.

12

Nji Pər Nyi Mal Anə Yesu Wu Bethlani

(Matiwu 26:6-13; Markusu 14:3-9)

¹ Mini nə lardur vəlbiya a hyiri pida kwa, ngə Yesu shili wu Bethlani, məlmə kərə Liyazaru a gwa, ndərə Yesu hya’ana sara vir tə ta.

² Ənggau, nji məliya nyi sər səm nə wagəu. Marthla ngə təkə sər səm kau, Liyazaru pathlə ja wu pama njira vər səm ənga ja.

³ Kə Maryamu həri pəla nə mal kisə kəra nji məl sara wu nardu, kəra nju dəl ənga gənna gangəu. Ji sa pər nyi ar hya Yesu, kə ji bəsiya nyi ənga shishir kəra ja. Kə ki kəra nda a gwa nyi ənga shuni burdi kau.

⁴ Ama kə pathlə sara wu pama zəmbəlma nyi'yar kəra nju ngga ənga Yahuda Isikarayoti, ndəra wu nda sa thləna hya ja, na,

⁵ “Mi ngə də nji a'yi dəlna burdi kə ənga gənna gangə (gənna nə pəkə nə nji gharu makəru) nja nə nyi gənna nyi anə nji dədəli maya?”

⁶ Yahuda na najaka ndər a'yi ara ju yiwu nji dədəli mai, ama ara naja ndər həl ngau. Naja ngə ndər səbə pərki nə gənna, ənga ju dləwar kərnyə ənga sərə a gwa.

⁷ Kə Yesu na, “Piyari nya mau, ji fiya burdi kə aga pəcir hədə də.

⁸ A'yi hyi əkkə'yi nji dədəli cumu, ama a'yi hyi ənga yi cumu mai.”

Mba Miya Aga Tsa Liyazaru

⁹ A'yi bəliya sar mai, kə dlamir njir Yahudiya nəri abər Yesu a ndəna, ba ndə shili. Shilir nda a'yi aga nda lar Yesu wacu mai, ama aga nda lari Liyazaru, ndəra ji hya'ana sara vir tə ta.

¹⁰ Kə pubu dədəgal'yar gal lagu kəra nda sən tsəya Liyazaru ətsu.

¹¹ Ara arya sərə də ənga Liyazaru ngə njir Yahudiya gangəu shabiya nda yi, ba ndə hənggəri ənga Yesu.

Yesu Vu Urshalima

¹² Əzəgəkura nyi kə dlamir nji gangəu kəra dla wu mini kə nggari abər Yesu a mbar lagu a vu Urshalima.

¹³ Ənggau, kə ndə bələr hyali hyifa ndə ma'yi a biya dləwu nyi, ndu wau ndu na,

“Fal a dəri anə Hyal!”

“Barka anə ndəra dla

wu thləmər Thlagəu!”

“Barka anə tələr njir Izirayila!”

¹⁴ Ta Yesu uya zər kwara, ba ji dari, ənggərə nji tsəfəri abər,

¹⁵ “Ga sara hivər mai,

nagə culi Səhiyona.

Kəja tələr hyi a vər shili,

a'yi nggya a dar ya zər kwara.”

¹⁶ Tanggərma zəmbəlma nyi'yar a'yi nggabiya sə'yar kə kwatahə mai. Ama ayukuda kadakadarkur nə Yesu nyabiya dzə nga ndə dəngari abər tsətsəfə ngə sə'yar kə ar kəra ja, ənga kalar sərə nji məl anə nyi aga nyabiya sərə tsətsəfə nga nyi.

¹⁷ Njira a'yi ənga ja, ar pəci kəra ji ngga Liyazaru sara wu hu ta, ənga ji hya'ana nyi sara a vir tə ta, kə ndə dumwa ənga tətəlna sərə Yesu məliya.

¹⁸ Ca ngə sərə də, nji gangəu, ndə biya ndə biya thləwa nyi ara ndə nggari sə dədəgur kəra Yesu məlna.

¹⁹ Kə njir Fərisi na anə kuvwar nda, “Lara mau, namən səmku təlkur mai, alaga kushu, kəja patər duniya a shari ndu nu nyi!”

Yesu Nana Tə Nyi

²⁰ Wu pama njira shili aga mini kau, alenyi nji a'yi kəra njir Gərikə ngau.

²¹ Ndə shili ara Fəlipəu, ndər Bethlesaida wu Galili, ndə sa yiwa nyi, “Maləmə, 'yi wu yiwu 'ya lar Yesu.”

²² Kə Fəlipəu ma'yi ji nda nar nyi anə Andərawusu, nanda məthlə kə ndə ma'yi ndə nda nar nyi anə Yesu.

²³ Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Pəci a dəri kəra nja kyaga ləri kadakadarkur anə Zər Ndau.

²⁴ Ənga jiri nga yu na anə hyi, ma culi uhi a'yi tədə a gyiwu 'yi ji diya mai, ju nggya kəl naja. Ama ma ji diya, ju puwa li, ba ja hə kər dəgaləu.

²⁵ Kalar ndəra wu yiwu piya ja, ju nda tini. Ndəra gəra yiwu piya ja wu duniya kau arya yau, ju nda uya pi gəra kudau.

²⁶ Kalar ndəra wu məl thlər anə da, kəl ja nu da ənga jirkur. Vira ya ri a ndəna ngə ndər məl thlər anə da tsu. Dədə wu nda nə nyi dəgalkur anə ndəra wu məl thlər anə da.

Yesu Ndər Ar Kəra Tə Nyi

²⁷ “Kabəngəkəu, kəja tədəbə ngə dəfuwa yau. Ya, mi nga ya sən na? Ya na, ‘Tada, kətiya da ara pəci kə ya?’ Awau, aga culi pəci kə nga yi shili ar pəci kau.

²⁸ Tada, nə nyi kadakadarkur anə thləmə ngau.”

Kə dəhəu shida sara dəməlməu, “A nə nyir yi kadakadarkur anə thləmə da, ənga yu bəra nə nyi kadakadarkur wayu.”

²⁹ Ənggəra njira tata'yi a ndəna nggar dəhə kau, kə ndə na, “Dlədə ngau.” Əngwar alenyi nji, “Waladi ngau, ngə ndər anə nyi.”

³⁰ Kə Yesu na anə nda, “Dəhə kə shili aga hyi nga nyi, ama a'yi aga yi mai.

³¹ Kabəngəkə ngə pəcir numə anə duniya, kabəngəkə nga nju kədləbiya ndər səm təlkur ar kəra duniya a biya.

³² Ama nayau, ayukudə nji hər da sara gyiwu 'yi a dəməlməu, yu nda nggar nji a shili ara kərdə.”

³³ Yesu nana abəngau aga ja cabiya culi tə kəra ju nda tau.

³⁴ Kə dlamir nji nar nyi anə Yesu, “‘Yi nggəbiya wu dladə abər Kərsiti wu da ənga pi ba ‘anuwa. Ya, mi ngə da gu na, ‘Kəl nji hər Zər Ndau a diya?’ Wa ngə Zər Ndə ka?”

³⁵ Kə Yesu shadəwa nda, “Mbəmbəl kə wu nda nggya ənga hyi nə pəci kushu wacu. Ba mau ənga mbəmbəl kəra a'yi ara hyi, kadivira kuthla shili. Kalar ndəra wu bəu wu kuthləu naji wu sən vira ju ma'yi a ndari mai.

³⁶ Ma mbəmbəl kə a'yi tsu ənga hyi, hya fuwa mbərsar hyu mbəmbəla nyi, aga hya da wazha mbəmbəl.”

Ayukudə ji kudəna ndər kau, ba ji ma'yi, ji nda mbunakər ara nda.

Gəra Mbərsa Nə Njir Yahudiya

³⁷ Alaga ayukudə sə dədəgur paməpamə kəra Yesu məlna wu mwar nda, nandə mbərsa ənga ja mai.

³⁸ Najakə dərkər aga ja nyabiya səra nabi Əshaya nana,

“Thlagəu, wa ngə hənggəri
ənga səra mən nana,
ənga anə wa,

ngə dənəma nə Thlagə cabiya dza?”

³⁹ Ca ngə məliya nandə sən mbərsa mai, ənggər kəra nabi Əshaya nana ar vanyi vi, abər,

⁴⁰ “Ji məliya nda ndə da ləfau,

“Ji məliya dəfuwa nda
da bəbalu,

Ara nda sara lari
 sə əŋga liya nda,
 əŋga nda nggabiya
 əŋga dəfuwa nda,
 kəra wu sən shabiya nda
 a shili ara yau,
 aga ya shiləgəbiya nda.”

⁴¹ Nabi Əshaya nana abangau, ara ji lari kadakadarkur nə Yesu kəra wu nda cabiya dzau, əŋga ji ndər ar kəra ja.

⁴² Alaga abangə ma, nji gangəu mbərsa əŋga Yesu, patə əkkə'yi aleniyi njira nggurəm nə Yahudiya. Ama nandə sən biyar babal mai, ara hivər njir Farisi nda sara kədləbiya nda sara wu umbwa dəbə dzə njir Yahudiya.

⁴³ Ara ndu yiwu fal sara wu miya nji a ndiya sara wu miya Hyal.

⁴⁴ Kə Yesu hya'ana dəhəu ji na, “Kalar ndəra mbərsa əŋga yau, əŋga yi nga ji mbərsa waci mai, ama əŋga ndəra səwa də.

⁴⁵ Kalar ndəra wu lar də, ju lari ndəra səwa də.

⁴⁶ Yi shili wu duniya ənggər mbəmbəl, aga kalar ndəra hənggəri əŋga yau, tsu ju nggya wu kuthləu mai.

⁴⁷ “Kalar ndəra nggari highiḡə də, ama naji ḡəlari mai, a'yi nayi ngu nda məl numa anə nyi mai. Ara nayi a'yi shili aga sa məl numa anə duniya mai, ama aga duniya uya mbəḡəu lagu də.

⁴⁸ Ndəra piyari də, ji nggəl ara dləwu ndər də, a'yi ja əŋga ndəra wu nda məl numa anə nyi. Ndər də, kəra yi nana, naja ngu nda məl numa anə nyi ar pəcir kuḡiyar duniya.

⁴⁹ Səra yu na a'yi sə kərḡə mai, ama Dəḡə ndəra səwa də, naja ngə nar də səra ya na əŋga ndər kəra yu ndər.

⁵⁰ Yu səni abər ndər nyi ngu shili əŋga pi gəra kuḡəu. Agabangə səra yu na, səra Dəḡə nar də ya na ngəu.”

13

Yesu Cina Hiya Zəmbəlma Nyi'yar

¹ Pəcir mini nə lardur nə Vəlna a shiliri ləhəu əŋga Yesu əŋga kərnyə a sənbiyari abər pəcir nyi a dəri ləhəu aga ja sha a dara dənyə. Yesu a cabiyar ja yiwukur nyi anə nji nyi wu duniya, kəl ta ji cabiya nda yiwukur nyi ba'anə kuḡiyar piya ja.

² Ar pəcir kəra Yesu əkkə'yi zəmbəlma nyi'yar a vər səm sər səm nə wagəu, shatan a fuwari wu dəfuwa Yahuda Isikarayoti zər Simanu aga ja thləna hya Yesu.

³ Yesu wu səni abər Tada a fuwari kalar sə wu tsa ja, əŋga ju səni abər sara dəgya Hyal nga ja, əŋga tsu a dəgya Hyal nga ju ḡəra nda sha.

⁴ Ar pəcir kəra nda vər səm sər səm, kə Yesu hya'ari ji zədəna ləgutə nyi, ba ji həri sər bakə nyi, ba ji mbiya ar sara ja.

⁵ Ayukuḡə kau, kə ji puwa 'yimi a gwu cala ba ji dzəguya ci hiya zəmbəlma nyi'yar əni. Ju də də hiya nda əŋga sər bakə kəra ji mbiya wu sara ja.

⁶ Kə Yesu shili əgya Simanu Biturusu, kə Biturusu na anə nyi, “Thlagəu, nagə ngu ci hiya yi ya?”

⁷ Əngwar Yesu anə nyi, “Nagəu nggabiya səra yu məl kabangəkə mai, ama gu nda nggabiya a ndu mwə.”

⁸ Əngwar Biturusu anə nyi, “Awau, nagə wu ci hi anə də ndangə mai.”

Kə Yesu shadəwa nyi, “Ma nayi a'yi cina hya gə mai, nagə a'yi nə də mai.”

⁹ Əngwar Biturusu anə nyi, “Thlagəu, ma abangə ja, a'yi hiya yi nga ga ci waci mai, ama ga daḡəri ənga tsa yau ba kəra yau!”

¹⁰ Əngwar Yesu anə nyi, “Ndəra a pərnar pər, a dər ja cicaui, kəl ci hi nga ju yiwu wacu ara dza ja patə cici nga nyi. Nahyi cici nga hyi, ama a'yi patəkura hyi mai.”

¹¹ Ara ju səni ndəra wu nda thləna hiya ja. Ca ngə də, ji na, “A'yi papatəkura hyi ngə cici mai.”

¹² Ayukuda ji cina hiya nda patəu, kə ji har ləgutə nyi, ba ji ḡəra sha a ndar vir nggya nyi. Kə ji yiwa nda, ji na, “A nggabiya hyi səra yi məliya hyi kə ya?”

¹³ Hyu ngga də Maləmə ənga Thlagəu, kakalə nga nyi, ara ca ngə səra ya ga nyi.

¹⁴ Ma nayi kəra Maləmə hyi ənga Thlagər hyi cina hiya hyi, a kyau nahyi ma hya kyaga cina hiya kuvwar hyi.

¹⁵ A cabiya hyir yi səra hya kyaga məl, nahyi tsu hya nu hiya yau.

¹⁶ Jiri nga yu na anə hyi, mafa a'yi a sən ndiya tarki nyi mai, ənga ndəra nji sau ənga cama a'yi a sən ndiya ndəra sə nyi mai.

¹⁷ Ma hya sənbiyar najaka jiri, abari ngə cacagulikura hyu nda də ma hyi məl thlər əni ya!

Yesu Nana Ənggəra Nji Wu

Nda Thləna Hiya Ja

(Matiwu 26:20-25; Markusu 14:17-21; Luka 22:21-23)

¹⁸ “Ar kəra hyi patə nga yu ndər mai. Wu sən yi njira yi cadəbiya. Ama yi cadəbiya hyi aga ndər Hyal kəra tsətsəfau a nyabiya dzau, kəra na, ‘Ndəra vər səm sər səm də ngu gal lagur thlə hiya yau.’

¹⁹ Nayi ngu na sə'yar kə kadivira ji dərkar, aga ma ji nda dərkar hya səni abər nayi ngə Kərsiti.

²⁰ Jiri nga yu na anə hyi, kalar ndəra dləwuri ndəra yi səwa, nayi nga ji dləwuri. Kalar ndəra dləwuri də tsu, ndəra səwa də nga ji dləwuri.”

²¹ Ayukuda Yesu nana ndər kau, kə sə kə ḡwanə nyi kər wu dəfuwa ja gagadau. Kə ji cabiya nda ar babal abər, “Ənga jiri pathlə wu pama hyu nda thləna hiya yau.”

²² Kə zəmbəlma nyi'yar mbar tsatsamə kərnda, ara nandə wu səni tara wa nga ju ndər ar kəri kə mai.

²³ Pathlə wu pama zəmbəlma kəra Yesu wu yiwu gagaḡau, nggashi ja ar thlərpa ja.

²⁴ Kə Simanu Biturusu guthlar nyi aga ja yiwabiya nda Yesu, “Wa nga ju ndər ar kəri ka?”

²⁵ Naja kəra ləha ar dzər nyi uzhiya kər ju yiwa Yesu, “Thlagəu, wa nga ja?”

²⁶ Kə Yesu shadəwa, “Ndəra yi kadlər macikəl, yi fuwa a gwu cala, ba yi nə nyi, naja ngau.” Kə Yesu kadləri macikəl ba ji fuwa a gwu cala ba ji nə nyi anə Yahuda zər Simanu Isikarayoti.

²⁷ Ənggəra Yahuda dləwuri macikəla nyi, ba shatan gu ja.

Kə Yesu na anə nyi, “Səra gu yiwu ga məl, məl ənga kusa.”

²⁸ Ama wu pama nanda patə kəra a vər səm sər səm, ndə a'yi kəra sənbiya səra də Yesu na ndər kə anə nyi mai.

²⁹ Ta ndu səni abər naja ngə ənga mbəl gənnar nda, ma ndu nggani abər səra Yesu na anə nyi, ca ngə, ja ma'yi ja nda dəlbiya nda səra ndu yiwu aga mini. Ma a'yi abangə tsu mai, ja nə nyi anə nji dādali səra a'yi.

³⁰ Yahuda tsu, ənggəra ji dləwuri macikəla nyi, ba ji biya ma'yi. Ar pəci kau, vu'yi a dəri.

Dladə Mafəliyangəu

³¹ Ayukuda Yahuda ma'yi a biya, kə Yesu na, “Kabangəkau, nga nju nda nə nyi kadakadarkur anə Zər Ndau, ənga Hyal ənga kərnyu wu nda uya kadakadarkur aya ja.

³² Ma Hyal uya kadakadarkur lagu Zər nyi, Hyal ənga kərnyu ngu nda nə nyi kadakadarkur tsu anə Zər nyi ənga kusa.”

³³ Əngwar ja anə nda, “Wazha də, nə pəci kushu nga yi əkkə'yi hyi wacu. Hyu nda gal də, ama ənggəra yi nar nyi anə njira nggurəm nə Yahudiya, abangə nga yu na anə hyi kabangəkau, abər, ‘Vira yu ma'yi a ndari, nahyi wu sən ndəna mai.’

³⁴ “Dladə mafəliyangə nga yu lə anə hyi, ca ngə, hya yiwu kərhyi. Ənggər kəra yi yiwu hyi, abangə nga hya yiwu kuvwar hyi.

³⁵ Lagu kau, ngə nji patə wu nda səni abər nahyi zəmbəlma də nga hyi, ma hyu yiwu kuvwar hyi.”

Biturusu Wu Nda Kəpalna Səni Yesu

(Matiwu 26:31-35; Markusu 14:27-31; Luka 22:31-34)

³⁶ Simanu Biturusu yiwa nyi, “Thlagəu, nəma nga ga?”

Yesu shadəwa nyi, “Vira yu ma'yi a ndari, nagə wu sən nu də kabangəkə mai, ama gu nda nu də a səkar kushu.”

³⁷ Əngwar Biturusu anə nyi, “Thlagəu, mi ngə də nayi wu sən nu ngə kabangəkə maya? Yu sən ləri piya yau, aya gau.”

³⁸ Kə Yesu shadəwa, ji na, “Gə wu sən ləri piya gau aya ya? Yu nar ngə jirkura nyi, kadivira vəgəmə a wau əshina, gu nda kəpalna sən də, ar kər ar kər makəru.”

14

Yesu Ngə Lagur Ndara Tada

¹ “A sara huda hya ndzə mai. Hya hənggəri ənga Hyal, ba hya hənggəri ənga yi tsu.

² Wu ki dədə vir nggya a'yi gangəu. Ma a'yi nda də abangə mai, yu nda nar hyi. Ma'yi nga ya a ndəna aga ya də pabər hyi vi.

³ Ma ya ma'yiri yi də pabər hyi vi, yu sha shida aga ya sa fa'ari hyi a ndəgya yau, aga vira ya ri, əna nga hyu nggya.

⁴ Vira yu ma'yi a ndari, hyu sən lagur ndəna.”

Yesu Ngə Lagu Dəra Tada

⁵ Kə Toma na anə Yesu, “Thlagəu, na'yu sən vira gu ma'yi a ndar kə mai, ya abari nga 'yi wu səni laguwa nya?”

⁶ Yesu shadəwa nyi, ji na, “Nayi ngə lagu, nayi ngə jiri ənga nayi pi. Ndər sən shili əgya Tada a'yi mai, kəl lagu də.

⁷ Maja abər hyu sən də, hyu sən Dədə tsu. Ama mbar kabangəkə hyu nda səni nyi ənga hyu nda ləri nyi.”

⁸ Kə Fəlipəu na, “Thlagəu, canə 'ya Tada, ba huda 'ya pida.”

⁹ Yesu shadəwa nyi, “Fəlipəu, pəci kə yi həri ənga hyi kau, ba'anə kabangəkə nagə wu sən də mai ya? Kalar ndəra lar də a lar ja Tada. Abar nga gu sən na, 'Canə 'ya Tada ka'?”

¹⁰ Nahyi a'yi hənggəri abər nayi wu Tada, ənga Tada wu yi wa? Ndər kəra yu na anə hyi, nə kərdə ngə mai. Ama Tada kəra a vər nggya wu yi nga vər məl thlər nyi.

¹¹ Hya hənggəri ənga yau, abər nayi wu Tada ənga Tada wu yau, a'yi abangə mai hya hənggəri ənga yi arya sə dədəgur paməpamə gangə kəra yi məl na.

¹² Jiri nga yu na anə hyi, kalar ndəra hənggəri ənga yau, ju məliya thlər kəra yu məl tsu. Ju nda məliya thlər kəra ndiya kəra yi məl, ara yu ma'yi a dəgya Tada.

¹³ Ənga yu nda məliya kalar sərə hyu kədiyau wu thləmə də, aga ja dla ənga kadakadarkur anə Tada lagu Zər.

¹⁴ Kalar sərə hyu kədi wu thləmə də, yu məliya hyi.

Alkawal Shilər Mambəl Cicau

¹⁵ “Maja hyu yiwu də, hyu bəlari dladə də.

¹⁶ Ba ya dzəgwa kədi Tada, aga ja səwa hyi vanyi ndər dləwa dzə kəra wu nggya ənga hyi ba'anuwa.

¹⁷ Naja ngə Mambəl nə jiri, kəra a vər cabiya jirkur ar kəra Hyal. Duniya wu sən dləwuri nyi mai, ara nandə wu lari nyi mai ənga nandə wu sənbiya nyi mai. Məna nahyi nər hyi, hyu sənbiya nyi, ara a'yi ja ənga hyi ba ənga wu dəfuwa hyi.

¹⁸ Nayi wu piyari hyi ənggər məsətə mai, yu sha shili əgya hyi.

¹⁹ Ayukudə pəci kushu, njir duniya wu bəra nda lar də mai, ama nahyi, hyu nda lar də. Ara a'yi yi ənga pi, nahyi ma, hyu də ənga pi.

²⁰ Ar pəci ta nga hyu nda sənbiya abər nayi wu Dədə, nahyi wu yau ənga nayi wu hyi.

²¹ Kalar ndəra dləwuri dladə də, ba ji bəlari, naja ngə ndəra wu yiwu də. Ndəra wu yiwu də tsu, Dədə wu nda cabiya nyi yiwukur, nayi tsu yiwu nda yiwu nyi ənga yu cabiya kərdə anə nyi.”

²² Kə Yahuda (a'yi Isikarayoti mai) na anə nyi, “Ama Thlagəu, abar nga ga sən canə 'ya kər, ama a'yi anə njir duniya patə maya?”

²³ Kə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Kalar ndəra wu yiwu də, ju bəlari highiḃə də. Dədə tsu ju nda yiwu nyi, ba 'ya shili 'ya sa nggya wu ja.

²⁴ Kalar ndəra gərə yiwu də, naji wu bəlari highiḃə də mai. Ndər kəra hyu nggari yu na, nə də ngə mai, ama nə Dədə ndəra səwa də ngau.

²⁵ “Patə sə'yar kau, yi nar hyi tsu yi ənga hyi.

²⁶ Ama ndər dləwa dzau, Mambəl Cicau, kəra Dədə wu nda səwa wu thləmə də, ju nda highiḃər hyi patər sau, ənga ju nda dəngar hyi patər sərə yi saya na anə hyi.

²⁷ “Yu piyari hyi ənga hudə pərtəu. Hudə pərtə də nga yu nə hyi. A'yi ənggər kəra njir duniya wu lə nga yu lə mai. A sara hya hivər mai, ənga hya sara piyari hudə hyi a ndzə ənga hangəkala hyi a hya'ari mai.

²⁸ “A nggar hyi ənggərə yi na, abər, ‘Ma'yi nga yau, yu bəra sha shili.’ Ma jiri nga hyu yiwu də, hya caguli, ara yu ma'yi a dara Tada, arya Tada a ndiya də ənga dəgaləu.

²⁹ Yi nar hyi abangau tsu ji gərə də, aga ma ji dərkər hya daḃaga hənggəri.

³⁰ Tsu yu bəra nda ndər anə hyi gangə mai, ara ndəra vər səm təlkur ar kəra duniya wu shili. Naja a'yi ənga dənəma ar kəra yi mai.

³¹ Ya vər məl patər səra Tada na ya məl, aga njir duniya a səni abər yu yiwu Tada. Shili a mau, mənə piyari vi kau.”

15

Yesu Ngə Wur Ndərma Nə Jijiri

¹ “Nayi ngə wur ndərma nə jijiri, Dədə ngə thlagər fa.

² Kalar tsa wu kəra gəra pə wazha ba dədə thlana nyi. Ama kalar tsa wu kəra wu pə wazha, ba dədə tsatsa'wuna nyi aga ja bəra pə wazha gangəu.

³ Kabangəkə cici nga hyi, arya ndər da kəra yi nar hyi.

⁴ Hya nggya wu yau, nayi tsu wu hyi. Tsa wu a'yi a sən pə wazha ar kərnyi mai, kəl ma ji nggya ar mamar wu. Abangə tsu nahya ma a'yi hya sən pə wazha ar kərhyi mai, kəl ma hyi nggya wu yau.

⁵ “Nayi ngə wur ndərma, nahyi ngə tsa nyi'yar. Kalar ndəra nggya wu yau ənga nayi wu ja, ju pə wazha gangəu. Ma a'yi wu yi nga hyi mai, sə a'yi hyu sən məliya mai.

⁶ Kalar ndəra a'yi wu nggya wu yi mai, kakalə nga ja ənga tsa wu kəra nji thlana, ba ji ulənəkər. Nju sən tsəmiya nda, ba nja puwa a gwu u'u, ba nja nggyina nda.

⁷ Ma hyi nggya wu yau, ənga ndər da nggya wu hyi tsu, hyu sən yiwa da kalar səra hyu cim ba Hyal a nə hyi.

⁸ Səra wu shili ənga kadakadarkur anə Dədə, ca ngə hya pə wazha gangəu. Lagu kə nga hyu cabiya abər nahyi zəmbəlma da ngau.

⁹ “Ənggər kəra Dədə cabiya da yiwukur, abangə nga yi cabiya hyi yiwukur tsu. Nahyi tsu hya nggya wu yiwukur da.

¹⁰ Ma hyi bəlar dladə da, hyu nggya wu yiwukur da, ənggər kəra yi bəlar dladə Dədə, ba yi nggya wu yiwukur nyi tsu.

¹¹ Yi na anə hyi abangau aga caguli da a nggya wu hyi, ənga aga cagulir hyi a nyabiya dzau.

¹² Dladə da ca ngə, hya yiwu kərhyi, ənggər kəra yi cabiya hyi yiwukur.

¹³ Yiwukur kəra a ndiya patəu, ca ngə nda lər piya ja arya bazhi nyi'yar.

¹⁴ Nahyi bazhi da ngə'yar, ma hyi bəlar dladə da.

¹⁵ Tsu yu bəra ngga hyi ənga mafa mai, ara mafa a'yi wu sən səra tarki nyi wu məl mai. Ama yu ngga hyi ənga bazhi, ara yi canə hyi patər səra yi nggari ara Dədə.

¹⁶ Nahyi ngə cadəbiya da mai, ama nayi ngə cadəbiya hyi, ənga yi səwa hyi aga hya nda pə wazha kəra wu nggya ba'anuwa. Ba Dədə dzəgwa nə hyi kalar səra hyu kədiyau wu thləmə da.

¹⁷ Kəja, dladə kəra yi nə hyi, hya yiwu kuvwar hyi.

Njir Duniya Piyari

Shishir Dza Njir Nu

¹⁸ “Ma njir duniya piyari shishir dza hyi, hya səni abər nayi nga ndə piyari shishir dza nyi tanggərma.

¹⁹ Maja abər nə njir duniya nga hyi, njir duniya a cabiya hyiri yiwukur. Ama ara kə nahyi a'yi nə duniya mai, ənga nayi ngə cadəbiya hyi sara wu duniya, ca ngə məliya njir duniya piyari shishir dza hyi.

²⁰ Hya dəngari ndər kəra yi saya na anə hyi, abər, ‘Mafa a sən ndiya tarki nyi mai.’ Ma ndə nə da bwaḃwatəu, ndu nda nə hyi bwaḃwatə tsu. Ma ndə məl thlər ənga highiḃə da, ndu nda məl thlər ənga nəh hyi tsu.

²¹ Ndu nda mæl sə'yar patə anə hyi abangau, aya thləmə də, ara nandə wu səni ndəra səwa də mai.

²² Ma abər a'yi yi shili, yi sa ndər anə nda mai, nanda a'yi njir bikə mai. Ama kabangəkə, sə a'yi ndu uya nda na aya bikər nda mai.

²³ Kalar ndəra piyari shishir dza yau, a piyari ja nə Dədə tsu.

²⁴ Maja abər a'yi yi məliya wu pama nda sərə ndə a'yi saya məliya mai, nandə wu də njir bikə mai. Ama kabangəkəu, a lar nda sə dədəgur kəra yi məlna, ama alaga abangau, kə ndə piyari shishir dza yau ənga nə Dədə tsu.

²⁵ Ama sə kə dərkər aga ja nyabiya sərə tsətsəfə wu dladər nda, abər, 'Ndə piyari shishir dza yi gərə ənga sərə yi ndzana.'

²⁶ "Yi wu nda səwa hyi ndər dləwa dzə sara dara Tada. Naja ngə Mambəl jiri kəra shida sara dara Tada, ju nda sa lər sakida ar kəra yau.

²⁷ Nahyi ma, hyu nda lər sakida ar kəra yau, ara tsu tanggərma ənga yi nga hyi.

16

¹ "Yi nar hyi sə'yar kə patəu, ara hya sara pəna mbərsar hyi.

² Ndu nda kədləbiya hyi sara wu umbwa dəbə dzə njir Yahudiya. Pəca vər shili ma, kəra ma ndə tsəya hyi, ba nda nggani abər thlər Hyal nga nda vər mæl.

³ Ndu nda mæl culi sə'yar kau, ara nandə wu sən Tada mai ənga nandə wu sən də mai.

⁴ Ama yi nar hyi sə'yar kau, aga ma ndə dərkər, hya dəbaga dəngari abər a nar hyir yau.

"Nayi nar hyi sə'yar kə tsu kadə mai, ara tsu yi əkkə'yi hyi."

Thlər Nə Mambəl Cicau

⁵ "Kabangəkəu, ma'yi nga yi a dəgya ndəra səwa də, ama wu pama hyi ndə a'yi yiwər də, 'Nəma nga gu ma'ya?'

⁶ Aya yi nar hyi sə'yar kau, kəja hya nyabiyar dzə ənga hudə ndzəndzau.

⁷ Ama ya nar hyi jirkura nyi, nahyi ngu dāhar məsahəkura ma'yi də kau. Ma nayi a'yi ma'yi mai, ndər dləwa dzə kau, wu shili mai. Ama ma yi ma'yi, yu nda səwa hyi nyi a shili ara hyi.

⁸ Ar pəci kəra ndər dləwa dzə kə shili, ju sa cabiya nyi anə njir duniya abər dəngar nda ar kəra bikau, ənga tsapəkər ənga numa a'yi kakalə mai.

⁹ Dəngar nda ar kəra bikau, a'yi kakalə mai ara nandə hənggəri ənga yi mai.

¹⁰ Dəngar nda ar kəra tsapəkər, a'yi kakalə mai ara ma'yi nga yi a dəgya Dədə, vira tsu hyu bəra nda lar də mai.

¹¹ Dəngar nda ar kəra numa, a'yi kakalə mai ara a məlmar nji numa anə ndər səm təkər ar kəra duniya.

¹² "A'yi yi ənga sər na gangə kəra hiyau ya kyaga nar hyi kabangəkəu, ama nahya sən səsəwuri nda kwatahə mai.

¹³ Ama ar pəci kəra Mambəl nə jiri shili, ju sa ləbiya hyi a ndu sərə jiri patəu. Naji wu ndər wu dənəmar kərnyı mai, sərə ji nggari nga ju na, ənga ju nda nar hyi ar kəra sərə a vər shili.

¹⁴ Ju nda shili ənga kadakadarkur anə də, lagur nar hyi patər sərə ji nggari ara yau.

¹⁵ Patər sərə nə Dədə, nə də ngau. Ca ngə sərə də yi na, abər Mambəl wu nda dləwuri sərə ara yau, ba ja nə hyi.

16 “Ayukudā pida kushu nahyi wu bəra lar dā mai, ayukudā pida kushu wayu ba hya bəra lar dā.”

*Hudə Ndžəndžə Zəmbəlma 'yar
Wu Nda Sha Aga Hudə Pipida*

17 Əngwar alenyi zəmbəlma nyi'yar anə kuvwar nda, “Mi nga ju dənga ənga ndər ka, ‘Ayukudā pida kushu nahyi wu bəra lar dā mai, ənga ayukudā pida kushu ba hya bəra lar dā wayu ka’? Ənga tsu mi ngə dənga nyi ənga ji na, ‘Ara ma'yi nga yi a dəgya Dədə ka’?”

18 Ndə dumwa ənga yiwa kərnda, “Mi ngə dənga nyi ənga ‘ayukudā pida kushu ka’? Namən a'yi nggabiya sə kə ju na kə mai.”

19 Yesu tsambiya abər zəmbəlma nyi'yar ndu yiwu nda yiwa nyi ar kəra sə kau, kə ji na anə nda, “Hyu yiwa kərhyi ar kəra səra yi na, abər, ‘Ayukudā pida kushu tsu hyu lar dā mai, ənga ayukudā pida kushu ba hya bəra lar dā wayu kə' ya’?

20 Jiri nga yu na anə hyi, hyu nda tiwi, hya pə sələm, ama njir duniya kəl caguli nga ndu caguli. Hyu nda ndžə hudə gagadāu, ama ndžə hudər hyu nda sha aga hudə pipida.

21 Ma mala ar tsəkar ya, bwaḃwatə nga ja a gwa ara pəci nyi a dəri. Ama ma zər a biyari, ba ja fa'ari ənga bwaḃwatə kəra ji a gwa, ara hudə pipida nə zər kəra shili wu duniya.

22 Abangə ngə nga nyi ənga hyi. Kabangəkau, pəcir ndžə hudər hyi ngau, ama yu bəra nda lar hyi wayu, ba hudə hyi a dzəgwa pida. Hudə pipidar hyi tsu, ndər sən dləwuri ara hyi a'yi mai.

23 Ar pəci ta, tsu hyu yiwa sə ara yi mai. Yu nar hyi jiri, Dədə wu nda nə hyi kalar səra hyi yiwa wu thləmə dā.

24 Ba'anə kabangəkau, sə a'yi kəra hyi yiwa wu thləmə dā mai. Yiwa mau, ba nja nə hyi, aga hudə pipidar hyi a nyabiya dzau.

25 “Yi ndər anə hyi ənga karapə aga ya nar hyi sə'yar kau, ama pəci wu shili tsu yu nda ndər ənga karapə mai ama yu ndər ar kəra Dədə ar babal.

26 Wu pəci ta, hyu nda kədi sə wu thləmə dā. Nahyi ngu nda kədi Dədə ənga kərhyi a'yi nayi nga kədi anə hyi mai.

27 Ara Dədə ənga kərnyu wu yiwu hyi ara hyi cabiya dā yiwu dzə ənga hyi hənggəri naja ngə səwa dā a shili.

28 Yi shili wu duniya sara ara Tada, kabangəkə piyari nga yi duniya, ya bəra sha a dəgya Tada.”

29 Kə zəmbəlma nyi'yar na anə nyi, “Ənghəng! Kabangəkau, nga gu ndər ar babal gəra ənga karapau.

30 Kabangəkau, nga 'yi wu səni abər sə a'yi dədəwa anə ngə mai. Gu sən nar nyi anə ndau, səra ju yiwu ja yiwa ngau. Kau, a məliya ri 'yi hənggəri, ənga jiri sara ara Hyal nga gau.”

31 Kə Yesu shadəwa nda, ji na, “Kabangəkau, a hənggəri hyi ənga nyi ya?”

32 Pəca vər shili, kəja a dəri, kəra kalar ndu nda tətəlnakər, ba kalar ndə a hwinakər a vu ki nyi, ba hya piyari dā zhizhi dā. Ama alaga abangau, a'yi yi zhizhi dā jijiri mai, ara Tada a'yi ja ənga yau.

33 “Yi wu na sə'yar kə anə hyi ara wu yi nga hyu uya hudə pərtəu. Wu duniya kə hyu nda lar bwaḃwatəu, ama hya səsə'wuri ara a səmkur yi təlkur ar kəra duniya.”

17

Yesu Kædi Hyal Aga Kærnyi

¹ Ayukuda Yesu nana ndør'yar kau, kæ ji hya'anakær a dæmælmæ ji kædi Hyal, ji na, "Tada, pæci a dari. Ga næ nyi kadakadarkur anæ Zør ngau, aga naja tsu ja shili ænga kadakadarkur anæ ngau.

² Ara gæ næ nyi dænama anæ Zør ngau ar kæra nji patæu, aga ja lør pi gæra kudau anæ patær njira gæ næ nyi.

³ Pi gæra kudau, ca ngæ nja sæn ngau, nagæ kæra Hyal næ jijiri wacu, ænga Yesu Kærsi, ndæra gæ sæwa a shili.

⁴ Yi dla ænga kadakadarkur anæ ngau wu duniya lagur mælna thlær kæra gæ næ dæ aga ya mæl.

⁵ Kabangækau, Tada, næ dæ kadakadarkur kabangækæ wu mwa ngau, culi kadakadarkur kæra a'yi yi æni ænga gæ ta kadivira duniya dærkær.

Yesu Kædi Hyal Anæ Zæmbælma Nyi'yar

⁶ "A cabiya ngær yi abær wa nga ga anæ njira gæ næ dæ wu duniya. Njira dædæmæ næ ngæ nga nda, ama ba gæ næ dæ nda, nanda tsu a bælær nda ndær ngau.

⁷ Kabangækau, wu sæn nda abær kalar særa a'yi ara yau, sara ara gæ nga nyi.

⁸ Ara kalar ndær kæra gæ nar dæ, a nar ndar yau, ba ndæ dlæwuri. ænga jiri ndu sæni abær sara ara gæ nga yau, ænga a hænggær nda abær nagæ ngæ sæwa dæ.

⁹ Ya vær kædiyau, arya nda. Nayau, a'yi a vær kædiyau, arya duniya patæ mai, ama arya njira gæ næ dæ, ara næ ngæ nga nda.

¹⁰ Patær njira ara yau, næ ngæ ngau, ænga tsu patær njira ara gau næ dæ ngau. A uyær yi kadakadarkur lagur nda.

¹¹ Kabangækau, ya vær sha a da ara gau, ara pæcir nggya dæ wu duniya a kudæri, ama nanda, tsu nda wu duniya. Tada, Ndæ Cicau, ga kætiya nda ænga dænamar thlæmæ ngau, thlæmæ ngau kæra gæ næ dæ, aga nda dæ zæmæ ænggær kæra ma ænga gau.

¹² Ar pæci kæra yi tsu ænga nda, yi kætiya lagur dænamar thlæmæ ngau, thlæmæ ngau kæra gæ næ dæ. A bælær ndar yau, ndæ a'yi kæra sa wu pama nda mai, kæl ndæ sasa ta aga ndær Hyal a nyabiya dzau.

¹³ "Kabangækau, kæja ya vær sha a da ara gau, ama yu na sæ'yar kæ tsu yu duniya aga njir nu dæ nda nyabiya dzæ ænga caguli wu dæfuwa nda.

¹⁴ A næ ndar yi cama ngau, ba njir duniya piyari shishir dza nda, ara nanda a'yi næ duniya mai, ænggær kæ nayau, a'yi yi næ duniya mai.

¹⁵ Nayi kædiyau, aga ga fa'abiya nda sara wu duniya mai, ama aga ga kætiya nda ara ndæ dæmwa'yi kau.

¹⁶ Nanda a'yi næ duniya mai, ænggær kæ nayi a'yi yi næ duniya mai kau.

¹⁷ Ga cina nda lagur jiri, ndær ngau jiri ngau.

¹⁸ ænggær kæra gæ sæwa dæ a shili wu duniya, abangæ nga yi sæwa nda a ndu duniya tsu.

¹⁹ Arya nda nga yi lør kærda, aga thlær cici kau, aga nanda tsu nda dæ cicau lagu jirkur.

Yesu kædi Hyal Ar Kæra Patær Njir Nu

²⁰ "Kædi dæ a'yi anæ nda waci mai, ama anæ kalar njira wu nda hænggæri ænga yi lagur camar nda.

²¹ Tada, kədi ɗa, bəgə nda ɗa zəməu, ənggər kəra ma ənga gau. Bəgə nda ɗa zəmə wu ma, aga njir duniya a səni abər nagə ngə səwa ɗa.

²² A nə ndar yi kadakadarkur kəra gə nə ɗa, aga nda ɗa zəmə ənggər kəra ma zəməu.

²³ Yu nda nggya wu nda, ənga nagə tsu wu yau, aga nda ɗa zəmə ənga jiri. Lagu kə ngə njir duniya wu nda səni abər nagə ngə səwa ɗa, ənga nda səni gu yiwu nda ənggər kəra gu yiwu ɗa.

²⁴ “Tada, cim ɗa, ca ngə njira gə nə ɗa, nda nggya ənga yi ar vira ya ri. Yu cim nda lari kadakadarkur ɗa, kadakadarkur kəra gə nə ɗa arya gu yiwu ɗa kadivira gə məliya duniya.

²⁵ Tada, ndə tsapəu, njir duniya wu səni ngə mai, ama nayau, yu sən ngau ənga nanda nər nda, ndu səni abər nagə ngə səwa ɗa.

²⁶ A cabiya ngər yi anə nda ənga yu nda dumwa ənga ca ngau anə nda. Lagu kə ngə yiwu kəra gu yiwu ɗa wu nda nggya wu nda ar babal, ənga nayi ənga kərɗa wu nda nggya wu nda.”

18

Nji Dəlɗa Yesu Ba Nji Mbar Nyi

(Matiwu 26:47-56; Markusu 14:43-50; Luka 22:47-53)

¹ Ayukudɗa Yesu kudəna kədi Hyal, ba ji tərabiya əkkə'yi zəmbəlma nyi'yar a biyar ya dagə Kiduronu. A biyar ya dagə kau, vanyi masəmə a'yi, ba Yesu əkkə'yi zəmbəlma nyi'yar ma'yi a vuwa gwa.

² Yahuda, zəmbəlma Yesu kəra thləna hiya ja wu sən vi kau, ara Yesu əkkə'yi zəmbəlma nyi'yar wu yidaga daḅə dzə a gwa.

³ Kə Yahuda shili wu masəmə kau, ji dumwa ji ca lagu anə bwata soja'yar, ənga njir ɓəla ki Hyal kəra pubu dədəgal'yar ənga njir Farisi səwa. Ndə shili ənga u'ur təsə ba pitəlla ənga kar pa.

⁴ Yesu, ara ju səni sərə wu nda ɗa ənga ja, ba ji biya, ji biya yiwa nda, “Wa nga hyu gala?”

⁵ Kə ndə shadəwa nyi, ndə na, “Yesu ndə sara wu Nazəratu.” Əngwar Yesu anə nda, “Nayi ngau.” Yahuda ndəra thləna hiya Yesu a'yi ja tata'yi əkkə'yi nda.

⁶ Ənggəra Yesu na, “Nayi ngau,” ba ndə sha də ndəl də ndəl, ba ndə dlanakər a gyiwu 'yi.

⁷ Kə Yesu ɓəra yiwa nda, ji na, “Wa nga hyu gala?” Əngwar nda, “Yesu ndər Nazəratu.”

⁸ Əngwar Yesu anə nda, “A nar hyir yi abər nayi ngau. Ma nayi nga hyu gal, hya piyari nji kau, nda ma'yi.”

⁹ Səkə ɗarkər aga ja nyabiya ndər kəra ji nana, “Nayi a'yi tini alaga ndə zəmə wu njira gə nə ɗa mai.”

¹⁰ Simanu Biturusu ndəra a'yi ənga katsakər ara ja, ba ji tsəbiya katsakər nyi, ba ji thləna himi mazəma mafa nə pubu kəra ndiya ənga dəgaləu. Thləmər mafa kə ca ngə Malkusu.

¹¹ Kə Yesu nar nyi anə Biturusu, “Shabiya katsakər ngau a gwu ki nyi. A'yi kyau ya təwari sara wu kyakiwa nə ɓwaḅwatə kəra dəɗa nə ɗa kə wa?”

Yesu Shili Wu Mwar Anasu

(Matiwu 26:57-58; Markusu 14:53-54; Luka 22:54-57)

¹² Kə bwata soja'yar ta ənga dəgalər nda, daḅə ənga njir ɓəla ki Hyal mbar Yesu, ba ndə mbiya nyi.

¹³ Tanggërma, ba ndə hər nyi a ndəgya Anasu, ara naja səlku sal nə Kayafasu. Wu fa ta, Kayafasu ngə pubu kəra ndiya ənga dəgaləu.

¹⁴ Kayafasu ngə lər sawara anə njira nggurəm nə Yahudiya abər a dəri tsa'a ndə zəmə a tə ərəy nji.

Biturusu Kəpalna Səni Yesu

¹⁵ Kə Simanu Biturusu ənga pathlə wu pama zəmbəlma nə Yesu ndu nu Yesu wu ndəl wu ndəl. Ara pubu kəra ndiya ənga dəgal wu səni najaka zəmbəlma nə Yesu, ba ji piyari nyi aga ja vu hudə ki nə pubu kəra ndiya ənga dəgal ənga Yesu.

¹⁶ Ama Biturusu nə nyi ba ji ta'yi a biya miya ki, a biya. Kə zəmbəlma kəra pubu kəra ndiya ənga dəgal kə wu səni kau, biya ji biya ndər anə kwa kəra a vər bəla miya ki, ba ji vu ənga Biturusu.

¹⁷ Kə kwa bəla miya kiya nyi, na anə Biturusu, “Nagə ma, pathlə gau wu pama zəmbəlma nyi, əndəga?”

Kə ji shadəwa, ji na, “Awau, nayi a gwa mai.”

¹⁸ Ara shishi'wu kəra vi, agabangə kə mafa'yar əkkə'yi njir bəla ki Hyal mbəbiya u'u tata'yi nda, ndu dāha. Biturusu tsu a'yi ja wu pama nda ta'yu ju dāha u'u.

Pubu Kəra Ndiya Ənga Dəgaləu

Yiwa Miya Yesu

(Matiwu 26:59-66; Markusu 14:55-64; Luka 22:66-71)

¹⁹ Kə pubu kəra ndiya ənga dəgal yiwa miya Yesu ar kəra zəmbəlma nyi'yar ənga highiḅə nyi.

²⁰ Kə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Ndər də, ar babal nga yi na anə nji patəu, yi highiḅə wu umbəwa dəḅə də njir Yahudiya ənga wu ki Hyal vira dəḅə nə njir Yahudiya ari ar babal. Sə a'yi kəra yi na dədəwa mai.

²¹ Mi ngə də gu yiwa miya ya? Yiwa miya njira nggar sərə yi na. A nggəbiyar nda sərə yi nana.”

²² Ənggərə Yesu nana abəngau, kə vanyi ndər bəla ki Hyal kəra ləha dzər nyi nə nyi tsəbalma, əngwar ja anə nyi, “Abəngə nga nju ndər anə pubu kəra ndiya ənga dəgal ya?”

²³ Yesu shadəwa nyi, ji na, “Ma yi nana sərə a'yi tsa'a mai ba ga cabiya də, ama ma yi nana sərə tsa'a, mi ngə də gə dəgə də?”

²⁴ Kə Anasu səwa nyi mbamba a ndəgya Kayafasu ndəra naja ngə pubu kəra ndiya ənga dəgaləu.

Biturusu Bəra Kəpalna Səni Yesu

(Matiwu 26:71-75; Markusu 14:69-72; Luka 22:58-62)

²⁵ Ma tsu Simanu Biturusu ta'yi ar vi ta, ja vər dāha u'u, kə nji yiwa nyi, “Nagə ma pathlə gu pama zəmbəlma nyi ya, əndəga?”

Kə ji kəpalna, ji na, “Nayi a gwa mai.”

²⁶ Pathlə wu pama mafa nə pubu kəra ndiya ənga dəgaləu, kəra zaməya ndə ta Biturusu thlana himiya ja ta, ka na anə nyi, “Mi nga gu na ka? A'yi gə pathlə wu pama njira yi lari nyi ənga ja wu masəmə ta wa?”

²⁷ Kə Biturusu bəra kəpalna, ənggərna kə vəgəmə wau.

Yesu Wu Mwar Bilatusu

(Matiwu 27:1-2,11-14; Markusu 15:1-5; Luka 23:1-5)

²⁸ Əmudlə kadə kə njira nggurəm nə Yahudiya ləbiya Yesu sara wu ki Kayafasu a ndar pathla nə gwamna nə Roma. Kə ndə nggəl ara vu pathla nyi ara nda sara də diyadiyaḅəu ba ja kar nda ara səm lərdur nə vəlma.

²⁹ Agabangau, kə Bilatusu biya thləwa nda a biya, ba ji yiwa, “Mi ngə vazə kəra hyi shili əni a miya ndəla ndə ka?”

³⁰ Kə ndə shadəwa nyi, ndə na, “Maja abər ndə kau, a'yi ndə vavazə mai, na'yu shili ənga ja ənggə mai.”

³¹ Əngwar Bilatusu anə nda, “Hər nya mau hya nda məliya nyi numa ar kərhyi ənggəra dladər hyi nana.” Əngwar njir Yahudiya anə nyi, “Nji a'yi nə 'ya dənəma nə thla numə nə tə anə ndə mai.”

³² Səkə dərkər aga ja nyabiya sərə Yesu nana ar kəra culi tə kəra ju nda tau.

³³ Kə Bilatusu sha a vu pathla, kə ji ngga Yesu, ji yiwa nyi, “Dəm ya, nagə ngə təl nə njir Yahudiya ya?”

³⁴ Yesu shadəwa nyi, ji na, “Sara ara gau ngə ndər kə hya'ari ya, əndəga nji ngə ndər anə ngau ar kəra yi ya?”

³⁵ Əngwar Bilatusu anə nyi, “Ndər Yahudiya yi ya? A'yi nji gə hyi ənga pubu dədəgal'yar ngə shili ənga gə ənggə wa? Mi gə məliya?”

³⁶ Yesu shadəwa nyi, “Təlkur də, a'yi ənggər nə duniya mai. Maja abər təlkur də ənggər nə duniya, njir məl thlər də ndu pa ba nda kar njir Yahudiya ara mbar də. Ama pakatəu, təlkur də sara ar vi pamə nga nyi.”

³⁷ Əngwar Bilatusu anə nyi, “Dəm ya, təl nga gə ya?” Kə Yesu shadəwa, ji na, “Kakalə nga nyi, ənggər kəra gə na, təl nga yau. Sərə də nji yabiya də, ənga sərə yi shili wu duniya aga nyi, aga ya nana sərə jiri. Kalar ndəra wu yiwu jiri, ju sə himi sərə yu na.”

³⁸ Bilatusu yiwa miya Yesu, ji na, “Mi ngə jira nya?” Kə Bilatusu bəra biya a biya əgya njir Yahudiya, ji biya na anə nda, “Nay! thləwa nyi ənga vazə mai.

³⁹ Ama a dəri sər cijir hyi aga ya səya hyi ndər fursəna pathlə wu lardur vələnə kau. Hyu yiwu ya səya hyi ‘Tələr njir Yahudiya’ ya?”

⁴⁰ Kə ndə bəra shadəwa nyi, ndu wau ndu na, “Awau, naja mai. Səya 'ya Barabasu.” (Ama ja hya səni, Barabasu ndər dəlagu ngau.)

19

Nji Thlana Nyi Numa Nə Tau Anə Yesu

(Matiwu 27:15-31; Markusu 15:6-20; Luka 23:13-25)

¹ Kə Bilatusu səwa nji nə nyi wuda anə Yesu.

² Kə soja'yar məliya dara shikədi nə təlkur ba ndə har nyi anə Yesu. Kə ndə har nyi ləgutə tuwara dəzəu kəra ənggər nə təlkur.

³ Ndə shili əgya ja, ar kər ar kər ndu na anə nyi, “Ənga barka ngau, ciwar, tələr njir Yahudiya!” Ba ndə nə nyi tsəbalma.

⁴ Kə Bilatusu bəra biya a biya əgya njir Yahudiya, ji biya na anə nda, “Kəja yu biya ənga ja, ara yu yiwu hya səni abər nayi thləwa nyi ənga vazə mai.”

⁵ Ənggəra Yesu biya ənga dara təlkur nə shikədi a dar kəra ja ənga ləgutə tuwara dəzəu, kə Bilatusu na anə nda, “Kəja nda nyi!”

⁶ Ta pubu dədəgal'yar ənga njir bəla ki Hyal lari nyi, ba ndə hya'ana dəhəu, ndu na, “Dlakəya nyi! Dlakəya nyi!” Ama kə Bilatusu shadəwa nda, ji na, “Hər nya mau hya nda dlakəya nyi sər hyi, arya nayi lari bikə nyi mai.”

⁷ Əngwar njir Yahudiya anə nyi, “Dladər 'ya a'yi, kəra na a dər tsa'a nja dlakəya ndə kau, ja tau, ara ji hər kərnyə ar viya Zər Hyal.”

⁸ Ənggəra Bilatusu nggar ndər kau, ba hivər nyi cakau.

⁹ Ba ji bəra sha a vu huda pathla, ji vuwa yiwa Yesu, ji na, “Sara mani nga gə shila?” Ama Yesu a'yi shadəwa nyi mai.

¹⁰ Agabangau, ængwar Bilatusu anə nyi, “Gə nggəl ara ndər anə ɖa ya? A'yi gu səni abər a'yi yi ənga dənama nə səya ngau, ənga nə dlakəya ngə wa?”

¹¹ Kə Yesu shadəwa nyi, ji na, “Dənama kərə a'yi ara gə ar kərə yau, dənama kərə Hyal nəngə ngə wacu. Agabangau, ndərə fuwa ɖa wu tsa gə nga ndiya ngə ənga bikau.”

¹² Ar kərə ndər kə ngə Bilatusu wu yiwu ja səya Yesu, ama kə njir Yahudiya hya'ana ɖahəu ndu na, “Ma gə səya nyi ji ma'yi, nagə a'yi bazhiya Kayisaru mai. Kalar ndərə wu yiwu ja məliya kənyi ar viya təl, dawa Kayisaru nga ja.”

¹³ Ənggərə Bilatusu nggari ndər kau, ba ji həbiya Yesu a biya, ji biya nggya ar sər nggya nə pathla ar vira nji pədləya ənga tsəka. Kərə nju ngga ənga miya njir Yahudiya Gabathla.

¹⁴ Pəci kau, pəci ta'yi kər, pəci kərə nju fə sə wu lagu nju vu sugu nə lardur nə vəliya. Əngwar Bilatusu anə njir Yahudiya, “Kəja mə tələr hyi!”

¹⁵ Ama kə ndə hya'ana ɖahəu ndu na, “Tsəya nyi! Tsəya nyi! Dlakəya nyi!” Kə Bilatusu yiwa nda, ji na, “Ya dlakəya hyi tələr hyi ya?”

Kə pubu dədəgal'yar shadəwa, ndə na, “Vanyi təl a'yi ara 'ya mai, kəl təl Kayisaru.”

¹⁶ Agabangau, kə Bilatusu həri Yesu ji nər nyi anə njir Yahudiya aga nda dlakəya nyi.

Nji Dlakəya Yesu

Kə soja'yar ma'yi ənga Yesu.

¹⁷ Yesu biya sara wu huda məlmə ja vər hə wu dladlakə nyi a ndar vira nja ngga ənga vir papangəkər. Ənga miya njir Yahudiya nju ngga viya nyi ənga Gwalgwathla.

¹⁸ Ar vi kə nga nji dlakəya Yesu, ənga nji məthləu, pathlə lagu mazəma ja, ənga vanyi ndə lagu matsala ja.

¹⁹ Bilatusu tsəfər sau, ba ji pathləri ar wu dladlakau. Kəja sərə ji tsəfəri, “Yesu ndər Nazəratu, Tələr njir Yahudiya.”

²⁰ Ara ji dlakəya Yesu ləhəu wu dzər məlməu, ba məliya njir Yahudiya gangəu jigana sərə nji tsəfəri kau. Sərə ji tsəfəri, ji tsəfəri wu miya njir Yahudiya, ənga miya njir Roma ba ənga miya njir Gərikəu.

²¹ Kə pubu dədəgal'yar nə njir Yahudiya nar nyi anə Bilatusu, “Ga sara tsəfə Tələr Njir Yahudiya mai, ama ga na, ængwar ndə kau, naja ængwa ngə Tələr njir Yahudiya.”

²² Əngwar Bilatusu anə nda, “Sərə yi tsəfəri a tsəfər yau.”

²³ Ayukudə soja'yar kə dlakəya Yesu, ba ndə fa'ari kar ha nyi, ndə təkəya bwata fəɖəu, kə kalar soja həri bwata pathləu. Ndə ɖərə həri ləgutə dzəgamə nyi kərə a'yi nji mbə mai, ama tsa nga nji tsa mbari a du kər ba'a a gyiwu ndəl.

²⁴ Kə ndə na wu pama nda, “Məna sara ta ləgutə kə mai, ama məna tədə shi'wu a miya ndəla nyi məna lari ndərə wu səmku.” Sə'yar kə ɖərkər aga ja nyabiya sərə tsətsəfau wu ləkakadə nə Hyal kərə na abər, “Ndə təkəya kar ha ɖa

wu pama nda,

ndə tədə shi'wu

ar kərə ləgutə ha ɖa.”

Ya kəja sərə soja'yar kə məliya ngau.

²⁵ Tata'yi ləha dzər wu dladlakə nə Yesu, ca ngə mənyi ənga kwamə nyi ənga Maryamu mala Kəliyopasu ba Maryamu Magədaliya.

²⁶ Ənggəra Yesu lari mənyi a ndəna ənga zəmbəlma kəra ju yiwu ta tata 'yi ləha dzər nyi, kə ji na anə mənyi, “Ama, kəja zər ngau.”

²⁷ Əngwar ja anə zəmbəlma kau, “Kəja mə ngau.” Ənggə ngə zəmbəlma kə hər nyi a ndu ki nyi.

Tər Yesu

²⁸ Yesu, ayukudə ji sənbiya abər kalar sə a kudəri, aga sərə tsətsəfau a nyabiya dzau, kə ji na, “Hili wu tə də.”

²⁹ Ar pəci kau, bəlari a'yi əna kəra nyinyau ənga 'yimi mwamwalu. Kə ndə ciwa sasa'u a gwu 'yimi mwamwala nyi, ba ndə ciri ar zəwa ba ndə fuwa a du miya Yesu.

³⁰ Ənggəra ji təwari, əngwar Yesu “A kudəri.” Ayukudə kə ba ji uzhiya kər, ba ji tau.

³¹ Pəci kau, pəcir fə sə wu lagu nə pəcir Bəlsar ngau, ənga əzəgəkura nyi tsu pəcir Bəlsar kəra pamə ara alenyi ngau. Agabangau, njir Yahudiya a'yi wu yiwu nda piyari dza nda a dar wu dladlakə ar pəci ta mai. Ba ndə yiwa Bilatusu aga ja piyari nda, nda bəbəlma hiya nda aga kusar tər nda, ba nda həya dza nda sara dar wu dladlakər nda, ba ji nə nda lagu.

³² Kə soja 'yar shili ndə sa bəbəlma hiya ndə tanggərma kəra nji dləkəya ənga Yesu, ba ndə məliya nyi anə ndə nə məthləkura nyi tsu.

³³ Ama ənggəra ndə shili əgya Yesu, nandə bəbəlma hiya ja mai, ara divira nda shili a tər ja.

³⁴ Kə pathləu, wu pama soja 'yar kə tsaviya Yesu ar thlərpa ja ənga katsakər, ba mashi dəbə ənga 'yimi ndzəndzə sara a gwa.

³⁵ Ndəra səkə də wu liya ja, ngə lər sakida kau, sakida nyi jiri nga nyi. Naja ənga kərnyı wu səni abər sərə ju na, jiri nga nyi, ənga ji ləri sakida kau, aga nahyi tsu hya hənggəri.

³⁶ Sə 'yar kə dərkər aga nyabiya sərə tsətsəfau wu ləkakədə Hyal, “Alaga dəhiya ja zəməu, nju bəlma mai.”

³⁷ Vanyi ndər Hyal kəra tsətsəfə na, “Ndə wu nda tsamə ndəra ndə tsaviya.”

Hadə Dza Yesu

(Matiwu 27:57-61; Markusu 15:42-47; Luka 23:50-56)

³⁸ A yukudə, kə Yusufu ndər Arimatiya naja ma zəmbəlma Yesu ngau, ama ar dəwa, ara hivər njira nggurəm nə Yahudiya. Ji sa yiwa Bilatusu aga ja nə nyi dza Yesu, kə ji nə nyi.

³⁹ Yusufu ma'yi ənga Nikodimosu, ndəra sə a'yi shili əgya Yesu uvu'yi ta. Nikodimosu ma'yi ənga muru gwagwadau ənga alosu kəra sə kisə ar viya tsələ pathləu.

⁴⁰ Kə nanda kə məthlə kau, ma'yi ka nda həri, kə ndə pədiya dza Yesu wu sər hadə ndau, dəbə ənga sə kisə kau, ənggəra njir Yahudiya wu hadə ndau.

⁴¹ Ləha dzər vira nji dləkəya nyi ar kau, vanyi fa wu a'yi. Wu fa wu kau, hu mafəliyangə a'yi kəra nji gərə sə a'yi hadəna ndə a gwa.

⁴² Ta də pəcir fə sə wu lagu nə njir Yahudiya ngau, ba tsu huwa nyi ləhə nga nyi, ba ndə hadəna dza Yesu wu huwa nyi.

20

Yesu Hya'ari Sara Vir Tau

(Matiwu 28:1-10; Markusu 16:1-8; Luka 24:1-12)

¹ Kadə əmudlau, ma tsu vi dlədlərəu, ar pəci nə tanggərma nə sugu, kə Maryamu Magədaliya ma'yi a nda tsamə huwa nyi. Ma ji nda ba ji lari kəja nja jahənar tsəka hadə miya huwa nyi.

² Kə ji sha ənga hwi a ndəgya Simanu Biturusu ənga vanyi zəmbəlma kəra Yesu wu yiwu ta. Kə ji na anə nda, “A hər nji dza Thlagə sara wu huwa nyi, kəja na'ya səni vira nji fiya nyi ari mai.”

³ Kə Biturusu ənga vanyi zəmbəlma ta biya ndə mbar lagu ndar huwa nyi.

⁴ Gypə nda mbar hwi, ama kə vanyi zəmbəlma ta ndiya Biturusu ənga hwi a ndar huwa nyi.

⁵ Ji nda uzhiya dzau, ju tsamə gwu hudə huwa nyi, ba ji lari kar hadə ndau a gwu huwa nyi, ama naji gwu huwa nyi mai.

⁶ Kə Simanu Biturusu ndəra a gyiwu yukudə nyi shili a miya huwa nyi, ba ji tərabiya a gwu huwa nyi, ba ji gwa lari kar hadə ndau a guna.

⁷ Kə ji 6əra lari zha6i kəra nji mbuya bama Yesu əni a gwu huwa nyi pəpədaulagu batiti.

⁸ Kə zəmbəlma ta shili a miya huwa nyi a ndiya Biturusu ta ma'yi a gwu huwa nyi tsu. Ənggəra ji gwa lari ba ji hənggəri abər jiri nga nyi.

⁹ Ba'anə kabəngəkə nanda a'yi nggabiya sərə tsətsəfau wu ləkakadə abər kəl Yesu hya'ari sara vir tə mai.

Yesu Canə Nyi Kəmyi Anə Maryamu

(Matiwu 28:9-10; Markusu 16:9-10)

¹⁰ Kə zəmbəlma'yar kə sha a ndu ki.

¹¹ Maryamu nə nyi ta'yi a miya huwa nyi ja vər tiwi. Tsu ja vər tiwi, ba ji uzhou, ju tsamə gwu hudə huwa nyi.

¹² Maja vər tsamə, ba ji lari waladi'yar məthlə wu kar pərtə ngganggashiu ar vira nji pına dza Yesu ar ta. Waladi pathlə a vər nggya a dar vir kəra ja ənga vanyi tsu a gyar vir hiya ja.

¹³ Kə waladiya nyi'yar yiwa nyi ndə na, “Mala, mi ngə də gwu tiwi ya?”

Əngwar ja, “A hənar nda Thlagə də sara ənggau, ya, nayi wu səni vira ndə həna nyi a ndar mai.”

¹⁴ Ənggəra ji kudəna na abəngau, ba ji shabiya dzau, ba ji lari Yesu ta'yi a ndəna, ama naji tsamə ri abər Yesu ngə mai.

¹⁵ Kə Yesu yiwa nyi, ji na, “Mala, mi ngə də gwu tiwi ya? Wa nga gu gala?”

Ma ju nggani abər ndər məl thlər wu fa wu ta ngau, əngwar ja anə nyi, “Maləmə, ma nagə ngə hər nyi sara ənggau, nar də vira gə fiya nyi ari, aga ya nda hər nyi.”

¹⁶ Kə Yesu ngga nyi, ji na, “Maryamu.” Ji shabiya dzə a ndara ja, ji na ənga miya nji Yahudiya, “Rəbwani!” (Kəra ca ngə Maləmə.)

¹⁷ Əngwar Yesu anə nyi, “Ga sara mba də mai, ara tsu yi gəra sha a da ara Tada kwatahəu. Ama ga ma'yi a ndara zaməda'yar ga nda nar nda, sha nga yi a dara Dədə ənga Dərhyi, ba a dəgya Hyal də ənga Hyalər hyi.”

¹⁸ Kə Maryamu Magədaliya ma'yi, ji nda nar nyi anə zəmbəlma nyi'yar, “A lar yi Thlagəu!” Kə ji nar nda sərə Yesu nar nyi.

Yesu Canə Nyi Kəmyi

Anə Zəmbəlma Nyi'yar

(Matiwu 28:16-20; Markusu 16:14-18; Luka 24:36-49)

¹⁹ Əwagəu pəci tanggərma nə sugu, ar pəci kəra zəmbəlma'yar nə Yesu kabau ar vi zəməu. Ndə hədiya miya ki ara hivər njira nggurəm nə Yahudiya. Ma tsu nda a vuna, kəja Yesu ta'yu wu hada nda, ji na, “Jaməkur ja nggya ənga hyi.”

²⁰ Ayukudā ji nana ndər kau, kə ji canə nda tsa ja ənga thlərpə ja. Kə zəmbəlma nyi'yar nyabiya dzə ənga hūdə pipida ara ndə lari Thlagəu.

²¹ Kə Yesu bəra na anə nda, “Jaməkur ja nggya ənga hyi! Ənggər kəra Tada səwa da, abangau ənga yu sə hyi.”

²² Ənggəra ji nana abangau, ba ji səna pi a nda gəra nda, ji na, “Dləwara mau Mambəl Cicau.

²³ Kalar ndəra hyi təfəbiya nyi bikə nyi a təfəbiya nyir nji bikə nyi, abangə tsu, kalar ndəra hyi nggəl ara təfəbiya nyi bikə nyi a nggyari abangau.”

Yesu Canə Nyi Kəryi Anə Toma

²⁴ Toma (ndəra nju ngga ənga bili), pathlə wu pama nda kumo apə məthləu, a'yi ja ma Yesu shili ara zəmbəlma nyi'yar mai.

²⁵ Kə alenyi zəmbəlma'yar kə na anə nyi, “A lar 'ya Thlagəu!”

Ama əngwar Toma anə nda, “Ma nayi a'yi lari məcavədi nə kusa ar tsa ja mai, ənga yi fuwa tsa yi a vu vira kusa ar ta mai, ənga yi fuwa tsa yi a vu thlərpə ja mai, nayi wu hənggəri əni mai.”

²⁶ Ayukudā sugu pathlə ətsu, zəmbəlma nyi'yar bəra tsəmiya dzə wu ki, ar pəci kə Toma a'yi ja əkkə'yi nda. Miya ki dədəl nga nyi, ama kə Yesu shili ji sa ta'yi wu pama nda ji na, “Jaməkur ja nggya ənga hyi.”

²⁷ Kə ji na anə Toma, “Fər ku'yir tsa gə ənggau, ga tsamiya tsa yau. Hər tsa gau ga fiya a vu thlərpə yau. Piyari təkəkər ga da ndəra ənga mbərsa.”

²⁸ Əngwar Toma anə nyi, “Thlagə da ənga Hyal da!”

²⁹ Yesu shadəwa nyi, “Ara gə lar da nga gə hənggəri ya? Njir barka ngə njira gəra lar da ama kə ndə hənggəri ənga yau.”

Səra Da Yahwana Tsəfəri Tsəfə Kau

³⁰ Yesu məliya sə dədəgur'yar paməpamə gangəu wu liya zəmbəlma nyi'yar, kəra nji a'yi tsəfəri wu ləkakadə kə mai.

³¹ Ama nji tsəfəri najakau, aga hya hənggəri abər Yesu ngə Kərsiti, Zər Hyal, ənga tsu aga ja da lagur mbərsa ba hya uya pi lagur thləmə nyi.

21

Yesu Canə Nyi Kəryi

Anə Zəmbəlma Nyi'yar Mədəfau

¹ Ayukudā sə'yar kau, kə Yesu bəra canə nyi kər anə zəmbəlma nyi'yar ar miya dəl Tiberiyasu. Kəja ənggəra ji dərkər.

² Simanu Biturusu ənga Toma (ndəra nju ngga ənga bili) ənga Nathlaniyalu sara wu məlmə Kana wu Galili ənga wazha Zabadi ənga alenyi zəmbəlma məthlə ngə a ndəna.

³ Əngwar Biturusu anə nda, “Ma'yi nga ya nda təm.” Əngwar alenyi nji kau, “Na'ya ma 'yi wu ma'yi ənga gau.” Kə ndə biya ndə biya gwu kwambwal ba ndə ma'yi. Ama pəci ta vu'yi sə a'yi ndə mbar mai.

⁴ Kadə mudlə ənggəra vi kudau, kəja Yesu ta'yi a miya dəl, ama zəmbəlma nyi'yar tsamə ri abər naja ngə mai.

⁵ Kə Yesu na anə nda, “Bazhi da'yar, a'yi hyi ənga kalfi wa?” Əngwar nda anə nyi, “Awau.”

⁶ Kə Yesu na anə nda, “Vakuwa mə litagər hyi a ndar lagu mazəma kwambwal kau, ba hya uya nda.” Ta ndə məliya ənggəra ji na, ba ndə mbar

kalfi gangə gagaɗau, kəra ɗa dzadzau anə nda, nda tədəbiya a du kwambwala nyi.

⁷ Kə zəmbəlma ta Yesu wu yiwu ta na anə Biturusu, “Thlagə ngau!” Ənggəra Simanu Biturusu nggari ndər kau, abər, “Thlagə ngau,” kə ji həri ləgutə nyi ji hari ara dədəməu tursə nga ja. Kə ji dzəgwa vəl a gwu ‘yimiya nyi.

⁸ Alenyi zəmbəlma nyi'yar ma'yi a ndar dza dəl a gwu kwambwalər nda, nda a vər tətədə litagər nda nyinyau ənga kalfi. Ar pəci ta nanda a'yi nadə sara miya dəl mai. Pama nda wu ɗa ənggər hyi gharu makəru.

⁹ Ənggəra ndə biya a miya dəl, ba ndə thləwa əvunyi mbəmbə ənga u'u ənga kalfi a dari ba ənga macikəl tsu.

¹⁰ Əngwar Yesu anə nda, “Gəri a mau kalfi kəra hyi mbari a shili ənggau.”

¹¹ Kə Simanu Biturusu ma'yi a dar kwambwal, ju tədə litagəu a biya miya dəl. Litagə kə nyinyi nga nyi ənga kalfi nggunggurəm gharu ənga təfu kumunyi apə makəru. Ama alaga kə litaga nyi nyinyi ənga kalfi, a'yi tanakər mai.

¹² Kə Yesu na anə nda, “Shili a mau hya sa səm sər səm nə mudlau.” Wu pama zəmbəlma nyi'yar ndə a'yi kəra cinapi ji yiwa nyi, ji na, abər, “Wa nga ga” mai, ara ndu səni abər Thlagə ngau.

¹³ Ba Yesu hya'ari ji həri macikəla nyi, ba ji nə nda ənga kalfiya nyi tsu.

¹⁴ Najakə ngə nə makərkura nyi, ənggəra Yesu canə kər anə zəmbəlma nyi'yar ayukuda ji hya'ari sara vir tau.

Yesu Shabiya Biturusu A Shili

¹⁵ Ənggəra ndə kuɗəna səm sər səm nə mudlau, kə Yesu nar nyi anə Simanu Biturusu, “Simanu zər Yahwana, ənga jiri nga gu yiwu ɗa a ndiya sə'yar kə ya?”

Kə Biturusu shadəwa nyi, ji na, “Angə, Thlagəu, gu səni yu yiwu ngau.”

Əngwar Yesu anə nyi, “Səmənə wazha təmahə ɗa'yar kau.”

¹⁶ Kə Yesu bəra na anə nyi, “Simanu zər Yahwana, ənga jiri nga gu yiwu ɗa ya?”

Kə ji shadəwa, ji na, “Angə, Thlagəu, gu səni abər yu yiwu ngau.”

Əngwar Yesu anə nyi, “Bəla təmahə ɗa'yar.”

¹⁷ Yesu bəra na anə nyi nə makərkura nyi, “Simanu zər Yahwana, gu yiwu ɗa ya?”

Ba sə kə ndzana huɗa Biturusu aya Yesu yiwa nyi ar kər ar kər makəru, “Ənga jiri gu yiwu ɗa ya?”

Əngwar ja anə nyi, “Thlagəu, gu sən sə patəu. Gu səni abər yu yiwu ngau.”

Əngwar Yesu anə nyi, “Səmənə təmahə ɗa'yar.

¹⁸ Jiri nga yu na anə ngau, pəci kəra gə tsu zər, nagə ngu ha kar anə kərngau, ba ga ma'yi a ndar vira gu yiwu. Ama ma gə nda hal, gu nda ha tsi anə nji aga nda har ngə kar ba nda dzəgwa hər ngau a ndar vira gə gəra yiwu.”

¹⁹ Yesu nana abəngau aga cabiya culi tə kəra Biturusu wu nda tau, kəra wu dla ənga kadakadarkur anə Hyal. Kə ji na anə nyi, “Nu ɗa.”

²⁰ Biturusu shabiya dza ji tsamə gyiwu yukudu, ba ji lari zəmbəlma ta Yesu wu yiwu ta a vər nu nda. Najakə ngə zəmbəlma ta təghər dza ar dza Yesu pəci kəra nda a vər səm sər səm nə lardur nə vəlna ənga ji na anə Yesu, “Thlagəu, wa ngu nda thləna hiya ga?”

²¹ Ənggəra Biturusu lari nyi, kə ji yiwa Yesu, ji na, “Thlagəu, kar ndə kə tsu, mi ngə nə nya?”

²² Kə Yesu shadəwa nyi, “Ma yu yiwu ja da a'yi ənga pi kəl yi sha shili, mi ngə dzau nga? Nagə, kəl ga nu da?”

²³ Agabangau, kə ndər kə tətəlnakər wu pama njir nu Yesu, abər zəmbəlma kə wu tə mai. Ama Yesu a'yi na abangə mai. Səra ji na ca ngə, “Ma yu yiwu ja nggya ənga pi kəl yi shili, mi ngə dzau nga?”

²⁴ Najakə ngə zəmbəlma kəra ləri sakida ar kəra sə'yar kə patəu, ənga ji tsəfər nda. Mən wu səni abər sakida nyi jiri nga nyi.

²⁵ Ama alenyi sə paməpamə gangə a'yi kəra Yesu məlna. Maja abər nji tsəfəri patər səra ji məlna, duniya ənga kərnyı a sən həri ləkakada nyi mai.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Nə Tanggərma Anə Njir Kwaranthli

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfə sara ara Bulusu, ndəra Hyal ngga aga ja da cama səsə nə Kərsiti Yesu lagur yiwu huda nə Hyal, ənga zamər mən Sosithlanisu,

² a nda nə dabə dzə njir nu kəra a vu Kwaranthli, njira njī ngga aga nda da njī cici wu Kərsiti Yesu, ənga njira njī thləbiya wu Kərsiti Yesu, dabə ənga kalar njī kəra ar kalar vi kəra wu ngga thləmər Thlagə Yesu Kərsitir mən, Thlagər nda ənga Thlagər mən.

³ Bəgə mayiwakur ənga hüdə pərtəu sara ara Hyal Dərmən ənga Thlagə Yesu Kərsiti nda nggya ənga hyi.

Bulusu Lər Usaku Anə Hyal

⁴ Parangə nga ya vər lə usaku anə Hyal arya hyi, arya mayiwakur nyi kəra jī lər hyi wu Kərsiti Yesu.

⁵ Arya wu ja a dər hyi njir bərba wu kalar sau, kalar sərə hyu na ənga kalar sənbiya sər hyi.

⁶ Arya najaka bərbakur, a cabiyari abər, kalar sakida kəra 'yi ləri arya Kərsiti jiri nga nyi.

⁷ Agabangau, nahyu ghari sə lələ nə Mambəl mai, ənggər kəra hya vər nggyar tsatsam lagu nə səkə shilər Thlagər mən Yesu Kərsiti kəra wu nda cabiya dzau.

⁸ Yesu wu nda səbiya ngə aga ga da nənau ba'anə shili ar jomə ndəl, aga ga da ndə gərə vazau ar pəcir shidar Thlagər mən Yesu Kərsiti.

⁹ Hyal, naja ndəra ngga hyi a shili wu nggya nə dabə dzə ənga zər nyi Yesu Kərsiti Thlagər mən, naja ndə tsa'a miya dəfu ngau.

Ca Paməpaməkur Wu Pama Dabə dzə Njir Nu

¹⁰ Ya vər kədi hyi wazha ama wu thləmər Thlagər mən Yesu Kərsiti, hya sara ca paməpaməkur mai, ama hya dlunggəri ənga kuvwar hyi, aga miya hyi ənga dəngar hyi a da zəməu.

¹¹ Yu na anə hyi abangə wazha ama, arya alenyi njī sara wu ki Kəlowusu nar da abər hyu pəpa wu pamə.

¹² Sərə yu na, ca ngə alenyi njī wu pama hyu na, "Nayi nəda yu nu Bulusu," alenyi njū na, "Nayi nəda yu nu Apolusu," alenyi njī tsu ndu na, "Nayi nəda yu nu Kefasu," ənga alenyi njī tsu ndu na, "Na'ya nər 'ya 'yu nu Kərsiti."

¹³ Karya, Kərsiti a təkəbiyar dzə ya? Əndəga njī dlakəya Bulusu arya hyi ya? Əndəga njī hər hyi bəbətizəma wu thləmər Bulusu ya?

¹⁴ Yu usaku anə Hyal, ara a'yi nayi ngə hə bəbətizəma anə ndaliya hyi mai, kəl anə njir ki Kərispusu ənga Gayisu.

¹⁵ Kabangəkau, ndər sən na abər yi hər nyi bəbətizəma wu thləmə da a'yi mai.

¹⁶ Jiri, a bəra dəngar yi vanyi sau, abər a hər nyir yi bəbətizəma anə njir ki Sətifanusu. Ayukuda nyi tsu nayi bəra dəngari ndəra yi bəra hər nyi bəbətizəma mai.

¹⁷ Ara Kərsiti a'yi səwa da aga ya hə bəbətizəma anə njī mai, ama aga ya tətəlna ndəshigu nyi, a'yi ənga ndər nə hahangəkur ndəndəkur da mai, a sara dənəma nə wu dlədləkə nə Kərsiti a da sə tətəwa.

Kərsiti Ngə Hahangəkur Ənga Dənəma Nə Hyal

¹⁸ Arya cama nə ndər nə mbədaŋu lagu wu dladlakau, dzakur ngau anə njira sasa, ama anə mən njira uya mbədaŋu, dənəma nə Hyal ngau.

¹⁹ Arya tsətsəfə nga nyi,
 “Yu nda sana hahangəkur nə nji hahangəu,
 ənga sənbiya sə nə njir sən sə tsu, yu nda məliya wu da sə kurthləu.”

²⁰ Əmani ngə nji hahanga? Əmani ngə njir sənbiya sa? Ənga əmani ngə njir jigadəma? Hyal a'yi məliya hahangəkur nə njir duniya da aga dzakur wa?

²¹ Arya Hyal lagu hahangəkur nyi nga ji məliya njir duniya gəra sənbiya nyi lagu hahangəkurər nda. Ama ba ji məliya lagu dzakur nə tətəlna ndər Hyal ca ngə njira hənggəri uya mbədaŋu.

²² Njir Yahudiya wu gal lar sə dədəgər, njir Gərikəu nər nda, ndu gal hahangəkur.

²³ Ama na'ya 'yu tətəlna ndər Kərsiti ndəra nji dlakəya, kəra da sər thlə hi anə njir Yahudiya, ənga sə dzakur anə njira a'yi njir Yahudiya mai.

²⁴ Ama anə nji kəra Hyal ngga, tara njir Yahudiya ənga tara njir Gərikəu, Kərsiti ca ngə dənəma nə Hyal ənga hahangəkur nə Hyal.

²⁵ Ara dzakur nə Hyal a ndiya hahangəkur nə ndau, kukufəkər nə Hyal tsu a ndiya nənəkər nə ndau.

²⁶ Wazha ama, hya dəngəri səra hyi aga nyi ar pəcira nji ngga hyi, aga hya da njir nu, a'yi patəkura hyi ngə nji hahangə lagur sənbiya sə nə ndəndəkər mai, a'yi patəkura hyi ngə njira ənga dənəma mai, ənga a'yi patəkura hyi ngə yirma mai.

²⁷ Ama Hyal ngə həbiya sə dzakur nə duniya aga ja həna səli nə nji hahangəu. Ənga ji həbiya kukufəkər nə duniya aga ja həna səli njira nənau.

²⁸ Ji həbiya səra nji didana wu duniya ənga səra gəra ar viya vanyi sə wu duniya aga nda ndzana səra dədər.

²⁹ Hyal məliya abangə aga nja sara bwadzə wu mwə nyi.

³⁰ Ama Hyal ngə hər hyi a shili wu Kərsiti Yesu, ənga Hyal a məliyari Kərsiti da hahangəkur nər mən. Lagu nyi nga mən da nji tsapəu, nji cici nyi ənga njira ji bəliya.

³¹ Agabangau, ənggər kəra ja tsətsəfəu, “Ta'yi njir bwadzəu nda bwadzə ənga Thlagəu.”

2

¹ Ənggəra yi shili əgya hyi wazha ama, aga ya sa nar hyi ar kəra jirkur nə sə dədəwa nə Hyal, nayi a'yi shili ənga ca sənbiya ndər ənga madiya hahangəkur mai.

² Ara yi həri wu dəfuwa yau, abər vanyi sə a'yi yu sən ar pəcira yi əkkə'yi hyi mai, kəl Yesu Kərsiti ənga dlakəkər nyi.

³ Tanggərma shili da əgya hyi, yi shili wu kukufəkər da ənga hivər ba ənga tsədzə gagadaŋu.

⁴ Cama da ənga tətəlna ndər Hyal da a'yi ənga shakər ba hahangəkur nə ndəndəkər da mai, ama ənga thlər kəra cabiya dənəma Mambəl.

⁵ Sə kə dərəkər aga mbərsar hyi a sara təghər dzau ar kəra hahangəkur nə nji mai, ama kəl ar kəra dənəma nə Hyal.

⁶ Alaga abangau, 'yu ndər, ndər nə hahangəkur anə njira a həri wu mbərsar nda, ama a'yi culi hahangəkur nə zaman əshina kə mai, ənga tsu a'yi culi hahangəkur təltəl'yar kəra wu sa tərabiya nə zaman kə mai.

⁷ Ama 'yu ndər ar kəra hahangəkur nə Hyal kəra dədəwa kəra nji dəwana, hahangəkur nə Hyal kəra ji pəpədləya kadivira dzəgwar duniya, aga ja də sərə wu shili ənga kadakadarkur anə mən.

⁸ Ndə a'yi wu pama njir səm təlkur nə zaman əshina kə kəra nggabiya sə kə mai. Maja abər ndə nggabiya, nanda a'yi dlakəya Thlagə ndə kadakadarkur mai.

⁹ Ama ənggər kəra ja tsətsəfau, abər,

“Səra Hyal pabəri anə njir yiwu nyi
ndə a'yi kəra saya lari mai,

ndə a'yi tsu kəra saya nggar mai,
ənga tsu ndə a'yi kəra saya dəngabiya mai,”

¹⁰ ama Hyal a cabiya mən ri sə'yar kə lagu Mambəl.

Arya Mambəl nga vər walbiya kalar sau, patə əkkə'yi səra dədəwa wu nggabiya sə Hyal.

¹¹ Ara wa ngə ndəra wu səni səra ndə wu dənga ma a'yi kəl mambəl kəra wu ja waci maya? Abangə tsu ndə a'yi kəra wu sənbiya səra Hyal wu dənga mai, kəl Mambəl kəra wu Hyal wacu.

¹² Namən a'yi dləwuri mambəl nə duniya mai, ama Mambəl kəra shida sara dara Hyal, aga mənə nggabiya lə sə ləlau nə Hyal kəra nji nə mən kurthləu.

¹³ Ca ngə səra 'yu ndər ar kəri, a'yi səra nji highiḃər 'ya lagu hahangəkur nə ndapi mai, ama səra shili lagu Mambəl, kəra wu cabiya jirkur nə Mambəl anə njira wu Mambəl.

¹⁴ Ndəra gərə wu Mambəl, naju sən dləwuri sə'yar kəra sara ara Mambəl Hyal mai, aya dzakur nga nyi anə nyi, ənga naju sən nggabiya mai, aya lagu Mambəl nga nju nggabiya wacu.

¹⁵ Ndəra wu Mambəl, ju sən məl numa ar kəra kalar sau, ama naja ənga kərnyi a'yi nju sən məl numa anə nyi mai.

¹⁶ Ənggər kəra ləkakadə nana, abər, “Wa ngu sənbiya dənga nə Thlagə tara ba ja sən highiḃə sə anə nya?”

Ama a'yi mən ənga dənga nə Kərsiti.

3

Bazhi Məl Thlər Nə Hyal

¹ Wazha ama, nayi a'yi sən ndər anə hyi ənggər anə njira wu Mambəl Hyal mai, ama ənggər anə njir duniya, njira tsu ndə ənggər wazha yidədəu, wu lagu nu Kərsiti.

² Nayi nga vər səmənə hyi ənga u'wa ənggər wazha mamənji, a'yi ənga dəfə mai, aya tsu hyi gərə nəbiya dzau. Ənga jiri, ba'anə kabangəkau, tsu hyi gərə nəbiya dzau.

³ Ba'anə kabangəkau tsu hyi ənggər njir duniya. Ma tsu hyu ca shishikur, ənga hyu pəpa wu paməu, a'yi tsu hyi ənggər njir duniya wa?

⁴ Ara ma vanyi ndə na, “Nayi nə Bulusu ngau,” vanyi ndə tsu, “Nayi nə Apolusu ngau,” a'yi tsu hyi ənggər njir duniya wa?

⁵ Dəmya, wa ngə Apolusa? Wa ngə Bulusa? A'yi njir məl thlər Hyal nga 'ya waci wa, njira lagur nda nga hyi hənggəri ənga Kərsiti wa? A'yi kalar ndə wu pama 'ya ngu məl sərə Hyal nə nyi aga ja məl wa?

⁶ Nayi ngə thləkana culi, Apolusu ngə pər nda 'yimi, ama Hyal ngə məliya nda ndə hau.

⁷ Mbar ar ndər thləka ənga ndər lə 'yimi, patə nda, sə a'yi nda aga nyi mai, ama kəl Hyal, ndəra məliya ndə hau.

⁸ Ndər thləka ənga ndər lə 'yimi raragə nga nda wu mwar Hyal, kalar ndə wu pama nda wu sa uya akkəri nyi kakalə ənga sərə ji məliya.

⁹ Ara na'ya bazhi məl thlər Hyal ngau, nahyi tsu ngə fa Hyal, ənga sərə Hyal ngə həriya.

¹⁰ Lagu mayiwakur kəra Hyal nə də, a fiyar yi hiya hər ar viya ndər hər kəra mənəhəu, ənga vanyi ndə pamə tsu a dzəgwa hər a dar kəra nyi. Ama kə kalar ndə ja tsam ənga hangəkal ənggəra ju hər a dari.

¹¹ Ara vanyi ndər fiya hiya hər pamə a ndiya kəra yi fiya kə a'yi mai, naja ngə Yesu Kərsiti.

¹² Alenyi nji ndə hər a dar kəra nyi ənga əndzau, ənga thladla, ba ənga tsəka dəduru. Alenyi nji tsu ndə hər a dar kəra nyi ənga wu, ənga sar, ba ənga 'yi'yi dzədzəgwau.

¹³ Thlərər nda patəu wu nda cabiya dzə ar babal ar pəcir shidar Thlagəu. Thlər kau, wu nda nəbiya dzə wu u'u kəra wu nda cabiya tara abari ngə mənəhəkura thlər kəra ndə məliya.

¹⁴ Ma thləra nyi uya mbədau sara wu miya u'u, ju nda uya akkəri.

¹⁵ Ma ndəra thlər nyi nggyinakər wu u'uwa nyi, ju nda uya asar, ama naja ju uya mbədau, ama mbədə nyi wu də ənggər ndəra biya sara wu miya u'u.

¹⁶ Nahyi a'yi hyu səni abər ar viya Ki Hyal nga hyi wa? Ənga nahyi a'yi hyu səni abər Mambəl Hyal a vər nggya wu hyi wa?

¹⁷ Kalar ndəra ndzana Ki Hyal, Hyal wu nda ndzana nyi, arya Ki Hyal sə cici ngau, ənga nahyi ngə Ki Hyal kau.

¹⁸ Ndə ja sara ngguta kərnyi mai. Ma ndə wu pama hyi nggani abər hahangə nga ja wu nggyabiya zaman nə kabangəkau, bəgə ja fiya kərnyi ar viya ndə dza aga ja dzəgwa də ənga hahangəkur.

¹⁹ Arya hahangəkur nə duniya kau, ar viya dzakur ngau wu mwar Hyal. Ənggər kəra ja tsətsəfau,

“Ju sən mbar nji hahangə wu kwadashimar nda.”

²⁰ Ənga tsu ənggər kəra tsətsəfau wu ləkakadə nə Hyal, abər, “Thlagə wu səni abər, dənga nə nji hahangə dzakur ngau wu mwar Hyal.”

²¹ Agabangau, ndə a sara ɓwadzə ənga ndə mai! Arya kalar sə nər hyi ngau,

²² alaga Bulusu, alaga Apolusu, alaga Kefasu, alaga duniya, alaga pi, alaga tau, alaga sərə əshina ənga sərə a vər shili, patə nər hyi ngau,

²³ ənga nahyi tsu nə Kərsiti ngau, Kərsiti tsu nə Hyal ngau.

4

Cama Səsə'yar Nə Kərsiti

¹ Nji a kyaga hər'ya ar viya njir məl thlər nə Kərsiti, njira Hyal nə nda tətəlna ndər Hyal kəra dədəwa.

² Kabangəkau, kalar njira nji nə nda sər məl, nda də njir məl thlər tsa'a miya dəfu.

³ Anə də, a'yi də sər tal ma hyi məliya də numa mai, ənga alaga alenyi njir məl numa anə də mai. Ənga jiri alaga nayi a'yi yu məl numa anə kərda mai.

⁴ Nayi sənibiya sərə yi ndzana mai, ama alaga abangau, a'yi cabiya abər vazə də a'yi mai. Thlagə ənga kərnyi ngu məl numa anə də.

⁵ Agabangau, a sara hya məl numa anə nji tsu pəcir numar nda gərə də mai. Hya səkə pəci kərə Thlagəu nda sha shili. Ju nda cabiya ar babal sərə ndə mənə dədəwa ənga ja cabiya sərə ndə a vər dənga wu dəfuwa nda. Ar pəci ta nəgə kalar ndə wu nda dləwuri fal nyi ara Hyal tsatsa'a aga sərə nda nyi məliya.

⁶ Kabangəkau, wazha ama, sə kə yu na kau, a məliyar 'ya ar kərə kər'ya nayi ənga Apolusu aga tara ba ja dləwar hyi. Lagu kə nga hyu sən highiḃəri ara 'ya sərə ləkakadə nana, abər, "Hya sara məl thlər a biya abanga sərə tsətsəfə kə mai." A sara ndə wu pama hyi a ḃwadzə ənga vanyi ndə a ndiya vanyi ndə wu pama 'ya mai.

⁷ Wa nəgə məliya gə də pamə a ndiya vanyi nda? Mi nəgə sərə ara gau, kərə a'yi nji nəgə nə nəgə maya? Ma nji nəgə nə ngau, ya, ara mi nga gə məliya ji də sər ḃwadza?

⁸ Kabangəkau, a uyar hyi kalar sərə hyu yiwu. A dari hyi njir bərba njir gənna! Gərə ənga 'ya a dar hyi təl! Ənggərə yu cim, a dari hyi təl ənga jiri, aga mənə daḃaga səm təlkur kə ənga hyi patəul

⁹ Ara wu dənga də, Hyal a fiya 'ya ri, na'ya cama səsau, ənggər njira a gyu ndəla nji ənga dididi, njira nji thlana nda numa nə tau. Kəja 'ya a dari aga sər nggushi wu mwar duniya ənga wu mwar waladi'yar ənga nji patəu.

¹⁰ Arya Kərsiti a dar 'ya dza, ama nahyi nji hahangə nga hyi wu Kərsiti! Nji kukufu nga 'ya, ama nahyi nji nənau! Nahyi nju gənggər hyi səli, ama na'ya nju gənggər 'ya səli mai!

¹¹ Shili ar pəci kə əshina ənga wuḃə ba ənga hili nga 'ya, kar hahal nga ar dza 'ya, ənga nja vər lə ḃwaḃwatə anə 'ya, na'ya nji gərə ənga ki ngau.

¹² 'Ya vər məl thlər gagadau ənga tsa 'ya. Ar pəcira nji shi'wa 'ya, ba 'ya shabiya ənga lə barka. Ma nji takasə 'ya, ba 'ya səsə'wuri.

¹³ Ma nju ndər nə ndza thləmər 'ya ba 'ya shadəwa ənga hangəkəl. Ba'anə shilar kabangəkau, a dari 'ya sərə nja pənə ar dzəgau, ənga wu mwar njir duniya kə 'yi də dzəgau.

¹⁴ Nayi a'yi a vər tsəfə sə'yar kau, aga ya hənə səliir hyi mai, ama aga ya tədar himiya hyi, nahyi wazha kərə yu yiwu gagadau.

¹⁵ Alaga a'yi hyi ənga njir highiḃə gangə anə hyi wu Kərsiti, ama a'yi hyi ənga tada'yar gangə mai, a'ya wu Kərsiti Yesu nga yi də ar viya tada ar kərə hyi lagu nə ndəshigu.

¹⁶ Agabangau, yu kədi hyi aga hya fa'abiya hiya yau.

¹⁷ Arya kə nga yi səwa hyi Timathlawusu, zər də kərə yu yiwu, naja ndərə wu məl thlər Thlagəu tsa'a miya dəfu. Ju sa dəngar hyi ar kərə nggyabiya də wu Kərsiti Yesu, kərə shili kakalə ənga sərə ya vər highiḃə ar kalar vira yi ndari ənga wu kalar daḃə dzə njir nu.

¹⁸ Alenyi nji wu pama hyi a dar njir ḃwadzau, ənggər tsu yu ḃərə sha shili ara hyi mai.

¹⁹ Ama yu ḃərə sha shili ara hyi kajangəkau, ma Hyal məliya, ba ya dzəgwa nggabiya a'yi kəl ndər nə nji ḃaḃəl kər kə waci mai, ama tara wathləm culi dənəma kərə a'yi ara nda.

²⁰ Ara təlkur Hyal a'yi sərə nju na ənga miya nga nyi waci mai, ama sərə nju məl ənga dənəma ngau.

²¹ Mi ngə sərə hyu cim a da? Ya shili ənga wuda əndəga ya shili ənga yiwukur, əndəga ənga hudə shishi'wu nə mambəl ya?

5

Numa Ar Kəra Ndə Səsu

¹ Nji nar da, abər, səսukur a'yi wu pama hyi, culi kəra a ndiya kəra njira gərə sən Hyal a vər məl. Kəra təkəri ndə wu pama hyi wu pida ənga mala dənyi.

² Kəja hyu bəwadzau, ama sər nggərau ngau anə hyi. Sərə tsa'a hya məl ca ngə hya həbiya ndər məl sə abangau sara wu pama dabə dzər hyi.

³ Alaga kə a'yi yi əkkə'yi hyi wu kumər dzə kə mai, ama a'yi yi ənga hyi wu mambəl. A thlana nyir yi numa anə ndər məl najaka hudə sau wu thləmərlə Thlagər mən Yesu, ənggər a'yi yi əkkə'yi hyi kabangəkau.

⁴ Ar pəcira hyu daəau, ənga a'yi yi əkkə'yi hyi wu mambəl, ənga dənəma nə Thlagər mən Yesu a'yi əna,

⁵ hya lər culi ndə kə anə shatan aga kumər dzə nə bikau a tau, ba mambəl nyi a uya mbədaur ar pəcir shidar Thlagəu.

⁶ Bwadzər hyi a'yi sə mənəhə ngə mai. A'yi hyu səni abər thlələmə kushu ca ngu thləthləna ləgu dəfə wa?

⁷ Hya həbiya bikə kəra ənggər thlələmə hahal sara wu hyi, aga hya da nji mafəliyəngə kəra ənggər macikəl gərə thlələmə, ənggər kəra hyi kau. Arya Kərsiti, gamə nə lardur vəlna, ca nga nji həna sadaka ənga ja arya mən.

⁸ Agabəngau, ta'yi mənə gu lardur mən, a'yi ənga thlələmə hahal mai, ca ngə sə ənggər səbə ndə wu dəfu ənga shishikur, ama nə macikəl gərə thlələmə, ca ngə sə ənggər nggya nə cicikur ənga jirkur.

⁹ A tsəfər hyir yi wu cama tsətsəfə da abər a sara hya dabə kər ənga nji səsu mai.

¹⁰ Ama nayi a'yi a vər ndər ar kəra nji səsu nə duniya kə mai, alaga njir suna ənga alaga njir dərbau, ba njir nu katəu. Ma ar kəra nda nga ya vər ndər kau, a dər kəl ba hya piyari duniya aga hya təkəbiya dzə ənga nda.

¹¹ Ama kabangəkau, ya vər tsəfə anə hyi abər, a sara hya dabə kər ənga ndər ngga kərnyi ndər nu, ama ndə səsu nga ja mai, alaga ndər suna, alaga ndər nu katəu, alaga ndər da nji, alaga ndər sa padlau, ənga alaga ndər həl. Ənga culi ndə kau, hya sara səm alaga sər səm ənga ja mai.

¹² Mi ngə nə da aga ya thla numa anə njira a'yi njir nu maya? A'yi anə njir nu nga hya kyaga məl numa wa?

¹³ Hyal ngu nda məl numa anə njira a'yi njir nu mai. “Hya kədləbiya ndər məl sə dəmwa'yi kau, wu pama hyi.”

6

A Sara Njir Nu A Hə Kuvwar Nda

A Dumwar Njir Pathla Mai

¹ Ma ndaliya hyi a'yi ənga sər kəpal wu dəfuwa ja ənga kuvwa nyi, ja sara hə nda nyi a dumwar njira gərə sən Hyal mai, ama a dumwar nji cici gə Hyal wa?

² Əndəga a'yi hyu səni abər nahyi nji cici gə Hyal ngu nda məl numa anə njir duniya wa? Ma nahyi ngu nda məl numa anə njir duniya, a'yi hyu sən mənəma numa ar kəra sə kukushu'yar kə wa?

³ Dəm ya, a'yi hyu səni abər namən ngu nda məl numa anə waladi'yar wa? Ka dzəgwa də sər nggyabiya nə duniya kə nga ndiya ya?

⁴ Agabangau, ma a'yi hyi ənga kəpal ar kəra sə'yar kau, mi ngə də hyu ma'yi a dumwar njira gəra təkəri nda də vanyi sə wu mwar dəbə dzə njir nu wa?

⁵ Yi na abangau, aga ja də sə səsəli anə hyi. Abari nga ja sən də abər ndə a'yi wu pama hyi kəra hahangə, kəra wu sən məlma numa wu pama njir nu mai ka?

⁶ Ama ba də, hyu hə kuvwar hyi a ndumwar njir pathla, njira a'yi njir nu mai.

⁷ Alaga ənggəra hyu hə kuvwar hyi a ndumwar njir pathla, a cabiyari abər a dər hyi nji dladla. A'yi kuji hya də nji vavazə wa? A'yi kuji hya də ənggər njira nji diya wa?

⁸ Ama kəja nahyi ngə dzəgwa də njir vazə nji, ənga hyi də njir diya nji, ənga tsu kəja hyu məl abangau anə zamər hyi.

⁹ Nahyi a'yi wu səni abər nji shishi wu uya gwu təkur Hyal mai wa? Hya sara ngguta kərhyi mai, a'ya nji səsə ənga njir nu katəu, ənga njir dlənga mala ənga sal ndau, ənga shili kəra wu pida ənga shili kuvwar nda,

¹⁰ ənga njir həl, ənga njir suna, ba ənga njir sa padlau, ənga njir na ndau, ba ənga njir kwadashima, nandu uya gwu təkur Hyal mai.

¹¹ Abangə ngə alenyi nji wu pama hyi saya də, ama a cina hyir nji, ənga a thləna hyir nji. Kə hyi də njira nji məliya nda nji tsapəu, wu thləmər Thlagər mən Yesu Kərsiti ənga lagur Mambəl Hyalər mən.

Fiya Dza Gau Ja Da Sər Dləvə Hyal

¹² A sən məl yi kalar sau, ama a'yi kalar sə ngə ənga dləwa dzə anə də mai. A sən məl yi kalar sau, ama a'yi yu də mafa anə kalar sə mai.

¹³ Nji məliya dəfau aga gwu ta, ta tsu aga pə dəfau, ama patəkura nda Hyal wu nda sana nda. Nji a'yi məliya dzə aga səsukur mai, ama anə Thlagəu, ənga Thlagə tsu anə dzau.

¹⁴ Hyal hya'ana Thlagəu sara vir tau lagu dənəma nyi, abangə tsu nga ju nda hya'ana mən sara vir tau.

¹⁵ Nahyi a'yi wu səni abər dza hyi gashagashal nə Kərsiti ngə wa? Ya, abari nga hyu dzəgwa hər dza Kərsiti hya dəbəya ənga nə zawar ka? Wu kyaga də mai!

¹⁶ A'yi hyu sənbiya abər kalar ndəra dəbər kərnyə ənga zawar a dər nda dzə zəmə wa? Arya tsətsəfə nga nyi abər, “Nji məthlə kau, ndu də dzə zəməu.”

¹⁷ Ama kalar ndəra dəbər kərnyə ənga Thlagəu, a dər nda nji zəmə wu mambəl.

¹⁸ Hya hwi sara ara nggyabiya nə səsukur. Arya kalar bikə kəra ndu məl a biyar ya kumər dza ja nga nyi, ama kalar ndəra məliya bikə nə səsukur, a məliyar ja bikə anə kumər dza ja.

¹⁹ A'yi hyu səni abər dza hyi Ki nə Mambəl Cici ngə wa? Mambəl kəra wu hyi, ara Hyal nga hyi dləwuri. Nahyi a'yi nə kərhyi nga hyi mai,

²⁰ a dəlbiya hyir nji ənga madiya sau. Agabangau, hya gənggər nyi səli anə Hyal ənga dza hyi.

¹ Ar kəra səra hyi sayi tsəfər də tsu kadə ta, wu də mənəhəu ma ndə sən nggya gəra hə mala.

² Ama ta də səsukur a nyabiyar dzə wu hyi, ta'yi kalar ndə a hər mala nyi, kalar mala tsu ja hər sal nyi.

³ Kalar sal ja nyabiya salkur nyi wu dza mala nyi, mala tsu ja məl abangə anə sal nyi.

⁴ Mala a'yi naja ngu gəla dza ja mai, ama sal nyi. Abangə tsu, sal a'yi naja ngu gəla dza ja mai, ama mala nyi.

⁵ Hya sara ka kərhyi anə kərhyi mai, kəl ma hyi lari a dər tsa'a anə gyapəkura hyi nə pəci kushu, kəra hyu yiwu hya kədi Hyal. Alaga abangə tsu ma, hya sara səkəri nə pəci gangə mai, a sara Shatan a uya lagur dzə hyi, ma ndaliya hyi gəra sən səsə'wuri.

⁶ Sə kə yi na kə patə sawara ngau, a'yi səra mbari kəl nja məl mai.

⁷ Yu cim abər patər nji nda də ənggər kəra yi kau, ama tsu kalar ndə a'yi ənga sə lələ kəra Hyal nə nyi, ndə kə ənga nənya sə lələu, ndə ta tsu ənga nənyi.

⁸ Ama yi na anə njira gəra hər sal ənga njira gəra hər mala ba ənga mathləkə'yi təsal, wu ndiya ənga mənəhəu anə nda, ma ndə sən nggya sər nda ənggər kəra yi kau.

⁹ Ama ma nda nyi a'yi wu sən kəkəya kərnyı mai, wu ndiya anə nyi ja hər sal alaga ja hər mala, ara ja sara tau ənga cim mala alaga sal.

¹⁰ Kəja sər bəla anə hyi nahyi njira hərdzau, a'yi sara ara yi mai, ama sara ara Thlagəu. Mala a sara təkəbiya dzə ənga sal nyi mai.

¹¹ Ama ma ji təkəbiya dzau, ta'yi ja nggya sə nyi gəra hə sal, ma a'yi abangə mai, ta'yi ja bəra sha a ndəgya sal nyi ta. Sal tsu ja sara kədləna mala nyi mai.

¹² Anə nji kəra hyau, (Yi na, a'yi əngwar Thlagə mai), ma ndər nu a'yi ənga mala kəra gəra ndər nu, ya, mala nyi wu yiwu nda nggya sər nda, a sara sala nyi a kədlə nyi mai, bəgə nda nggya sər nda.

¹³ Ma mala kəra ndər nu tsu, a'yi ənga sal kəra gəra ndər nu, ya sala nyi wu yiwu nda nggya abangau, mala nyi a sara təkəbiya dzə ənga ja mai, ama nda nggya sər nda.

¹⁴ Arya sal gəra ndər nu kau, a dər ja cicau lagu mala nyi. Abangə tsu ngə mala kəra gəra ndər nu, a dər ja cicau lagu sal nyi. Ma a'yi abangə mai wazhar nda wu də nji gəra cicau, ama arya abangau a dər nda nji cicau.

¹⁵ Ama ma ndəra gəra ndər nu wu yiwu ja təkəbiya dzə ənga mala alaga sal, ta'yi ja də, ndə a'yi ar sə'yi hədzə kə mai, arya Hyal ngə ngga mənə vu nggya wu hudə pərtə nyi.

¹⁶ Ngə mala, wa sənə, ma gə məl abangau, tara ba ga shabiya sal ngau a shili wu mbəda? Alaga ngə sal tsu ma gə məl abangau, wa sənə, tara ba ga shabiya mala ngau a shili wu mbəda?

¹⁷ Kalar ndaliya hyi ja dumwa ənga nggya wu kalar nggyabiya kəra Hyal fuwa nyi a gwa, ja də ənggər kəra ja parangə kadivira Hyal ngga nyi ta. Ca ngə sər bəla kəra yu nə nyi anə patər dəbə dzə njir nu.

¹⁸ Nja na, ma ndə a'yi kəra nji thlana nyi pəlza kadivira ja də ndər nu, ja sara shabiya pəlza nyi ənggər ndəra nji gəra thlana nyi pəlza mai. Ətsu ndəra də ndər nu ama a'yi nji thlana nyi pəlza mai, tsu ja bəra thla pəlza mai.

¹⁹ Ndəra nji thla nyi pəlza ənga ndəra nji gəra thla nyi pəlza a'yi ca ngə sə mai. Səra ndiya patəu ca ngə bəlari dladə Hyal.

²⁰ Yau, kalar ndə ja nggya ənggər kəra ja kadivira Hyal ngga nyi.

²¹ Nagə mafa ar pəcira Hyal ngga ngə ya? A sara ga ɓwakər anə kərngə mai. Ama ma lagu a'yi kəra ga sən bəliya kərngau, ba ga bəliya.

²² Ama kalar ndəra Thlagə ngga kəra mafa nga ja, ma ji dā ndər nu, a dər ja kambər ndau wu Thlagəu. Ma tsu kambər ndə nga ja, kadivira ji dā ndər nu, a dər ja mafa nə Kərsiti.

²³ Ənga madiya sə nga nji dəlbiya hyi, a sara hya ɓəra mbiya kərhyi wu mafakur mai.

²⁴ Nahyi zamə dā ənga kwamə dā'yar, kalar ndə ja nggya ənggər kəra ja kadivira Hyal ngga nyi, ba ja nggya aga ja.

²⁵ Ar kəra wazha kwamathləkə'yi kəra gəra sən ndə sal, sər ɓəla a'yi kəra sara ara Hyal kəra ya nə hyi mai. Ama Hyal lagu təhudə nyi, ndəra məliya dā yi dā ndəra nju fiyafə əni, ca nga yu dzəgwa dəgabiya hyi dənga dā.

²⁶ Arya culi nggyabiya kəra nji a gwa kabangəkau, yu nggani, a ndiya anə ndə ja nggya sə nyi abangau.

²⁷ Ndəra a hərdzau, bəgə ja nggya sə nyi. Ma tsu nagə a'yi hər mala alaga sal mai, a ndiya ga nggya sə ngə abangau.

²⁸ Ma nagə ndə hər mala, a'yi bikə mai. Ma nagə zəkwalagalə hər sal, a'yi bikə mai. Patə abangau, njira hərdzau pəci kə əshina ndu gu nggyabiya nə dzadzaukur, ca ngə səra yu yiwu ya həbiya hyi sara gwa.

²⁹ Səra ya vər na kau, ca ngə, nahyi wazha ama, pəci a hyiri kushu. Mbar kabangəkau, bəgə njira ənga mathləkə'yi nda nggya ənggər mathləkə'yi a'yi ara nda mai.

³⁰ Njira vər sə'yinggu, nda dā ənggər a'yi nda vər sə'yinggu mai. Njira vər caguli tsu, nda dā ənggər njira vər tiwi. Njira vər dəl sau, nda dā ənggər njira gəra sau.

³¹ Njir sən məl thlər ənga sər duniya, nda sara fə kəra nda a gu gwa mai. Ara duniya kəra mən wu səni kau, a vər tərabiya.

³² Yu yiwu hya dā ənga kər papal ar kəra nggyabiya duniya. Ndəra gəra hər mala alaga sal ja vər dənga ənggəra ja sən pina huda Thlagəu.

³³ Ama ndəra ənga mala a'yi ja ənga kər papal mai, ara ju gal lagura ja sən uya sər duniya aga ja pina huda mala nyi.

³⁴ Ənggau ju dā ənga kər məməthləu. Ənga tsu mala kəra gəra ənga sal alaga kəra gəra saya sən ndə sal, ənga papalkur kər, ju sən ləri kərnyici cau anə Thlagəu wu kumər dzau ənga wu mambəl. Ama mala kəra hər sal, ju gu dənga sə ənggəra ja sən pina huda sal nyi ənga ja uya sər duniya.

³⁵ Ya vər na abangau aga ja dā sər dləwa hyi, a'yi aga ya gatsəna far hyi mai, ama aga hya uya nggya papalkər kəra hya sən nu Thlagəu gəra ənga təkə kər.

³⁶ Ma ndəra nggani abər a'yi ju məl səra tsa'a anə mala mbamba nyi mai, ma cim nə sal kə dā gagadau, ba sala nyi ləri ja kyaga hər mala nyi, ja məl səra tsatsa'a anə nyi. Naja a'yi məliya bikə mai, ba ja hər mala nyi.

³⁷ Ama ma nda nyi a həri wu dəfuwa ja aga ja nggya sə nyi abangau, ama ndə a'yi ciwa nyi aga ja nggya abangə mai, ənga ju sən kəkəya kərnyici, ənga ji mbiya wu dəfuwa ja naju hə nyi mai, ndə kə tsu a məliyar ja səra tsatsa'a.

³⁸ Abangau, ma ndəra hər zəkwalagalə anə kərnyici, a məliyar ja sə mənəhəu. Ama ndəra wu sən mbiya dəfu, ba ji piyari hə mala, naja nga ndiya.

³⁹ Mala əgyakida sal nyi nga ja wu nggyabiya nyi ma sala nyi ənga pi. Ama ma sal nyi tau, ju sən hər vanyi sal kəra ju yiwu, ama sala nyi a dā ndər nu Hyal.

⁴⁰ Ama wu tsamə də, wu də tsa'a ma ji sən nggya sə nyi abangau. Yu nggani tsu wu Mambəl Hyal nga yu ndər kau.

8

Sər Səm Kəra Nji Thlana Nyi Anə Katəu

¹ Yu yiwu ya ndər anə hyi ar kəra sər səm kəra nji thlana nyi anə katəu. A'yi mən patə ənga sənbiya sə gagadəu. Sən sər mən kau, ca ngə hana kəra mən, ama yiwukur ca ngə mbiya mən ɓaɓal wu mbərsa.

² Kalar ndəra nggani abər a sənbiyar ja sau, alaga abangau, naji sənbiya səra ja kyaga səni mai.

³ Ama ndəra wər yiwu Hyal naja ngə ndəra Hyal wu səni.

⁴ Ma mən ndər ar kəra səm sər səm kəra nji thlana nyi anə katəu, a sənər mən abər katə a'yi ja ar viya vanyi sə mai. A sənər mən tsu abər vanyi hyal a'yi mai kəl Hyal, a'ya Hyal zəmə nga ja.

⁵ Alaga kə nju na, hyal hyal'yar a'yi nda gangəu, kəra a dəməlmau ənga kəra a gyu'yi, ənga tsu thlagə thlagə'yar a'yi nda gangəu,

⁶ patə abangau, mənəu sənbiya Hyal zəmə nga ja. Naja ngə Tada, ndəra duniya patəu shili sara dara ja, kəra namən ma a wər nggya aga ja, Thlagə tsu zəmə nga ja, ca ngə Yesu Kərsiti, lagu nyi ngə patər sə shili, ənga lagu nyi nga mənə wər nggya.

⁷ A'yi patər nji nga wər sən najaka sə mai. Alenyi nji a tsəliyar nda dzə ənga nggya katəu, ma ndə səm səra nji thla nyi anə katəu, ndu nggani abər nu hyal nga nda a gwa, dəngar nda kəra tətəwa ngə fuwa nda wu səli.

⁸ Dəfau a sən hər mən a shili wu mwar Hyal mai. Ma mən səm, a sən dləwar mən mai, ma mən piyari, sə a'yi kəra ja sən cakər mən mai.

⁹ Ta'yi nggya ənga ɓəla, a sara kambəkurər hyi kau, ja sara də sər thlə hi anə nji tətəwa mai.

¹⁰ Ara ma ndəra tətəwa wu dənga lar nga wər səm sər səm kəra nji thlana anə katəu, nagə ndəra wu sənbiya sau, a'yi gu tsətsəkur nyi, ba ja səm səra nji thlana nyi anə katə wa?

¹¹ Arya sənbiya sə ngə kau, ba zamə ngə kəra tətəwa wu dənga ndəra Kərsiti tə a'ya ja, ba ja dla.

¹² Ma gə məliya nyi bikə anə zamə ngə'yar, lagur tsətsəkur nda aga nda məl səra dəngar nda gəra mbar nda məl, a məliyar gə bikə anə Kərsiti.

¹³ Ma də abər səm kum nga sən məliya ba zamə də a thlər hi, a ndiya anə də ya nggya gəra səm kum, a sara ya fuwa zamə də ja thlər hi.

9

Səra Tsa'a Nja Nə Nyi Anə Cama Səsau

¹ A'yi yi kambər ndə wa? A'yi yi cama səsə wa? A'yi nayi ənga kərdə ngə lari Thlagər mən Yesu ənga liya yi wa? A'yi a'ya thlər də nga hyi də njir nu Thlagə wa?

² Ma a'yi yi də cama səsə anə alenyi nji mai, ama anə hyi cama səsə nga yau, a'ya nahyi ənga kərhyi sakida nga hyi abər cama səsə nə Thlagə nga yau.

³ Kəja shadəwa də anə njira wər kəpal dənəma nə təkur də.

⁴ A'yi 'ya kyaga uya sər səm ənga sər sa wa?

⁵ A'yi 'yi də tsa'a aga 'ya ɓə əkkə'yi mathləkə'yir 'ya kəra njir nu ənggər kəra alenyi cama səsə'yar ənga zamiya Thlagə 'yar ba Kefasu a wər məl wa?

⁶ Əndəga kəl nayi ənga Barnabasu nga kyaga məl səra wu sən səməna 'ya ya?

⁷ Wa thləmə culi soja kəra a miya pa nga bəra səməna kər nya? Wa thləmə ndər zəwa kəra a'yi sən səm səra ji zəwa maya? Wa thləmə ndər bəla kəra a'yi ja sən uya u'wa thla kəra ja vər bəla maya?

⁸ Ndər da kə ya, wu ndəndəkur nga yu na ya? Əndəga hyu nggani abər dladə nə Musa a'yi na abangə maya?

⁹ Arya dladə Musa a nanari abər, “Ga sara mba njuwangə wu miya thla zəwa ndal ədla ma ja vər məl thlər dəgə uhi ar lar mai.” Hyu nggani thla zəwa ndal ədla ngə Hyal a vər dənga ma ju na abangə kə ya?

¹⁰ A'yi ar kəra mən nga ja vər ndər ənga hangə wa? Angə, aga mən nga nji tsəfəri, aga ndəra vər zəwa fa ənga ndəra vər fa'a sə asi aga gyapə nda nda uya fər kər nə uya akkəri nə sə zəzəwa.

¹¹ Ta a dəri a thləkanar 'ya culi nə mambəl wu hyi, a'yi 'ya kyaga fa'a sər səm sara sara hyi wa?

¹² Ma hya vər dləwa alenyi njira vər tətəlna ndər Hyal anə hyi, a'yi 'ya kyaga uya dləwa dzə ara hyi a ndiya nda wa?

Ama na'yi na kəl hya məl abangau anə 'ya mai. Arya a ndiya anə 'ya, 'ya səşə'wuri kalar sau, a sara 'ya shili ənga sər da lagu anə Ndəshigu nə Kərsiti.

¹³ A'yi hyu səni abər ya kalar ndəra vər məl thlər wu Ki Hyal ju uya sər səm nyi wu lər sə kəra nji tsəmiya wu Ki Hyal kə wa? Ənga a'yi njira vər məl thlər ar bagadi tsu, nda vər uya sər səməndə wu səra nju thla ar bagadi kə tsu wa?

¹⁴ Abangə nga nyi tsu, Hyal nana abər kalar ndəra vər tətəlna ndəshigu ja uya dləwa dzau sara ara njira vər səm barka ndəshigwa nyi.

¹⁵ Wu patəkura nyi nayi saya ta'yi ar kəra sara kyaga yi mai. A'yi ya vər ndər kau abər aga nji məl anə da abangə mai. Nə jirkura nyi a ndiya anə da ya tau a mwara ya tini bəwadzə nə tətəlna ndəshigu kau,

¹⁶ alaga kə tətəlna ndəshigu a'yi da sər bəwadzə anə da mai. Arya Hyal ngə tsəkər da aga ya məl. Sər təhudəu anə da ma a'yi yi tətəlna ndəshigu mai.

¹⁷ Ma sə kə ya vər məl kau, wu dənamar kərdə nga ja, ya kyaga yiwu gal nja kina da. Ama ma sə kə ya vər məl kau, wu dənama kərdə nga nyi mai, Hyal ənga kərnyi ngə nə da sər məl.

¹⁸ Mi ngə akkəri da ja? Lagu kəra yu uya aga ya tətəlna ndəshigu gəra dləwu gənna a gwa, ca ngə akkəri da. Ca ngə səra da, a'yi ya vər yiwa səra tsa'a aga yi mai.

¹⁹ Alaga kə kambər kərdə nga yau, a'yi yi əgya kida ndə mai, ama yi məliya kərdə mafa anə nji patəu aga ya shabiya nji gangə a shili ara Kərsiti.

²⁰ Ma yi wu pama njir Yahudiya ba ya da ənggər njir Yahudiya aga ya shabiya nda shili wu Kərsiti. Ma yi əkkə'yi njira vər nu dladə njir Yahudiya ba ya nggya əgya kida dladər nda alaga kə a'yi yi əgya kida dladə mai. Ya vər məl abangau aga ya həbiya njira əgya kida dladəu a shili ara Kərsiti.

²¹ Ma ya vər nggya əkkə'yi njira gəra səni Hyal njira gəra nu dladə nə njir Yahudiya, nayi tsu ba ya da ənggər njira gəra vər nu dladəu, ama wu patəkura nyi, nayi shini nyi yi anə dladə Hyal mai, ya vər bəlari dladə Kərsiti, aga ya tədər nda a shili ara Kərsiti.

²² Ma yi əkkə'yi njira tətəwa ba ya da ənggər njira tətəwa, aga ya sən shabiya nji tətəwa a shili wu Kərsiti. A dər yi kalar sau anə kalar nji aga ya shabiya alenyi nji a shili wu mbəda alaga abari.

²³ Patər səra ya vər məl kau, aga ya tətəlna ndəshigu nga nyi ba aga ya dzəgwa jigəwa dzau wu barka nyi.

²⁴ A'yi hyu səni abər njira vər hwi pəpəra gangə nga nda, ama kəl ndə zəmə ngu nda uya səmku təlkur wa? Pəpəra mə mənəhəu aga uya səmku təlkur.

²⁵ Kalar njir pəpəra ndu hwathliya dza nda mənəhəu. Ndə hwathliya dza nda kau, aga nda uya akkəri kəra gəra səkəri. Ama namən nər mən, mənəu məl aga mənə uya akkəri kəra wu nggya ba'anuwə.

²⁶ Ya vər hwi də a'yi ənggər ndə kəra gəra jigadəma mai. Kwakwadzə də a'yi ənga yambadə nga ya vər məl mai.

²⁷ Ama ya vər hwathlə dza yau ənggər kəra njir gwa hwi pəpəra wu məl, aga ya gəliya kərdə. A sara ja də ayukudə yi tətələnə ndər Hyal ba ya nda tini uya akkəri də.

10

Tədə Himi Ar Kəra Nggya Dədəməu Nə Njir Izirayila

¹ Hya sara fari ənga nggyar əjir mən kəra saya də a gwar tagə mashi ta mai, wazha ama. Patəkura nda ndə bəu əgya kida dlama kəra a vər ca lagu anə nda, ənga patəkura nda tsu ndə bəu kə ndə tərabiya a gwar tsadau.

² Wu dlama ənga wu tsadau nga nji hər nda bəbətizəma aga nda də njir nu Musa.

³ Patəkura nda, ndə səm sər səm culi zəm sara dagə Hyal,

⁴ ənga patə nda tsu ngə sa 'yimi culi zəm sara dagə Hyal. Ndə sa 'yimi kau, sara wu məkəra a vər ma'yi əkkə'yi nda, mə sara dagə Hyal kəra ca ngə Kərsiti.

⁵ Alaga abangau, huda Hyal a'yi pipida ənga bədəgala nda mai, ca ngə sərə də ji dlədləna nda zərbə a gwar tagə mashi.

⁶ Sə'yar kə dərkər aga tədər himiya mən, a sara mənə caguli aga məl sə dəmwa'yi mai ənggər kəra ndə məl ta.

⁷ A sara hya də njir nu katəu, ənggər kəra alenyi nji wu pama nda məl ta mai. Ənggər kəra ləkakadə nana, abər, "Ndə caguli, ndə gu mini, ənga ba ndə gu fəl nə səşukur."

⁸ A sara mənə məl səşukur ənggər kəra alenyi nji saya məl ta mai, kəra shili ənga asar tau, kəra dləna nji dubu məthləkumunyi apə makəru wu pəci pathləu.

⁹ A sara mənə fuwa Thlagəu wu dzə mai, ənggər kəra alenyi nji fuwa nyi wu dzau, kəra məliya pabə ngganggaləna nda kə ndə tau.

¹⁰ A sara mənə jijiga miya ənggər kəra alenyi nji məl ta mai, ndə jijiga miya ba waladi tau shida ka sa dlədləna nda.

¹¹ Sə'yar kə dərkər anə nda aga ja də sər highibəu. Nji tsəfəya nda aga ja tədər himiya mən, namən njira vər nggya ləhəu wu shilir jomə nə zaman.

¹² Agabangau, ma gə nggani abər a ta'yir gə bəbalu, ga hangəkəl ga sara dla.

¹³ Dzə a'yi kəra gə gu gwa, kəra pamə a mwara kəra nju tərabiya a gwa mai. Arya Hyal ndəra tsa'a miya dəfu ngau, ju piyari dzəbiya dzau kəra wu ndiya dənəma ngə mai. Ma gə gu dzəbiya dzau, ju canə ngə lagur biya aga ba ga səşə'wuri.

Thla Sau Anə Katəu Ənga Sər Səm Thlagəu

¹⁴ Agabangau, nahyi bazhir 'wa də 'yar, hya hwi ara nu katəu.

¹⁵ Ya vər ndər anə hyi, nahyi njir jigadəma. Dəngəbiya mə sə anə kərhyi mənəhəu, tara sə kə ya vər na kau jijiri nga ja.

¹⁶ Ma mən sa wu kyakiwa nə barka, kəra mən wu kədi Hyal aga ja fənggər barka ar kəri, a'yi mən dəbəya dzau wu mashi Kərsiti kə wa? Ənga ma mən bəbələwa macikəl nə Thlagəu kə mən səmkə, a'yi mən dəbəya dzau wu dza Kərsiti kə wa?

¹⁷ Ta də macikəl kə zəmə nga ja, namən kəra gangəu, a dər mən dzə zəmə tsu, arya patəkura mən, a səmər mən sara wu macikəl kau.

¹⁸ Hya dəngabiya sə ar kəra njir Izirayila. Ar pəcira ndə səm sər səm kəra nji thlana ar bagadi kau, sadaka kə a'yi məliya nda ndə da njir məl sə zəmə wa?

¹⁹ Mi nga yu yiwu ya na? Abər səra nji thlana nyi anə katə a'yi ja ar viya vanyi sə ya? Əndəga katə ənga kərnyı a'yi ja ar viya vanyi sə ya?

²⁰ Awau, alaga kushu, ya vər na abər səra nji thlana nyi anə katəu, nə mambəl dəmwə'yi ngau, a'yi nə Hyal ngə mai. Agabəngau, yu yiwu hya da njir nu mambəl dəmwə'yi mai.

²¹ Nagə wu sən sa sara wu kyakiwa nə Thlagəu, ba ga bəra sa sara wu kyakiwa nə mambəl dəmwə'yi mai. Nagə wu sən səm sara wu sər səm nə Thlagəu, ba ga bəra səm sara wu sər səm nə mambəl dəmwə'yi mai.

²² Mən wu yiwu mənə hya'a par mədəkur anə Thlagə ya? Hyu nggani abər hyu ndiya nyi ənga dənəma ya?

Sə Patəu Ja Da Aga Dləwə Hyal

²³ Alenyi nji wu pama hyu na, abər, “A piyari mənər nji mənə məl kalar sau,” ama a'yi kalar sə ngə ənga dləwə dzə mai. “A piyari mənər nji mənə məl kalar sau,” ama a'yi kalar sə nga sən cakər ndə mai.

²⁴ Ga sara gal kəl səra tsa'a anə kərngə mai, ama səra tsa'a anə kuvwa ngə tsu.

²⁵ A sən səm gə kalar kum kəra gə uya ar sugu ənga kər papal, a'yi kəl gə yiwabiya tara sara mani nga nyi shili mai.

²⁶ Arya ndər Hyal na, “Duniya kau, nə Thlagə ngau ənga kalar səra a gwa.”

²⁷ Ma ndəra a'yi ndər nu mai ngga ngau aga səm sər səm, kə gə hənggəri, ga səm kalar səra ji fiya a mwa ngau, a'yi kəl gə yiwabiya sə a gwa mai, ara ga sara da ənga gəra kər papal.

²⁸ Ama ma vanyi ndə nar ngau, abər, “Sər səm kə anə katə nga nji thlana,” ga sara səm mai, aya dənga ndəra na sə kau anə hyi ənga tsu aga ja da ənga kər papal.

²⁹ Səra ya vər na kau, ca ngə nggya kər papal nə vanyi ndə kau, a'yi nə ngə mai. Ara mi ngə kambəkər da a sən kar nggya kər papal anə nda?

³⁰ Ma yi dləwuri sər səm wu usaku anə Hyal kə yi səmku, ara mi nga hyu bəra vazə da?

³¹ Agabəngau, kalar səra hyu məl alaga səm ənga sa, hya məl aga kadakadarkur nə Hyal.

³² Ga sara da sər thlə hi anə ndə mai, tara njir Yahudiya alaga njira a'yi njir Yahudiya mai ənga alaga dəbə dzə njir nu.

³³ Nayi ənga kərda ya vər məl kalar sau aga ya pina huda kalar ndau. A'yi səra wu pina huda kərda mai, ama səra mənəhəu anə nji gangəu, aga nji nda uya mbəda.

11

¹ Fa'abiya mə hiya yau ənggər kəra yi fa'abiya hiya Kərsiti.

Highibəu Ar kəra Dləwə Hyal Ənga Kər Zazadəu

² Ya vər fal hyi aya nahyi fari da mai, ənga hya vər nu səra yi highibər hyi patəu, ənggər kəra yi highibər hyi.

³ Ama sə a'yi kəra yu yiwu hya səni. Ndəra dəgal ar kəra kalar sal ca ngə Kərsiti, ndəra dəgal ar kəra mala tsu ca ngə sal nyi, ənga ndəra dəgal ar kəra Kərsiti ca ngə Hyal.

⁴ Kalar sal kəra a vər kədi Hyal ənga na ndərhaha ənga kəra ja zazadəu, a didənar ja kəra ja.

⁵ Ənga kalar mala kəra a vər kədi Hyal ənga na ndərhaha ənga kəra ja papahau, a didanar ja kəra ja, kakal ənggər a sənər ja shishir kəra ja.

⁶ Ma mala a'yi mbana kəra ja mai, kəl ba ja sənə shishir kəra ja. Ama ma də sə səsəli anə nyi ma ji sənə shishir kəra ja kau, ya ba ja zadər kəra ja.

⁷ Sal ja sara zadəri kəra ja mai, arya sal shangguda Hyal ngau ənga naja nga vər cabiya kadakadarkur nə Hyal. Mala tsu ju cabiya kadakadarkur sal.

⁸ Arya ndə sal nə tanggərma a'yi ji biya sara wu mala mai, ama mala ngə biya sara wu ndə sal.

⁹ Sal a'yi nji məl nyi anə mala mai, ama mala nji məliya nyi anə sal.

¹⁰ Arya kau, mala ja zadər kəra ja, kəra wu cabiya anə waladi ənga nji abər əgya kida sal nga ja.

¹¹ Wu Thlagəu, mala a'yi ja ar kərnyı mai, sal tsu a'yi ja ar kərnyı mai.

¹² Ənggər kəra mala tanggərma biya sara wu ndə sal, sal tsu mala ngə yabiya nyi, ama patər nji sara wu Hyal ənga ndə biya.

¹³ Hya tsambiya, a dər tsa'a anə mala ja kədi Hyal ənga kəra ja papahə ya?

¹⁴ A'yi hyu sənbiya abər ma ndə sal piyari shishir kəra ja tuməu, a dər sə səsəli anə nyi wa?

¹⁵ A'yi piyari shishi tumə ar kər ca ngə wu shili ənga kadakadarkur anə mala wa? Arya a nə ndar nji shishi tuməu, aga ja də sər zadə kər anə nda.

¹⁶ Ma ndəra kəpal abər sə kə a'yi də tsa'a anə nyi mai, ya nar nyi abər vanyi highiə a'yi kəra 'yu səni a ndiya kə mai, abangə nga nyi anə patər dəbə dze njir nu tsu.

Ənggəra Nju Səm Sər Səm Nə Thlagəu

¹⁷ Wu highiə kəra yu lə anə hyi kau, sə a'yi ya sən faliya hyi ar kəri mai, arya ma hyu dəbə dzau a'yi aga mənəhəkür mai, ama aga dəmwə'yikür nga nyi.

¹⁸ Sə tanggərma, ya vər nggari abər ma hyu dəbəu ar viya dəbə dze njir nu, paməpaməkür a'yi wu pama hyi. Nəra nyi tsu, ənggər jiri a'yi a gwa kukushu.

¹⁹ Jijiri kəl paməpaməkür a də wu pama hyi kabangəkəu, aga nja sənbiya njira Hyal dləwuri wu pama hyi.

²⁰ Ma hyi dəbəu aga sər səm Thlagəu, a'yi sər səm Thlagə nə jijiri nga hyu səm mai.

²¹ Arya alenyi nji wu hyi ndu caguli aga səm nə nda sər səm, gəra nga səkə alenyi nji. Arya kau, ba alenyi nji a sha a ndu ki ənga wubəu ama alenyi nji tsu nyinyau, nyi ənggər ənga padlau.

²² Mi ngə abangə ja, ki a'yi ara hyi kəra hyu səm ənga sa a gwa wa? Əndəga hyu yiwu hya didana dəbə dze njir nu Hyal ənga hya hənə səli njira gəra sə ara nda ya? Mi nga ya sən na ja? Abər aga ya faliya hyi abər hyi məliya sə mənəhə ya? Yu fal hyi alaga kushu mai.

²³ Səra yi dləwuri ara Thlagə ənga kərnyı ca nga yi nə r hyi kau, əvu'yi kəra nji pəlna nyi pəzhi, kə Thlagə Yesu həri macikəl,

²⁴ kə ji lər usaku anə Hyal, ba ji bəbələwa, kə ji nə nyi anə zəmbəlma nyi'yar, ji na, "Najakau, kumur dza yi ngau, kəra nji ləri aga hyi, mələ mau abangau, aga hya dəngari ənga yau."

²⁵ Abangə tsu nga ji həri kyakiwa 'yimir wur inabi, ayukudə sər səm nə wagəu, kə ji na, "Kyakiwa kau, naja ngə alkawal mbamba mafəliyangə kəra Hyal mbiya ənga mashi də. Mələ mau abangau, kalar pəcira hyu sa sara wu kyakiwa kau, hya sa, aga hya dəngari ənga yau."

²⁶ Kalar pəcira hyu səm macikəl kau, ənga hyu sa sara wu kyakiwa kau, hya vər hə'una tər Thlagəu, kəl ji bəra sha a shili.

Səm Sər Səm Nə Thlagəu Gəra Tsambiya Dzau

²⁷ Kalar ndəra səmku macikəl ənga sa sara wu kyakiwa wu lagu kəra gəra shili ənga gənggər nyi sili anə Thlagəu, a məliyar ja bikə anə dzə ənga mashi Thlagəu.

²⁸ Ca ngə sərə də kəl ndə a tsambiya kərnyı mənəhəu kadivira ja dzəgwa səm macikəl ənga sa sara wu kyakiwa.

²⁹ Ma nangə ndə kəra səm ənga sa, ma a'yi gə ndəra hakəra dza Kərsiti mai, a səmkur gau ənga sahur gə numa nə Hyal anə kərngau.

³⁰ Ca ngə sərə də nji gangəu wu pama hyi də kukufəu ənga nji gangəu wu pama hyi uya shilgəu, ənga alenyi nji tsu tənəkər.

³¹ Ama ma mən tsambiya kərmən ənga jiri, tsu vanyi numa wu bəra də ar kəra mən mai.

³² Ma Thlagə nga vər məl numa anə mən, namən tsu mən wu uya hwathlau, a sara nja nda thlana mən numa əkkə'yi njir duniya.

³³ Nahyi wazha ama, ma hyu daḃau aga hya səm sər səm nə Thlagəu, bəgə hya səkəbiya kərhyi.

³⁴ Ma wuḃə a vər tə ngau, ga səm sər səm a ndu ki kwatahəu, a sara daḃə dzər hyi ja shili ənga numa a da gəra hyi.

Ma yi sha shili, ba ya sa dəgabiya hyi alenyi sə kəra hyau, sər məl.

12

Lə Sə Lələu Nə Mambəl Cicau

¹ Ar kəra lə sə lələ nə Mambəl Cici ja, wazha ama, yu yiwu hya nggya ənga fəḃəngəkər mai.

² Hyu səni ar pəcira hyi gəra njir nu Hyal, pəci gangəu, nji nggutana hyi aga hya cana lagu nə jijiri aga hya nu katə kəra gəra ənga pi.

³ Agabəngau, yu yiwu hya səni abər, ma ndəra na abər, “Yesu ndə shishi'wu ngau,” nda nyi a'yi wu ndər lagu Mambəl Hyal mai. Ətsu ma ndəra na abər, “Yesu Thlagə ngau,” lagu Mambəl Cici ngə ndə ka vər ndər.

⁴ Lə sə lələ paməpamə gangə a'yi, ama Mambəl zəmə kə ngu lau.

⁵ Thlər Hyal paməpamə gangə a'yi tsu, ama anə Thlagə zəmə nga nju məl.

⁶ Ənga thlər məl paməpamə a'yi gangə tsu, ama Hyal zəmə kə ngu lə dənəma anə nda patəu.

⁷ Lə sə lələ nə Mambəl nga nji nə nyi anə kalar ndə aga mənə uya sərə mənəhəu a gwagwa.

⁸ Anə vanyi ndə nji nə nyi lagu Mambəla nyi highiḃə nə hahəngəkər, ənga anə vanyi ndə tsu, lagu Mambəla nyi nga nji nə nyi highiḃə nə sənbiya sau,

⁹ ənga anə vanyi ndau, mbərsa lagu Mambəl kau, ənga anə vanyi ndə tsu, lə sə lələ nə shiləgəbiya ndə lagu Mambəla nyi,

¹⁰ ənga anə vanyi ndə tsu, dənəma məl sə dədəgər, ənga anə vanyi ndə tsu, na ndərhaha, ənga anə vanyi ndau, sənbiya paməpaməkər nə mambəl'yar, ənga anə vanyi ndə tsu, ndər ənga daḃə miya paməpaməu, ənga anə vanyi ndə tsu, shabiya ndər daḃə miya paməpaməu.

¹¹ Patə sə'yar kau, Mambəl zəmə kə nga vər lau anə kalar ndau, tsatsa'a ənggər kəra ju yiwu.

Gashal Gashal Nga Mən Wu Də Pathləu

¹² Ənggər kəra dzə zəmə ngau, ənga gashal gashal gangəu, alaga kə gashal gashal a'yi gangə ama dzə zəmə nga nda. Abangə tsu nga nyi wu Kərsiti.

¹³ Ara nji məliya mən bəbətizəma patə lagu Mambəl zəməu, a vu dzə zəməu, alaga njir Yahudiya, ənga njira a'yi njir Yahudiya mai, alaga mafa'yar ənga kambər nji, patəkura mənə dləwuri mən Mambəl zəmə kau.

¹⁴ Də a'yi gashal zəmə mai, ama gashal gashal gangəu.

¹⁵ Ma hi sən na, “Arya nayi a'yi tsi mai, a'yi yi gashala dzə mai,” a'yi a sən məliya nyi ja da pamə ara dzə mai.

¹⁶ Ma himi sən na tsu, “Arya nayi a'yi li mai, a'yi yi gashala dzə mai,” a'yi a sən məliya nyi ja da pamə ara dzə mai.

¹⁷ Maja bər dzə da patə li, lagu mani nga mən wu nggar sa? Maja bər dzə da patə himi, lagu mani nga mən wu thlar sa?

¹⁸ Nggara mə ja, Hyal nə pədləya gashal aga dzau, kalara nda ənggər kəra ju yiwu.

¹⁹ Maja bər dzə gashal zəmə ngau, əmani nə dzə wu dzəgwə da?

²⁰ Ama jijiri gashal gashal a'yi gangəu, ama dzə zəmə pathlə nga ja.

²¹ Li a'yi wu sən na anə tsi, abər “Dzau da a'yi ənga gə mai!” Ənga tsu kər a'yi wu sən na əng hi abər, “Dzau da a'yi ənga hyi mai!”

²² Abangə nga nyi mai, gashal gashal kəra hyu nggani nanda nə kukufə kau, sə a'yi nja sən məl gəra ənga nda mai.

²³ Gashal gashal kəra mən wu həri a'yi nda ənga kadakadarkur gagadə mai, nanda nga mən wu har nda zhaḡi mənəhəu. Abangə tsu, gashal gashal kəra nja kyaga lari ar babal mai, ca nga mənə shir mənəhəu,

²⁴ ama gashal gashal kəra ar babal, nji a'yi wu shi nda mai. Ama Hyal ənga kərnyi nə dəbəri gashal gashal'yar kə patə abangau, aga kalar gashal gashal kəra gəra ənga kadakadarkur nda uya.

²⁵ Hyal nə məliya abangau, ara paməpaməkur a sara da wu dzau, aga kalar gashal gashal nda dləwar kərnda wu lagu zəməu.

²⁶ Ma gashal zəmə gu ɓwaɓwatəu, patər gashal gashal nə gu ɓwaɓwatə kə əkkə'yi ja. Ma gashal zəmə uya wahau, patər gashal gashal nga caguli əni.

²⁷ Nahyi, dza Kərsiti ngau, ənga kalar ndə wu pama hyi ar viya gashal ngau.

²⁸ Hyal ənga kərnyi a cadəbiyar ja nji wu daḡə dzə njir nu, tanggərma ca nə, cama səsə'yar, məthləkura nyi ca nə, nabi'yar, nə makərəkura nyi ca nə maləm 'yar, ənga njir məl sə dədəgur, ənga njir shiləgəbiya nji, ənga njir dləwa nji, ənga njir tədəmwa, ənga njir ndər ənga daḡə miya paməpamə'yar.

²⁹ Patər nji nə cama səsə'yar ya? Patər nji nə nabi'yar ya? Patər nji nə maləm'yar ya? Patər nji ngu sən məl sə dədəgur ya?

³⁰ Patər nji ngu sən uya lər sə nə shiləgəbiya nji ya? Patər nji ngu sən ndər ənga daḡə miya paməpamə'yar ya? Patər nji ngu sən shabiya ndər daḡə miya paməpamə ya?

³¹ Ama sər cim ca nə ga uya lə sə lələ kəra ndiya.

Nayi tsu yu nda cabiya hyi lagu kəra ndiya patəu.

13*Lagur Yiwudzau*

¹ Ma yu ndər ənga daḡə miya nji ənga daḡə miya waladi, ama yiwudzə a'yi ara yi mai, nayi ənggər tatangə kəra nju tsa ngau, alaga kangga kəra wu tiwi ngau.

² Ma yu sən na ndərhaha ənga yu sənbiya sə ar kəra patər sərə dədəwa ənga patər sənbiya sau, ba ma yi ənga mbərsa kəra wu sən jahəna mau, ama yiwudzə a'yi ara yi mai, sə kurthlə nga yau.

³ Ma yi təkəna kalar sərə ara yau anə nji dədəli, ənga ma yi lər kərda aga nja ngyina də ənga u'u, ma yiwudzə a'yi ara yi mai, akkəri a'yi kəra yu uya a gwagwa mai.

⁴ Yiwudzau ca ngə mba dəfu ənga ki'wakur. Yiwudzau, a'yi ənga də shishi mai, ənga bwadzə mai, ba ənga hakər mai.

⁵ Yiwudzə a'yi ənga kulangəkur mai, ba ənga yiwu kərnyi mai, ənga ndzə hudə kusakusa mai, ənga səbə ndu dəfu mai.

⁶ Yiwudzau, a'yi wu caguli wu dəmwa'yikur mai, ama ju caguli wu jirkur.

⁷ Yiwudzə wu nggya cimu ənga capi, cimu nga ju hənggəri ənga nji, cimu nga ja ənga fər kər, cimu nga ja ənga səsə'wu sau.

⁸ Yiwudzau, wu nggya ba'anuwə. Ndərhaha nənyi, ju səkəri mai, ənga ndər ənga dəhə miya paməpaməu tsu, ju tərabiya, ənga sənbiya sə tsu, ju kudau.

⁹ Sən sər mən a'yi nyabiya dzə mai ənga ndərhar mən tsu, a'yi nyabiya dzə mai.

¹⁰ Ama ar pəcira sərə gərə nyau, nyabiya dzau, patər sərə gərə nyau, wu kwaya ar lagu.

¹¹ Ar pəcira yi zər, yu ndər zəzər, dənga də ənggər nə zər, jigadəma də ənggər nə zər kushu. Ama ta yi hau, ba yi pəna kalar sə nə zərkur.

¹² Kabangəkau, mən wu tsamə sə lələfuru, ənggər kəra mən wu tsamə sə a gwar 'yimi,* mən wu nda ləri sə wu bama ənga bama camə gagadəu. Kabangəkau, sən sə də gashal gashal nga nyi, ama yu nda sənbiya sə ar babal, ənggər kəra Hyal wu sənbiya də.

¹³ Sə makər kəra wu nda nggya ba'anuwə, ca ngə mbərsa, ənga fər kər ba yiwudzau, ama kəra ndiya nda patəu, ca ngə yiwudzau.

14

Lə Sə Lələ Nə Ndərhaha Ənga Ndər Ənga Dəhə Miya Paməpaməu

¹ Ta'yi wuə yiwudzau, a də cimər hyi, ənga hya də tsu njir cim sə lələ nə Mambəl Cicau, nja na ma hya cim sən ndərhaha.

² Arya ma ndəra vər ndər ənga dəhə miya paməpaməu, nda nyi a vər ndər ənga Hyal, ama a'yi anə ndə mai. Ndə a'yi kəra a vər nggəri sərə ju na kə mai. Arya sərə ja vər na patəu sə ngau kəra ar dəwa, ja vər na sə dədəwa lagu mambəl nyi.

³ Ama ndəra vər na ndərhaha, anə nji nga ja vər ndər aga ja nəna nda, ənga ja tsətsəkur nda, ba ja səsəkuya nda.

⁴ Ndəra wu ndər ənga vanyi dəhə miya paməpaməu, kərnyi nga ju la. Ama ndər ndərhaha, fixed dəbə dzə njir nu nga ju la.

⁵ Cimə də ca ngə aga patəkura hyi hya ndər ənga vanyi dəhə miya paməpaməu, ama yu ndiya ənga yiwu hya na ndərhaha. Ndəra wu ndərhaha nə ndiya ndəra wu ndər ənga dəhə miya paməpaməu, kəl ma vanyi ndə a'yi kəra wu sən shabiya aga dəbə dzə njir nu patə a nggabiya.

* 13:12 Yimi kəra nju məl thlər əni ar viya doragaləu.

⁶ Wazha ama, ma yi shili ara hyi, kə yi sa ndər ənga dəhə miya paməpaməu, abari nga ya sən dləwar hya, kəl ma ya sən cabiya hyi mətəkər, alaga sənbiya sau, alaga na ndərhaha alaga highiḃə wa?

⁷ Alaga sə mbimbidaḃu əkkə'yi sə tsatsa kəra gəra ənga pi ənggər mbəla 'wu ənga səmbəl, abari nga nju sən nggabiya dəha nda, a'yi kəl nji təkəbiya paməpamə dəha sərə ndu na wa?

⁸ Ma ndər mbidə tələmə pa a'yi mbidəyi ənggər kəra nju mbidə nə biyar pa mai, wa ngu səni abər gwa pa nga nja?

⁹ Abangə nga nyi, ma sərə gu na wu vanyi miya kəra nji gəra nggabiya, abar nga nju sən sənbiya sərə gu na? A ndərər gə nə kurthləu.

¹⁰ Ndər nə miya paməpamə a'yi gangə wu duniya, kəra gəra ənga valar dzə a'yi mai.

¹¹ Ma a'yi ya vər nggari miya kəra ga vər na mai, ba ya də məthləpi anə ngau, nagə tsu məthləpi anə də.

¹² Ənggər kə nga nyi ar kəra hyi. Ta də hya vər cim lə sə nə Mambəl, sərə tsa'a ca ngə hya nərđəzə aga hya hə wu lə sə lələ kəra wu həna dəḃə dzə njir nu.

¹³ Agabangau, ma ndə ndər ənga dəhə miya paməpaməu, ja kədi Hyal ja uya dabar nə shabiya.

¹⁴ Ma yi kədi Hyal wu dəhə miya paməpaməu, mambəl də ngu kədi Hyal, ama dənga də a'yi ənga dləwa dzə mai.

¹⁵ Mi nga ya kyaga mələ? Yu kədi Hyal ənga mambəl də ənga tsu yu kədi Hyal ənga dənga də. Yu thlə nə ənga mambəl də ənga tsu yu thlə nə ənga dənga də.

¹⁶ Ma ga vər usaku anə Hyal wu mambəl ya, abar ngə ndəra vər səhimi ngə a sən nggabiya ja na, “Amina” aga ja dləwubiya sərə gu na wu lə usaku ngau, ma naja a'yi sən nggabiya maya?

¹⁷ Wu sən də abər a lər gə usaku anə Hyal, ya, lagu mani ngə ndəra vər nggar ngə wu uya cakər dza?

¹⁸ Usaku anə Hyal, ara a ndərər yau ənga dəhə miya paməpamə a ndiya hyi patəu.

¹⁹ Patə abangau, wu dəḃə dzə njir nu a ndiya anə də ya nabiya ndər kəra nju nggabiya ḃatsu yidaḃu, a də tufu a mwara ya ndərna ndər dubu kumou ənga ndər dəhə miya paməpaməu.

²⁰ Wazha ama hya sara dənga sə ənggər wazha mai. Wu dəmwa'yikur, hya də ənggər wazha yidəḃəu, ama wu dəngar hyi hya də nji nggunggurəm.

²¹ Tsətsəfə nga nyi wu ləkakədə Hyal abər,
 “Yu nda ndər anə nji də lagur miya nji paməpaməu,
 əngə miya məthləpi nga yu ndər anə nji kau,
 alaga kə

nanda wu nda səhimi də mai,” əngwar Thlagəu.

²² Hya səni ja, ndər ənga dəhə miya paməpamə ja, mətsamə ngau, a'yi anə njir nu mai ama anə njira gəra njir nu. Ndərhaha nənyi anə njir nu nga nyi, a'yi anə njira gəra njir nu mai.

²³ Karya, ma patər dəḃə dzə njir nu kaḃiya dzau, kə kalar ndə dzəguya ndər ənga dəhə miya paməpaməu, ma njira gəra nggabiya, alaga njira gəra njir nu sa thləwa hyi ya, a'yi hyu nggani ndu tsamə hyi ənggər nji bəḃəla kər wa?

²⁴ Ama ma ndərhaha nga hyi patə a vər na, ma njira gəra njir nu, alaga njira gəra nggabiya ngə shili, kalar sərə ji nggari, a'yi wu tsaviya nyi wu dəfuwa ja ba ja dzəgwa də ndə vavazə wa?

²⁵ Ma ndəra nggar ndər kau, ba sə dəfəwə nə dəfuwa ja pahəbiya dzau, a biyar babal, ba ja dzəgwa ɓəliya undi ju dləwə Hyal, ba ja na, “Jiri, Hyal a'yi ja wu pama hyi.”

Dləwə Kəra Gəlagəla

²⁶ Mi ngə sərə a'yi ja wazha ama? Ma hyi daɓəya dzə ar mwa zəməu, alenyi nji a'yi nda ənga na miya fal Hyal, vanyi ndə ənga nə highiɓau, vanyi ndə ənga sən sə mətəkər, vanyi ndə tsu ənga ɗahə miya paməpaməu, vanyi ndə ənga shabiya ɗahə miya paməpaməu. Patə sə'yar kau, nja məl aga cakə dzə daɓə dzə njir nu.

²⁷ Ma hyu ndər ənga ɗahə miya paməpaməu, a sara nda ndiya nji məthlə alaga nji makər mai, nda ndər ndə zəmə ayukuda ndə zəməu, kəl vanyi ndə tsu ja shabiya.

²⁸ Ama ma ndə a'yi kəra wu səni shabiya mai, bəgə nda nyi a nggya ɗiyiwu wu daɓə dzə njir nu, ja ndər anə kərnyɪ ənga Hyal.

²⁹ Ma nju ndərɗaha, nji məthlə alaga nji makər nga ndər, ta'yi alenyi nji ka səya himi aga nda walbiya sərə ndu na mənəhəu.

³⁰ Ma Hyal canə nyi mətəkər anə vanyi ndəra a'yi nggya, ndəra vər ndər tanggərma kə ja bəgau.

³¹ Ara patəkura hyi a sən na ndərɗaha vanyi ndə ayukuda vanyi ndau, aga kalar ndə a highiɓər sau ənga ja uya tsətsəku dəfu.

³² Njir ndərɗaha ndu sən kəkəya kərnda.

³³ Arya Hyal a'yi Hyal nə dliya kər ngə mai. Hyal nə nggya jamə ngau.

Abangə tsu wu daɓə dzə nji cici gə Hyal patəu,

³⁴ mathləkə'yi nda nggya ɗiyiwu wu daɓə dzə njir nu, arya nji a'yi nə nda lagur ndər a ndəna mai, kəl nda ɗa njir ngga sərə nji nana, ənggər kəra dladə Musa nana.

³⁵ Ma sə a'yi kəra nda yiwu nda səni, ba nda yiwari ara shili a ndu ki, arya sə səsəli ngə anə ndə mala ja ndər wu pama daɓə dzə njir nu.

³⁶ Hyu nggani abər ara hyi ngə ndər Hyal dzəguya dzə ya? Abər anə hyi wacu nga nji shili əni ya?

³⁷ Ma gu nggani abər nagə nabi nga gau, ənga nyinyi nga gau wu mambəl, gu kyaga səni abər sə kə ya vər tsəfə kau, sər ɓəla ngau, sara ara Thlagəu ənga kərnyɪ.

³⁸ Ma a'yi ji hənggəri ənga sə kə mai, nju nda hənggəri ənga ja tsu mai.

³⁹ Nahyi wazha ama ta'yi hya ɗa njir cim ndərɗaha, ama hya sara ka nji ara ndər ənga miya paməpamə mai.

⁴⁰ Ta'yi nja məl kalar sə ənggəra ja tsa'a nja məl wu lagu nyi tsu.

15

Hya'arir Yesu Sara Vir Tau

¹ Kabangəkə tsu wazha ama, yu yiwu ya ɗəngari hyi ar kəra ndəshigu kəra yi tətəlna hyi, ba hyi dləwuri ta, kəra mbərsar hyi ta'yi ari.

² Lagu ndəshigu kə nga hyi uya mbəɗau, ma hyi səɓiya ɓaɓalu ndər kəra yi tətəlna hyi. Ma a'yi ɗa abangə mai, mbərsar hyi a ɗari sə kurthləu.

³ Ara sərə yi dləwuri ca nga yi nər hyi ar viya sə kəra ndiya ənga mənəhəu, abər Kərsiti a təri arya bikər mən, ənggər kəra ləkakadə Hyal nana.

⁴ Abər, nji haɗəna nyi, ayukuda pida makəru ba ji hya'ari sara vir tau, ənggər kəra ləkakadə Hyal nana,

⁵ ba ji canə nyi kərnyɪ anə Kefasu ba anə cama səsə kumo apə məthlə kau.

⁶ Ayukudə kau, kə ji cabiya kərnyī anə wazha ama kəra a ndiya gharu tufu aga zəməu, gangə wu pama nda a'yi nda ənga pi ba'anə kabangəkau, alaga kə alenyi nji a tər kau.

⁷ Ba ji canə nyi kər anə Yakubu ba anə patər cama səsə'yar,

⁸ ayukudə nyi patəu, ba ji cabiya də kər tsu, nayi ndəra gəra tsa'a ya kyaga lari nyi.

⁹ Ara nayi nga ndiya ənga kushu wu pama cama səsə'yar patəu, ənga a'yi a kyau nja ngga də cama səsə mai, arya yi lər ɔwaɔwatə gagadəu anə daɔə dze njir nu nə Hyal.

¹⁰ Ama lagu mayiwakur nə Hyal nga yi səra ya ga nyi kau, ənga mayiwakur nyi anə də, a'yi sə kurthlə mai. Awau, a mələr yi thlər a ndiya nda patəu, alaga kə a'yi nayi ngə məl thlər kə ənga kərda mai, ama mayiwakur nə Hyal kəra a'yi ənga yi kau.

¹¹ Ama a'yi də vanyi sə mai, tara nayi alaga nanda ngə tətəlna ndəshigu kau, ca ngə səra hyi hənggəri əni.

Hya'ari Sara Vir Tau

¹² Ta də nja vər tətəlna ndər Hyal abər Kərsiti a hya'ari sara vir tau, ya lagu mani ngə alenyi nja vər na abər hya'ari sara vir tau a'yi mai ya?

¹³ Maja bər hya'ari sara vir tau a'yi mai, a cabiyari abər Kərsiti a'yi hya'ari sara vir tə mai.

¹⁴ Maja bər Kərsiti a'yi hya'ari sara vir tə mai, tətəlna ndər Hyal kəra mənə vər məl patə sə kurthlə ngau, ənga abangə tsu ngə mbərsar hyi.

¹⁵ A biya banga kau, a dər mən ənggər njir lə sakida nə fati ar kəra Hyal, arya mən lər sakida ar kəra Hyal abər ji hya'ana Kərsiti sara vir tau. Ama naja a'yi hya'ana nyi sara vir tə mai, ma jijiri nji a'yi wu hya'ari sara vir tə mai.

¹⁶ Maja bər nji tətə a'yi wu hya'ari sara vir tə mai, Kərsiti tsu a'yi hya'ari sara vir tə mai.

¹⁷ Ənga maja bər Kərsiti a'yi hya'ari sara vir tə mai, mbərsar hyi a dəri sə kurthləu ənga tsu, tsu hyi wu bikər hyi.

¹⁸ Maja abangəu, patər njira tə wu Kərsiti a sar nda.

¹⁹ Maja bər fər kər kəra ara mən wu nggyabiya nə kabangəkau nga nyi wacu, a dər mən sər təhudəu a ndiya patər nji.

²⁰ Ama Kərsiti a hya'ari ja sara vir tau, naja ngə sə nə daramwa wu pama njira tau.

²¹ Ənggər kəra tə shili lagu ndə zəməu, abangə tsu ngə hya'ari a vir tə shili lagu ndə zəməu.

²² Ara ənggər kəra mən tətə patə wu Adamu, abangə tsu kalar ndəra wu Kərsiti ju hya'ari ənga pi.

²³ Ama nju nda hya'ana kalar ndə sara vir tə ma pəci nyi də. Kərsiti ngə daramwa nə hya'ari sara vir tau. Ar pəcira ju nda sha shida wu duniya, abangə tsu ju sa hya'ana njira nənyi.

²⁴ Ayukudə kə ngə jomə ndəl a dzəgwa shili, ar pəcira ju lər təlkur anə Hyal tada, ayukudə ji sana təl təl'yar, ənga njir səm təlkur ba patər njir dənəma.

²⁵ Arya kəl Kərsiti dumwa ənga səm təlkur kəl ma ji fiya patər dawa nyi'yar əgya kida hiya ja.

²⁶ Dawa kəra ju nda tsiya ayukudə patəu, ca ngə tau.

²⁷ Arya tsətsəfə nga nyi wu ləkakadə Hyal abər, Hyal “a fiyari kalar sə əgya kida hiya ja.” Ənggər kəra ləkakadə nana, “Kalar sau” a fiyar nji əgya kida ja. A

cabiyari abər a'yi daβə əkkə'yi Hyal ənga kərnyı nə əgya kida Kərsiti mai, ama Hyal nə fiya kalar sau əgya kida Kərsiti.

²⁸ Ama, ar pəcira Hyal fiya kalar sə a gya kida dənəma təlkur nə zər nyi, zər nyi tsu ba ja fuwa kərnyı a gya kida dənəma təlkur nə Hyal, aga Hyal ja da a dar kəra patər sau.

²⁹ Maja bər kabangəkə hya'ari sara vir tə a'yi mai, mi nəgə nji ka nda mələ, njira nji hər nda bəβətizəma ar viya nji tətə? Maja bər nji tətə a'yi ndu hya'ari sara vir tə mai, ara mi nga nju məl bəβətizəma a'rya nda?

³⁰ Ənga anə kərmən, a'rya mi nga mən wu fə kərmən a miya tə a'rya ndər Hyal kalar pəci ka?

³¹ Jijiri nga yu na anə hyi wazha ama, ənggər kəra ya vər βwasə ənga hyi wu Kərsiti Yesu Thlagər mən, bama ənga bama nga yi ənga tə kalar pəci.

³² A vu məlmə Afisa nji shili ənga par kəpal anə da ənggər sər tagəu, ba yi pana pa nyi. Maja bər aga kərda nga yi məl, mi ngu nda da əkkəri da? Maja bər nji tətə a'yi wu hya'ari sara vir tə mai, ya,

“Ta'yi mənə gu mi mini nə səm ənga sa,
a'rya əzəgə ma vanyi ba mənə sa tau.”

³³ Nja sara ngguta hyi mai! “A'rya nggya ənga nji papatagəu wu dla ənga nggya papatagəu.”

³⁴ Sha mau a shili wu hangəkələr hyi, ba hya piyari məl bikau. Ara alenyi nji wu pama hyi a'yi wu sənbiya Hyal mai. Yu na sə kə anə hyi abangə aga hya gu səli.

Dzə Nə Hyə'ari Sara Vir Tau

³⁵ Ama ba vanyi ndə a yiwa abər, “Abari nga nju hya'ana nji tətə sara vir ta? Wa thləmə culi dzə kəra ndu hya'ari əna?”

³⁶ Wa thləmə najaka dzakura? A'yi hyu səni abər kalar səra nji thləkana, a'yi wu tsə mai, kəl ma ji tə kwatahə wa?

³⁷ Ar pəcira gu thləka sau, a'yi dzə kəra wu nda nggya nga gu thləka mai, ama culi nga gu thləka, alaga culi uhi əndəga vanyi sə paməu.

³⁸ Ama Hyal nəgə wu lə dzau anə culi kau, ənggəra ju yiwu ja da. Anə kalar culi tsu ba ja nə nyi culi dzə kəra tsa'a aga ja.

³⁹ A'yi patər kumər dzə nəgə zəmə mai. Pamə nəgə kumər dza nji, pamə nəgə nə ma'wi, ənga pamə nəgə nə 'yagə'yar, ba nə kalfi tsu pamə nga nyi.

⁴⁰ Sə paməpamə a'yi gangə kəra Hyal məliya a dəməlməu, ənga paməpamə tsu wu duniya. Ama kadakadarkur nə səra a dəməlməu pamə nga nyi ara kadakadarkur nə səra wu duniya.

⁴¹ Kadakadarkur nə pəci pamə nga nyi, ətsu kadakadarkur nə hya pamə nga nyi, abangə tsu nəgə kadakadarkur nə shashilga'yar, ənga tsu paməpamə nəgə kadakadarkur nə shashilga a mwara vanyi shashilga.

⁴² Abangə nga nyi tsu ənga hya'ari sara vir tau. Dzə kəra nju thləkana a gyu'yi wu diya, ama ma ji hya'ari, ju hya'ari ənga pi kəra gəra tau.

⁴³ Nju thləkana nyi a gyu'yi gəra ənga kadakadarkur, ama ba ja hya'ari ənga kadakadarkur. Nju thləkana a gyu'yi gəra ənga dənəma, ama ba ja hya'ari ənga dənəma.

⁴⁴ Nju thləkana nyi ənga kumər dzə nə ndəndəkər, ama ba ja hya'ari ənga dzə nə mambəl.

Ənggər kəra dzə nə ndəndəkər a'yi, dzə nə mambəl a'yi tsu.

⁴⁵ Abangə nga nyi tsətsəfau, abər, “Ndə nə tanggərma Adamu, də ndə ənga pi.” Adamu nə yukudu tsu, naja ngə mambəl nə lə pi.

⁴⁶ Ndə nə mambəl a'yi shili tanggərma mai, ama ndə nə kumər dzau, ayukuda ta ndə nə mambəl dzəgwa shili.

⁴⁷ Ndə nə tanggərma shili sara wu bəbər, ama ndə nə məthləkura nyi shida sara dəməlməu.

⁴⁸ Ənggər kəra ndəra biya sara wu bəbər kau, abangə tsu ngə kalar njira biya sara wu dza ja, bəbər nga nda. Ənggər kəra ndəra sara dəməlməu, abangə tsu ngə kalar njira a dəməlməu.

⁴⁹ Ənggər kəra mən pabiya ndəra sara wu bəbər, abangə tsu nga mən wu nda pabiya ndəra shida sara a dəməlməu.

⁵⁰ Səra yu na anə hyi wazha ama, ca ngə kumər dzə ənga mashi a'yi wu uya fa'a ki nə təlkur Hyal mai. Abangə tsu dzə kəra wu diya, a'yi wu fa'abiya ki ənga dzə kəra gəra diya mai.

⁵¹ Nggara mau, yu nar hyi səra dədəwa! A'yi patəkura mən ngu nda tə mai, ama nju nda bəlana dza mən patəu, a ndu dzə mafəliyangə,

⁵² ənggərna, ənggər kəra ndə wu da maci ənga li, ma nji nda mbədiya tələmə nə jomə ndəl. Tələm wu nda mbədiya dzau, ba nji tətə wu Kərsiti a hya'ari ənga pi gəra kudau, njira tsu ənga pi ar pəci ta, ba nda bəlana dzau.

⁵³ Səra wu diya, kəl ji hər dzə kəra gəra diya. Səra wu tə tsu, kəl ji bəlar dzə ənga səra gəra tau.

⁵⁴ Ar pəcira dzə kəra wu diya nda hər dzə kəra gəra diya, ənga dzə kəra wu tə hər dzə kəra gəra tau, ar pəci ta ngə ndər kəra tsətsəfə wu da jiri, abər, “A səmkur nji təlkur ar kəra tau.”

⁵⁵ “Kara nagə tau, əmani ngə səm təlkur nga?

Tau, əmani ngə da nga?”

⁵⁶ Da nə tau, ca ngə bikau, ənga dənəma nə bikau, ca ngə dladəu.

⁵⁷ Ama usaku anə Hyal! Naja ngə nə mən səm təlkur lagu Thlagər mən Yesu Kərsiti.

⁵⁸ Agabəngau, zamər 'wa da 'yar, hya ta'yi pir ənga dənəma cumu. A sara vanyi sə a jahəna hyi mai. Cumu hya lər kərhyi aga məl thlər nə Thlagəu, a'ya hyu səni abər nərdzər hyi wu Thlagəu, a'yi wu da sə kurthlə mai.

16

Tsəm Sau Aga Dləwa Nji Cici Nə Hyal

¹ Ndər ar kəra tsəm sə anə nji cici nə Hyal, ta'yi hya məl ənggər kəra yi nar nyi anə dabə dzə njir nu 'yar kəra wu Galatiya nda məl.

² Kalar pəci tanggərma nə sugu, kalar ndə ja kyaga fiya tsa'a sara wu səra ji uya sara wu uya nyi, aga ma yi sha shili kəl həri səra 'yi fwatəu, a'yi kəl nji dzəgwa tsəm sə mai.

³ Ar pəcira yi sha shili, yu sa səwa njira hyi hənggəri ənga cama tsətsəfə ar kəra nda, aga nda sa həri lə sə dləwa dzər hyi a vu Urshalima.

⁴ Ma hyi lari a dari tsa'a aga ya ma'yi tsu ba nda ləbiya da.

Fə Sə Wu Lagu Nə Bulusu

⁵ Yu bəra nda sha shili ara hyi ayukuda yi bəbiya bəu wu Masidoniya, a'ya lagu Masidoniya nga yu ma'yi.

⁶ A sən da yu nda səkari əkkə'yi hyi, ma wu sən da ba mənə həbiya vuya kə əkkə'yi hyi, aga hya dləwar da wu bə da kau, kalar vira yu ma'yi a ndari.

⁷ A'yi yiwu də nəgə ya ləri hyi ba ya tərabiya mai, awau, dəfuwa yu yiwu ya səkari əkkə'yi hyi, ma Hyal hənggəri.

⁸ Ama yu səkari ənggau wu Afisa kəl ma pəcir Pentikosu shili.

⁹ Arya madiya lagu nə məl madiya thlər a pahəri anə də, ama dawa gangə a vər də laguwa nyi.

¹⁰ Ma Timathlawusu shili, hya nə nyi nggya papalkər wu hyi, arya ndər məl thlər Hyal nga ja tsu ənggər nayau.

¹¹ A sara hya dida nyi mai, hya səwa nyi wu lagu ənga hudə pərtəu aga ja sha shila ara yau. Yu vər səkə nyi, nanda əkkə'yi wazha ama 'yar.

¹² Səra ya sən na ar kəra Apolusu, ca nəgə ya vər kədi nyi ənga jirkur aga ja nda tular hyi, naja əkkə'yi wazha ama, ama naja a'yi wu yiwu ja shili kabəngəkə mai, ama ju nda shili ma ji uya lagu.

Ndər Tsətsəku Dəfu Nə Jomə Ndəl

¹³ Hya nggya lili'u, hya ciya dzə wu mbərsar hyi, hya də ənga mba dəfu, hya də ənga dənəma.

¹⁴ Kalar səra hyu məl hya məl ənga yiwukur.

¹⁵ Wazha ama hya səni abər njir kir Sətifanusu nanda nəgə njir nu nə tanggərma nə 'yi'yir Akaya, a lər nda kər aga məl thlər anə nji cici gə Hyal.

¹⁶ Ya vər kədi hyi, aga hya lər kərhyi anə culi nji ənggər kau, ənga patər njira dəbər kər ənga hyi wu thlər kau, ənga dənəmar nda.

¹⁷ Huda ya pidiari ənga shilir Sətifanusu, ba Focinatusu ba Achayikusu, arya ndə dla ənga dləwa dzə ənga səra cəja ara hyi.

¹⁸ Arya ndə mbəbiya mambəl də ənga nər hyi tsu. Culi nji ənggər kau hya gənggər nda səli.

Usadzə Nə Jomə Ndəl

¹⁹ Dəbə dzə njir nu 'yar nə 'yi'yir Asəya a vər usa hyi. Akwila ənga Pərsila, ənga dəbə dzə njir nu kəra wu kir nda, nda vər usa hyi gəgədə wu Thlagəu.

²⁰ Patər wazha ama 'yar kəra ənggau nda vər usa hyi. Hya usar dzau ənga bərpə dzau nə yiwukur kəra cəcau.

²¹ Nayi Bulusu nga vər tsəfə usa dzə kə ənga tsa yau.

²² Patər njira gəra yiwu Thlagəu, bəgə nda də nji shishi'wau. Thlagəu, shili.

²³ Ta'yi mayiwakur nə Thlagəu Yesu a nggya ənga hyi.

²⁴ Yiwudzə də anə hyi papatəu, wu Kərsiti Yesu. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Nə Məthləu Anə Njir Kwaranthli

Usa Dzau Sara Ara Bulusu Ənga Timathlawusu

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu, cama səsə nə Kərsiti Yesu lagur yiwur huda Hyal ənga zamər mən Timathlawusu kəra ənga yau. Cama kau, anə dabə dzə njir nu kəra wu Kwaranthli, dabə ənga patəkura nji cici gə Hyal kəra wu patər 'yi'yir Akaya.

² Bəgə mayiwakur ənga hudə pərtəu sara ara Hyal Dərmən ənga Thlagə Yesu Kərsiti nda nggya ənga hyi.

Hyal Ndər Səsəku Dəfu Ngau

³ Fal anə Hyal, dəya Thlagər mən Yesu Kərsiti, Tada nə dəgal təhudəu ənga Hyal nə patər səsəku dəfu.

⁴ Naja ndəra wu səsəkuya dəfuwa mən wu pəcira mən wu patər bwaḃwatəu, aga mənə sən səsəkuya dəfuwa njira wu kalar culi bwaḃwatəu ənga səsəku dzə kəra mən uya sara ara Hyal.

⁵ Ara ənggəra mən wu lar bwaḃwatəu ənggər kəra Kərsiti lari, abangə tsu lagur Kərsiti ngə səsəku dəfur mən sara ara Hyal wu nyabiya dzau.

⁶ Ma 'ya wu bwaḃwatəu, aga hya uya səsəku dəfu ənga hya uya mbəḃdə ngau. Ma 'yi uya səsəku dəfu, aga hya uya səsəku dəfu ngau, kəra wu məliya hya da njira wu sən cinapi wu bwaḃwatə kəra hya vər sa ənggər kəra 'ya vər sa tsu.

⁷ Fərkər 'ya ənga hyi a ciyar dzau, arya 'yu səni abər ənggər kəra hyi lar bwaḃwatə dabə əkkə'yi 'ya, abangə tsu nga hyu nda uya səsəku dzau əkkə'yi 'ya.

⁸ Wazha ama, na'ya a'yi wu yiwu hya nggya ənga gəra sənbiya sə ar kəra bwaḃwatə kəra 'yi tərabiya a gwa wu 'yi'yir Asəya mai. A lar 'ya bwaḃwatə gagaḃ kəra ndiya dənamar 'ya, ma 'yu nggani 'yu nda tini piya 'ya a gwa.

⁹ Pakatəu, ma 'yi nggani a thlanar 'yar nji numə nə tau. Ama səkə da aga 'ya highiḃəri abər a'yi 'ya vər nggya ənga dənamar kər'ya mai, ama 'ya vər nggya ənga dənamar Hyal, ndəra ənga dənəma nə hya'ana nji sara vir tau.

¹⁰ Naja ngə ndəra mbəliya 'ya sara wu miya tə nə dəmwa'yu, ənga ju nda mbəliya 'ya. Naja ndəra 'yi fər kər wu ja, abər ju nda dumwa ənga mbəl 'ya,

¹¹ ənggəra hyu dumwa ənga kədi Hyal anə 'ya. Lagu kə ngə nji gangə wu nda lər usaku anə Hyal arya 'ya, arya barkə kəra Hyal ləri anə 'ya lagur nggari kədi nə nji gangəu.

Bulusu Dəmna Dənga Nyi Ar Kəra Tula Nji

¹² Kabangəkau, kəja sər bwadzər 'ya, abər, dənga nə dəfuwa 'ya vər lə sakida anə 'ya abər nggyabiyar 'ya ənga njir duniya ənga nggyabiyar 'ya ənga hyi nggya cici ngau, ənga nggya dəfu pathlu sara ara Hyal, maja ma nggya kəra mən nggya əkkə'yi hyi. 'Yi məl abangau, a'yi lagu hahangəkər nə njir duniya mai, ama lagu mayiwakur nə Hyal.

¹³ Ara a'yi 'yu tsəfə anə hyi sərə hyi gəra sən jiga ba hya nggabiya mai. Ama cim da ca ngə,

¹⁴ ənggər kəra hyi nggabiya 'ya kukushu kabangəkau, hyu nda nggabiya gagadəu, kəra wu məliya hya ɓwadzau wu 'ya ənggər kəra 'yu ɓwadzau wu hyi tsu ar pəcir shidar Thlagə Yesu.

¹⁵ Arya papalkər da ju da abangau, a yiwur yau aga ya nda tular hyi tanggərma aga hya ɓəra uya dləwuri barka nə məthləkura nyi.

¹⁶ A yiwur yi aga ya tular hyi ar lagur ma'yi a vu Masidoniya, ənga ma ya ɓəra vər sha shili ara hyi sara wu Masidoniya, ba hya dzəgwa səwa da a vu Yahudi.

¹⁷ Ar pəcira yi mbiya abangau, a'yi yi dənga sə ar kəri wa? Əndəga hyu nggani yi məl abangə lagur dənga sə njir duniya ya, abər yu sən na “Angə,” ənga ya ɓəra na, “Awau” ya?

¹⁸ Ama ənggər kəra Hyal ndə tsa'a miya dəfu ngau, abangə nga nyi tsu abər ndər kəra 'yi nar hyi kau, a'yi “Angə” ənga “Awau” mai.

¹⁹ Arya Zər Hyal, Yesu Kərsiti, kəra nayi ənga Silasu, ba Timathlawusu tətəlna ndər nyi anə hyi ar kəri, a'yi “Angə” ənga “Awau” mai, ama wu ja cumu “Angə” ngau.

²⁰ Arya alaga yidəwu ngə alkawal kəra Hyal məliya wu Kərsiti, “Angə” nga nyi, a nyabiyar ja patəu. Lagu nyi nga mən wu sən na, “Amina” aga ja shili ənga kadakadarkur anə Hyal.

²¹ Kabangəkau, Hyal ngə məliya na'ya əkkə'yi hyi ta'yi wu Kərsiti. Naja ngə pənggər mən məl kəra cabiya abər a dəmbiya mənər ja,

²² ji fiya mətəmə nə thlagəkur nyi ar mən, ba ji fuwa Mambəl nyi a gu dəfuwa mən aga sər zhu dzau, kəra wu nə mən fər kər nə uya səra wu shili.

²³ A nggar yi thləmər Hyal, naja ngə sakida da, abər aga ya tsərpər hyi, ngə da nayi a'yi ɓəra sha a vu Kwaranthli mai.

²⁴ A'yi 'ya vər ca dənəma ar kəra mbərsar hyi mai, ama 'ya vər məl thlər ənga hyi aga hya nyabiya dzə ənga hudə pipida, arya lagu mbərsar hyi nga hyi ciya dzə gəra kənggəda.

2

¹ Agabangau, kə yi fuwa wu dəfuwa yi abər tsu yu ɓəra nda tula hyi kəra wu shili ənga hudə kyakyar anə hyi mai.

² Ara ma yi məliya hyi hudə kyakyaru, wa ngə hyau kəra wu nda səsəkuya dəfuwa ya? A'yi kəl nahyi kəra yi məliya hyi hudə kyakyar kau.

³ Yi tsəfəri hyi abangə tsu kadəu, aga ma yi shili aga sa tula hyi, nayu uya hudə kyakyar sara ara njira kyaga pina huda yi mai. Arya a'yi yi ənga kər papal wu hyi papatəu, abər mən wu nda daɓau wu caguli da əkkə'yi hyi.

⁴ Yi tsəfə səkə anə hyi arya wu ɓwəɓwatəu ənga hudə kyakyar gagadə nga yi a gwa, ba tsu ənga sələm gagadə ngə wu liya yau. Nayi a'yi tsəfə anə hyi aga ya məliya hyi hudə kyakyar mai, ama aga hya sənbiya tədəbəkura yiwukur da anə hyi.

Təfəbiya Dzau Anə Ndər Bikau

⁵ Ma ndə a'yi kəra məliya sər shili ənga hudə kyakyaru, a'yi nayi nga ji məliya nyi hudə kyakyar mai, ama lagu batiti patəkura hyi nga ji məliya huda hyi kyakyaru lagu pampamu. A'yi yu yiwu ya cakə unau wu ndər kə mai.

⁶ Culi ɓwəɓwatə kəra nji nə nyi, kəra ji lari sara ara badəgala nji a dər tsatsa'a anə nyi.

⁷ Kabangəkau, a dər tsa'a hya təfəbiya nyi ənga hya səsəkuya dəfuwa ja ara ja sara nyabiya dzə ənga madiya hudə kyakyaru.

⁸ Agabangau, yu kədi hyi, aga hya cabiya nyi yiwukurər hyi anə nyi gagadau.

⁹ Səra da yi tsəfər hyi najaka cama tsətsəfə kau, ca ngə aga ya dzəbiya hyi ya sənbiya tara njir bəlar səra yu na anə hyi wu kalar sau.

¹⁰ Kalar ndəra hyi təfəbiya, nayi tsu a təfəbiya nyir yau. Səra yi təfəbiya, ma sə a'yi kəra tsa'a aga ya təfəbiya, a təfəbiya nyir yau wu mwar Kərsiti arya hyi.

¹¹ Yi məl abangau, a sara Shatan kəra mən wu səni dabar nyi a uya lagur ngguta vi.

Njir Məl Thlər Hyal Wu Alkawal Mbamba Nə Mafəliyangəu

¹² Ar pəcira yi ma'yi a vu Turuwasu a vuwa tətəlna ndəshigu Kərsiti, ba yi vuwa thləwa Thlagə a pahənar lagu anə da a vuna.

¹³ Alaga abangə hudə yi a'yi pipida mai, arya nayi a'yi thləwa zamə da Tayitusu a vuna mai. Agabangau, ba yi nar nda mənə pida jaməu, ba yi tərabiya sə da a vu Masidoniya.

¹⁴ Ama usaku anə Hyal ndəra vər tədəmwa nə səm təlkur anə 'ya lagu Kərsiti. Ənga lagur 'ya tsu nga ja vər tətəlna ndər məsahəu nə sənbiya sə ar kəra Kərsiti ba'amani ənggər pə burdi.

¹⁵ Ara na'ya anə Hyal ənggər sə kisə nə Kərsiti wu pama njira uya mbəda u ənga njira ar lagur ma'yi a nda sa.

¹⁶ Anə njira ar lagur nda sa a dər 'ya ənggər shuni kəra wu shili ənga tau. Anə njira uya mbəda tsu a dər 'ya ənggər shuni məsahəu kəra wu shili ənga pi. Wa ngə ndəra tsa'a aga hə najaka culi thləra?

¹⁷ A'yi 'ya ənggər alenyi nji gangə kəra shabiya ndər Hyal ənggər sər shafəli mai, ama pamə nga 'ya, wu dənamar Kərsiti nga 'yu ndər wu mwar Hyal ənga jirkur, ənggər njira Hyal ngə səwa nda.

3

¹ Kabangəkau, a cabiyari abər a mbar 'ya fal kər'ya anə hyi wayi ya? Əndəga hyu yiwu aga 'ya səwa cama tsətsəfə kəra nə fal 'ya anə hyi əndəga sara ara hyi, ənggər kəra alenyi nja vər məl kə ya?

² Nahyi ənga kərhyi ngə cama tsətsəfər 'ya, kəra tsətsəfə ar dəfuwa 'ya, kəra nji papatəu wu səni ənga ndu sən jigana.

³ A cabiyar hyi abər cama tsətsəfə nga hyi sara ara Kərsiti, kəra ca ngə səra biya ənga kər sara wu thlər kəra nji ngga 'ya aga məl. Cama kau, a'yi kəra nji tsəfəri ənga sər tsəfə sə mai, ama ənga Mambəl Hyal kəra ənga pi. A'yi kəra nji tsəfəri ar tsəka mai, ama ar dəfuwa ndapi.

⁴ A'yi 'ya ənga najaka papalkur kər wu mwar Hyal lagu Kərsiti.

⁵ Na'ya a'yi cabiya abər nənəkur 'ya nga 'yi sən məliya kalar sə mai, ama nənəkurər 'ya sara ara Hyal nga nyi.

⁶ Naja ngə məliya 'yi da nji nənə nə məl thlər ar viya njir məl thlər nə alkawal mbamba nə mafəliyangəu, a'yi ar kəra dladə kəra tsətsəfə mai ama ar kəra Mambəl, arya dladə kəra tsətsəfə wu sən tsiya ndau, ama Mambəl wu sən lər pi.

Kadakadarkur Nə Alkawal Mbamba Mafəliyangəu

⁷ Kabangəkau, thlər məl kəra dladə Musa shili əni wu shili ənga tau, dladə kəra nji tsəfəri ar tsəka, wu shili ənga kadakadarkur. Kadakadarkur kəra

məliya njir Izirayila a'yi wu sən tsamə du bama Musa mai, arya mbəmbəla nyi, alaga kə gərpə nga ju gərpə kau.

⁸ Ma abangə ja, thlər məl Mambəl a'yi a ndiya ənga kadakadarkur wa?

⁹ Ma thlər məl dladə kəra wu shili ənga tau, ca ngə ənga kadakadarkur abangau, abari ngə kadakadarkur nə thlər kəra wu shili ənga tsapəkur a'yi a ndiya nyi gəgađə wa?

¹⁰ Pakatəu, sərə ənga kadakadarkur dədəm a'yi ja kabangəkə ənga kadakadarkur mai, ma nji gəlabiya nyi ənga madiya kadakadarkur kəra shili wu nə mafəliyangə kau.

¹¹ Ma sərə wu gərpə dzə kə wu shili ənga kadakadarkur abangau, abari ngə dəgalkura kadakadarkur nə sərə gərə hal ka?

¹² Agabangau, ta da a uyar 'ya sər fər kər abangau, ca ngə məliya a dar 'ya nji gərə hivər a miya ta.

¹³ Na'ya a'yi ənggər Musa mai, ndərə mbuya bama ja ənga sər bakə dzau, a sara njir Izirayila a lari ənggərə kadakadarkur kau a vər gərpə dzau.

¹⁴ Ama dəngar nda a dəri baəalu. Arya ba'anə shili ar pəci kə əshina sər mbu bama ta tsu a'yi ənga nda ma nju jiga alkawal mbamba nə hahal ta. Nji a'yi həna mai, ara kəl wu Kərsiti nga nju sən həna wacu.

¹⁵ Ba'anə shili ar pəci kə əshina, ma nju jiga dladə Musa, sər mbu a'yi kəra wu mbuya dəfuwa nda.

¹⁶ Ama ar kalar pəci kəra ndərə shabiya dzə a shili anə Thlagəu, ba nja həna nyi sər mbu bama ta.

¹⁷ Kabangəkau, Thlagə Mambəl ngau, ənga kalar vira Mambəl Thlagəu ari, a ndəna a uyar nji kambəkur.

¹⁸ Namən njira nji pahəna nda bama nda patəu, mən wu ca mbəmbəlkur nə kadakadarkur nə Thlagəu ənggər mbəmbəl kəra wu biya sara wu doragalu, ənga mən wu bəlar dzə a shili wu nggya kəra pabiya kadakadarkur nə Thlagə kəra a vər cakau, kəra wu shili sara ara Thlagəu, ndərə Mambəl ngau.

4

Bərba Kəra Wu Təm Nə 'Yi'yi

¹ Agabangau, ta da a uyar 'ya thlər məl lagu təhudə dzə nə Hyal, ca ngə da dza 'ya a'yi tənəkər mai.

² Kuji a ndiya anə 'ya, 'ya piyari məl sərə dədəwa sərə wu sən shili ənga səli. 'Ya piyari sə səsəli ənggər ngguta vi ənga alaga thla fati ənga ndər Hyal, ama 'ya cabiyya nda jirkur ar babal. Lagu kə ngə kalar ndə wu nda da sakida nə jirkurər 'ya a dumwar Hyal.

³ Ma da ndər Hyal kəra 'yu tətəlna a dar sə dədəwa, a dar ja sə dədəwa anə njira ar lagur nda sa.

⁴ Naja hyal nə nggyabiya nə kabangəkau, ngə dar dəngar nda, njira gərə mbərsa, a sara nda lar mbəmbəlkur Ndəshigu nə kadakadarkur Kərsiti. Naja ndərə pabiya Hyal.

⁵ Ara na'ya a'yi a vər tətəlna ndər ar kəra kər'ya mai, ama ar kəra Yesu Kərsiti, abər, naja ngə Thlagəu, ənga na'ya ənga kər'ya ar viya mafar hyi arya Yesu.

⁶ Arya Hyal nana, abər "Ta'yi mbəmbəl a mbəl sara vu kuthləu," naja ngə məliya mbəmbəla nyi a mbəl wu dəfuwa mən aga ja nə mən mbəmbəl sənbiya ar kəra kadakadarkur Hyal kəra a vər mbəl ar bama Kərsiti.

⁷ Ama a'yi 'ya ənga najaka bərbakur wu 'ya, na'ya kəra ənggər təm 'yi'yi, aga cabiya abər dənəma kəra ndiya patəu sara ara Hyal nga nyi, ama a'yi sara ara 'ya mai.

⁸ Nja vər ciciɖə 'ya lagu pampaməu, ama alaga abangə na'ya a'yi bəraghinakər mai. A'yi 'ya ənga təkəkər, ama alaga abangə dza 'ya a'yi tənəkər mai.

⁹ Nja vər ɖa 'ya, ama alaga abangə Hyal a'yi piyari 'ya mai. Nja vər dladla 'ya a gyu'yi, ama na'ya a'yi dlanakər mai.

¹⁰ Cimu nga 'ya a miya tau, culi tə nə Yesu, aga tsu nggyabiya Yesu a cabiya dza wu 'ya.

¹¹ Ma tsu 'ya ənga pi, nju lər 'ya cimu anə tau arya Yesu, aga nggyabiya nyi a cabiya dzau wu dza 'ya kəra wu tau.

¹² Agabangə tsu, tə a vər məl thlər wu 'ya, ama pi a vər məl thlər wu hyi.

¹³ Tsətsəfə nga nyi, abər, “A hənggər yau, ca ngə ɖa yi ndər.” Ənga najaka mambəl nə mbərsa nga 'yi hənggəri ca ngə ɖa 'yi ndər abangə tsu.

¹⁴ Ara 'yu səni abər, ndəra hya'ana Thlagə Yesu sara vir tau, ju nda hya'ana mən əkkə'yi Yesu tsu, ba ja dzəgwa lər 'ya əkkə'yi hyi wu mwa nyi.

¹⁵ Patə sə'yar kə ɖa aga ja shili ənga akkəri anə hyi nga nyi, aga mayiwakur Hyal a tətəlnakər a nda anə nji gangəu. Lagu kə nga nju nda lə usaku gagadə anə Hyal, aga ja shili ənga kadakadarkur anə Hyal.

¹⁶ Agabangau, dza 'ya a'yi tənəkər mai, alaga kə kumər dza 'ya vər hal kau, ama cimu ngə mambələr 'ya wu cakau wu mafəliyangəkər kalar pəci.

¹⁷ Ara zəzəra ɖwaɖwatə kəra 'ya vər sa kabangəkə kau, nə pəci kushi ngau, kəra wu nda pabəri 'ya aga kadakadarkur kəra gərə kuɖau, kəra wu ndiya patər ɖwaɖwatə kəra 'ya vər sa.

¹⁸ Agabangau, na'yu fər liya 'ya ar səra 'yu lari ənga li mai, ama ar səra li gərə lari. Ara sə kəra li wu lari wu tərabiya, ama səra li gərə lari wu nggya ba'anuwə.

5

Dzə Mafəliyangəu

¹ Kumər dza mən ənggər kwapatə kəra mənə vər nggya a gwa wu duniya. A sənər mən abər, ar pəci kəra nji ndzana kumər dzə kau, kə mən tau, mənə nda uya vanyi dzə a dəməlmau. Dzə həhər kəra gərə kuɖau sara dagə Hyal kəra ji həriya ənga kərnyı, a'yi tsa ndə ngə hər mai.

² Kabangəkau, mən wu ngguli cimər hari dzə nə nggya a dəməlmau, ənggər kəra mən wu cim kar ha mafəliyangəu.

³ Ma nji pəɖəwa mən wu dzə mafəliyangə kau, nju thləwa mən turusu mai.

⁴ Ma tsu mən wu dzə nə duniya kau, mən wu ngguli ara culi ɖwaɖwatə kəra mən a gwa. Ara a'yi aga nja təkəbiya mən ənga kumər dzə kə mai, ama aga nja bəlana mən ənga dzə kəra sara a dəməlmau, aga dzə kəra wu tau a bəlabiya dzə ənga pi ba'anuwə.

⁵ Arya Hyal ənga kərnyı ngə pabər mən aga najaka bəla dzau, ca ngə Hyal nə mən Mambəl nyi ar viya sər zhu aga wa sən zəgəu.

⁶ Ca ngə səra ɖa a'yi mən cimu ənga papalkur kər ənga mən wu səni abər ma pəci kəra mən wu dzau, a ɖar mən nadəu ara Thlagəu.

⁷ Nggyar mən lagur mbərsa nga nyi, a'yi lagur səra li wu lari mai.

⁸ A'yi 'ya ənga papalkur kər, ətsu a ndiya anə 'ya, 'ya təkəbiya dzə ənga dzau, aga 'ya nggya ənga Thlagəu.

⁹ A dəri sər cimər dəfuwa mən aga mən a pina huda ja, alaga tsu mən ənga pi alaga tətə mən.

¹⁰ Patəkura mən mənəu nda kabə a mwar pathla numə nə Kərsiti. Ənggau, kalar ndu sa dləwuri akkəri kəra tsa'a aga sərə mələ ja wu pəcira ja wu dzau, alaga sə mənəhəu ənga sə dididi.

Thlər Basəwa Ndə ənga Hyal

¹¹ Ta dəri mən wu səni sərə nju ngga ənga hivər Thlagəu, a dəri tsa'a mənə hələr hangəkala nji aga nda nu. Sərə mən aga nyi ar babal nga nda anə Hyal, ənga abangə nga yu nggani abangə nga nyi wu dəfuwa hyi.

¹² A'yi kər'ya nga 'ya vər fal anə hyi tsu mai, ama 'yu nə hyi lagu aga hya bwadzə ənga 'ya, aga hya də njira wu sən shadəwa anə kalar njira wu bwadzau wu sərə nju lari ənga li a mwara sərə a gyu dəfu.

¹³ Ma kəra 'ya a bəlar dzau, bəla kər kau, aga Hyal nga nyi. Ma kuyatsəkər nga 'ya aga hyi nga nyi.

¹⁴ Arya yiwukur Kərsiti ngə tsətsəkər 'ya, arya a hənggər mən abər ji tau arya nji patəu, agabəngau, patə mən ngə tau.

¹⁵ Ji tau arya nji patəu, aga njira ənga pi tsu ndu bəra nggya aga kərnda mai, ama anə ndəra tau ənga ji bəra hya'ari arya nda.

¹⁶ Agabəngau, mbari a shilar pəci kə əshina tsu 'yu bəra tsamə nji ənggər kəra duniya vər tsamə mai. Abangə nga 'yi saya tsamə Kərsiti parəngəu, ama tsu 'yu bəra məl abangə mai.

¹⁷ Agabəngau, kalar ndəra wu Kərsiti ndə mafəliyangə ngau. Nggyabiya hahal a tərəbiyari, ətsu nggyabiya mafəliyangə a shiliri.

¹⁸ Sə'yar kə patə sara ara Hyal nga nda, Hyal kəra basəwa 'ya ənga kərnyə lagu Kərsiti ənga ji nə 'ya thlər nə basəwa nji ənga Hyal.

¹⁹ Hyal a vər basəwa duniya a shili ara ja lagur Kərsiti, a'yi ju jiga bikər nji ar kəra nda mai, ənga a nə mənər ja cama nə basəwa nji a shula əgya ja.

²⁰ Na'ya ngə cama dəgəci nə Kərsiti, Hyal ənga kərnyə nga vər kədi aga nja dləwuri nyi lagur 'ya. Ca ngə sərə də 'ya vər kədi hyi barka kəra Kərsiti ənga kərnyə, hya basəwa dzə ənga Hyal.

²¹ Kərsiti a'yi saya məliya bikə mai, ama kə Hyal məliya nyi ndər bikau arya mən. Lagu kə nga mən də nji tsapə ənga Hyal.

6

¹ Ənggər ndər məl thlər nə Hyal, 'yu kədi hyi, nahyi njira dləwuri mayiwakur nə Hyal, a sara hya piyari ja də sə kurthlə mai.

² Arya ji na,

“Ar pəcira pəci də a dər tsa'a, a nggar ngər yau,
ənga ar pəcir mbəda nji də, a dləwana ngər yau.”

Yu nar hyi, kabəngəkau ngə pəcir pəci də a dər tsa'a, ənga kabəngəkau ngə pəcir mbəda.

Kwakwadəkər Kəra Bulusu a Gwa

³ Na'ya fə tsəka thlə hi anə kuvwar 'ya mai, ara thlər Hyalər 'ya a sara uya vazau.

⁴ Səra tsa'a ca ngə, ənggər mafa Hyal, 'ya fal kər'ya ar viya njir məl thlər Hyal wu kalar lagu, ja da, wu səsə'wu sau, ənga wu bwaəwatəu, ənga wu kwakwadəkur dzau, ənga wu wuthləwuthləkur,

⁵ ənga wu dəgə kəra nju dəgau, ənga nggya wu fursəna, ənga nggya wu bwaəwatə nə njir gwazhivi, ənga thlər kwakwadəu, ənga pida lili'u, ba ənga nggya ənga wuəau.

⁶ Ətsu, 'ya fal kər'ya ar viya njir məl thlər Hyal ənga dəfu cicau, ənga nggabiya sau, ənga mba dəfu, ənga ki'wakur, ənga wu Mambəl Cicau, ənga yiwudzə nə jijiri,

⁷ ənga wu ndər jiri, ənga wu dənəma nə Hyal, ənga balmi nə tsapəkur wu tsi mazəm ənga tsi matsal.

⁸ Ənga tsu, 'ya fal kər'ya ar viya njir məl thlər Hyal wu lagu kadakadarkur, ənga lagu sə səsəli, ənga ndər nə fal ənga ndər nə na 'ya. Nji dədər nga 'ya, ama nju lar 'ya ənggər nji fafati.

⁹ Na'ya nji ngau kəra nju səni, ama kə 'yi də ənggər njira nji gəra səni. A miya tə nga 'ya, ama mbəmbəfə nga 'ya. Nji dəgə 'ya, ama nji tsiya 'ya mai.

¹⁰ Na'ya ənga hucə kyakyaru, ama cimu cacaguli nga 'ya. Dadəli nga 'ya, ama 'yi məliya nji ndə da njir gəna. Na'ya nji gəra sau, ama a'yi 'ya ənga kalar sau.

¹¹ Nahyi njir Kwaranthli, sə a'yi kəra 'yi dəwana ara hyi mai, ənga tsu a cabiyar hyir 'ya yiwukur gagaəau.

¹² A'yi na'ya ngə piyari hyi mai ama nahyi ngə piyari 'ya.

¹³ Ya vər ndər kau anə hyi ənggər kəra tada wu ndər anə wazha nyi, nahyi tsu hya cabiya da yiwukur.

Hya Sara Daəə Kər Ənga Nji Gəra Njir Nu Mai

¹⁴ Hya sara daəə kər ənga nji kəra gəra njir nu mai. Ndə tsapəu a sən nggya ənga ndə shishi ya? Əndəga mi ngə sər daəər pama mbəmbəl ənga kuthla?

¹⁵ Kərsiti ya, bazhiya Shatan ngə ya? Alaga njir nu ənga njira gəra nu, bazhi nga nda ya?

¹⁶ Ənga mi nga sən daəəya ki Hyal ənga kata? Arya namən ki Hyal ngau, ənggər kəra Hyal nana, "Yu nggya əkkə'yi nda, ba ya əau əkkə'yi nda, ənga yu də Hyalər nda ba nda da nji da."

¹⁷ "Agabəngau, biya mau sara wu nda, hya təkəbiya dzau, əngwar Thlagəu.

Hya sara tsəkwa səra gəra cici mai, ba ya nda sa dləwuri hyi.

¹⁸ Ənga yu nda da tada anə hyi, ənga hyu nda da wazha da ənga ku'yi da, əngwar Thlagəu, ndə Dəgal Dənəma."

7

¹ Bazhir 'wa da 'yar, ta da a nə mənər nji alkawal'yar kau, ta'yi mənə cina kalar didi kəra wu səni diyaəəna dza mən ənga mambələr mən. Ta'yi mənə nyabiya dzə wu cicikur wu lagu hivər Hyal.

Bulusu Caguli Arya Njir Kwaranthli Kəra Tubi

² Cabiya mə yiwukur anə 'ya wu dəfuwa hyi, arya sə a'yi kəra 'yi ndzana nyi anə ndə mai, na'yi gwazhiri hangəkala ndə mai, ənga tsu ndə a'yi kəra 'yi diya nyi mai.

³ A'yi yi na abangə aga ya nə hyi vazə mai, ama ənggər kəra yi saya nar hyi ta, abər sə a'yi kəra wu sən təkəbiya mən mai, alaga tau ənga mbədaü.

⁴ A'yi yi ənga papalkur kər wu hyi. Yu bwadzə ənga hyi, ənga a fiya dər hyi dəfu gagadaü. Wu bwaḃwatər 'ya patəu, a'yi yi nyinyau ənga hudə pipida.

⁵ Arya ar pəcira 'yi vu wu Masidoniya, na'yi uya bəlsar mai, arya nji tsətsəbwarir 'ya wu kalar lagu, pəpa ngə zəwar 'ya, ənga hivər ngə wu ta 'ya.

⁶ Ama Hyal ndəra wu səsəkuya njira wu bwaḃwatəu, a səsəkuya 'yar ja ənga shilər Tayitusu.

⁷ A'yi arya shili nyi kə nga yi caguli waci mai, ama səsəku dəfu kəra hyi fuwa nyi a gwa. Ji nar 'ya ənggəra hya vər cim lar da, ənggəra hudə hyi ndzau ənga səra da, ənga tsu ənggəra hyi mbiya da ndəl wu yiwudzau, kəra məliya hudə yi pipida a ndiya kəra parangəu.

⁸ Nja na ma, abər cama tsətsəfə kau, a ndzanar hudə hyi, ama yu thlə nggəra 'wa nyi mai, alaga kə a thlər yi nggəra 'wa nyi, arya wu səni yi abər cama tsətsəfə kau a ndzanari hudə hyi ama nə pəci kushi ngau.

⁹ Ama kabangəkau, a'yi yi ənga caguli ənga hudə ndzəndzə kəra cama tsətsəfə kə məliya hyi mai ama a'yi yi ənga caguli abər wu nda nə hyi dəfu nə tubi. Hudə ndzəndzər hyi, Hyal ngə məliya nyi abangə tsu, aga a'yi na'ya ngə məliya hyi vanyi sə mai.

¹⁰ Hudə ndzəndzə sara ara Hyal wu məliya ndə a tubi ba ja uya mbədaü, sər thlə nggəra'wu a'yi a gwa mai. Ama hudə ndzəndzə kəra duniya wu shili əni, wu shili ənga tau.

¹¹ Tsamiya mə səra hudə ndzəndzə sara ara Hyal kə məliya hyi gəyi. Ji məliya aga hya da ənga kwakwadə mashi nə məl səra tsa'a, ənga ənggəra hyi nərdzə aga hya cina kərhyi wu vazau. Ji məliya hyi hya da ənga hudə ndzəndzau, ənga hivər. Ji məliya hyi hya cim lar da, ənga kwakwadə mashi. Ji məliya hyi hya da njir yiwu nja məl səra tsa'a. Lagur səra mələ hyi a cabiyari abər a'yi hyi ənga vazə mai.

¹² Alaga kau, a tsəfər hyir yau, a'yi arya vanyi ndə ndzana vanyi sə mai, alaga ndəra nji ndzana nyi sau, ama aga hya ləri anə kərhyi wu mwar Hyal abər nahyi nji ngau kəra ənga kwakwadə mashi aga 'ya.

¹³ Lagu sə'yar kau nga 'yi uya tsətsəku dəfu.

Cakau ar kəra tsətsəku dəfur 'ya, a'yi 'ya ənga caguli arya hudə pipida kəra Tayitusu a gwa. Arya mambəl nyi a dər camə lagu səra hyi məliya nyi.

¹⁴ Alaga ma yi nar nyi abər yi bwadzə ənga hyi, nayi gu səli wu mwar hyi mai. Ənggər kəra kalar səra 'yi nar hyi jiri nga nyi, patər səra 'yi bwadzə əni ar kəra hyi anə Tayitusu tsu jiri nga nyi patəu.

¹⁵ Tayitusu a vər yiwu hyi gagadaü, ar cakar cakau kalar pəcira ji dəngari ənggəra hyi bəlari ndər nyi. Hya dləwuri nyi ənga hudə pathləu wu gənggər nyi səli.

¹⁶ A'yi yi ənga hudə pipida arya a'yi yi ənga papalkur kər kəra nyinyau wu hyi.

8

Tsəm Sə Nə Daḃə Dzə Njir Nu

¹ Kabangəkau, wazha ama 'yu yiwu hya sənbiya səra mayiwakur Hyal a vər məl wu pama daḃə dzə njir nu paməpamə kəra wu Masidoniya.

² Wu madiya 6wa6watə kəra nda a gwa, a'yi nda ənga huda pipida kəra təkəri ndə uya tsi papahau aga lər sau wu nggya dādali nda.

³ A lər yi ənga liya yau, ndə ləri lər sər nda tsa'a aga dənamar nda, zada ma ja ndiya sərə ara nda, ndə ləri ənga yiwur nda.

⁴ Nanda ənga kərnda nga vər kədi 'ya gagaɗau aga 'ya jigəwa nda wu pama njir lə sə ləlau anə nji cici gə Hyal.

⁵ Sərə ndə ləri ba ji ndiya sərə 'yu nggani ndu ləri, arya tanggərma ndə lər kərnda anə Thlagəu ənga anə 'ya wu yiwukur huda Hyal, kadivira ndə dzəgwa lə sə lələr nda.

⁶ Arya kau, kə 'yi dzəgwa kədi Tayitusu aga ja dumwa ənga dləwu lər sər hyi, mara naja ngə dzəguya, ba'a shili ar kuɗiya lər sər hyi.

⁷ Ənggər kəra hyi a ɗar a dumwa ənga məl kalar sau, sə ənggər mbərsa, ənga ndər, ənga sən sau, ənga cim məl sə mənəhəu, ənga ca yiwukur anə 'ya, ta'yi hya ɗa a dumwa ənga lə sə ləlau.

⁸ A'yi ca nga yu ca hyi a gwa ənga hathlə mai, ama yu yiwu ya dzəgabiya jirkura yiwur hyi kəra hyu ca lagur gəlabiya nyi lagur yiwukur lə sə nə alenyi nji.

⁹ Arya hyu səni mayiwakur nə Thlagər mən Yesu Kərsiti, alaga kə ndər bərba nga ja, ama arya hyi kə ji ɗa ndə dādali, aga nahyi kəra nji dādali hya ɗa njir gənna lagur dādali kur nyi.

¹⁰ Kəja sawara ɗa kəra ndiya anə hyi patəu, wu najaka sau. Hunau, nahyi ngə njira dzəguya lə sə nə tanggərma, a'yi lər sə waci mai, ama a'yi hyi ənga ɗəfu lə sau.

¹¹ Kabəngəkau, hya duya thlər kəra hyau, aga ɗəfu cim nə mələ nyi kau, ja shili tsa'a ənga cim duya nyi, ənggər kəra dənamar hyi mbari.

¹² Ma ɗəfu lər sə a'yi ara hyi, Hyal wu nda dləwuri lər sər hyi. Arya lər sə a kyaga ɗa tsa'a ənga sərə ara gau, a'yi sərə gərə ara gə mai.

¹³ A'yi 'yu yiwu 'ya fənggər hyi sə tədəbəu ba 'ya dləwana alenyi nji nda tsar yambəɗə mai, ama nda ɗa kakaləu.

¹⁴ Ar pəci kə əshina, gangəkur sər hyu nda dləwar nda wu ghar nda, abangə tsu gangəkur sər nda wu nda dləwari hyi wu ghar hyi. Aga kalar sə a ma'yi kakaləu.

¹⁵ Ənggər kəra ndər Hyal kəra tsətsəfə nana, “Naja ndəra tsəmiya gangəu wu ɗa gangə gagaɗə anə nyi mai, naja ndəra tsəmiya kushu tsu a'yi wu təwa gagaɗə anə nyi mai.”

Tayitusu Ənga Alenyi Nji Ma'yi A Vu Kwaranthli

¹⁶ Usaku anə Hyal arya ji fuwa wu ɗəfwa Tayitusu aga ja dləwari hyi ənggər kəra ya vər yiwu ya məl.

¹⁷ Tayitusu a'yi dləwənggəri ənga kədir 'ya aga ja shili waci mai, ama ji dləwənggəri ənga caguli, yiwu huda ja nga ju yiwu ja shili.

¹⁸ Kəja 'yu səwa zamə kə ənga ja, naja kəra fiya thləmə wu ɗaɗə dzə njir nu pamə paməu arya tətəl na ndəshigu məsahə kəra ju məl.

¹⁹ A'yi najakə waci mai ama ɗaɗə dzə njir nu paməpamə ngə cadəbiya nyi aga ja ləbiya 'ya ənggərə 'yu hə sə lələ kəra 'yi tsəmiya. Lər sə kəra 'yu lau aga lə kadakadarkur anə Thlagəu, aga ca anə Thlagəu ənggərə 'ya ənga ɗəfu mənəhəu aga dləwa nji.

²⁰ Ya vər hwi a sara nja vazəya 'ya ar kəra lagura 'yu təkə lə sə lələ kəra nji ləri gangəu.

²¹ Yiwur 'ya ca ngə aga 'ya məl sərə tsa'a, a'yi sərə tsa'a wu mwar Thlagə waci mai ama patə əkkə'yi wu mwar nji.

²² Kəja 'ya səwa daḅə ənga nda zamər mən kərə 'yi dzəgabiya nyi lagu paməpamə gangəu kərə 'yi thləwa nyi ənga jiri abər dəfu a miya ta ja wu kalar sau aga thlər Hyal, naja tsu a nər ja dzau arya papalkur kər nyi wu hyi.

²³ Tayitusu nənyi bazhi məl thlər də ngau wu pama hyi, abangə tsu, aleniyi wazha ama kərə a vər məl thlər əkkə'yi ja kau, nərnda ar viya daḅə dzə njir nu paməpamə nga nda aga ja shili ənga kadakadarkur anə Kərsiti.

²⁴ Agabangau, hya canə nyi yiwudzər hyi anə nji kau ənga sərə də 'yu ḅwadzə wu hyi, aga daḅə dzə njir nu pampam kau, nda lari.

9

Dləwa Dzau Anə Njir Nu

¹ A'yi mbari ya ḅəra dəngar hyi ar kərə dləwa dzə nji cici gə Hyal mai.

² Ara wu səni yi ənggəra hya vər yiwu dləwa nji ənga caguli, kərə təkəri ma, yu ḅwadzə ənga hyi anə njir Masidoniya. Ya vər na anə nda abər mbar hunau ba'anə shili ar kabangəkau, nahyi njir Akaya nga vər yiwu hya lər sau. Hudə hamər hyi a tsəkur badəgala nji aga nda məl sau.

³ Kəja tsu yu səwa hyi wazha ama kau, a dəgya hyi aga ḅwadzər 'ya ənga hyi wu thlər kau a sara də sə kurthləu. Wu yiwu yi aga hya nggya ənga ḅabathlə dzau, ənggər kərə yi saya na hyu nda də ta.

⁴ Ma yi shili əkkə'yi njir Masidoniya, ma ndə sa thləwa hyi papatagəu, yu nda gu səli arya fal kərə ya vər fal hyi anə nda, a'yi kəl nayi ngə gu səli kə waci mai ama patə əkkə'yi hyi.

⁵ Agabangau, tsam də a mbari ya kədi wazha ama aga nda nda tular hyi kwatahəu ənga nda nda duya pabər sə ar kərə lə sə lələ kərə hyi saya məliya alkawal ta. Aga ja də lər sə ngau ənga dəfu pathləu a'yi lər sə kərə ənga caca nyi mai.

Lər Sə Ənga Hudə Pathləu

⁶ Hya dəngari ja, kalar ndəra thləkana culi kushu, ju nda gəm sə zəzəwa kushu. Ama ndəra thləkana culi gangəu, ju nda gəm sə zəzəwa gangəu.

⁷ Kalar ndə ja ləri tsa'a aga sərə dəfuwa ja nə nyi, arya Hyal a vər yiwu ndər lə sau ənga dəfu pathləu.

⁸ Hyal wu sən fənggər hyi mayiwakur nyi gagadau wu kalar sau, aga wu kalar pəci, hyu nda uya sərə hyu yiwu patəu, ənga aga hya nyabiya dzau ənga məl kalar thlər mənəhəu.

⁹ Ənggəra nji tsəfəri abər,
 “Ju sən lə sə lələ nyi anə patər njir gha ənga tsi papahau,
 tsapəkər nyi a nggyari ba'anuwa.”

¹⁰ Hyal ndəra wu lə culi anə ndər thləka, naja ngu lə sər səm anə ndər səm. Abangə tsu, Hyal wu lər hyi culi nə thləka ar kər ar kər ba valər hyi a nyabiya dzau ənga ba ja nyabiya hyi ənga fa'a sə zəzəwa nə tsapəkər.

¹¹ Hyu nda də njir gənna wu kalar lagu, aga hya də njir lər sə ənga tsi papahau wu kalar pəci. Lagur 'ya tsu, lər sə tsi papahər hyu nda shili ənga usaku anə Hyal.

¹² Lər sə kau, a'yi kəl dləwa nji cici gə Thlagəu nga ju məl waci mai, ama ətsu wu shili ənga madiya usaku anə Hyal wu lagu pampaməu.

¹³ Arya lagu lə sər hyi, nga hyi cabiya kərhyi nji gə Hyal. Agabangau, nju nda gənggər nyi səli anə Hyal ara ənggəra hyi bəlar ndər Hyal, ənga sərə hyu nana ar kəra ndəshigu nə Kərsiti, ənga lə sər hyi anə nda ənga anə kalar nji ənga tsi papahau.

¹⁴ Wu kədi Hyalər nda anə hyi, ndu nda dəngər hyi wu dəfuwa nda, aya madiya madiya mayiwakur nə Hyal kəra ji cabiya hyi.

¹⁵ Usaku anə Hyal aya lə sə lələ kəra ji ləri kəra nji gərə sən dəgabiya.

10

Bulusu Walbiya Kərny Arya Thlər Nyi

¹ Lagur ki'wakur ənga səsə'wu sə nə Kərsiti, nayi Bulusu ənga kərda, ndəra nju ngga “Ndə səsəli,” ma yu wu mwar hyi, ama “Ndə u'ul li” ma a'yi yi a mwar hyi mai.

² Ya vər kədi hyi, ar pəcira yi shili, a'yi mbari abər kəl yi sa uləna hyi li ənggər kəra yi nggani ya məl anə alenyi nji mai, njira wu nggani abər 'ya vər nggya ənggər kəra njir duniya wu yiwu.

³ Alaga kə mənə vər nggya wu duniya, par mən a'yi ənggər kəra njir duniya vər məl mai.

⁴ Balmir mən a'yi ənggər nə njir duniya mai. Ama pamə nga nda, a'yi nda ənga dənəma nə Hyal kəra wu dlana patər dənəma nə təlkur nə dawa.

⁵ Mən wu wushina kalar sərə wu kəpəl ənga kalar dənga bwaḃwadzə kəra wu kar sənbiya sə ar kəra Hyal. Ba mənə dzəgwa mbiya kalar dənga aga ja shili ənga bəlar ndər Kərsiti.

⁶ A'yi 'ya a yi ta'yau, aga 'ya nə nyi bwaḃwatəu anə kalar ndəra vər bəlna ndər Hyal, ma bəlar ndər Hyalər hyi a nyabiyar dzau.

⁷ Hya tsam sərə liya hyu lari! Ma ndəra ənga papalkur kər na abər nə Kərsiti nga ja, ja tsambiya mənəhəu abər na'ya tsu ma nə Kərsiti nga 'ya.

⁸ Ma da 'yi fər zər ḃwadzau ənga dənəma təlkur kəra Thlagə nə 'ya, sə a'yi kəra wu shili ənga sə səsəli anə da a gwa mai. Arya dənəma təlkur kəra ji nə da kau aga hər hyi nga nyi a mwara dla hyi.

⁹ A'yi yu yiwu ya gərəhəya hyi ənga cama tsətsəfə da 'yar mai.

¹⁰ Arya alenyi nju na, “Cama tsətsəfə'yar nə Bulusu kau, kwakwadəu ənga dzadzau nga nda, ama ma a'yi ja ənga kərny a'yi ja ndə kwakwadə mai, ənga ndər nyi tsu a'yi ar viya vanyi sə mai.”

¹¹ Culi nji kə a kyaga sənə abər pampamkur a'yi wu pama sərə 'yi tsəfəya ma a'yi 'ya mai, ənga sərə 'yu məl ma 'ya 'yi.

¹² Na'ya sən gəla ənga jiga kər'ya ənga njira hər kərnda ar viya vanyi sə mai. Njira tsu, nda a vər gəla kərnda ənga kərnda, ənga ndu təkə kərnda ənga kərnda, nanda a'yi nji hahangə mai.

¹³ Na'ya a'yi wu nda ḃwadzə a ndiya sərə 'ya kyaga da mai, ənga a'yi 'yu piyari ḃwadzər 'ya a tərabiya a biya banga vi kəra Hyal fiya anə 'ya mai, vi kəra ji fiya patə əkkə'yi anə hyi.

¹⁴ Nahyi ənga kərhyi ma ar viya vira Hyal nə 'ya nga hyi aga ya məl thlər a gwa, ca ngə sərə da na'yi ma'yi a biya banga fa ənga culi mai ar pəcira 'yi shili ənga ndəshigu nə Kərsiti anə hyi.

¹⁵ ḃwadzər 'ya a'yi a ndiya sərə tsatsa'a mai ənga a'yi sərə tsəkwar thlər alenyi nji mai. Ama cimər 'ya ca ngə mbərsar hyi a dumwa ənga hau, abangə tsu thlərər 'ya wu pama hyi, a dumwa ənga cakau gagadau.

¹⁶ Aga 'ya daḡaga tətəlna ndəshigu a ndu 'yi'yir məlmə kəra a biya banga hyi. Ama a'yi yu yiwu 'ya ḡwadzə ənga səra alenyi nji məlna wu 'yi'yir nda mai.

¹⁷ Ama “Bəgə njira wu ḡwadzau nda ḡwadzau wu Thlagəu.”

¹⁸ Ara a'yi ndəra wu fal kərn̄yi ngə Thlagəu wu dləwunggəri əni mai, ama ndəra Thlagəu ənga kərn̄yi ngu fal nyi.

11

Bulusu Ənga Cama Səsə Nə Fati

¹ Yu cim hya mbiya dəfu ənga zər dzakur da. Alaga kau, a'yi hya vər məl kau.

² Ya vər da shishi arya hyi culi shishikur nə Hyal. A mbabiya hyir yi alkawal nə hə dzau, nə hə sal zəməu, naja ngə Kərsiti. Aga ya sa nər hyi nyi ar viya zəkəwamalaḡ kəra cicau.

³ Ama hivər da ca ngə ja sara da ənggər kəra pabə ənga tsətsəlkur nyi nggutana Hawawu a gu fa wu ta, ja sara bəlana dəngar hyi ara lər kərhyi nyinyau ənga cicau anə Kərsiti.

⁴ Ara ma vanyi ndə shili ji sa nar hyi ndər ar kəra vanyi Yesu pamə a mwara Yesu kəra 'yi nar hyi kau, alaga hyi dləwuri vanyi mambəl a mwara kəra hyi dləwuri kau, ənga alaga vanyi ndəshigu pamə a mwara kəra hyi dləwuri kau, ba hyi dləwunggəri ənga nda kusakusa, ama a'yi a ki abangə mai.

⁵ Nayi a'yi nggani abər njira nju ngga ənga “cama səsə nggunggurəm'yar” a ndiya da ənga vanyi sə mai.

⁶ Tara a'yi nji hwathliya da wu lagur sən ndər mai, ama wu səni yi sau. A cabiya hyir 'ya sə'yar kə ar babal wu kalar lagu.

⁷ A dər yi ndər bikə ma yi həya kər aga ya hya'ana hyi lagur tətəlna hyi ndəshigu nə Hyal kə kurthlə ya?

⁸ A dər ənggər yi mbəliya sə ara alenyi daḡə dzə njir nu pampam ma ndə lə sə ləlau, aga ya dzəgwa məl thlər əni anə hyi.

⁹ Ar pəcira yi ənga hyi yu ghar sau, ama nayi a'yi fənggər hyi ghar sə da ar kəra hyi mai, ara wazha ama kəra shili sara wu Masidoniya ngə nə da kalar səra yu yiwu wu ghar sə da. Ar pəci ta nayi fənggər hyi ghar sə da mai, abangə nga yu dumwa ənga məl.

¹⁰ Ənggər kəra jirkur nə Kərsiti a'yi wu yau, ndə a'yi wu 'yi'yir Akaya kəra wu sən kar da ara ḡwadzə da kə mai.

¹¹ Mi ngə da yu na abanga? Ara nayi a'yi wu yiwu hyi mai ya? Hyal wu səni abər yu yiwu hyi.

¹² Ama yu ḡəra dumwa ənga məl səra ya vər məl aga ya kar “cama səsə nggunggurəm'yar” ara ḡwadzə abər thlər kəra nda vər məl kakal ənga nər 'ya.

¹³ Ama culi nji kau, cama səsə fəfati nga nda, njir ngguta vi, njira wu fiya kərnda ənggər cama səsə nə Kərsiti.

¹⁴ A'yi sə dədəgər mai, alaga Shatan ənga kərn̄yi a fiyar ja kərn̄yi ənggər waladi nə mbəmbəl.

¹⁵ Agabangau, a'yi sə dədəgər ngə ma njir məl thlər anə nyi shabiya kərnda aga njir məl thlər nə tsapəkər mai. Ama wu jomə ndəl ndu nda dləwuri səra ts'a aga thlərər nda.

Bulusu ḡwadzə Ənga ḡwaḡwatə Nyi

¹⁶ Ya ḡəra nar hyi, ndə a sara fə da aga ndə dza mai. Ama ma hyi lar da ənggər dza, ya, ta'yi hya həri da abangau, aga ya uya lagur zər ḡwadzau.

¹⁷ Wu 6wadzə da ar kəra kərda, a'yi ya vər ndər ənggər Thlagə nga vər ndər mai, ama ənggər ndə dza.

¹⁸ Ta da nji gangə a vər 6wadzər nda ənggər kəra njir duniya, ta'yi nayi tsu ya 6wadzau.

¹⁹ Nahyi ənga caguli nga hya vər nggya ənga nji dza, aya nji hahangə nga hyi.

²⁰ Ənga jiri tsu, hyu sən nggya ənga njira wu fuwa hyi wu mafakur, ənga alaga njir shishi6ə hyi, ənga alaga njir diya hyi, ənga alaga njir ca gaukur anə hyi, ənga alaga njir dəgə hyi wu bama hyi.

²¹ A dərī sə səsi anə da ya hənggəri abər aya kukufəkurər 'ya ngə da na'yi məliya sə'yar kə mai.

Ama ma vanyi ndə cabiya salkur, ba ji 6wadzau ənga vanyi sau, nayi ma yu məliya abangə tsu. Ənggau, yu ndər ənggər ndə dza.

²² Ma nanda njir İbrani, nayi ma abangau. Ma nanda njir İzirayila, nayi ma abangau. Ma nanda culi İbrahimu, nayi ma abangə tsu.

²³ Ma nanda njir məl thlər Kərsiti, nayi nga ndiya nda patəu. (Ya vər ndər kau ənggər ndər thləkau.) A mələr yi thlər a ndiya nda patəu, a fuwa dər nji wu fursəna aga gangəu, a dləwuri yi dəgə ənga wuda aga gangəu, ənga a gwar yi wu miya tau ar kər ar kər.

²⁴ Ağa təfu ngə njir Yahudiya dəgə da ənga wuda makər kumunyi apə ədlau.

²⁵ Ağa makər nga nji dəgə da ənga wuda liyangə. Nji vavaka da nə tsa ənga tsəka aga zəməu. Ağa makər ngə kwambwal mbuya dzə ənga yau. Yi həna vu'yi ənga pəci a gwar tsadau, kadivira nji kətiya da.

²⁶ Wu 6ə6ə da patəu, a bər yi ənga asar pampaməu a gwar dəl, ənga yi tədau wu tsa njir dalağı. A lar yi asar wu tsa njir Yahudiya zamə da 'yar, ənga njira a'yi njir Yahudiya mai. A nyir yi ənga gu asar wu huda məlmau, ənga miya tagəu, ənga tsu a nyir yi ənga gu asar a gwar tsadau, ba ətsu a nyir yi ənga gu asar wu tsa wazha ama nə fəfati.

²⁷ A mələr yi thlər gagađau wu 6wa6watə gagađau, ənga a nyir yi ənga pida lili'u. A nggyar yi ənga wu6au ba hili nə pəci gangəu, ənga a nggyar yi nə pəci gangə gəra səm sər səm. A nggyar yi turusu, ənga a nggyar yi ar yambadəu.

²⁸ A biya banga kalar sau, wu kalar pəci a'yi yi ənga dəfu tədə6əu, aga ya sən da6ər kəra da6ə njir nu papatəu.

²⁹ Ma ndə a'yi ənga tətəwakur, nayi ma yu nggar tətəwakur nyi kau. Ma vanyi ndə məliya bikau, ba ja fuwa da wu ndzə hudə gagađau.

³⁰ Ma a dərī kəl yi 6wadzau, ba ya 6wadzə ənga tətəwakur da.

³¹ Hyal ənga dya Thlagər mən Yesu Kərsiti, ndəra anə nyi ngə fal ba'anuwa, wu səni abər a'yi fəti nga yu thla mai.

³² Ar pəcira yi wu Damasəkasu, ar pəcir təlkur Aristasu ngə gwamna dana miya gwar məlmau aga nja mbar da.

³³ Ama kə bazhi da 'yar həya da a gya wu tsəla lagu liya mahwal nə məlmau aga ya mbəlbiya dzə wu tsa ja.

12

Səra Yesu Canə Nyi Anə Bulusu

Wu Mətakər

¹ Kəl ya dumwa ənga 6wadzə alaga kə sə a'yi nju uya a gwa mai kau. Kabangəkau, yu dumwa ənga ndər ar kəra sən zəgəu ənga mətakər kəra yi uya sara ara Thlagəu.

² Yu səni vanyi ndə a'yi wu Kərsiti nji saya hər nyi a dəməlmə nə makəru wu fa kumo apə fodə kəra tərabiya kau. Tara wu kumər dzau ənga tara wu mambəl, nayi wu sən mai, ama kəl Hyal ngu səni.

³ Ənga yu sən ndə kau, tara wu kumər dzau ənga tara wu mambəl, nayi wu sən mai, ama Hyal wu səni,

⁴ Nji hər nyi a dəməlməu. A dənə ji nggari sərə nji gərə sən dəgabiya ənga miya, sərə a'yi nji piyari nyi anə ndə ja nana mai.

⁵ Yu sən bwadzə arya culi ndə ənggər kau, ama a'yi arya kərda mai, ama kəl arya tətəwakur da.

⁶ Ma sən da yu bwadzau, a'yi wu sən məliya da ya da ndə dza mai, arya yu nda na sərə jijiri. Ama ba yi piyari bwadzau, ara nayi yu yiwu nja hər da a ndiya sərə ya aga nyi mai, lagur sərə yu na ənga sərə yu məl.

⁷ Ara ya sara da ndər bwadzau, arya gangəkura mətəkər kəra yi uya, ba nji fuwa da shiləgə wu dzau, kəra da ənggər shikədi. Naja cama shatan ngau, aga ja nə da bwaəwatəu, a sara ya da ndər bwadzau.

⁸ Aga makər ya vər kədi Hyal aga ja həna da shikədi kau.

⁹ Ama ba ji na anə da, abər, “Mayiwakur da a citə ngə ri, ara dənəma da wu nyabiya dzə wu tətəwakur ngau.” Agabangau, yu bəra cakəri bwadzau wu tətəwakur da ənga caguli aga dənəma Kərsiti a nggya wu yau.

¹⁰ Ca ngə sərə da wu Kərsiti yu caguli ənga tətəwakur da, ənga ma nju nggəl da ənga ma yi wu bwaəwatəu ba ənga wu nggyabiya dzadzau. Arya ma yu tətəwakur ba ya da ənga dənəma.

Səra Bwanə Nyi Kər Anə Bulusu Ar Kəra Njir Nu Wu Kwaranthli

¹¹ A dər yi ndə dza, ama nahyi ngə məliya da yi da abangau. Nahyi ngə tsa'a aga faliya da. Alaga kə nayi a'yi ar viya vanyi sə mai, a'yi da abər “cama səsə nggunggurum” nər hyi 'yar kau, a ndiya da mai.

¹² Hyal a cabiyari abər nayi cama səsə jijiri nga yau, lagur mətəsam ənga sə dədəgər kəra yi məlna wu pama hyi, wu mba dəfu da.

¹³ Lagu mani nga yi cabiya abər nahyi a'yi kakal ənga alenyi da bə dzə njir nu maya? Əndəga ara yi nggəl ara dləwu dləwa dzə ara hyi ya? Ya, ba hya təfəbiya da najaka bikau.

¹⁴ A pabər yi dzə aga ya nda tular hyi nə makər kura nyi, ama nayu yiwu ya nda da kar tədəbəu anə hyi mai. A'yi sər hyi nga yu yiwu mai, ama nahyi ənga kərhyi. Arya a'yi da tsa'a wazha nga hə tədəbəkur nə njir ya mai, ama njir ya nga hə tədəbəkur nə wazha.

¹⁵ Abangau, ənga hudə pipida nga yu tsiya sərə ara yau, da bə ənga kərda aga ya dləwar hyi. Ma yu ca yiwukur anə hyi gaga dāu, ba hya dzəgwa gənna yiwukurər hyi anə da ya?

¹⁶ Hyu dləwunggəri abər nayi saya da kar tədəbə anə hyi mai. Ama vanyi ndu sən na abər yi nggutana hyi, ba ənga yi səmku hyi ənga fati.

¹⁷ Hyu nggani yi səmku hyi lagur njira yi səwa hyi kə ya?

¹⁸ Yi kədi Tayitusu aga ja ma'yi a ndəra hyi, ənga yi səwa vanyi zamər mən ənga ja. Hyu nggani abər Tayitusu səmku hyi ya? A'yi 'yi məl thlər wu mambəl zəmə ənga 'yi nu lagu zəmə ənga ja wa?

¹⁹ Əndəga hyu nggani abər 'yu kətə kər'ya ar kəra sərə 'yu məl wu mwar hyi ya? Hyal ngə sakidar 'ya abər 'ya vər thla jiri wu Kərsiti. Patər sərə 'yu məl, sər cakə hyi ngə bazhir 'wa da 'yar.

²⁰ Ara hivər də ya sara tini thləwa hyi ənggər kəra yu yiwu, ənga nahyi ma hya sara tini thləwa də ənggər kəra hyu yiwu hya lari də. Hivər də ca ngə ya sara shili ya sa thləwa nju pa, ənga ca shishikur, ənga kwakwadə dəfu, ənga yiwu kər, ənga ndza thləmə, ənga na ndau, ənga ɓwadzau, ba ənga gwazhi vi.

²¹ Yu hivər ara ma yi ɓəra sha shili, ba Hyal a sa fuwa də wu səli wu mwar hyi. Yu hivər a sara huda ya sa ndzau ma yi sa lar badəgala hyi, tsu hyi wu nggya nə bikau ənggər nə dədəmə ta, tsu hyi gəra tubi, njir məl sə gəra kyau ənga njir məl səsukur, ənga njir suna nə shi'wau kəra ndə fuwa kərnda a gwa.

13

Kughi Nə Bulusu Nə Jomə Ndəl

¹ Najakə ngə shili də a sa tula hyi nə makərkura nyi. “Kalar ndər ja də tsa'a, ma ji biya sara wu miya sakida məthləu alaga makəru.”

² Ar pəcira yi shili nə məthləkura nyi, a saya tədar yi himiya njir məl bikau ənga alenyi nji aga nda piyari məl bikau. Kabangəkau, yu ɓəra tədar himiya hyi alaga kə nayi a'yi yi ənga hyi kə mai. Ar pəcira yi ɓəra sha shili ənga kərda nayi wu sa hyi njir bikə mai.

³ Ta dəri hyu yiwu hya uya sakida kəra cabiya abər Kərsiti nga vər ndər lagu də. Ya, kəja sakida, a'yi ja tətəwa lagur məl thlər ənga hyi mai, ama a'yi ja ənga dənama wu pama hyi.

⁴ Aga nja nggya ənga sənbiya abər, nji dlakəya nyi arya kukufəkur nyi, alaga abangau, a'yi ja ənga pi wu dənamar Hyal. Agabangə tsu, alaga kə mən kukufu wu ja kau, ama lagu dənama Hyal a'yi mən ənga pi ənga ja aga thlər kəra 'ya vər məl wu hyi.

⁵ Hya tsambiya kərhyi mənəhəu tara tsu hyi wu mbərsa. Hya dumwa ənga dzəbiya dzau. A'yi hyu səni abər Kərsiti Yesu a vər nggya wu hyi wa? Ma nahyi a'yi wu səni abangə mai, a cabiyari abər a dlar hyi wu dzəbiya dzə kau.

⁶ Ənga cim də abər hyu nda sənbiya abər a səmkur 'ya najaka dzau.

⁷ Ama 'ya vər kədi Hyal a sara hya məliya sərə a'yi tsatsa'a mai. A'yi aga nja lari abər a səmkur 'ya dzə kə mai, ama aga hya də njir məl sərə tsatsa'a, alaga kə nju nda nggani abər dladla nga 'ya.

⁸ Ara 'yu nda nu sərə jijiri, a'yi 'yu ɓəra məl sərə dawa ənga ja mai.

⁹ Caguli nga 'yu caguli wu kukufəkur 'ya, ənga nahyi a'yi hyi ənga dənama. Kədi Hyalər 'ya ca ngə hya də njira nyabiya dzau.

¹⁰ Ca ngə sərə də yi tsəfəya hyi najaka cama tsətsəfau ar pəcira a'yi yi əkkə'yi hyi mai, aga ma yi shili, ya sara sa ndər ənga tsa anə hyi, ara dənama nə təlkur kəra Thlagə nə də nə hər ngau, a'yi aga ya dlana hyi mai.

Usadzə Nə Jomə Ndəl

¹¹ Wu yukuda sə patəu, wazha ama, kəl vanyi pəci. Hya gal nyabiya dzau, ənga hya nggar kədi də, ənga hya dləwunggəri ənga kərhyi, ənga hya nggya jaməu. Lagu kə ngə Hyal ndər yiwudzau ənga nggya jaməu, ju nggya əkkə'yi hyi.

¹² Hya usar dzau ənga bərpə dzau nə yiwukur kəra cicau

¹³ Nji cici gə Hyal patə nda vər usa hyi.

¹⁴ Bəgə mayiwakur nə Thlagəu Yesu Kərsiti, ənga yiwukur Hyal, ənga daḃə dzə nə Mambəl Cicau, ja nggya ənga hyi patəu. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Anə Njir Galatiya

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfau sara ara Bulusu, cama səsə nə Yesu. A'yi nji ənga alaga ndə ngə sə da mai. Ama Yesu Kərsiti ənga Hyal Tada ngə sə da, ndəra hya'ana nyi sara vir tau.

² Na'ya ənga patəkura wazha ama kəra ənga yau, nga vər sə cama kau, anə patəkura njir nu, njira wu Galatiya.

³ Mayiwakur ənga hüdə pərtəu sara ara Dərmən Hyal ənga Yesu Kərsiti nda nggya ənga hyi.

⁴ Yesu Kərsiti lər kənyi arya bikər mən, aga ja mbədana mən sara ara nggyabiya dəmwə'yi kau, ənggəra Hyalər mən wu yiwu.

⁵ Bəgə kadakadarkur a nggya nə nyi ba'anuwa. Amina.

Vanyi Ndəshigu Paməu A'yi Mai

⁶ Səra hya vər məl kau a dəri sər hivər gagađau anə da. Wu pəci kushu ənggər kau, kəja hya piyar nu ndəra nggar hyi lagu mayiwakur Kərsiti, ka təkəri hyi nu vanyi ndəshigu mafəliyangəu.

⁷ Ya, vanyi ndəshigu pamə a'yi mai. Yi nar hyi abangau, ara alenyi nju hya hangəkala hyi, ndu nərdzə aga nda bəlana jirkur nə ndəshigu nə Kərsiti.

⁸ Ama yu na anə hyi, ma vanyi ndə a'yi wu pama 'ya kəra wu shili ənga vanyi ndəshigu pamə a mwara kəra 'yi nə hyi kau, alaga waladi kəra sara dəməlmə ngau, bəgə nda nyi a da ndə shishi'wau!

⁹ Ənggər kəra 'yi nar hyi tsu kadəu, yu bəra nar hyi abangə tsu, abər kalar ndəra bəra nar hyi vanyi ndəshigu pamə a mwara kəra hyi dləwuri kau, bəgə ja da ndə shishi'wau!

¹⁰ Hyu nggani yu gal dləwu dzau ara nji əndəga ara Hyal ya? Əndəga yu gal aga nja fal da ya? Awau! Maja huda nji nga yu yiwu ya pina, nayi da ndər məl thlər Kərsiti mai.

Ənggəra Bulusu Da Cama Səsau

¹¹ Wazha ama, yu yiwu hya səni abər ndəshigu kəra yi tətəlna anə hyi kau, a'yi sara ara ndə nga nyi mai.

¹² Nayi dləwuri sara ara ndə mai. Ənga ətsu a'yi ndə ngə highiḃə anə da mai. Yesu Kərsiti ənga kənyi ngə cabiya da.

¹³ A nggari hyi culi nggyabiya da kəra dədəməu, wu sər nu nə njir Yahudiya, ənggəra yi nə nyi bwaḃwatə gagaḃ anə njir nu Hyal ənga jirkur. Kəra təkəri yu yiwu aga ya tətəlna kəra njir nuwur nda.

¹⁴ Nahyi tsu, a sənər hyi ənggəra yi nu səra njir Yahudiya wu nu. Yu ndiya badəgala njir Yahudiya njira 'yi hə wu nu sər ciji ənga nda ənga dəfu hamu.

¹⁵ Ama Hyal wu mayiwakur nyi, ji cadəbiya da kadivira nji ya da. Ənga ətsu ji ngga da, ba ji

¹⁶ pahəna liya yau aga ya lari Zər nyi. Ənga aga ya tətəlna ndəshigu məsahəu anə njira a'yi njir Yahudiya mai. Ar pəci ta, nayi gal səmana ara ndə mai,

¹⁷ ənga tsu nayi ma'yi a vu Urshalima a vu gya njira da cama səsə a mwara yi mai. Ənggəra ba yi ma'yi a ndar 'yi'yir njir Arabiya, ənggau ba yi sha shili wu məlmə Damasəkasu.

¹⁸ Kəl ayukudə fa makəru, ba yi ma'yi a vu Urshalima aga ya vuwa lari Kefasu, naja ngə Simanu Biturusu. Ətsu kə yi məliya pida kumou apə təfu nga ja.

¹⁹ Ar pəci ta, nayi lari alaga ndə zəmə wu pama cama səsə mai, kəl Yakubu zamiya Thlagəu.

²⁰ Ənga jiri yu nar hyi wu mwar Hyal, sərə ya vər tsəfau anə hyi kau, a'yi fati mai.

²¹ Ayukudə tsu, kə yi ma'yi a ndar 'yi'yir Səriya, ənga 'yi'yir Silisiya.

²² Ama ar pəci ta, njir nu Kərsiti kərə a'yi wu 'yi'yir Yahudi, nandə wu sən də bama ənga bama kwatahə mai.

²³ Nanda tsu a nggar nda, nji na, "Ndəra dədəmə ji lər ɔwaɔwatə anə 'ya, kabangəkau, kəja ju na ndər mbərsa ar kərə ndər kərə dədəmə ju dza!"

²⁴ Kə ndə fal Hyal arya sərə ji məl lagu də.

2

Alenyi Cama Səsau Hənggəri Ənga Bulusu

¹ Ayukudə fa kumou apə fədəu, yi bəra sha a vu Urshalima. Wu pəci kau, nayi ənga Barnbasu ngə ma'yi, ba tsu 'yi həri Tayitusu.

² Yi ma'yi a ndara nda ara Hyal ngə cabiya də wu mətəkər aga ya ma'yi. Ta yi nda, ba yi nda bə əkkə'yi alenyi njir tədəmwa nə njir nu Yesu, ba yi cabiya nda zhizhir nda ar kərə ndəshigu kərə yi tətəlna anə njira a'yi njir Yahudiya mai. Yi cabiya nda najaka sau, aga ya sənbiya abər nayi ənga nda a hənggər 'ya ar kərə thlər kau, ənga a sara nərdə də wu thlər kərə ya vər məl ənga kərə yi məlna a də sə kurthləu.

³ Alaga bazhi bə də Tayitusu kərə ndər Gərikə ngau, nji a'yi ciwa nyi aga nja thlana nyi pəlzha mai.

⁴ Ndər ar kərə thla pəlzha kə hya'ari sara ara njir nu nə fəfati kərə shili dədəwa. Ndə shili wu pama 'ya aga nda sa tsambiya nggyabiyar 'ya wu Kərsiti Yesu, aga nda bəra shabiya 'ya aga mafa.

⁵ Ama alaga kushu na'yi hənggəri ənga nda mai, arya 'yu yiwu 'ya tsərpər hyi jirkura ndəshigu kau.

⁶ Ama alaga njir tədəmwar nda, nandə cəkəri sə ar kərə sərə yi highibə kə mai, (wu dənga də alaga wa nga nda, patə lagu zəmə nga nda anə də, arya Hyal wu ca pampaməkər mai).

⁷ Nanda ənga kərnda tsu a lar nda ənggərə Hyal hənggəri ji nə də thlər tətəlna ndəshigu anə njira gərə a'yi njir Yahudiya mai, ənggər kərə ji nə nyi anə Biturusu thlər tətəlna ndəshigu anə njir Yahudiya.

⁸ Kəja Hyal kərə məl thlər lagur Biturusu aga məl thlər anə njir Yahudiya, naja tsu ngə məl thlər lagu də aga ya də cama səsau anə njira a'yi njir Yahudiya mai.

⁹ Ənggərə ndə lar ənggərə Hyal cabiya də mayiwakur nyi abangau, ba Yakubu, ənga Biturusu, ba Yahwana hənggəri ənga yau. Nanda kərə njir tədəmwa anə njir nu Yesu, ndə dləwər 'ya ənga Barnbasu ənga hudə zəməu. 'Yi hənggəri wu pama 'ya aga 'ya ma'yi a ndəgya njira a'yi njir Yahudiya mai, ənga nanda tsu nda ma'yi a ndəgya njir Yahudiya.

¹⁰ Kəl kə ndə dəngəri 'ya abər 'ya sara fəri ənga nji dədəli kərə wu pama nda mai. Alaga kə tsu kədəu ya vər cim ya məl abangau.

Bulusu Kughiya Biturusu

¹¹ Ar pæci kera Biturusu shili wu mælmæ Antakiya, kə yi kughiya nyi a du bama ja, arya sər mæla ja a'yi tsa'a mai.

¹² Tsu kadəu ju səm sər səm ənga njir nu Yesu njira a'yi njir Yahudiya mai. Ama ayukuda shilər njira Yakubu səwa a shili wu Antakiya, kə Biturusu tsana dzau, ji dā paməu. Ji mæl abangau arya ju hivər njira wu yiwu nja thlana nyi pəlzha anə njira a'yi njir Yahudiya mai.

¹³ Abangə ma alenyi njir Yahudiya njir nu Yesu mæl culi najaka ngguta vi ənggər nə Biturusu kau. Sər mæla nda kə tsu ma, ka bəlana hangəkala Barnabas.

¹⁴ Ama ta yi lari sər mæla nda a'yi wu nu jirkur nə ndəshigu mai, kə yi kughiya Biturusu wu mwar nji patəu, “Nagau, ndər Yahudiya ngau, ama kəja gu nggya ənggər njira a'yi njir Yahudiya mai. Nagə a'yi wu nggya ənggər njir Yahudiya mai. Aga mi nga gu ca njira a'yi njir Yahudiya mai, aga nda nu sər ciji nə Yahudiya ka?”

¹⁵ “Alaga kə namən njir Yahudiya ngau lagur ya, a'yi njira gəra njir Yahudiya njir bikə mai,

¹⁶ wu sən mən abər ndə a'yi a sən uya nggya tsapəu wu mwar Hyal lagur nu dladə mai, kəl ma ji mbərsa ənga Yesu Kərsiti. Agabangau, namən ma a lər mən kərmən anə Kərsiti Yesu, aga mənə dā nji tsapəu wu mwar Hyal lagur mbərsa ənga Kərsiti ama a'yi lagur nu dladə mai. Arya ndə a sən uya nggya tsapə wu mwar Hyal lagur nu dladə mai.

¹⁷ Ama ar pəcira mən wu yiwu mənə dā nji tsapəu wu mwar Hyal lagur mbərsa wu Kərsiti, ama ba nji thləwa mən ənga kərmən njir bikau. Kə a cabiyari abər Kərsiti wu tsətsəku aga nja mæl bika ya? Awau, alaga kushu!

¹⁸ “Ama ma yi bəra hər səra yi vakana tsu kadəu a cabiyari abər nayi ndər bəl dladə ngau.

¹⁹ Lagu nu dladəu, a dər yi tətəu anə dladəu, aga ya nggya nə Hyal.

²⁰ A dlakəya dər nji ənga Kərsiti. Kabangəkau, a'yi mbəmbədə nga nyi mai, ama Kərsiti ngu nggya wu yau. Najaka nggya kəra yu nggya wu kumər dzau, nggya nə mbərsa ənga Zər Hyal, ndəra yiwu dā ba ji tau arya yau.

²¹ Nayi wu piyari mayiwakur nə Hyal mai. Arya ma ndu sən uya nggya tsapə wu mwar Hyal lagur nu dladəu, ka cabiyari abər tər Kərsiti a dər sə kurthləu.”

3

Nu Dladəu Əndəga Mbərsa

¹ Nahyi njir Galatiya, thləkə wu tə hyi ya? Əndəga vanyi ndə gwadər kəra hyi ya? Kəja ar babal nga yi cabiya hyi Yesu Kərsiti ndəra tə ar wu dladlakau.

² Kabangəkau, yu yiwu ya yiwar hyi vanyi sau. Mambəl Hyal shida ar kəra hyi arya hyi nu dladə ya, əndəga ara hyi hənggəri ənga ndər kəra hyi nggari ya?

³ Kabangəkau, thləkə wu tə hyi ya? Kəja hyi dzəguya wu Mambəl, ama kəja hya bəra jamuya wu ndəndəkur!

⁴ Ya, culi bwaḅwatə paməpamə kə hyi səsə'wuri kau, a dər sə kurthlə ya? A'yi a kyau, abangə mai.

⁵ Hyu nggani Hyal nə hyi Mambəl nyi, ənga ju mæl sə dədəgur'yar wu pama hyi ara hyu nu dladə ya, əndəga ara hyi hənggəri ənga ndər Kərsiti kəra hyi nggar ya?

⁶ Tsamiya mə nggyar Ibrahimu ja. Nji tsəfəri abər, “Arya Ibrahimu mbərsa ənga Hyal, kə Hyal jigəwa nyi ar viya ndə tsapəu.”

⁷ Hya sənbiya abər njira hənggəri ənga Hyal, nanda ngə culi Ibrahimu.

⁸ Ləkakadē nē Hyal a nanari tsu kadəu, abər, Hyal wu nda məliya njira a'yi njir Yahudiya mai a uya nggya nē tsapəkur lagur mbərsa. Arya tsu kadəu, Hyal nar nyi anə Ibrahimu lagu ndəshigu, abər, “Lagu ngau, ngə patər 'yi'yi wu nda uya barka.”

⁹ Hyal fənggər nyi barka anə Ibrahimu arya mbərsa nyi, agabangə kalar ndəra mbərsa ənga Hyal, ju nda fənggər nda barka daḅə ənga Ibrahimu.

¹⁰ Kalar njira wu nggani abər nu dladə nē Musa ngu məliya tsapəu, a ḁar nda nji shishi'wau. Ara ndər Hyal kəra tsətsəfə nana, abər, “Kalar ndəra gəra nubiya patər səra tsətsəfau, wu Ləkakadē nē dladəu, a ḁar ja ndə shishi'wau.”

¹¹ Ar babal nga nyi, ndə a'yi a sən uya nggya tsapə wu mwar Hyal lagur nu dladə mai, arya tsətsəfə nga nyi abər, “Ndə tsapəu, wu uya mbədau lagur mbərsa.”

¹² Sər daḅəri nu dladəu ənga mbərsa a'yi mai. Ənggər kəra nji tsəfəri, “Kalar ndəra nubiya patər səra nji nana wu dladəu, ju mbədau laguwa nyi.”

¹³ Kərsiti a bəliya mən ri sara wu shi'wu nē dladəu. Arya tsətsəfə nga nyi abər, “Kalar ndəra nji dlakəya ar wu dladlakau, a ḁari ja shishi'wau.”

¹⁴ Kərsiti a bəliyar nji aga njira a'yi njir Yahudiya mai a uya barka nē Ibrahimu, aga mənə uya Mambəl kəra Hyal məliya alkawal lagur mbərsa.

Pampaməkura Dladəu Ənga Alkawal

¹⁵ Wazha ama, bəgə ya nar hyi karapə ar kəra səra hyi tsəliya. Ma alkawal kəra nji mbiya, nji fuwa tsi a gwa, ənga nji hənggəri ni, ndər sən pəlna ənga ja cakəri a'yi mai.

¹⁶ Agabangau, alkawal ngə Hyal məliya ənga Ibrahimu ba culi nyi. A'yi nji tsəfəri abər, “Culi nyi'yar mai,” kəra wu cabiya abər nji gangə ngau. Awau, ama ji na “Culi ngau,” kəra cabiya ndə zəmə ngau, ca ngə Kərsiti.

¹⁷ Səra yu na ca ngə, dladə kəra shili ayukudə fa gharu fodəu ənga makər kumou nyi nē alkawal, a sən məliya alkawal kəra Hyal mbiya wu pama ja ənga Ibrahimu ja ḁa sə kurthlə mai.

¹⁸ Maja abər nju uya barka kau, lagur nu dladəu, naji ḅəra ḁa lagur alkawal mai. Hyal nē nyi barka anə Ibrahimu lagur alkawal kau.

¹⁹ Ma abangə ja, aga mi ngə Dladə shila? Nji shili ənga Dladə aga ja cabiya mən bikər mən ar babal, kəl pəcira alkawal kəra wu shili lagu culi Ibrahimu kə nyabiya dzau. Dladəu, waladi'yar ngə shili ni, lagur ndər ta'yau wu pama Hyal ənga nji.

²⁰ Ndər ta'yi wu pama nji ənga Hyal, a sən ḁa ja ta'yi ar kəra ndə zəmə mai, ama Hyal zəmə nga ja.

Səra Dladə Cabiya

²¹ Dəm ya, dladə wu ḁa dawa ənga alkawal Hyal ya? Awau, alaga kushu! Arya maja abər dladə wu sən shili ənga pi, tsapəkur ma nju sən uya lagu dladəu.

²² Ama tsətsəfə nga nyi wu Ndər Hyal, abər, duniya patə mafa bikə nga nda. Səkə ḁa abangə aga səra nji hər alkawala nyi lagur mbərsa wu Yesu Kərsiti, nja ləri anə njira hənggəri.

²³ Divira mbərsa shili, dladəu, a mbiya mən ri wu fursəna, lagur biya a'yi mai, kəl lagur mbərsa ənga Yesu cabiya dzau.

²⁴ Nji fuwa mən wu tsa dladəu aga ja hər mənə ndəgya Kərsiti. Lagu kau, nga mən wu uya nggya tsapəu, wu mwar Hyal lagur mbərsa.

²⁵ Kabangəkə tsu, pəcir mbərsa a shiləri, tsu mən a'yi əgyakidə dladə mai.

Wazha Hyal

²⁶ Lagur mbærsa wu Kærsiti Yesu ngə patəkura hyi nggya wazha Hyal.

²⁷ Abangə tsu nahyi njira nji məliya hyi baβətizəma, a dər hyi nə Kærsiti, sər mələ hyi ja dā sər mələ Kærsiti.

²⁸ Agabangau, pampaməkur a'yi mai wu pama njira njir Yahudiya ənga njira a'yi njir Yahudiya mai. Ətsu njira mafa ənga kambər nji mai, ənga mala ənga sal. Patəkura hyi nji zəmə nga hyu Kærsiti Yesu.

²⁹ Ma tsu nə Kærsiti nga hyi, a dər hyi culi nə Ibrahimu, ətsu hyu nda dləwuri sər fa'a ki kəra Hyal məliya alkawala nyi.

4

¹ Səra yu na ca ngə, ar pəcira ndər fa'a ki ar viya zər ngau, a'yi ja pamə a mwa ara mafa mai, alaga kə naja ngə ənga ki kə papatəu.

² Əgya kida njira hə nyi ənga njira dənyi fuwa kar nyi wu tsa nda ba'anə shili ar pəcira dənyi fiya.

³ Abangə nga nyi tsu anə mən, ar pəci kəra mən tsu wazha divira Kærsiti cabiya dzau, namən ənggər mafa anə səra a vər səm təkur ar kəra duniya.

⁴ Ama wu pəci kəra Hyal pabəri nyabiya dzau, kə Hyal səwa Zər nyi. Ji shili lagu mala. Nji ya nyi əgyakida dənəma nə dlədu,

⁵ aga ja bəliya njira əgyakida dlədu, ənga ja shabiya mən ar viya wazha Hyal.

⁶ Arya namən wazha Hyal, ca ngə Hyal səwa Mambəl Zər nyi wu dəfuwa mən, aga ja nə mən dənəma nə ngga Hyal, "Abba, Tada!"

⁷ Kabangəkau, tsu nahyi a'yi mafa mai, ama wazha nga hyi. Ta dəri wazha nga hyi, Hyal wu nda məliya hya dā ndər fa'a ki.

Nggyabiya Njir Galatiya Nə Nyi Dənga Sau Anə Bulusu

⁸ Dədəməu, ar pəcira hyi gəra sən Hyal, hyu səm mafakur anə katə'yar, kəra gəra ar viya sau.

⁹ Ama kabangəkə kəra hyu sən Hyal, əndəga Hyal ngu sən hyi. Mi ngə dā hyu bəra sha a ndəgya kida təkur kəra gəra ənga dənəma? Sə gəra kər nga nda, mi ngə dā hyu yiwu hya bəra sha aga mafar nda?

¹⁰ Kəja hyu lər kərhyi aga bəla alenyi pida'yar ənga hya'yar, ənga pəci paməpamə ba fa'yar.

¹¹ Səra hyu məl kau a nə dəri dənga sau, ara a dəri ənggər patər bwaβwatə kəra yi sa ar kəra hyi kau sə kurthləu ngau!

¹² Yu kədi hyi wazha ama, hya nggya ənggər nayau. Arya nayi ənga kərda ənggər nahyi nga yau. Sə a'yi hyi ndzana dā mai.

¹³ A sən hyi shiləgə kəra uya dā, naja ngə məliya lagu kəra yi həri hyi ndəshigu nə tanggərma.

¹⁴ Alaga kə shiləgə kau dā sər bwaβwə dədəgaləu anə hyi, alaga abangau nahyi didana dā mai, ənga hyi nggəl ara dləwu dā mai. Hyi dləwuri dā ənggər waladi sara ara Hyal, ənggər Kærsiti Yesu ənga kərny.

¹⁵ Hyi dā ənga caguli gagaɖau ar pəci ta! Kabangəkə ya, əmani ngə cagulir hyi ta? Pakatə ar pəci ta, wu sən yau, abər hyu sən təkudəbiya liya hyi, ba hya nə dā!

¹⁶ Ya, hyi shabiya dā dawar hyi arya yi nar hyi jiri ya?

¹⁷ Nji'yar kau, ndu yiwu nda kaghibiya hyi, ama a'yi wu mənəhəkur mai. Ndu yiwu nda təkəbiya hyi ənga yau, aga patər dəngar hyi nda sha a ndəgya nda.

¹⁸ Ma dɛngar nji mənahə nga nyi, a ɖar mənahə cimu nda cabiya yiwu wu gau, a'yi kəl pəcira yi ənga hyi waci mai.

¹⁹ Nahyi wazha ɖa, kəra yi bəra dar tsəkar ya nda, kəl Kərsiti ciya dzau wu ɖəfuwa hyi.

²⁰ Cim ɖa ya nggya ənga hyi ba'anə kabangəkau, ba ya bəlana ɖaha yau, arya a'yi yi ənga dɛnga sə gagadəu ar kəra hyi!

Karapau Ar kəra Hajaratu Ənga Saratu

²¹ Nahyi, hya nar ɖa, nahyi njir yiwu nu dladəu, a sənbiyar hyi sərə dladəu wu na ya?

²² Tsətsəfə nga nyi abər Ibrahimu a'yi ja ənga wazha shili məthləu, pathləu, zər kəra nji ya lagu mala mafa, ənga vanyi tsu lagu kambər mala.

²³ Zər kəra ji yabiya ənga mala mafa kau, nji yabiya nyi lagura nji tsəliya. Ama zər kambər mala kau, nji yabiya nyi lagur alkawal kəra Hyal mbiya.

²⁴ Najakau, karapə ngau, mathləkə'yi kə məthləu kə cabiya alkawal mbamba məthləu. Hajaratu ngə cabiya ndər ya mafa, naja ngə alkawal mbamba nə Mə Sənyau.

²⁵ Kabangəkau, Hajaratu a nggyari ar viya Mə Sənyau kəra wu 'yi'yir Arabiya. Naja ngə ar viya məlmə nə Urshalima kabangəkau, arya naja ənga wazha nyi patə mafa nga nda.

²⁶ Ama Urshalima kəra a dəməlməu, kambər ndə ngau, ətsu naja ngə mər mən.

²⁷ Tsətsəfə nga nyi abər,

“Ga ɖa ənga hudə pərtəu,
nəgə mala kəra gərə ya.

Ga wau nə caguli,
nəgə ndəra gərə nggari kwakwadə nə ya.

Arya wazha mala hya a ɖari nda gangəu.

A ndiyar nda mala mayiwa.”

²⁸ Kabangəkau, wazha ama, Hyal a məliya mən ri ənggər Ishaku, wazha nə alkawal.

²⁹ Ar pəci ta tsu zər kəra nji ya wu lagur kəra nji tsəliya, ji nə nyi bwaɖwatə anə zər kəra nji ya ənga dənəma nə Məmbəl Hyal. Abangə nga nyi ba'anə kabangəkau.

³⁰ Ama tsətsəfə nga nyi wu Ləkakadə nə Hyal abər, “Ga kədləna mafa kau ənga zər nyi, ara zər mafa kau a'yi wu təkə sər fa'a ki ənga nə zər kambər mala mai.”

³¹ Agabangau, wazha ama, a'yi mən wazha mala mafa mai, ama namən wazha kambər mala ngau.

5

Kambəkur Wu Kərsiti

¹ Aga nggya kambəkur ngə sərə ɖa Kərsiti pəliya mən, arya kau kəl hyi ta'yi ənga dənəma, a sara hya bəra shabiya kərhyi anə bwaɖwatə nə mafakur dladə mai.

² Hya nggar ɖa. Nayi Bulusu yu na anə hyi, ma hyi hənggəri nja thlana hyi pəlza, najakə wu ca abər Kərsiti a'yi ənga akkəri anə hyi mai.

³ Yu bəra dɛngari hyi abər kalar ndəra hənggəri ja nu dladə nə thla pəlza, yau, a ɖari anə nyi tsa'a ja nu patər sərə dladə nana.

⁴ Nahyi kera wu nardzau hya uya tsapokur wu mwar Hyal lagu nu dladau, a dari, a thlunar hyi kərhyi sara wu nu Kərsiti ja. A sanar hyi dzau ara mayiwakur Hyal.

⁵ Ama lagur Mambəl ənga mbərsa nga mən wu səkə dabə ənga fər kər aga Kərsiti a nə mən tsapokur nyi.

⁶ Arya ma mən wu Kərsiti Yesu, alaga pəlza, alaga gəra pəlza, a'yi vanyi sə mai. Ama sərə mənə tsamə, ca ngə mbərsa mən kəra wu cabiya dzə lagur yiwudzau.

⁷ Tanggərma hya vər dumwa gagadau. Wa ngə kar hyi ara nu nə jijira?

⁸ Kadzangə ngguta vi kəra shili anə hyi, a'yi sara ara Hyal kəra ngga hyi kə ngə mai.

⁹ Ənggər kəra nju sən na, “Thləlamə kəra kushu a sən məliya macikəl ja thləthlau.”

¹⁰ Papalkur kərda wu thlər Thlagəu, a hənggər yi abər nahyi bəra nu vanyi dāhə pamə a ndiya nəda mai. Ətsu kalar ndəra wu hya'a hangəkala hyi, ju nda sa bwaḅwatəu, alaga wa nga ja.

¹¹ Wazha ama, ma ba'anə kabangəkau, yu tətəlna ndər Hyal abər aga nja thla pəlza, ya, mi ngə da ba'anə kabangəkə tsu nju lə bwaḅwatə anə da? Ma yu dləwa nji abər a dari tsa'a nja thla pəlza, ndər da ar kəra tər Kərsiti ar wu dladlakə a'yi a bəra sən da sər thlə hi anə kalar ndə mai.

¹² Ar kəra njira wu hya hangəkala hyi abər kəl nji thlana hyi pəlza, kuji anə nda nyi nja thlabiya nyi aga məci'u sal!

¹³ Nahyi, wazha ama, a ngga hyir nji aga kambəkur ar kəra dladau. Hya hangəkəl a sara da kambəkur hyi kau, ja da nə sər cim nə kumər dzau. Ar viya kau, bəgə kambəkur hyi, ja da kəra wu həri hyi a ndu yiwu məl thlər nə yiwudzau.

¹⁴ Arya patəkura dladau, a dabər nju dāhə zəməu, ca ngə, “Ga yiwu təwul ngau ənggər kərngau.”

¹⁵ Ama ma hyu par kərhyi ənga hyu nggal kərhyi ənggər ma'wi tagəu, hya nggya ənga hangəkəl ja, ma a'yi mai patəkura hyi, hyu sanakər!

Nggya Lagu Mambəl

¹⁶ Səra yu yiwu ya na kau, ca ngə hya nə nyi lagu anə Mambəl Hyal ja lə hyi. Ma hyi məl abangau nahyi wu nda nggya wu ndəndəkur mai.

¹⁷ Arya nggya nə ndəndəkur dawa nga ja anə Mambəl, Mambəl tsu, dawa nga ja anə nggya nə ndəndəkur. Culi najaka nggya tsu dawa nga nda ənga kərnda. Ca ngə da nahyi wu sən məliya sərə hyu yiwu hya məl mai.

¹⁸ Ma Mambəl Hyal ngu lə hyi, nahyi a'yi hyi əgya dladə mai.

¹⁹ Sər mələ ndər bikau, ar babal nga nda. Nanda ngə səsukur, ənga məl sə gəra kyau,

²⁰ ənga məl thlər katəu, ənga dəshakur, ənga piyari shishir dza kuvwar nda, ənga pa wu pamə ənga da shishi ənga tsu dəfu, ənga yiwukər ba təkəbiya dzau, ənga hya hangəkala nji,

²¹ ənga shishikur, ba ənga sa sə sasa, ənga alenyi sə kəra papa 'yar kə tsu. Yu kughi anə hyi, ənggər kəra yi nar hyi tsu kadəu, abər njir məl najaka sau, nandə wu gwu təlkur Hyal mai.

²² Ama wazha kəra Mambəl wu ya, nanda ngə yiwudzau, ənga caguli, ənga hūdə pərtəu, ba səsə'wu sau, ənga hangəkalkur, ba mənəhəkur, ənga tsa'a miya dəfukur,

²³ ba ɓatsəkur kər, ba tsu sha yi anə sərə kumər dzə wu yiwu. Sə'yar kau, a'yi dawa anə dladə mai.

²⁴ Patəkura njira nə Kərsiti Yesu ngau, a tsəyar nda nggyabiya nə ndəndəkur ənga sə dəmwə'yi'yar paməpamə kəra dza ndu yiwu.

²⁵ Ta da Mambəl ngə nə mən pi, bəgə Mambəl tsu ja ləbiya mən wu kalar nggyar mən.

²⁶ A sara mənə da njir hakər mai, alaga njir tsətsəbwar kərnda, əndəga njir da shishi kərnda.

6

Hya Dləwar Kərhyi

¹ Wazha ama, ma nji lar vanyi ndə a vər məl bikau, nahyi kəra nyinyau ənga Mambəl Cicau wu pama nda, bəgə hya shabiya nda a shili ənga hangəkəl. Ama hya məl abangau ənga hangəkəl tsu, ara a vər sha zamər hyi a shili wu lagu, ba hya tədau a gwu dzau.

² Hya dləwar kuvwar hyi lagur hə ɓwaɓwatər nda. Lagu kə nga hyu nyabiya dladə nə Kərsiti.

³ Ma vanyi ndu nggani abər vanyi sə nga ja, ama a'yi ja vanyi sə mai, ngguta kərnyi nga ju məl.

⁴ Bəgə kalar ndə ja dzəgabiya sər mələ ja. Ma da mənəhəu, ənggau ja sən ɓwasau ənga sərə ji məliya ənga kərnyi, ama a'yi ja gəla kərnyi ənga vanyi ndə mai.

⁵ Arya tsa'a nga nyi anə kalar ndə ja hanggər thlər nyi.

⁶ Kalar ndəra nji highiɓər nyi ndər Hyal, kəl ja təkəya sə mənəhə kəra ara ja ənga ndəra highiɓə anə nyi.

⁷ A sara hya ngguta kərhyi mai, ndər sən canə nyi dabar anə Hyal a'yi mai. Kalar sərə ndə thləkana, ca nga ju gəm.

⁸ Ma ndə thləkana wu sə suna nə kumər dzau, sərə ju nda gəm ca ngə tau. Ma ndə thləkana wu sərə Mambəl wu yiwu, sərə ju nda gəm ca ngə pi kəra gəra kudau.

⁹ Agabangə a sara mənə hədə ənga məl mənəhəkur mai, arya ar pəci kakalə mənə nda fa'a sə nə barka ma mən gəra ta'yi ar lagu.

¹⁰ Arya kau, kalar pəci kəra mən ənga lagu, ta'yi mənə məl mənəhəkur anə nji patəu, ja da ma anə wazha ama kəra wu Kərsiti.

A'yi Thla Pəlzha Mai Ama Nggya Mafəliyangə

¹¹ Kabəngəkau, hya tsamiya culi tsəɓ dədəgal kəra yi məl anə hyi ənga pəla yau!

¹² Nji kə wu yiwu kəl nja thlana hyi pəlzha kau, ndu yiwu nja lar nda ar viya vanyi sau. Ndu məl anə hyi abangau, arya ndu hivər sa ɓwaɓwatə kəra ndu sa lari arya highiɓər ar kəra wu dladlakə nə Kərsiti.

¹³ Alaga njira nji thlana nda pəlzha ma, nandə wu ɓəlari dladə mai. Nanda ndu yiwu nda thlana hyi pəlzha aga nda hya kər abər nanda ngə səwa nji thlana hyi pəlzha.

¹⁴ Ama alaga kushu nayi wu hya'a kər mai, kəl ənga wu dladlakə nə Thlagər mən Yesu Kərsiti. Arya lagur tə nyi ar wu dladlakau ngə sər duniya tənəkər wu yau, nayi tsu a tənər yi kər ənga sər duniya.

¹⁵ Pəlzha, gəra pəlzha a'yi nda sə mai, sə dəgal ca ngə nda da ndə mafəliyangə.

¹⁶ Jaməkur ənga təhudəkur nda nggya ənga patər njira wu nu sər ɓəla kau, nanda ngə njir Izirayila nə Hyal.

¹⁷ Ayukudā nyi wazha ama, a sara vanyi nda bəra fuwa dā wu dēnga vanyi sə mai, aya məcavidī kəra ar dza yi kau, a cabiyari, abər naye nə Yesu ngau.

¹⁸ Wazha ama, bəgə mayiwakur nə Thlagər mən Yesu Kərsiti a nggya ənga mambələr hyi. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Anə Njir Afisa

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu, cama səsə nə Kərsiti Yesu lagur yiwu hudə nə Hyal, anə nji cici gə Hyal kəra wu Afisa, njir məl thlər tsa'a miya dəfu wu Kərsiti Yesu.

² Bəgə mayiwakur ənga hudə pərtəu sara ara Hyal Dərmən ənga Thlagə Yesu Kərsiti nda nggya ənga hyi.

Barka Mambəl Wu Kərsiti

³ Barka a nggyari anə Hyal, dəya Thlagər mən Yesu Kərsiti, ndəra fənggər mən barka sara dəməlməu. Naja ndəra fənggər mən barka ənga kalar culi barka mamambəl wu Kərsiti.

⁴ Ara Hyal cadəbiya mən arya Kərsiti, kadivira ji dzəguya duniya. Ji cadəbiya mən aga mənə da cicau ənga gəra vazau wu mwa nyi.

Arya yiwukur nyi,

⁵ Ji mbiya tsu kadəu aga mənə da ar viya wazha nyi lagu Yesu Kərsiti, ənggəra ju pina hudə ja ənga yiwu hudə ja.

⁶ Ji məl abangau aga mənə sən fal Hyal ara kadakadarkur mayiwakur nyi. Mayiwakur kau, ji nə mən kurthləu lagu zər nyi, ju yiwu nyi.

⁷ Lagur pə mashi Kərsiti nga mən uya bəlbiya dzau sara wu mafakur, ca ngə təfəbiya dzə sara wu bikau. Ji məl abangə tsa'a aga gangəkur mayiwakur nə Hyal,

⁸ kəra ji pənggər mən gagadəu ənga patər hahangəkur ba sənbiya sau.

⁹ Wu məliya hudə Hyal pipida, ca nga ji məliya mən aga mənə sənbiya yiwu hudə ja kəra dədəwa, kəra ji nyabiya wu Kərsiti.

¹⁰ Naja kə ngə yiwu hudə Hyal kəra ju nda nyabiya ma pəca nyi də. Ju nda tsəmiya kalar sə kəra a dəməlməu ənga wu duniya əgyakida dənamar Kərsiti.

¹¹ Wu Kərsiti tsu nga 'yi da sər fa'a ki nə Hyal. Ji mbabiya 'ya abangau tsu kadəu, ənggər kəra ji pədləya wu dəfwa ja. Naja Hyal ndəra vər məl kalar sə kakal aga yiwur hudə ja.

¹² Ji məliya abangə aga na'ya njira fər kər ənga Kərsiti tanggərma, 'ya fal kadakadarkur nyi.

¹³ Ənga nahyi tsu, lagu Kərsiti nga hyi nggari ndər jiri, ndəshigu kəra mbədana hyi. Ma ga hənggəri ba Hyal a sa nə hyi Mambəl Cici kəra ji hər alkawala nyi abər ju nə hyi. Mambəl Cici kə wu nggya mətəsam nyi ar hyi.

¹⁴ Mambəl Cici ngə sər zhu kəra cabiya abər Hyal wu nda nə mən sər fa'a ki, kəl pəcira Hyal wu nda bəliya nji nyi. Sə'yar kə da patəu aga shili ənga fal nə kadakadarkur nyi.

Kədi Hyal Ənga Lə Usaku Nə Bulusu

¹⁵ Arya kau, ənggəra yi nggari ar kəra mbərsar hyi wu Thlagə Yesu ənga yiwudzə kəra ara hyi anə patər nji cici gə Hyal,

¹⁶ nayi piyari lə usaku anə Hyal arya hyi mai, ar kalar pəci kəra yu kədi Hyal.

¹⁷ Kədi Hyal da anə hyi ca ngə Hyal nə Thlagər mən Yesu Kərsiti, Tada kəra ənga kadakadarkur, ja nə hyi mambəl nə hahangəkur ənga ja cabiya hyi Hyal aga hya cakəri səni nyi.

¹⁸ Kædi Hyal ða tsu ca ngə tsu aga ja nyabiya ðəfuwa hyi ənga mbəmbəl aga hya nggabiya sə ar kəra fər kər kəra nji ngga hyi a shili a gwa, aga hya sənbiya gangəkura kadakadarkur nə səf fa'a ki kəra nji fiya anə nji cici gə Hyal.

¹⁹ Ənga tsu ya vər kædi Hyal anə hyi, aga hya nggabiya madiya dəgalkura dənamar Hyal kəra ara mən, namən njira hənggəri ənga ja. Dənama kau, sə zəmə nga ja ənga madiya dənama,

²⁰ kəra Hyal hya'ana Kərsiti sara vir tə əni. Dənamar Hyal kə ngə nə nyi vir nggya mənəhəu ar tsi mazəma Hyal a dəməlmau.

²¹ A dənə ngə Kərsiti a vər səm təlkur ar kəra təltəl'yar, ənga mambəl tədəmwa, ənga mambəl dənəma təlkur, ənga mambəl dənəma, ba ənga ar kəra kalar thləm kəra nji ləri wu zaman əshina kau ənga zaman kəra a vər shili.

²² Hyal a fiyari kalar sə əgyakida təlkur nə Kərsiti, ənga ji məliya nyi ji ða kər a dar kəra kalar sau, aga ja ða sər akkəri anə daðə dzə njir nu.

²³ Daðə dzə njir nu kau, ca ngə dza Kərsiti nga nyi. Wu daðə dzə njir nu kau, Kərsiti a nyabiyar dzau, ənggər kəra naja ənga kərnyə a nyabiyari kalar sau.

2

Mbəðau Wu Kərsiti

¹ Dədəm nji tətə nga hyi ara sər mələ hyi kəra dəmwa'yu ənga bikər hyi 'yar.

² Nahyi, hyi nggya wu bikə dədəməu, ar pəcira hyu nu lagu nə njir duniya kau, ənga hya vər nu shatan, təl mambəl dəmwa'yu. Naja ngə mambəl kəra a vər məl thlər wu ðəfuwa njira nggəl ara bəlar sərə Hyal wu na.

³ Abangə nga mən patə dədəməu, mənə vər nu sərə dza mən wu yiwu nə bikə bikau, ca ngə cimər mən ənga dəngar mən. Arya kə nga mən ða njir hə hudə ndzəndzə nə Hyal ənggər kalar ndau.

⁴ Ama ara gangəkura təhudə nyi ənga yiwudzə nyi anə mən,

⁵ alaga ta, a ðar mən nji tətəu wu bikə ta, ba ji məliya mən, mən ða ənga pi ənga Kərsiti. Lagu mayiwakur nə Hyal nga hyi uya mbəðau.

⁶ Ənga ji hya'ana mən sara vir tau ənga Kərsiti ba ənga ji nər mən vir nggya ənga Kərsiti a dəməlmau aya Kərsiti Yesu.

⁷ Hyal məl abangau, aga ar pəci kə zəgəu, ju cabiya nyi anə nji dəgalkura madiya mayiwakur nə nyi kəra cabiya dzau anə mən ar babal wu yiwukur nyi lagur Kərsiti Yesu.

⁸ Ara lagur mayiwakur Hyal nga hyi uya mbəðau, lagur mbərsar hyi. Nahyi a'yi asən hər dləva nyi mai, ama lə sə kurthlə ngau, sara ara Hyal.

⁹ Mbəðau a'yi sərə nju uya lagur məl sə mənəhə ngə mai, agabangau, ndər sən hwavi ar kəri a'yi tsu mai.

¹⁰ Arya namən sərə Hyal həriya ngau. Ji məliya mən mafəliyangə wu Kərsiti Yesu, aga mənə dūmwə ənga məl sə mənəhə kəra ji fuwa wu lagu tsu kadəu aga mənə məl.

Kərsiti A Daðəyar Nji Patəu

¹¹ Agabangau, dəngara mau ənggərə hyu nggya dədəməu. Nahyi a'yi njir Yahudiya lagur ya mai. Njir Yahudiya kəra wu ngga kərnda, “njira nji thlana nda pəlzha”, nanda ngə njira vər ngga hyi, “njira gərə thla pəlzha.” Ama pəlzhar nda kəra nju məl ənga tsi ngau, a'yi wu tsəkwar ðəfuwa nda mai ama a biyar kumər dzau.

¹² Dəngara mau abər dədəm tətəkə nga hyi ənga Kərsiti, nahyi njira a'yi njir Izirayila mai, ənga məthləpi nga hyi anə alkawal mbamba nə Hyal. Wu duniya kau, a'yi hyi ənga fər kər mai, ba a'yi hyi ənga Hyal tsu mai.

¹³ Ama kabangəkau, wu Kərsiti Yesu, nahyi njira dədəm nadəu, a hər hyir nji ləhəu a shili, lagur mashi Kərsiti.

¹⁴ Ara Kərsiti ngə nggya jaməkurər mən, naja ndəra daḅəya njir Yahudiya ənga njira a'yi njir Yahudiya mai ndə da culi nji zəməu. Naja ngə dlana dawakur kəra təkəbiya nda.

¹⁵ Ji lər dza ja aga ja dazhina dladə nə highiḅə Musa kəra nyinyau ənga sər ḅəla. Ji məl abangau, aga ja daḅaga məliya culi nji mafəliyangə zəməu wu kərnyi sara wu culi nji pampam məthləu. Lagu kau, nga ji shili ənga nggya jamə wu pama nda.

¹⁶ Ji məl abangə tsu wu dzə zəmə kau, aga ja ḅasəwa nda gypəu anə Hyal, lagur tənyi a dar wu dladlakau. Lagu kə nga ji həna dawa kəra a'yi wu pama nda dədəməu.

¹⁷ Ji shili aga ja sa tətəlna ndəshigu nə nggya jaməkur anə hyi, nahyi njira a'yi njir Yahudiya mai, njira nadə ara Hyal. Abangə tsu a tətəl nar ja ndəshigu nə nggya jaməkur anə njir Yahudiya, nanda njira ləhəu.

¹⁸ Ara lagu nyi nga mən gypəu, nga mən uya shili ara Tada lagu Mambəl Hyal zəməu.

¹⁹ Agabangau, nahyi njira a'yi njir Yahudiya mai, a'yi hyi ḅəra da nji shishili mai ənga tsu a'yi hyi ḅəra da məthləpi mai. Ama a dar hyi nji zəmə əkkə'yi nji cici nə Hyal, ənga a dar hyi njir ki nyi.

²⁰ Ki nyi kau, nji həriya ar vi fə hi hər nə cama səsə'yar ənga nabi'yar. Tsəka hada nə hər kau, Kərsiti Yesu ənga kərnyi ngau.

²¹ Naja ngə ndəra səḅiya hər kau ar vi zəməu, ənga naja ngu nda məliya hər kau ja hau, aga ja da vi cici nə Thlagəu.

²² Ənga wu ja tsu nga nji həriya hyi daḅə əkkə'yi njir Yahudiya, aga hya da ki kəra Hyal wu nggya a gwa lagu Mambəl nyi.

3

Thlər Nə Bulusu Anə Njira A'yi Njir Yahudiya Mai

¹ Agabangau, nayi Bulusu, nayi ndəra nji fuwa wu fursəna ara nu Kərsiti Yesu a'ya hyi, nahyi njira a'yi njir Yahudiya mai.

² A hənggər yau, abər a nggar hyi ənggəra Hyal wu lagu mayiwakur nyi nə da thlər kau nə dləwar hyi.

³ Najakə ngə sə dəḅəwa kəra canə da kər lagur mətəkər, ənggər kəra yi tsəfəri anə hyi ndər yidawu.

⁴ Ma ga jiganari, gu nggabiya səra yi səni, səra a'yi dəḅəwa ar kəra Kərsiti,

⁵ kəra a'yi canə nyi kər anə njir zaman zaman kəra tərabiya kə mai, ənggər kəra ji canə nyi kər lagu Mambəl Hyal anə cama səsə nyi'yar ənga nabi nyi'yar kəra cicau.

⁶ Najaka sə dəḅəwa ca ngə, abər, lagur ndəshigu kə ngə njira a'yi njir Yahudiya mai wu uya sər fa'a ki ənga njir Yahudiya, ənga a dar nda nji zəmə wu daḅə dzau, ba ənga ndu sa səm alkawal dadaḅə kəra Hyal məliya wu Kərsiti Yesu.

⁷ Yi da mafa nə ndəshigu kau, lagur mayiwakur nə Hyal kəra yi dləwuri lagur məl thlər dənəma nyi.

⁸ Alaga kə nayi nga ndiya ənga kushu wu pama patər nji cici nə Hyal, nji nə da najaka mayiwakur aga ya tətəl na ndəshigu anə njira a'yi njir Yahudiya mai. Ndəshigu kau, ca ngə barka dəḅəwa kəra nji gəra sən walbiya wu Kərsiti.

⁹ Nayi tsu ya cabiya anə kalar nji ar babal lagu kəra ji pabəri nə məl sə dədəwa nyi, sə kəra Hyal dəwana wu kərnyī fa gangə kəra tərabiya kau, ndəra naja ngə məliya kalar sau.

¹⁰ Dənga nyi ənga najaka mayiwakur ca ngə, lagur daḅə dzə njir nu, nji a cabiya gangəkura hahangəkur nə Hyal anə mambəl mambəl kəra a vər səm təlkur ənga dənəma dənəma təlkur'yar kəra a dəməlmau.

¹¹ Kə darkər ənggər kəra Hyal mbiya tsu kadəu, kəra ji nyabiya wu Kərsiti Yesu Thlagər mən.

¹² Wu ja ənga lagur mbərsa wu ja nga mənə səni shili əgya Hyal ənga dəfu zəməu ba gəra hivər.

¹³ Agabangau, yu kədi hyi, a sara dza hya tə arya ḅwaḅwatə kəra yi a gwa arya hyi mai, naja ngə kadakadarkur hyi.

Kədi Hyal Nə Bulusu Arya Njir Afisa

¹⁴ Arya kau, yu ḅəliya undi wu mwar Dərmən,

¹⁵ naja ndəra patər njira a dəməlmau ənga njira wu duniya biya sara wu ja.

¹⁶ Ya vər kədi nyi, abər sara wu gangəkur kadakadarkur nyi aga ja nyabiya hyi ənga dənəma wu dəfuwa hyi lagu Mambəl nyi,

¹⁷ aga Kərsiti a nggya wu dəfuwa hyi lagur mbərsa. Ba ənga yu kədiyau, aga hya ciya hi wu yiwudzau,

¹⁸ aga hya uya dənəma daḅə ənga patər nji cici gə Hyal, aga hya nggabiya culi dlaḅəkura yiwukur nə Kərsiti, ənga tęgukura nyi, ənga dzəgaməkura nyi a gya, ba ənga dzəgaməkura nyi a də.

¹⁹ Ənga tsu yu ḅəra kədi Hyal aga hya sən yiwukur nə Kərsiti kəra tərabiya a biya banga patər sən sau, aga hya nyabiya dzau wu nyinyikur nə Hyal.

²⁰ Kadakadarkur a nggyari anə Hyalər mən, ndəra dənəma nyi a vər məl thlər wu mən a ndiya səra mən wu kədiyau, ənga səra mən wu dənga.

²¹ Kadakadarkur a nggyari anə nyi wu daḅə dzə njir nu ənga wu Kərsiti Yesu, wu zaman paməpamə patəu, ba'anuwa! Amina.

4

Daḅər Kər Wu Daḅə Dzə Njir Nu

¹ Agabangau, nayi ndəra wu fursəna arya nu Thlagəu, yu kədi hyi aga hya nggya nə nggyabiya kəra kyau ənga ngga kəra nji ngga hyi.

² Cumu hya nggya njira gəra hakər, ənga nji shishi'wu dəfu, ənga nji səsə'u sau, ba ənga njir səsə'u kuvwar nda wu yiwudzau.

³ Hya nərđzau, aga hya səḅiya daḅər kərər hyi kəra Mambəl nə hyi lagur nggya nə jaməkur kəra dzəḅiya hyi.

⁴ Də zəməu ngau, ənga Mambəl zəməu, ənggər kəra nji nggar hyi a shili wu fər kər zəməu.

⁵ Thlagə zəməu ngau, ənga mbərsa zəməu, ba ənga tsu baḅətizəma zəməu.

⁶ Hyal zəməu ngau, Diya kalar ndau, ndəra ar kəra kalar ndau, lagu nji patəu, ənga wu nji patəu.

⁷ Ama anə kalar ndə wu pama mən, Kərsiti a nə nyi ri lə sə ləlau tsa'a ənggər kəra ji lari.

⁸ Ənggəra ndər Hyal nana,

“Ənggəra ji ma'yi a dar madzəgaməu,

ji fa'ari njira nji mbari patə əkkə'yi ja,

kə ji lər sə ləlau anə nji nyi.”

⁹ Mi ngə sə kə cabiya, “Ji ma'yi a də” ka? A cabiyari abər tanggərma ji ma'yi a gyu'yi!

¹⁰ Naja ndəra ma'yi a gyu'yi ngə ma'yi ta a dəməlməu, aga ja nyabiya kalar səra ji məliya.

¹¹ Naja ngə ləri sə lələ paməpamə anə nji. Lə sə lələ alenyi nji, cama səsau, ənga alenyi nji tsu, nabi, ənga alenyi nji tsu, tətəlna ndər Hyal, ənga alenyi nji tsu, bəla nji ənga maləmə.

¹² Ji məl abangau, aga nji kə a daḡaga pabəri nji cici nə Hyal, aga məl thlər nyi, aga həbiya dza Kərsiti.

¹³ Nju dumwa ənga məl abangau, kəl mənə da nji zəmə wu mbərsa, ənga nji zəmə wu sənbiya Zər Hyal. Ba mənə da njira nəbiya dzau, njira təkəri nggya nyinyau nə Kərsiti.

¹⁴ Nji məl abangə ara mənə sara bəra sha aga wazha yididəu, alaga njira nju tətəl ənga hangəkala nda, njira njir highiḡə paməpamə wu shabiya hangəkala nda ənggər səra mələ majigwal, njira njir dabar tsu ndu sən nggutana nda ba nda səmku nda ənga fati.

¹⁵ Ar viya kau, kuji kə mənə nana səra jiri wu yiwukur. Lagur na jiri kə nga mənə hə wu ja wu kalar sau, naja kəra ar viya kə anə njir nu Kərsiti.

¹⁶ Sara ara ja ngə patər dzə daḡiya dzau, ənga ji səḡiya nda lagur dləwa dzə nə bəlatəu. Ba ji məliya nda ndə hau, ənga həriya dzau wu yiwukur, ənggər kəra kalar gashal gashal dzə a vər məl thlər nyi.

Nggyabiya Mafəliyangə Wu Kərsiti

¹⁷ Nggara mau, yu na anə hyi, ənga yu cakər na anə hyi wu thləmə Thlagəu, tsu hya bəra nggya ənggər njira gəra sən Hyal mai, njira fuwa dəngar nda wu sə kurthləu.

¹⁸ Dəfuwa nda nyinyi nga nyi ənga kuthləu, kəra kar nda ara sən nggabiya sə Hyal. Arya ḡaḡalkura dəfuwa nda ənga arya gəra sənkurər nda, ba nji təkəbiya nda ənga pi kəra Hyal ngə wu lau.

¹⁹ Ara gəra səlikurər nda, ba ndə lər kərnda anə səsukur, ba da kəl kalar sə zhizhigər nga ndu məl cumu.

²⁰ A'yi culi səkə nga hyi highiḡəri ar kəra Kərsiti mai.

²¹ A hənggər yi abər a nggar hyi sə ar kəra ja, ənga a highiḡər hyir nji jiri ar kəra Yesu.

²² Sara nji highiḡər hyi ca ngə hya piyari nggyabiya nə ndəndəkər kəra hyi a gwa dədəməu, nggyabiya dididi kəra wu shili ənga suna paməpamə kəra nggutana hyi.

²³ A kyau, hya piyari Mambəl Hyal ja shabiya dəngar hyi a da mafəliyangəu.

²⁴ Hya hari nggyabiya mafəliyangə kəra Hyal məliya kəra a papa kərny, nggyabiya kəra cabiya dzə wu nggya tsapəkər ənga nggya cicikur.

²⁵ Agabangau, hya piyari thla fati, hya nggya njir thla jiri anə kuvwar nda, arya namən, nji zəmə nga mən.

²⁶ A sara huda hyi a ndzə ja fuwa hyu məl bikə mai. A sara ndzə hudər hyi a kar pəci a gya tədə mai.

²⁷ A sara hya nə nyi lagu anə shatan mai.

²⁸ Ndər həl ja sara dumwa ənga həl mai, ama ja da ndər məl thlər tsapəu ənga tsa ja. Abangə nga ju sən uya səra ju dləwari njira gəra ənga sau.

²⁹ Ndər gəra kyau a sara biya sara wu miya hyi mai, ama kəl ndər kəra wu daḡaga məliya nji nda hau wu Kərsiti, tsa'a ənggər səra ndu yiwu. Lagu kə ngə ndər hyi wu da ənga dləwa dzau anə njira wu səhimi.

³⁰ Ɔtsu a sara hya mæliya huda Mambæl Cici næ Hyal a ndzæ mai, ara naja ngæ mætsam kæra cabiya abær næ Hyal nga hyi ar pæcir bælbïya dzau.

³¹ Kæl hya tækæbiya dzæ ænga dæ shishi, ænga za'wu dæfu, ænga hudæ ndzændzau, ænga bwari, ænga ndza thlæmæ, bæ ænga sæbæ ndæ wu hudæu.

³² Hya dæ ku'ya anæ kuvwar hyi, ænga hya tæhudæ ægya kuvwar hyi, ænga hya tæfæbiya kuvwar hyi ænggær kæra Hyal tæfæbiya hyi lagur Kærsiti.

5

¹ Ta hyi dæ wazha kæra Hyal wu yiwu, kæl hya fa'abiya hi culi nggyabiya næ Hyal.

² Hya nggya nggyabiya næ yiwudzæ ænggær kæra Kærsiti cabiya mæn yiwudzau, kæl ta ji lær kærnyi aya mæn, ar viya sæ lælæ kæra kisu ænga sadaka anæ Hyal.

³ Ama wu pama hyi, nja sara nggari alaga ænga ængwa abær nju mæl sæsukur, ænga kalar culi sæ zhizhigær, ænga suna mai, aya a'yi kyau anæ nji cici næ Hyal mai.

⁴ Abangæ tsu ndær gæra sæli, ænga ndær hyahya, ænga ndær dzadza, a'yi a ki ænga hyi mai. Ar viya kæ hya dumwa ænga usaku anæ Hyal.

⁵ Ara pakatæ hyu sæni, abær ndær mæl sæsukur, ænga ndær nggya zhizhigær, ænga ndær toma, ndæra kakal nga ja ænga ndær nu katæu, nanda a'yi wu uya fa'a ki ænga tælkur Kærsiti ænga Hyal mai.

⁶ Vanyi ndæ ja sara nggutana hyi ænga ndær papatagæ mai, aya culi nggyabiya kæ ngæ hudæ ndzændzæ næ Hyal wu shili ar kæra njira gæra bælær ndær nyi.

⁷ Agabangau, hya sara dæbæ kær ænga nda mai.

⁸ Ara dædæm wu kuthlæ nga hyi, ama kabangækau, a uyar hyi mbæmbælkur lagur Thlagæu. Nahyi, hya nggya ar viya nji mbæmbæl.

⁹ Arya mbæmbæl kau, ngu shili ænga thlær mænahæu, ænga nggya tsapæu, ænga nggya jijiri.

¹⁰ Hya gal lagura hya dæbaga pina huda Thlagæ ari.

¹¹ Hya tækæbiya dzau ænga thlær kuthlæ kæra gæra kætïya hyi, kuji hya mæliya ja dæ ar babal.

¹² Ara wu dæ sæ sæsæli ma nja ndær ar kæra særa ndu mæl ar dæwa.

¹³ Ar pæcira nji dla ænga kalar sæ wu mwar mbæmbæl, kalar sæ wu dæ ar babal.

¹⁴ Arya mbæmbæl ngæ wu mæliya kalar sæ ja dæ ar babal. Ca ngæ særa dæ ji na, "Hya'ari wu ghanyi nagæ ndæra wu ghanyi,

hya'ari sara vir tau,

bæ Kærsiti a mbælna mbæmbæl nyi a gyar gau."

¹⁵ Agabangau, hya nggya ænga hangækal wu nggyabiyar hyi. Hya sara nggya ænggær nji dza mai, ama hya dæ nji hahangæu.

¹⁶ Hya mæl thlær ænga kalar pæci kæra hyi uya aga mæl sæ mænahæu, ara pæci kæra mæn a gwa kau, pæci dæmwa'yi ngau.

¹⁷ Agabangau, hya sara dæ nji dza mai, ama hya sænbiya sær yiwu huda Thlagæu.

¹⁸ Hya sara nyi ænga padlæ mai, kæra wu mæliya hya dæ njir cim mæl yambadækur. Ama hya kyaga nyabiya dzæ ænga Mambæl Hyal.

¹⁹ Hya ndær wu pama hyi sara wu Zabura, ænga hya na sara wu lækakadæ na, ænga na mambæl mambæl. Hya dumwa ænga na næ fal Thlagæu ænga dæfuwa hyi papatæu.

²⁰ Ənga cumu hya lər usaku ar kəra kalar sə anə Hyal Tada wu thləməy Yesu Kərsiti Thlagər mən.

²¹ Hya lər kərhyi anə kuvwar hyi wu lagur gənggər nyi səli anə Kərsiti.

Shili Ənga Mathləkə'yi

²² Nahyi mathləkə'yi kəra ənga shili, hya lər kərhyi anə shilər hyi ənggər anə Thlagəu.

²³ Ara sal ngə kəra mala nyi, ənggər kəra Kərsiti ngə kəra dabə dzə njir nu nyi. Naja ənga kərnyı ngə ndər mbəda dabə dzə njir nu nyi kəra ca ngə dza ja.

²⁴ Ənggər kəra dabə dzə njir nu wu lər kər anə Kərsiti, abangə tsu nahyi mathləkə'yi hya lər kərhyi anə shilər hyi, wu kalar sau.

²⁵ Nahyi shili, hya canə nyi yiwukur anə mathləkə'yir hyi ənggər kəra Kərsiti canə nyi anə dabə dzə njir nu nyi. Ji ləri piya ja ar viya ja,

²⁶ aga nda da nji cici anə Hyal lagur cina nda ənga 'yimi lagur ndər Hyal.

²⁷ Ji məliya abangə aga ar pəcira ju nda lər dabə dzə njir nu anə kərnyı, ndu da nji gumaguma kəra ji cina casəu, gəra didi alaga hahashau, ama cici ənga gəra vazau wu mwa nyi.

²⁸ Abangə tsu, ngə shili, a ca yiwukur anə mathləkə'yir nda, ənggər kəra ndu yiwu dza nda. Kalar ndəra canə nyi yiwukur anə mala nyi, kərnyı nga ju yiwu.

²⁹ Ara ndər piyari shishir dza kərnyı a'yi mai, ama ja pabəri dza ja ənga ja nə nyi sər səm, ənggər kəra Kərsiti wu pabə dza dabə dzə njir nu nyi.

³⁰ Ara namən ngə gashal gashal dza ja.

³¹ Ənggər kəra ja tsətsəfau, abər,

“Arya abangau, ndə sal wu piyari dənyi ənga mənyi,

nda da sə zəmə ənga mala nyi, nanda məthlə ndu da ar viya ndə zəməu.”

³² Səkə sə dədəwa ngə kəra dzadzau ara nggabiya. Ama ya vər ndər, aga ya cabiya səra wu pama Kərsiti ənga dabə dzə njir nu nyi.

³³ Agabangau, kalar ndə sal, ja cabiya yiwukur anə mala nyi ənggər kəra ju yiwu kərnyı, ənga kalar mala tsu, ja gənggər nyi səli anə sal nyi.

6

Nggyabiya Wazha Ənga Njir Yar Nda

¹ Wazha, bəlara mau ndər njir yar hyi alyə Thlagəu, alyə sə tsatsa'a ngau.

² Dladə nə tanggarma kəra Hyal ləri dabə ənga alkawal, ca ngə, “Ga gənggər nyi səli anə dəngau ənga məngau,

³ aga ja nə ngə nggya jaməu ənga fa gangə wu duniya.”

⁴ Nahyi tada'yar, hya sara məliya həda wazhar hyi ja ndzə mai, ama hya hər nda lagur highiḃə ənga hwathlə nda wu Thlagəu.

Nggyabiya Mafa'yar Ənga Thlagər Kir Nda

⁵ Nahyi mafa'yar, hya bəlari səra thlagər kir hyi wu duniya na hya məl ənga gənggər nda səli bə ənga hya həya nda kər. Hya məl thlər anə nda ənga hədə zəmə ənggər kəra hya məl anə Kərsiti.

⁶ Hya məl səra ndu yiwu a'yi wu liya nda waci mai, aga hya da dlədləu wu mwar nda mai, ama hya məl thlər ar viya mafa'yar nə Kərsiti, bə hya məl sər yiwu həda Hyal sara wu dəfwa hyi.

⁷ Hya məl thlər anə nda ənga dəfuwa hyi papatəu, ənggər anə Thlagəu, ama a'yi anə ndə mai.

⁸ Hya dɛngari abər Thlagə ngu nda lə akkəri anə kalar ndə arya sə mənəhə kəra ji məliya, tara naja mafa ənga alaga zər huda ki.

⁹ Nahyi thlagər ki'yar, hya məl anə mafar hyi abangə tsu wu kalar lagu. Hya sara gərahə nda mai, arya hyu səni abər Thlagər hyi zəmə nga nyi a dəməlməu, ənga naju ca pampamkur mai.

Kar Pa Nə Hyal

¹⁰ Ndər nə kudiya, hya da nənau wu Thlagəu, lagur dəgalkur dənəma nyi.

¹¹ Hya har patər kar pa kəra Hyal nə hyi, aga hya sən ta'yau, hya pana kalar dabar kəra shatan wu shili əni.

¹² Ara par mən a'yi ənga njira ənga kum ənga mashi mai, ama ənga mambəl səm təlkur nə dəmwa'yikur, ənga dənəma təlkur, ənga dənəma nə kuthləu wu duniya, ba ənga mambəl mambəl dəmwa'yi'yar kəra a dəməlməu.

¹³ Agabəngau, hya har patər kar nə par hyi kəra Hyal nə hyi, aga kalar pəci kəra nə dəmwa'yi shili, hyu sən ta'yau, aga ayukuda pa kau, tsu hyi tata'yi piru.

¹⁴ Agabəngau, hya ta'yi piru. Bəgə jirkur ja da sər mba sara hyi, hya mbiya sara hyi əni baəalu. Bəgə tsapəkur ja da ləgutə liyangə kəra hyu hari aga par hyi.

¹⁵ Bəgə pabə dzə nə tətəlna ndəshigu nə nggya jaməkur ja da ɓiɓir har hyi.

¹⁶ Ayukuda kau, bəgə mbərsa ja da ləgə kəra hyu həri, aga hya tsiya u'u nə hafə sara ara ndə dəmwa'yu.

¹⁷ Bəgə mbədaυ ja da dara liyangə kəra hyu hari. Ənga bəgə ndər Hyal, ja da katsəkər anə hyi. Katsəkər kau, Mambəl Hyal ngə nə hyi.

¹⁸ Ənga hya kədi Hyal cumu wu dənəma nə Mambəl Hyal, ənga hya kədi culi pampaməu. Arya kau, hya dumwa ənga tsamə lagu cumu wu capi, ma hyu kədi Hyal anə nji cici gə Hyal patəu.

¹⁹ Nahyi tsu hya dumwa ənga kədi Hyal anə da, aga Hyal a fuwa ndər nyi wu miya yau. Nayi tsu ya dzəgwa ndər anə nji gəra ənga hivər aga ya daəaga tətəlna sə dədəwa nə ndəshigu.

²⁰ Arya ndəshigu kau, nga yi da cama dəgəci kəra wu fursəna. Hya kədi Hyal anə da aga ya dumwa ənga tətəlna ndəshigu kə gəra ənga hivər ənggər kəra ya kyaga məl.

Usa Dzə Nə Jomə Ndəl

²¹ Tikikusu, zamər mən kəra mənəu yiwu, mafa Thlagə kəra wu məl thlər nyi tsa'a miya dəfu, wu nda nar hyi kalar sau, aga hya sənbiya jaməkura yau, ənga səra yu məl.

²² Yu sə nyi a nda nə hyi aga najaka sau, aga hya daəaga sənbiya səra 'yi a gwa, ənga aga ja tsətsəkur dəfuwa hyi.

²³ Wazha ama, bəgə nggya ənga hudə pərtəu, ənga yiwu dzau, ba mbərsa sara Hyal Tada ənga Thlagə Yesu Kərsiti, ja nggya ənga hyi.

²⁴ Bəgə mayiwakur ja nggya ənga patər njira wu ca yiwukur, yiwukur gəra kudau, anə Thlagər mən Yesu Kərsiti. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Anə njir Fəlipi

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu ənga Timathlawusu, mafa'yar nə Kərsiti Yesu, anə patər nji cici gə Hyal wu Kərsiti Yesu kəra wu Fəlipi, dabə əkkə'yi njir tədəmwə ənga njir məl thlər paməpamə anə dabə dzə njir nu.

² Bəgə mayiwakur ənga hudə pərtəu sara ara Hyal Dərmən ənga Thlagə Yesu Kərsiti nda nggya ənga hyi.

Kədi Hyal Nə Bulusu Anə

Njir Nu Yesu Wu Fəlipi

³ Ya vər lə usaku anə Hyal ar kalar pəci kəra yi dəngari ənga hyi.

⁴ Cimu, ənga hudə pipida nga ya vər kədi Hyal da anə hyi.

⁵ Ya vər lə usaku anə Hyal arya hyi ənggəra hyi dabə kər ənga yau, wu lagur tətəlna ndəshigu mbəri ar pəci nə tanggərma ba'anə kabangəkau.

⁶ A yi ənga papalkur kər abər naja kəra dzəguya thlər mənəhə wu hyi kau, ju nda dumwa əni kəl ma ji nda nyabiya dzə ar pəcira Yesu Kərsiti wu nda sha shida.

⁷ Tsatsa'a nga nyi ya dənga ar kəra hyi ənggər kau, ta da yu yiwu hyi gagađau, arya patəkura hyi a dər mən wu cir zəmə wu mayiwakur nə Hyal ənga yau, alaga ma yi wu fursəna, alaga ma ya vər hal ənga cabiya jirkura ndəshigu.

⁸ Hyal ngə sakida da ənggəra ya vər cim aga ya lar hyi patəu ənga ca yiwukur nə Kərsiti Yesu.

⁹ Kədi Hyal da ca ngə, bəgə yiwudzər hyi a dumwa ənga cakə gagađau wu sənbiya sə ar kəra Hyal ənga kalar nggabiya sə kəra a vu Hyal.

¹⁰ Kə wu nda dləwar hyi aga hya dađaga walbiya sərə ndiya ənga mənəhəu, aga ar pəcira Kərsiti wu nda shili ju sa thləwa hyi cicau ənga gərə vazau.

¹¹ Nahyi tsu, hyu da nyinyau ənga nggya nə tsapəkər kəra nju uya lagur Yesu Kərsiti, kəra wu shili ənga kadakadarkur ba ənga fal anə Hyal.

Nggyabiya Bulusu

Aga Kərsiti

¹² Wazha ama, yu yiwu hya səni abər sə'yar kə da ənga yi kau, ndə da aga cakəri tətəlna ndəshigu.

¹³ Arya kau, a dəri ar babal anə njir bəla pathla ənga nji patəu abər nggya da wu fursəna, arya Kərsiti nga nyi.

¹⁴ Arya fursəna kəra yi a gwa kau, a məliyarı badəgala wazha ama wu Thlagəu da ənga tsətsəku dəfu aga tətəlna ndər Hyal gərə ənga hivər.

¹⁵ Jijiri, alenyi nji tsu nda vər tətəlna ndəshigu Kərsiti wu shishikur ənga madəkər, ama alenyi nji ənga dənga nə mənəhəu.

¹⁶ Njira ənga dənga mənəhə kau, ndu tətəlna ndər kə wu yiwukur, ara ndu sən abər nggya da wu fursəna arya hal ar kəra ndəshigu ngau.

¹⁷ Alenyi nji ta tətəlna ndəshigu nə Kərsiti, wu yiwu kərnda, a'yi nə jijiri mai. Cimər nda ngau, a gi yə bəra lar bwaḡwatə wu fursəna.

¹⁸ Ama ar, viya mi nga ja? Sə mənəhə kəra a gwa ca ngə, wu kalar lagu, tara lagu fafati, ənga tara lagu jijiri, ndəshigu nə Kərsiti a tətəlnəkər. Arya kau nga yi ənga hudə pipida.

Angəu, yu dumwa ənga huda pipida,

¹⁹ ara yu səni lagur kədi Hyalər hyi ənga dləwa dzə nə Mambəl Yesu Kərsiti, səra darkər ənga yi kau, wu nda shili ənga sər mbəbiya da.

²⁰ Yu cim ənga fər kər wu dəfuwa yau, ya sara fuwa kərda wu səli wu thlər Thlagəu, ama ya fiya nyi dəfu anə kərda gagađə kabangəkau, ənggər kəra cumu, aga Kərsiti ja uya kadakadarkur wu yau, alaga mbəmbədəkura yau ənga tətəkura yau.

²¹ Ara anə da, mbəmbədəkura yau Kərsiti ngau, tətəkura yi tsu akkəri ngau.

²² Ama, ma da tsa'a ya nggya mbəmbədau, a nggyari ya məl thlər kəra ənga dləwa dzau. Ama mani nga ya həbiya a gwa? Nayi a'yi a sən mai!

²³ Ənga jijiri dənga da a təkəbiyar dzə bwata məthləu. Səra yu yiwu ca ngə ya sha a ndəgya Kərsiti aga 'ya nda nggya ənga ja, kəra ca nga ndiya ənga mənəhəu.

²⁴ Ama a ki ya nggya mbəmbədau, ara ca nga ndiya anə hyi.

²⁵ Ara a yi ənga papalkur kər abər yu nggya əkkə'yi hyi papatəu aga hya cakər hau ənga huda pipida wu mbərsar hyi.

²⁶ Agabangau, ma yi bəra sha shila ara hyi, hyu sa uya sər bəwadə wu Kərsiti Yesu lagu səra ja vər məl wu yau.

²⁷ Alaga mi ngə səra da, ta'yi hya nggya tsatsa'a ənga səra wu shili ənga kadakadarkur anə ndəshigu Kərsiti. Agabangau, alaga yi shili ənga kərda aga ya sa lar hyi, ənga alaga yi nggari cama ar kəra hyi, ta'yi ja da abər a ciyar hyi dzə wu mambəl zəməu, ənga məl thlər hyi arviya ndə zəməu arya mbərsa wu ndəshigu.

²⁸ A sara hya hivər ara njir da shishir hyi mai. Nggya gəra hivər hyi a cabiyari abər nju nda sana nda, ama anə hyi mbədə ngau sara ara Hyal.

²⁹ Ara mayiwakur kəra nji nə hyi arya Kərsiti, a'yi aga mbərsa waci wu ja mai, ama aga hya nda lar bəwəwatə arya ja,

³⁰ ta da hya vər sa bəwəwatə ənggər kəra yi tərabiya a gwa, kəra ba'anə əshina tsu yi a gwa.

2

Highiə Həya Kər Culi Nə Kərsiti

¹ Ta da a'yi hyi ənga vanyi tsətsəku dəfu arya da bər kər kəra a'yi ara hyi wu Kərsiti, ta da səsəkuya dzə a'yi ara hyi wu yiwukur nyi, ta da da bə dzau a'yi ara hyi nə mambəl, ta da yiwukur ənga təhudə a'yi nyinyau wu dəfuwa hyi,

² ta'yi hya məliya caguli da a nyabiya dzau lagur nggya wu dənga zəməu, ənga hya cabiya yiwukur anə kuvwar hyi, ənga hya da wu mambəl zəməu ənga cim zəməu.

³ A sara hya məl sə wu yiwu kərhyi ənga hakəra hyi mai. Ama, hya tina kəra hyi, hya tsamə kuvwar hyi adabanga hyi.

⁴ A sara hya tsamə kərhyi ənga yiwu huda kərhyi wacu mai, ama tsu, hya tsamə yiwu huda kuvwar hyi.

⁵ Ta'yi hangəkala hyi a da ənggər nə kərsiti Yesu:

⁶ Naja kəra Hyal nga ja,
ama na ji hər kərnyı kakal ənga Hyal səra ja kyaga səbiya bə bəl mai,

⁷ ama kə ji hər kərnyı arya vanyi sə mai,
kə ji hər nggyabiya mafa,
nji yabiya nyi apapa ndau.

⁸ Ənggəra ji shili wu dzau ənggər ndau,
ba ji tina kərnyı

kə ji bəlar ndər ba'anə tau,
tə kəra ar wu dladlakau.

⁹ Agabangau ba Hyal fiya nyi a dar vira ndiya ənga dəgal gagaɗau,
ji dzəgwa nə nyi thləmə kəra ndiya kalar thləmə,

¹⁰ abər ar nggar thləmə Yesu, kalar ndə wu nda bəliya undi a gyu hudə nyi,
undi kəra a dəməlməu ənga undi kəra a gyu 'yi, ba undi kəra a gyu ndəla
'yi'yi,

¹¹ kalar miya tsu, ja nana abər Yesu Kərsiti Thlagə ngau,
aga lə kadakadarkur anə Hyal Tada.

Hya Mbəl Ənggər Shashilga

Wu Duniya

¹² Agabangau, bazhir 'wa da 'yar, ənggər kəra hya vər bəlar ndər da cumu, ma
a'yi yi əkkə'yi hyi, ta'yi hya dumwa ənga məl a ndiya ta alaga ma yi shəwəngəu.
Hya dumwa ənga məl thlər ənga hivər Hyal ba ənga tsədza u aga hya nyabiya
sə ar kəra mbədər hyi.

¹³ Ara Hyal nga vər məl thlər nyi wu dəfuwa hyi, aga yiwu nə dəfuwa hyi ənga
məl thlərər hyi ja da sə mənəhəu nə pina huda ja.

¹⁴ Kalar sərə hya məl, a sara hya məl ənga ngunguni alaga ənga kəpəl mai,

¹⁵ aga hya da njira gərə ənga vazau, ənga nji cicau, wazha Hyal kəra gərə ənga
nggyabiya dididi wu zaman məməlam kau. Zaman kau, hya vər mbəl a gwa
ənggər shashilga a ndu duniya,

¹⁶ ma hyi səbiya ndər nə pi bəbalu. Hya məl abəngau, aga ya uya sər
bwadza u ar pəcir shili Kərsiti, aga thlər da ta, ənga pərapəra da ta, a'yi a da sə
kurthlə mai.

¹⁷ Ama alaga ma ji mbari abər nji wu sən hər da aga sər hə sadaka, kə nji
pənggər da a gya gərə sadaka thlərər hyi ənga mbərsar hyi, a'yi yi ənga caguli
ba hudə pipida gagaɗau ənga hyi patəu.

¹⁸ Abəngə tsu, hya da ənga caguli ba hudə pipida ənga yau.

Timathlawusu ənga Ipafəraditusu

¹⁹ A'yi yi ənga fər kər wu Thlagə Yesu aga ya səwa hyi Timathlawusu
kajangəkau, aga ya da ənga fə dəfu ma yi nggar sə ar kəra hyi.

²⁰ Nayi sayi uya ndə ənggər naja kəra cabiya hyi yiwu dəngwadəngwa mai.

²¹ Arya patə nda sərə huda nda vər yiwu nga ndu məl, a'yi nə Yesu Kərsiti
ngə mai.

²² Ama a sənər hyi ənggərə Timathlawusu cabiya ndəkura ja, hyu səni
ənggərə 'yi məl thlər ənga ja ənggər zər ənga dənyi wu thlər ndəshigu kau.

²³ Naja nga ya vər dənga ya səwa hyi nyi, ma yi lari kalar sə a ma'yiri tsatsa'a
ənga yau.

²⁴ Hənggər da wu Thlagəu, abər wu nda səkar mai, yu shili ənga kərda.

²⁵ Ama a mbari kəl ya bərə səwa hyi Ipafəraditusu, zamə da, bazhi məl thlər
da, bazhi par thlər da, ndəra tsu cama ngau, ndəra hyi səwa aga ja sa dləwa da.

²⁶ Pakatəu, ju cim aga ja lar hyi patəu, ənga ja vər dənga hyi gagaɗau ara hyi
nggari abər ji da gərə ngga.

²⁷ Pakatəu, a dar ja gərə ngga, ləhə a miya tau. Ama kə Hyal təhudə əgya ja,
a'yi kəl na ja waci mai, ama ba nayau, a sara hudə ndzəndzə da, a da gagaɗau.

²⁸ Agabangau, cim da ya bərə səwa hyi nyi, aga ma hyi bərə lari nyi, hyu da
ənga caguli, nayi tsu dənga sə da wu gənna dzau.

²⁹ Agabangau, hya dləwur nyi ənga caguli wu Thlagəu. Hya gənggər nyi səli anə culi nji ənggər kau.

³⁰ Arya ji də citə a miya tau ara thlər Kərsiti. Ji lər piya ja aga dləwa də, dləwa dzə kəra hyi gərə sən məliya də.

3

Tsapəkur Nə Jijiri

¹ Joməya nyi wazha ama, hya nggya ənga hudə pipida wu Thlagəu. Tsəfə sə kau, a'yi bəra də sə bilaḃila anə də ya tsəfər hyi najaka sə mai, ama aga ja kətiya hyi nga nyi.

² Hya hangəkal ənga hya'yar kau, njir məl sə dəmwə'yi'yar kau, njir thla cicir dza nji abər ndu thla pəlzha kau.

³ Ara namən ngə pəlzha thlathla nə jiri, namən kəra a vər dləwə Hyal lagu Mambəl Hyal, njira ənga kadakadarkur wu Kərsiti Yesu, namən njira gərə fər kər ənga dənəma ndəndəkur.

⁴ Alaga kau, a'yi yi ənga patər sərə ndə a kyaga fər kər ni wu ndəkur.

Ma ndə a'yi wu nggani abər sər fər kər nyi a'yi wu ndəkur, yu ndiya nda nyi nadəu.

⁵ Ar pəcir ya də pida cisu nga nji thlana də pəlzha, ndər Izirayila nga yau, sara wu culi gə Benjamenu, ndər İbrani, İbrani kəra gərə mida, ma aga lagur nu dladəu, ndər Farisi nga yau.

⁶ Ma aga nə kwakwadəkur mashi nə thlər nu dladəu, a lər yi bwaḃwatə anə daḃə dzə njir nu, ma aga tsapəkur nə lagu dladəu, sər vazə də a'yi mai.

⁷ Ama patər sərə tsa'a aga də sər akkəri anə də, kabangəkau a dəri sə dididi anə də, arya Kərsiti.

⁸ A'yi najakə waci mai, ama kalar sə a dəri sə dididi anə də, arya madiya gangəkura sənbiya Kərsiti Yesu Thlagə gə də, ndəra arya ja nga yi tini kalar sau. Arya yi fiya kalar sə ənggər sə ar dzəgau, aga ya daḃaga uya Kərsiti,

⁹ ənga aga ya də wu ja. Yi məl abəngau, aga ya uya tsapəkur nə Hyal kəra nju uya lagur mbərsa, mbərsa wu Kərsiti, a'yi tsapəkur kəra nju uya lagur nu dladə mai.

¹⁰ Yu yiwu ya sən Kərsiti ənga dənəma nə hya'ari nyi sara vir tau, ənga daḃər dzau wu sa bwaḃwatə nyi, aga ya də ənggər naja wu tə nyi.

¹¹ Aga alaga abari ya jigəwa dzau wu njir hya'ari sara vir tau.

Nərdzau Aga Dumwa

¹² A'yi cabiya abər a dər yi kalar sərə ya kyaga də aga nyi mai, alaga abər a nyabiyar yi dzə cicipə mai. Ama sə pathlə kəra ya vər məl, ca ngə, yu nərdzau, yu jahə kərdə a ndumwa aga ya səḃiya sərə Kərsiti Yesu mbar də aga nyi.

¹³ Wazha ama, a'yi yi lər kərdə abər a səḃiyar yi nədə mai. Ama sə pathlə kəra ya vər məl, ca ngə ya fəri ənga sərə tərabiya patəu, aga ya nərdzau aga ya uya sərə a dumwa.

¹⁴ Yi cakəri nərdzau a dumwa, a də dləwu akkəri nə səmku təlkur, akkəri kəra Hyal ngga də aga nyi, akkəri kəra a dəməlməu lagu Kərsiti Yesu.

¹⁵ Ta'yi patəkura mən kəra nənəu wu mambəl, mənə kyaga də ənga dəngəbiya sə abəngau. Ma ndaliya hyi a'yi ənga nggəbiya sə paməu, ta'yi Hyal a cabiya hyi sərə tsa'a ar babal.

¹⁶ Sə dəgal kəra a'yi, ca ngə, ta'yi mənə dumwa ənga məl sərə mən highiḃəri.

¹⁷ Wazha ama, hya daḃiya dzə əkkə'yi nji aga hya fa'abiya hiya nggyabiya də, ənga hya tsamə ənga hangəkal njira vər nu nggyabiya kəra 'yi highiḃər hyi.

¹⁸ Ənggər kəra yi wuraga na anə hyi dədəməu, yu bəra nar hyi wayu ənga sələm, nji gangə a vər dawa nə wu dladlakə nə Kərsiti.

¹⁹ Kudiyar nggyabiyar nda ca ngə tə nə dəngwadəngwa. Hyalər nda tsu, ca ngə sər gu ta nda. Kadakadarkur nda, ca ngə məl sə səsəli. Dəngar nda patəu, ar kəra sər duniya.

²⁰ Ama namən, njir təlkur Hyal nga mən. Namən wu vəvər nga mənə vər səkə ndər Mbədaü sara dəməlməu, naja ngə Thlagər mən Yesu Kərsiti.

²¹ Naja ndəra ənga dənəma nə sən hər kalar sau, a shili əgya kida dənəma nyi. Ənga dənəma nyi tsu, ju nda shabiya dza mən kəra tətəwa kau, aga ja də ənggər dza ja kəra ənga kadakadarkur.

4

¹ Agabəngau, zamə də 'yar, nahyi kəra yu yiwu, a'yi hyi wu dəfuwa yau cumu, nahyi ngə caguli də ənga dərə təlkur kəra yu nda uya nə əkkəri thlər də, ya vər kədi hyi aga hya ciya dze wu Thlagəu, nahyi bazhir 'wa də 'yar.

Highiəau Ar Kəra Nggya Jaməu

² Ya vər tədə himiya Iwudiya ənga Sintiki, aga nda gwabiya dzau ara nji gə Thlagəu nga nda.

³ Nəgə tsu, ndər məl thlər də nə jijiri, ya vər kədi ngau aga ga dləwar mathləkə'yi kau, ara a sar nda bwaəwatə ənga yau a vər tətəlna ndəshigu, ba Kəlemtu tsu ənga alenyi bazhi thlər də 'yar, nanda kəra thləməndə tsətsəfə a wu Ləkakədə nə pi.

⁴ Hya nggya ənga caguli wu Thlagəu cumu. Ya bəra zhabiya nar hyi, hya nggya ənga caguli.

⁵ Bəgə munyar hyi a cabiya dzau anə kalar ndau. Hya sənbiya abər shilir Thlagəu a dəri ləhəu.

⁶ A sara hya bəla kərhyi aya kalar sə mai, ama hya nar nyi kalar sau anə Hyal lagur kədi Hyal ənga kədi nə bəwakər ənga lə usaku.

⁷ Lagu kau ngə Hyal wu nda nə hyi hudə pərtəu kəra ndiya kalar nggabiya sau, ənga ju nda bəlar dəfuwa hyi ənga dəngar hyi wu Kərsiti Yesu.

⁸ Jomə ndəla nyi patəu, wazha ama, kalar sərə jijiri, ənga kalar sərə nja hakəra nyi, ənga kalar sərə tsapəu, ənga kalar sərə cəu, ənga kalar sərə wu shili ənga yiwudzau, ənga kalar sərə nja cəiməu, ənga kalar sərə ndiya ənga mənəhəu, ənga kalar sərə dlədləu, hya dəngabiya sə ar kəra nda patəu.

⁹ Hya məl thlər ənga kalar sərə hyi highiəəri, ənga sərə hyi dləwuri, ənga kalar sərə hyi nggari ara yau, ənga tsu kalar sərə hyi ləri ara yau, aga Hyal kəra nə hyi hudə pərtəu ja nggya ənga hyi.

Lər Usaku Anə Njir Nu Nə Fəlipi

¹⁰ Nayi ənga caguli gəgədaü wu Thlagəu ara a bəra hya'abiyar hyi yiwu də wu dəfuwa hyi. Pakətə a sənər yau abər hya vər yiwu də, ama nahyi uya lagu kəra hya sən cabiya də mai.

¹¹ A'yi ara ghar sə kəra yi a gwa nga ya vər na abəngə kə mai, aya a highiəər yi nggya nə fiya dəfu anə kərdə wu kalar nggyabiya kəra yi a gwa.

¹² A sənər yau ənga nggyabiya nə ghar sau, ənga a sənər yau ənga nggyabiya ndər sə də a'yi. A highiəər yi ənggəra ya sən fiya dəfu anə kərdə wu kalar pəci, ənga ya vər səm ənga ənga yi ənga wuəu, ənga sə a'yi ənga sə a'yi mai.

¹³ A sən məliya yi kalar sau lagu nyi ndəra nə də dənəma.

¹⁴ Alaga abangau, a məliyar hyi mənahəu ənggəra hyi dləwar də wu pəcira yu 6wa6watəu.

¹⁵ Nahyi njir Fəlipi a sənər hyi, ar pəcira yi dzəguya thlər nə ndəshigu kau, da6ə dzə njir nu a'yi alaga pathləu kəra da6ər kər ənga yau lagur lə sau ənga dləwu mai, kəl nahyi wacu ar pəcira yi piyari Masidoniya.

¹⁶ Ar pəcira yi wu Tasalonika, a nyir hyi ənga sə sər dləwa dzau anə də ar kər ar kər.

¹⁷ A sara hya nggani abər lə sə lələu nga ya vər kədiyau ara hyi mai, ama lagur uya barka nga ya vər pahə anə hyi.

¹⁸ A kina dər nji ki sau kəra nja kyaga kina də patəu, a ndiya sərə nja kyaga ki də. A dləwuri yi kalar sərə yu yiwu, ta də a dləwur yi lə sə kəra hyi səwa İpafəraditusu əni. Lər sə lələ kau, lə sə dədəzə kisə ngau, sadaka kəra Hyal wu yiwu kəra wu pina huda ja.

¹⁹ Hyal də tsu, ju nda nə hyi kalar sərə hyu ghari, sara wu gangəkura kadakadarkur bərba nyi wu Kərsiti Yesu.

²⁰ Bəgə kadakadarkur anə Hyalər mən ənga anə Dərmən a nggya ba'anuwa. Amina.

Usa Dzə Nə Jomə Ndəl

²¹ Hya usar mən patər nji cici gə Hyal kəra wu Kərsiti Yesu. Wazha ama kəra 'ya əkkə'yi nda, nda vər usa hyi.

²² Patə nji cici gə Hyal nda vər usa hyi, nji cici nə ki Kayisaru nga ndiya ənga usa hyi.

²³ Bəgə mayiwakur nə Thlagər mən Yesu Kərsiti a nggya ənga mambələr hyi. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Anə Njir Kolosi

Usa Dzau Sara Ara Bulusu

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu cama səsə nə Kərsiti Yesu lagur yiwur hudā Hyal, ənga sara ara zamər mən Timathlawusu,

² a nda nə wazha ama kəra cicau ənga njir məl thlər tsa'a miya dəfu wu Kərsiti wu Kolosi. Bəgə mayiwakur ənga hudə pərtəu sara ara Hyal Dərmən anə hyi.

Lə Usaku Ənga Kədi Hyal Bulusu

³ Cumu 'yu lə usaku anə Hyal, Dəya Thlagər mən Yesu Kərsiti, ar pəcira 'yu kədi Hyal arya hyi.

⁴ Ara a nggar 'ya ənggəra hyi mbərsa wu Kərsiti Yesu ba ənggəra hyu ca yiwukur anə patər nji cici gə Hyal.

⁵ Səra da hyi məl abangau, ca ngə arya fər kərər hyi ənga səra Hyal fiya hyi a dəməlməu. Fər kərər hyi kə shili ar pəcira hyi nggari ndər jiri, sara wu ndəshigu kau.

⁶ Ndəshigu kau, wu dumwa ənga ya nggya mənəhəu wu nggyabiya nji, ənga ju cakə tətəlnakər a ndu hudā duniya. Ju nda da ənggər kəra ji məliya wu dəfuwa hyi ar pəci kəra hyi nggari ndəshigu mayiwakur nə Hyal ba hyi nggabiya jirkura nyi.

⁷ Hyi highiəəri jirkura nyi sara ara Ipafərasu, bazhir 'ya wu məl thlər kau, kəra 'yi cabiya nyi yiwukur, naja kəra a vər məl thlər Kərsiti kau, tsa'a miya dəfuwa ja ar viya 'ya.

⁸ Naja ndəra nar 'ya ar kəra culi yiwukur kəra a'yi ara hyi wu Mambəl.

⁹ Ca ngə səra da, ar pəcira 'yi nggar ndər kau, na'yi saya ta'yi ənga kədi Hyal arya hyi mai, 'yu kədi Hyal aga ja nə hyi səni yiwu hudā ja, lagur hahangəkur nə Mambəl ənga nggabiya sə nə Mambəl patəu.

¹⁰ Lagu kə ngə bər hyi wu nda da bə tsa'a aga Thlagəu, ənga hyu da njir pina hudā ja wu kalar lagu, ənga hyu da njir məl nggyabiya mənəhəu, wu kalar thlər kəra hyu məl, ənga tsu hyu cakə wu sənbiya Hyal.

¹¹ Bəgə Hyal ja cakər hyi dənəma patə sara wu dənəma nə kadakadarkur nyi aga hya uya dəfu nə səsə'u sə ənga mba dəfu ba caguli wu kalar sau.

¹² Nahyi tsu hya dumwa ənga lə usaku anə Tada, ndəra nə mən dənəma nə uya sər fa'a ki nə nji cici gə Hyal wu təkur nə mbəmbəl.

¹³ Ara a mbəlbiyar mənər ja sara wu dənəma nə kuthləu, a shili wu təkur nə Zər 'wa nyi.

¹⁴ Kəra lagu nyi nga mən uya bəlbiya dzau ənga təfəbiya bikər mən.

Yesu Kərsiti Nga Ndiya Kalar sau

¹⁵ Kərsiti ngə ndəra pabiya Hyal, Hyal kəra nji gəra sən lari ənga li, naja ngə yarma ar kəra kalar səra Hyal məliya.

¹⁶ Ara lagu nyi nga nji məliya kalar sau, sə kəra a dəməlməu ənga sə kəra a gyu 'yi, sə kəra li wu lari ənga sə kəra li gəra lari, təltəl'yar ənga njir dənəma ənga njir nabiya ka məlna. Kalar sə kəra nji məliya, nji məliya nda anə nyi ənga lagu nyi.

¹⁷ Kərsiti nga dumwar kalar sau, lagu nyi tsu ngə kalar sə kəra nji məliya səbiya dzau.

¹⁸ Naja ngə ar viya kər nə dzau, ca ngə daḃə dzə njir nu. Naja ngə dzəgwar kalar sau, ənga naja ngə tanggərma ndəra hya'ari sara vir tau, aga ja da sə tanggərma wu kalar sau.

¹⁹ Ara huda Hyal pipida gagaḃau, nga ji nyabiya Hyalkur nyi wu ja.

²⁰ Lagu nyi nga ji ɓasəwa kalar sə anə kərny. Lagur pə mashi nyi a dar wu dladlakau nga ji məliya nggya jaməu, wu pama ja ənga sə kəra nji məliya kəra a dəməlmau ənga kəra a gyu 'yi.

²¹ Dəḃəm nadə ngə pama hyi ənga Hyal, ənga tsu dawa nga hyi ənga ja, lagur dəngar hyi ənga sər mələ hyi.

²² Ama kabangəkau, Hyal a ɓasəwa hyi ri lagur tər Kərsiti wu kum ənga mashi. Ji məl abangə aga ja shili ənga hyi a shili wu mwa nyi, ba ji dzəgwa lər hyi cici gəra ənga didi ənga gəra vazau anə kər nyi.

²³ Kəl hya dumwa wu mbərsar hyi ənga hya ta'yi pir wu jirkur, gəra kənggəḃau wu fər kər, kəra hyi dləwuri sara wu ndəshigu. Najaka ndəshigu kəra hyi nggari, ca nga nji tətəlna a ndu duniya papatəu, kəra nayi Bulusu ngə Hyal məliya ndər məl thlər kau.

Thlər Nə Bulusu Anə Daḃə Dzə Njir Nu

²⁴ Kabangəkau, wu caguli nga yau, arya ɓwaḃwatə kəra ya vər sa arya hyi. Lagur najaka ɓwaḃwatə nga yu nyabiya ɓwaḃwatə kəra Kərsiti sa arya dza ja, kəra ca ngə daḃə dzə njir nu.

²⁵ Hyal a nə ḃa ri dənama yi ḃa ndər məl thlər anə daḃə dzə njir nu lagur tətəlna ndəshigu nyinyau anə hyi.

²⁶ Najaka cama kəra ya vər tətəlna anə hyi kau, sə ngə kəra dəḃəwa, kəra Hyal dəwana anə njir zaman kəra tərabiya, ama kabangəkau, a cabiyar nyir ja anə nji cici gə Hyal.

²⁷ Anə nda ngə Hyal caḃəbiya aga ja məliya nda səni bərbakur nə kadakadarkur nə sə kəra dəḃəwa wu pama njira a'yi njir Yahudiya mai, abər Kərsiti wu hyi ca ngə fər kər nə kadakadarkur.

²⁸ 'Yu tətəlna cama ar kəra Kərsiti ənga 'yu kughiya ənga highiḃər nyi anə kalar ndau, ənga patər hahangəkur 'ya, aga 'ya ləri kalar ndər nu cicipəu wu Kərsiti.

²⁹ Ca ngə sərə ḃa yu nərdzə ənga patər dənama nyi kəra ji nə ḃa kəra wu məl thlər wu yau.

2

¹ Yu yiwu hya səni ənggəra yi nərdzə arya hyi ənga arya njira wu Lawudekiya, ənga arya njira gəra saya lar ḃa.

² Cim ḃa, ca ngə yiwudzə ja daḃər nda ənga nda uya tsətsəkudzə wu ḃəfuwa nda aga nda uya bərba nə nggabiya sə gagaḃau, lagu kə nga ndu uya sənbiya sə dəḃəwa nə Hyal, kəra ca ngə Kərsiti ənga kərny,

³ ndəra wu ja ngə patər kadakadar hahangəkur ənga nggabiya sə dəwanakər.

⁴ Yu na sə'yar kə anə hyi a sara vanyi ndə a nggutana hyi ənga ndər səkwa vi.

⁵ Alaga kə a'yi yi ənga hyi li ənga li mai, ama a'yi yi ənga hyi wu mambəl. A'yi yi ənga huḃə pipida ənggəra yi nggari nggyabiyar hyi ənga ta'yir hyi wu mbərsa wu Kərsiti.

*Nu Kərsiti A Shiliri Ənga
Nggyabiya Mafəliyangəu*

⁶ Ta də a dləwuri hyi Yesu Kərsiti ar viya Thlagər hyi, kəl hya dumwa ənga nggyar hyi wu ja.

⁷ Hya ciya dzau ənga hya həriya kərhyi wu ja, hya də nənau wu mbərsar hyi kəra nji highiḃər hyi ənga hya nyabiya dzə wu lə usaku gagaḃau.

⁸ Hya nggya ənga hangəkəl, hya sara piyari nja nggutana hyi lagur kəpəl kəra gəra kər mai, kəra wu shili lagur sən sə njir duniya ənga dənəma nə mambəl nə duniya, ama a'yi sara ara Kərsiti mai.

⁹ Ara wu Kərsiti ngə patər Hyalkur nə Hyal nggya wu dzə nə ndəkər nyi.

¹⁰ Agabangə nga nji nə hyi aga hya nyabiya dzau wu ja, naja kəra a vər səm təkur ar kəra njir dənəma ənga njir səm təkur.

¹¹ Wu ja nga nji thlana hyi pəlza, ama a'yi culi pəlza kəra nju thla ənga tsi mai, ama pəlza kəra Kərsiti ənga kərnyə ngə məliya, lagur thlatlhana nggyabiya ndəndəkur wu hyi.

¹² Ar pəcira nji məliya hyi baḃətizəma, nji həḃəna hyi daḃə ənga Kərsiti ənga hyi hya'ari daḃə ənga ja, lagur mbərsar hyi wu dənəma nə Hyal ndəra hya'ana Kərsiti sara vir tau.

¹³ Dəḃəm tətə nga hyi wu bikər hyi, ənga gəra təkəbiya dzər hyi ənga nggyabiya bikau, ama kə Hyal məliya hyi, hyi də ənga pi daḃə ənga Kərsiti ara a təḃəbiya mənər ja bikər mən patəu.

¹⁴ Ji məliya abangau, lagur kəkəḃəna sə tsətsəḃə kəra nji tsəḃəya aga sakida ar kəra mən abər a bəlнар mən dladəu. Kə ji həna sə tsətsəḃə nyi naḃəu, ba ji dlakəya ar wu dladlakau.

¹⁵ Kə ji mbəliya kar pa nə dənəma'yar ənga njir səm təkur nə mambəl 'yar. Kə ji fuwa nda wu səli ar babal ar pəcira ji səmku təkur ar kəra nda a dar wu dladlakau.

¹⁶ Agabangau, hya sara piyari ndə ja məliya hyi numa ar kəra səra hyu səm alaga səra hyu sa mai. Abangə tsu, hya sara piyari ndə ja məliya hyi numa lagur ḃəla mini, ənga Hya Mafəliyangə ənga ḃəla pəcir Bəlsar nə sugu.

¹⁷ Ara sə'yar kə patə shangguda səra a vər shili ngau. Kərsiti nga kərnyə ngə jirkura nyi.

¹⁸ A sara hya piyari kalar ndər həya kər nə fati ənga ndər dləwə waladi a ḃiya hyi mai, aga nda kar hyi ara səm təkur mai. Culi nji kau, wu ndər gangə ar kəra mətəkər kəra ndu ləri, ənga nggyabiyar nda nə bikau wu məliya nda, ndu də njir hakər gagaḃau.

¹⁹ Culi ndə kau, a'yi dləḃər kərnyə ənga Kərsiti mai, ndəra naja ngə kər nə dzau. Naja ngə ndəra səḃiya patər daḃə dzə njir nu, kəra ca ngə dza ja, kəra dləḃḃər mən ənga ja lagur məḃəla ja ənga ḃəlatə ja, aga mənə hau ənggəra Hyal wu yiwu mənə hau.

²⁰ Ta də a tər hyi daḃə ənga Kərsiti, ənga a təkəbiya hyir ja sara wu dənəma nə duniya, mi ngə də tsu hyu nggya ənggər nahyi njir duniya ka? Mi ngə də hyu ḃəra lər kərhyi anə səra ndu na, sə kəra ənggər,

²¹ “Hya sara səḃə najaka sə wu tsa hyi mai, hya sara ḃaha najaka sə mai ənga hya sara tsəkwa najaka sə mai” ya?

²² Culi najaka sər ḃəla, sər highiḃə ngə kəra gəra səkari aya nji mbiya nda lagur dladə nə ndəkər.

²³ Ənga jiri, culi najaka sər ḃəla, a'yi ja ənga sər pabiya səra wu shili ənga hahangəkur. Nanda ngə, dləwə caca kəra ndə fənggər nyi anə kərnda, ənga

høya kør fafati, ønga tsu læ 6wa6watə anə kumur dzau. Ama jirkura nyi, sər 6əla kau, a'yi a sən shili ønga dənama nə səm təlkur ar kəra dənama nə suna ndəndəkur mai.

3

Nggyabiya Kəra Tsəku

Ønga Pi Mafəliyangəu

¹ Ta dā a hya'ana hyir nji a shili wu pi mafəliyangə da6ə ønga Kərsiti, hya fər liya hyi ar səra a dəməlmau, vira Kərsiti a vər nggya ari, ja vər nggya ar tsi mazəm nə Hyal.

² Hya fər dəngar hyi ar səra a dəməlmau, ama a'yi ar səra wu duniya kə mai.

³ Ara a tər hyi, ønga piya hyi dədəwa nga nyi ønga Kərsiti wu Hyal.

⁴ Ar pəcira Kərsiti wu nda cabiya dzau, ndəra naja ngə piya hyi, nahyi tsu hyu nda cabiya dzə ønga ja wu kadakadarkur nyi.

⁵ Agabangau, kəl hya pəna suna sər duniya wu dəfuwa hyi, sə ənggər səsukur, ønga nggya dede6əkur, ønga suna dididī, ønga nggyabiya dəmwa'yu, ønga suna sə ndau, kəra kakalə ønga nu katəu.

⁶ Arya culi sə'yar kə ngə hudə ndzəndzə nə Hyal wu shili ar kəra njira gəra 6əlar ndər nyi.

⁷ Nahyi ønga kərhyi abangə ngə culi nggya kəra hyi nggya a gwa dədəməu.

⁸ Ama kabəngəkau, kəl hya təkəbiya dzə ønga culi nggyabiya kau. Hya piyari ndzə dəfu, ønga kwakwadəkur dəfu, ønga sə6ə ndə wu dəfu, ønga ndza thləmə, ønga ndər kəra gəra kyau sara wu miya hyi.

⁹ Hya sara thla fati anə kuvwar hyi mai, ta dāri a piyari hyi nggyabiya dədəmə ønga səra mələ nda,

¹⁰ ønga ta dāri a hər hyi nggyabiya mafəliyangəu. Nggyabiya kau, nggabiya nyi a 6əra dāri mafəliyangə aga ja dā ənggər ndəra məliya nyi.

¹¹ Ənggau, ca pampamkur a'yi mai, alaga ndər Gərikəu, alaga ndər Yahudiya, ønga ndəra nji thlana nyi pəlza, alaga ndəra nji gəra thlana nyi pəlza, ønga njira nggyabiyar nda ənggər nə ma'wi, ønga njir miya tagəu, ønga mafa, alaga njira a'yi mafa mai, ama Kərsiti ngə sə patəu, ønga naja ngə wu kalar sə patəu.

¹² Agabangau, ta Hyal a dəmbiya hyi ri aga hya dā nji nyi, ønga tsu hya dā nji cici nyi ønga njira ju yiwu gagađau, ta'yi hya dā njir təhudəu, ønga nji hangəkəl, ønga nji høya kər, ønga nji ki'wa, ba ønga njir mba dəfu.

¹³ Hya səsə'wuri kuvwar hyi, ønga hya təfəbiya nyi anə nji kalar səra ndə ndzana hyi. Hya təfəbiya nyi anə nji ənggər kəra Thlagə təfəbiya hyi.

¹⁴ Adabanga sə'yar kə patəu, səra ndiya patəu ca ngə hya ca yiwukur anə kuvwar hyi, ari yiwukur ngə wu shili ønga da6ər kər kəra tsa'a.

¹⁵ Bəgə hudə pərtə nə Kərsiti kəra ji nə hyi a səm təlkur wu dəfuwa hyi. Hya məl abangə ara Hyal ngə ngga hyi aga hya nggya ønga hya məl thlər wu jaməkur ar viya nji zəməu. Ønga hya dumwa ønga læ usaku anə Hyal.

¹⁶ Hya piyari ndər Kərsiti a nyabiya dzə wu dəfwa hyi gagađau. Ønga hya dumwa ønga highi6au ønga tədə himi anə kuvwar hyi wu patər hahəngəkur. Aga ma hyu thlə na Zabura, ønga na tsətsəfə nə Hyal, ønga alenyi na paməpamə nə Mambəl, ja dla ønga usaku anə Hyal wu dəfuwa hyi.

¹⁷ Kalar səra hyu na ønga hyu məl, hya məl wu thləmə Thlagə Yesu, hyu læ usaku anə Hyal Tada lagu nyi.

*Nggyabiya Kəra Tsa'a
Wu Ki Njir Nu*

¹⁸ Nahyi mathləkə'yi, cumu hya lər kərhyi anə shilər hyi. Səra hya kyaga məl ngau, ənggər kəra tsa'a wu Thlagəu.

¹⁹ Nahyi shili, hya ca yiwukur anə mathləkə'yir hyi, ənga hya sara da nda mai.

²⁰ Nahyi wazha, hya məl kalar səra njir yar hyi nar hyi, arya səra wu pina huda Hyal ngau.

²¹ Nahyi tada'yar, a sara hya ndza huda wazhar hyi mai, ara kəra nda a sara hur.

²² Nahyi mafa'yar, hya məl kalar səra tarkir hyi nar hyi hya məl. Hya sara məl səra tsa'a wu liya nda wacu aga nda daḅaga faliya hyi mai, ama hya məl sə ənga dəfu zəmə cumu, ara nahyi njir hivər Thlagə ngau.

²³ Kalar səra hyu məl, hya məl ənga dəfwa hyi patəu, ənggər njira wu məl sə anə Thlagəu, ama a'yi ənggər anə nji mai.

²⁴ Hya məl thlərər hyi mənəhəu, ara hyu səni abər Thlagə ngu nda nə hyi sər fa'a ki, akkəri kəra ji thlana ju nə nyi anə nji. Hya məl abangə ara Thlagə Kərsiti nga hyu nu.

²⁵ Kalar ndəra dumwa ənga məl sə dəmwə'yu, nju nda kina nyi akkəri dəmwə 'yikur nyi, ara Hyal wu tazhira mai.

4

¹ Nahyi tarki, hya məl səra tsa'a anə mafar hyi 'yar gəra ənga tazhira ara hyu səni abər a'yi hyi ənga Thlagəu a dəməlməu.

Highibə Nə Cakə Dzau

² Hya dumwa ənga kədi Hyal cumu, ma hya vər kədi Hyal, hya tsam ənga hangəkal ənga hya lər usaku.

³ Ənga hya kədi Hyal arya 'ya tsu, aga Hyal a nə 'ya lagura 'ya dumwa ənga tətəlna ndər dəwadəwa ar kəra Kərsiti, arya nyi nga yi wu fursəna.

⁴ Hya kədi Hyal arya yau, aga ya daḅaga cabiya ndər kəra dəfəwa ar babal ənggəra ya kyaga məl.

⁵ Hya da ənga hahangəkər wu səra hyu məl əkkə'yi njira a'yi njir nu mai. Hya məl thlər ənga kalar pəci kəra hyi uya.

⁶ Cumu, kalar ndərər hyi ja da wu səmana ənga amaya'yi, aga hya uya lagur shadəwa kəra mənəhəu anə kalar nji.

Usadzə Nə Jomə Ndəl

⁷ Tikikusu wu nda nar hyi patər sə ar kəra yau. Naja zamə huda mən ngau, kəra wu məl thlər tsa'a miya dəfu ənga tsu naja mafa nə Thlagə daḅə ənga 'ya.

⁸ Səra da yu sə nyi a nda anə hyi ca ngə aga hya nda sənbiya patər səra a vər ḅau ar kəra 'ya, ənga aga ja tsətsəkər dəfuwa hyi.

⁹ Ju shili ənga zamə nə huda 'ya ndər məl thlər tsa'a miya dəfu, ca ngə Onisimusu ndəra pathlə wu pama hyi. Ndu sa nar hyi kalar səra a vər da ənga 'ya.

¹⁰ Arisitakusu, ndəra ənga yi wu fursəna wu sə usa dzə nyi anə hyi, abangə tsu ngə Markusu səgəya Barnabasu. Markusu, ndəra gə nggar ndər ar kəra ja, agabangau, ma ji shili, ba ga dləwuri nyi.

¹¹ Jashuwa, ndëra nju ngga ənga Jastusu wu usa hyi tsu. Nanda ngə nji makər wu pama njir nu kəra njir Yahudiya kəra a'yi ənga yau wacu, ndu məl thlər təlkur Hyal ənga yau ənggau. Nanda tsu, a səsəkuyar nda dəfuwa yau.

¹² Ipafərasu, ndə pathlə wu pama hyi ənga ndər məl thlər Kərsiti Yesu wu usa hyi tsu. Cumu nga ja vər kədi Hyal arya hyi ənga hudə zəməu aga hya ciya dzau wu patər yiwu huda Hyal, nənau ənga papalkur kər.

¹³ A'yi yi ənga sakida, abər ju məl thlər gagadə arya hyi ənga njir Lawudekiya ənga Hirapolisu.

¹⁴ Bazhır mən kəra mən wu yiwu gagadəu, naja ngə ligəta Luka ənga Dimasu, nda vər usa hyi.

¹⁵ Hyə usar mən wazha ama kəra wu Lawudekiya ənga kwamər mən Nimifasu ənga dabə dzə njir nu kəra wu dabə wu ki nyi.

¹⁶ Ayukuda nji jigana hyi najaka cama tsətsəfau, ba hya səwa nyi anə njir Lawudekiya aga nja jigana nda tsu. Nahy tsu nja jigana hyi kəra nji səwa nyi anə njir Lawudekiya.

¹⁷ Hyə nar nyi anə Aricipusu aga ja məl ənga hangəkal aga ja nyabiya thlər kəra Thlagə nə nyi aga ja məl.

¹⁸ Nayi Bulusu ənga kərdə ngə tsəfər hyi najaka cama nə usa dzau ənga tsa yau. Hyə dəngari abər tsu yi wu fursəna mbamba. Mayiwakur nə Hyal ja nggya ənga hyi. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Nə Tanggərma Anə Njir Tasalonika

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu, ənga Silasu, ba ənga Timathlawusu.

A nda nə daḃə dzə njir nu wu məlmə Tasalonika, kəra nə Hyal Tada ənga Thlagər mən Yesu Kərsiti.

Mayiwakur ənga hudə pərtəu anə hyi.

Bulusu Lər Usaku Arya Mbərsa Nə

Daḃə Dzə Njir Nu Nə Tasalonika

² Cumu nga 'yu lə usaku anə Hyal arya hyi patəu, ənga 'yu ngga thləməər hyi wu kədi Hyalər 'ya.

³ 'Yu dumwa ənga dənga ar kəra hyi wu mwar Hyalər mən ənga Dərmən, ar kəra thləər hyi nə mbərsa, ənga thləər yiwukur kəra hyu məl wu dzau, ənga cinapir hyi wu fərkəər hyi wu Thlagər mən Yesu Kərsiti.

⁴ Wazha ama kəra Hyal wu yiwu, a sən 'ya abər Hyal ngə cəḃəbiya hyi,

⁵ arya ndəshigur 'ya a'yi shili anə hyi ənga ḃahə waci mai, ama tsu ənga dənəma, ənga Mambəl Cicau, ənga jiri tata'yi pir. Arya wu sən hyi ənggəra 'yi nggya wu pama hyi aga dləwa dzər hyi.

⁶ Hyi ḃa njir fa'abiya hiya 'ya ənga njira fa'abiya hiya Thlagəu. Alaga wu ḃwaḃwatə gagaḃau, kə hyi dləwuri cama sara ara 'ya ənga hudə pipida lagur Mambəl Cicau.

⁷ Lagu kə nga hyi ḃa njira nju fə li ari anə patər njir nu wu 'yi'yir Masidoniya ənga Akaya.

⁸ Arya sara ara hyi ngə cama Thlagə tətəlnakər, a'yi wu 'yi'yir Masidoniya ənga Akaya waci mai, ama anə kalar njira sənbiya sə ar kəra mbərsar hyi wu Hyal ba'amani. Agabangau, sə a'yi 'ya ḃəra sən na ar kəri mai.

⁹ Arya nja nyi ənga kərnda nga vər lə sakida ənggəra hyi dləwur 'ya. Nja nyi nar 'ya ənggəra hyi təkəbiya dzə ənga katər hyi 'yar, ba hyi sha shili əgya Hyal, Hyal jijiri kəra ənga pi.

¹⁰ Ndə nana tsu, ənggəra hyi nggya aga səkə shidar Zər nyi sara dəməlmau, ndəra Hyal hya'ana nyi sara vir tau, ca ngə Yesu, ndəra kətiya mən ara numa nə hudə ndzəndə Hyal kəra wu shili.

2

Thlər Bulusu Wu Tasalonika

¹ Nahyi ənga kərhyi wazha ama, hyu səni abər ndar 'ya a ndəgya hyi a'yi ḃa sə kurthlə mai.

² Ama alaga kə a lar 'ya ḃwaḃwatəu ənga ḃida wu məlmə Fəlipi, ənggər kəra hyu səni, ama ənga tsətsəku ḃəfu nə Hyalər mən, a nə hyir 'ya ndəshigu, wu patəkura ḃwaḃwatər 'ya wu tsa dawa.

³ Arya ndər Hyal kəra 'yu məl kau, a'yi shili sara wu mbərza ənga dadam ḃəfu mai, alaga 'yi nərzdau aga 'ya nggutana hyi mai.

⁴ Ama 'yu ndər ənggər njira Hyal dlunggəri ənga nda, kə ji fuwa ndəshigu wu tsa nda. A'yi 'ya njira wu yiwu nda pina hudə nji mai, ama Hyal ndəra wu dzəbiya dənga ḃəfwa nji.

⁵ Ənggərə hyu səni, ndər 'ya a'yi ndər məsahə ar miya mai, ətsu a'yi 'ya ənga ngushi ar kəra bama nə dəwa sunakur mai. Hyal ngə sakidar 'ya.

⁶ Na'ya a'yi gal fal ara nji mai, alaga sara ara hyi ənga sara ara alenyi nji mai.

Ar viya cama səsə nə Kərsiti, tsa'a nga nyi, 'ya sən na hya səməna 'ya.

⁷ Ama 'yi nu hyi ənga hangəkəl ənggər kəra ama a vər lə hangəkəl anə zər mamanji.

⁸ Arya 'yu yiwu hyi gagadau, ca ngə də ənga caguli nga 'yi nə hyi ndəshigu patə əkkə'yi kər'ya. A'yi tətəlna ndər Hyal kə waci mai, ama ənga caguli 'yi lər kər'ya ara njir dəfwa 'ya nga hyi.

⁹ Pakatə wazha ama, hyu dəngari ənga thlər dzadzau kəra 'yi məl vu'yi ənga pəci ara 'ya sara fənggər hyi 6wa6watəu arya ndəshigu anə kalar ndaliya hyi.

¹⁰ Nahyi ngə sakida, nahyi njir mbərsa, ənga Hyal ngə sakida tsu, ar kəra culi nggyabiya kəra 'yi cabiya hyi, nggyabiya nə cicikur, ənga nə tsapəkur, ba ənga nggyabiya gəra vazau.

¹¹ Ənggər kəra hyu səni, abər 'ya vər nu kalar ndaliya hyi ənggər kəra tada a vər nu ənga wazha nyi.

¹² 'Yi tsətsəkuya hyi, ənga 'yi səsəkuya hyi, ba ənga 'yi kədi hyi aga hya nggya nggya tsatsa'a aga təlkur Hyal, ndəra ngga hyi a vu təlkur nyi ənga kadakadarkur nyi.

¹³ Arya abangau, 'yu usaku anə Hyal cumu, arya ar pəcira hyi dləwuri ndər Hyal kəra hyi nggari sara ara 'ya, hyi dləwuri ənggər ndər Hyal ama a'yi ənggər ndər ndə mai. Pakatu ndər Hyal ngau, kəra a vər məl thlər nyi wu dəfwa hyi, nahyi njira mbərsa.

¹⁴ Nahyi ja, wazha ama, hya fa'abiya hiya da6ə dzə njir nu Hyal paməpamə kəra wu Yahudi, njira wu Kərsiti Yesu. Ənggər kəra hyi lar 6wa6watə wu tsa njir məlmər hyi, tangə ənggər ta ngə da6ə dzə njir nu 'yar lar wu pəla njir Yahudiya.

¹⁵ Njir Yahudiya ngə tsəya Thlagə Yesu ənga nabi'yar tsu, ənga tsu ndə kədləna 'ya, kə sə ndzana huda Hyal, ba ndə də dawa ənga nji patəu!

¹⁶ Ndu nərdzau aga ka 'ya ara tətəlna ndər Hyal anə njira a'yi njir Yahudiya mai, a sara nda uya mbədau. Lagu kə nga ndə cakəri kyakiwa bikər nda. Ama kəja hudə ndzəndzə Hyal a shidari ar kəra nda.

Cimər Bulusu Ja Bəra Lar Njir Tasalonika

¹⁷ Ama, wazha ama, ar pəcira nji təkəbiya mən əkkə'yi hyi nə pəci kushu, təkə nə kumər dzə ngau, a'yi nə dəfu mai. A vər cim nga 'ya, ənga 'yu nərdzau aga 'ya lar hyi bama ənga bama.

¹⁸ A ciwar 'ya wu kər aga 'ya shili əgya hyi, nayi Bulusu, yi nərdzau aga ya shili, nərdzə də a'yi aga zəmə mai, a'yi aga məthlə tsu mai, ama ba shatan kar 'ya.

¹⁹ Mi ngə sər fər kərər 'ya, ənga sər cagulir 'ya, ənga tsu dara təlkur nə kadakadarkur 'ya wu mwar Thlagər mən Yesu ar pəcir shida nya? A'yi nahyi ngə wa?

²⁰ Jijiri, nahyi ngə kadakadarkurər 'ya ənga cagulir 'ya.

3

¹ Agabangau, ta də na'yu sən mbiya dəfu mai, ba 'yi lari a dəri tsa'a nja piyar 'ya wu Athlinu na'ya zhizhir 'ya.

² 'Yi səwa hyi Timathlawusu zamər mən, ənga zamə məl thlər Hyal, ndər tətəlna ndəshigu nə Kərsiti aga ja cakər hyi dənama ənga tsətsəkür hyi wu mbərsar hyi.

³ Ji məl abangau, a sara vanyi nda sara kənggədər dzau ara culi najaka bwaḇwatə kəra hyi a gwa. Arya hyu səni tsu kadə nga nji nana abər kəl mən tərabiya a gwa.

⁴ Pakatəu, ar pəcira a'yi 'ya əkkə'yi hyi, a nar hyir 'ya abər nju nda da 'ya. Abangə tsu nga nyi darkər ənggər kəra hyi səni.

⁵ Arya kau, ta da nayi sən mbiya dəfu mai, ba yi səwa aga ya yiwabiya ar kəra mbərsar hyi. Yu hivər ara ndər dzə kau, ja sara dzəbiya hyi ba hədar 'ya a da sə kurthləu.

Ndər Fə Dəfu Kəra Shili Ara Timathlawusu

⁶ Ama kəja Timathlawusu a shiliri kabangəkau sara ara hyi, ji sa nar 'ya sə mənəhə ar kəra mbərsar hyi ənga yiwukür kəra hyu ca. Ji bəra nar 'ya ənggəra a'yi hyi ənga dənga cacaguli ar kəra 'ya ənga ənggəra hyu cim nə lar 'ya ənggər kəra 'yu cim nə lar hyi.

⁷ Agabangau, wazha ama, wu patər bwaḇwatə ənga da paməpamə kəra 'yi sa, a uyar 'ya səsəku dəfu arya mbərsar hyi.

⁸ Kabangəkə ja, a dar 'ya nji mbəmbədəu, ta da a ta'yir hyi jijiri wu Thlagəu.

⁹ Wa thləmə culi usaku, kəra 'ya sən nə nyi anə Hyal, arya madiya caguli kəra 'yi uya wu mwar Hyal arya hya?

¹⁰ Vu'yi ənga pəci nga 'ya vər nərdzau wu kədi Hyal aga 'ya lar hyi li ənga li aga 'ya nyabiya vira hyi təwa wu mbərsa.

¹¹ Bəgə Hyalər mən ənga Dərmən ənga kərnyı, ba ənga Thlagər mən Yesu ja pahəna 'ya lagu aga 'ya shili əgya hyi.

¹² Bəgə Thlagə a məliya yiwukürər hyi a cakau, a dumwa dumwa anə kuvwar hyi ənga kalar ndau ənggər kəra 'ya vər yiwu hyi.

¹³ Bəgə ja tsətsəkür dəfuwa hyi aga hya da nji gəra vazau, ənga hya da nji cicau wu mwar Hyalər mən ənga Dərmən wu pəcir shidar Thlagər mən Yesu daḇə ənga nji cici nyi patəu.

4

Nggyabiya Nə Pina Hudə Hyal

¹ Ayukudə sə patə wazha ama, 'yu kədi hyi ənga 'yu tsətsəku hyi aga hya nggya nə pina hudə Hyal ənggər kəra hya vər nggya kabangəkau. 'Yu cakər kədiyau aga hya bəra cakər dumwa ənga məl abangə wu Thlagə Yesu.

² Arya hyu səni tədə himiya hyi kəra 'yi məl kə wu dənama təlkür nər Thlagə Yesu ngau.

³ Yiwu hudə Hyal ngau, hya nggya cicau ənga hya hwi ara səsukür.

⁴ Kalar ndə wu pama hyi ja səni ənggəra ja nggya ənga kərnyı, ja nggya cicau ənga ja səbiya ndəkür nyi,

⁵ a'yi wu lagur suna səsukür ənggər kəra njira gəra sən Hyal wu məl mai.

⁶ Wu najaka sau, a sara ndə a ndza sə alaga diya zamə nyi mai, arya Thlagəu wu nda nə nyi anə kalar ndə bwaḇwatə nə kalar bikə nyi ənggər kəra 'yi nar hyi, ənga 'yi kughiya hyi tsu kadə ta.

⁷ A'yi aga nggya dedəḇə ngə Hyal ngga mən mai, ama aga mənə nggya cicau.

⁸ Agabangau, kalar ndəra nggəl ara dləwu ndər kau, a'yi ndər ndə nga ji piyari mai, ama ndər Hyal nga ji piyari, Hyal ndəra nə hyi Məmbəl Cici nyi.

⁹ Ar kəra yiwu dzə wazha ama tsu, a'yi kəl yi bəra tsəfər hyi ar kəri mai, arya ndər Hyal a highiḃərər hyi ri hya yiwu kuvwar hyi.

¹⁰ Pakatəu, hya vər ca yiwukur anə wazha ama wu 'yi'yir Masidoniya, ama cimər 'ya wazha ama, ca ngə hya dumwa ənga yiwudzau ar cakau ar cakau.

¹¹ Hyə nərɖzau aga hya nggya jaməu, ənga hya sara fə miya hyi a vu ndər nji mai, ənga hya məl thlər ənga dənamar hyi ənggər kəra 'yi highiḃər hyi.

¹² Hyə məl abangə aga hya da njira nju gənggər nda səli wu mwar njira gəra njir nu, ənga hya sara da njir nggya aga ndə mai.

Shidar Thlagəu

¹³ Wazha ama, na'yu yiwu hya nggya ənga gəra sən sə ar kəra njira tau wu Kərsiti mai, ənga hya nggya wu hudə kyakyaru ənggər njira gəra ənga fər kər mai.

¹⁴ Mara a hənggər mən abər Yesu a təri, kə ji hya'ari, abangə tsu a hənggər mən abər Hyal wu nda shabiya njira tə wu Yesu a shida əkkə'yi ja.

¹⁵ 'Yu ndər kau anə hyi ənggər kəra ndər Thlagə nana abər, namən kəra a'yi ənga pi kabangəkau, ar pəcir shidar Thlagər mən, a'yi mən wu nda hya'ari tanggərma a mwara njira tə mai.

¹⁶ Arya Thlagə ənga kərnyi wu nda shida sara dəməlmau ənga ngga dədəgaləu, ənga dāha dədəgal nə madiya waladi, ənga mbədə tələmə nə Hyal. Ənggau, njira tə wu Kərsiti, nanda ngu dzəgwa hya'ari tanggərma.

¹⁷ Ayukuda ndə hya'ari, namən kəra ənga pi mən wu dzəgwa hya'ari. Nja dzəgwa hər mən a dəməlmau a du dlama, aga mənə da bə əkkə'yi Thlagər mən a dəməlmau. A ndəna, mənə dzəgwa dumwa ənga nggya ənga Thlagəu ba'anuwa.

¹⁸ Agabangə ja, hya fiya nyi dəfu anə kərhyi ənga najaka ndər.

5

¹ Wazha ama, ar kəra pəci ənga saka nə shilər Thlagəu, a'yi mbari 'ya tsəfəri hyi sə ar kəri mai,

² arya nahyi ənga kərhyi hyu səni abər pəcir Thlagər mən wu nda da ənggər shilər ndər həl əvu'yi.

³ Ar pəcira nja vər na, “Nggya jaməu ənga hudə pərtə a shiliri,” kukuthlə ba bwaḃwatə nə sa a shili ar kəra nda, ənggər kəra ya shili anə mala hudu ma pəcir ya nyi a shiliri. Lagur mbədəbiya dzə a'yi mai.

⁴ Ama nahyi wazha ama a'yi hyi wu kuthlə mai, ənga pəci kə a'yi a sən shili ar kəra hyi kukuthlə ənggər ndər həl mai.

⁵ Nahyi patəu, wazha nə mbəmbəl ngau, ənga wazha nə pəci tsu. Namən a'yi njir vu'yi alaga njir kuthlə mai.

⁶ Agabangau, a sara mənə da njir gu ghanyi mai, ənggər kəra alenyi nja vər məl mai. Bəgə mənə nggya lili'u aga mənə tsamə ənga mənə nggya ḃəḃathlə dzau.

⁷ Arya njira wu gu ghanyi, əvu'yi nga ndu gwa. Njira wu sa sə sasa tsu, əvu 'yi nga ndu sa, ba ja thləkəna nda.

⁸ Ta da nə puci nga mən, ta'yi mənə tsamə ənga mənə nggya ḃəḃathlə dzau. Bəgə mbərsa ənga yiwudzau nda da ləgutə liyangə hər mən, ənga fər kər nə mbədə tsu ja da dara liyangə hər mən.

⁹ Arya Hyal a'yi jigəwa mən wu njir hudə ndzəndzə nyi mai, ama aga mənə uya mbəḃau lagur Thlagər mən Yesu Kərsiti.

¹⁰ Kərsiti ndəra tau arya mən, aga mənə də ənga pi ənga ja, alaga lili'u mən alaga mən wu ghanyi.

¹¹ Agabəngə hya fiya nyi dəfu anə kərhyi, ənga hya dumwa ənga dləwa kuvwar hyi ənggər kəra hya vər məl kau.

Usa Dzau Ənga Tədə Himi

¹² Kabəngəkau, 'yu kədi hyi wazha ama, hya gənggər nyi səli anə njir məl thlər ənga jirkur wu pama hyi, ca ngə njir tədəmwar hyi wu Thlagəu, njir lə sawara anə hyi.

¹³ Hya səbiya nda lagur hakəra nda gagađau wu yiwukur arya thlərər nda. Hya nggya jamə wu pam ənga kalar ndau.

¹⁴ Yu tədə himiya hyi wazha ama, hya kughiya ndər nggya hədəwa, ənga hya fiya nyi dəfu anə njir hivər, ənga hya dləwar nji tutuwa dənəma, bə ənga hya mba dəfu ənga kalar ndau.

¹⁵ Hya hangəkəl hya sara ki dəmwa'yikur ənga dəmwa'yikur mai, ama hya dumwa ənga mənəhəkur cumu anə kuvwar hyi ənga kalar ndau.

¹⁶ Hya nggya ənga caguli cumu.

¹⁷ Kədiya mə Hyal gərə tsəwa.

¹⁸ Hya lə usaku anə Hyal wu kalar sau, arya ca ngə sər yiwu huda Hyal anə hyi wu Kərsiti Yesu.

¹⁹ Hya sara kakana ndər nə Mambəl mai.

²⁰ Hya sara didə ndərhaha mai.

²¹ Dəgəbiya mə kalar sau, hya səbiya dəbalu sərə mənəhəu.

²² Kwaya mə nađu ara məl sə dəmwa'yu.

²³ Bəgə Hyal ənga kərnyi, ndər lər huda pərtəu, ja thləna hyi cici patəu. Bəgə mambələr hyi, ənga dəfuwa hyi ənga kumər dza hyi a nggya gərə ənga vazau bə'anə shilər pəcir shilər Thlagər mən Yesu Kərsiti.

²⁴ Ndəra ngga hyi kau, ndə tsa'a miya dəfu ngau, ju nda nyabiya sərə ji nana.

²⁵ Wazha ama, kədiya mə Hyal anə 'ya.

²⁶ Usara mə wazha ama patə ənga bərpə dzə kərə cicau.

²⁷ Yu kədi hyi ənga thləmər Thlagəu, hya jigana cama tsətsəfə kau anə patər wazha ama.

²⁸ Bəgə mayiwakur Thlagər mən Yesu Kərsiti ja nggya ənga hyi. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Nə Məthləu Anə Njir Tasalonika

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu, ənga Silasu, ba ənga Timathlawusu.

A nda nə daβə dzə njir nu kəra wu məlmə Tasalonika, kəra nə Hyal Dərmən ənga Thlagə Yesu Kərsiti.

² Bəgə mayiwakur ənga hüdə pərtəu sara ara Hyal Tada ənga Thlagə Yesu Kərsiti nda nggəyā ənga hyi.

Lə Usaku Ənga Kədi Hyal

³ Kakal nga nyi 'ya na usaku anə Hyal cumu aga hyi, nahyi wazha ama, ara mbərsar hyi a vər cakə gagadau, ənga yiwu kəra hya vər yiwu kərhyi a vər cakau.

⁴ Agabangau, 'ya vər bwasau ənga hyi wu daβə dzə njir nu Hyal paməpamə aya səsə'wu sə ənga mbərsar hyi wu patər da dzə paməpaməu ənga nggəyā dzadzau kəra hya vər səsə'wuri.

⁵ Kalar sə'yar kau ca ngə cabiya numa nə Hyal tsa'a nga nyi, aya kau nja nda jigəwa hyi wu njira a dari kakal nda gwu təkur Hyal kəra hya vər sa bwaβwatə aga nyi.

⁶ Hyal ndə tsapə ngau, ju nda kina ənga bwaβwatə anə njira vər lə bwaβwatə anə hyi.

⁷ Ənga tsu, ju nə hyi bəlsar, nahyi kəra a vər sa bwaβwatə əkkə'yi na'ya tsu ma Thlagə Yesu cabiya kər sara dəməmau wu u'u mbəmbau ənga waladi nyi'yar.

⁸ Ju sa nə nyi bwaβwatə anə njira gəra sən Hyal ənga njira piyari nu ndəshigu nə Thlagər mən Yesu.

⁹ Ndu nda sa bwaβwatə kəra gəra kudau, ənga na ndu nda lari bama Thlagəu ənga kadakadarkur nə dənəma nyi mai.

¹⁰ Sə'yar kə wu nda da, ar pəcira ji shida, aga nji cicau ndu sa nə nyi kadakadarkur, patə njira hənggəri ndu nda gənggər nyi səli. Ənggau, patə əkkə'yi nahyi, ara a hənggər hyi ənga sakida kəra 'yi nar hyi.

¹¹ Ənga najaka sə a wu kər, 'ya vər kədi Hyal anə hyi cumu, aga Hyalər mən ja jigəwa hyi wu ngga nyi, ənga dənəma nyi nga ju nda nyabiya kalar sə mənəhə kəra hyi məl ənga kalar sərə dəfuwa hyi nər hyi lagur mbərsar hyi.

¹² 'Ya vər kədi Hyal kau, aga nja nə nyi kadakadarkur anə thləmə Thlagər mən Yesu wu hyi, ənga nahyi tsu, hyu uya kadakadarkur wu ja. Sə kə wu dər kər lagur mayiwakur nə Hyalər mən ənga Thlagə Yesu Kərsiti.

2

Ndər Hya'a Hangəkal

¹ Ar kəra shilər Thlagər mən Yesu Kərsiti ənga sa bər mən papatəu əkkə'yi ja, 'ya vər kədi hyi wazha ama,

² a sara hya gərahə wu dəfuwa hyi kusakusa mai alaga hangəkala hyi a hya'ari mai, abər pəcir shilər Thlagəu a kuda shiliri mai. Ma vanyi, abər vanyi ndə a nar hyi ri abangau, lagur ndər haha, alaga cama tsətsəfəu, alaga ndər papahəu, alaga nja na abər cama ngau sara ara 'ya.

³ A sara hya piyari kalar ndau a nggutana hyi alaga abari mai, ara pəci ta a'yi shili mai, kəl ma gəra nggandərkur kə də kwatahəu, ənga ma ndər hya'a hangəkəl ta cabiya dzau, naja ngə ndəra nji fiya nyi aga sa.

⁴ Naja ngə ndəra wu tsamə kərny i ənga kadakadarkur, ju nda pari kalar səra nju ngga ənga Hyal, ənga kalar sər dləuau. Ju nda fiya kərny i ar vir nggya wu ki Hyal, ənga ju fiya kərny i ar viya Hyal.

⁵ Nahyi a'yi a dəngari wa, yu na sə'yar kau anə hyi ar pəcira mən ar vira zəməu?

⁶ Kabangəkəu a sən hyi səra a vər kar nyi, aga kəl ma pəci nyi a dər nga ja dzəgwa cabiya dzau.

⁷ Ara ndər hya'a hangəkəl kə a vər məl thlər dədəwa kabangəkəu, a nggyar ja dədəwa kəl ma ndəra vər kar nyi ara biyar babal kə bəna dzau.

⁸ Ba ndər hya'a hangəkəl ka dzəgwa cabiya dzau, ndəra Thlagəu Yesu wu nda tsiya nyi ənga sə pi sara wu miya ja, ənga ja dzəgwa wushina nyi ənga kadakadarkur nə shili nyi.

⁹ Ndər hya'a hangəkəl kau, ju nda shili ənga dənəma sara ara shatan, ja dzəgwa sana liya nji ənga məl sə dədəgur ənga mətəsam pəmpaməu.

¹⁰ Ənga ja nda nggutana njira ar lagu sasa ənga kalar sə dəmwa'yi kəra wu səkwa dzau, ara ndə piyari yiwu jiri kəra wu nda kətiya nda.

¹¹ Arya najaka sə ngə Hyal a nda shabiya hangəkəla nda aga nda hənggər ənga fatiya nyi,

¹² aga abangə nju nda thlana nda numa patəu, ara na ndə hənggəri ənga jirkur mai, ama ndə yiwu dəmwa'yikur.

Hya Nggya Ənga Jirkur

¹³ Kakal nga nyi 'ya lə usaku anə Hyal cumu aya hyi, nahyi wazha ama kəra Thlagə a yiwu, ara Hyal ngə cadəbiya hyi aga hya də wu nji tanggərma kəra uya mbədə lagur Mambəl, ca ngə məliya hyi cici ənga lagur hənggəri wu jiri.

¹⁴ Aga kə nga ji ngga hyi, lagur ndəshigu 'ya kəra 'yi nə hyi, aga hya uya kadakadarkur nə Thlagər mən Yesu Kərsiti.

¹⁵ Agabəngəu, wazha ama, hya ciya dzau ənga hya səbiya highiḃə 'yar kə 'yi nə hyi kau, alaga ənga miya ba lagur cama tsətsəfau.

¹⁶ Bəgə Thlagər mən Yesu Kərsiti ənga kərny i ba Hyal Tada, kəra cabiya mən yiwukur, ja nə mən tsətsəku dəfu kəra gəra kuḃəu ənga fər kər mənəhəu.

¹⁷ Bəgə ja nə hyi tsətsəku dəfu, ənga ja nə hyi dənəma wu patər sə mənəhəu kəra hyu məl ənga səra hyu na.

3

Bulusu Wu Yiwu Nja Kədi Hyal Anə Nda

¹ Wu joməya nyi, wazha ama, 'ya vər kədi aga hya kədi Hyal anə 'ya. Hya kədi Hyal aga ndəshigu nə Thlagəu a tətəlnəkər kusakusa, ənga aga ja də ənga kadakadarkur, ənggər kəra ji shili anə hyi.

² Ənga tsu hya kədi Hyal, aga nja kətiya 'ya ara nji dəmwa'yu ənga nji shishi, ara a'yi kalar nji ngə ənga mbərsa mai.

³ Ama Thlagə ndə tsa'a miya dəfu ngəu, ju nda nə hyi dənəma, ənga ja kətiya hyi ara nji dəmwa'yu.

⁴ A mbərsar 'ya ənga Thlagəu abər hya vər məl səra 'yi na aga hya məl, ənga tsu hya dumwa ənga məl nda.

⁵ Bəgə Thlagəu ja tsəkwar dəfuwa hyi aga hya sənbiya yiwukur nə Hyal, ənga səsəu sə lagur Kərsiti.

Məl Thlər Sə Mənahə Ngau

⁶ Wazha ama, 'ya vər na anə hyi wu thləməər Thlagər mən Yesu Kərsiti, abər hya təkə ənga kalar zamə hədəwa, ənga naja a'yi wu yiwu məl thlər ənga sərə hyi highiḡəri ara 'ya mai.

⁷ Nahyi ənga kərhyi, a sən hyi ənggər kərə kikyau hya fa'abiya hiya sərə 'yi məl. Wu pəcira 'ya əgya hyi na 'ya a'yi nggya dzafə mai.

⁸ Ənga tsu na'ya a'yi wu səm sər səm nji gərə kina mai. Ama a sar 'ya bwaḡwatə vu'yi ənga puci a vər məl thlər, aga 'ya sara da sə tədəḡə anə hyi.

⁹ Sərə da 'yi məl abangau, ara a'yi 'ya gərə dənəma nə yiwa aga hya dləwar 'ya mai, ama aga 'ya da sər fə li kərə hyu fa'abiya hiya nyi.

¹⁰ Wu pəcira mən ar vira zəməu, a nar hyir 'ya abər ma ndə nggəl ara məl thlər, a sara nja lə sər səm anə nyi mai.

¹¹ 'Yi na abangə ara 'yi nggari abər aleniyi nji wu hyi, nji hədəwa ngau, thlər məl a'yi ara nda mai, kəl nggya aga jiḡa njir məl thlər.

¹² Culi najaka nji 'ya vər tədə himiya nda ənga nə nda sər ḡəla wu dənəma nə Thlagə Yesu Kərsiti aga nda məliya kərnda, nda məl thlər aga nda uya dəfə kərə nda səm.

¹³ Nahyi tsu, wazha ama, a sara hya hədə ənga məl sərə tsa'a mai.

¹⁴ Kalar ndərə nggəl ara nu sərə 'yi nana a gwar cama tsətsəḡə kau, hya fər li mənəhəu ar ja. A sara hya dəḡər kər ənga ja mai, aga ja gu səli.

¹⁵ Ama a sara hya fiya nyi ar viya dawa mai, ama hya tədə himiya ja ar viya zər ama.

Fə Barka

¹⁶ Bəgə Thlagə ənga kərnyi ndər lə huḡə pərtəu, ja nə hyi huḡə pərtə cumu wu kalar lagu. Bəgə Thlagə ja nggya ənga hyi patəu.

¹⁷ Nayi Bulusu ngə tsəḡə najaka usa dzau ənga tsa yau. Kə ngə sakida nə kalar cama tsətsəḡə də. Ənggər kə nga yu tsəḡau.

¹⁸ Bəgə mayiwakur nə Thlagər mən Yesu Kərsiti ja nggya ənga hyi patəu. Amına.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Nə Tanggərma Anə Timathlawusu

Usa Dzau

¹ Sara ara Bulusu, cama səsə nə Kərsiti Yesu lagur ngga nə Hyal ndər mbəda mən ənga Kərsiti Yesu ndər fə dəfu anə mən,

² Nga vər tsəfə anə Timathlawusu zər də nə jiri wu lagur mbərsa.

Mayiwakur ənga təhudəu ənga jaməkur sara ara Hyal Tada ənga Kərsiti Yesu Thlagər mən a nggya ənga gau.

Kughi Ar kəra Highiḃə Nə Fati

³ Ənggəra yi tsətsəkur ngau ar pəci kəra ya vər ma'yi a ndu Masidoniya, yu yiwu ga ḃəliya sar kushu wu Afisa aga ga kughiya njir highiḃə nə fati aga nda piyari.

⁴ Ga nar nda abər a sara nda hə hangəkələr nda a ndəgya pumungutu'yar kəra gəra ənga kər ba ənga jiga thləmər ciji'yar, kəra tsu kudīya nyi a'yi mai. Arya culi najaka sə wu shili ənga kəpal wacu, ar viya thlər Hyal kəra wu shili lagur mbərsa.

⁵ Səra najaka ndər ar kəri ca ngə yiwudzau, kəra wu shili lagu dəfu cicau, ənga dahə nə dəfu kəra a vər cabiya abər a'yi mən ənga bikə mai, ba ənga tsu mbərsa kəra pakatəu.

⁶ Alenyi nji a thlənar nda dzə sara ara najaka jiri, kəra təkəri ndə shabiya dzau, ndu nu ndər paməpamə nə kurthləu.

⁷ Ndu yiwu nda də maləmə nə dləda, ya kəja nandə wu səni səra ndu ndər arya nyi kə mai, alaga səra ndu na anə nji gəra ənga hivər.

⁸ A sən mən abər dlədə sə mənəhə ngau, ma nji məl thlər ni tsatsa'a.

⁹ Namən tsu wu səni abər dləda, nji lər nyi anə nji cici mai, ama anə njira gəra ḃəla dləda, ənga nji batal, ənga njira gəra hivər Hyal, ənga njir bikə tsu, ənga njira gəra cicau, ba ənga njira gəra nu Hyal, ənga njir tsa dərnda ənga mər nda ba ənga njir tsa nji,

¹⁰ Ənga tsu njir məl səsukur, ənga shili kəra wu pida ənga shili kuvwar nda ənga mathləkə'yi kəra wu pida ənga kuvwar nda, ənga njir həl nji, abəngə tsu njir thla fati, ənga njir lə sakida nə fati, ənga kalar səra pamə ənga highiḃə nə jirkur.

¹¹ Abər najaka highiḃə nə jijiri wu shili lagu ndəshigu dlədləvə nə Hyal kəra ənga barka, kəra ji fuwa də wu tsa yi aga ya tətəlna.

Usaku Arya Mayiwakur Nə Hyal

¹² Yu usa Kərsiti Yesu Thlagər mən, ndəra nə də dənəma aga məl thlər kau, arya ji hər də ndəra nja fər kər ni, ənga ji cadəbiya də a shili wu thlər nyi.

¹³ Alaga kə dədəmə nayi ndər vazə Hyal ngau, ndər ka thlər nyi ara ḃəu, ənga tsu ndər dida nyi. Ama wu sə'yar kə patə kə yi uya tuhudu ara Hyal ara yi məl nda wu gəra sənkur ənga gəra mbərsa.

¹⁴ Mayiwakur nə Thlagər mən nyabiya də gangə gagaḃəu, dəḃə ənga mbərsa ba ənga yiwudzə kəra a'yi wu Kərsiti Yesu.

¹⁵ Ndər kəra yu nda na kau, ndər kəra nja fiyafə əni ngau, kəra tsa'a nja dləwuri patəu, abər, "Kərsiti Yesu shili wu duniya aga mbəda njir bikau," wu pama nda patə nayi nga ndiya ənga bikau.

¹⁶ Ama ənggau ca ngə də Hyal cabiya də tuhudə nyi, nayi ndəra ndiya ənga bikau, aga Kərsiti Yesu a cabiya munya nyi aga ya də ndər ca lagu anə kalar ndəra wu nda hənggəri ənga ja nga ndu uya pi gəra kudau nə ba'anuwə.

¹⁷ Bəgau dəgalkur ənga dləvau nda nggya nə ngau təl gəra kudau nə ba'anuwə, ndəra gəra ənga kudiya, ndəra gəra nju ləri, ətsu nagə ngə Hyal zəmə wacu nə ba'anuwə! Aminu.

¹⁸ Timathlawusu, zər də, yu lə ndər kau anə ngau ar kəra ndər kəra nabi'yar nana ar kəra gau dədəməu, aga lagur nu nda, gu nda də ndər məl thlər mənahəu gagadau.

¹⁹ Nagə tsu ga səbiya mbərsa ngau ənga dəhə nə dəfu kəra mənahəu, arya alenyi nji a tsiyari mbərsar nda lagur nggəl ara nu dəha dəfuwa nda.

²⁰ Wu pama nda ca ngə Himaniyasu ənga Alegəzanda, njira yi lər nda anə shatan aga nda highiḃəri nda sara dida ndər Hyal.

2

Highiḃau Ar kəra Dləvau

¹ Sə tanggərma, yu tsətsəku ngau, aga nja dumwa ənga kədiyau, ənga ndər ənga Hyal, ənga nja dumwa ənga usa Hyal arya nji patəu.

² Nja kyaga məl abangə ar viya təltəl'yar patəu, ənga patər njira a miya thlər dədəgaləu. Nja məl abangə tsu aga mənə uya nggya jaməu ənga hudə pipida wu hivər Hyal ba ənga nggya cicau wu mwar Hyal.

³ Naja kau mənahə ngə nyi, ənga tsu Hyal ndər mbəda mən wu nggari məsahəkura nyi,

⁴ ndəra wu yiwu patəkura nji nda uya mbədəu, ənga nda shili wu sənbiya jirkur.

⁵ Arya Hyal zəmə ngau, ndəra wu pama Hyal ənga nji tsu zəmə ənga ja, ndə kau, naja ngə Kərsiti Yesu.

⁶ Naja ngə lər kərnyi aga ja pəliya nji patəu. Najakə ngə cama kəra Hyal ləri anə duniya ar pəci kəra kakaləu.

⁷ Aga kə ngə Hyal cadəbiya də cama səsau ənga tsu ndər tətəlna ndər Hyal. Yi də maləmə highiḃau anə patər njira a'yi njir Yahudiya mai, ar kəra mbərsa ənga jirkur. Jiri nga yu na a'yi fati mai.

⁸ Yu yiwu shili ar kalar vi nda har tsi a dəməlmau wu cicikur, wu kədi Hyal, a'yi ənga dəfu ndzəndə mai, ba a'yi ənga kəpal wu dəfu mai.

⁹ Yu yiwu tsu mathləkə'yi nda hari kar kəra tsa'a, lugutu kəra kyau, a'yi ənga gangəkur məl shishir kər mai. Ənga tsu a sara nda ha kar dinairi mai, ba ənga thladla ənga kar nə gənna gangə mai.

¹⁰ Ama nda nggya ənga nggyabiya mənahəu kəra wu kyaga mathləkə'yi kəra cabiya kərnda abər nanda njir hivər Hyal ngau.

¹¹ Bəgə mala ja dləwuri najaka highiḃau wu hangəkəl nyi ba ənga həya kər nə jijiri.

¹² Nayi nə nyi lagu anə mala ja highiḃə anə ndə sal mai. Nayi tsu nayi nə nyi lagu anə mala ja səm təlkur a dar kəra shili mai, bəgə ja nggya zəməu.

¹³ Arya Hyal məliya Adamu tanggərma divira Hawawu.

¹⁴ A'yi Adamu ngə shatan nggutana mai, ama mala nyi nga ji nggutana, ba ji də ndər bikau.

¹⁵ Ama mathləkə'yi ndu nda uya mbədəu lagur ya wazha, ma ndə sən dumwa ənga mbərsa, ənga yiwudzau, ənga cicikur dabə ənga tsərpər kər.

3

Nggyabiya Kəra Wu Kyaga Ndər Tədəmwa

¹ Kəja ndər kəra nja fər kər əni, kalar ndəra vər cim ja nggya ndər tədəmwa anə njir nu, a cimər ja thlər kəra mənəhəu.

² Ndər tədəmwa ja nggya ndəra gəra ənga səra nja vazə nyi ni a dumwar nji, ja də ndər mala zəməu, ndər bəlar kərny, ndər dəfu mənəhəu, ndəra ənga hangəkəl mənəhəu, ndər dləwu məthləpi, ndəra wu sən highibəu gagadəu.

³ Najaka ndau a'yi ja ndər nyi ənga padlə mai, ənga a'yi ja ndər gal pa mai, ama ndə hangəkəl, ənga tsu a'yi ndər tsətsəbwari mai, ətsu a'yi ndər yiwu gənna gagadə mai.

⁴ Pakatəu kəl ji də ndəra sən səbiya ki nyi mənəhəu, ju məliya wazha nyi nda məl səra ju na ənga nda gənggər nyi səli wu kalar lagu.

⁵ (Ma ndau a'yi a sən ənggəra ja bəu ənga njir ki nyi mai, abari nga ja sən bə ənga njir nu Hyala?)

⁶ A sara ja də ndəra dzəgwa də ndər nu Hyal mai, ara bəwadzau a nda səwa nyi ba nja məliya nyi numa kəra nji məliya nyi anə shatan.

⁷ Ndər tədəmwa ja də ndəra nja ndər mənəhəu ar kəra ja wu mwar njira a'yi njir nu mai, a sara də sər səli, ənga ja tədəu a gu ləbam shatan.

⁸ Abangə tsu njir dləwa pubu, pakatə nda nggya njira nju gənggər nda səli, a'yi njir pə miya məməthlu mai, ənga tsu a'yi njir nyi ənga padlə mai, ənga njir suna gənna mai.

⁹ A mbari anə nda, nda səbiya jirkura mbərsar nda ənga kər papaləu.

¹⁰ Sə tanggərma nja dzəbiya nda, ənggau, ma nja 'yi thləwa nda ənga vanyi vazə mai, bəgə nda də njir dləwa pubu.

¹¹ Abangə tsu mathləkə'yir nda, nda də njira nju gənggər nda səli, a'yi njir ndər nə gwadəvi mai, ama njira tsərpəri kərnda, ənga wu kalar sau, nja fər kər ənga nda.

¹² Ndər dləwa pubu kəl ji də ndər mala zəməu, ənga ju sən səbiya wazha nyi ənga njir ki nyi mənəhəu.

¹³ Njir dləwa pubu kəra wu məl thlər nda mənəhəu, ndu uya thləmə mənəhəu anə kərnda, ndu ndər gəra hivər ar kəra mbərsar nda wu Kərsiti Yesu.

¹⁴ Ar pəci kəra ya vər tsəfə cama tsətsəfə kau a nda anə ngau, yu fə dəfu abər yu shili əgya gau a səkari kushu.

¹⁵ Ama ma a'yi yi shili kadə mai, ga nggya ənga səni ənggəra mənə kyaga nggya wu pama nji gə Hyal, kəra ca ngə dəbə njir nu nə Hyal mbəmbədəu, ca ngə shimal ənga fə hya jirkur.

¹⁶ A'yi ənga təkəkər mai, sə kə mənə vər nu kau dəgal nga nyi:

Kərsiti cabiya kərny wu kumər dzau,

Mambəl cabiya nyi ndər jiri.

Waladi'yar lari nyi,

nji tətəlna ndər nyi wu duniya.

A hənggəri nji ənga ja wu duniya patəu,

Hyal həri nyi a dəməlmau wu kadakadarkur.

4

Highibəu Nə Fati

¹ Kəja Mambəl Cicau a vər ca ar babal abər wu kudiyar pəci, alenyi nju nda səna mbərsar nda ar viya njir nu ba nda hər hangəkala nda a ndəgya mambəl ngguta vi ənga highiḃə nə fəti nə mambəl dəmwə'yi'yar.

² Highiḃə kau wu nda hya'ari lagur nji batal njir thla fəti kəra dāhə dəfuwa nda a təri, ənggər səra nji hiline ənga liyangə kwakwadəu.

³ Culi nji kau ndu ka hə dzau, ənga tsu səm alenyi sər səm. Ətsu, Hyal ngə məliya sər səm kau aga njira mbərsa ənga tsu njira wu sənbiya jirkura nyi nda dləwuri ənga usaku.

⁴ Arya kalar səra Hyal məliya mənəhə nga nyi, ənga tsu a sara nja piyari sə mai ma a dləwuri nji ənga usaku,

⁵ ara a cinar nji lagur ndər Hyal ənga lagur ndər ənga Hyal.

Ndər Məl Thlər Kərsiti Yesu Kəra Mənəhəu

⁶ Ma ga highiḃər sə'yar kau anə wazha ama, gu nda da ndər məl thlər Kərsiti Yesu kəra mənəhəu. Nagə ndəra hau wu ndər kau nə mbərsa ənga tsu highiḃə nə mənəhəu kəra ga vər nu ba'anə əshina kau.

⁷ Ga sara bükər ngau ənga kəbəkəwəu ənga pumungutu gəra kər, kəra gəra ənga dləwa dzau. Ama ga hwathliya kərngau ga nggya ənga dəfu nə Hyalkur.

⁸ Alaga kau, hwathlə dzə nə kumər dzau a'yi ənga akkəri tsapə mai, ama ga nggya ənga dəfu nə Hyalkur ca nga ndiya ənga akkəri wu kalar lagu. Ara najakau, wu shili ənga barka kabangəkau ba ənga tsu nggya kəra wu nda shili.

⁹ Najakə ngə ndər kəra nja fər kər ni, ənga tsu a təkəri nja dləwuri ənga hudə zəməu.

¹⁰ Aga kau 'ya vər nərdzau, 'ya vər məl thlər ara a fuwar 'ya dəfuwa 'ya wu Hyal kəra ənga pi, ndəra ca ngə ndər mbədə patər nji, njira ma a hənggər nda jiri ənga ja.

¹¹ Ga highiḃə sə'yar kau, ənga ga nar nyi anə kalar ndau ja məl səra gu na.

¹² A sara ga hənggəri nda didana ngau ara nagə zər baduwari mai, ama ga cabiya kərngau sər highiḃəu anə njir nu lagur ndər ngau, ənga nggyabiya ngau, ənga yiwdzə ngau, ənga mbərsa ngau, ba ənga tsu nggya cici ngau.

¹³ Kadivira ya shili, ga dumwa ənga jiga ndər Hyal kəra tsətsəfau anə ndapi, ənga tətəlna ndər Hyal ba ənga highiḃə tsu.

¹⁴ A sara ga piyari barka nə sən sau kəra Hyal nə ngə kə mai, kəra ji nə ngau lagur cama sara ara Hyal ar pəci kəra dəbə dzər njira nggurəm fənggər ngə tsi.

¹⁵ Ga məl sə'yar kau ənga jirkur, ga lər kərngau papatəu anə nda, aga kalar ndau ja ləri ənggəra ga vər cakau.

¹⁶ Ga bəlar kərngau ənga highiḃə ngau gagaḃau. Ga dumwa ənga məl thlər 'yar kau ənga hudə zəməu, ara ma gə məl abangau, gu nda mbədana kərngau ənga njira wu səhimi ngau.

5

Highiḃəu Ar kəra Mathləkə'yi Təsəl, Njira Nggurəm Ənga Mafa'yar

¹ A sara ga kughi anə ndəra dəgal a ndiya ngau ənga hudə ndzəndzə mai, ama ga ndər anə nyi ənggər anə dəngau. Wazha baduwari tsu ga kughiya nda ənggər anə zamə ngau.

² Anə mathləkə'yi haḃal tsu ga ndər ənggər anə mə ngau, anə ku'yi tsu ga ndər ənggər anə kwamə ngau, ənga cicikur dəfu nə jiri.

³ Ga ləri dəgalkur anə mathləkə'yi təsəl, njira ənga jiri njir dləwa nda a'yi mai.

⁴ Ama ma mala təsəl a'yi ənga wazha ənga ciji, bəgə nda dzəguya highiḃəri səra sər nur nda na aga nda məl anə njir kir nda. Lagu kau nga ndu nda kina

anə njir yar nda dləwa dzau kəra ndə uya sara ara nda. Culi kau, mənəhəu nga nyi anə Hyal.

⁵ Mala təsal nə jijiri, kəra ndər dləwa nyi a'yi mai, ju fiya dəfuwa ja wu Hyal, ba ja dumwa ənga ndər ənga Hyal ju gal dləwa dzau sara ara ja vu'yi ənga pəci.

⁶ Ama mala təsal kəra wu nggya aga səm məsəhəkur wacu, tətə nga ja, alaga kə tsu ja 'yi ənga pi kau.

⁷ Ga nə nyi najaka cama anə njir nu, aga nda da njira gərə ənga sər vazau wu mwar nji.

⁸ Kalar ndəra gərə sən səmənə nji nyi, ma na ma njir ki nyi, a bəl nar ja mbərsa nyi, najaka ndau a ndiyar ja ndəra gərə ənga mbərsa ənga dəmwa'yu.

⁹ Mala təsal a'yi kari nja jigəwa nyi pathləu wu pama mathləkə'yi təsal mai, kəl ma fa nyi a ndiyari fa kwakumunyi Ba tsu ar pəci kəra sal nyi tsu ənga pi a nggyar ja mala tsapəu anə nyi.

¹⁰ Ənga nju sən nyi ənga sər mələ ja mənəhəu. Ənga mala kəra həri wazha nyi wu lagu mənəhəu, ənga ju dləwu məthləpi. Ənga ju məl thlər anə nji cici gə Hyal, ba tsu ju dləwa njira wu yiwu dləwa dzau. Ənga ji ləri kərnyi aga məl kalar sərə mənəhəu.

¹¹ Ama mathləkə'yi təsal kəra tsu yidədəu, nja jiga nda wu nji kə mai. Arya ar pəci kəra cim nə kumər dzau təkəbiya hangəkala nda ənga Kərsiti, ba nda gal lagur hə sal.

¹² Lagu kau nga ndu dla ənga numa anə kərnda, ara a bəl nar nda alkawal nə tanggərma.

¹³ A'yi kə ma waci mai, ama ndu highiḃəri nggya nggashu, ənga ndu ḃəḃau a ndu ki nji. A'yi kə waci mai, ama daḃə ənga na ndau, ənga ndu ndora ba na sə kəra gərə kyau.

¹⁴ Cimə da, mathləkə'yi təsal kəra tsu nda yidədə nda hər sal, nda ya wazha, nda səḃə kir nda. Ara nda sara nə nyi anə dawar mən lagu nə ndər dəmwa'yi ar kəra mən.

¹⁵ Ara alenyi mathləkə'yi təsal nər nda a shar nda tsu kadəu, nda vər nu shatan.

¹⁶ Ma mala kəra ənga mbərsa a'yi ənga mathləkə'yi təsal wu ki nyi, ja dləwar nda, a sara nja nə nyi ḃwaḃwatə anə njir nu. Lagu kau ngə njir nu Yesu wu nda uya lagur dləwa njira mathləkə'yi təsal nə jijiri.

¹⁷ Njira nggurəm nə njir nu kəra wu məl thlər nda mənəhəu, a kyau nja gənggər nda səli gagadau, ma na njira thlər nda ca ngə tətəlna ndər Hyal ənga highiḃau.

¹⁸ Ara ndər Hyal kəra tsətsəfə nana, “A sara nja fuwa njuwangə wu miya thla zəwa ar pəci kəra ja vər məl thlər mai,” ənga tsu “Ndər məl thlər a kiri nja nə nyi sərə nə nyi.”

¹⁹ A sara ga səhimi ənga vazə ar kəra ndə dəgal nə njir nu mai, kəl ma gə nggari wu miya sakida a da məthlə ənga alaga makəru.

²⁰ Njira məliya bikau, ga kughiya nda ar babal, aga alenyi nja gərəhau.

²¹ Wu mwar Hyal ənga Kərsiti Yesu ənga waladi'yar cacadau, ya vər kughi anə ngau, ga nu highiḃə'yar kau gərə ənga tazhira abər gu yiwu vanyi ndau a ndiyar alenyi nji.

²² A sara ga kusa ənga fə tsi nə barka ar kəra ndə mai. Ətsu a sara ga fuwa kərngau a gu bikə nə alenyi nji mai. Ama ga bəlar kərngau cicau.

²³ A sara ga dumwa ənga sa 'yimi hyalagəu waci mai, ama ga tuwari 'yimir wur inabi kəra mwushu kushu ara səhudə ngə kau, ənga tsu ara hwahwafəkur ngə kau.

²⁴ Bikə nə alenyi nji ar babal nga nda, kəra kalar ndu səni səra nda a gwa divira nja thlana nda numa. Ama bikər alenyi nji dədəwa nga nda kəl wu yukudə nga ndu nda biyar babal.

²⁵ Abangə tsu thlər kəra mənəhəu ar babal nga nda, alaga ma a'yi nda ar babal mai, nandə wu sən dəwanakər mai.

6

¹ Patər njira vər səm mafakur, nda kyaga ləri dəgalkur anə tarkir nda kəra tsa'a, ara nja sara ndər nə dida anə thləməər Hyal nga highiḃər mən.

² A sara mafa'yar kəra tarkir nda njir nu Yesu ngau, nda nggəl ara lə dəgalkur anə nda, ara nanda zamər nda mai. Ar viya kau, kuji kə mafa'yar kau bəra cakəri mbiya dəfu nda məl thlər nda mənəhəu ara tarkir nda njira wu nu Yesu ngau, njira wu uya barka sara wu thlər nda ənga tsu tarkir nda wu yiwu nda. Sə'yar kau nga gu highiḃəu ənga ga tsətsəku dəfuwa nda aga nda məl.

Highiḃə Nə Fati Ənga Akkəri Nə Jiri

³ Kalar ndəra wu highiḃəu, highiḃə nə fati, ənga a'yi ju hənggəri ənga highiḃə nə mənəhə nə Thlagər mən Yesu Kərsiti ənga highiḃə nə Hyalkur mai,

⁴ naja ndər ḃwasau ənga ndəra gəra sən sau. Naja tsu ju nggya ənga dəfu nə dəmwa'yikur ənga ju yiwu kəpal ənga shasha ndər ar kəra ndər 'yar, kəra wu shili ənga shishikur, ənga maḃəkur, ənga nggəl ndau ba ənga dənga dəmwa'yi kəra gəra kər,

⁵ ənga kəpal gangə ənga njira dəngar nda a dəri nə kurthləu, njira jirkur a piyari ndari. Nanda ngə njira wu nggani abər nu Hyal ca ngu shili ənga uya gənnə.

⁶ Gəra ənga təkəkər! Uya akkəri a'yi gangə gagaḃəu anə njira wu hivər Hyal ənga huḃə pipida ənga səra ara nda.

⁷ Arya sə a'yi mən shili ni wu duniya kə mai, ənga sə a'yi mənə sən biya ni tsu mai.

⁸ Ama ma a'yi mən ənga sər səm ənga kar ha, kə ma a citəri.

⁹ Ama njira wu yiwu nda da njir bərba ndu gwu dzau ənga ləbam shatan. Ndu yiwu sə dzadza ənga suna suna paməpamə nə kurthləu, ca ngə dla ənga sə ndzəndzau ənga ndə sanakər.

¹⁰ Arya yiwu gənnə naja ngə nggilang ənga patər səra dəmwa'yu. A vər gal gənnə ənga kusa ngə alenyi nji tana lagur mbərsar nda, kəltə ndə fuwa kərnda wu huḃə ndzəndzə gangə gagaḃəu.

Bulusu Təḃər Himiya Timathlawusu

¹¹ Ama nagau, ndə nə Hyal, ga hwinakər naḃəu sara ara sə'yar kə patəu. Nagə tsu ga fuwa kər wu gal səra mənəhəu, ənga nə Hyalkur, ənga mbərsa, ənga yiwudzau, ənga səsə'wuri sau ba ənga hangəkalkur.

¹² Ga pana pa nə mənəhəu, ca ngə pa nə mbərsa. Ga səḃiya pi, pi gəra kuḃəu kəra ca ngə Hyal ngga ngau aga nyi ar pəci kəra gə nana ənggəra gə mbərsa a ndumwar sakida gangə gagaḃəu.

¹³ Yu kughiya ngau wu mwar Hyal kəra nə nyi pi anə kalar sau, ənga Kərsiti Yesu, kəra ar pəci kəra ja vər lə sakida wu mwar təl Buntusu Bilatusu ji nana ndər kəra jiri,

¹⁴ abər ga səbiya sə kə yi nar ngə kau gəra ənga sər dəba ənga səra nja nggəliya kəl pəci kəra Thlagər mən Yesu Kərsiti shili ari.

¹⁵ Naja ngə Hyal wu nda həri a shili wu pəci nə kərni. Hyal kə ngə ndər barka ənga naja ngə ndəra ndiya ənga dənəma patəu, naja ngə təl nə tətəl ənga Thlagər thlagə'yar.

¹⁶ Naja wacu ngə gəra tau, ənga ju nggya wu mbəmbəl kəra ndər sən ləhəri a'yi mai. Naja nga nji gəra saya lari ənga ndər sən lari nyi a'yi mai. Anə nyi ngə kadakadarkur ənga təlkur ba'anuwa. Aminu.

¹⁷ Ga nar nyi anə njira ənga gənna wu duniya kabangəkau, abər a sara nda bəwadzə nə mai, ənga nda sara fə dəfuwa nda ar gənna kəra wu bəliya sar mai. Ama nda fər dəfuwa nda anə Hyal ndəra wu nə mən kalar sau ənga tsi bangəu aga nggyar mənə da məsahəu.

¹⁸ Ga nar nda aga nda məl səra mənəhəu, ənga nda cakəri məl thlər kəra mənəhəu, ənga nda pahəna tsa nda aga dləwa kuvwar nda.

¹⁹ Lagu kau ənga ndu nda fiya akkərir nda a dəməlmau kəra wu nda də ənggər sər fə hyi kəra ndu nda nggya ar kəri wu fa kəra wu shili kau, aga nda nda uya pi kəra ca ngə pi nə jijiri.

²⁰ Timathlawusu, ga bəlari səra Hyal fuwa wu tsa gau. Ga həbiya kərngau sara wu ndər kəra papatagəu nə dida ndər Hyal, ənga highiəu kəra nju nggani abər sənbiya sə ngau ama ndər fati ngau.

²¹ Lagur nu najaka highiəu, ngə aleniyi nji təkəbiya dzau ənga mbərsar nda. Bəgə mayiwakur nə Hyal a nggya ənga hyi.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Nə Məthləu Anə Timathlawusu

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfau sara ara Bulusu, Cama səsə nə Kərsiti Yesu kəra Hyal cadəbiya. Hyal ngə səwa da aga ya nana ndər ar kəra alkawal nə pi kəra wu Kərsiti Yesu.

² A nda nə Timathlawusu, zər huda yau.

Mayiwakur, ənga təhudəu, ba jaməkur sara ara Hyal Tada ənga Kərsiti Yesu Thlagər mənə nggya ənga gau.

Tsətsəku Dəfu Nə Nggya Wu Mbərsa

³ Yu usaku anə Hyal, kəra ya vər səm mafakur anə nyi, ənggər kəra əji da'yar sara vər məl. Yu səm mafakur anə nyi ənga kər papaləu. Ya vər dənga ngau cumu ma yu ndər ənga Hyal vu'yi ənga pəci.

⁴ Ma yi dəngari ənga pə sələm ngau, ba ya cim aga ya lar ngau, aga ya nyabiya dzau ənga huda pipida gagadau.

⁵ Yi dəngari ənga mbərsa ngau nə jijiri, kəra a'yi ara əji ngə mala Loyisu ba ənga mənə ngau Yunisu. A sən yau abər mbərsa kau a'yi ara gə tsu.

⁶ Agabəngau, ca ngə sərə da yu dəngari ngau aga ga mbəbiya u'u wu barka nə Mambəl kəra Hyal nə ngau ar pəci kəra yi fənggər ngə tsi nə barka.

⁷ Ara Hyal a'yi nə mən mambəl nə hivər mai, ama mambəl nə dənəma, ənga nə yiwudzau, ba nə kəkəya kər tsu.

⁸ Agabəngau, ga sara səli ara lə sakida ar kəra Thlagər mən mai, ənga tsu ga sara səli ar kəra yau ndəra nji fuwa wu fursəna arya ja mai. Ama ga dəbəri kər ənga yau wu sa bwaḃwatə, arya ndəshigu məsəhəu, kəra wu shili wu lagu dənəma nə Hyal.

⁹ Naja ngə mbədəna mən ənga ji ngga mən aga mənə nggya cicau. Najaka ngga a'yi arya vanyi sə mənəhəu kəra mən məliya mai, ama ara sərə ji mbiya wu mayiwakur nyi. Najaka mayiwakur, kəra Hyal nə mən ngau lagu Kərsiti Yesu kadivira duniya dzəguya dzau.

¹⁰ Ama kabəngəkəu najaka mayiwakur a cabiyar dzau lagur shida nə ndər mbədə mən, Kərsiti Yesu. Naja ngə ndəra sana liya tau ənga ji nə mən pi, pi nə gərə kudau lagur ndəshigu.

¹¹ Wu lagu ndəshigu kau ngə Hyal cadəbiya da aga ya da ndər tətəlnə ndər Hyal ənga cama səsəu ba ənga maləmə tsu.

¹² Ca ngə sərə da ya vər sa bwaḃwatə kəra ya vər sa kau. Ama alaga abəngau səli wu tə da mai, ara a sən yau ndəra yi hənggəri ənga ja, ba ənga gərə kəpal ju sən bəlari sərə ji fuwa wu tsa yau ba'a shili ar pəci ta.

¹³ Sərə gə nggari sara ara yau, ga səbiya ar viya highiḃə nə tsapəu. Ga məl abəngau wu mbərsa ənga yiwudzau wu Kərsiti Yesu.

¹⁴ Ga səbiya ndəshigu kə ḃəḃalu kəra Hyal fuwa wu tsa gau, ənga tsu ga səbiya ənga dləwa dzau nə Mambəl Cicau kəra a vər nggya wu mən.

¹⁵ Gu sən abər kalar ndau wu 'yi'yir Asəya a piyar da ri, patə əkkə yi Fejilusu ənga Hamojinisə.

¹⁶ Bəgə Thlagəu a canə nyi təhudəu anə njir ki Onesiforosə, arya ciməu ju tsətsəkuri dəfuwa yau, ənga naji səli ara nayi ndər fursəna mai.

¹⁷ Ar viya abangau, ənggəra ji shili wu Roma, ba ji gu gal də ɓakəɓakəu kəltə ji thləwa də.

¹⁸ Bəgə Thlagəu a canə nyi təhudəu gagadəu ar pəci ta, pəci kəra Yesu ɓəra nda sha shida aga numa. A sənər hyi culi vala dzə paməpamə kəra ji nə də ar pəci kəra yu Afisa.

2

Soja Nə Kərsiti Kəra Nju Fiyafə Ni

¹ Nagə tsu zər də, ga də nənau lagu mayiwakur nə Hyal kəra a'yi wu Kərsiti Yesu.

² Patər sərə gə nggari ya vər na wu mwar sakida gangəu, ga highiɓər nyi anə njira nju fiyafə ənga nda aga nda highiɓər anə alenyi nji.

³ Ar viya soja tsapəu nə Kərsiti Yesu, ga səsə'wuri ɓwaɓwatə ənga 'ya.

⁴ Soja kəra a vər məl thlər nyi a'yi a kyaga fuwa kərnyi wu vanyi thlər mai, ama wu dəfuwa ja, ja pina huɗa ndəra dəgal a dar kəra ja.

⁵ Abangə tsu, lagur pəra pəra nə hwi, ndər səmku nuba nə hwi a'yi mai, kəl ma ji hwi tsa'a ənga sər ɓəla nə hwiya nyi na.

⁶ Ndər zəwa ənga jiri, naja nga kyaga dzəguya səm sər huɗa fa nyi nə tanggərma.

⁷ Ga dənga sə'yar kə ya vər na kau, arya Hyal ngu nda nə ngə nggabiya nda patəu.

⁸ Ga dəngari ənga Yesu Kərsiti, sara wu culi gə Dawuda, ndəra hya'ari sara vir tau. Najakə ngə ndəshigu də.

⁹ Arya ndəshigu kau ənga ya vər sa ɓwaɓwatəu, ba'anə shili ar mba ar sə'yi liyangə dəgə ndə batal. Ama ndər sən mbiya ndər Hyal a'yi mai.

¹⁰ Agabangə yi səsə'wuri sə'yar kə patə arya nji dədəm njir nu Yesu, aga nanda tsu nda uya mbəɗəu lagur Kərsiti Yesu ənga nda gu kadakadarkur nə ba'anuwa.

¹¹ Kəja ndər kəra nja fiyafə əni.

Ma mən tə ənga ja,

mənu nda nggya ənga pi ənga ja.

¹² Ma mən səsə'wuri ɓwaɓwatəu arya ja, mənu nda səm təlkur ənga ja.

Ma mən kəpalna sənə nyi,

naja ma ju nda kəpalna sənə mən tsu.

¹³ Ma namən ngə nji kəra ji gəra fiyafə ni, ama ju nggya ndəra mənu fiyafə ni, ara naja a'yi ndər miya məthlə mai.

Ndər Məl Thlər Kəra Hyal Fiyafə Nə

¹⁴ Ga dumwa ənga dəngar nda sə'yar kau. Ga kughiya nda wu mwar Hyal ar kəra shasha ndər abər a'yi ənga akkəri mai, ama kəl ndza njira wu səhimi nda wacu.

¹⁵ Ga nərɗəu aga ga cabiya kərngau anə Hyal ar viya ndər məl thlər kəra Hyal dləwuri. Ga də ndər məl thlər kəra wu sən həbiya kərnyi sara wu səli wu mwar Hyal. Ga də ndəra wu sən highiɓəri sərə jiri.

¹⁶ Ga təkəbiya dzau ənga ndər papatagəu nə dida ndər Hyal, ara njira fuwa kərnda a gwagwa, ndu dumwa ənga ma'yi naɗəu ənga gəra hivər Hyal.

¹⁷ Highiɓər nda wu tətəlnakər ənggər gyakəma. Wu pama nda ngə culi nji ənggər Himaniyasu ənga Fəlayitusu,

¹⁸ njira piyari lagu jiri. Ndu na abər hya'ari sara vir tau a tərabiyari, lagu kau nga ndu ndzana mbərsa nə alenyi nji.

¹⁹ Alaga abangau fə hyi ɓaɓal nə Hyal a ta'yiri ba'anuwə. Hyal ənga kərnyɪ a fəri mətəmə ar kəra fə hyi ɓaɓal nyi kau, kəra wu na, abər, “Thlagəu wu səni njira nə nyi ngau,” ənga “Kalar ndəra wu na abər naja nə Thlagəu, kəl ji piyari məl səra dəmwa'yu.”

²⁰ Wu ki dəgal əhya səm sau a'yi kəra nji məliya sara wu əndzau ənga thladla, alenyi tsu sara wu wu, ənga sara wu 'yi'yi tsəkwaɓəu. Alenyi nə məl thlər mənəhəu ənga alenyi tsu nə thlər kəra dididi.

²¹ Ma ndəra cina kərnyɪ sara ara sə dididi'yar kau, ju ɗa kar thlər kəra mənəhəu, kəra cicau, kəra ənga vala dzə anə thlagə nyi, kəra nji məliya cipəu aga məl kalar thlər kəra tsapəu.

²² Ga hwinəkər naɗəu sara ara səra wu dla ənga suna nə səsukur nə wazhakur. Ga fuwa kər wu gal səra wu dla ənga mənəhəkər, ənga mbərsa, ənga yiwudzau ba ənga jaməkər ɗaɓə ənga njira wu ngga thləmə Thlagəu sara wu ɗəfu pərtəu.

²³ A sara sa ɗaɓər hyi ənga kəpal nə kurthlə ənga ndər dididi mai, ara wu səni gau abər culi kau a dla ənga bwari wacu.

²⁴ A'ya kyaga mafa Hyal ja ɗa ndər bwari mai, ama ja kyaga ɗa ndər təhudəu əgya kalar ndau, ənga ja ɗa ndər sən highiɓəu ənga ndəra gəra ndzə ɗəfu.

²⁵ Njira wu kəpal ənga ja, kəl ja ndər anə nda ənga hangəkəl, tara ba Hyal a nə nda lagu nə tubi nda sənbiya lagu nə jiri.

²⁶ Aga nda ɗaɓaga sha a shili wu hangəkələr nda, aga nda biya sara wu ləbam nə shatan, ndəra mbar nda aga nda məl səra ju yiwu.

3

Nggyabiya Nə Gəra Hivər Hyal Wu Kudiyar Duniya

¹ Ama ga kyaga səni, abər ar pəcir kudiyar duniya, nggyabiya wu nda ɗa dzadzau gagaɗau.

² Ara nju nda ɗa njir yiwu kərnda, ənga njir yiwu gənna, ənga njir fə kərnda, ənga njir ɓwadzau, ənga njir nggəl nji, ənga njira gəra gənggər nyi səli anə njir yar nda, ənga njira gəra na usaku, ba ənga njira gəra hivər Hyal.

³ Ənga tsu njira gəra yiwudzau, ənga njir səɓə ndə wu ta, ənga njir ndza thləmə ndau, ənga njira gəra sən ɓələr kərnda, ənga nji shishi, ba ənga njira gəra yiwu sə mənəhəu.

⁴ Ətsu ndu ɗa njir thlə hya ndau, ənga njir məl sə ənga kusa, ənga njira nyabiya dzau ənga kərnda, ənga njir yiwu duniya a ndiya yiwu Hyal.

⁵ Abangə tsu ar babal ndu məl sə ənggər njir nu Hyal, ama wu lagur nggyabiyar nda ndu kəpalna dənəma nə Hyal. Culi nji kau, ga sara ɗaɓə kər ənga nda mai!

⁶ Wu pama nda tsu, alenyi nji a'yi kəra wu gal lagur vu ki nji aga nda vuwa nggutana mathləkə'yi kəra a'yi hahangə mai, ənga mathləkə'yi kəra ma'yiri naɗəu wu bikau ənga tsu suna sə dəmwa'yi'yar paməpamə hənə hangəkələr nda.

⁷ Nanda ngə mathləkə'yi kəra cumu ndu highiɓə sau, ama nandə wu sən təkəbiya wu pama jiri ənga fati mai.

⁸ Ənggəra Janusu ənga Jambərasu nggəl ara məl səra Musa wu na, abangə tsu ngə nji kə nggəl ara nu səra jiri. Nanda njira ɗəngar nda a təwari, agabangə mbərsa kəra ndu highiɓə kau nə ngguta nji ngau.

⁹ Ama sər mələ nda kau wu nda ma'yi nadə mai, ara ənggəra dzakura Janusu ənga Jambərasu da ar babal, abangə tsu ngə nər nda wu nda da anə kalar ndau.

Bulusu Kughiya Timathlawusu

¹⁰ Kabangəkau Timathlawusu, wu sən gə sau ar kəra highiḃə da patəu, ənga culi nggyabiya da, ba ənga səra yu nggya aga nyi, ənga mbərsa da, ba ənga culi munya da ənga yiwukur kəra yu ca ba səsəu sə da.

¹¹ Wu sən gə tsu culi ḃwaḃwatə paməpamə kəra yi səsə'wuri wu mələmə Antakiya, ənga Ikoniya, ba ənga Lisətəra, ama wu sə'yar kə patə kə Hyal həbiya da a gwa.

¹² Ənga jiri, kalar ndəra wu yiwu ja nggya nə Hyalkur wu Kərsiti Yesu kəl ji dəri ḃwaḃwatə.

¹³ Ama nji batal ənga njir ngguta nji nər nda kəl cakə nga ndu cakau wu dəmwa'yikur, ndu ngguta nji ənga nju ngguta nda tsu.

¹⁴ Ama nagə nə ngau, ga dumwa ənga highiḃə kəra gə nggari ənga ga mbərsa ni, ara wu səni gə njira highiḃər ngə sə'yar kau.

¹⁵ Ga dəngari ar pəci kəra gə tsu zər ənga ga vər highiḃə səra tsətsəfə wu Ləkakadə cicau nə Hyal, kəra wu sən highiḃər ngə lagur uya mbədau lagur mbərsa ənga Kərsiti Yesu.

¹⁶ Patəkura səra tsətsəfə wu Ləkakadə cicau səra Hyal nana ngau, mənəhə nga nyi aga highiḃəu ənga aga kughi ənga fə sə wu lagu ba ənga hwathlə nju lagu tsapəu,

¹⁷ aga kalar ndə nə Hyal ju da hwahwathlau aga məl thlər wu kalar lagu kəra mənəhəu.

4

¹ Yu na anə ngau wu mwar Hyal ənga wu mwar Kərsiti Yesu, ndəra wu sa məl numa anə njira ənga pi ba nji tətəu, ənga ətsu ju sha shili ju sa ciya təlkur nyi.

² Ga tətəlna ndər Hyal, ga dumwa ni ar pəci kəra ja məsəhəu ənga pəci kəra ja a'yi məsəhə mai. Ga tədər himiya nda, ənga ga kughiya nda, ba ənga tsu ga tsətsəkur dəfuwa nda lagur mba dəfu ənga highiḃəu.

³ Arya pəci a vər shili kəra nju nda səya himi anə highiḃə nə tsapə mai. Ama ar viya kau kəl nu səra dəfuwa nda wu yiwu, agabangə ndu kəbiya maləmə gangəu kəra wu nda nar nda kəl səra himiya nda wu yiwu nda nggari wacu.

⁴ Ndu nda dari himiya nda ara nggari səra jiri ba nda dzəgwa pahəna himiya nda aga səhimi kəḃəkəwatə pampaməu.

⁵ Ama nagə nə ngau, ga tsərpər kərngau mənəhəu wu kalar sau, ga səsə'wuri kalar ḃwaḃwatə, ənga ga məl thlər nə ndər tətəlna ndər Hyal, ənga ga nyabiya thlər ngə cicipəu ar viya mafa nə Hyal.

⁶ Arya nayi nə da ya vər dumwa ənga pəsəu nə piya yau, ənga tsu pəcir tə da a dəri ləhəu.

⁷ A panar yi pa kəra mənəhəu, a hwinar yi hwi pəra pəra da jaməu, ənga tsu nayi pəna mbərsa da mai.

⁸ Kabangəkau, akkəri tsapəu kəra cabiya abər a pinar yi huḃa Hyal a vər sə kə da. Thlagə ndər numa tsapə ngu sa nə da akkəri kau, ar pəcir numa. A'yi anə da nga ju sa lə akkəri kə waci mai, ama anə kalar ndəra vər səkə pəcir shili nyi ənga huḃə haməu.

Ndər Nə Tədər Himiya Timathlawusu Sara Ara Bulusu

⁹ Timathlawusu, ga nərdzau ga shili əgya yau ənga kusa.

¹⁰ Ara Dimasu a piyar dāri aya ju yiwu sər duniya kə ji ma'yi a vu Tasalonika. Kərisensu a ma'yiri a vu 'yi'yir Galatiya, ənga Tayitusu tsu a ma'yiri ja a vu 'yi'yir Dalmatiya.

¹¹ Kəl Luka zhizhi nyi ngə hiyau ənga yau. Ga marma Markusu ma gu shili, ara naja ənga vala dzau anə da wu thlər da.

¹² A səwari yi Tikikusu a vu Afisa.

¹³ Ar pəci kəra gu shili, ga mar da gwada da kəra yi piyari wu tsa Kapusu wu məlmə Turuwasu, ga fa'ari da ləkakadə da a shili, majama nə ci'yar ta.

¹⁴ Alegəzanda ndər dlə liyangə ndzana thlər da gagadau. Hyal Thlagəu ngu nda kibiya sə kə ji məliya kau.

¹⁵ Nagə ma ga hangəkal ənga ja, aya ju ca dawakur ənga cama kəra mən shili ni kau.

¹⁶ Ar pəci kəra nji hər da a shili wu mwar njir pathla, ndə a'yi kəra nu da mai, ndə shini da yi patəu. Kədi Hyal da, ca ngə ja təfəbiya nda bikər nda patəu.

¹⁷ Ama kə Thlagəu nggya ənga yau, ji cakər da dənama, aga lagu da ngə ndəshigu məsahə kau wu nda tətəlnakər anə nji ar babal, aga njira a'yi njir Yahudiya mai nda nggari tsu. Naja ngə həbiya da sara wu miya tau wu miya ləvari.

¹⁸ Thlagəu wu nda həbiya da sara wu kalar sə dəmwə'yu, ba ja hər da jaməu a shili wu təkur nyi. A nə nyi ngə kadakadarkur ba'anuwə. Aminu.

Usa Dzə Nə Jamuya Ndəl

¹⁹ Ga usar da Pərsila ənga Akwila ba ənga njir ki Onesiforosu.

²⁰ Irastusu nə nyi, tsu ja wu Kwaranthli, ənga yi piyari Tərafimusu a vu Miletusu gəra ngga.

²¹ Ga nərdzau ga shili ənggau divira biyargwa. Yubulusu ənga Fudensu ənga Layinusu ba Kəlaudiyasu ənga patər wazha ama nda a vər usa ngau.

²² Thlagəu ja nggya ənga mambəl ngau. Ta'yi mayiwakur a nggya ənga hyi.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Anə Tayitusu

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu mafa Hyal ənga cama səsau nə Yesu Kərsiti aga tsətsəkur mbərsa nə njira Hyal cəfəbiya nda, ənga aga sənbiya jirkur nə Hyalkur

² mbərsa ənga sən sau a nggyari lagur fər kər nə pi gərə kudau, kərə Hyal, kərə gərə fati məliya alkawal tsu wu dzuguya pəci.

³ Wu pəci tsatsa'a nyi nga ji cabiya də lagur tətəlna ndər nyi, kərə ya vər tətəlna, kərə tsu naja ngə ndəra fuwa a gwu tsa yau lagur Hyal ndər mbəda mən.

⁴ Anə Tayitusu, zər də nə jiri wu mbərsa kərə a'yi ara mən patəu.

Bəgə mayiwakur ənga hudə pərtəu sara ndara Hyal Tada ənga Kərsiti Yesu Ndər Mbəda mən, ja nggya ənga gau.

Thlər Tayitusu a vu Kəretu

⁵ Səra də yi piyari ngau a vu Kəretu ca ngə, aga ga dəwuya kalar səra hyau, ənga tsu aga ga fiya njira nggurəm a wu kalar məlmau ənggər kərə yi nar ngau.

⁶ Kikikura nyi njira nggurəm ja də ndəra nji gərə sən vazəya, ndə mala zəməu, ndəra wazha nyi wu hənggəri ənga ja, ənga naja a'yi nju səni nyi ənga nggya papatagəu, ənga gərə bəlar ndər mai.

⁷ Ta dəri ndər tədəmwa njir nu ja də ndə gərə vazau, ndə gərə də ndə kurthlu, ndə gərə kakafə dəfu, ənga ndə gərə sa sə sasa, ənga ndə gərə kura vi, ba ənga ndə gərə səm dlərbau.

⁸ Ama ja də ndər dləwu məthləpi, ndər yiwu səra mənəhəkur, ndəra kəkəya kərnyi, ndəra ənga jirkur wu dəfuwa ja, ndə cicau, ba ənga ndəra hwathliya kərnyi.

⁹ Ja də ndəra səbiya ndər Hyal jijiri bəbalu ənggər kərə nji highiḃər nyi, aga ja tsətsəkuri nji patəu lagur highiḃə nə jiri, aga ja bəbəlna highiḃə kərə dawa a vər highiḃau.

¹⁰ Arya njir gwazhivi a'yi nda gangəu, njir ndər gərə kər, njir sukwa vi, nja na nji kərə a vər ngga kərnda nji thlathla pəlzha kau.

¹¹ A mbari nja bəgəya nda ara nda sara ndzana hangəkala nji ənga highiḃə dəmwə'yir nda kərə ndu məl, aga səm dlərbau.

¹² Pathlə wu pama nabir nda a nanari abər, “Njir Kəretunu, njir thla fati ngau cumu, nji shishi, njir hədəwa, njir wuraga dəfau.”

¹³ Najaka sakida jijiri nga nyi. Agabangau, ga kughiya nda gagadəu, aga nda də nənau wu mbərsar nda,

¹⁴ aga nda piyari səhimi pumungutu fati nə njir Yahudiyat, ənga nda piyari nu sər bəla kərə njira piyari jiri fiya.

¹⁵ Anə njira ənga dəfu cicau, kalar sau cici nga nyi. Ama anə njira ənga dəfu dedeḃəu, njira gərə mbərsa, sə cicau a'yi mai. Dəngar nda ənga dəfuwa nda patə dedeḃəu nga nda.

¹⁶ Ar cicir miya nga nda vər na abər ndu sən Hyal, ama sər məla nda a kəpalnari. A dər nda sə zhizhigər, ənga nji gərə bəlar ndər, ənga nanda tsu ndu sən məl sə mənəhə mai.

2

Highi6a Nə Jiri

¹ A fiyar kər anə ngau ga highi6ə sərə tsatsa'a ənggər kərə highi6ə nə jijiri nana.

² Ga highi6ər nyi anə shili njira nggunggurəm aga nda kəkəya kərnda, nda nggya wu hangəkala nda, nda hwathliya kərnda, nda thləya hi wu jirkur ənga mbərsa, ənga yiwukur, ba ənga səsə'u sau.

³ Abangə tsu, ga highi6ər nyi anə mathləkə'yi nggungguruməu aga nda də ənga gənggər səli wu nggyabiyar nda, a'yi njir ndza thləmə ənga njir sa pathlə mai, ama aga nda highi6ə sə mənəhə anə nji.

⁴ Aga nda dzəgwa highi6ər nyi anə wazha mathləkə'yi aga nda yiwu shilir nda ənga wazhar nda.

⁵ Nda də njira kəkəya kərnda, njira cicau, njira tsərpər kir nda, njira tsapəu, njira lər kərnda anə shilir nda, ara nja sara didana ndər Hyal.

⁶ Abangə tsu, ga tsətsəku wazha shili aga nda kəkəya kərnda.

⁷ Wu kalar sau, ga cabiya kərngau abər ndəra nju sən highi6ər sə mənəhəu ara ja ngau. Ga highi6ə ənga jirkur dəbə ənga kwakwadə mashi,

⁸ ənga ga nana sərə jiri, sərə nji gərə sən uya sər nggəl a gwa. Ara njir dawa nda sara uya lagur ndər dididi ar kərə mən.

⁹ Ga highi6ər nyi anə mafa'yar nda bəlari ndər thlagər kir nda wu kalar sau, nda də njira nju nggar mənəhəkur nda. Nda sara kəpal wu pam əkkə'yi nda mai,

¹⁰ a sara hya həl nda mai, ama nda cabiya abər njira nju fiyafə ənga nda ngau, lagu kə nga nju lari mənəhəkura highi6ə ar kərə Hyal ndər mbədə mən.

¹¹ Ara mayiwakur nə Hyal kərə shili ənga mbədəu, a cabiyar kər anə kalar ndau.

¹² Mayiwakur kau, a highi6ər mənər ja aga mənə piyari nggya nə gərə sən Hyal, ənga mənə piyari nggya suna suna nə duniya kau, aga mənə kəkəya kərmən, mənə də nji jijiri wu dəfu, ba ənga mənə də nji Hyal hyal wu najaka duniya.

¹³ Mənu nggya abangau, ənggər kərə mənə vər səkə nyabiya dzə fər kər nə barka kau, ca ngə cabiya dzə nə kadakadarkur nə Hyalər mən, ndə dəgal ənga ndər mbədə mən Yesu Kərsiti.

¹⁴ Ndəra naja ndəra lər kərnyi aga ja bəlbiya mən sara wu kalar shishikur, aga ja thləna mən anə kərnyi, aga mən də nji nyi, njira wu caguli aga məl sə mənəhəu.

¹⁵ Sə'yar kau nga sərə ga highi6ər nda, ga tsətsəkuri njira vər nggar ngau, ga kughiya nda ənga patər dənəma. Ga sara piyari vanyi ndə ja didana ngə mai.

3

Nggyabiya Kərə Tsa'a Aga Njir Nu

¹ Ga dəngar nyi anə nji aga nda lər kərnda anə tələr nda əkkə'yi njir səbə 'yi'yi. Bəgə nda də njir bəlār ndər, ənga nda də njir məl kalar sərə mənəhəu,

² a sara nda na ndər dididi anə ndə mai, nda də njir nggya jaməu dəbə ənga səhimi ndau, nda də njir tina kər anə kalar ndau.

³ Dədəməu nji dza nga mən, nji gərə bəlār ndər, njira nji nggutana, kə mən dzəgwa də mafa ənə kalar sə suna suna pampaməu, mən nggya njir səbə ndə wu dəfu, ənga də shishi. Nji piyari shishir dza mən ənga mən piyari shishir dza nji tsu.

⁴ Ama ta mēnahēkur əŋga yiwukur nē Hyal Ndər mbəda mən cabiya kər,

⁵ ba ji mbədana mən, a'yi ara thlər tsapə kəra mən məliya mai, ama ariya təhudə nyi. Ji mbədana mən lagur pəra kəra ji pərana mən kəra nē mən yabiya dzə əŋga nggya mafələng lagur Mambəl Cicau.

⁶ Mambəl Cici kə ŋga nji pənggəri a shidar kəra mən lagur Yesu Kərsiti ndər mbəda mən.

⁷ Ji məl abəŋgau aga mēna da nji gəra bikau wu mwar Hyal lagur mayi-wakur nyi, aga mēna da njir fa'aki nē pi gəra kudau kəra mēna vər fərkər aga nyi.

⁸ Ndər kau, ndər jijiri ngau. A yiwu yau ga cakər ndər ar kəra sə'yar kə gagadau, aga njira hənggəri əŋga Hyal nda hangəkəl aga nda lər kərnda aga nda məl səra mēnahəu. Mēnahə ngə sə'yar kə gagadau, əŋga wu lə akkəri anə kalar ndə tsu.

⁹ Ama ga həbiya kəra gau, sara wu kəpal gəra kər, əŋga jiga sə ciji ciji, əŋga kəpal ar kəra dladau, ariya sər dləwar dzə a'yi a gwa mai.

¹⁰ Ga kughiya ndər tətəl kər nji, ca ngə sə tanggərma kəra məl, ga bəra kughiya nē məthləkura nyi, ayukuda nyi ba ga təkə əŋga ja.

¹¹ Ga səni abər culi najaka ndau sasa ŋga ja, a məliyar ja numa anə kərnyī lagur bikə nyi.

Ndər Jomə Ndəl

¹² Ma gə lari a səwa ngər yi ndaliya ki Artimasu əŋga Tikikusu, ga nərdzau aga ga sa thləwa da wu Nikapolisu, ara yu yiwu ya həbiya vuya a ndəna.

¹³ Ga məl thlər əŋga dənəma ngə patəu aga ga dləwari Zinasu, lawuya kau, nanda gypəu əŋga Apolusu aga nda gu lagu. Ga lari abər sə a'yi kəra ndə tini mai.

¹⁴ A mbari, njir mən nda highiḃəri lər kərnda aga məl thlər kəra mēnahəu, nda da njira wu sən uya sə anə kərnda əŋga nda njir kətiya nji ma thlər hya'ari. Nda sara da nji pəpəltə mai.

¹⁵ Patər njira 'ya əkkə'yi nda, nda vər usa ngau. Ga usar njira vər yiwu mən wu mbərsa.

Bəgə mayiwakur nē Hyal ja nggya əŋga hyi patəu. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Bulusu Anə Fəlimonu

Usa Dzau

¹ Cama tsətsəfə kə sara ara Bulusu ndəra wu fursəna arya Kərsiti Yesu, ənga Timathlawusu zamər mən,

A nda nə Fəlimonu bazhi hudə mən ənga ndər məl thlərər mən,

² ənga anə kwamər mən Afiya, ənga Archipusu bazhi wu ɔwaɔwatər mən, ənga anə daɓə dzə njir nu kəra a vər kaɓə wu ki ngau.

³ Bəgə mayiwakur ənga hudə pərtəu sara ara Hyal Dərmən ənga Thlagər mən Yesu Kərsiti ja nggya ənga hyi.

Kədi Hyal ənga Lə Usaku

⁴ Ya vər usaku anə Hyal cumu kalar pəcira ya vər kədi Hyal anə ngau,

⁵ arya a nggar yi ar kəra mbərsa ngau wu Thlagə Yesu ənga yiwukur ngau anə patər nji cici gə Hyal.

⁶ Ya vər kədi Hyal aga hya da nənə wu nggya wu cir zəmər hyi wu mbərsa, aga hya nəbiya dzə wu sənbiya sə wu kalar sə mənəhə kəra mən əni wu Kərsiti.

⁷ Yiwukur ngau a nə da ri hudə pipida ənga tsətsəku dəfu, arya nagau, zamə da, a tsətsəkur gə dəfuwa nji cici gə Hyal.

Kədi Bulusu Arya Onisimusu

⁸ Agabangau, arya kau, a sən ta'yi yau wu Kərsiti aga ya cuwa ngə ga məl sərə kakal ga kyaga məl,

⁹ alaga abangau, ya vər kədi ngau wu yiwukur. Nayi Bulusu, ndəra dəgal hahal ənga kabangəkau ndər fursəna arya Kərsiti Yesu,

¹⁰ ya vər kədi ngau arya zər da Onisimusu, ndəra da zər da ar pəcira yi wu fursəna.

¹¹ Dədəməu, a'yi ja ndər kətiya ndə mai, ama kabangəkau, a dar ja ndər kətə ma gypə ma.

¹² Ya vər sə nyi a ndəra gau, naja ndəra wu dəfuwa yau.

¹³ A yiwur yau aga ya səbiya nyi əgya yau, aga ja məl thlər ar viya gau anə da, ar pəcira yi wu fursəna arya tətəlna ndəshigu.

¹⁴ Ama nayu yiwu ya məl kalar sə ənga gəra hənggəri ngə mai, aga kalar mənəhəkur kəra gə məl ja da sə yiwu hudə gau, a'yi sə caca mai.

¹⁵ Ma vanyi sərə da hyi təkəbiya dzə ənga ja nə pəci kushi kau, aga ga bəra sən dləwur nyi, hya nggya nə ba'anuwa ngau.

¹⁶ Ga dləwur nyi, a'yi ar viya mafa mai, ama ar viya sərə ndiya mafa, ar viya zamə kəra gu yiwu. A yiwu nyir yi gagaɗau, anə ngə tsu, ga yiwu nyi a ndiya kəra ya vər yiwu nyi, gypə wu ndəndəkur ənga zamə wu Thlagəu.

¹⁷ Ma gə hər da ar viya bazhi daɓə kər, dləwur nyi ənggər kəra ga dləwur da.

¹⁸ Ma ji məliya ngə sərə dəmwə'yu, alaga ga vər nu nyi məl nə kalar sau, ba ga fəri a dar kəra yau.

¹⁹ Nayi Bulusu, nayi nga vər tsəfə najaka sau ənga tsa yau, yu nda kina ngau, a sara nja na ya vər nu ngə məl nə pi nə Hyal kəra gə uya lagu da mai.

²⁰ Zam da, ya vər cim aga ya uya akkəri ara gau lagu Thlagəu. Ba ga dzəgwa pina hudə yau wu Kərsiti.

²¹ A'yi yi ənga papakur kər ənga bəlar sə ngau, ca ngə də yi tsəfə najaka sau anə ngau, ara a sənər yau, gu nda məliya a ndiya kəra yi nar ngau.

²² Sə zəm kəra ya vər na, ca ngə ga fiya də vir pida, ara ya vər dənga abər nju shabiya də a shili ara hyi arya kədi Hyalər hyi.

²³ İpafərasu, bazhi fursəna də arya Kərsiti Yesu, ja vər usa ngau.

²⁴ Abangə tsu Markusu, ənga Aristakusu, ənga Dimasu, ənga Luka bazhi məl thlər də, nda vər usa ngau.

²⁵ Bəgə mayiwakur nə Thlagə Yesu Kərsiti ja nggya ənga mambələr hyi . Amina.

Cama Tsətsəfə Anə Njir Ibrani

Hyal Ndər Anə Mən Lagu Zər Nyi

¹ Dədəməu, Hyal ndərna ndər anə əjir mən'yar lagu pampaməu ənga tsu ar pəci pampaməu lagu nabi'yar.

² Ama ar kudiyar pəci kau, ja vər ndər anə mən lagu Zər nyi. Lagu Zər nyi ngə Hyal məliya kalar sə wu duniya. Naja tsu nga ji cadəbiya aga ja da ndər fa'a ki nyi.

³ Naja ngə mbəmbəl nə cabiya kadakadarkur nə Hyal ənga tsu naja ngə pabiya nggyabiya Hyal. Ja vər səbə kalar sə lagu ndər nyi kəra ənga dənəma. Ayukuda ji cina mən bikər mən, ba ji nggya gya ar tsi mazəma Ndəra Dlədləvə gagadə a dəməlmau.

Ənggəra Yesu Ndiya Waladi'yar

⁴ Lagu kə tsu nga ji uya vir nggya kəra a ndiya nə waladi'yar ənggər kəra ji uya thləmə kəra ndiya nər nda ənga dəgaləu.

⁵ Arya tsu, wa ngu pama waladi'yar kəra Hyal saya na anə nyi, abər,
“Nagə Zər Da ngau,
Əshina, a dər yi Dənga”?

Ənga tsu, Hyal na,
“Yi wu nggya tada anə nyi,
ənga ju nggya zər anə da”?

⁶ Ama ta ji səwa məkəji nyi a shida wu duniya, ba ji na,
“Pətər waladi'yar nə Hyal nda dləvə nyi.”

⁷ Ənga ar kəra waladi nyi'yar tsu, ba ji na,
“Ju sən shabiya waladi nyi'yar majigwal kəra wu sau,
ənga njir məl thlər nyi tsu kyara u'u.”

⁸ Ama ar kəra Zəra nyi, kə ji na,
“Tsəkafə ngau, Hyal,
wu nggya ba'anəwa,
zəwa təlkur ngau ca ngə nggya nə tsapəu.

⁹ Gu yiwu tsapəkur, ənga gə piyari dəmwa'yikur.
Arya kə Hyal, ca ngə Hyal ngau, hana ngau adabanga ghakər ngə'yar
lagur dəwa ngə mal nə dəfu pərtəu.”

¹⁰ Kə ji bəra na,
“Wu dzəguya, Thlagəu,
gə fiya hya duniya,
ba gə məliya dəməlmə'yar ənga pəla gau.

¹¹ Səra gə məliya, ndu nda sanakər,
ama gu nggya ba'anəwa.
Ndu nda halnakər ənggər ləgutə hahal.

¹² Gu nda pədiya nda ənggər kadəmbul,
ənga tsu gu nda bəla nda ənggər nju bəla kari.
Ama a'yi gə nə ngə cumu gəra bəla;
gangəkura fa ngau, wu sən kudə mai.”

¹³ Ənga anə waladi mani ngə Hyal saya na anə nyi,
“Nggya lagu tsi mazəma yau

kəl yi fiya dawa ngə'yar
a gyi gya kida hiya ga”?

¹⁴ Agabangau, waladi'yar ngə njir məl thlər nga nda wacu, kəra Hyal səwa aga dləwari njira wu nda fa'a ki nə mbəḍau.

2

Səya Himi Anə Ndər Hyal

¹ Agabangau, kəl mənə səya himi mənəhə anə sərə mən nggari, ara mənə sara sha a gyu yukufu saməu.

² Cama kəra Hyal nana lagu miya waladi'yar a nggyari, ənga kalar ndəra bəlma ənga nggəl ara məl thlər əni, nju nda nə nyi bwaḍwatə kəra tsa'a aga sərə ji ndzana.

³ Ma abangə ja, ma mən piyari najaka mbəḍə kəra dəgal, lagu mani nga mənə nggani mənə sən uya mbəḍa? Najaka mbəḍə kəra Thlagə ənga kərnyi ngə dzəguya ndər ar kəra nyi tanggərma. Njira nggar ndər nyi kau, nanda ngə cabiya mən abər ndər nyi kə jijiri nga nyi.

⁴ Hyal ənga kərnyi ngə ləri sakida ar kəra nər nda sakida lagur ləri mətəsam 'yar ənga sə dədəgur'yar ənga məl sə dədəgur'yar pampaməu, ənga lə sə lələ'yar kəra ji ləri lagu Mambəl Cici ənggəra ju yiwu.

Yesu Da Ənggər Zamə Nyi'yar

⁵ A'yi anə waladi'yar ngə Hyal nə nda səm təlkur ar kəra zaman kəra a vər shili ənga kəra mənə vər ndər ar kəri kə mai.

⁶ Ama a'yi tsətsəfə ar vanyi vi kəra vanyi ndə lər sakida, ji na,
“Mi ngə nda gu bwanə nyi kər anə kərngau ənga ja,
ənga zər ndə kəra gu dənga ənga ja?”

⁷ Gə məliya nyi a gya banga waladi'yar nə pəci kushu,
Gə nə nyi kadakadarkur ənga dəgalkur,

⁸ ənga gə fuwa kalar sə əgyakida dənəma nyi.”

Ta Hyal fuwa kalar sə əgyakida ja, vanyi sə a'yi kəra Hyal gərə fiya əgyakida ja mai. Ama alaga abangau, kabangəkau tsu mən gərə ləri nji fiya kalar sau əgyakida ja.

⁹ Ama mənə ləri Yesu, ndəra nji məliya a gya banga waladi'yar nə pəci kushu, kabangəkau, a fənggər nyir nji kadakadarkur ənga dəgalkur, ara bwaḍwatə kəra ji ləri lagur tau. Ji məl abangau, aga lagur mayiwakur nə Hyal ji dəhar tau, aya kalar ndau.

¹⁰ Hyal ngə məliya kalar sau, ənga tsu lagu nyi ngə patər sə ḍa. Hyal ngə nggar wazha gangəu aga nda uya kadakadarkur. Agabangau, a ḍar tsa'a anə ndəra pahəna lagur uya mbəḍau, ja nyabiya dzə lagur lar bwaḍwatəu.

¹¹ Agabangau, ndəra məliya nji cicau ənga njira ji cina, wazha tada zəmə nga nda. Arya kə ngə Yesu a'yi ḍa ənga səli ja ngga nda ənga wazha ama mai.

¹² Ji na anə Hyal,

“Yi wu hə'u thləmə ngau anə wazha maḍa,
Yu fal thləmə ngau wu daḅər nji.”

¹³ Ji bəra na,

“Yi wu fər kər ənga ja.”

Kə ji bəra na wayu,

“Kəja yau, ənga wazha kəra Hyal nə ḍa.”

¹⁴ Ta ða wazha kau, kum ænga mashi ngau, naja tsu kæl ta ji ða kum ænga mashi ænggær nanda. Ji mæl abangau, aga lagur tæ nyi ba ja sæmku tælkur ar kæra ndæra ænga dænama ar kæra tau, naja ngæ shatan.

¹⁵ Lagu kæ nga ji pæliya njira mbamba wu mafakur næ hivær tau, wu patær nggyabiyar nda.

¹⁶ Aga jiri a'yi anæ waladi'yar ngæ Yesu shili ænga dlæwa dzæ mai, ama anæ culi gæ Ibrahimu.

¹⁷ Agabangau, a mbari kæl ja ða ænggær næ wazha mænny, aga ja ða pubu kæra ndiya ænga dægælæu, kæra ænga tæhudæu ænga kæra wu mæl thlær Hyal tsa'a miya dæfu. Ba ja dzægwa hæna bikær nji lagur lær piya ja aga sær hæ sadaka.

¹⁸ Ta ða naja ænga kærny a lar ja bwaßwatau, ar pæcir dzæ nyi, a ðar ja tsa'a aga ja dlæwar njira gwu dzau.

3

Ænggæra Yesu Ndiya Musa

¹ Agabangau, nahyi wazha ama nji cicau, nahyi njira Hyal ngga, hya hæ dænga ar kæra Yesu ndæra naja ngæ ndæ sæsau, ænga pubu kæra ndiya ænga dægælæu, næ mbærsa kæra mænu læ sakida ar kæri.

² Tsa'a miya dæfu nga ja anæ ndæra cadæbiya nyi, ænggær kæra Musa mæl thlær nyi tsa'a miya dæfu wu pama nji gæ Hyal.

³ A thlæwar nji Yesu a ndiya Musa ænga kadakadarkur; ænggær kæra ndær hær ki a ndiya ki ænga kadakadarkur.

⁴ Arya kalar ki ndæ ngæ hæriya nyi, ama ndæra hæriya kalar sau, ca ngæ Hyal.

⁵ Musa ndær mæl thlær tsa'a miya dæfu ngau, ndær mæl thlær ar viya mafa wu ki Hyal, a lær ja sakida ar kæra særa wu nda ða a ndumwa.

⁶ Ama Kærsiti ndæ jijiri nga ja, ndæra vær mæl thlær ænggær Zær ar kæra ki Hyal. Namæn ngæ ki Hyal, ma mæn sæn dumwa ænga fæ dæfu ba nggya ænga fær kær wu særa a vær shili.

Kughi Ar Kæra Gæra Hænggæri

⁷ Agabangau, ænggær kæra Mambæl Cici na, “Æshina, ma hyi nggari ðaha ja,

⁸ hya sara ða ænga dæfu bæbal mai ænggær kæra hyi mæliya ar pæcir hya'a hangækal, ar pæcir dzæ a gwar tagæ mashi.

⁹ A guna ngæ æjir hyi dzæbiya ænga gælabiya ða, ænga ndæ lari særa yi mæliya næ fa fodæ kumunyi.

¹⁰ Ca ngæ ða hudæ yi ndzændzæ ænga naja ta zaman, ba yi na, ‘Cumun nga ndu shinda yi wu dæfuwa nda, nanda a'yi wu sæni lagu ða'yar mai.’

¹¹ Wu hudæ ndzændzæ ða, yi sæmku fæla; ‘Nandæ wu sa gwu bælsar ða mai.’ ”

¹² Hya nggya ænga tsamæ, wazha ama, ara nja sara thlæwa bikau ænga gæra hænggæri wu dæfuwa hyi kæra wu mæliya hyu shini yi anæ Hyal Ndæra ænga Pi.

¹³ Ar pæci kæra nju ngga ænga “Æshina” hya tædar himiya kærhyi, ara kalar ndu pama hyi a sara ða ænga dæfu bæbal lagur ngguta vi næ bikau.

¹⁴ Namæn njir dæbær kær ænga Kærsiti ngau, ma mænu ta'yi wu mbærsa kæra mæn uya tanggærma ænga dænama ba'a ndar kuðiyar duniya.

¹⁵ Ænggær kæra nji na,

“Əshina ma hyi nggari daha ja,
hya sara da ənga dəfu baʔal mai
ənggər kəra hyi məliya ar pəcir hya'a hangəkal.”

¹⁶ Wa 'yar ngə nggar ndər Hyal ənga kə ndə bəra hya'ana nyi hangəkal ta?
A'yi njira Musa həbiya sara wu Masaru wa?

¹⁷ Ənga wa 'yar ngə huɖa Hyal ndzə nə fa foɖə kumunyi ya? A'yi ənga njira məliya bikə, ba ndə dləɖla ba ndə tənəkər a gwar taga mashi ta wa?

¹⁸ Ənga wa ngə Hyal səm fəla abər nanda a'yi wu gwu səhəda nyi maya? A'yi ənga njira nggəl ara bəla ndər nyi wa?

¹⁹ Agabangau, a lari mən abər arya gəra mbərsar nda, nga ndə tini gwu səhəda nyi.

4

Pəcir Bəlsar Nə Njir Nu

¹ Agabangau, ta alkawal nə gwu bəlsar nyi a'yi ba'a shilar pəci kə əshina, kəl mənə bəla ənga jirkur, ara ja sərə da pathlə wu pama hyi ja tini gwa.

² Ətsu, a nggar mən ndəshigu, ənggər kəra ndə nggari, ama ndər kəra ndə nggar kau, a'yi da ənga akkəri anə nda mai, arya nanda a'yi da bəər ənga mbərsa mai.

³ Kabangəkau, namən nji kəra hənggəri ngə gwu bəlsar nyi, ənggər kəra Hyal nana,

“Wu huɖə ndzəndzə da, yi səmku fəla;

‘Nandə wu sa gwu bəlsar da mai.’”

Hyal nana abangau, alaga kə ji kuɖəna thlər nyi tsu kaɖu ar dzəgwar duniya.

⁴ Arya ar vanyi vi ji ndər ar kəra pəci nə məɖəfəkura nyi, abər, “Ar pəci nə məɖəfəkura nyi, Hyal bəliya sar sara ara thlər nyi patəu.”

⁵ Ama ar vi kə tsu ji bəra na, “Nandə wu sa gwu bəlsar da mai.”

⁶ Agabangau, a nggyari ba'anə kabangəkau anə alenyi nji nda gwa wu bəlsar ta, ama nanda njira nggar ndəshigu kə tsu kaɖu nandə uya gwa mai, arya nandə a'yi bəlar ndər Hyal mai.

⁷ Kəja, Hyal bəra fiya vanyi pəci kəra ji ngga ənga, “Əshina,” ji ndər kau, lagur miya Dawuda ayukuda fa gangəu, ənggər kəra nji nana tsu kaɖu abər,

“Əshina ma hyi nggari daha ja,
Hya sara da ənga dəfu baʔal mai.”

⁸ Maja abər Jashuwa nə nda bəlsar nə Hyal, Hyal a'yi bəra ndər ar kəra vanyi pəci kəra wu shili mai.

⁹ Kə a cabiyari ba'anə kabangəkau, pəci a'yi nə bəlsar anə nji Hyal.

¹⁰ Agabangau, kalar ndəra gwu bəlsar nə Hyal, a gwar ja wu bəlsar sara wu thlər nyi, ənggər kəra Hyal bəliya sar sara wu nanyi.

¹¹ Arya kau, kəl mənə nərɖzau, aga mənə uya gwu bəlsara nyi, a sara vanyi nda tini gwa, arya mən gəra bələri ndər Hyal ənggər njira tərabiya.

¹² Ara ndər Hyal mbəmbəɖə nga ja, ənga dənəma, naja ndiya kalar katsəkər miya məthləu, ju sən tsaviya dzə ba ja vuwa təkəbiya vira pi ənga mambəl bə ari, ənga tsu pama məɖəla ənga sahwa, ju sən tətəkəbiya dənga ənga dəfu.

¹³ Sə a'yi kəra nji məliya, kəra da dəɖəwa ara Hyal mai, ara kalar sə ar babal nga nyi anə nyi. Patər sə hyahya ar babal nga nyi wu mwə nyi, ndəra mənə nda ləri sər mələ mən wu mwə nyi.

Yesu Madiya Pubu Kəra Ndiya Ənga Dəgaləu

¹⁴ Ta da a'yi mən ənga madiya Pubu kəra ndiya ənga Dəgaləu, ndəra ma'yi a dumwar Hyal, naja ngə Yesu Zər Hyal, bəgə mənə ta'yi ar kəra səra mən hənggəri.

¹⁵ Ara Pubu kəra ndiya ənga Dəgal kəra a'yi ara mən kau, a'yi ndəra gəra ənga təhudu əgya njir tətə dənəma ngə mai, awau, naja ngə ndəra nji dzəbiya wu kalar lagu kəra nji dzəbiya mən, ama naji məliya bikə mai.

¹⁶ Agabəngau, ta'yi mənə shili ləhəu wu dzər tsəkafə nə Hyal ənga dəfu zəməu, aga mənə uya təhudə nyi ənga tsu ja canə mən mayiwakur nyi kəra wu nda dləwar mən ar pəci kəra mən wu yiwu dləwa dzau.

5

¹ Kalar pubu kəra ndiya ənga dəgaləu, ndə ngau nji cadəbiya nyi sara wu nji, nji fiya nyi aga ja tədəmwa anə nji ar kəra səra nə Hyal, aga ja ləri sə nə nji anə Hyal ba nga tsu həna sadaka ar kəra bikər nji.

² Naja ndəra wu sən bə ənga njira gəra sən sau nji sasa, arya naja ənga kərnyı a'yi ja wu kumər dzə kəra tətəwa.

³ Agabəngau, a dəri tsa'a ja həna sadaka, a'yi arya bikər nji waci mai, ama ara naja ma ndər bikə nga ja.

⁴ Ndər sən hər kərnyı a dar vi dəgal kə a'yi mai, kəl ma Hyal ngə ngga nyi a dari, ənggər kəra nji ngga Haruna.

⁵ Abəngə tsu, Kərsiti a'yi hər kərnyı a dar vi dəgal aga ja da Pubu kəra ndiya ənga Dəgal mai, kəl ta Hyal hər nyi, kə ji na anə nyi,

“Nagə Zər Da ngau,
Əshina a dar yi Dəngau.”

⁶ Ənggəra ji bəra na ar vanyi vi,

“Nagə Pubu ngau nə ba'anuwa,
kəra lagur Malkizadakəu.”

⁷ Ar pəcira Yesu tsu wu duniya, ju kədi Hyal ənga kədi dəbə ənga bəwakər ənga tiwi gagadə dəbə ənga sələm, anə ndəra ənga dənəma ndəra wu sən mbəliya nyi sara wu miya tau. Arya naja ndər hivər Hyal, kə Hyal nggari kədi nyi.

⁸ Alaga kau, Yesu zər Hyal ngau, ji highiḃər bəlar sə lagur bəwəwata'yar kəra ji sa.

⁹ Lagu kau, ngə Hyal nyabiya nyi aga ja da lagu nə uya mbədə nə ba'anuwa anə pətər njira bəlar səra ji na.

¹⁰ Arya kə ngə Hyal fiya nyi ji da Pubu kəra ndiya ənga Dəgaləu, ənggər nə Malkizadakəu.

Kughi Ara Sha A Gyu Yukudu

¹¹ Sə a'yi gangəu kəra 'ya kyaga na ar kəra sə'yar kau, ama dzadzau nga nyi 'ya sən gələbiya nda, arya nahyi a'yi yiwu hya nggəbiya sə ar kəra ndəshigu kə kusakusa mai.

¹² Alaga kə pəci kə əshina, hya kyaga nda da maləmə highiḃəu, kwalaga abəngau, hya vər yiwu vanyi ndə a bəra highiḃə anə hyi sər nu nə tanggərma ar kəra Ndər Hyal wayu. Səra tsa'a aga hyi ca ngə u'wa, ama a'yi sər səm kəra bəbal mai.

¹³ Arya kalar ndəra u'wa ngə sər səm nyi, zər mamanji nga ja, naji da tsa'a aga dləwu highiḃə ar kəra tsapəkər mai.

¹⁴ Ama sər səm kəra bəbalu, nə njira həhə ngau, ca ngə njira hwathliya kərnda aga nda təkəbiya səra mənəhəu ənga səra dəmwa'yu.

6

¹ Agabangau, kəl mənə həbiya dzau adabanga highiḃə nə tanggərma kəra mən dləwuri ar kəra Kərsiti, aga mənə dumwa ənga ḃəra nggabiya highiḃə nyi, a sara mənə sha a gyu yukudu lagur highiḃə ar kəra tubi sara wu səra wu shili ənga tau, ba nə mbərsa anə Hyal,

² ba nga highiḃə ar kəra baḃətiḃəma daḃə ənga fə tsi, ənga hya'ari sara a vir tau, ba gwu numa kəra gəra kudau.

³ Namən wu dumwa ənga nggabiya highiḃə nyi ma Hyal yiwu.

⁴ Wu nda da sə gəra da, anə njira dahari mbəmbəl nə Hyal, ənga njira dahari lər sə lələ nə Hyal, ba njira dahari Mambəl Cicau

⁵ ənga njira dahari məsahəkur Ndər Hyal, ənga dənəma nggyabiya zaman kəra wu shili,

⁶ ma ndə tana ar lagu, ndər sən shabiya nyi a shili aga ja tubi a'yi mai. Lagur nggyabiyar nda kau, nga ndu ḃəra dlakəya Zər Hyal nə məthləkura nyi, ba nda dzəgwa pəlna nyi pəzhi ar sugu.

⁷ 'Yi'yi ma kəra a vər sa 'yimir par ar kər ar kər, ju nda tsəbiya sə thləthləka 'yar kəra wu nda da akkəri anə njir zəwa nyi, Hyal wu nda fənggər barka anə 'yi'ya nyi.

⁸ Ama ma 'yi'yi kə a vər tsə shikədi ənga jigwaləu, a'yi ja ənga akkəri mai, Hyal wu nda shi'wuna nyi ba nja nggyina nyi wu yukuda nyi.

⁹ Alaga kə mən na abangau, bazhir 'wa da 'yar, a hənggər 'ya abər alenyi səra ndiya ənga məmənahə kəra a vər shili anə hyi ar kəra mbədaui.

¹⁰ Hyal a'yi ndə gəra tsapə mai. Naja a'yi wu nda fari ənga thlərər hyi ənga yiwu kəra hyu ca anə Hyal, lagur dləwa dzə wu yiwukur anə nji cici nyi mai, ənggər kəra hya vər məl kabəngəkau.

¹¹ Səra 'yu yiwu gagaḃau, ca ngə, abər, hya nggya wu kwakwadəkur wu thlərər hyi ba'anə shili ar joməya ndəl, aga fərkər hyi a sa nyabiya dzau.

¹² Hyə sara da nji haḃəwa mai, ama hya fa'abiya hiya njira wu fa'abiya ki ənga səra Hyal məliya alkawala nyi lagur mbərsa ənga mba dəfu.

Jijirkura Alkawal Nə Hyal

¹³ Ar pəci kəra Hyal məliya alkawal anə Ibrahimu, vanyi ndə a'yi kəra a ndiya nyi kəra ja səm fəla ənga thləmə nyi mai, ba ji səmku fəla ənga kərnyi.

¹⁴ Kə Hyal na, "Jijiri yu fənggər ngə barka, yu məliya culi ngə gangəu."

¹⁵ Agabangau, lagur səkəbiya wu mba dəfu ngə Ibrahimu dləwuri nyabiya dzə nə alkawala nyi.

¹⁶ Jijiri nju səm fəla ənga ndəra wu ndiya nda, ənga səm fəla ca ngu shili ənga hənggəri kəra gəra ənga kəpal.

¹⁷ Arya Hyal wu yiwu ja cabiya nggyabiya nyi kəra gəra bəlar dzə ar babal anə njir fa'a ki nə alkawal, kəl ta ji ḃəra jigəbiya ənga səm fəla.

¹⁸ Hyal məl abangau, aga səm fəla nyi ənga alkawal nyi, nda nyabiya dzau. Ənggər kəra mən wu səni abər Hyal wu thla fati mai. Ma mən hwi a ndu dəla nyi, mən wu nggya ənga fə dəfu aga mənə səḃiya ḃaḃalu fər kər kəra ji nə mən.

¹⁹ Fərkər kəra mən əni kau, ənggər məca təghə pi kəra wu təghər mən ḃaḃalu. Ənga fər kər kə nga mən wu tərabiya a biya banga kadəmbul nə vi cici nə ki Hyal.

²⁰ Yesu ngə gwa wu mwar mən ənga ji gwa ar viya mən. A ḃar ja a nə mən Pubu kəra ndiya ənga Dəgaləu, ənggər nə Malkizadakəu.

7

Pubu Malkizadakəu

¹ Najaka Malkizadakəu, naja ngə təl nə Salemu, ənga tsu pubu nə Hyal Kəra Di. Ji 6ə ənga Ibrahimu ar pəci kəra Ibrahimu a vər sha shuli sara vər pa ənga təltəl'yar kəra ji səmku təlkur ar kəra nda, ba ji fənggər nyi barka.

² Kə Ibrahimu nə nyi pathləu wu kumou nə kalar sərə ji fa'ari sara a gwa miya pa. Tanggərma, sərə thləmə kə cabiya ca ngə, "Təl nə tsapəkur." Ənga naja tsu "Təl nə Salemu," kəra cabiya, "Təl nə jaməkur."

³ Naja a'yi ənga njir ya mai. A'yi ja ənga culi kəra ji biya a gwa mai. A'yi ja ənga pəcir ya ənga pəcir tə mai. Naja tsu ənggər Zər Hyal, kəra nggya aga pubu ba'anuwa.

⁴ Hya tsamiya culi dægalkura ja! Kwalaga əjiya əjir mən Ibrahimu tsu nə nyi pathləu wu kumou nə kalar sərə ji fa'ari sara a gwa miya pa!

⁵ Ətsu highi6ə Musa a nana ri, abər kalar ndər Lawi kəra dā pubu, a dər tsa'a ja dləwuri pathləu wu sə kumou sara ara nji, alaga kə nji kə zamər nda ngə 'yar, ənga tsu nanda ma culi gə Ibrahimu nga nda.

⁶ Ama Malkizadakəu, ndəra a'yi biya sara wu culi nji gə Lawi mai, a dləwuri ja pathləu wu sə kumou sara ara Ibrahimu, ba ji fənggər nyi barka, naja ndəra nji nə nyi alkawala nyi'yar.

⁷ Gəra ənga kəpal ndəra wu fə barka naja ndiya ndəra nji fənggər nyi barka.

⁸ Kəja njir Lawi njir dləwu pathləu wu sə kumou, ndu tau. Ama Malkizadakəu nə nyi ndəra dləwuri pathləu wu sə kumou sara ara Ibrahimu, nji lər sakida ar kəra ja abər naja a'yi tə mai.

⁹ Nju sən na abər Lawi ənga kərmyi, ndəra culi nyi ngə njir dləwu pathləu wu sə kumou, a lər ja nə nyi pathləu wu sə kumou lagu Ibrahimu,

¹⁰ ara ar pəci kəra Malkizadakəu 6ə ənga Ibrahimu, Lawi tsu ja wu dza əjiya əji nyi.

Yesu Ngə Pubu Kəra Ənggər Malkizadakəu

¹¹ Kəja dladə Musa a cabiyari anə njir Izirayila abər kalar pubu ja biya sara wu culi gə Lawi. Maja abər thlər pubu'yar nə culi gə Lawi wu məliya nji a dā nji tsapəu, sər 6əra dā nja dla ənga vanyi pubu pamə lagu Malkizadakəu a'yi mai, kəra a'yi lagu Haruna mai.

¹² Arya ma nji bəlana lagur fə ndu pubukur, kəl nja bəlana dladə tsu.

¹³ Naja ndəra nja vər ndər ar kəri kau, Thlagər mən ngau, naja ji biya sara wu culi paməu, culi kəra gəra saya məl thlər nə pubu.

¹⁴ Kadzakadzangə nga nyi, abər Thlagər mən biya sara wu culi gə Yahuda, laguwa culi kə tsu Musa a'yi ndər ar kəra nda lagu pubukur mai.

¹⁵ Najaka ndər tsu a biyari ar babal gagađau, ar pəci kəra vanyi ndə 6əra biya pubu pamə ənggər kəra Malkizadakəu,

¹⁶ ndəra dā pubu, a'yi lagu dladə ənga culi kəra ji biya sara a gwa mai, ama lagu dənama nə pi gəra kudau.

¹⁷ Arya nji lər sakida ar kəra ja abər,
"Nagə ngə pubu nə ba'anuwa,
kəra lagur Malkizadakəu."

¹⁸ Nji həna dladə kəra dədəməu, ara gəra dənamakur nyi ənga dləwa dzə nyi.

¹⁹ Arya dladə Musa a'yi kakalə ja məliya sə tsatsa'a mai, ama kabəngəkau, fər kər a'yi kəra wu hər mən ləhə a shila dzər Hyal.

²⁰ Hyal nyabiya sə kau, lagur səm fəla. Patər njira gu thlər pubu a'yi lagur səm fəla mai.

²¹ Ama ndə kə də pubu lagur səm fəla ar pəci kəra Hyal na anə nyi, “Thlagəu a səmkur fəla,

naja a'yi wu bəla dənga nyi mai,

‘Nagə pubu ngau, nə ba'anuwə.’ ”

²² Arya najaka səm fəla ngə Yesu nggya ar viya sər mbabiya nə alkawal mbamba kəra ndiya ənga mənəhəu.

²³ Pubu'yar nə dədəməu, ndə də gangə ara tə ngə kar nda ara dumwa ənga thlər nda parangəu.

²⁴ Ama Yesu ngə pubu nə ba'anuwə, arya naja ənga kərnyə a'yi ja ənga pi ba'anuwə.

²⁵ Agabəngau, a'yi ja cumu ənga dənəma nə mbədəna njira shili ləhəu wu dzər Hyal lagu nyi, ara a'yi ja cumu ənga pi ba ju dumwa ənga kədi Hyal anə nda.

²⁶ Culi najaka pubu kəra ndiya ənga dəgal nga mənə yiwu, ndə kəra cicau, ənga ndərə gərə bikau, gərə ənga məcavidi, ənga ndərə nji həbiya sara wu njir bikau ba nji həna nyi adabənga dəməlmə'yar.

²⁷ A'yi ja ənggər pubu kəra ndiya ənga dədəgal ta mai, arya a'yi mbari kəl ja lər sadəka kalar pəci mai, tanggərma arya bikə nyi, ənga arya bikə nə nji. Naja ji lər sadəka nyi zəmə pir ar pəci kəra ji lər kərnyə.

²⁸ Arya dladə Musa ngə məliya nju cadə pubu kəra ndiya ənga dədəgal'yar sara wu nji ənga tətəwakur nda. Ama alkawal Hyal kəra shili dafə ənga səm fəla ngə cadəbiya Zər nyi kəra naja ngə tsatsa'a ba'anuwə. Alkawal kau ca ngə kəra shili ayukudə dladəu.

8

Pubu Kəra Ndiya Ənga Dəgaləu Nə Alkawal Mbamba Mafəliyangəu

¹ Səra mənə yiwu mənə na ca ngə, a'yi mən ənga pubu abəngau, pubu kəra ndiya ənga dəgal kəra a vər nggya ar tsi mazəma tsəkafə nə Ndə Dəgal Dənəma a dəməlməu.

² Ndərə vər məl thlər ar vi kəra ndiya ənga Cicau, kwapatə kəra jijiri kəra Thlagə ənga kərnyə ngə liya ama a'yi ndə mai.

³ Kalar pubu kəra ndiya ənga dəgaləu, nji fiya nyi aga hə sadəka ənga lə sə ləlau, agabəngau, najaka pubu kəra ndiya ənga dəgalə tsu, a mbari kəl ja lər sau.

⁴ Maja abər wu duniya nga ja, ju sən də pubu mai, ara tsu kadu pubu'yar a'yi kəra a vər lə sau ənggər kəra dladə nana.

⁵ Səra pubu'yar ka vər məl a vu vi cici nə Hyal kau, tangə ənggər səra nja vər məl a dəməlməu. Ca ngə səra Hyal kughiya Musa aga ja həriya kwapatə anə Thlagəu, ənggər kəra ji cabiyan nyi. Ji na, “Ga tsamə ənga hangəkəl, aga ga liya kakalə ənggər kəra yi cabiyan ngau, a du mə ta.”

⁶ Ama thlər kəra Yesu dləwuri a ndiyari nər nda, arya alkawal mbamba kəra naja ngə tsupamə kəra ndiya hahala nyi ta, arya alkawal mbamba nyi nji mbiya ar alkawal kəra ndiya.

⁷ Maja abər alkawal mbamba nə tanggərma a'yi tuwa mai, a'yi nju gərə gal nə məthləkura nyi kəra ndiya mai.

⁸ Ta Hyal ləri bikər nda, ba ji na, “Pəci wu shili, əngwar Thlagəu,

- yu nda məliya alkawal mbamba nə mafəliyangə ənga njir Izirayila, ba ənga tsu culi Yahuda.
- ⁹ A'yi culi alkawal mbamba
kəra yi məl ənga əjir nda'yar mai,
ar pəci kəra yi mbar pəla nda
aga ya həbiya nda sara wu 'yi'yir Masaru,
arya nanda a'yi ta'yi ənga alkawal də mai,
ca ngə də yi təkə ənga nda, əngwar Thlagəu.
- ¹⁰ Najakə ngə alkawal mbamba kəra yu sa məl
ənga njir Izirayila, ayukudə pida'yar kau,
əngwar Thlagəu,
yu fuwa highiḅə də wu dəfuwa nda.
Yu tsəfəri wu huda nda.
Yu nggya Hyalər nda,
nanda tsu ndu nggya nji də.
- ¹¹ A'yi kəl ndə a highiḅə anə təwul nyi mai,
alaga zamə nyi, ju na,
'Ga sən Thlagəu,'
Arya kalar ndu sa sən də,
dzəguya ar kusha nda ba'anə dəgala nda.
- ¹² Ara yu sa təfəbiya nda bikər nda
a'yi tsu yu bəra dəngari ənga sə ndzəndzər nda mai."
- ¹³ Ta Hyal ngga kau, ənga alkawal mbamba mafəliyangəu, a cabiyari abər
nə tanggərma ta a hiliri ba ji hal. Səra hil ənga səra hal wu səkar mai, ba ja
tərabiya kabangəkau.

9

Dləvə Culi Nə Alkawal Mbamba Kəra Dədəməu

- ¹ Alkawal mbamba nə tanggərma a'yi ja ənga səra nja kyaga məl nə dləvau.
Alkawal mbamba nə tanggərma kə tsu, vi a'yi a gwa kəra cici kəra nji həriya
wu duniya.
- ² Nji pədləya kwapatəu, wu kwapatə kau, kə nji təkəya bwata məthləu. Ar
bwata nə tanggərma sər səḅə pitəlla a'yi, ənga təmbəl, ba ənga ləgu macikəl kəra
nji nə nyi anə Hyal. Bwata kau, nga nju ngga ənga Vi Cicau.
- ³ Ayukudə kadəmbul nə məthləkura nyi, vanyi vi a'yi kəra nja ngga ənga Vi
kəra ndiya ənga Cicau.
- ⁴ Ar bwata nə məthləkura nyi bagadi a'yi nə əndzə nə nggyi sə kisu, ənga
akwati alkawal mbamba kəra nji hədiya ənga əndzau. Akwati kau, kəja səra a
gu gwa, pəla əndzə nə fə mana, ənga dəla nə Haruna kəra thlau, ba nga tsəka
kəra alkawal mbamba kə tsətsəfə ari.
- ⁵ A dar kəra akwati alkawal mbamba kau, shanggudī həhər nə cara-
biyaməu* a'yi kəra wu cabiya kadakadarkur nə Hyal. Nanda ngə məliya
shanggudī anə sər hədə miya akwati kau, kəra nju ngga ənga vir nggya təhudu.
Namen a sən ndər ar kəra sə'yar kə kwatahə mai.
- ⁶ Ma nja fuwar sə wu lagu ənggər kau, ba pubu'yar a gu bwata tanggərma
ənggər kəra ndu wuraga məl thlər nda.

* 9:5 carabiyaməu sə ənga pi kəra ənga ḅəḅəu ngau, kəra a vər nggya a dəmələu, ndu dləvə Hyal ənggər
nə waladi'yar.

⁷ Ama kəl pubu kəra ndiya ənga dəgal ngu gu bwata məthləkura nyi kəra gwa gwa, zəmə wu fa. Naja sən gwa gəra ənga mashi mai, aga təfəbiya bikə nyi ənga kəra nji məliya ənga gəra sənkur nda.

⁸ Lagu kə ngə Mambəl Cici cabiya abər, lagur gwu Vi kəra Ndiya ənga Cicau a'yi pahənəkər kwatahə mai, ma tsu bwata tanggərma tsu ta'yi.

⁹ Sə'yar kə patə aga nda gəlabiya nggyabiya əshina, kəra wu cabiya abər lə sau ənga hə sadaka a sən shili ənga nggyabiya nə kər papal anə njir dləvə Hyal mai.

¹⁰ Sə'yar kau, ar kəra səm ənga sa ba ənga ci dzau nga nda wacu. Thlər kau, a biyar babal nga nda wacu, kəl ta Hyal nda canə mən lagur məl thlər nə mafəliyangəu.

Mashi Kərsiti

¹¹ Kəja Kərsiti a shiliri ənggər Pubu kəra ndiya ənga dəgaləu, nə sə məmənahə'yar kəra a'yi kabangəkau. Ji shili, kə ji sa gu kwapatə kəra ndiya ənga dəgaləu, ənga kəra ndiya ənga tsatsa'a, a'yi kəra nji həriya ənga tsi mai, kəra cabiya a'yi nə duniya kə mai.

¹² Ji gwu vi kəra ndiya ənga Cici kau, aga zəmə pathləu. Naja a'yi gwa ənga mashi ku'yar ənga nə wazha thla mai, ama ənga mashi nyi nga ji gwa, kəra ji bəliya mən əni nə ba'anuwə.

¹³ Mashi nə ku'yar, ənga thla'yar ba ənga bəbər nə mbəhuləu, nju u'uci sə'yar kə a ndar njira gəra cicau, aga ja məliya nda cicau a biyar cicir dzau.

¹⁴ Ma abangə ja, mi nga mənə sən na ənga mashi Kərsiti kəra wu ndiya nda pata? Ndəra gəra ənga məcaviđi, lagur dənəmar Mambəl Cici nə ba'anuwə nga ji lər kərnyi aga sadaka kəra tsatsa'a anə Hyal. Ji məl abangəu, aga ja cina dəngər mən sara ara sər mələ mən kəra dəmwa'yu kəra wu shili ənga tau aga mənə də njir dləvə Hyal mbəmbəđəu.

¹⁵ Agabangəu, Kərsiti naja ngə ndəra wu ta'yi wu pama nji ənga Hyal wu najaka alkawal mbamba kəra mafəliyangəu. Aga kalar njira nji ngga ba nda dləwuri alkawal nə fa'a ki nə ba'anuwə kəra Hyal məliya alkawala nyi. Ta də a tər ja, tə nyi bəliya nda sara wu bikər nda kəra ndə məliya wu pəcir alkawal nə tanggərma.

¹⁶ Ma ndə məliya alkawal ar kəra sər fa'a ki, fa'a kiya nyi wu nyabiya dzə ma nja lar tətəkura ja.

¹⁷ Arya alkawal fa'a ki a'yi ja ənga dənəma mai kəl ma nda nyi a təri, ca ngə gyiwuliya məliya səkə a'yi mai ma tsu nda nyi ənga pi.

¹⁸ Ca ngə sərə də alkawal mbamba nə tanggərma a'yi nji hənggəri əni mai, kəl lagu mashi.

¹⁹ Ca ngə sərə də Musa nana anə nji papatəu sər məl kəra a'yi wu dladəu, kə ji həri mashi wazha thla ənga nə ku'yar, ba ji dəbəri ənga 'yimi. Ənga ji hər sasa'wa əpa əpa, kə ji pədiya a yar hyali wur hisopəu aga ja dzəgwa uci mashi təməhəu a ndar kəra Ləkakadə pəpədəu ba a ndar kəra nji papatəu əni.

²⁰ Kə ji na, "Najakə ngə mashi nə hənggəri ənga alkawal mbamba kəra Hyal ləri hyi hya bəlari."

²¹ Abangə tsu ji u'ucina masha nyi ar kəra kwapatə kau, ba tsu ar kəra patər kar thlər nə kwapata nyi ar pəcir dləvəu.

²² Ənga jiri dladə nə Musa a cabiyari abər kəl nja cina zədə kalar sau ənga mashi. Ma a'yi nji pənə mashi mai təfəbiya bikə a'yi mai.

²³ Sə'yar kə nda nggya shanggudi həhər nə sərə a dəməlmau, a mbari nda də cicau, lagur hə sadaka 'yar kərə wu duniya. Ama sərə a dəməlmau, əngə kərnda a mbari nda də cicau, lagur hə sadaka kərə ndiya patəu.

²⁴ Arya Kərsiti əngə kərnyı a'yi gwu Vira ndiya əngə Cicau, kərə ndapi ngə həriya mai, kərə ndə həriya a papa nə jijira nyi. Awau, ji ma'yi, ji da gwu vira ndiya əngə cicau a dəməlmau əngə kərnyı, a dəgya Hyal arya mən.

²⁵ Əngə a'yi ji da gwu vira ndiya əngə cicau a dəməlmau aga ja nda lər kərnyı ar kər ar kər mai, ənggər kərə pubu kərə ndiya əngə dəgal wu duniya kərə gwu Vira ndiya əngə Cicau fa nga fa əngə mashi nə ma'wi a'yi əngə mashi nyi mai.

²⁶ Ma abər abangə nga nyi, Kərsiti wu bəra lar bwaḃwatə ba ja tə aga gangəu, dzəguya ar ndəla duniya shili ar əshina. Ama shili nyi aga zəməu, aga nji patəu, ba anə kudiyar duniya, ji lər sadaka nə kərnyı aga təfəbiya bikər nji.

²⁷ Ənggər kərə Hyal fiya aga nda tau aga zəmə pathləu, ayukudə tə nyi kəl səkə numa nə Hyal,

²⁸ abangə tsu nga nji lər Kərsiti aga zəməu, aga ja sa həna bikər nji gangəu. Naja tsu wu bəra sa shili nə məthləkura nyi, aga sa təfə bikə mai, ama aga ja sa nə nyi mbədau anə njira wu caguli əngə shili nyi.

10

Alkawal Mbamba Dəgaləu Kərə Ndiya Əngə Mənahəu

¹ Dladə Musa sə ngau kərə ənggər shangguda sə mənəhə kərə a vər shili, ama a'yi cabiya abər naja ngə sə jijiri kə mai. Ca ngə sərə də dladə nyi a'yi a sən məliya patər njira dila ləhə wu dzər Hyal nda nggya cici lagur hə sadaka gərə bəla kərə nju məl fa ga fa kə mai.

² Maja abər dladə Musa a'yi ja əngə dənəma, tsu nju bəra dumwa əngə hə sadaka kə ya? Maja abər njir hə sadaka kau, ndu sən uya nggya cicau aga zəməu, tsu dəngə nə dəfuwa nda wu bəra bwaḃwə ara bikər nda mai.

³ Ama hə sadaka kau, lagur dəngər nda bikər nda ngau, fa əngə fa.

⁴ Arya a'yi a sən də mashi thla'yar əngə nə ku'yar a sən həna bikə mai.

⁵ Agabəngau, ənggərə Kərsiti shili wu duniya, ji na,

“Hə sadaka əngə lə sə'yar nagə wu yiwu mai,
ama kumər dzə nga gə pabəri anə də.

⁶ Hə sadaka nə nggyi sau əngə nə həna bikau
nagə wu nggar məsəhəkər nda mai.

⁷ Kə yi na, ‘Kəja yau, Hyal,
yi shili aga ya sa məl sərə gu yiwu,
ənggər kərə ja tsətsəfau ar kərə yau
wu ləkakadə tsətsəfə nə Hyal.’ ”

⁸ Tanggərma ji na, “Hə sadaka, əngə lə sə'yar, əngə sadaka nə nggyi sau, əngə sadaka nə hə bikau, nagə wu yiwu nda mai, əngə nagə a'yi wu nggar məsəhəkər nda mai.” Ji na abəngau, alaga kau, Dladə Musa ngə na nja bəlar sə'yar kau.

⁹ Ji bəra na, “ Kəja yau, yi shili aga ya sa məl sərə gu yiwu.” Ca ngə, a fiyar nji sə nə tanggərma ar thlərpau, aga nja dzəgwa ciya nə məthləkura nyi.

¹⁰ Lagur sərə Hyal wu yiwu ca ngə tsu a məliya mənər ja cicau, lagu hə sadaka nə dza ja kərə Yesu Kərsiti ləri aga zəmə pathləu, kərə gərə əngə cakau.

11 Wu kalar pæci, kalar pubu wu ta'yi ju mæl thlær nyi, ju dumwa ænga hæ sadaka'yar kæra gæra bæla dzæ kau, ar kær ar kær kæra gæra ænga dænama næ hæna bikæ'yar.

12 Ama ta Kærsiti læri sadaka aga zæmæu, næ ba'anuwæ ariya bikæ'yar, ba ji dzægwa nggya ar tsi mazæm næ Hyal.

13 Tsu wu pæci ta ja vær sækæ nja sa fiya dawa nyi'yar a gyi gya kida hiya ja.

14 Arya hæ sadaka zæmæ kæ ji mæliya kau, kæ ji shabiya njira nji cicina nda, nda nggya tsatsa'a ba'anuwæ.

15 Mambæl Cici lær sakida ar kæra mæn ar kæra sæ'yar kau. Tanggærma, ji na,

16 “Kæja alkawal mbamba kæra yu nda mæl ænga nda,
ayukudæ pæci kau, ængwar Thlagæu.

Yu nda fuwa dladæ dæ wu dæfuwa nda,
ba ya dzægwa tsæfæri wu dængar nda.”

17 Ji bæra cakæri, ji na,

“Bikær nda ænga ndza sær nda
tsu yu bæra dængar nda mai.”

18 Ar pæci kæra nji tæfæbiya bikær nda'yar, tsu vanyi hæ sadaka ariya bikæ a'yi mai.

Shili Læhæu Wu Dzær Hyal

19 Agabangau, wazha ama, a'yi mæn ænga kær papal jijiri næ gwu Vira Ndiya ænga Cicaul lagur mashi Yesu.

20 Næja tsu ji pahænæ mæn lagu mafæliyangæ kæra mbæmbædæu, lagur kadæmbul kæra ca ngæ kumær dza ja.

21 A'yi mæn tsu ænga pubu kæra dægæl a vær sæm tælkur ar kæra ki Hyal.

22 Agabangau, bægæ mænæ shili læhæ wu dzær Hyal ænga dæfu jijiri, bæ ænga mbærsa kæra gæra ænga kæpal. Mænæ shili ænga dæfu kæra nji cina sara wu sæ sæsæli, bæ ænga kumær dzæ kæra nji cina ænga 'yimi camæu.

23 Bægæ mænæ ta'yi tandar ar fæ dæfu, kæra mænæ vær læ sakida ar kæri, ara ndæra mæliya mæn alkawal ndær mæl sæ tsa'a miya dæfu ngau.

24 Mænæ tsætsækuri kuvwar mæn lagura nda cabiya yiwukur ænga mæl thlær kæra mænæhæu.

25 Mænæ sara piyari shili wu dæbæ dzæ næ dlævæ mai, ænggær kæra alenyi nja vær mæl. Ar viya kau, kuji mænæ dumwa ænga tsætsæku dæfuwa mæn, mænæ dumwa ænga mæl abangau ænggær kæra mæn lari abær Pæcir shilær Thlagær mænæ dæri læhæu.

26 Ma mæn dumwa ænga mæl bikæ næ gæra nggandærkur, ayukudæ mæn dlæwuri sænbiya sæ næ jijiri, tsu vanyi hæ sadaka næ bikæ a'yi mai.

27 Ar viya kau, særa hiyau ca ngæ sækæ wu tsædzau ænga hivær ariya numa ænga u'u kæra kwakwadæ gagaðau kæra wu nda sæmku njira dawa ænga Hyal.

28 Kalar ndæra a'yi bælari dladæ Musa mai, nju tsiya nyi, tæhudæ a'yi mai, lagur sakida nji mæthlæu ænga alaga nji makæru.

29 Kalar ndæ kæra didana Zær Hyal, ænga ji didana mashi alkawal mbamba kæra ca ngæ cina nyi, ænga ji bæra nggæliya Mambæl Cici næ mayiwakur, numa nyi nga kyaga dæ a ndiye ænga bwaðwatæ gagaðau.

30 Arya mæn wu sæni ndæra na, “Kiyau, næ dæ ngau, yu nda kibiya.” Kæji bæra na, abær, “Thlagæ ngu nda mæl numa anæ nji gæ nda.”

31 Sær læ hivær ngau, ma ndæ tædæu a gwu tsa Hyal kæra ænga pi.

³² Hya dɛngari ɛnga pɛci'yar kɛra tɛrabiya. Ayukudɛ hyi uya lar mbɛmbɛlkur nɛ Hyal, ba hyi sɛsɛ'wuri ɛnga jijiri, ɛnga hyu papa ɛnga ɔwaɔwatɛu.

³³ Vanyi pɛci nju nggɛl hyi ar babal, ɛnga nju lɛ ɔwaɔwatɛ anɛ hyi wu mwar nji. ɛnga vanyi pɛci tsu hyu dɛɔɛr kɛr ɛnga njira wu lar culi ɔwaɔwatɛ kau.

³⁴ Hyi cabiya tɛhudɛ anɛ njira nji mbiya wu fursɛna, nahyi tsu hyi cabiya hudɛ pipida, ayukudɛ nji fa'ari karɛr hyi, arya hyu sɛni abɛr a'yi hyi ɛnga sɛr fa'a ki kɛra ndiya ɛnga mɛnahɛu kɛra wu nggya ba'anuwa.

³⁵ Agabangau, hya sara piyari dɛnama nɛ dɛfuwa hyi mai, arya ju nda shili anɛ hyi ɛnga akkɛri dɛgalɛu.

³⁶ A kiri hya dumwa ɛnga sɛsɛ'wu sau, ara mɛl abangau, hyu nda mɛliya sɛra Hyal wu yiwu. Ayukudɛ kɛ tsu ba hya dlɛwuri sɛra nji mɛliya hyi alkawala nyi.

³⁷ Arya a'yi a sɛkari mai,

“Ndɛr shili ju shili,
naji wu sɛkari mai.

³⁸ Ama ndɛ tsapɛu dɛ
ju nda nggya lagur mbɛrsa.

Ama ma ji sha a gyu yukudɛ,
mambɛl dɛ a'yi wu caguli ɛnga ja mai.”

³⁹ Ama namɛn a'yi culi njira wu sha a gyu yukudɛ, ba nda sanakɛr mai, ama njira ɛnga mbɛrsa ba ndɛ uya mbɛdau.

11

Sɛra Mbɛrsa Aga Nyi

¹ Mbɛrsa naja ngɛ nggya ɛnga fiya dɛfu ar kɛra sɛra mɛn fɛr kɛr ɛni, ɛnga fɛ dɛfu ar kɛra sɛra li gɛra sɛn lari.

² Lagur mbɛrsa ngɛ nji dɛdɛm uya fal ara Hyal.

³ Lagur mbɛrsa nga mɛn sɛnbiya abɛr lagur dɛha Hyal nga nji mɛliya patɛr duniya, kɛra dɛ a'yi sɛra nju lari a'yi dɛrkɛr lagur sɛra ar babal mai.

Katsala'yar Nɛ Mbɛrsa

⁴ Lagur mbɛrsa ngɛ Habila lɛri anɛ Hyal sɛr lau kɛra a ndiya nɛ Kayinu ɛnga mɛnahɛu. ɛnga mɛl abangɛ nga ji uya fal ara Hyal abɛr naja ndɛ tsapɛu, wu pɛci kɛra Hyal dlɛwur lɛr sɛ nyi. Alaga kɛ Habila a tɛr kau, tsu ja vɛr ndɛr anɛ mɛn lagur mbɛrsa.

⁵ Lagur mbɛrsa nga nji hɛr Enoku, ara ja sara ɔɛ ɛnga tau. Nji tsu a'yi lari nyi mai, arya Hyal a hɛr nyi ri. Kadivira nja hɛr nyi, a lɛri nji sakida ar kɛra ja abɛr a pinar ja dɛfuwa Hyal.

⁶ Sɛ a'yi a sɛn pina hudɛ Hyal mai, kɛl mbɛrsa wacu, arya kalar ndɛra shili ɛgya Hyal kɛl ji hɛnggɛri abɛr Hyal a'yi, ɛtsu ju lɛ akkɛri anɛ kalar njira wu gal nyi ɛnga jirkur.

⁷ Lagur mbɛrsa ngɛ Nɛhu, ayukudɛ Hyal kughiya nyi ar kɛra sɛra tsu nji gɛra lari, nga ji ɔɛlari, ba ji mɛliya kwambwal aga ja kɛtiya njir ki nyi. Lagu kɛ ngɛ numa mbar njir duniya, ba ji dzɛgwa dɛ ndɛr fa'a ki nɛ tsapɛkur kɛra nju uya lagur mbɛrsa.

⁸ Lagur mbɛrsa ngɛ Ibrahimu ɔɛlar ndɛr Hyal aga ja ma'yi a ndar vanyi 'yi'yi kɛra Hyal mɛliya nyi alkawal abɛr wu dɛ sɛr fa'a ki nyi ar pɛcira ji ngga nyi. Naja tsu ba ji ɔɛlar ndɛr Hyal ba ji mbar lagu alaga kɛ naja sɛn vira ju ma'yi a ndar mai.

⁹ Lagur mbɛrsa nga ji nggya ɛnggɛr mɛthlɛpi ar 'yi'yi kɛra Hyal mɛliya nyi alkawala nyi. Ji nggya wu kwapatɛu, naja ɛnga Ishaku ba Yakubu, njir fa'a ki alkawal ta wayu daɓɛ ɛnga ja.

¹⁰ Ji nggya najaka culi nggya arya ji fiyafɛ ar kɛra mɛlmɛ kɛra nji fiya hiya nyi. Hyal ɛnga kɛrnyi ngɛ gwabiya ba ji hɛriya nyi.

¹¹ Lagur mbɛrsa ngɛ Hyal nɛ nyi dɛnana nɛ ya zɛr anɛ Ibrahimu, alaga kɛ a halɛr ja gagaɗau ar pɛca nyi. Saratu tsu naja ciri nga ja. A hɛnggɛr ja abɛr Hyal ndɛra nja fɛr kɛr ɛni ngau, ɛnga ndɛr sɛbiya alkawal nga ja.

¹² Agabangau, lagu ndɛ zɛmɛ kɛra a halɛr ja citɛ a miya tau, nga nji ya culi kɛra gangɛ gagaɗau ɛnggɛr shashilga a dɛmɛlmau, ɛnga ɛnggɛr mɛshi'wa a miya tsadau kɛra nji gɛra sɛn jigabiya.

¹³ Patɛr nji kau, ndɛ tɛ wu mbɛrsar nda, nanda a'yi dlɛwuri sɛra Hyal mɛliya nda alkawala nyi kwatahɛ mai, ndɛ lari a vɛr shili tsu nadɛ wacu ama ba ndɛ dlɛwuri ɛnga hudɛ pipida ara ndɛ sɛni abɛr nanda mɛthlɛpi nga nda wu duniya.

¹⁴ Njira wu lɛ najaka sakida a cabiyari ar babal abɛr nda a vɛr gal 'yi'yi kɛra nɛr nda.

¹⁵ Maja abɛr nda a vɛr dɛnga sɛ ar kɛra 'yi'yi kɛra ndɛ piyari, a shar nda agyu yukufu.

¹⁶ Ar viya kau, kɛ ndɛ fɛr li ar mɛlmɛ kɛra ndiya ɛnga mɛnahɛu, ca ngɛ 'yi'yi kɛra a dɛmɛlmau. Ca ngɛ ɗa Hyal a'yi gu sɛli ara ɗa Hyalɛr nda mai. Jijiri, a pabɛr ndar ja mɛlmɛ mɛnahɛ aga nda.

¹⁷ Lagur mbɛrsa ngɛ Ibrahimu, ar pɛcira Hyal dzɛbiya nyi, nga ji lɛr Ishaku aga hɛ sadaka ɛnga ja. Naja ndɛra dlɛwuri alkawal kau, a pabɛr ja kɛrnyi aga ja lɛr zɛr nyi zɛmɛ piru,

¹⁸ alaga kau, Hyal a nar nyi ri, abɛr, “Lagur Ishaku ngɛ nju nda jigɛwa culi ngau wu nji.”

¹⁹ Ibrahimu tsu, a dɛngabiyar ja abɛr pakatɛu, Hyal wu sɛn hya'ana ndɛ tɛtau. ɔnga karapau, nja sɛn na abɛr ji dlɛwuri Ishaku sara wu miya tau.

²⁰ Lagur mbɛrsa ngɛ Ishaku fɛnggɛr nyi barka anɛ Yakubu ɛnga Isuwa ar kɛra nggyabiyar nda kɛra a ndumwa.

²¹ Lagur mbɛrsa ngɛ Yakubu fɛnggɛr nyi barka anɛ gyapɛkura wazha Yusufu ar pɛcira ja vɛr biyar pi. ɔnga ɛtsu ji dlɛvɛ Hyal ɛnggɛra ji tɛghɛr dze a gyar zɛwa bɛ nyi.

²² Lagur mbɛrsa ngɛ Yusufu, ndɛr ar kɛra biyar njir Izirayila sara wu 'yi'yir Masaru, ar pɛcira ja lɛhɛ a miya tau. ɔnga tsu ji lɛr sɛr mɛl ar kɛra dɛhi nyi.

²³ Lagur mbɛrsa ngɛ njir ya Musa dɛwana nyi nɛ hya makɛru ayukuda nji yabiya nyi. Ndɛ mɛl abangau arya ndu sɛni abɛr sal yaya nga ja. ɔnga nanda a'yi hivɛr dladɛ tɛl kɛ mai.

²⁴ Lagur mbɛrsa ngɛ Musa piyari nja ngga nyi ɛnga zɛr kwar Fira'auna, ar pɛcira ji hau.

²⁵ A ndiya anɛ nyi ja lar ɓwaɓwatɛ ɛnga nji gɛ Hyal, a mwara nggya wawahɛ nɛ pɛci kushu wu bikau.

²⁶ Wu tsam nyi, a ndiya anɛ nyi ja lar ɓwaɓwatɛ arya Kɛrsiti, kɛra ndiya nggya wawahɛ nɛ 'yi'yir Masaru, arya ja vɛr fɛr li ar kɛra akkɛri kɛra a vɛr sɛkɛ nyi a ndumwa.

²⁷ Lagur mbɛrsa ngɛ Musa piyari 'yi'yir Masaru, gɛra hivɛr hudɛ ndzɛndzɛ tɛl. Ji sɛsɛ'wuri arya ji tsamɛri ar dza ja ndɛra nji gɛra lari ɛnga li.

²⁸ Lagur mbærsa nga ji bælari Lardur nê Vêlna, ænga ji u'ucina mashi ara waladi nê dlê wazha nê tanggërma nê njir Masaru ja sara tsækwar wazha njir Izirayila.

²⁹ Lagur mbærsa ngê njir Izirayila tæraziya ar 'yi'yi u'ulê wu Tsadê Dæzæu. Ama ta njir Masaru nêrdzau aga nu nda, ba ndê sa a gwar tsadau.

³⁰ Lagur mbærsa ngê mahwal nê mælmæ Yariko dla, ayukudâ nji zæwar nyi nê pida mædæfau.

³¹ Lagur mbærsa ngê Rahapæu, zawar ta, naji tæ ækkæ'yi nji gæra nggar ndær mai, ariya ji dlæwur mæthlæpi njir tsamæ mælmæu.

³² Mi nga ya uya ya bæra na? Pæci a'yi ara yau ya ndær ar kêra Gidiyanu, ænga Barakæu, ænga Samsonu, ænga Jafæta, ænga Dawuda, ænga Samuyalu ba tsu nabi'yar.

³³ Lagur mbærsa ngê nji kê sæmku tælkur ar kêra tæltæl 'yar, kê ndê mæl særa tsatsa'a, ænga ndê dlæwuri sæ'yar kêra nji mæliya nda alkawal, ænga ndê hahadiya miya lævara nyi'yar,

³⁴ ænga ndê ta'yina dænana nê u'u, ænga ndê gaßana miya katsakær. Kukufækur nda ba sha aga dænana, ænga ba ndê dâ ænga dænana a gwa miya pa ba ndê kækædlæna soja'yar nê 'yi'yi pampamæu.

³⁵ Mathlækæ'yi dlæwuri nji tætær nda kêra nji hya'ana ænga pi. Nji dzæbiya nda ænga bwaßwatæu, ama kê ndê nggæl ara sha ara nu Hyal aga nja dzægwa sæya nda. Ndê fuwa kêrnda wu fær kêr wu pi kêra a ndiya ayukudâ hya'ari sara vir tau.

³⁶ Alenyi nji, nji didana nda ænga nji dægæ nda ænga wudâ, alenyi nji tsu, nji mbiya nda ar gangæ ænga alenyi tsu, nji fuwa nda wu fursæna.

³⁷ Nji tsiya nda ænga tsæka vavaka, nji thlæthlæwa nda bwata mæmæthlæu ænga hænggya thla wu, ba nji bæra tsæya nda ænga katsakær. Alenyi nju bæu ænga kêr har nda ci tæmahæu ænga nê ku. ænga ndê nggya wu gha ænga bwaßwatæu ba ænga nggya dædali.

³⁸ A dær nda mænahæu ara nggya wu duniya kau, ndu bæbæu wu tagæ mashi ænga mæ'yar, ænga thlæl'yar ba ænga ka'u kêra a gyiwu 'yi.

³⁹ Patækura nji kau, Hyal a læri sakida nê fal ariya mbærsar nda, ama patækura nda nandê dlæwuri særa nji mæliya alkawala nyi mai.

⁴⁰ Arya Hyal a pabæri særa a ndiya ænga mænahæu anæ mæn. Dænga nyi tsu ca ngæ nda sara dâ cicipæu gæra ænga mæn mai.

12

Fær Li Ar Yesu

¹ Agabangau, ta dæri sakida dlamir nji gangæ gagadæ zæwar mæn kau, ta'yi mæna zæzædæna kalar særa wu sæn kêr mæn, ænga kalar bikæ kêra wu sæn sæbiya mæn bæßalu. Ta'yi mæna hwi kêra mæna miya nyi kau ænga cikær.

² Ta'yi mæna fær liya mæn ar kêra Yesu, ndæra naja ngê mætæghe ænga ndæra nyabiya mbærsar mæn. Arya hudæ pipida kêra nji fiya aga sækæ nyi, ba ji sæsæ'wuri dlakæ nê wu dlædlakau, naja a'yi tal sê sæsælikura nyi mai. Arya kau, ja vær nggya ar tsi mazæm nê tsækafæ Hyal.

³ Hya dængari ænga patær bwaßwatæu kêra ji sæsæ'wuri sara wu tsa njir bikau, agabangau, bægæ najaka sê a cakær hyi dænana a sara hya hædâ ba kêra hya hur mai.

Hwathlæ Nê Thlagæu Dlæwa Dzæ A'yi A Gwa

⁴ Wu par bikær hyi, a'yi tækæri hya pænâ mashir hyi mai.

⁵ Əndəgə kəra hyi fari ndər nə fə dəfu kəra Hyal nana ta ya, kəra ji na anə hyi ənggər wazha nyi ta ya?

“Zəda, a sara ga shabiya hwathlənə Thlagə aga ja da sə məməlam mai, a sara ga hurkər ma ji kughiya ngə mai.

⁶ Arya Thlagə wu hwathlənə kalar ndəra ju yiwu, ənga ju lə bwaḍwatəu anə kalar ndəra ji həri aga zər nyi.”

⁷ Hya səsə'wuri bwaḍwatə kəra hya vər sa, ənggər hwathlənə ngau. Lagu kə ngə Hyal wu məl ənga hyi ənggər wazha nyi nga hyi. Zər a'yi kəra dənyi a sən hwathliya nyi mai ya?

⁸ Ma Hyal a'yi hwathliya hyi ənggər kəra ja vər hwathlənə wazha nyi mai, a cabiyari, abər nahyi a'yi wazha huda ja mai, ənga nahyi a'yi wazha nyi jijiri mai.

⁹ A'yi najakə waci mai, a'yi mən ənga dərmən nə kumər dzau, njira wu hwathlənə mən, namən tsu ba mənə gənggər nda səli. Ya, a'yi mənə kyaga gənggər nyi səli anə Dərmən nə mambəl ma ju hwathlənə mən, aga mənə daḡaga uya pi wa?

¹⁰ Dərmən nə kumər dzə wu hwathlənə mən nə pəci kushu ənggər kəra ndu mbari. Ama Hyal wu hwathlənə mən aga dləwa mən, aga mənə uya cicikur ənggər nə nyi.

¹¹ Patər hwathlənə wu shili ənga tau anə kumər dzə nə pəci kushu, ama a'yi məsahəkər mai. Ama ayukuda nyi patəu, ju shili ənga tsapəkər ənga hudə pərtəu anə patər njira njı hwathliya.

Tədar Himi Ar Kəra Piyari Mayiwakur Hyal

¹² Agabəngau, hya ndidəbiya tsa hyi kəra həhəda ənga undiya hyi tsu kəra gəra ənga dənəma.

¹³ Hya tsənə lagur bər hyi aga ma kadal wu bə ari ja sara uya shilgəu, ama ja uya jaməkər.

Kughi Ar Kəra Shini nyi Yi Anə Hyal

¹⁴ Hya məl kalar sərə hyu səni aga hya uya nggya jaməu ənga njı patəu, ba ənga hya nggya cicau. Ma a'yi ənga nggya cici mai, ndər sən lar Thlagə a'yi mai.

¹⁵ Hya nggya ənga hangəkəl a sara hya tini mayiwakur nə Hyal. Hya nggya ənga hangəkəl a sara ndaliya hyi a da ənga hudə ndzəndzau kəra wu shili ənga bwaḍwatəu ba ja bəsiya dadəngana.

¹⁶ Hya nggya ənga hangəkəl ara ndaliya hyi a sara da ndə səsəu alaga ndə gəra hivər Hyal ənggər Isuwa, ndəra dəlna nggya nə ya tanggərma nyi arya sər sən nə cala zəməu.

¹⁷ Ayukuda nyi patəu, a yiwur ja aga dənyi a nə nyi nənya barka, ama ba ji kədlənə nyi. Naji bəra uya pəci nə pabəri pama nda mai, alaga kə ji kədi ənga tiwi ənga sələm kau.

¹⁸ Nahyi a'yi shili əgya madiya mə nə Sənyau kəra nju sən tsəkwarı mai, alaga əgya u'u kəra a vər mbə gagaḡau, alaga əgya kuthlə kiyakiyar sitəu, alaga əgyakida dlama dəgal.

¹⁹ Alaga mbidə tələmə, ənga dāhə kəra ndə nggari, kə njira nggar kə kədiyau, abər tsu sə a'yi nja bəra na anə nda mai.

²⁰ Ndə kədi abəngau arya nandu sən səsə'wuri sərə Hyal nar nyi anə Musa mai, abər, “Alaga ma'wi ngə tsəkwarı mə dəgal kau, kəl nja tsəya nyi ənga tsəka vavaka.”

²¹ Musa ənga kərnıy, ayukuda ndə lar sə hihivər kau, kə ji dzəgwa na, “Dza yi patə wu tsədzau ara hivər.”

²² Ama a shilir hyi əgya madiya Mə nə Səhiyona, ənga məlmə nə Hyal kəra ənga pi, ca ngə Urshalima kəra a dəməlməu. Hyi shili əgya madiya dlamir waladi kəra kabau gangə gagadau wu caguli.

²³ Hyi shili əgya dabə dzə njir nu, yarma Hyal njira thləməər nda a'yi tsətsəfə a dəməlməu. Hyi shili əgya Hyal ndəra wu numə anə kalar ndau. Hyi shili əgya mambəl nə nji tsapəu, njira nji shabiya nda nji cicau.

²⁴ Hyi shili əgya Yesu ndəra naja ngə alkawal mafəliyangə kəra ta'yi wu pama Hyal ənga nji nyi. Ətsu hyi shili əgya mashi kəra nji ucina, kəra a vər ndər mənəhəu a ndiya mashi Habila.

²⁵ Hya nggya ənga hangəkə, a sara hya piyari səhimi ndəra wu ndər kə mai. Hya sənbiya abər njir Izirayila kəra piyari dləwu kughi Musa wu duniya nandə uya mbəfə mai. Ya, abari nga nyi dzəgwa də anə njira piyari kughi nə ndəra sara dəməlmə?

²⁶ Ar pəci ta tsu, dəha Hyal kənggədər duniya. Ama kabəngəkəu, ji məliya alkawal abər, “Yi wu bəra nda kənggədər duniya, a'yi kəl duniya waci mai, ama dabə ənga dəməlməu wayu.”

²⁷ Səra “bəra” aga nyi ca ngə patər səra Hyal məliya wu nda kənggədər dzau ba nda sanakər, aga kalar səra gərə sən kənggədər dzau ba nda nggya.

²⁸ Agabəngəu, ta dəri a uyar mən təlkur kəra gərə kənggədər dzau, bəgə mənə nggya ənga usaku, ba ənga dləvə Hyal kəra kyau wu hivər nyi ənga gənggər nyi səli.

²⁹ Arya Hyalər mən u'u ngau kəra wu nggyi kalar sau.

13

Kəbə Kwatə Kəra Hyal Wu Yiwu

¹ Hya dumwa ənga ca yiwukur anə kuvwar hyi ənggər wazha ama.

² A sara hya piyari dləwu məthləpi mai, arya lagu kə ngə alenyi nji dləwuri waladi'yar gərə ənga sənər nda.

³ Hya dəngari ənga njira wu fursəna, ənggər nahyi ma a ndəna nga hyi əkkə'yi nda. Hya dəngari tsu ənga njira nji nə nda bwaḡwatəu, ənggər nahyi ma, wu kwakwada nyi nga hyi əkkə'yi nda.

⁴ Hya gənggər nyi səli anə hədzau, patəkura hyi, ənga hya nggya ənga cicikur wu hədzau. Arya Hyal wu nda numə anə kalar nji səsü.

⁵ Hya sara nə nyi dəfuwa hyi anə yiwu gənna mai, ama hya nggya ənga hudə pipida ənga kalar səra ara hyi. Arya Hyal nana, “Ba'anuwə nayu piyar ngə mai, jijiri nayu sənə ngə mai.”

⁶ A sən na mən gərə ənga təkəkər, abər, “Thlagəu ndər dləwa də ngau, nayu hivər mai.

Mi ngə nda sən məliya də?”

⁷ Hya dəngari ənga njir tədəmwə anə hyi, njira highiḡər hyi ndər Hyal. Hya tsambiya sə wu nggyabiyar nda aga hya fa'abiya hiya səra ndə məl wu mbarsar nda.

⁸ Yesu Kərsiti, ənggər kəra ja na, abəngə nga ja əshina, ənga ba'anuwə.

⁹ Agabəngəu, a sara highiḡə nə fati paməpamə a həna hangəkəla hyi mai. A dar tsa'a mənə uya tsətsəku dəfu lagur mayiwakur nə Hyal, ama a'yi lagur nu

sər ciji ar kəra sər səm mai. Sə'yar kə tsu a'yi nda ənga dləwa dzə anə njir bəlar nda mai.

¹⁰ Namən tsu a'yi mən ənga bagadi kəra alaga pubu'yar kəra wu məl thlər ar bagadi dədəm ta, a'yi nda ənga dənəma nə səm sərə nji thlana ar bagadi kə mai.

¹¹ Pubu kəra ndiya ənga dəgal ju gwa ənga mashi ma'wi a gwar vira Ndiya Ənga Cicau ənga kəbə kwatə nə təfə bikau, ama kumkuma ma'wiya nyi'yar nju biya ngyina a biyar ya məlməu.

¹² Abangə tsu ngə Yesu a lari bwaɓwatəu ənga ba ji tau, a biyar ya məlməu aga ja məliya nji nyi cicau lagur mashi nyi.

¹³ Agabangə tsu, bəgə mənə ma'yi a ndəgya ja, a biyar ya məlməu, aga mənə biya səsə'wuri dida vi kəra ji səsə'wuri.

¹⁴ Arya məlmə kəra wu duniya kəra mənə gwa kau a'yi wu nda səkari parangə mai, ama mənə dumwa ənga tsamə məlmə kəra a vər shili.

¹⁵ Agabangəu, bəgə mənə kəbə kwatə nə fal anə Hyal lagur Yesu cumu, fal kəra wu lər sakida ar kəra kadakadarkur nə thləmə nyi.

¹⁶ A sara hya fari məl mənəhəkur ənga dləwa njira vər ghar sə mai. Sə'yar kə ngə kəbə kwatə kəra wu pina huda Hyal.

¹⁷ Hya bəlar sərə njir tədəmwar hyi wu na, ənga hya nu sərə ndu na. Thlərər nda ngau, aga nda bəlar mambələr hyi, ənga nanda tsu ndu nda jigabiya thlərər nda anə Hyal. Hya bəlar ndərər nda aga thlər nda a dā ənga hudə pidapida, a'yi ənga hudə tədəbə mai, aya kau, a'yi wu shili ənga akkəri anə hyi mai.

¹⁸ Hya kədi Hyal anə 'ya. A sən 'ya abər papal ngə kəra 'ya ənga cimər 'ya, 'ya nggya tsatsa'a cimu wu kalar sərə 'yu məl.

¹⁹ Yu kədi hyi, hya nggya ənga kədi Hyal aga ya uya sha a shili əgya hyi kajangəkau.

²⁰ Bəgə Hyal nə hudə pərtəu ənga kərny, Hyal kəra lagur mashi nə alkawal mbamba kəra hya'ana Thlagər mən Yesu sara vir tau, ndər bəla dəgal nə təmahəu, ja nə hyi hudə pərtəu.

²¹ Hyal ənga kərny, ja nyana hyi ənga kalar sərə mənəhəu, aga hya nu sərə ju yiwu lagur Yesu Kərsiti. Bəgə kadakadarkur a nggya nənəyi ba'ənuwa. Amina.

²² Yu kədi hyi wazha ama, hya mbiya dəfu ənga kughi dā, aya a'yi sə gangə nga yu tsəfə anə hyi mai.

²³ Yu yiwu hya sənə abər a pəliyar nji zamər mən Timathlawusu sara wu fursəna. Ma ji sən shili kaɗu, ba ya shili ənga ja aga ya sa lar hyi.

²⁴ Hya usar njir tədəmwar hyi ənga patər njir nu. Wazha ama sara wu 'yi'yir Italiya nda vər usa hyi.

²⁵ Bəgə mayiwakur Hyal a nggya ənga hyi patəu.

Cama tsətsəfə nə Jamisu

¹ Nayi Yakubu ngə sə cama tsətsəfə kau, nayi mafa Hyal ənga nə Thlagə Yesu Kərsiti, anə culi njir Izirayila kumo apə məthləu, kəra tətəlna dzə a ndu duniya. Ya vər usa hyi.

Mbərsa Ənga Hahangəkur

² Wazha ama, hya həri ənga hudə pərtəu, kalar ɔwaɔwatə paməpamə kəra hyi wu tərabiya a gwa.

³ Hya məl abangau, ara hyu səni abər ɔwaɔwatər hyi dzəbiya mbərsar hyi ngau. Lagu kə nga ju cakəri hyi səsə'wu sau.

⁴ Kəl hya piyari səsə'wuri sər hyi ja nyabiya thlər nyi, aga hya hə mənəhəu ənga hya nyabiya dzə cicipəu, ənga sə a'yi hyu ghari mai.

⁵ Ma ndaliya hyi ghari hahangəkur, ba ja kədi ara Hyal, ndəra wu lə gərə ənga tazhira anə nji patə gərə ənga dida, ba ja nə nyi.

⁶ Ama kəl ja kədi ənga mbərsa, gərə ənga təkəkər, ara ndər təkəkər ənggər kənggədər 'yimir dəl ənga ja kəra yambadə a vər dlə nyi nga ju shashabiya nyi.

⁷ A sara ndə kau a dənga abər ju sən dləwuri sau sara ara Thlagə mai.

⁸ Naja ndə kər məməthlu ngau, ndəra nji gərə sən fiyafə ni.

⁹ Kalar ndər nu kəra dadali, ja da ndər fəkər nyi abər Hyal a fənggər nyi ri barka dəgaləu.

¹⁰ Abangə tsu ndər nu ndər bərba ja da ndər fəkər abər Hyal a həya nyi ri a gya, ənga ju nda tərabiya ənggər mbəmbəla wu.

¹¹ Arya ma pəci biya ji mbəl gagaɔau, ba ja məliya wanya ul, ba mbəmbəla nyi a pənəkər, ba mənəhəkər nyi a ndzau. Abangə tsu ngə ndər bərba wu nda tənəkər a vər məl sugu nyi.

¹² Barka anə ndəra cinapi wu pəcir dzau, ara ma ji sən ta'yau, ju nda uya akkəri nə pi kəra Hyal hər alkawal anə njir yiwu nyi.

¹³ Wu pəcir dzau, ndər na abər, “Hyal nga vər dzə da,” mai. Ara Hyal naji wu sən dzə kalar ndə mai, ənga tsu nju sən dzə Hyal ənga dəmwa'yikur mai.

¹⁴ Ndau ju gwu dzau ma suna nyi nggutana nyi, ba ji pətəri nyi.

¹⁵ Ma hudə nə suna a həri, ba ja yabiya bikau. Bikə tsu ma ja nyabiyar dzə gagaɔau, ba ja yabiya tau.

¹⁶ Zamər 'wa da 'yar, hya sara ngguta kərhyi mai.

¹⁷ Kalar sərə mənəhəu ənga sərə nyinyau sara dəməlmə nga nyi. Ndu shida sara ara Hyal Tada ndəra məliya pəci, ənga hya ba shashilga'yar. Naja ngə ndəra gərə bəla dzau ənggər kəra shanggudi wu bəla dzau.

¹⁸ Hyal ngə hənggəri, ba ji nə mən pi kəra gərə kudau lagu ndər nyi kəra jiri, aga mənə da njira wu ndiya wu culi sərə ji məliya patəu.

Nggar Ndər Hyal Ənga Məl Thlər Ni

¹⁹ Zamər 'wa da 'yar, hya nggari, kalar ndau, ja da ndər səhimi ndər kusakusa, ama a'yi ndər ndər kusakusa mai, ənga tsu a'yi ndər ndzə hudə kusakusa mai.

²⁰ Ara ndzə hudə ndau, a'yi ju sən məliya nggyabiya tsapəu kəra Hyal wu yiwu mai.

²¹ Agabangau, hya piyari mæl sɛra dɛmwa'yi ɛnga kalar sɛra wu shili ɛnga bikau ar kɛr ar kɛr, ba hya hɔya kɛra hyi hya dlɔwuri ndɛr Hyal kɛra ji thlɔkana wu dɛfuwa hyi, kɛra wu sɛn mbɛdɛna hyi.

²² Hya sara ngguta kɛrhyi ɛnga sɛhimi ndɛr Hyal wacu mai, ama hya mæl thlɛr ɛnga sɛra hyu nggari.

²³ Kalar ndɛra wu sɛhimi ndɛr Hyal ama naji wu mæl thlɛr ni mai, kakalɛ nga ja ɛnga ndɛra tsamiya bama ja a gwar doragalu,

²⁴ ama ɛnggɛra ji shana bama ja sara ar viya nyi, ba ji fari sɛra ju pa.

²⁵ Ama ndɛra ndiya ɛnga barka naja ngɛ ndɛra lɛr kɛrnyi aga jiga ɛnga sɛhimi highiɛ dladɛ mɛnahɛu nɛ Hyal ɛnga hangɛkal, dladɛ kɛra wu pɛlbiya ndɛ sara wu bikau. Ndɛ kau, a'yi dɛ ndɛr sɛhimi wacu mai, ama ndɛr mæl thlɛr ɛnga sɛra ju ngga. Ndɛ kau ndɛr barka ngau wu kalar sɛra ju mæl.

²⁶ Ma ndɛ na abɛr ndɛr nu Hyal nga ja ɛnga jiri, ama naji sɛn bɛlari miya ja mai, kɛrnyi nga ju ngguta, ɛnga nu Hyal nyi sɛ kurthlɛ ngau.

²⁷ Nu Hyal kɛra Dɛrmɛn Hyal hɛnggɛri abɛr cicau nga jiri, ca ngɛ, nja tsamɛ wazha mɛsɛtau ɛnga mathlɛkɛ'yi tɛsal wu ɔwaɔwatɛr nda, ɛnga ndɛra piyari diyaɔa kɛrnyi ɛnga didi nɛ duniya.

2

Kughi Arya Ca Pampamɛkur

¹ Wazha ama, nahyi njira hɛnggɛri ɛnga Thlagɛr mɛn Yesu Kɛrsiti ndɛr kadakadar, hya sara ca pampamɛkur mai.

² Mɛna na abɛr vanyi ndɛr bɛrba kɛra hari kari mɛnahɛu ɛnga ndɛ dɛdali kɛra hari kari dididi ndɛ shili ar vira hyu kaɔɛ ari.

³ Ma hyi nar nyi anɛ ndɛr bɛrba, “Kɛja vir nggya mɛnahɛu ga nggya ari,” ama kɛ hyi nar nyi anɛ ndɛ dɛdali kau, “Ta'yi nɛ ngau a ndɛna,” ma a'yi abangɛ mai, “Ba ga nggya a gyu 'yi.”

⁴ Mæl abangau a'yi hyi cabiya pampamɛkur wa, ɛndɛga? ɛnga a'yi hyi mɛlna nda numa kɛra gɛra ki wa, ɛndɛga?

⁵ Siya dɛ mɛ himi wazha ama nɛ huda yau, Hyal a'yi dɛmbiya njir dɛdali wu liya njir duniya ji mɛliya nda njir bɛrba nɛ mbɛrsa wa, ɛndɛga? ɛnga a'yi nanda ngɛ Hyal dɛmbiya aga njir fa'a ki nɛ tɛlkur Hyal kɛra ji hɛr alkawal anɛ njir yiwu nyi wa, ɛndɛga?

⁶ Ama nahyi hyu didana nji dɛdali. A'yi njir bɛrba ngɛ nɛ hyi ɔwaɔwatɛr ta wa, a'yi abangɛ wa? A'yi nanda ngɛ njir fa'a hyi a ndumwar njir pathla ta wa, ɛndɛga?

⁷ A'yi nanda ngɛ njir ndɛr nɛ diyaɔa thlɛmɛ kɛra ndiya ɛnga mɛnahɛu, thlɛmɛ kɛra nji sɛnbiya hyi ni kɛ wa, ɛndɛga?

⁸ Maja abɛr hyu sɛn bɛlari dladɛ nɛ Hyal kɛra tsɛtsɛfau wu lɛkakadɛ nyi, kɛra na, “Ga yiwu tuwul ngau ɛnggɛr kɛrngau,” sɛ tsapɛu nga hyu mæl.

⁹ Ama ma hyu ca pampamɛkur anɛ aleniyi nji, bikɛ nga hyu mæl. A dɛri hyi njir bɛl dladɛ nɛ Hyal.

¹⁰ Ara kalar ndɛra bɛlari dladɛ'yar kɛ patɛu, ama ba ji tuwa ara bɛlari zɛmɛu, a tuwari ja ara bɛlari patɛkura nyi.

¹¹ Ara naja kɛra na, “Ga sara mæl sɛsukur mai,” ngɛ bɛra na, “Ga sara tsa ndɛ mai.” Ma ngau a'yi wu mæl sɛsukur mai, ama gwu tsa ndau, a dɛri gɛ ndɛra gɛra sɛn bɛlari dladɛu.

¹² Agabangau, sɛra hyu na ɛnga sɛra hyu mɛl, hya dɛngari abɛr hyu nda ta'yi wu mwar Hyal nja mɛliya hyi numa ɛnga dladɛ kɛra mɛliya hyi, hyi da kambɛr nji.

¹³ Ar pɛcɪr numa nɛ Hyal, njira gɛra ɛnga tɛhudɛu, Hyal wu nda mɛliya nda numa gɛra ɛnga tɛhudɛu tsu. Ama njir tɛhudɛ, Hyal wu nda tɛhudɛ ɛgya nda ar pɛcɪr numa.

Mbɛrsa Ba Thlɛr Mɛnahɛu

¹⁴ Wazha ama, ma ndɛ na abɛr naja a hɛnggɛri ja, ama thlɛr mɛnahɛu nɛ cabiya a'yi mai, mi ngɛ mɛnahɛkura nya? Gɛ nggani culi najaka mbɛrsa a sɛn nɛ nyi pi ya?

¹⁵ Mɛna na, vanyi ndɛr nu a'yi, tara sal tara mala kɛra gɛra ɛnga sɛr ha ɛnga sɛr sɛm.

¹⁶ Ma ndaliya hyi na anɛ nyi, “Ma'yi sɛ ngɛ wu jamɛkur ɛnga Hyal a fɛnggɛr ngɛ barka nɛ sɛr sɛm ɛnga sɛr ha,” ama sɛ a'yi ji mɛliya nyi mai, mi ngɛ mɛnahɛkura nya?

¹⁷ Abangɛ tsu, mbɛrsa ɛnga kɛrnyi gɛra ɛnga thlɛr mɛnahɛu wu nu nyi, tɛtɛ nga ja.

¹⁸ Ama ba vanyi nda na, “Hɛnggɛri jiri ara gau, ama nayi nɛ da thlɛr mɛnahɛu nga ara yau.”

Cabiya da mbɛrsa ngau gɛra ɛnga thlɛr mɛnahɛu, ba ya cabiya ngɛ nɛ da lagu thlɛr mɛnahɛu kɛra yu mɛl.

¹⁹ Gɛu hɛnggɛri abɛr Hyal zɛmɛ nga ja. Mɛnahɛ nga nyi! Alaga wazha shatan ɛnga kɛrnda ma a hɛnggɛri nda abɛr abangɛ nga nyi, daɓɛ ɛnga tsɛdzau.

²⁰ Nagɛ ndɛ dza, gu yiwu nja canɛ ngɛ sɛra cabiya abɛr mbɛrsa gɛra ɛnga mɛl thlɛr mɛnahɛu sɛ kurthlɛ ngɛ ya?

²¹ Dɛngari ɛnga ɛjir mɛn Ibrahimu, mi ngɛ da Hyal ngga nyi ɛnga ndɛ tsapa? A'yi arya thlɛr mɛnahɛu kɛra ji mɛlna, ɛnggɛra ji pina Ishaku ar vir thla sau aga ja hɛna sadaka ɛnga ja wa, ɛndɛga?

²² A lari gɛ ɛnggɛra mbɛrsa nyi ɛnga mɛl thlɛr mɛnahɛu nyi a vɛr ɓɛ lagu zɛmɛu. Hɛnggɛri jiri nyi a nyabiyar dzau lagur sɛ mɛnahɛu kɛra ji mɛlna.

²³ ɛnggau, sɛka nyabiya ri sɛra tsɛtsɛfau kɛra na, “Ibrahimu hɛnggɛri ɛnga Hyal, kɛ Hyal jigɛwa nyi ar viya ndɛ tsapɛu,” arya kɛ nga nji ngga nyi bazhiya Hyal.

²⁴ A lari hyi ja abɛr lagu thlɛr mɛnahɛu ngɛ ndu uya tsapɛkur, ama a'yi lagur mbɛrsa waci mai.

²⁵ Abangɛ tsu, ngɛ Rahapɛu fwakya ta uya da ndɛ tsapɛu a dumwar Hyal arya thlɛr mɛnahɛu, ɛnggɛra ji dɛwana njir sa tsamɛ hudɛ mɛlmɛr nda, nga ji sɛwa nda lagu pamɛ wa, a'yi abangɛ wa?

²⁶ Agabangau, ma ndɛ gɛra ɛnga mambɛl wu ja tɛtɛ nga ja, abangɛ tsu mbɛrsa gɛra ɛnga thlɛr mɛnahɛu tɛtɛ nga ja tsu.

3

Ndɛr Nu ɛnga Kiyara Ja

¹ Wazha ama, a sara nji gangɛ wu pama hyi a da njir highiɓɛ mai, ara hyu sɛn abɛr njir highiɓɛ nga nju nda mɛl numa anɛ nda ɛnga jirkur.

² Namɛn patɛ vanyi pɛci mɛnu mɛl sɛra a'yi tsa'a mai. Ama ndɛra gɛra saya ndzana sau, lagur sɛra wu biya wu miya ja, naja ndɛ cici ngau, ɛnga ju sɛn tsɛrpɛr piya ja.

³ Ma mən fuwa lidzang wu miya tagu aga ja məl səra mənə yiwu, mənə sən shabiya dza ja patə a ndar lagura mənə yiwu.

⁴ Ətsu, mənə dənga ar kəra kwambwal kəra dəgaləu. Alaga kə kwambwal dəgal nga ja gagadə kau, kəra kəl yambadə dədəgal nga sən jahəna nyi ar kəra 'yimi, ama zər zəwa kushu ngə ndər dlə kwambwal wu jahə nyi ni a ndar vira ju yiwu ja ma'yi a ndari.

⁵ Abangə ngə kiyar tsu, sə kushu nga ja ar dza ndau, ama sər ɓwasə wu hya'ari gangə gagadə ara ja. Dəngari səra kiyara u'u kushu a sən məliya nyi anə kubur tagəu ma ji mbari u'u.

⁶ Kiyara ndau, ənggər u'u nga nyi. Naja nga ndiya kalar sə ar dza ndau ənga dəmwa'yu. Kiyar wu sən ndzana ndau, ənga ju sən ndzana nggyabiya ndau. Kiyar ənga kərnyə ba nja dzəgwa nggyina nyi wu u'ur kətsa.

⁷ Patəkura culi ma'wi tagəu, ənga 'yagə'yar, ənga sər tədə ənga ta ba sər 'yimi 'yar, ndu sən fuwa nda wu lagu. Ndə tsu a fuwa ndari wu lagu.

⁸ Ama kiyara ndau, ndər sən fuwa nyi wu lagu a'yi mai. Kiyar sə dəmwa'yi ngau səra ndə gəra sən fuwa wu lagu. Naja nyinyau nga ja ənga mindal nə tsa ndau.

⁹ Ənga kiyara mən nga mən wu fal Thlagə ənga Dərmən. Ənga kiyara mən tsu nga mən wu shi'wa nji kəra Hyal məliya a papa kərnyə.

¹⁰ Sara wu miya zəmə ngə fal ənga shi'wa wu biya. Wazha ama, a'yi a kyau abangə mai.

¹¹ A sən uya nji 'yimi məsahəu ənga nə nunur sara wu mandəli zəmə ya?

¹² Wazha ama, a sən dəməər nji mangwara ar wur gwava ya? Əndəga a sən nər nji gwava ar wur bəla ya? Abangə tsu 'yimi mandəli nunur a'yi a ləri 'yimi məsahə mai.

Tsətsəlkur Paməpamə Məthləu

¹³ Wa ngə ndə tsətsəl ənga wu sənbiya sə wu pama hya? Bəgə ja cabiya lagur nggyabiya nyi kəra mənəhəu, ənga məl thlər kəra mənəhəu lagur həya kər kəra shili lagu tsətsəlkur.

¹⁴ Ama ma dəfuwa hyi nyinyi ənga shishikur ənga hyu yiwu kərhyi, a sara hya ɓwasə ənga tsətsəlkur kə mai, ara jirkur a'yi a gwa mai.

¹⁵ Culi najaka tsətsəlkur a'yi shida sara ara Hyal mai. Ama tsətsəlkur kau sara wu duniya nga nyi, ənga shatan ama a'yi nə Mambəl Hyal mai.

¹⁶ Arya vira shishikur ənga yiwu kərngau a'yi, əna nga gu thləwa njir gwadəvi ənga njir məl sə dəmwa'yu.

¹⁷ Ama tsətsəlkur kəra shida sara ara Hyal, tanggərma cici nga nyi, ənga wu gal nggya jaməu, ənga gəra yiwu kərnyə, ənga ju həya kər, ənga nyinyau ənga təhudəu, ənga ju məl thlər paməpamə mənəhəu, ənga gəra tazhira ba ənga jirkur.

¹⁸ Njir gal nggya jaməu ngə njir məl səra wu cakə jaməkur, ca ngu shili ənga nggya tsapəu.

4

Hya Nə Nyi Kərhyi Anə Hyal

¹ Mi ngu dla ənga pa ənga bwari wu pama hya? A'yi suna dəmwa'yi kəra wu pa wu dəfuwa hyi ngu dla ənga nda wa, a'yi abangə wa?

² Hyu cim sau ama nahyi wu uya mai. Ca ngə də hyu tsa nji. Səra ara nji ma, hyu cim gagadau, ama nahyi wu uya mai. Ca ngə də hyu bwari ənga hyu pa. Nahyi wu uya mai ara nahyi wu kədi ara Hyal mai.

³ Ar pæci kæra hyu yiwa, nahyi wu uya mai, ara nahyi wu yiwa ænga dænga dæmwa'yu, aga hya tsæya anæ kærhyi wacu.

⁴ Nahyi ya, ænggær nji sæsu nga hyi. A'yi hyu sæni abær bazhikur ænga duniya dawakur ænga Hyal ngæ wa? Kalar ndæra wu yiwu ja dæ bazhiya duniya a dær ja dawa næ Hyal.

⁵ Hya sara nggani abær sæ kurthlæu ngæ mai, ngæ ndær Hyal kæra tsætsæfæ kæ na abær, “Hyal fuwa mambæl wu mæn, ca ngæ dæ ju cim ænga jirkur aga mæna nggya næ nyi wacu.”

⁶ Ama Hyal ngæ canæ mæn mayiwakur nyi gagaðau. Ca ngæ dæ ndær Hyal kæra tsætsæfæ na:

“Hyal wu cicina ndær hæ kær

ama ju ca mayiwakur anæ njira hæya kær.”

⁷ Agabangæ hya lær kærhyi anæ Hyal. Ba hya nggæl ara mæl thlær ænga særa shatan wu na, ba ja kwaya a dzær hyi.

⁸ Hya shili læhæu wu dzær Hyal ba ja shili læhæu wu dzær hyi tsu. Nahyi njir bikau hya piyari bikær hyi, nahyi nji dæfu mæmæthlu hya cina dæfuwa hyi.

⁹ Hya ndzæ hudæu ænga hya tiwi ænga sælæm ara bikær hyi. Bægæ ngushir hyi a sha aga sæ'yinggu, cagulir hyi tsu ja sha aga hudæ kyakyaru.

¹⁰ Hya hæya kær a gya wu mwar Thlagæu, ba ja nda hæ r hyi a di.

¹¹ Wazha ama, hya sara dæ kuvwar hyi mai. Kalar ndæra ndær dæmwa'yi ar kæra ndau ænga ji na abær zamæ nyi a'yi mænahæ mai, ndær dæmwa'yi nga ju mæl ar kæra dladæ næ Hyal ænga tsu ju na abær dladæ næ Hyal a'yi mænahæ mai. Ma gæ na abær dladæ Hyal a'yi mænahæ mai, nagæ bælær mai, ama a mælær gæ numa ar kær.

¹² Hyal zhizhinyi ngæ ndær læ dladæu ænga ndær mæl numa. Naja ngæ ndæra sæn mbædana ænga ja tsæya. Ama nagau, wa nga ga, ga mæl numa anæ kuvwa nga?

Bwasau Ar Kæra Dzægæu

¹³ Siya dæ mau himi nahyi njira wu na, “Ma a'yi æshina mai æzægæu, yu ma'yi a ndu mælmæ kau ma a'yi mai mælmæ ta. A ndæna yu nda hæna fa pathlæu, ya dæl ænga ya dælna aga ya mæliya gænna.”

¹⁴ Ya kæja nahyi wu sæn særa wu sa dæ æzægæ mai. Hya dægari piya hyi, kæra ænggær kunjigærpa nga nyi, ga lari æmudlau ama a sækari kushu a sari.

¹⁵ Særa hya kyaga na ca ngæ, “Ma Hyal piyari mæn, mænu dæ a'yi ænga pi, mænu sa mæl abangau ænga abangau.”

¹⁶ Ama kæja hyi kæl bwasau ar kæra særa hyu yiwu hya mæl. Culi nggyabiya kau dæmwa'yi nga nyi.

¹⁷ Agabangæ kalar ndæra sæn sæ mænahæu kæra ja kyaga mæl, ama ba ji nggæl ara mæl, anæ nyi bikæ ngau.

5

Kughi Anæ Njir Bærba Njir Da Nji

¹ Sæya dæ mæ himi, nahyi njir bærba, hya tiwi ænga hya wau ara bwaßwatæ kæra a vær shili ar kæra hyi.

² Gænnar hyi wu nda ndzænakær, ænga kæthla wu nda dzædzædæna zhaßir hyi.

³ Dinairir hyu nda mbar vuyavuya. Ænggær kæ vuyavuya ndzana gænnar hyi kau, abangæ nga ndu nda nggya sakida ar kæra hyi ænga ndu nda nggyina dza hyi ænggær u'u. Ara dzakura hyi, hyi tsæmiya kar kæ anæ kærhyi wu kuðiyar duniya.

⁴ Nggara mau! Gønna njir mæl thlær anə hyi ar far hyi kəra hyi nggəl ara kyau a vər tiwi wu mwar Hyal. Tiwi nə njir mæl thlær fwahəu ar far hyi a gwari wu himiya Hyal Thlagəu.

⁵ Ar pəci kəra hyi wu duniya a nggyar hyi kəl səm məsahəu ara nahyi njir bərba, kəl səra hyu yiwu nga hyu mæl. Hyi məliya kərhyi nggənggəthlau ənggər thla kəra nji nyabiya aga sa tsa.

⁶ Hyi məlna numa kəra gəra kyau anə ndə tsapəu, ba hyi tsəya nda, njira gəra ndzana hyi sau.

Bwaḃwatəu Ənga Səsə'u Sau

⁷ Wazha ama, hya nggya ənga munya ba'anə pəcir shilir Thlagəu. Hya tsamiya ənggəra njir zəwa wu səkə ənga munya ənggəra 'yi'yir nda wu shili ənga sər fwahəu ayukudə par a shiliri.

⁸ Nahyi tsu, hya nggya ənga munya ba'anə pəcir shilir Thlagəu kəra a dəri ləhəu.

⁹ Wazha ama, hya sara ngunguni ar kəra kuvwar hyi mai, ara nja sara nda məliya hyi numa. Kəja ndər numa a dəri ləhəu a biya miya ki.

¹⁰ Wazha ama, hya highiḃəri culi munya nə nabi'yar kəra ndər wu thləmər Thlagəu, njira səsə wur sau ar pəcir ḃwaḃwatər nda.

¹¹ Ənggəra mən wu səni abər njir barka ngə njira səsə'wuri sə ba'anə kudiya. A nggari hyi ənggəra Ayuba səsə'wuri ḃwaḃwatə ənga səra Thlagəu sa məliya nyi wu yukudə. Naja Thlagəu nyinyau nga ja ənga yiwukur ba təhudəu.

¹² Wazha ama, adabanga sə patəu, hya sara səm fəla ma hyu hə alkawal mai. Ənga tsu hya sara səm fəla ənga dəməlmə mai alaga ənga gyiwu 'yi mai ba ənga kalar sə mai. Bəgə angər hyi ja də “Angəu,” ənga awur hyi ja də “Awau,” ara hya sara uya numa sara ara Hyal.

Ndər Ənga Hyal Ənga Mbərsa

¹³ Nda 'yi wu pama hyi kəra wu ḃwaḃwatə ya? Ja ndər ənga Hyal. Ndə a'yi wu pama hyi wu caguli ya? Ja thlə na nə fal Hyal.

¹⁴ Ndə a'yi wu pama hyi gəra ngga ya? Ja nggari njira nggurəm nə njir nu, aga nda sa kədi Hyal ar kəra ja ənga nda ḃəsiya nyi ənga mal wu thləmər Thlagəu.

¹⁵ Kədi Hyal kəra nji kədiyau ar kəra ja wu mbərsa wu məliya nyi jaməu. Hyal ənga kərnyu ngu məliya nyi jaməu. Ma ji məliya bikə ma, Hyal wu təfəbiya nyi.

¹⁶ Agabangə hya nana bikər hyi anə kuvwar hyi, ənga hya kədi Hyal ar kəra kuvwar hyi aga hya uya jaməkur kumər dzau. Kədi Hyal nə ndə cicau wu mwar Hyal ənga dənama nga nyi ba wu mæl thlær gagaḃau.

¹⁷ Iliya ndə ngau ənggər namən. Ji kədi Hyal ənga jirkur abər par a sara tədə mai. Agabangə par a'yi tədə mai nə fa makəru ənga hya kwa.

¹⁸ Kə ji ḃəra kədi Hyal wayu, ba par təḃau, kə 'yi'yi ləri barka nə sə zuwazuwa.

¹⁹ Wazha ama, ma zəma hyi piyari lagu jiri, ama kə zəma hyi shabiya bama ja shilara Hyal,

²⁰ hya səni abər, kalar ndəra shabiya ndər bikau a shili wu jiri, a mbəḃana nyir ja ara gwu u'ur kətsa ənga a uyar ja Hyal təfəbiya nyi bikə nyi alaga abari gangəkura nyi.

Cama Tsətsəfə Nə Tanggərma Nə Biturusu

¹ Cama tsətsə sara ara yau, nayi Biturusu, cama Səsə nə Yesu Kərsiti.

A nda nə njira Hyal cadəbiya, njira vər nggya məthləpikur wu 'yi'yir nji, nanda ngə njira tətəlna dzə a ndu 'yi'yi Pontusu, Galatiya, Kapadokiya, Asəya, ənga Bethləniya,

² nanda ngə njira nji cadəbiya ənggər kəra Hyal Tada sənbiya tsu kadəu, lagur thləbiya nda aga thlər cicau lagu Mambəl aga hya da njir 6əla ndər Yesu Kərsiti ənga hya da nji cicau lagu mashhi nyi kəra nji 'wu'wucir nggər hyi.

Ta'yi mayiwakur nə Hyal ənga nggya jaməu ja nggya nərhıy gagadəu.

Fal Hyal Arya Fərkər

³ Fal a nggyari anə Hyal Tada ənga Diya Thlagər mən Yesu Kərsiti! Naja kəra lagur madiya təhudə nyi, nga ji nə mən pi mafəliyəngəu, a shili wu nggyabiya nə fərkər lagur hya'ana Yesu Kərsiti sara vir tau.

⁴ Ji məl abəngəu, aga mənə uya sər fa'aki kəra gərə ndzəu, ənga gərə dəzəu, kəra nji fiya hyi a dəməlmau,

⁵ sər fa'aki kau, ca ngə pi gərə kudəu kəra nərhıy, nahıy nji kəra Hyal wu dənəma nyi, ja vər 6əla anə hyi lagur mbərsar hyi, kəra a vər shili wu joməya zaman.

⁶ Arya kə nga hya vər nggya ənga hüdə pipida gagadəu, alaga kə pəci kushu, hyu uya hüdə ndzəndzə lagur dzəbiya dzə nə da kəra wu shili anə hyi wu lagu paməpaməu.

⁷ Najaka 6wa6watə tsu aga ja cabiya jirkura mbərsar hyi ngəu, ənggər kəra nju thlə əndzə wu u'u, alaga kə ju ndzəu, ama mbərsar hyi a ndiyar əndzə nadəu, arya mbərsar hyi kau, a shiliri ənga fal ənga kadakadarkur ba ha kər anə Yesu Kərsiti.

⁸ Alaga kə nahıy saya lar nyi mai kau, ama hyu yiwu nyi. Alaga kə nahıy a'yi a vər ləri nyi kabəngə kə mai, ama patə hyi a hənggər hyi ənga ja, kə hyi nyabiya dzəu ənga madiya hüdə pipida kəra nji gərə sən dəgabiya,

⁹ arya hya vər uya mbədə nə piya hyi, ca ngə sərə da hyi fər mbərsar hyi wu Kərsiti.

¹⁰ Nabı'yar kəra ndər ar kəra mayiwakur kəra wu sa shili ənga mbədə anə hyi kau, a dər nda aga nda walbiya ləkakadə gagadəu ənga dəngər nda patəu, aga nda nggabiya sə ar kəra mbədə kau.

¹¹ Ndu yiwu nda sənbiya tara pəci a nuwa ənga tara abari ngə sərə Mambəl Kərsiti nar nda wu nda da kə wu da. Sərə Mambəl Kərsiti nar nda kə ca ngə 6wa6watə kəra ju nda sa ənga kadakadarkur kəra wu shili ayukuda nyi.

¹² Mambəl a cabiya nda ri, abər a'yi aga kərnda nga nda vər ndər kə mai, ama nda vər ndər ar kəra hyi, ar pəcira nda vər ndər arya sərə nji nar hyi, njira vər tətəlna ndəshıgə anə hyi lagur Mambəl Cicau kəra nji səwa sərə dəməlmau. Alaga waladi'yar a cimər nda aga nda sənbiya sə ar kəra mbədə nə Hyal anə mən.

Hyal Ngga Nji Nyi Aga Nda Nggya Cicau.

¹³ Wazha ama, arya sə mənəhə kəra Hyal məliya hyi kau, hya mbiya dzə aga məl sərə tsa'a, hya kəkəya kərhyi, ənga hya fuwa fərkərər hyi patəu wu mbədə

kəra Hyal wu nda nə hyi wu Yesu Kərsiti ar pəcira ji cabiya dzə anə nji patəu ar pəcir shili nyi.

¹⁴ Ta hyi da wazha ama njir bəlar ndər, a sara hya bəra fuwa kərhyi wu suna paməpamə nə kumər dzə ənggər kəra hya vər nggya dədəm ta mai, ar pəcira hya vər nggya wu gəra sən Hyal ta.

¹⁵ Ama ta da ndəra ngga hyi ndə cici ngau, nahyi tsu kəl hya da nji cicau wu kalar səra hyu məl.

¹⁶ Arya tsətsəfə nga nyi wu ndər Hyal abər “Kəl hya nggya cicau arya nayi Hyal ndə cici ngau.”

¹⁷ Arya hyu ngga nyi “Tada,” ma hya vər kədi Hyal, naja ndər məl numa anə kalar ndə tsa'a aga səra məla ja, a'yi ənga tazhira mai. Hya kyaga nggya ənggər məthləpi wu duniya kau, hya nggya wu hivər Hyal kəra cabiya abər hyu gənggər nyi səli.

¹⁸ Arya a sənər hyi abər a'yi ənga səra wu ndzə nga nji bəliya hyi mai, sə ənggər thladla alaga əndzə mai, nji bəlbiya hyi sara wu nggya papatagə kəra hyi highi bəri sara ara əjir hyi.

¹⁹ Ama Hyal mbədəbiya hyi sara wu nggya papatagə ta lagur pə mashi jigajiga nə Kərsiti kəra ənggər zər gam kəra gəra ənga vazau alaga ənga ndzə ar dzau.

²⁰ Naja ngə Hyal cadəbiya aga ja tau aga mbədə mən, kadivira ji məliya duniya. Hyal məliya najaka sə lagur səwa Kərsiti a shili wu duniya aga sa dləwar hyi.

²¹ Lagu nyi nga hyi hənggəri ənga Hyal ndəra hya'ana nyi sara vir tau, ji nə nyi kadakadarkur, aga mbəsar hyi ənga fərkərər hyi ja nggya wu Hyal.

²² Ta da a cinar hyi kərhyi lagur bəlar jirkur nə ndər Hyal aga hya da njir ca yiwukur anə kərhyi, yiwa mə kərhyi gaga dāu sara wu dəfwa hyi.

²³ Arya Hyal a nə hyiri lagur nggya mafəliyangə, a'yi sara vu nggyabiya kəra wu tə mai ama sara vu nggyabiya kəra wu nggya ba'anuwə. Hyal a məliyar nggyabiyar hyi mafəliyagə lagur cama nə ndər nyi kəra wu lər pi nə ba'anuwə.

²⁴ Arya tsətsəfə ga nyi wu ndər Hyal, abər,

“Patər ndapi ənggər sar nga nda,
ənga kalar kadakadarkurə nda ənggər mambəla wu nga nda;
sar wu ul mambəla wu tsu wu pəpau,

²⁵ ama ndər Thlagəu a ta'yi ba'anuwə.”

Najakə ngə ndər kəra njir nu Thlagəu, tətəlna nahyi.

2

¹ Ta a dari Hyal a nə hyiri lagu nə nggya mafəliyangə ənggər wazha nyi, hya sara məl səra wu takasiya ndə mai, alaga thlafati aga ngguta ndə mai, kwadashima, shishikur, ənga na ndə pampaməu.

² Ənggər zər mamanji wu caguli aga sa u'wa, ta'yi hya da njira wu caguli aga ndər Hyal aga hya da bəga hau wu mbədər hyi.

³ Kəl hya məl abangau, ta a dər hyi abər Thlagə Yesu mənəhə nga ja.

Tsəka Mbəmbədəu Ənga Nji Dədəm

⁴ Ənggərə hyu shili əgya Yesu Kərsiti, ndəra ənggər tsəka mbəmbədəu, kəra nji piyarı kau, ama Hyal a cadəbiya nyi ri ənga nə nyi kadakadarkur.

⁵ Nahyi tsu ənggər tsəka mbəmbədə nga hyi ənggər naja, həhər nga hyi ənggər Ki Hyal aga hya da da bə dzə pubu'yar cicau, aga hya lər sadaka dlədləwu anə Hyal lagur Yesu kərsiti.

⁶ Arya tsətsəfə nga nyi wu ndər Hyal abər,
 “Kəja ya vər la tsəka wu məlmə Səhiyona,
 tsəka kəra cacadə dlədləvau,
 ənga kalar ndəra hənggəri ənga ja,
 naju nda gu səli mai.”

⁷ Agabangau, anə hyi nahyi njira hənggəri, tsəka kau wu shili ənga dləvau anə hyi, ama anə njira nggəl ara hənggəri ənga ja, ənggər kəra tsətsəfau wu ndər Hyal, abər,
 “Tsəka kəra njir hər didana
 a dari tsəka təghə hər.”

⁸ Ənga tsətsəfə nga nyi tsu,
 “Naja tsəka kəra wu shili nga thlə hi anə nji
 ənga naja ngə tsəka kəra məliya nja dlanakər.”
 Ndu thlə hi ara ndə nggəl ara bəlar ndər Hyal, kəra ca ngə sərə mbamba tsu kadəu aga nda.

⁹ Ama nahyi njira Hyal dəmbiya ngau, nahyi njira Hyal dəmbiya aga hya da pubu nə təlkur nyi, nahyi nji kəra Hyal fiya aga dləvə nyi, nji gə Hyal nga hyi, aga hya nar nyi anə alenji sə mənəhəu kəra ji məliya hyi, naja ndəra həbiya hyi sara wu kuthləu a shili wu mbəmbəl dədəgur nyi.

¹⁰ Dədəməu, a'yi hyi nji gə Hyal mai, ama kabangəkau, a dar hyi nji nyi ara hyi hənggəri ənga ja. Dədəməu, nahyi a'yi uya təhudə Hyal mai, ama kabangəkau a dar hyi njira uya təhudə nyi.

¹¹ Nahyi bazhır 'wa da 'yar, ənggər nji shishili ənga məthləpi nga hyi wu duniya, yu kədi hyi, aga hya hwinakər sara ara sərə wu shili ənga bikau kəra hya vər papa əni wu dəfuwa hyi.

¹² Bəgə nggyabiyar hyi wu pama njira a'yi wu sən Hyal mai, a da mənəhəu, alaga ma ndə na nahyi njir məl sə dəmwə'yu, ndu sən lari sər mələ hyi kəra mənəhəu, ba nda dləvə Hyalər hyi ar pəcir shili nyi.

Həya Mə Kər Anə Njir Səm Təlkur Ar Kəra Hyi

¹³ Hyal lər kərhyi lagur məl thlər ənga sərə kalar njir səm təlkur kəra nji ciya wu pama nji ar kəra hyi wu na, alaga naja ngə təl dəgaləu. Hyal məl abangə aga gənggəri nyi səli anə Hyal.

¹⁴ Anə gwamna tsu, hya məl thlər ənga sərə ndu na, arya nanda ngə njira Hyal fuwa hyi wu pəla nda, aga nda hwathləya njira gərə nggar ndər, ənga nda fəliya njira wu nggar ndər.

¹⁵ Arya sərə Hyal wu cim ngau, ya məl sərə mənəhəu. Lagu kə nga hyu hadiya miya njir ndər puyiu kəra wu biya sara wu miya nji dza .

¹⁶ Hyal nggya ənggər njira wu kambəkər kərda, ama hya sara piyari kambəkər kau, ja da lagu kəra hyu məl sə dəmwə'yi ngə mai, ama kəl hya nggya ar viya mafa Hyal.

¹⁷ Hyal gənggər nyi səli anə kalar ndau, ənga hya cabiy.a nyi yiwukur anə kuvwar hyi njir nu, ənga hya gənggər nyi səli anə Hyal, ba ənga tsu hya lər dəgalkur anə təl.

¹⁸ Nahyi mafa'yar, hya lər kərhyi anə tarkir hyi ənga hudə zəməu, a'yi njir məl sə mənəhə anə hyi waci mai, ama ətsu hya məl sərə mənəhəu anə njira wu məl sə dididi anə hyi.

¹⁹ Arya wu pina hudə Hyal ma ndə wu səsə'u sa bwaḡwatə gərə vazə nyi a'yi aara naja nə Hyal.

²⁰ Ama mi ngə sər ɓwasər hyi ma nji dɛgə hyi arya sər mɛla hyi kɛra didida? Ama ma arya mɛl sɛ mənahə nga nji dɛgə hyi kakal nga nyi wu mwar Hyal.

²¹ Arya Hyal ngga hyi aga hya lar ɓwaɓwatə ɛnggər kau, arya Kərsiti ma a sar ja ɓwaɓwatəu anə hyi aga ja cabiya hyi abər nahyi tsu wu nda lar ɓwaɓwatəu.

²² “Naja a'yi saya mɛliya bikə mai,

ənga sər ngguta vi a'yi wu miya ja mai.”

²³ Ɖnggəra ndə nggənggəl nyi naji shabiya nda ənga nggəl mai. Ɖnggəra ji sa ɓwaɓwatəu, naja a'yi pahəna miya nə gərah nda nə kibiya mai. Ama ba ji lər kərnyī anə Hyal ndəra wu mɛl numa nə jijiri.

²⁴ Naja ənga kərnyī ngə hər bikər mən wu dza ja a dar wu dladlakau aga mənə shabiya nyi yi anə bikau ba mənə da njir mɛl sərə tsatsa'a. Lagur takasə kəra nji takasə nyi ta nga mən uya shilgəbiya dzau.

²⁵ Kadivira hyi da njir nu Kərsiti, ɛnggər təmahəu sasa nga hyi, ama kabangəkə kə hya njir nu nyi a shar hya shili əgya ja ndər ɓəla, ənga ndər tsam nggyabiyar hyi.

3

Nggyabiya Mathləkə'yi Ənga Shilir Nda

¹ Ɖnggər kəra yi na anə mafa ta, nahyi mathləkə'yi tsu, kəra njir nu Kərsiti, hya lər kərhyi anə shilir hyi aga ma alenyi shili a'yi wu pama nda kəra gəra hənggər ənga ndər Hyal ndu sən kathləbiya nda a shili, arya sər mɛla mathləkə'yir nda, ba nda hənggəri ənga Hyal.

² Ar pəcira shilir nda lari nggyabiyar hyi kəra jijiri ənga ɛnggəra hyu gənggər səlir anə nda ba nda da njir nu Kərsiti.

³ A sara ɓathlə dzər hyi nə gumagumkur a da sərə nju lari ənga li mai, sə ɛnggər ləm kər ənga ha sərə nji mɛliya sara wu ɛndzau ba ənga kar ha nə gənna gangəu.

⁴ Kuji gumagumakurər hyi ja da sara wu dəfuwa hyi, naja ngə gumagumakur kəra gəra dəzau, naja ngə nggya nə həya kər, ənga nggyabiya jaməu əkkə'yi nji, nanda ngə nggyabiya kəra mənəhə gagadau wu mwar Hyal.

⁵ Arya lagur nggyabiya kə ngə mathləkə'yi kəra wu nu Hyal ənga fiya fər kərər nda wu Hyal dədəm mɛliya nggyabiyar nda mənəhə gagadau wu mwar Hyal lagur lər kərnda anə shilir nda.

⁶ Ɖnggər kəra Saratu, mala kəra ɓələr ndər sal nyi, Ibrahimu, ənga ngga nyi ənga thlagə da. Nahyi tsu, ku'yi nyi ngau nə jiri, ma hyi mɛl sərə tsatsa'a gəra ənga hivər kalar sau.

⁷ Ɖnggər kə tsu shili, hya nggya ənga mathləkə'yir hyi ənga nda wu dəfuwa hyi, hya fiya nda ənga gənggər səli arya nanda nji tətəwa, ta da wu cir zəmə nga hyi wu sər fa'aki nə mayiwakur nə pi. Hya mɛl abangə a sara vanyi sə a kar kədi Hyalər hyi.

Sa ɓwaɓwatəu Njir Nu Kərsiti Arya Mɛl Sə Mənəhəu

⁸ Ayukudə ndər kau, yu na anə hyi patəu, bəgə hya nggya ənga daɓər kər, ənga hya nggya ənga təhudəu əgya kərhyi ənga hya ca yiwukur anə kuvwar ara nahyi zamə ənga hya ca ku'wukur anə kuvwar hyi, ba ənga hya həya kər.

⁹ Hya sara kyi dəmwə'yikur anə njira mɛliya hyi dəmwə'yikur mai alaga hya nggəl njira nggəliya hyi mai. Ama hya da nji fə barka arya aga mɛl sɛ mənəhə ngə Hyal ngga hyi aga hya da njir dləw barka ara ja.

¹⁰ Arya tsətsəfə nga nyi wu ndər Hyal,
 “Kalar ndəra wu yiwu nggyabiya mənəhəu,
 ənga ju yiwu ja nggya cacaguli,
 kəl ja kar kiyara ja ara ndər dəmwə'yu
 ənga miya ja ara thlafati.

¹¹ Kəl ja piyari məl sərə dəmwə'yu ja məl sərə mənəhəu;
 ənga kəl ja gal nggya jaməu ənga kalar ndau ənga ja nərdə gagadəu aga
 nggaya jaməu.

¹² Arya Thlagəu nga vər bəla nji tsapəu,
 ənga himiya ja papahau aga səhimi sərə ndu kədi nyi.

Ama Thlagə wu sha bama anə njir məl sə dəmwə'yi mai.”

¹³ Wa ngu sən məliya sə dididi anə hyi ma hyi ciya kər aga məl sərə mənəha?

¹⁴ Ama ma hyu sa bwaḃwatəu arya məl sə tsapəu, a uyər hyi barka ara Hyal.
 Agabəngau, hya sara hivər dawar hyi ənggər nanda mai, ənga hya sara gərəhə
 arya sərə ndu məl anə hyi mai.

¹⁵ Ama wu dəfuwa hyi, hya ha kərə Kərsiti ar viya Thlagər hyi. Hya nggya
 papabau cumu aga hya uya sərə hya sən shaduwa anə ndəra a vər yiwa hyi
 ar kərə fər kər kərə hyi əni wu Kərsiti. Ama ga shaduwa nyi wu bətsəkər kər ba
 ənga gənggər səli.

¹⁶ Ətsu hya nggya ənga dəngər hyi cicau, aga njira wu ndər dəmwə'yi ar kərə
 thlər mənəhər hyi kərə hyu məl wu Kərsiti nda gu səli arya sərə ndu na.

¹⁷ Ma yiwu huda Hyal ngau, a ndiya ənga mənəhəu, aga hya sa bwaḃwatə
 arya məl sərə mənəhəu a mwara sa bwaḃwatə arya məl sə dəmwə'yu.

¹⁸ Arya kərsiti tau aga zəməu arya bikə nə nji patəu. Naja ndə tsapə tau arya
 nji tsapəu ənga nji gərə tsapəu, aga ja hər hyi a shili anə Hyal. Nji tsiya nyi wu
 kumər dzau ba ji hya'ari ənga pi lagu Mambəl.

¹⁹ Ənga mambəl kərə hya'ana nyi sara vər tau ngə ləbiya nyi a vwar vira nji
 fiya mambəl nə nji tətə ari ba ji vuwa tətəlna nda ndər Hyal ar kərə hya'ari
 nyi sərə vir tau.

²⁰ Mambəl'yar kə ngə mambəl njira kadəu nggəl ara bəlar ndər Hyal, alaga
 kə Hyal a munyari ənga nda ar pəcira Nəhu a vər hər kwambwal ari. Ar pəci
 ta, nji diyawu waci ngə uya mbədəu lagu 'yimi, nji cisu wacu.

²¹ 'Yimi ta ar pəcir Nəhu ta ngə cabiya culi bəḃətizəma kərə mbədana hyi
 kabəngəkə tsu, ama mbədə kərə hyi uya kau, a'yi lagur ci didi ənga 'yimi sara
 ar dza hyi nga hyi uya mai, ama lagur yiwa sara ara Mambəl Hyal ja cina
 dəngər hyi. Bəḃətizəma kərə mbədana hyi kau, ji məl abəngə lagur hya'ari Yesu
 Kərsiti sara vir tau.

²² Naja ndəra hya'ari sara vir tau a ma'yiri ja a dəməlmau, naja ngə ndəra a
 vər nggya ar tsi mazəma Hyal. A dənə nga ja vər səm təlkur ar kərə waladi'yar
 ənga təltəl'yar ənga njir dənəma, ba ənga njir dənəma təlkur papatəu ənga ndə
 fiya kərə nda əgya kida ja.

4

Njir Nu Kərsiti Nda Nggya Njir Pina Huda Hyal

¹ Ta da hyu səni abər Kərsiti a lar bwaḃwatə arya mən wu kumər dza ja,
 agabəngau zamda 'yar, ta'yi hya nggya ənga dənga abəngau, aga hya sən
 səsə'wuri bwaḃwatə wu dzau, arya kalar ndəra lari bwaḃwatə wu dza ja, a
 ndiyar ja dənəma bikau.

² Arya najakau, tsu ju dumwa ənga nggya suna suna nə ndəndəkur nə kumər dzə kəra wu nda bəliya nyi mai, ama ju məl sərə pina huda Hyal wacu.

³ Arya a sanar hyi pəci gangə dədəmə a vər məl sərə njira gərə sən Hyal wu yiwu məl, sə ənggər nggya nə səsukur, ənga suna nə kumər dzau ənga sa sə sasa, ənga yiwu nggya wawahə gərə kər, bə ənga nu katəu, kərə sə zhizhigər ngau.

⁴ Ənggərə tsu hyu bəra dabə kər əkkə'yi nda wu məl sə dədəmwə'yi mai, bə ndə ləri ənggər sə dədəgur ngə anə nahyi kərə biya sara wu nda, ca ngə da ndu nyabiya hyi ənga nggəl.

⁵ Ama ndu nda ləri sakida sər mələ nda ənga miya nda anə ndəra a nggyar tsa'a aga məl numa anə njira ənga pi ənga nji tətəu.

⁶ Ca ngə sərə da nji tətəlna ndəshigu anə njira ənga pi ənga nji tətəu, aga Hyal a daɓaga məl numa anə nda ənggər nə njira wu kumər dzau, ama aga nda nggya aga Hyal wu mambəl ənga Hyal.

⁷ Pəcir kudiya nə kalar sau a dər ləhəu. Agabangau, kəl hya dəngabiya sə mənəhəu, ənga hya kəkəya kərhyi aga hya daɓaga sən kədi Hyal.

⁸ Sərə ndiya sə'yar kə patəu, ca ngə hya ca yiwukur anə kuvwar hyi gagaɗau, arya yiwukur wu dazhəna bikə gangə kərə nji məliya.

⁹ Hyal da njir dləwu məthləpi anə kuvwar hyi ənga tsi məməthləu.

¹⁰ Kalar ndə wu pama hyi ja məl thlər ənga kalar culi lə sə lələ kurthlə kərə Hyal nə nyi aga dləwa kuvwa nyi. Wu lagu kə nga hyu nda məl thlər ənga lə sə lələ nə Hyal mənəhəu.

¹¹ Kalar ndəra lə sə lələ nyi, ca ngə tətəlna ndər Hyal, bəgə ja na sərə Hyal na aga ja na. Kalar ndəra lə sə lələ nyi, ca ngə məl thlər anə nji, bəgə ja məl thlər ənga dənəma kərə Hyal nə nyi aga wu kalar lagu nja lər fal nyi anə Hyal lagu Yesu Kərsiti. Bəgə kadakadarkur ənga dənəma ja nggya ba'anəwa. Amina

Sa Bwaɓwatə Nə Njir Nu Kərsiti

¹² Nahyi Bazhi 'wa da 'yar, ja sara da sə dədəgur anə hyi ma hyi sa bwaɓwatə ar pəcir dzəbiya dzə mai, a sara hya dənga a bər vanyi sə mafəliyəngə nga vər da anə hyi mai.

¹³ Ama arya kau, hya caguli ara hyu sa bwaɓwatə daɓə ənga Kərsiti, ara ar pəcira nju nda cabiya kadakadarkur nyi, hyu nda nyabiya dzə ənga caguli gagaɗau.

¹⁴ Hyal ngə wu fənggər hyi barka jijiri ma nji nggənggəl hyi arya nahyi njir nu Kərsiti, arya Mambəl kadakadarkur kərə ca ngə Mambəl nə Hyal ja nggya ənga hyi.

¹⁵ Ma nji nə hyi bwaɓwatəu, ja sara da ara nahyi njir tsa ndə mai, alaga njir həl ənga alaga njir batal paməpaməu, ənga alaga njir fə miya a vu ndər ndau.

¹⁶ Ama ma hyu sa bwaɓwatə arya nahyi njir nu Kərsiti, ja sara da sə səsəli anə hyi mai, ama hya fal Hyal ara nju ngga hyi njir nu Kərsiti.

¹⁷ Pəcir ta kərə Hyal wu nda məl numa anə nji a dər, ənga ju nda dzəgwa məl numa kə wu ki nyi. Ma da ar mən njir nu nyi nga ju dzəgwa, mi ngu nda da ənga njira gərə dləwuri ndəshigu nə Hyala?

¹⁸ Ənggər kərə ja tsətsəfə wu ndər Hyal,

“Ma da dzadzau anə nji gə Hyal nda uya mbəɗau,

mi ngu nda da ənga njira gərə hivər Hyal, ndu dumwa nga nggya wu bika?”

¹⁹ Agabangau, patər njira wu sa bwaɓwatə ənggərə Hyal wu yiwu ja da, nda bəra dumwa ənga lər kərnda anə Hyal ndəra məliya nda ənga nda dumwa ənga məl sərə mənəhəu.

5

Tədə Himi Da Anə Nji Gə Hyal

¹ Kabangəkə ya vər tsəfə anə hyi njir tədə mwa ənga yu kədi hyi arya sər ɓwakər kəra vər ɓwakər anə daβə dza nə njir nu. Nayi tsu ndər tədə mwa ngau ənggər nahyi ndəra lari sa ɓwaɓwatə nə Kərsiti ənga tsu ndəra wu nda dləwuri kadakadarkur kəra Hyal wu nda cabiya mən.

² Yu kədi hyi, hya ɓəla nji gə Hyal kəra wu tsa hyi. Arya nji nə hyi thlər nə ɓəla nda ənggər kəra njir ɓəla a vər ɓəla fəgər nda. Hya sara tədə mwa anə nda ara nji ciwa hyi a gwa mai. Ama hya tədə mwa anə nda ara yiwur huda hyi nga hyi hənggəri hya məl abangə ənggər kəra Hyal wu yiwu hya məl. Hya sara məl thlərər hyi aga hya uya gənna waci mai.

³ A sara hya ca dənama anə njira nji fuwa wu pəla hyi mai, ama kəl hya ɗa sər fə li kəra ndu fa'abiya hiya nyi.

⁴ Ar pəcira Kərsiti ndər ɓəla kəra dəgal wu nda cabiya kər ar babal, hyu nda uya mitawal nə kadakadarkur kəra gəra dəzau.

⁵ Abangə tsu nahyi wazha baduwari, hya həya nyi kər anə njira nggurum. Patəkura hyi kəl hya nggya ənga həya kər anə kuvwar hyi, arya, tsətsəfə nga nyi abər,

“Hyal wu papa njir ɓwadzau,

ama ju ca ku'yakur anə njira ənga həya kər.”

⁶ Agabangau, hya ɗa ənga həya kər əgya kida dənamar Hyal, aga ja nda həna hyi ma pəca nyi a ɗari.

⁷ Hya fuwa patər səra wu ɓila hyi wu tsa Hyal ba hya far əni ara ju yiwu ja dləwar hyi.

⁸ Hya kəkəya kərhyi, ənga hya nggya papahə li, arya dawar hyi, shatan, kəra ənggər ləvari kəra vər hwavi kəra vər gal ndəra ja daβaga dəhu.

⁹ Hya ka nyi ara shili ara hyi, hya ta'yi ənga dənama wu mbərsa, ara hyu səni abər zamər hyi'yar kəra a ndu duniya patə a vər sa culi najaka ɓwaɓwatə kəra hya gwa kau.

¹⁰ Ama Hyal ndər ca ku'yakur anə nji patəu, naja ndəra ngga hyi aga hya ɗa wu cir zəmə ənga Kərsiti wu kadakadarkur nyi nə ba'anuwu. Ayukuda hyi lar ɓwaɓwatə nə pəci kushu, ju sa ɓəra shabiya hyi a shili ara kərny, ba ja məliya hyi ɓaβalu, ənga tata'yi pir, ba ənga gəra kənggəɗau.

¹¹ Səm təlkur a nggyar nə nyi ba'anuwu. Amina.

Usadzə Nə Bitrusu Nə Jomə ndəl

¹² Silasu ngə dləwar ɗa yi tsəfəri najaka cama tsətsəfau, ndəra zəmə məl thlər tsa'a miya dəfu, yi tsəfər hyi sə yidau aga ya tsətsəkur dəfuwa hyi ar kəra mbərsar hyi ənga yu yiwu ya ɓəra nar hyi abər ku'yakur Hyal kəra ju ca anə mən jiri nga nyi ənggər kəra yi nar hyi ta. Hya dumwa ənga hənggəri wu ja.

¹³ Nanda njir nu Kərsiti kəra wu Babilanu, njira nji caɗəbiya əkkə'yi hyi, nda vər usa hyi, abangə tsu zər ɗa Markusu wu usa hyi.

¹⁴ Hya usar kuvwar hyi ənga bərpə dzə nə yiwukur.

Bəgə Hyal a nə hyi hudə pərtə patəu wu Kərsiti. Amina.

Cama Tsətsəfə Nə Məthləu Nə Biturusu

¹ Sara ara Simanu Biturusu, ndər məl thlər Yesu Kərsiti ənga cama səsau, A nda nə nji, njira yau tsapəkur nə Hyalər mən ənga ndər mbəda mən Yesu Kərsiti, njira dləwuri mbərsa kəra duduru ənggər nər mən kau.

² Bəgə mayiwakur ənga hüdə pərtə ja nggya nər hyi lagur sənbiya Hyal ənga Yesu Kərsiti Thlagər mən.

Nggyabiya Kəra Kyaga Njir Nu

³ Hyal wu hyalkur nyi a nər mən ri ja kalar səra mən wu yiwu aga nggyabiya ənga nggya hyalkur, lagur sənbiya nyi, ndəra ngga mən a vu kadakadarkur nyi ənga mənəhəkur nyi.

⁴ Lagu kə nga ji nə mən alkawal dədəgal ənga duduru, aga lagur nda nga mən wu dzəgwa də wu cir zəmə wu nggyabiya nə hyalkur aga mənə sən nggwadəna kər ara nggya dəmwa 'yu nə duniya kəra suna paməpamə a'yi a gwa.

⁵ Agabangau, hya nərdzau, hya cakər nyi anə mbərsar hyi mənəhəkur, ənga anə mənəhəkur tsu sənbiya sau,

⁶ ənga anə sənbiya sə tsu, kəkəya kər, ənga anə kəkəya kər tsu cinapi ənga anə cinapi tsu nggya hyalkur,

⁷ ənga nggya hyalkur tsu yiwu zaməkur, ənga yiwu zaməkur tsu hangəkalkur ənga hangəkalkur tsu hangəkal zaməkur, ənga hangəkal zaməkur yiwudzau.

⁸ Ara ma sə'yar kə a'yi wu dəfuwa hyi gagadau, ndu kar hyi ara nggya gəra kətər dzau ənga gəra cakər dzau wu sənbiya sə ar kəra Thlagər mən Yesu kərsiti.

⁹ Ama kalar ndəra tini uya culi najaka sau, a dər ja ndər tsamə sə lələfuru ənga ndə ləfau. Ənga a fərər ja abər a cina nyir nji sara ara bikə nyi kəra tərabiya.

¹⁰ Agabangau, wazha ama, hya nərdzau aga hya nyabiya nggar hyi ənga cadər hyi kəra nji məliya hyi. Ara ma hyi məl abangau, nahyu sən dla tsu mai.

¹¹ Lagu kə tsu nga hyu nda uya dləwu nə jijiri a vu təkur Thlagə ənga ndər mbəda mən Yesu Kərsiti.

Ndər Haha Nə Ləkakadə Tsətsəfau

¹² Agabangau, cumu nga yu bəra dəngar hyi ar kəra sə'yar kau, alaga kə hyu sənbiya nda kau, ənga ciyar hyi hi wu jirkur kəra a'yi ara hyi kabangəkau.

¹³ Yu nggani a dər tsa'a ya bəra dəngar hyi ar kəra sə'yar kau, ma tsu yi əkkə'yi hyi wu dzə kau,

¹⁴ arya yu səni abər pəcir təkəbiya dzau ənga kumər dzə kau, a dər ləhəu, ənggər kəra Thlagə Yesu Kərsiti cabiya də.

¹⁵ Agabangau, yu məl kalar səra yu sən məliya aga ya lari abər hyu nda dūmwə ənga dəngari sə'yar kau, alaga ar pəcira yi piyari najaka dzau.

¹⁶ Ar pəcira 'yi nar hyi ar kəra dənəma ənga shilir Thlagər mən Yesu Kərsiti, a'yi pumungutu tsədlətsədlə sara vu hahangəkur nə ndə nga 'yi nar hyi mai, ama sərə 'yi lari ənga liya 'ya ngəu.

¹⁷ Ara a'yi 'ya tata'yi əna ar pəcira ji dləwuri ha kər ənga kadakadarkur sara ara Hyal Tada, ar pəcira 'yi nggari dəhə dədəgal sara dəməlmau kəra a vər na, “Naja kau, Zər də ngəu, yu yiwu nyi gagadau, ənga ja tsu, huda ya pidari.”

¹⁸ Na'ya ənga kər'ya ngə nggar dəhə kə sara a dəməlməu, ar pəcira 'ya əkkə'yi ja ar dar mə cicau.

¹⁹ Ənga tsu 'yu səni abər ndər nə nabi'yar kəra ndə də jijiri. Nahyi tsu hya nərđzau, hya səya nyi himi ənggər kəra mbəmbəl wu mbəl wu kuthlə wacikal vi, kəl ma shashilga disha wur vi tsu mbəl wu dəfuwa hyi.

²⁰ Sə tanggərma hya səni wu dəfuwa hyi abər vanyi nərđhaha a'yi wu ndər Hyal kəra sara wu dənga ndə nga nyi shili mai.

²¹ Ara nərđhaha a'yi wu shili sara wu dənga ndə mai, ama ndə ngu na nərđhaha sara ara Hyal lagur Məmbəl Cici kəra wu ləbiya nyi.

2

Nabi Ənga Mələmə Fati 'yar

¹ Ama nabi fati a'yi nda gangəu wu pama nji ənggər kəra nju uya njir highiə fati wu pama hyi, ndə həlwa dzə wu hyi ənga dənga dididī. Ka mbari ndə shəbiya yi anə ndəra kətiya nda ara tau, ndə dzəgwa uya tə anə kərnda

² Nji gangə tsu wu nda nu lagur gal məsahəkur wu lagu gərə səlikur. Lagu kə tsu ngə alenyi nji wu nda shini nyi yi anə jirkur.

³ Wu lagur sunar ndə, mələm'yar dəbə dzə ndu nda shili ənga dəhə məsahə nə fatir nda. Alaga kə a thlana ndar nji numa tsu kədəu, ənga ndəra wu nda dləna nda papaəə nga ja

⁴ Arya Hyal a'yi piyari məl numa anə waladi'yar ar pəcira ndə məliya bikə mai, ama kəl ta ji vakuwa nda a gu u'ur kətsa, ji jahuwa nda a gwar vi dzəgam kəra ndiya ənga dzəgamu. A ndəna nga ndu nggya ndu səkə pəcir numa.

⁵ Ma də naja a'yi səselkər anə nji dədəm wu pəcira ji sana duniya ənga 'yimi mai, ama kəl Nəhu ndər tətəlna ndəshigu nə tsapəkur ənga alenyi nji mədəfau

⁶ Ma də Hyal sana mələmə Sodomu ənga Gwamwara lagur nggyina nda ənga u'u ba ndə sha aga bəbər, ənga ji məliya nda ndə də sər highiəu anə njir məl bikau, njir məl sərə gərə kyau.

⁷ Ma ji kətiya Lotu, ndə tsapəu, ndə kəra a vər nggya wu pama nji shishi kəra zəwar nyi.

⁸ (ara naja ndə tsapəu, kəra a vər nggya wu pama njir məl sərə gərə kyau, vu'yi ənga pəcir uya diyadiyaəəkur nə məmbəl lagur sərə ju lari ənga ju nggari ndu məl).

⁹ Ya ma abangə nga nyi, lagu kə nga mən səni abər Hyal a'yi ja ənga sən ənggərə ju sa həbiya nji tsapə nyi'yar sara wu bəwəwatəu, ma njir məl dəmwa 'yikur tsu, wu dūmwa ənga məl dəmwa'yikur ba'anə pəcir numar nda.

¹⁰ Kə jiri nga nyi anə njira lər kərnda aga məl sərə ngga məsahə anə kumər dzə lagur məl səsurk ənga nggəl ara məl sərə njir tədəmwa wu na.

Nji kau, nji u'ul li ənga bəbal kərngau, nji gərə səli ənga njira gərə hivər njira adabanga nda. Ndu sən nggəl njira nji gərə lari ənga li.

¹¹ Ama alaga waladi'yar kəra ənga dənəma gagaəə kau, a sən shili ənga vazə anə njira vər nggya wu mwar Thlagə mai.

¹² Ama nji kau, ndu ndər nə dida ar kəra sərə ndə gərə nggəbiya. Nanda ənggər sər tagə nga nda, njira gərə ənga dənga, njir məl sərə dza nda wu yiwu wacu, njira nji yəbiya aga nja mbar nja tsiya nda ənggər sər tagə nga ndu nda kudau.

¹³ Ətsu ənggər kəra ndə lər bəwəwatə anə nji abangə tsu nga nju nda nər nda bəwəwatəu. Dəngar nda ənga sə mənəhəu, ca ngə məl səsurk əpuci. Nji vavazə

nga nda arya sər mələr nda dididi nga nyi, ma ndu sa ənga səm sər səm ənga hyi, dəngar nda dəmwə'yi nga nyi.

¹⁴ Cumu dəngar nda lagu səsukur nga nyi, nandu piyari məl bikə mai, ndu dumwa ənga ngguta njira gəra ənga dənəma wu mbərsar nda. Nanda njir suna ngau, njira nji shi'una.

¹⁵ Ndə piyari lagu kəra ta'yu ndə dzəgwa nu lagu Balamu zər Biyaru, ndəra wu yiwu gənna gagađau lagur məl sə dəmwə'yu.

¹⁶ Ama nji kughiya nyi ara məl sə dəmwə'yu, kəl kwara kəra gəra saya ndər pahəna miya ji ndər ənga dāha ndau, aga ja kar nabi ara məl sə dididi ənggər nabi wu thləkau.

¹⁷ Najaka njir thla fati a'yi nda ənggər dəl nə 'yimi kəra ulnakər, ənga ənggər kunjigərpa kəra yambadəu a vər kədlau. Hyal ənga kərnyə a piyar ndari vir nggya kəra ndiya ənga kuthlə gagađau.

¹⁸ Ara nji kau, lagur sə dididi ənga ndər məmələməu kəra ndu na, ənga cim nə məl səsukur ənga məl sə gəra səli nga ndu nggutəna njira ənga dzau nga ndə biya ara wu nggyabiya nə bikau.

¹⁹ Ndə məliya nda alkawal nə nggya kambau, ama nanda ənga kərnda tsu nda mafa anə sər mələ nda.

²⁰ Ma nda piyari məl sə dəmwə'yi nə duniya ara ndə səni Thlagə ndər mbəda mən Yesu Kərsiti, ama ba ndə bəra sha a nda məl sə dəmwə'yu, ndu nda dā dididi a ndiya ta nda dədəm ta.

²¹ Kuji anə nda ma nanda a'yi saya sənbiya lagu nə nggya nə tsapəkur tsu kadə mai, ara a sənbiyar nda ba nda dzəgwa bəra sha ara məl sə ənga ndər cici nə Hyal.

²² Arya karapə kə jiri n/ga nyi abər “Hya a shari ju nadə sərə ji tapərana” ənga “Fəshiu kəra nji pərana a bəra shari a gu tsukwaḅə nyi.”

3

Pəcir Sha Shilir Thlagəu

¹ Bazhir 'wa dā 'yar, najakə ngə tsəfə dā nə məthləkura nyi anə hyi. Gyapə yi tsəfəri aga ya bəra fuwa dənga nə jijiri wu dəfuwa hyi.

² Yu yiwu hya bəra dəngari ənga ndər nabi'yar kəra tərəbiya tsu kadəu, ənga ndər kəra Thlagə ənga ndər mbəda mən nar mən lagu miya cama səsə nyi'yar.

³ Sə tanggərma, hya dā ənga səni, abər wu jomər duniya njir ngguta nju nda shili, ndu nda dumwa ənga məl sə dididi kəl sərə ndu yiwu nga ndu məl.

⁴ Ndu nda na, “Ya əmani ngə alkawal nə shili nyi kə ja? Kəja əjir mən'yar a piyar duniya ama tsu sə a vər ma'yi kakal ənggər kəra saya dā, sə a'yi kəra bəlar dzə mai.”

⁵ Ama kəja kəra nda a fari abər lagu ndər Hyal ngə kalar sərə nji məliya a dəmələu ənga a gyu 'yi, nji həbiya nda sara wu 'yimi ənga lagu 'yimi.

⁶ Lagu 'yimi ətsu nga nji tuzhina duniya nə zaman ta.

⁷ Lagu culi ndər ta tsu nga nji piyari dəmələu ənga duniya nə kabangəkau wu nda sanakər ənga u'u, kəra Hyal piyari aga ja səkə pəcira nju nda məl numa anə njir məl sə dəmwə'yu.

⁸ Ama a sara hya far najaka ndər bazhir 'wa dā'yar mai, pida pathləu ənga Hyal ənggər fa duburam nga nyi, ətsu fa duburam ənggər pida pathlə nga nyi.

⁹ Thlagəu, a'yi wu far ənga alkawal nyi ənggər kəra alenyi nju dənga wu ndəndəkər kə mai. Munya nga ju məl ənga hyi, ara na ja a'yi wu yiwu ndə zəmə a sanakər mai, ama aga kalar ndə ja uya pi.

¹⁰ Ama pəcir shili Hyal wu nda da ənggər shilir ndər həl gərə nju səni. Dəməlmə wu nda sanakər dabə ənga wu gagadəu, kalar sərə a'yi a gwagwa wu nda ngyinakər ənga u'u. Duniya ənga sərə wu ja patəu wu nda ndzau.

¹¹ Ma da mbar kalar sə nga nju nda ndzana lagu kə abangau, wa thləm culi nji kərə hya kyaga da? A kyau hya da nji cicau, njir məl sərə Hyal wu yiwu,

¹² ənggərə hyi wu səkə pəcir shilir Hyal ənga hya kusar shili nyi. Pəci ta ngu nda shili ənga u'u nə nggyi duniya ənga kalar sərə a gwa.

¹³ Ama ənggər kərə ju nyana alkawal nyi, mən wu səkə shilir dəməlmə mafəliyangəu ənga duniya vir nggya nə tsapəkur.

¹⁴ Agabangau, bazhir 'wa da 'yar, kərə yu yiwu, ta dəri hyu səkə shilir najaka sau, hya nərdzau aga nja thləwa hyi gərə ənga sərə nja vaziya hyi ari ənga nggya ənga hudə pərtəu ənga ja.

¹⁵ Hyə dəngari sərə da Thlagər mənə vər səsə'u mən ca ngə aga kalar ndə a uya mbədəu. Abangə ngə zamər mən Bulusu ndəra mən wu yiwu tsəfər hyi lagu tsətsəlkur kərə Hyal nə nyi.

¹⁶ Cimu nga ju ndər ar kərə culi sə'yar kau, lagu cama tsətsəfə nyi'yar. Wu tsəfə nyi'yar alenyi ndər a'yi kərə dzadzau mənə sənbiya nda, kərə njira gərə təkəbiya sau, ənga njira gərə ta'yibiya dzau ənga dənəma wu mbərsar shasha sərə ndəra nyi wu na lagur sərə ndu yiwu, lagu kə nga ndu uya tau anə kərnda.

¹⁷ Agabangau, bazhir 'wa da 'yar, ta da a sənbiyar hyi abangau, kəl hya nggya ənga hangəkəl a sara highiḃə nə fati a məliya hya dlanakər wu mbərsar hyi.

¹⁸ Ama hya cakər hau wu yiwukur ənga sənbiya Thlagər mən Yesu Kərsiti. Anə nyi ngə kadakadarkur kabangəkau ənga ba'anuwa tsu. Amina!

Cama Tsətsəfə Nə Tanggərma Nə Yahwana

Ndər Nə Pi

¹ Naja kəra tsu wu dzuguya duniya a'yi ja, kəra a nggari 'ya, ənga a lar 'ya ənga liya 'ya, ənga a tsambiyar 'ya tsu, ənga a tsəkwar 'ya ənga tsa 'ya, sə kau ca nga 'ya vər na ar kəra ndər nə pi.

² Pi kau, a cabiyar kər ar babal, a lar 'ya, ənga a sakidar 'ya tsu, ənga ca nga 'ya vər hə'wau anə hyi abər naja ngə Ndər Pi nə ba'anuwə, kəra ənga Tada nga ja, a canə 'yar ja dzau.

³ Najaka hə'wa sə kəra 'ya vər məl anə hyi a nggari 'ya, ənga a lari 'ya tsu, aga nahyi tsu, hya sa daβər dzə ənga 'ya. Daβə dzər mən tsu ara Tada ənga Zər nyi Yesu Kərsiti nga nyi.

⁴ Najaka tsəfə kəra 'yi tsəfə anə hyi aga cagulir 'ya a nyabiya dzau.

Nggyabiya Wu Mbəmbəl

⁵ Najakau ca ngə cama kəra 'yi nggari sara ara ja, na'ya tsu, 'yi hə'wuna hyi, abər Hyal ngə mbəmbəl, kuthləu a'yi wu ja alaga kushi mai.

⁶ Agabangau ma mən na abər mənə vər daβər dzə ənga Hyal, ama tsu mənə vər βau wu kuthləu, a cabiyari abər njir thla fati nga mən, namən a'yi a vər nu jiri mai.

⁷ Ma mən nggya wu mbəmbəl, ənggər kəra ja wu mbəmbəl, a vər nggya mən wu daβə dzə ənga kərmən, mashi Zər nyi Yesu tsu, ja cina mən sara wu kalar bikau.

⁸ Ma mən na abər bikə a'yi ara mən mai, kərmən nga mənə vər ngguta, jiri tsu a'yi wu mən mai.

⁹ Ma mən nana bikər mən anə Hyal, naja ndə tsa'a miya dəfu ngau, ənga naja ndə tsapə ngau, ba ja təfəbiya mən bikər mən, ja dzəgwa cina mən sara wu kalar dəmwa'yikurər mən.

¹⁰ Ma mən na abər namən a'yi məliya bikə mai, a cabiyar mən abər Hyal ndər thla fati nga ja, ənga ndər nyi tsu a'yi a wu dəfuwa mən mai.

2

¹ Nahyi wazha də, ya vər tsəfə najaka tsəfə anə hyi a sara hya məl bikau. Ama ma ndau a'yi kəra məliya bikau, ndər hal arya mən a'yi wu mwar Tada, naja ngə Yesu Kərsiti ndəra tsapəu.

² Naja ngə lər kər nyi nə sadaka nə hə bikər mən, a'yi nər mən waci mai, ama ətsu nə duniya pətəu.

³ Ma mən βəlar dladə nyi, a cabiyari abər a sən nyir mən.

⁴ Ma ndəra na, abər, “Yu sən Hyal,” ama naju βələri dladə nyi mai, najaka ndau, ndər thlafati ngau, jirkur tsu a'yi a wu ja mai.

⁵ Ama ma ndəra a vər nu səra ndər Hyal nana, yiwukur Hyal a nyabiyar dzau wu ja. Lagu kə nga mənə səni abər a'yi mən wu ja.

⁶ Kalar ndəra na abər a'yi ja vər nggya wu Hyal, a fiyar kər kəl ji bə ənggər nə Yesu.

⁷ Nahyi bazhir 'wa da 'yar, a'yi dladə mafələng nga ya vər tsəfə anə hyi mai, ama dladə dədəm kəra hyi dləwuri tsu kadə ta ngau. Ndər bəla nə dədəm kə ca ngə cama kəra hyi nggari.

⁸ Alaga abangau, dladə mafələng nga ya vər tsəfə anə hyi, jirkur nyi a lar nji wu ja ənga wu hyi tsu, arya kuthlə a vər tərəbiya ənga mbəmbəl nə jijiri a vər mbəl nga ja.

⁹ Kalar ndəra na abər wu mbəmbəl nga ja, ama naja a'yi wu yiwu zamə nyi mai, a cabiyari abər tsu ja wu kuthləu.

¹⁰ Ama kalar ndəra vər yiwu zamə nyi, wu mbəmbəl nga ju nggya, sər məliya ja thlər hi a'yi tsu mai.

¹¹ Ama kalar ndəra piyari shishir dza zamə nyi wu kuthlə nga ja, ənga ju 6au wu kuthləu. Naja a'yi wu səni vira ju ma'yi a ndar mai, arya kuthlə kə a ləfəna nyi ri.

¹² Wazha huda yau, yu tsəfə anə hyi,
ara a təfəbiya hyir nji bikər hyi arya thləmə nyi.

¹³ Nahyi tada'yar, yu tsəfə anə hyi,
ara hyu sənbiya nyi ndəra divira dzəgwa duniya.
Nahyi wazha shili, yu tsəfə anə hyi,
ara a səmkur hyi təlkur ar kəra ndə dəmwa'yi kau.
Nahyi wazha baduwari, yu tsəfə anə hyi,
ara a sənər hyi Tada.

¹⁴ Nahyi tada'yar, yu tsəfə anə hyi,
ara a sənbiya nyir hyi, ndəra divira dzəgwa duniya.
Nahyi wazha shili, yu tsəfə anə hyi,
ara njir dənəma nga hyi,
ənga ndər Hyal a'yi wu dəfuwa hyi,
ənga a səmkur hyi təlkur ar kəra ndə shishi ta.

A Sara Hya Yiwu Duniya Mai

¹⁵ A sara hya yiwu duniya, alaga sərə a gwa mai. Ma ndəra vər yiwu duniya, yiwukur nə Tada a'yi wu dəfuwa ja mai.

¹⁶ Ara kalar sərə a wu duniya, sə ənggər suna nə kumur dzau, ənga sərə li wu cim, ənga 6wasə ənga sərə ara gau, a'yi wu shili sara ara Tada mai, ama sara wu duniya.

¹⁷ Duniya ənga kalar sərə wu ja kəra nji wu cim ndu tərəbiya, ama ndəra wu məl thlər ənga yiwur huda Hyal, a'yi ja ənga pi nə ba'anuwə.

Tədə Himi Ar Kəra Dawa Nə Kərsiti

¹⁸ Nahyi wazha huda yau, pəci nə kudiyar duniya nga mən a gwa, ənga ənggərə hyi nggari abər dawa nə Kərsiti a vər shili, alaga kabangəkəu, dawa Kərsiti a shilir nda gangəu. Lagu kə nga mən wu sənbiya abər wu kudiyar duniya nga mən.

¹⁹ Sara wu mən nga ndə biya, ama jiri nanda a'yi nər mən mai. Ara maja bər nər mən nga nda, tsu nda əkkə'yi mən. Ama ma'yir nda a cabiyari abər ndə a'yi kəra wu pama nda kəra nər mən mai.

²⁰ Ama nahyi nər hyi Ndə Cici kə a cadəbiya hyi ri ja, ənga papatəkura hyi a sənər hyi jirkura nyi.

²¹ Nayi a'yi wu tsəfə najaka tsəfə anə hyi arya nahyi gərə səni jiri mai, ama ara hyu səni, ba tsu hyu səni abər jirkur wu yabiya fati mai.

²² Wa ngə ndər thlafati ka? Naja ngə ndəra kəpalna abər Yesu ngə Kərsiti. Culi ndə kə ngə dawa Kərsiti, ndəra kəpalna sən Tada ənga Zər nyi.

²³ Kalar ndəra kəpalna səni Zəra nyi, naja a'yi sən Tada mai. Ama kalar ndəra hənggəri, ji nana abər Yesu ngə Zəra nyi, a'yi ja ənga Tada.

²⁴ Bəgə sərə hyi nggari tanggərma ta a nggyari wu dəfuwa hyi. Ma a nggyari wu dəfuwa hyi, nahyi tsu a nggyar hyi wu Zər ənga Tada.

²⁵ Kəja alkawal kəra ji hər mən, abər a'yi mən ənga pi gərə kufau.

²⁶ Yu tsəfə najaka sə anə hyi ar kəra njira wu yiwu nda səkwana hyi.

²⁷ Ama nahyi, cadə kəra hyi uya sara ara Mambəl Cici a nggyari wu hyi, ənga a'yi kəl hyi bəra gal vanyi ndə aga highiḃə anə hyi mai. Ama Mambəl kəra ji nər hyi wu highiḃər hyi kalar sau, ara highiḃə nyi jijiri nga nyi, sə fafati a'yi a gwa mai. Ənggər kəra ji highiḃər hyi, abangə tsu hya nggya wu ja.

Wazha Hyal

²⁸ Kabangəkau, nahyi wazha huḃa yau, hya dumwa ənga nggya wu Kərsiti, aga ma ji shashili hivər a'yi wu sa mbar mən ənga mənə gu səli mai.

²⁹ Ma hyu səni abər ndə tsapə nga ja, hyu səni abər kalar ndəra wu məl sərə tsa'a zər Hyal nga ja.

3

¹ Abar ngə gangəkura yiwukur kəra Tada cabiya anə mən, kəra nja dzəgwa ngga mən ənga wazha Hyala! Pakatə ca nga mən. Sərə ḃa duniya a'yi wu sən mən mai, ca ngə ara nandu sənbiya nyi mai.

² Nahyi bazhir 'wa ḃa 'yar, kabangəka wazha Hyal nga mən, ənga sərə mən wu nda ḃa a ndu mwa tsu, a'yi cabiya dzə ar babal kwatahə mai. Ama mənə səni abər ma Kərsiti sa cabiya dzau, mənə nda ḃa ənggər naja, ara mənə nda lar nyi ənggər kəra ja.

³ Kalar ndəra fərkər ənga Kərsiti, ju cina kərnyi ənggər kəra ja cici kau.

⁴ Kalar ndəra wu məl bikau, a bəlnar ja dladau. Ənga jiri, məl bikə ca ngə nggəl ara bəla dladau.

⁵ Ama a sən hyi abər Yesu shili aga ja sa həna bikər mən. Ənga bikə a'yi wu ja mai.

⁶ Kalar ndəra vər nggya wu Kərsiti, naja a'yi wu dumwa ənga məl bikə mai. Kalar ndəra dumwa ənga məl bikau, naji saya lar Yesu mai, ənga naju səni nyi tsu mai.

⁷ Nahyi wazha huḃa yau, a sara hya piyari ndə ja nggutəna hyi mai. Kalar ndəra wu məl sərə tsa'a, naja ndə tsapə ngau, ənggər kəra Kərsiti tsapəu.

⁸ Kalar ndəra vər dumwa ənga məl bikə nə shatan nga ja, aya shatan nga a vər dumwa ənga məl bikə mbar dzəgwar duniya. Sərə ḃa Zər Hyal shida wu duniya ca ngə aga ja sa wushina thlər shatan.

⁹ Kalar ndəra ar viya zər Hyal naja a sən dumwa ənga məl bikə mai, aya pi mafələng sara ara Hyal a'yi wu ja. Naju sən dumwa ənga məl bikə mai, ara naja ar viya zər Hyal.

¹⁰ Kəja ənggərə mən a sən tsaməri njira ar viya wazha Hyal ənga njira ar viya wazha shatan. Kalar ndəra gərə məl sərə tsa'a, naja a'yi zər Hyal mai. Abangə tsu ngə ndəra gərə ca yiwukur anə zamə nyi.

Hya Ca Yiwukur Anə Kuvwar Hyi

¹¹ Kəja cama kəra hyi nggari tsu kadəu, abər mənə ca yiwukur anə kuvwar mən.

¹² A sara hya da ənggər Kayinu mai, naja ndəra nə shatan ngau, kə ji tsiya zamə nyi. Mi ngə sərə da ji tsiya zamə nya? Ara sər mələ ja dəmwə'yi nga nyi, ama sər mələ zamə nyi tsapə nga nyi.

¹³ Zamədə'yar, ja sara da sə dədəgər anə hyi mai, ma njir duniya piyari shishir dza hyi.

¹⁴ A sən mən abər a biyar mən sara wu miya tau a shili wu pi, ara mənə ca yiwukur anə zamər mən 'yar. Ama ndəra gərə ca yiwukur, wu tə nga ju nggya.

¹⁵ Kalar ndəra piyari shishir dza zamə nyi, ndər tsa ndə nga ja. A sən hyi tsu abər kalar ndər tsa ndau, a'yi ja ənga pi gərə kudə wu ja mai.

¹⁶ Kəja ənggərə mənə səni tara mi ngə yiwudzau, ənggərə Yesu Kərsiti lər piya ja arya mən. Abangə tsu kəl mənə lər piya mən arya zamər mən 'yar.

¹⁷ Ma ndəra a'yi ənga kalar sərə ju yiwu ba ji ləri zamə nyi wu ghar sau, ama naji dləwar nyi mai, abar ngə yiwukur Hyal a sən da wu dəfuwa ja?

¹⁸ Nahyi wazha hudə yau, a sara mənə ca yiwukur ar cicir miya waci mai, ama ənga kalar sər mələ mən ba ənga jirkur.

¹⁹ Kəja ənggərə mənə səni abər namən wu jirkur, ba ənggərə mənə cabiya abər a'yi mən ənga kər papal wu mwar Hyal,

²⁰ kalar pəcira dəfuwa mən cabiya mən abər namən a'yi məliya sərə kakal mai. Ara Hyal a ndiya dəfuwa mən, ənga ju sən kalar sau.

²¹ Nahyi bazhir 'wa da 'yar, ma dəfuwa mən cabiya mən abər namən a'yi məliya sərə kakal mai, a'yi mən ənga kər papal wu mwar Hyal,

²² ənga mənə dləwuri sara ara ja kalar sərə mənə vər kədiyau, arya mənə bəlari dladə nyi'yar, ənga mənə məl sərə wu pina hudə ja.

²³ Ənga kə ngə dladə nyi, abər mənə hənggəri ənga thləmə Zər nyi Yesu Kərsiti, ənga mənə ca yiwukur anə kuvwar mən ənggər kərə ji nana wu dladə nyi.

²⁴ Kalar njira wu bəlari dladə nyi, wu ja nga ndu nggya, ənga naja tsu wu nda. Kəja ənggərə mənə səni abər ju nggya wu mən, mənə sənbiya lagu Mambəl kərə ji nə mən.

4

Hya Dzəgabiya Mambəla Nyi'yar

¹ Nahyi bazhir 'wa da 'yar, hya sara hənggəri ənga kalar mambəl mai, ama hya dzəgabiya mambəla nyi'yar aga nja ləri tara sara ara Hyal nga nda. Arya nabi nə fəfati 'yar a biyar nda gangə wu duniya.

² Kəja ənggərə hyu sən tsaməri abər Mambəl Hyal ngə kau. Kalar mambəl kərə hənggəri abər Yesu Kərsiti shili wu kumər dzau, sara ara Hyal nga nyi.

³ Ama kalar mambəl kərə gərə hənggəri abər Yesu sara ara Hyal nga ja, najaka mambəl, dawa Kərsiti ngau, kərə hyi nggari abər ju shili, ya kabangəkau a'yi ja wu duniya.

⁴ Nahyi, wazha hudə yau, nə Hyal nga hyi ənga a səmkur hyi təlkur ar kərə nabi fəti'yar, arya ndəra wu hyi kau a ndiyar ja ndəra wu duniya ənga dənəma.

⁵ Nanda nə duniya nga nda, ca ngə sərə da sərə wu biya sara wu miya nda, nə duniya ngau, ənga njir duniya tsu wu səhimi nda.

⁶ Namən nə Hyal nga mən. Kalar ndəra wu sən Hyal ndu səhimi 'ya, ama kalar ndəra a'yi nə Hyal mai, nandu səhimi 'ya mai. Lagu kə nga mənə sənbiya Mambəl nə jijiri ənga mambəl nə fəfati.

Yiwukur Nə Hyal Ənga Nər Mən

⁷ Nahyi bazhir 'wa da 'yar, bəgə mənə ca yiwukur anə kuvwar mən, aya yiwukur sara ara Hyal nga nyi. Kalar ndəra wu ca yiwukur zər Hyal nga ja, ənga ju sən Hyal.

⁸ Kalar ndəra gəra ca yiwukur, naju sən Hyal mai, aya Hyal ngə yiwukur.

⁹ Lagu kə ngə Hyal cabiya yiwukur nyi wu pama mən, ji səwa Zər nyi kəra zəm pathlə a shili wu duniya, aga mənə uya pi gəra kudau lagu nyi.

¹⁰ Kəja kə ngə yiwukur, a'yi namən ngə ca yiwukur anə Hyal mai, ama naja ngə cabiya mən yiwukur, ənga ji səwa Zər nyi aga ja da sər thla sə nə həna bikər mən.

¹¹ Nahyi bazhir 'wa da 'yar, ta Hyal cabiya mən yiwukur, a dər tsa'a mənə cabiya yiwukur anə kuvwar mən tsu.

¹² Ndə a'yi kəra saya ləri Hyal ənga li mai. Ama ma mən ca yiwukur anə kuvwar mən, Hyal wu nggya wu mən, ənga yiwukur nyi a nyabiya dzə wu mən.

¹³ Lagu kau, nga mənə səni abər mənə nggya wu ja ənga naja tsu wu mən, aya a nə mənər ja Mambəl nyi.

¹⁴ Ənga a lar 'ya, ənga a lər 'ya sakida abər Tada a səwar Zər nyi aga ja sa da ndər Mbəda duniya.

¹⁵ Kalar ndəra nana ənga miya ja abər Yesu Zər Hyal ngau, Hyal a vər nggya wu ja, ənga naja wu Hyal.

¹⁶ Ənga namən wu sən ənga mən hənggəri ənga yiwukur kəra Hyal a'yi əni anə mən.

Hyal yiwukur ngau. Ma ndəra vər nggya wu yiwukur, wu Hyal nga ja a vər nggya, ənga Hyal wu ja.

¹⁷ Lagu kə ngə yiwukur nyabiya dzə wu pama mən, aga mənə uya papalkur kər wu ja ar pəcir thla numa, aya ənggər naja nga mən wu duniya kau.

¹⁸ Hivər a'yi a wu yiwukur mai. Ama yiwukur kəra nyabiya dzə jijiri wu kədləna hivər, aya hivər a'yi ja ənga lə dwaḃwatəu. Kalar ndəra wu hivər, naju nyabiya dzə ənga yiwukur mai.

¹⁹ Mənə ca yiwukur aya naja ngə cabiya mən yiwukur tanggərma.

²⁰ Ma ndə na abər “Yu ca yiwukur anə Hyal,” ama ba ji piyari shishir dza zamə nyi, ndər thla fati nga ja. Arya kalar ndəra gəra ca yiwukur anə zamə nyi kəra ju ləri ənga li, naja sən ca yiwukur anə Hyal kəra ji gəra ləri mai.

²¹ Ənga anə mənər ja najaka dladə, abər kalar ndəra ca yiwukur anə Hyal, kəl ji ca yiwukur anə zamə nyi tsu.

5

Mbəsa Wu Zər Hyal

¹ Kalar ndəra hənggəri abər Yesu naja ngə Kərsiti, zər Hyal ngə nda nyi, ənga kalar ndəra vər ca yiwukur anə tada, ju ca yiwukur anə zər nyi tsu.

² Lagu kə nga mənə səni abər mənə ca yiwukur anə wazha Hyal, lagur ca yiwukur anə Hyal ənga bəlar dladə nyi.

³ Yiwu Hyal ca ngə, ma mənə vər bəlari dladə nyi'yar. Dladə nyi'yar tsu a'yi tədəbə mai.

⁴ Ma ndəra zər Hyal nga ja, a səmkur ja təlkur ar kəra duniya. Mbəsar mən ngə məliya mən səmku təlkur ar kəra duniya.

⁵ Wa ngə ndər səm təlkur ar kəra duniya ka? Kəl ndəra hənggəri abər Yesu ngə Zər Hyal.

⁶ Naja ngə shili lagur baβətizəma 'yimi ənga pəna mashi, Yesu Kərsiti. A'yi lagur 'yimi wacu mai, ama lagur 'yimi ənga mashi. Mambəl ngə sakidar sə kau ara Mambəl ca ngə jiri.

⁷ Sə makər a'yi kəra ləri sakida,

⁸ nanda ngə Mambəl, ənga 'yimi ba mashi, nanda kə makər kau, sə zəm ngə dəngər nda.

⁹ A dləwu mən sakida nə nji, ama sakida nə Hyal nga ndiya patəu. Ara sakida nə Hyal ngau, kəra ji cabiya ar kəra Zər nyi.

¹⁰ Kalar ndəra hənggəri ənga Zər Hyal, sakida kau a'yi a gyu dəfuwa ja. Kalar ndəra gəra hənggəri ənga Hyal, a shabiya nyir ja aga ndər thla fati, ara naja a'yi hənggəri ənga sakida kəra Hyal ləri ar kəra Zər nyi kə mai.

¹¹ Najakau ca ngə sakida nyi, abər Hyal a nə mən ri pi gəra kudau, pi kə tsu, wu Zər nyi nga nyi.

¹² Kalar ndəra ənga Zəra nyi, pi a'yi ara ja. Ma ndəra gəra ənga Zər Hyal, pi a'yi ara ja mai.

Ndər nə Joməya

¹³ Ya vər tsəfə sə kau anə hyi, nahyi kəra hənggəri ənga thləmər Zər Hyal, aga hya səni abər pi gəra kudau a'yi ara hyi.

¹⁴ Najakau, ca ngə papalkur kər kəra mən uya a dumwar Hyal, abər ma mən kədi kalar sau ənggər yiwu huda ja, ju nggar mən.

¹⁵ Ma mənə səni abər ju nggar mən, kalar səra mən kədi ara ja, a sənər mən abər a uyar mən.

¹⁶ Kalar ndəra lar zamə nyi a vər məl bikə kəra a'yi a təkər tə mai, ba ja kədi Hyal aga Hyal a nə nyi pi. Ya vər na sə kau anə njira bikər nda a'yi təkər nə tə mai. Bikə a'yi kəra təkər nə tau. Naya vər na abər ja kədi aga naja kə mai.

¹⁷ Kalar məl sə dididi bikə ngau, bikə a'yi kəra naja a'yi təkər nə tə mai.

¹⁸ A sən mən abər kalar ndə kəra Zər Hyal nga ja, naja a'yi wu məl bikə mai, arya Zər Hyal nga vər bəlar nyi. Ndə shishi ta tsu a'yi a sən tsəkwar nyi mai.

¹⁹ A sən mən abər wazha Hyal nga mən, duniya kə tsu, wu tsa ndə shishi ta nga nyi.

²⁰ A sən mən tsu abər shilir Zər Hyal a sa nə mənər ja sənbiya sau, aga mənə sən nyi naja kəra ndə jijiri. Namən, a'yi mən wu ja, naja kəra jijiri, naja Yesu Kərsiti Zər nyi. Naja ngə Hyal nə jijiri ənga pi gəra kudau.

²¹ Nahyi wazha huda yau, hya bəlar kərhyi ara nu katəu.

Cama Tsətsəfə Nə Məthləu Nə Yahwana

Usa Dzau

¹ Sara ara ndəra degal nə daḅə dzə njir nu, a nda nə mala dəgal ki cacadəu ənga wazha nyi kəra ya vər yiwu ənga jirkur, a'yi nayi zhizhi də nga vər yiwu nyi mai, ama daḅə ənga kalar njira wu sən jiri.

² 'Yu yiwu hyi arya jirkur kəra a vər nggya wu mən ənga ju nda nggya wu mən ba'anuwa.

³ Bəgə mayiwakur, ənga təhudəu, ənga hudə pərtu sara ara Hyal Tada ənga Yesu Kərsiti, Zər Tada nyi, nda nggya ənga mən wu jirkur ənga yiwukur.

⁴ Hudə yi pipida gagadəu ənga yi thləwa alenyi wazha ngau a vər nu jiri, ənggər kəra Tada cuwa mən mənə məl.

⁵ Kabangəkau, mala dəgal, vanyi ndər mafəliyangə nga ya vər tsəfə anə ngə mai, ama kəra ara mən tsu dədəmə ta ngau. Ya vər na abər, mənə yiwu kərmən.

⁶ Ara yiwudzə kəra dudur ca ngə mənə ḅau wu ḅəlar ndər Hyal. Ənggər kəra hyi nggəri tsu kadəu, ca ngə hya nggya wu yiwukur.

⁷ Njir sukwa nji gangə kəra gəra hənggəri abər Yesu Kərsiti a'yi shili wu kumər dzə mai, a tətəlɲar nda dzə a ndu duniya. Kalar culi najaka nji, njir sukwa nji ngau ənga dawa nə Kərsiti.

⁸ Hya hangəkəl ənga kərhyi hya sara sana sərə hyi məl thlər aga nyi, ama aga hya uya akkəra nyi.

⁹ Kalar ndəra cakər sau a dar kəra najaka highiḅəu, naja a'yi ta'yi ar kəra highiḅə nə Kərsiti mai, Hyal a'yi ənga ja tsu mai, kalar ndəra dumwa ənga highiḅə nə Kərsiti, Tada ənga Zər nyi a'yi wu ja.

¹⁰ Kalar ndəra shili əgya hyi, ma a'yi ji shili ənga najaka highiḅə mai, hya hə nyi a vu kir hyi mai, ənga hya sara dləwu nyi mai.

¹¹ Kalar ndəra dləwur nyi ju nda də wu cır zəm wu shishikur nyi kau.

Ndər Nə Joməndəl

¹² Sə a'yi gangə kəra ya kyaga tsəfər hyi, ama nayu yiwu ya ḅəra tsəfər nda mai, ama arya kau, yu yiwu ya lar hyi bama ənga bama aga hudə pipidar mən a nyabiya dzau.

¹³ Wazha kwamə ngə kəra cacadə nda vər usa ngau.

Cama Tsətsəfə Nə Makəru Nə Yahwana

¹ Sara ara ndəra dəgal nə daḅə dzə njir nu, a nda nə Gayisu ndəra ya vər yiwu nyi nə jijiri.

² Nagə bazhir 'wa ḁa, ya vər kədi Hyal anə ngau aga jaməu wu kumur dzau, ənga kalar sə ja ḁa mənəhəu, ənggər kəra mambəl ngə jaməu.

³ Huda yi pipida gagaḁau ənggəra yi nggari sara ara alenyi zamər mən ənggəra gə nggya wu jirkur tsa'a miya ḁəfu, ənga ḁau wu jirkur.

⁴ Vanyi sə a'yi a ndiya ənga pina huda yi gagaḁə ənggər ma yi nggari wazha ḁa a vər nggya wu jirkur mai.

⁵ Nagə bazhir 'wa ḁa, a'yi gə ənga məl thlər tsa'a miya ḁəfu wu kalar sərə ga vər məl anə wazha ama, alaga kə nda məthləpi kau.

⁶ A nar nyir nda culi yiwukur ngau anə daḅə dzə njir nu. A dari tsatsa'a aga ga səwa nda wu lagu ənggər kəra məl thlər Hyal cabiya.

⁷ Arya Thləmə kə nga ndə biya, tsu nda a'yi a vər gal dləwa dzə ara njira a'yi njir nu Hyal mai.

⁸ Arya kau, mənə kyaga thləwa culi najaka nji aga mənə məl thlər daḅə ənga nda wu jiri.

⁹ A tsəfər yau anə daḅə dzə njir nu, ama ba Diyatrifesu kəra yiwu ja ndiya kalar ndau ba ji nggəl ara nggar sərə 'yi na.

¹⁰ Agabəngau, ma yi shili, yu sa nana ndəla ja, aga kalar ndə a nggari culi na 'ya kəra ju məl. A'yi naja kə waci mai, kə ji ḅəra nggəl ara dləwu wazha ama, kə ji ḅəra kari njira wu yiwu nda dləwu nda, ənga ji kədləbiya nda sara wu daḅə dzə njir nu.

¹¹ Nagə bazhi ḁa, a sara ga fa'abiya hiya sə ḁəmwə'yi mai, ama ga fa'abiya hiya sə mənəhəu. Kalar ndər məl sə mənəhəu sara ara Hyal nga ja. Kalar ndər məl sə ḁəmwə'yi sara ara Hyal nga ja mai.

¹² Kalar ndə a vər lə sakida mənəhə ar kəra Demetrisu arya jirkur nyi. Jiri ənga kərnyi ngə sakida nyi. Na'ya ənga kər'ya tsu ngə sakida nyi, nagə ənga kərngə tsu a sən gə abər sakidar 'ya jiri nga nyi.

¹³ Sə a'yi gəngə kəra ya yiwu ya tsəfə anə ngau, ama naya yiwu ya tsəfə nda kabəngəkə mai.

¹⁴ Ya vər yiwu ya shili ənga kusa aga ma sa ndər bama ənga bama.

¹⁵ Bəgə huḁə pərtu ja nggya ənga hyi. Bazhi'yar kəra ənggau nda vər usa hyi. Ga usar patə bazhi'yar kəra ndəna patə.

Cama Tsətsəfə Nə Jiwudə

¹ Cama tsətsəfəkə sara ara Jiwudə mafa Yesu Kərsiti ənga zamiya Yakubu, a nda nə njira nji ngga, njira Hyal Tada wu yiwu nda, nji kətiya ndalagur Yesu Kərsiti.

² Bəgə təhudə, ənga hudə pərtəu, ənga yiwukur gagadə nda da nəh hyi.

Numa Ar Kəra Njira Gəra Sən Hyal

³ Nahyi bazhir 'wa da 'yar, a yiwur yi gagadau aga ya na tsəfər hyi ar kəra mbədə kəra a'yi anə mən patəu. Ama kə yi bəra ləri a dəri tsa'a aga ya tsəfər hyi ənga ya nar hyi, abər hya nərdzau wu mbərsar hyi, kəra nji nə anə nji cici gə Hyal aga zəm wacu, gəra cakau.

⁴ Səra da yi na abangə kau, ca ngə aleniyi nji a'yi kəra hələwa dza a vu hyi, njira dədəməu a thlana ndar nji numa. Nji'yar kau, a'yi njir nu Hyal nga nda mai, nanda ngə njira shabiyar mayiwakur Hyal lagur səm gəra səlikur nə duniya ənga ndə kəpalna Yesu Kərsiti Thlagər mən.

⁵ Alaga abangau, wu sən hyi patəu, ama yu yiwu ya dəngar hyi ənggəra Thlagə mbəlbiya nji nyi sara wu Masaru, ama alaga kau, kə ji bəra dləna njira gəra mbərsa.

⁶ Ənga hya dəngari ənga waladi'yar kəra gəra bəlar miya thlərər nda, ənga ndə piyari vir nggyar nda. Nanda ngə Thlagə mbiya ənga əpa liyangə, kə ji fuwa nda a gyu kuthləu mbamba ba'anuwə, aga nda səkə pəci numa dəgal nə Hyal.

⁷ Ənggər kəra Sodomu ənga Gwamwara ənga məlmə'yar kəra zəwar nda, lər kərnda anə səsukur ənga nggya dedebəu, a cabiyar nda anə nji ənggəra nji wu nda sa bəwəwatəu wu u'u nə ba'anuwə.

⁸ Abangə tsu ngə njir shuni'yar kə dəbənə dza kərnda, ənga ndə nggəl ara nu səra njir dənəma nə təlkur wu na, ənga nanda tsu ndə ndər didədida ar kəra waladi'yar.

⁹ Ama alaga Mayikalə dəgal waladi, ar pəcira ndu pəpa ənga shatan arya dza Musa kəra tətəu, naja a'yi na ndər dididi anə shatan mai, ama səra ji na wacu, “Thlagə ja kughiya ngau.”

¹⁰ Ama nji kau, nda vər ndər dididi ar kəra səra nda gəra nggabiya, ənga səra ndu nggani lagur kumər dzau ənggər səra mələ sər shishi, sə'yar kə ngə wu nda dləna nda.

¹¹ Sər təhudə anə nda, ara a hər nda sər mələ Kayinu, a kusar nda kər nda a vu nggyabiya Balamu lagur gal gənna, lagu kau dlənər nda kərnda wu hya'a hangəkəl culi nə Kora.

¹² Najaka nji sə dididi nga nda wu hyi ma hya vər səm sər səm nə yiwukurər hyi, nda vər səm sər səm əkkə'yi hyi wu gəra səlikur ənga hivərkur. Nanda njir bəla ngau, kəra sər gu ta nda nga ndu sən wacu. Ənggər dləma kəra gəra tədə pər nga nda, kəra wu thla ba yambadə a tətələnə. Ənggər wu kəra gəra ya nga nda, wu kəra nji labiya ngilənga nda ba ndə tətənəkər shaushau.

¹³ Nanda ənggər dləgwamər 'yimi tsadau kəra a vər thləkau, sər mələ nda sər shili əngə səli ngau. Nanda ənggər shashilga kəra a vər bəbə sər nda, kəra kuthlə kiyakiyar situ nga vər səkə nda nə ba'anuwə.

¹⁴ Enoku, kəra naja ngə ndə mədəfəkura nyi sara ara Adamu, nana ndər hahə ar kəra nji kau, abər, “Kəja, Thlagəu a vər shili ənga nji cici nyi dubu duburam,

¹⁵ aga ja sa thlana nyi numa anə kalar ndau, ənga aga ja cabiya nyi anə kalar njira gəra wu nu Hyal patər sər məla nda kəra dididi, kəra a'yi wu lagu nu Hyal mai, ənga kalar ndər dididi kəra njir bikau, nji gəra nu Hyal nana ar kəra ja."

¹⁶ Nji 'yar kau, njir ngunguni ngau, ənga njir gal bikə ndau, lagur dəmwa 'yikur nda ca nga nda nu, njir ɓwasə ənga kərnda nga nda, ənga njir ndər sukwa nji aga nda fa'abiya sə wu tsa nji nga nda.

Ngga Nə Nggya Wu Cinapi

¹⁷ Nahyi bazhir 'wa da 'yar, hya dəngari səra cama səsə'yar nə Thlagər mən Yesu Kərsiti na dədəməu, abər nda da.

¹⁸ Ndə nar hyi abər, "Wu kudiyar pəci njir dida vi wu nda da a'yi, njira wu nu lagur kərnda, lagu kəra gəra nə Hyal."

¹⁹ Nji 'yar kau na nda ngə njira təkəbiya kəra hyi, njir yiwu məl sə wu ndəndəkur, ənga tsu Mambəl Hyal a'yi ara nda mai.

²⁰ Ama nahyi bazhir 'wa da 'yar, hya hərya kərər hyi wu mbərsar hyi kau, kəra cici gagaɗau, ənga hya kədi Hyal wu Mambəl Cicau.

²¹ Hya tsərpər kərər hyi wu yiwukur nə Hyal, ənggər kəra hya vər səkə təhudə nə Thlagər mən Yesu Kərsiti aga ja hər hyi a shili wu pi gəra kudau.

²² Hya təhudə əgya njira ənga kər məməthlu,

²³ hya mbəɗana alenyi nji lagur mbəlbiya nda sara wu u'u, alenyi nji hya cabiya nda təhudəu, ama daɓə ənga hivərɓ, ənga piyari shishir dza nda a sara kar zhizhigər kəra ar dza nda a sara deɓəna hyi.

Kədi Hyal Nə Fal

²⁴ Anə ndəra ənga dənama nə kar hyi ara dla, ənga ja lər hyi gəra ənga vazau wu mwar kadakadarkur nyi ənga hudə pida pida gagaɗau,

²⁵ anə Hyal kəra zəm Ndər Mbəɗa mən, kadakadarkur, ənga dəgalkur, ənga dənama ba ənga dənama təkur nə nyi ngau, lagur Yesu Kərsiti Thlagər mən, tsu dədəməu, ba'anə kabangəkau, ənga ba'anuwa! Amina.

Mətakər Anə Yahwana

Səra Tsəfə Kau Ar Kəri

¹ Mətakər sara ara Yesu Kərsiti, kəra Hyal nə nyi aga ja canə nyi anə njir məl thlər nyi'yar, səra dər ləhəu kəl ju nda nyabiya dzau. Ji cabiya sə kau ar babal lagura ji səwa waladi nyi anə ndər məl thlər nyi Yahwana.

² Yahwana ləri sakida ar kəra kalar səra ji lari, naja ngə, ndər Hyal ənga sakida kəra Yesu Kərsiti ləri.

³ Barka anə ndər jiga ndərhaha sara ara Hyal kau, ənga barka anə njira nggari ba ndə fuwa wu dəfuwa nda səra tsətsəfau, ara pəcir nyabiya dzər nda patə a dər ləhəu.

Usa Dzau Anə Daḅə Dzər Njir Nu'yar Wu Məlmə Pampaməu Mədəfau

⁴ Nayi, Yahwana, ngə ləri tsəfə kau, anə daḅə dzə njir nu wu məlmə paməpamə mədəfau wu 'yi'yir Asəya.

Mayiwakur ənga nggya jaməkur sara ara Hyal ja nggya ənga hyi, Hyal ndəra a'yi əshina, ənga saya da, ənga ndəra wu nda shili, ba sara ara mambəl paməpamə mədəfau kəra a vər nggya wu mwər tsəkaḅə nə Hyal.

⁵ Ənga sara ara Yesu Kərsiti ndəra naja ngə fər kər nə jijiri, ndər lə sakida, ja nggya ənga hyi, naja ngə ndə nə tanggərma kəra hya'ari sara vir tau, ənga ndər səm təlkur ar kəra təltə'yar nə duniya.

Naja ndəra cabiya mən yiwukur, ənga ndəra kətiya mən sara wu mafakur nə bikər mən lagur pəna mashi nyi.

⁶ Naja ngə məliya mən, mən da daḅə njir səm təlkur ənga pubu'yar, njir məl thlər anə Hyal ənga anə Dənyi. Anə nyi ngə kadakadarkur ənga dənəma ba'anuwa. Amina.

⁷ Tsama mau, kəja ju shili wu dlama sara dəməlməu.

Kalar ndapi wu nda lar nyi,

patə əkkə'yi njira tsatsaviya nyi ənga katsakər.

Ənga patəkura njir duniya wu nda tiwi arya ja.

Ənga jiri, abangə nga nyi wu nda da. Amina.

⁸ Əngwar Hyal Thlagəu, “Nayi ngə Dzəgwa, nayi ngə Kudīya. Nayi ngə ndəra a'yi əshina, ənga saya da, ənga ndəra wu bəra nda sha shili, Ndə dəgal dənəma.”

Mətakər Ar Kəra Kərsiti

⁹ Nayi Yahwana, zamər hyi, kəra wu cir zəmə əkkə'yi hyi wu sa ḅwaḅwatəu, ənga wu təlkur Hyal, ba ənga wu mba dəfu kəra nər mən wu Kərsiti Yesu. Nji kədləna da a gwar dzəgur dəl nə Patəmosu arya ndər Hyal kəra yi tətələnə ənga sakida kəra yi ləri ar kəra Yesu.

¹⁰ Ar pəci nə Thlagəu, ənggəra Mambəl shida ar kəra yau, ba yi nggari dāhəu dəgal wu yukudə da ənggər mbidə tələmə,

¹¹ Kəra a vər na, “Tsəfəya ar ləkakadāu, səra gə lari ba ga səwa nyi anə daḅə dzə nə njir nu'yar mədəfau, kəra wu məlmə Afisa, ənga Səmərna, ənga Paga-musu, ənga Tayatəra, ənga Sardisu, ənga Filadelfiya, ba ənga Lawudekiya.”

¹² Ba yi shabiya dzau aga ya lari ndəra vər ndər anə da. Ayukudə yi shabiya dzau, ba yi lari sər səḅə pitəlla nə əndzau mədəfau.

¹³ A gwar hada sər səbə pitəlla paməpamə mədəfə kau, ba yi lari vanyi ndau kəra a papa Zər Ndau, ji hari ləgütə kəra wu gya hadiya hiya ja sərəpəu, ənga ji thla ubiya hathla ja ənga takulagə nə əndzau.

¹⁴ Kəra ja ənga shishir kəra ja a dar pərtə pwahəu ənggər əpur pa'wa, pərtə pwahəu ənggər mətəndili. Liya ja tsu wu mbəl dəgə kiyara u'u.

¹⁵ Hiya ja wu mbəl ənggər liyangə shishi'wu kəra nji nənə wu thla, ənga dāha ja wu pa tsəkir shidar dəl.

¹⁶ Ji səbiya shashilga mədəfau wu tsi mazəma ja, ənga sara vu miya ja ngə katsakər cacadə miya wu biya. Bama ja tsu wu mbəl ənggər mbəl nə pəci ma pəci ta'yi kər.

¹⁷ Ta yi lari nyi, ba yi dla a gyu hufə nyi ənggər ndəra tətəu. Kə ji fər tsi mazəma ja a dar yau, ji na anə də, “Ga sara hivər mai, nayi ngə tanggərma ənga nayi ngə kudiya.

¹⁸ Nayi ngə ndəra ənga pi. Nayi ngə ndəra tau, ama kəja yi ənga pi nə ba'anuwa. Nayi ngə ənga dənəma ar kəra tau, ənga ar kəra ki nə nji gə mambəl.

¹⁹ Ga tsəfəri kalar sərə gə lari, sərə a'yi a vər də kabəngəkəu, ənga sərə wu nggura də a ndu mwa.

²⁰ Kəja sərə dədəwa ar kəra shashilga'yar mədəfə kəra gə lari wu tsi mazəma yau, ənga sər jigə pitəlla nə əndzə mədəfə ta aga nyi: Shashilga'yar mədəfau, nanda ngə waladi'yar nə dəbə dzə njir nu'yar, wu məlmə paməpamə mədəfau ənga sər səbə pitəlla mədəfau, ca ngə dəbə dzə njir nu'yar wu məlmə paməpamə mədəfau.

2

Cama Anə Dabə Dzə Njir Nu Wu Məlmə Afisa

¹ “Ga tsəfəri cama tsətsəfə kə anə waladi nə dəbə dzə njir nu wu məlmə Afisa , abər,

“Kəja cama sara ara ndəra səbiya shashilga'yar mədəfau wu tsi mazəma ja, ənga naja kəra a vər ɓau wu pama sər jigə pitəlla nə əndzə mədəfau kə nana.

² “Wu səni yi sər mələ gə patəu. A lari yi kwakwadəkura gu thlər kəra ga vər məl, ənga ɓwaɓwatə kəra ga vər səsə'wau. Yu səni abər nagə wu tsamə nji dəmwa'yi ənga li mai. Ənga gu tsambiya njira wu ngga kərnda cama səsau ama a'yi nda abəngə mai. Ənga a sənbiyar gau, abər nə fati nga nda.

³ A sən yau abər a nggyar gə ənga mba dəfu, ənga səsə'wu ɓwaɓwatəu gərə ənga hədə aya thləmə də.

⁴ Ama kəja sərə yi vazəya ngə ni, a piyari gə yiwukur kəra a'yi ara gə tsu kadəu.

⁵ Ga dəngari ənggərə gə dədəməu divira ga dla a gyu yukudu! Ga tubi sara ara bikə ngau, ga dumwa ənga məl sərə ga vər məl mənəhə dədəmə ta. Ma a'yi gə tubi mai, yu shida, ba ya sa həna sər jigə pitəlla nə ngau ar vir nggya nyi.

⁶ Ama kəja sər mələ gə kəra mənəhəu, gə piyari sər mələ njir Nikolayitanu, ənggər kəra yi piyari tsu.

⁷ “Kalar ndəra ənga himi ngga sau, kəl ja səya himi ja nggari sərə Mambəl a vər na anə dəbə dzə njir nu'yar. Anə kalar ndəra səmku təlkur, yu nda nə nyi dənəma nə səm yayar wu nə pi kəra ar wu nə pi ar fa wu nə Hyal.

Cama Anə Dabə Dzə Njir Nu Kəra Wu Məlmə Səmarina

⁸ “Ga tsəfəri cama tsətsəfə kə anə waladi nə dəbə dzə njir nu wu məlmə Səmarina abər,

“Kəja cama sara ara ndəra tanggərma ənga kudıya, ndəra tau ba ji bəra da a'yi ənga pi.

⁹ Yu səni bwaḡwatə ngau ənga gha ngau, ama ndə dudur nga gau! Yu səni culi ndər dida vi kəra wu biya sara wu miya njira wu ngga kərnda njir Yahudiya nji dəḡəm nə Hyal, ama a'yi nda abangə mai, ama daḡə dzər nda, daḡə dzə nə Shatan ngau.

¹⁰ Ga sara hivər aya culi bwaḡwatə kəra gu nda sa mai. Yu nar ngau, shatan wu nda sa vakuwa alenyi nju pama hyi a gwu fursəna, aga nja dzəbiya hyi. Hyu nda lari bwaḡwatə nə pida kumou. Ama ma hyi sən cinapi, hya nggya ənga fər kər wu mbərsar hyi, alaga ji dla ənga tau, nayi tsu, yu nə hyi dara təlkur nə pi.

¹¹ “Kalar ndəra ənga himi ngga sau, kəl ja səya himi ja nggari sərə Mambəl a vər na anə daḡə dzə njir nu'yar. Kalar ndəra səmku təlkur, naju lar bwaḡwatə ara tə nə məthləkura nyi mai.

Cama Anə Daḡə Njir Nu Kəra Wu Məlmə Pagamamu

¹² “Ga tsəfəri cama tsətsəfə kə anə waladi nə daḡə dzə njir nu wu məlmə Pagamusu abər,

“Kəja cama sara ara ndəra ənga katsakər cacadə miya wu tsa ja.

¹³ Yu səni abər vira ga vər nggya a gwa, vira Shatan a vər səm təlkur nyi ari ngau. Alaga abangau, kə gə səbiya da ənga jirkur. Nagə a'yi shin da yi lagur mbərsa ngə mai, alaga ar pəci kəra nji tsəya Antipası wu pama hyi, ndəra lər sakida tsa'a miya dəfu ar kəra yau, ar vira Shatan wu nggya.

¹⁴ Alaga abangau, alenyi sə a'yi kəra yi vaziya ngau a gwa. Alenyi nji a'yi wu pama hyi kəra səbiya highiḡə nə Balamu, naja ngə ndəra highiḡər nyi anə Balakəu lagura ja məliya njir Izirayila nda məliya bikə ari, lagur səm sər səm kəra nji thlana anə katəu, ənga məl səsukur.

¹⁵ Abangə tsu a'yi hyi ənga njira səbiya highiḡə nə Nikolayitanu.

¹⁶ Agabangau, kəl ga tubi! Ma a'yi abangə mai, kəja yu shili ara gau ənga kusa, ba ya sa pana nda ənga katsakər kəra wu biya sara wu miya yau.

¹⁷ Kalar ndəra ənga himi ngga sau, kəl ja səya himi ja nggari sərə Mambəl a vər na anə daḡə dzə njir nu'yar. Anə kalar ndəra səmku təlkur, yu nə nyi sara wu mana kəra dəḡəwa sara dəməmau. Ənga tsu, yu nda nə nyi tsəka pərtəu kəra thləmə mafəliyangə tsətsəfau ari, kəra kəl ndəra dləwuri tsəka nyi ngu nggabiya wacu.

Cama Anə Daḡə Dzə Njir Nu Wu Məlmə Tayatəra

¹⁸ “Ga tsəfəri cama tsətsəfə kə anə waladi nə daḡə dzə njir nu wu məlmə Tayatəra abər,

“Kəja cama sara ara Zər Hyal, Ndəra ənga liya ja ənggər kyara u'u, ənga hiya ja tsu ənggər liyangə kəra nji nana wu thla.

¹⁹ Yu səni sərə məla gau, ənga yiwukur ngau, ənga mbərsa ngau. Yu səni dləwa dzə ngau ənga səsə'wu sə ngau. Yu səni tsu abər sər məl ngə nə kabangəkau a ndiya ta dəḡəməu.

²⁰ Alaga abangau, kəja sər vazə ngə kəra a'yi. Nagau, gə nə nyi lagu anə mala kəra nja ngga ənga Jazabelu, mala kəra wu ngga kərnyı ənga nabi mala. Lagur highiḡə nyi, ji məliya njir məl thlər da'yar gu məl səsukur ənga səm sər səm kəra nji thlana anə katəu.

²¹ Yi nə nyi pəci aga ja tubi sara ara səsukur nyi, ama kə ji nggəl ara piyari səsukur nyi.

²² Agabangau, yu nda nə nyi shiləgə dəmwə'yi gagadau, ənga kalar njira məl səşukur ənga ja, ndu nda lari bwaḃwatə gagadau. Yu nda məl anə nda abangau, ma ndə nggəl ara tubi nda piyari sər məla ja.

²³ Yu nda dləna wazha nyi. Daḃər njir nu patə wu nda sənbiya abər nayi ngə ndəra wu səni sərə wu dəfuwa ndau, ənga sərə ndu dənga patəu. Yu nda kina nyi anə kalar ndau tsa'a ənga sər məla ja.

²⁴ “Ama tsu ya 'yi ənga cama anə hyi, nahyi njira hiyau wu Tayatəra, nahyi kəra gərə nu highiḃə fati kau, ənga nu sə Shatan kəra ndu ngga ‘Sə Shatan kəra dədəwə.’ Tsu yu bəra cakə bwaḃwatə gagadə anə hyi mai.

²⁵ Sərə a'yi, kəl hya səḃiya mbərsar hyi ḃaḃalu, kəl nayi bəra sha shili.

²⁶ Anə patər njira səmku təlkur, ənga ndə ḃəlari ndər ḃa ba'anə kudfiya, yu nə nda dənəma sərə ara dədə ar kəra njir duniya patəu.

²⁷ “Nji wu nda səm təlkur ar kəra njir duniya ənga zəwa liyangəu, ənga nju nda pəpəthləna nda ənggər təm kəra nji həriya sərə wu tsəkwaḃəu.

²⁸ Ndu nda ḃa ənga dənəma nə səḃə nji ənggər kəra yi dləwuri sərə ara dədə, yu bəra nər nda shashilga nə mudlau.

²⁹ Kalar ndəra ənga himi ngga sau, kəl ja səya himi ja nggari sərə Mambəl a vər na anə daḃə dzə njir nu'yar.”

3

Cama Anə Daḃə Dzə Njir Nu Wu Məlmə Sədisu

¹ “Ga tsəfəri cama tsətsəfə kə anə waladi nə daḃə dzə njir nu wu məlmə Sədisu abər, kəja cama sərə ara ndəra səḃiya mambəl'yar nə Hyal mədəfau, ənga shashilga pəməpamə mədəfau. Yu səni sər məla gə papatəu, gu tsamə kərngau ənggər ndə mbəmbədə nga gau, ama kəja tətə nga gau.

² Ga hya'ari sərə wu ghanyi! Ga nərdəu aga ga ta'yibiya sərə hyi kushu divira ja tau. A sənbiyar yau abər sər məla gau, a'yi tsa'a wu mwar Hyal ḃa mai.

³ Agabangau, ga dəngari sərə gə nggari ənga sərə gə hənggəri əni tanggərma, ba ga ḃəlari ənga ga tubi. Ama ma nagə a'yi hya'ari wu ghanyi mai, yu shili ənggər ndər həl kukuthləu, nagə wu nda səni pəci kəra yu nda shili ar mai.”

⁴ Alaga abangau, a'yi gə ənga alenyi nji kəra wu daḃə dzə njir nu nə Sədisu kəra gərə dəḃəna kar har nda. Ndu nda ḃau əkkə'yi yau wu kar pərtəu, arya a ḃar nda tsa'a aga nyi.

⁵ Patər njira səmku təlkur yu nda har nda kar pərtəu. Ənggərə ji ḃa patəu, nayu həbiya thləmə nda wu ləkakadə nə pi mai, ama yu nda hə'una nda wu mwar dədə əkkə'yi waladi nyi'yar abər nəḃa nga nda.

⁶ Kalar ndəra ənga himi ngga sau, kəl ja səya himi ja nggari sərə Mambəl a vər na anə daḃə dzə njir nu'yar.

Cama Anə Daḃə Dzə Njir Nu Wu Məlmə Filadelfiya

⁷ “Ga tsəfəri cama tsətsəfə kə anə waladi nə daḃə dzə njir nu wu məlmə Filadelfiya abər, kəja cama sərə ara ndəra cicau ənga jiri ndəra ənga sər pahə miya ki nə Dawuda. Sərə ji pahəna ndər hədiya a'yi mai, ba tsu sərə ji hədiya, ndər sən pahəna a'yi mai.

⁸ Wu səni yi sər məla gə patəu, kəja ya pahənari miya ki kəra ndər sən hədiya a'yi mai. Yu səni dənəma ngau tətəwa nga nyi, ama alaga abangau, kə gə ḃəlari ndər ḃa, nagə a'yi shin ḃa yi mai.

⁹ Lara mau, yu nda ciwa kabə njir nu Shatan, nda sa bəliya undi wu mwa ngau, ənga ya məliya nda, nda sənbiya abər nagə ngə ndəra yu yiwu, nanda njir thla fati, njira wu ngga kərnda njir Yahudiya ama a'yi nda abangə mai."

¹⁰ Arya gə bəlari dladə da nə capi, yu nda sa kətiya ngau sara ara madiya pəcir dzə kəra a vər shili ar kəra duniya patə aga sa dzə njira wu duniya.

¹¹ Yu shili gərə ənga səkari. Ga səbiya sərə ara gau baəalu, ara nja sara mbəliya akkəri ngau.

¹² Kalar ndəra səmku təlkur, yu məliya nyi aga şimal nə Ki Hyal da, naja bəra biya sara a gwa mai. Yu nda tsəfəya ar ja thləmə Hyal da, ənga thləmə məlmə Hyal da, naja ngə Urshalima mafəliyangə kəra wu shida sara də məlmau sara dara Hyal da, ənga tsu yu tsəfəri ar ja thləmə da kəra mafəliyangəu.

¹³ Kalar ndəra ənga himi ngga sau, kəl ja səya himi ja nggari sərə Mambəl a vər na anə dabə dzə njir nu'yar.

Cama Tsətsəfau Anə Dabə Dzə Njir Nu Wu Məlmə Lawudekiya

¹⁴ Ga tsəfəri cama tsətsəfə kə anə waladi nə dabə dzə njir nu wu məlmə Lawudekiya abər,

"Cama kau, sara ara ndəra naja ngə Amina, ndəra naja ngə fər kər ənga sakida nə jijiri ənga ndər səm təlkur nə Hyal kəra məliya kalar sau.

¹⁵ Yu səni sər məla gau, nagə a'yi gə shishi'wu mai, ya, a'yi gə kwakwadə tsu mai. Cima da ga kyəga da pathləu wu pama nyi!

¹⁶ Ama kə gə da məməlaməu, kəra a'yi gə shishi'wu mai, ənga a'yi gə kwakwadə tsu mai, agabəngau, yu təfəbiya ngau sara wu miya yau!

¹⁷ Ara gu na, 'Nayi ndər bərba ngau ənga a'yi yau ənga kalar sərə yu yiwu.' Ama nagə wu səni abər ndə dādali nga gə mai, ndə gərə ənga sə dur. Nagə sər təhudu, ndə ləfau, ənga ndə turusu.

¹⁸ Agabəngau, yu nər ngə hangə aga ga dəlbiya əndzau sara ara yau, əndzə kəra nji thləna wu u'u aga ga da ndər bərba. Ənga tsu ga dəlbiya ləgutu pərtə nə ha sara ara yau, aga ga mbuya turusukur ngau əni, ara ga sara gu səli. Ətsu ga dəlbiya mal pə wu li aga ga daəaga lar sau mənahəu.

¹⁹ Patəkura njira yu yiwu, yu kughiya nda ənga yu hwathliya nda.

Agabəngau, ga nərdzə ga məl sərə tsa'a ənga jiri ba ga tubi.

²⁰ Səya mə himi! Kəja yi ta'yi a miya ki ya vər tsa. Kalar ndəra nggari dāha yau, ba ji pahəna miya ki, yu vwau ya vuwa nggya wu ja, ba 'ya səm sər səm ənga ja.

²¹ Kalar ndəra səmku təlkur, ju nda nggya ənga yau ar tsəkafə dā, ənggər kəra yi səmku təlkur ya vər nggya ənga dədə ar tsəkafə nyi.

²² Kalar ndəra ənga himi ngga sau, kəl ja səya himi ja nggari sərə Mambəl a vər na anə dabə dzə njir nu'yar."

4

Dləvau A Dəməlmau

¹ Ayukudə kau, ba yi tsamə, ba yi lari vanyi miya ki papahau a dəməlmau. Dəhə ta yi sara nggari ənggər mbidə tələmə ta, ənga yi bəra nggari ja vər ndər anə dā, ju na, "Shida ənggəu, ba ya sa canə ngə sərə kəl ji dərəkər ayukudə kau."

² Ənggərna ba Mambəl shida ar kəra yau, ba yi lari tsəkafə a dəməlmau ənga vanyi ndau a vər nggya ari.

³ Ndəra vər nggya a dar tsəkaƒə kau, ju mbəl ənggər tsəka dəzə mənəhəu, kəra nja ngga ənga jaspa ba karneliyanu. Mbəmbəl shamba kəra zəwuya tsəkaƒə kau, a ya pata tsəka kəra wu mbəl ənggər səkwər kwa.

⁴ Tsəkaƒə paməpamə məthləkumunyi apə fodə ngə zəwari nyi, ənga njira nggurəm məthləkumunyi apə fwahəu nga vər nggya ar nda. Ndə bathlər dzau ənga kər pərtəu ənga dara təlkur nə əndəzə ngu kəra nda patəu.

⁵ Sara ar tsəkaƒə kə ngə səm par wu biya ənga dəraghi par ba dlədə par. A dumwar tsəkaƒə kau, təsə u'u mədəfau a'yi a vər mbəl. Nanda ngə mambəl paməpamə mədəfau nə Hyal.

⁶ A dumwar tsəkaƒə kau, vanyi sə a'yi kəra ənggər dəl məshi'wa, kəra wu mbəl wilwilu ənggər tsəka pərtəu.

A vwar hada ba zəwuya tsəkaƒə kau, ngə sə ənga pi fodəu. Li ngə sa nda hədiya nda a dumwa ənga a biyu yukudu.

⁷ Sə nə tanggərma wu sə ənga pi fodə kau, a ya pata ləvari, nə məthləkura nyi a ya pata thla zəwa, ənga nə makərkura nyi a pa bama ndau, ba nə fodəkura nyi tsu a ya pata dəgumbəla kəra a vər mau.

⁸ Kalar zəma sə ənga pi fodə kau, a'yi nda ənga bəgə kwa kwa ba li ngə zəwar nda patəu, a vu hədəu ənga a biyar ya nda. Vu'yi ənga pəci nga ndu dumwa ndu na,

“Ndə cicau, ndə cicau, ndə cicau
ngə Hyal Thlagəu ndə dəgal dənəma!
Ndəra a'yi ja dədəməu, a'yi ja kabəngəkau,
ənga ju bəra nda shili.”

⁹ Kalar pəci kəra sə'yar kə ənga pi kə lə kadakadarkur, ənga dəgalkur, ba ənga usaku anə ndəra vər nggya ar tsəkaƒə kau, ndəra a'yi ənga pi ba'anuwa,

¹⁰ nanda njira nggurəm məthləkumunyi apə fodə kau, wu bəliya undi wu hədə ndəra vər nggya ar tsəkaƒə kau, ndu dləvə nyi, ndəra a'yi ənga pi ba'anuwa. Ndu pina dara təlkur nda a dumwar tsəkaƒəu, ndu na,

¹¹ “Nagə ngə də tsa'a aga dləvə, Hyal Thlagər 'ya,
dləwuri kadakadarkur, ənga həkər, ba ənga dənəma,
arya nagə ngə məliya patər sau,
ənga a'yi nda ənga pi ara nagə ngə məliya kalar sərə gu yiwu patəu.”

5

Ləkakadə Pəpədau Ənga Zər Gaməu

¹ Kə yi ləri ləkakadə pəpədau wu tsi mazəma ndəra vər nggya ar tsəkaƒə kau. Ləkakadə pəpədə kau, a'yi ja ənga tsəfau a gwu hədə nyi, ənga a biyar ya nyi, kəra nji ghidəna miya nyi ənga mətsamə ghighidəu mədəfau.

² Kə yi ləri vanyi madiya waladi, kəra hya'ana dāhə dzədzəgaməu, ju hə'u sau, ju na, “Wa ngə də tsa'a aga ja təkudəna mətsamə ghighidə nə ləkakadə ka, ba ja pəhəna?”

³ Ama ndə a'yi kəra də tsa'a a dəməlmau ənga wu duniya ba ənga wu ndəla 'yi'yi kəra wu sən pəhəna ləkakadə kə ənga ja tsamə sərə a gwa gwa mai.

⁴ Kə yi tiwi ənga sələm gagađau ara ndə a'yi kəra də tsa'a aga ja pəhəna ləkakadə kau, ənga ja tsamiya sərə a gwa gwa mai.

⁵ Kə pathləu wu pama njira nggurəm məthləkumunyi apə fodə kə na anə də, “Ga sara tiwi mai! Ləri, kəja Ləvari nə culi Yahuda, sara wu nggilang nga

Dawuda a sëmkuur tëlkur. Naja ngë ndëra ða tsa'a aga ja pahëna lëkakadë kau ënga mëtsamë ghighidë mëðëfë kau."

⁶ Tëma, kë yi lari vanyi zër gamëu, këra ënggër nji tsëya, ama këja ta'yi nga ja wu pama tsëkafëu, ënga së ënga pi fodëu, ba ënga njira nggurëm mëthlëkumunyi apë fodë kau. A'yi ja ënga tëlëmë mëðëfau ënga li mëðëfau, nanda nga ar viya mambël Hyal mëðëfë kau, këra Hyal sëwa a ndu huda duniya patëu.

⁷ Kë Zër Gamë kë hya'ari ji nda dlëwuri lëkakadë pëpëðë kau sara wu tsa mazëma ndëra vër nggya ar tsëkafë kau.

⁸ Ta ji dlëwuri lëkakadë pëpëðë kau, tëma, kë së ënga pi fodë kau, ënga njira nggurëm mëthlëkumunyi apë fodë kë bëliya undi wu mwar Zër Gamë kau. Kalar ndu pama nda a'yi ja ënga sëmbe, ënga ndu sëbë tasa'wu ëndzë nyinyau ënga së kisëu, këra ca ngë këdi Hyal në nji cici gë Hyal.

⁹ Kë ndë thlë na mafëliyängë, ndu na,

"A ðari gë tsa'a ga dlëwuri lëkakadë pëpëðë kau
ga tëkudëna mëtsama nyi ënga ga pahëna.

Ara a tsëya ngër nji,

ënga mashi ngau,

nga gë bëliya nji anë Hyal,

sara wu kalar culi ënga miya ënga 'yi'yi në duniya pampamëu.

¹⁰ Kë gë shabiya nda, ndë ða njir tëlkur ënga pubu'yar
njir mël thlër anë Hyalër mën.
ënga ndu nda sëm tëlkur tsu ar këra duniya."

¹¹ Kë yi tsamë ba yi nggar ðaha waladi'yar këra ndiya dubu duburam tata'yi këra zëwari tsëkafë kau, ënga së ënga pi fodë ta, ba njira nggurëm mëthlëkumunyi apë fodë ta.

¹² ënga ndu thlë na, ndu na,

"Zër gamë këra nji tsëya a ðari tsa'a ja dlëwuri ðënama ënga bërbakur,
ënga hahängëkur, ënga nërdzau, ënga dëgalkur,
ënga kadakadarkur ba fal!"

¹³ Tëma, kë yi nggari kalar së këra ënga pi a dëmëlmau ënga këra a gyiwu 'yi, ba këra a gyu ndëla 'yi'yi ba ënga këra a gwu dël, patëkura sëra ënga nda vër thlë miya, ndu na,

"Fal, ënga dëgalkur ënga kadakadarkur ba ðënama
a nggyari anë ndëra vër nggya ar tsëkafë në tëlkur
ënga tsu anë Zër Gamë ba'anuwa!"

¹⁴ Kë së ënga pi fodë kë dlëwubiya, ndë na, "Amina!" Kë njira nggurëm mëthlëkumunyi apë fodë kë bëliya undi ndu dlëwë nyi.

6

Zër Gamë Tëkudëna Mëtsamë Ghighidau Në Lëkakadau

¹ Kë yi lari Zër Gamë tëkudëna pathlë wu pama mëtsamë ghighidë mëðëfë ta, ba yi nggari pathlë wu pama së ënga pi fodë ta a vër na, ënga ðahë dlabëu këra ënggër dlëðau, wu na, "Ba shili!"

² Ta yi tsamə, ba yi lari vanyi tagu pərtəu. Ndəra a dari səbiya laga wu tsa ja, kə nji nə nyi dara nə təlkur. Ji biya ənggər ndəra səmku təlkur aga ja biya səmku təlkur.

³ Ta Zər Gamə təkudəna mətsamə ghighidə nə məthləkura nyi, ba yi nggari sə ənga pi nə məthləkura nyi wu pama sə ənga pi 'yar ta, wu na, "Ba shili!"

⁴ Kə vanyi tagu səbiya, tagu dəzəu. Ndər dla nyi, nji nə nyi dənəma aga ja kar nggya jaməu wu duniya, ənga ja məliya nji, nda tsa kərnda. A nə nyir nji madiya katsakər.

⁵ Ta Zər Gamə təkudəna mətsamə ghighidə nə makərkura nyi, ba yi nggari sə ənga pi nə makərkura nyi wu pama sə ənga pi 'yar ta, wu na, "Ba shili!" Kə yi tsamə, təma, kə yi lari vanyi tagu kyakyaru! Ndər dlə tagu kau, ənga sər təkə sə bama ənga bama wu tsa ja.

⁶ Kə yi nggar vanyi sau, kəra wu pa dəhəu sara wu pama sə ənga pi fodə ta, wu na, "Tasa'wu təkə sə nə uhi pathləu nju nda dəl ənga gənna thlər nə pəkə pathləu. Tasa'wu təkə sə makər nə yedī nju nda dəl ənga gənna nə thlər pəkə pathləu. Ama hya sara ndzana mal zaitunu ənga 'yimir wur inabi mai."

⁷ Ta Zər Gamə təkudəna mətsamə ghighidə nə fodəkura nyi, təma, kə yi nggari sə ənga pi nə fodəkura nyi wu pama sə pi 'yar ta, wu na, "Ba shili!"

⁸ Ənggəra yi tsamə, kəja vanyi tagu, pətəhulu! Ənga ndər dla nyi, thləmə nyi ca ngə tau, ənga vir nggya nji gə mambəl ngu nu nyi. Təma, kə nji nə nyi dənəma ar kəra cifə pathləu nə fodəkura duniya, aga ja dləna nda ənga katsakər ba wubəu, ba ənga shiləgə paməpamə ənga sər tagəu.

⁹ Ta Zər Gamə təkudəna mətsamə ghighidə nə təfukura nyi, kə yi lari a vu gya kida bagadi kau, mambəl njira nji tsəya arya ndər Hyal ənga sakida kəra ndə ləri.

¹⁰ Kə ndə hya'ana dəhə gagađau, ndu na, "Hyal Thlagəu, ndə dəgal dənəma, ndə cicau ənga tsu ndə jiri, kəl a nuwa nga gu nda məl numa anə njir duniya, ənga ga məliya njira tsəya 'ya nda kina mashir 'ya?"

¹¹ Təma, kə nji nə nyi anə kalar ndu pama nda ləgutə pərtəu, kə nji nar nda aga nda səkari nə pəci kushu, kəl nji nyabiya gangəkura njir məl thlər kuvwar nda ənga zamər ndə kəra nju nda tsəya ənggər kəra nji tsəya nda kə tsu.

¹² Ənggə tsu, təma, yi lari Zər Gamə təkudəna mətsamə ghighidə nə kwakura nyi. Kə 'yi'yi kənggədər dzau, kə pəci də kiyakiyar sitəu ənggər nggusəmi, ba hya də dəzəu tsu ənggər mashi.

¹³ Shashilga'yar tətəđau a gyiwu 'yi ənggər kəra yayar wur kanda wu pəpau a gyiwu 'yi tsu ndə gəra nau ma yambadə dədəgal sau.

¹⁴ Təma, kə nji pədəna dəməlməu, ənggər kəra nju pədə buci, ənga kə nji fa'ana kalar mau ənga dzəgür dəl ar vir nggyar nda.

¹⁵ Kə təltəl'yar nə duniya ənga njir səm təlkur, ənga njira nggurəm nə soja, ənga njir gənna, ba njir dənəma, ənga mafa'yar ba ənga kambər nji dəwana kərnda wu thləthləl'yar ənga wu mə'yar.

¹⁶ Ndu ngga mə'yar ənga tsəka'yar ndu na anə nda, "Təda mau a gyar 'ya aga hya dəwana 'ya wu mwar ndəra vər nggya ar tsəkafə kau, ənga sara ara hudə ndzəndzə nə Zər Gamə kau.

¹⁷ Arya pəci dəgal nə hudə ndzəndzər nda a shiliri, wa nga sən nda sə sə'wura?"

¹ Ayukudə sə'yar kau, təma, kə yi lari waladi'yar fodə tata'yi u ar hyaka duniya paməpamə fodəu, ba ndə kar yambadə ara sau wu duniya, ar 'yi'yi ənga ar dəl ənga əlaga ar wu.

² Kə yi bəra lari vanyi waladi a vər shida sara wu səbiyar pəci kəra a'yi ənga mətəmə nə Hyal kəra ənga pi wu tsa ja. Ənga dəhə dəgal ji ngga waladi'yar ta fodəu, kəra nji nə nda dənəmə nə lə bwaḃwatə anə duniya ənga dəl tsa.

³ Əngwar waladiya nyi, “A sara hya lə bwaḃwatə anə duniya, ənga dəl ənga wu'yar kwatahə mai, kəl 'yi fər mətəmə ar huḃəmə njir məl thlər anə Hyal.”

⁴ Kə yi nggari gangəkura njira nji fər nda mətəmə nə Hyal kau, nanda nji dubu gharu ənga dubu fodə kumunyi apə fodə ngau (144,000), sara wu culi kumo apə məthləu nə njir Izirayila.

⁵ Kəja ənggəra nji fər nda mətəmə kau,

sara wu culi nji gə Yahuda 12,000,

sara wu culi nji gə Rubenu 12,000,

sara wu culi nji gə Gadu 12,000,

⁶ sara wu culi nji gə Ashiru 12,000,

sara wu culi nji gə Nafətali 12,000,

sara wu culi nji gə Manasa 12,000,

⁷ sara wu culi nji gə Simiyanu 12,000,

sara wu culi nji gə Lawi 12,000,

sara wu culi nji gə Isaka 12,000,

⁸ sara wu culi nji gə Zabulanu 12,000,

sara wu culi nji gə Yusufu 12,000,

sara wu culi nji gə Benjamenu 12,000.

Daḃə Dza Njir Nu Kəra Cicau

⁹ Ayukudə kau, təma, kə yi tsamə ba yi lari daḃə dza nji cici gə Hyal gangə gagadau kəra nji gəra sən jigabiya. Ndə səbiya sara wu kalar culi ənga 'yi'yi ənga miya pampaməu, tata'yi nda wu mwar tsəkafəu, ba ənga wu mwar Zər Gamə kau. Ndə hari ləgutə pəpərtə patəu, ənga hyali hyifa ngu tsa nda.

¹⁰ Ndə hya'ana dəhəu dədəgaləu, ndu na,

“Mbədau sara ara Hyalər mən,
ndəra vər nggya ar tsəkafə kau
ənga anə zər gama nyi!”

¹¹ Waladi'yar kə patə tata'yi nda, ndə zəwar tsəkafə kau, əkkə'yi njira nggurəm ba sə ənga pi fodə ta. Kə ndə dla a gyiwu 'yi wu mwar tsəkafə kau, ndu dləvə Hyal,

¹² ndu na,

“Amina! Fal, ənga hakər,
ənga hahangəkur, ənga usaku, ənga gənggər səli,
ənga dənəmə, ənga dəgalkur
a nggyari anə Hyalər mən
bə'anuwa! Amina!”

¹³ Kə pathləu wu pama njira nggurəm kə yiwa də, ji na, “Nji mani ngə hari ləgutə pəpərtə ka? Ənga sara mani nga nda ətsu wa?”

¹⁴ Kə yi shadəwa nyi, yi na, “Maləmə, nagə ngu ndiya ənga səni.”

Kə ji na anə də, “Nanda ngə njira biya sara wu ɔwaɔwatə kəra kwakwadəu. Ndə cina ləgutər nda ənga mashi Zər Gamə kau, ba ji də pərtə pwahəu.

¹⁵ Ca ngə də,

“Ndə tata'yau, wu mwar tsəkafə Hyal,
ndu dləvə nyi vu'yi ənga pəci
wu ki Hyal.

Ənga ndəra vər nggya ar tsəkafə kə
wu nda mbuya nda əgyakida kwapatə nyi.

¹⁶ Tsu ndu bəra ngga wuɔə mai,
alaga hili mai.

Kwakwadəkər nə pəci wu nda mbəl a gyar kəra nda mai,
ənga alaga kwakwadəkər nə vitəku mai.

¹⁷ Zər gamə kəra vwar həda tsəkafə kau,
ngu nda də ndər bəlar nda,

ja dzəgwa ləbiya nda a ndar vira ənga 'yimi mandəli mbəmbədau nə lə pi gəra
kudəu.

Hyal ngu nda dāna nda sələmər liya nda patəu.”

8

Mətsamə Ghighidə Mədəfəkura Nyi

¹ Ta Zər Gamə təkudəna mətsamə ghighidə mədəfəkura nyi kəra ar dar
ləkakadə pəpədə kau, kə vi də diyu a dəməlmə nə reta saka pathləu.

² Kə yi lari waladi'yar mədəfau kəra tata'yi wu mwar Hyal, təma, kə nji nə
nda tələmə nə mbidə tugu mədəfau.

³ Vanyi waladi ənga kyi nə əndzau, ji shili ji sa ta'yi wu mwar bagadi kau. Nji
nə nyi sə kisəu gangəu aga ja dəzə sau dəbə ənga kədi Hyal nə nji cici gə Hyal
patəu, a dar bagadi nə əndzə wu mwar tsəkafəu.

⁴ Yar nə sə dədəzə kisə kau, dəbə ənga kədi Hyal nə nji cici gə Hyal hya'ari a
dumwar Hyal, a dəməlməu sara wu tsa waladiya nyi.

⁵ Kə waladiya nyi hər kiyi kau, təma, kə ji nyana ənga u'u sara dar bagadi
kau, ba ji dzəgwa vakana nyi a gyu duniya. Kə sə'yar kə hya'ari, dlədə par,
ənga dərəghi par, ənga səm par, ba ənga kənggədər 'yi'yi.

Tələmə Tugu'yar

⁶ Kə waladi'yar kə mədəfau, ənga tələmə tugu'yar mədəfə pabər dzau, aga
nda mbidiya mbidau.

⁷ Ta waladi nə tanggərma mbidiya nə nyi, kə mətəndili ənga u'u gwagwadə
ənga mashi pəpau a shida wu duniya. Kə cifə pathləu wu makər nə duniya
mbar u'u, ənga cifə pathləu wu makər nə wu'yar ənga sar'yar kəra kyakyaru
nggyinakər tsu.

⁸ Ta waladi nə məthləkura nyi mbidiya nə nya tələmə tugu, kə sə tumu
ənggər mau, kəra a mbar u'u, nji vakuwa a gwu dəl. Kə cifə pathləu wu makər
nə 'yimir dəl sha aga mashi.

⁹ Kə cifə pathləu wu makər nə sərə ənga pi a gwu dəl tənəkər patəu, ənga cifə
pathləu wu makər nə kwambwal'yar kəra a gwar dəl kə ndzənakər.

¹⁰ Ta waladi nə makərkura nyi mbidiya nə nyi tələmə tugu, kə madiya
shashilga kəra wu mbəl ənggər u'u təsəu, tədəu sara a dəməlməu a gyar cifə
pathləu wu makər nə 'yimir dəl ənga 'yimi kəra wu ndəla sara gyu 'yi.

¹¹ Thləmə shashilga kau, ca ngə mədəwatəu. Kə ji shabiya cifə pathləu wu makər nə 'yimir dəl də dəwatəu, ba nji gangə kəra təwar 'yimi kə tənəkər ara dəwatəkura nyi.

¹² Ta waladi nə fədəkura nyi mbidiya nə nyi tələmə tugu, kə cifə pathlə wu makər nə pəci, ənga hya, ba shashilga'yar jibər dzau, kəta cifə pathləu wu makər nə mbəmbələr nda sha aga kuthləu. Mbəmbəl nə cifə pathləu wu makər nə puci a'yi mai, abangə tsu ngə vu'yi.

¹³ Ənggəra yi tsamə sau, ba yi nggari vanyi dəgumbəla kəra a vər mau a dar hada məlmau wu ngga ənga dəhə dədəgal, ju na, “Sər Təhudəu! Sər Təhudəu! Sər Təhudəu, anə njira vir nggya wu duniya ar pəci kəra waladi'yar kə makəru wu nda mbidə tələmə tugu nda kəra ndu yiwu nda mbidəu!”

9

Tələmə Tugu Nə Təfukura Nyi

¹ Ta waladi nə təfukura nyi mbidiya nə nyi tələmə tugu, ba yi lari shashilga kəra tədau sara dəməlmau a shida wu duniya. Ba nji nə nyi sər pahə miya ki nə ka'u dzəgamə gagađə kau.

² Kə shashilga nyi pahəna miya ka'u kəra nji gəra sən təkəna ta, kə 'yar biya sara a gwa ənggər 'yar kəra wu biya sara ar vir thlə təm kəra dəgal gagađəu. Pəci ənga dəməlmau hədiya dzau ənga kuthlə ara 'yar kəra a vər biya sara wu ka'u kəra nji gəra sən təkəna ta.

³ Sara wu 'yar ta, kə ndzəkwa shida a shida wu duniya, ənga nji nə nda dənəma nə da ənggər ədi'yar.

⁴ Kə nji nar nda, abər nda sara lə bwaḃwatə anə sar ənga sə tsətsə'yar, ba wu'yar mai, ama kəl njira gəra ənga mətsamə nə Hyal ar hədəma nda.

⁵ Nji a'yi nə nda dənəma nə tsa nji mai, ama aga nda takasəya nda wacu nə hya tufu. Ənga bwaḃwatə kəra ndə lari ənggər da ədi nga nyi, kəra dəya ndau.

⁶ Ar pəci kau, nju gal tau ama nandə wu uya mai. Ndu nda cim nda tau ama ba ta hwinəkər ara nda.

⁷ Ndzəkwa nyi'yar ndu pa tagu kəra nji bəthlər aga gwa pa. A dar kəra nda, ndə hari sə ənggər dara nə təlkur kəra nji məliya sara wu əndzau, bama nda tsu wu pa bama nji.

⁸ Shishir kəra nda ənggər shishir kəra mathləkə'yi nga nyi, ənga hira nda tsu ənggər hira ləvəri nga nyi.

⁹ Nji hədiya həthla nda ənga ləgutə ha kəra nji məliya sara wu liyangə kyakyaru, ənga tsəkir bəga nda ənggər tsəkir tagu ənga keki tagu kəra a vər hwi a nda miya pa.

¹⁰ A'yi nda ənga shi'wu ənga hir da ənggər nə ədiyau, wu shi'wa nda dənəma a'yi, nə lə bwaḃwatə anə nji nə hya tufu.

¹¹ A'yi nda ənga təl kəra wu səm təlkur ar kəra nda, naja ngə waladi nə ka'u dzəgamə gagađə ta, thləmə nyi wu miya njir Yahudiya ca ngə “Abadonu” ba ənga miya njir Gərikəu tsu ca ngə “Apoliyanu” kəra cabiya “Ndər Ndza Sau.”

¹² Sər təhudə nə tanggərma a tərəbiyari, ama kəja tsu məthla nyi a vər shili.

Tələmə Tugu Nə Kwakura Nyi

¹³ Ta waladi nə kwakura nyi mbidiya nə nyi tələmə tugu, ba yi nggari dəhə a vər biya sara ar miya cira bagadi nə əndə kəra wu mwar Hyal.

¹⁴ Kə dəhə kə na anə waladi nə kwakura nyi kau, “Pəlna waladi'yar kə fədə kau, kəra nji biya nda a gwar dəl dəgal nə Yifəratəsu.”

¹⁵ Təma, kə nji pəliya waladi'yar kə fədə kau, kəra nji pabəri nda aga najaka saka ənga najaka pəci, ənga najaka hya ənga tsu najaka fa aga nda dləna cifə pathləu wu makər nə ndapi.

¹⁶ Kəja soja'yar nə pa a dər ya tagu. A nar dər nji gangəkura nda, a kari nda njir pa dubu duburam gharu məthləu.

¹⁷ Wu mətakər də, kə yi ləri tagu ənga njir dlə nda, ndə hari ləgutə liyangə kəra dədəzəu, ənga kəra ənggər zəragina, ənga tsu kəra nənanəna. Kalar tagu kau, ənga kəra ja ənggər nə ləvari, ənga sara wu miya nda ngə u'u wu biya ənga 'yar ənga u'u pərtə pwahəu wu shuni.

¹⁸ Ənga sər kuda nji kə makər kau, ngə cifə pathləu wu makər nə ndapi kəra a'yi wu duniya ngə kudər nda sara ara, nanda ngə u'u ənga 'yar bə ənga u'u pərtə pwahəu wu shuni kəra wu biya sara wu miya nda.

¹⁹ Dənəma nə tagu'yar kau wu miya nda nga nyi ənga wu shi'wa nda. Shi'wa nda ənggər nə pabə'yar, kəra ənga kər kəra ndu lə bwaḃwatə anə nji əni.

²⁰ Alenyi ndapi kəra hiyau ara tau sara ara sər dlə nji ta, kə ndə nggəl ara tubi ara sər mələ nda. Nanda a'yi piyari dləvə mambəl dəmwə 'yi mai, ənga katə liyangə dəzər nda, ənga katə liyangə mbəl wilwilu ənga liyangə kyakyaru, bə sara wu tsəka ənga wu mai. Nanda ngə katə'yar kəra gərə sən lar sau, ənga nggari bə gərə sən bəu.

²¹ Nanda tsu a'yi tubi ara tsa ndə mai ənga səm dəshakur bə məl səşukur ənga həl sə ndə mai.

10

Waladi Ənga Zər Ləkakadə Pəpədəu

¹ Kə yi bəra ləri vanyi madiya waladi a vər shida sara dəməlməu, kəra dləma zəwar nyi, ənga shamba adabanga kəra ja. Bama ja ənggər pəci, hiya ja tsu ənggər şimal u'u.

² A'yi ja ənga zər ləkakadə pəpədəu wu tsa ja kəra papahau. Kə ji fiya hi mazəma ja a gwar dəl ənga hi matsala ja ar 'yi'yi.

³ Ji səya mala wau kəra ma gə nggari dəgə abər nə ləvari. Ənga ənggərə ji wau, bə dlədə pəməpəmə mədəfə kə dləwubiya.

⁴ Ənggərə dlədə pəməpəmə mədəfə kə dləwubiya, yu yiwu ya tsəfəya, ama bə yi nggari dəhə sara dəməlmə a vər na, "Ga hədiya sərə dlədə mədəfə kə nana, ga sara tsəfə mai."

⁵ Kə waladi ta yi ləri ta'yi a gwar dəl ənga ar 'yi'yi ta har tsi mazəma ja a dəməlməu.

⁶ Bə ji səmku fəla ənga thləmər ndəra a'yi bə'anuwa, ndəra məliya dəməlməu ənga sərə a gwa patəu, ənga duniya ənga sərə a gwa patəu, ənga dəl ənga sərə a gwa patəu, ji na, "Tsu vanyi sana pəci a'yi mai.

⁷ Ama ar pəci kəra waladi nə mədəfəkura nyi wu nda mbədə tələmə tugu nyi, sərə a'yi dədəwa nə Hyal wu nda nyabiya dzau ar babal, ənggər kəra ji nana, anə njir məl thlər nyi, nabi'yar."

⁸ Kə dəhə ta yi saya nggar ta, sara dəməlmə ta, bəra ndər anə də wayu, ji na, "Ma'yi, ga gwa həri zər ləkakadə papahə ta, kəra wu tsa waladi ta, kəra a'yi ta'yi a gwar dəl ənga ar 'yi'yi."

⁹ Təma, kə yi ma'yi a ndəgya waladiya nyi, yi nda yiwa aga ja nə də zər ləkakadə nyi. Əngwar ja anə də, "Həri bə ga dəhu. Ju nda shabiya ta gau ja də dəwatəu, ama wu miya gau wu nda də nənəməu ənggər cidi."

¹⁰ Kə yi dləwuri zər ləkakadā nyi, sara wu tsa waladiya nyi, ba yi dəhu. Ta yi fuwa a du miya yau ba ji də nənəməu wu miya yau ənggər cidī, ama ta yi tasəya ba ji də dəwatəu a gyu ta yau.

¹¹ Kə nji nar də, “Kəl ya bəra habiya ndər ar kəra nji paməpamə gangəu, ənga 'yi'yi 'yi'yi paməpamə ənga miya paməpamə ba ənga təl təl pampaməu.”

11

Sakida Məthləu Nə Hyal

¹ Nji nə də zəwa təkə sau, kə nji na anə də, “Ma'yi ga nda təkəri ki Hyal ənga bagadi nyi, ba ga dzəgwa jigabiya njir dləvə kəra a gwa gwa.

² Ama ga sara təkə vi kəra a biyar ya ki Hyal mai, ga piyari, arya a nə nyir nji anə njira gəra sən Hyal. Ndu nda lər bwaḃwatə anə məlmə cici nə Hyal nə hya fodə kumunyi apə məthləu.

³ Yu nda səwa sakida də'yar məthləu, njira har ləgutə sə'yinggu, yu nda nə nda dənəma nə habiya ndər nə pida dubu pathləu ənga gharu məthləu ənga kwakumunyi, ca ngə (1,260).”

⁴ Najaka njir lə sakida, nanda wur zaitunu məthləu ənga sər səḃə pitəlla məthləu kəra a vər ta'yi wu mwar Thlagər duniya.

⁵ Kalar ndəra wu yiwu ja nə nda bwaḃwatəu, ba u'u a biya sara wu miya nda ba ja sana dawar nda 'yar. Abəngə tsu ngə kalar ndəra wu yiwu ja nə nda bwaḃwatə wu nda tau.

⁶ Nji kə a'yi nda ənga dənəma nə hədə dəməlməu ara par a sara tədəu ar pəci kəra nda vər habiya ndər Hyal. A'yi nda ənga dənəma nə shabiya 'yimi aga ja sha aga mashi ba aga nda lər u'u ar dza məlmə paməpamə gangəu ar kalar pəci kəra ndu yiwu.

⁷ Ayukudə ndə kudəna lə sakidar nda, ba sər tagə kəra biya sara wu ka'u kəra nji gəra sən təkəna ta, ka sa pana nda. Ba ja səmku təlkur ar kəra nda, ənga ja tsəya nda.

⁸ Nju nda piyari tətəkura nda ar babal wu hədə məlmə kəra nji dləkəya Thlagər nda a gwa. Nju gəla najaka məlmə ənga Sodomu ba Masaru.

⁹ Nə pida makər ənga reta ngə nji sara wu kalar culi ənga miya ba ənga 'yi'yi wu nda tsamə dza nji tətə nyi ama nandə wu piyari nja hədəna nda mai.

¹⁰ Njira vər nggya wu duniya wu nda gu caguli ara tər sakida'yar kə məthləu kau. Ndu nda lə sə wu pamə ara caguli, arya sakida'yar kə məthlə kau, a ləri nda bwaḃwatə gagadəu anə njira wu nggya wu duniya.

¹¹ Ama ayukudə pida makər ənga reta, kə səpi nə lə pi shida sara ara Hyal, ba ji sa gwu nda, ba ndə hya'ari ar hiya nda, kə ndə bəra də a'yi ənga pi. Kə hivər mbar njira lar nda.

¹² Kə sakida'yar kə məthlə kə nggari dəhə dədəgal sara dəməlmə wu na, “Shida mə ənggau!” Kə ndə ma'yi a dəməlmə wu dlama, wu liya dawar nda ndu tsamə nda.

¹³ Ar pəci kau, kə kənggədə nə 'yi'yi gagadə dərkər, kə cifə pathləu nə kumo wu pama məlmə kə dlanəkər. Nji dubu mədəfəu ngə kudəu arya kənggədər 'yi'yi kau, ba hivər mbar njira hyi mbəmbədəu, ba ndə dzəgwa fal Hyal kəra a dəməlməu.

¹⁴ Sər təhudə nə məthləkura nyi a tərabiya, kəja sər təhudə nə makərkura nyi a vər shili ənga kusa.

Tələmə Tugu Nə Mədəfəkura Nyi

¹⁵ Kə waladi nə mədəfəkura nyi mbidiya tələmə tugu nyi. Kə nji nggar dəhə dədəgal sara dəməlmau, a vər na,
 “Təlkur nə duniya a dəri təlkur nə Thlagər mən ənga nə Kərsiti nyi,
 ənga ju nda səm təlkur nyi ba'anuwa.”

¹⁶ Kə njira nggurəm məthləkumunyi apə fədəu, kəra a vər nggya ar tsəkafər nda a dumwar Hyal, ndə dla ar bama nda a gyu mwar Hyal, ndu dləvə nyi,

¹⁷ ndu na,
 “Yu usa ngau, Hyal Thlagəu, ndə dəgal dənəma,
 ndəra a'yi ənga ndəra saya də,
 ərə a həri gau dənəma ngau kəra dəgaləu,
 ba gə dzəguya səm təlkur ngau.

¹⁸ Huda njir duniya a ndzəri,
 ənga huda ndzəndzə ngau a shiliri.

Pəci a shiliri aga ga sa məl numa anə nji tətəu,
 ənga ba ga dzəgwa lər akkəri anə njir məl thlər ngau, nabi'yar,
 ənga nji cici gə Hyal, ba njira vər gənggər səli anə thləmə ngau,
 nji yidədəu ənga nji nggunggurəm.

Pəci a shiliri aga ga dləna njira dləna duniya.”

¹⁹ Kə ki Hyal a dəməlmə pahəna dzau, a gwu ki Hyal kau, ba nji lar akwati alkawal mbamba nyi. Kə mbəmbəl səm par dəbə ənga dəraghi par, ba dlədə par ənga kənggədər 'yi'yi ba madiya mətəndili.

12

Vanyi Mala Ənga Pabər Vuwa

¹ Kə nji lari vanyi madiya mətsamə a dəməlmau, vanyi mala nji hədiya nyi ənga pəci, ənga hya a gyi gya kida hiya ja ənga dara təlkur nə shashilga kumou apə məthləu wu kəra ja.

² Mala kau ənga huda nga ja, ja vər wau nə ya ara ar tsəkər ya nga ja.

³ Kə vanyi mətsamə bəra cabiya dzau a dəməlmau, vanyi pabər vuwa, kəra dəzəu ənga kər mədəfau ba tələmə kumou ənga dara təlkur mədəfau wu kəra ja.

⁴ Kə shi'wa ja tsəkəna cifə pathləu wu makər nə shashilga kəra a dəməlmau, a gyiwu 'yi. Kə pabər vuwa ta ta'yi wu mwar mala huda kau, aga ja təsəya zər nyi kau, ma ja yari.

⁵ Kə mala kə yabiya zər nyi, zər sal, naja ngu nda səm təlkur ar kəra njir duniya patə ənga zəwa liyangəu. Ama kə nji tsər zər nyi kau a dəməlmau a dəgya Hyal a dar tsəkafə nyi.

⁶ Kə mala kə hwinakər a ndar tagə mashi, vira Hyal pabəri nyi, vira nju nda nggya ənga ja nju bəla nyi nə pida 1,260.

⁷ Kə pa hya'ari a dəməlmau. Mayikalə ənga waladi nyi'yar pana pa ənga pabər vuwa ta, kə pabər vuwa ənga waladi nyi'yar pa ənga nda tsu.

⁸ Ama kə 'yi pabər vuwa a'yi nda ənga dənəma mai, kə nji səmku təlkur ar kəra nda, təma, ba ndə tini vir nggyar nda a dəməlmau.

⁹ Kə nji vakana pabər vuwa ta a gyiwu 'yi, naja ngə pabə dədəmə kəra nju ngga ənga təl shatan, ba ənga Shatan, ndəra nggutana duniya patəu. Nji vakana nyi a shida wu 'yi ənga waladi nyi'yar.

¹⁰ Kə yi nggari vanyi dəhə fwangə gadau sara dəməlmau,
 “Kabəngəkəu mbədəu ənga dənəma ənga təlkur nə Hyalər mən a shidari,
 ənga dənəma təlkur nə Kərsiti nyi.

Ara ndər cudadu a miya ndəla zamər mən 'yar,

ndəra wu cudə ar kəra nda wu mwar Hyalər mən vu'yi ənga puci,
a vakana nyir nji a gyiwu 'yi.

¹¹ Ndə ndiya dənəma nyi
ənga mashi Zər Gamə
ba ənga ndər sakida kəra wu biya sara wu miya nda,
nanda a'yi yiwu piya nda gagadə mai
nanda a'yi hwi ara tə mai.

¹² Agabangau, hya caguli nahyi kəra a dəməlməu
ənga nahyi njira wu nggya a dənə!
Ama sər təhudəu anə 'yi'yi ənga dəl,
arya shatan a gyar ja a gya ara hyi!

Nyinyi nga ja ənga dəfu arya ju səni abər pəci nyi gusə nga nyi.”

¹³ Ta pabər vuwa ta lari abər a vakuwa nyir nji a shida wu duniya, təma kə
ji kədlə mala ta yabiya zər sal ta.

¹⁴ Kə nji nə nyi 6əgə məthləu nə madiya mbəmbələmə anə mala nyi, aga ja
mau a dar vira nji pabər nyi a gwar tagə mashi, vira nju nda 6əla nyi ari nə
pəci ənga pəci'yar ba ənga reta pəci, ara pabə ta a sara tsəkwar nyi.

¹⁵ Sara vu miya pabər vuwa ta ngə 'yimi wu biya ənggər nə dəl, aga ja hər
mala kau ənga dənəma aga ja ma'yi ənga ja.

¹⁶ Ama kə 'yi'yi dləwar mala kau, lagur pahəna miya ja təma, ba ji tasəya dəl
kəra biya sara wu miya pabər vuwa ta.

¹⁷ Kə pabər vuwa ta nyabiya dzə ənga dəfu ar kəra mala kau, ba ji ma'yi, ji
nda dzəgwa pa ənga alenyi culi mala kə patəu, njira wu 6əlari dladə nə Hyal,
ənga ndə səbiya sakida nə Yesu ənga jiri.

¹⁸ Ənggau kə pabər vuwa ta ta'yi ar məshi'wa nə miya dəla nyi.

13

Sər Tagəu Kəra Biya Sara Wu Dəl

¹ Kə yi lari sər tagəu a vər biya sara wu dəl. Sər tagə kau a'yi ja ənga tələmə
kumou, ba ətsu ənga kər mədəfau. A'yi ja ənga dara təlkur kumou ar tələma
nyi'yar, ənga ar kalar kər, sər dida thləmər Hyal a'yi ari.

² Sər tagə kəra yi lari kau, wu pa ufwa wula, ama a'yi ja ənga hi ənggər nə
cimjigəl, ənga miya tsu ənggər miya ləvari. Pabər vuwa ta nə nyi dənəma nyi,
ənga tsəkafə nyi ba ənga dənəma nə təlkur nyi.

³ Pathləu wu pama kəra sər tagə ta də ənggər ji uya mbəlgə nə tau, ama
mbəlgə nə tə kau, ba shiləgəbiya dzau. Kə səkə də sə dədəgur anə duniya patə
ba ndə dzəgwa nu sər tagə ta.

⁴ Nju gənggər nyi səli anə pabər vuwa ta, arya ji nə nyi dənəma anə sər tagə
kau, ənga nji tsu ndə gənggər nyi səli anə sər tagə kau, ndu yiwa ndu na, “Wa
ngə ənggər sər tagə kə? Wa nga sən pa ənga ja?”

⁵ Nji nə nyi miya anə sər tagəu, aga ndər nə 6wadzau ənga ndər nə dida Hyal,
ənga nji piyari nyi ja ca dənəma nyi nə hya fodə kumunyi apə məthləu.

⁶ Kə ji pahəna miya ja aga dida Hyal, ju dida thləmər Hyal ənga vir nggya
Hyal ənga njira vər nggya a dəməlməu.

⁷ Nji nə nyi dənəma nə pa nji cici gə Hyal ənga ja səmku təlkur ar kəra nda. Kə
nji nə nyi dənəma ar kəra kalar culi, ənga nji, ənga miya ba 'yi'yi pəmpaməu.

⁸ Patər njira wu duniya wu gənggər nyi səli anə sər tagə kau, kəl njira thləmə nda a'yi tsətsəfau divira duniya a dzəguya dzau wu ləkakadə pi nə Zər Gamə kəra nji thlana.

⁹ Ndəra ənga himi ngga bəgə ja nggari.

¹⁰ Ma ndəra wu kyaga də mafa,
mafakur nga ju nggya.

Ma ndəra nju kyaga tsəya nyi ənga katsakər,
ənga katsakər nga ju tau.

Culi sə'yar kau, wu yiwu nji cici gə Hyal nda nggya ənga səsəu sau ba ənga mbərsa.

Sər Tagə Kəra Biya Sara Wu 'Yi'yi

¹¹ Kə yi bəra lari vanyi sər tagəu kəra biya sara wu 'yi'yi. A'yi ja ənga tələmə məthləu ənggər nə Zər Gamə, ama ju ndər ənggər nə pabər vuwa ta.

¹² Ji məl thlər ənga patər dənəma nə təlkur nə sər tagə tanggərma ta anə nyi. Ənga ji məliya duniya ənga njira a gwa gənggər nyi səli anə sər tagə nə tanggərma ta, kəra mbəlgə nə tə nyi ta a shiləgəbiyar dzau.

¹³ Ji məliya mədiya mətsamə gangəu, kəltə ji məliya u'u a shida sara a dəməlmau wu liya nji patəu.

¹⁴ Arya dənəma kəra nji nə nyi aga məl mətsamə nə sə dədəgur kəra ji məliya ar viya sər tagə nə tanggərma ta, ba ji nggutana njira wu duniya. Ji ciwa nda aga nda həriya sərə a papa sər tagə ta nji uya nyi ənga mbəlgə nə katsakər ama naja a'yi tə mai ta aga nda gənggər nyi səli.

¹⁵ Nji nə nyi dənəma nə lə səpi anə sərə nji həriya kəra a papa sər tagə nə tanggərma ta, aga ja sən ndər, ənga ja tsəya patər njira nggəl ara gənggər nyi səli.

¹⁶ Naja tsu kə ji ciwa kalar ndau, ndə kushu ənga ndə dəgaləu, ndər gənna ənga ndəra gərə gənna, kambau ənga mafa, aga nda dləwuri mətsamə kau ar pəl mazəma nda ma a'yi mai ar hüdəma nda.

¹⁷ Ji məl abəngau ara ndə a sara dəlbəya ənga dəlnə sau, kəl ndəra ənga mətsamə kau, ca ngə ndəliya thləmə sər tagə kau, ənga lamba nə thləmə nyi.

¹⁸ Sə kau wu yiwu hahəngəkur. Ma ndə a'yi ənga sənbiya, bəgə ja jigəbiya lamba sər tagə kau, ara lamba nə ndəpi ngau, lamba kau, ca ngə 666.

14

Zər Gamə Ənga Nji 144,000

¹ Ta yi tsəmau, ba yi lari Zər Gamə ta'yi ar mə nə Səhiyona. Ənga ja, nji a'yi, nji duburam gharu ənga duburam fodə kumunyi apə fodəu (144,000) kəra ənga thləmə nyi ənga thləmə dənə tsətsəfau ar hüdəma nda.

² Kə yi nggari vanyi dəhə sərə dəməlmau ənggər huhwir 'yimi ənga dlədər par. Dəha nyi a papa dəha səmbəl.

³ Nda vər thlə na məfəliyəngəu a dumwar tsəkəfə Hyal ənga a dumwar sə ənga pi fodə kau ba ənga njira nggurəm məthləkumunyi apə fodə ta. Ndə a'yi kəra wu sən highi bəri thlə na kə mai, kəl nji 144,000 kau, kəra Zər Gamə bəliya nda sara wu tsa duniya.

⁴ Nji ngau kəra gərə diya bəna dza nda ənga zawarkur, ndə nggya wu cicikur. Ndu nu Zər Gamə kalar vira ji ma'yi a ndari. A bəliya ndar nji, nanda ngə daramwa kəra nju lə anə Hyal ənga nə Zər Gamə.

⁵ Fəti a'yi wu miya nda mai, ənga nanda a'yi vavazə mai.

Waladi Makəru

⁶ Kə yi bəra lari vanyi waladi a vər mau a dəməlməu. A'yi ja ənga ndəshigu nə ba'anuwə kəra ju nda pəzau anə njira wu duniya. (Nanda ngə culi pəmpaməu, ənga miya pəmpaməu ənga nji pəmpaməu.)

⁷ Ji na ənga dəhə dzədəzəgaməu, “Hya hīvər Hyal ənga hya gənggər nyi səli, arya pəcir məl numa nyi a dəri. Dləvə nya mau ndəra məliya dəməlməu, ənga gyiwu 'yi, ənga tsadu ba ənga mandəli.”

⁸ Waladi nə məthləkura nyi nu nyi, ji sa na, “A dla ja! Madiya Babilanu a dlari, kəra məliya njir duniya nyabiya dzau wu səsukur nyi ənggər nyi padlau.”

⁹ Waladi nə makərkura nyi nu nda, kə ji na, ənga dəhə dzədəzəgaməu, “Ma njira dləvə sər tagə kau, ənga sə a papa nyi kau, alaga njira dləwuri mətəsamə nyi ar hudəma nda, ənga alaga ar tsa nda,

¹⁰ ju nda təwari 'yimir wur inabi nə hudə ndzəndzə nə Hyal, kəra nyinyau wu kyakiwa nə hudə ndzəndzə nə Hyal kəra əza'u. Nju nda nə nda bwaəwatə nə u'ur kətsa kəra pərtə pwahəu wu shuni a dumwar waladi cici 'yar ənga Zər Gaməu.

¹¹ Yar nə u'u bwaəwatər nda kau, hya'ari a dəməlmə ba'anuwə. Bəlsar a'yi ara njira wu dləvə sər tagə ənga sə kəra wu pa nyi vu'yi ənga pəci mai, alaga njira dləwuri mətəsamə nə thləmər sər tagə kau.”

¹² Sə kau, a cabiyari abər nji cici gə Hyal, njira wu bəlar ndər Hyal ənga jirkur wu Yesu kəl nda nggya ənga mba dəfu.

¹³ Kə yi nggari vanyi dəhə sara də məlməu a vər na, “Tsəfəya, barka anə njira tə wu Thlagəu, mbar kabəngəkəu.” Əngwar Məmbəl Hyal, “Pakatəu, a nggyar nda njir barkə, arya ndu nda uya bəlsar sara wu thlər kwakwadəkər nda, ara sər mələ nda kəra mənəhəu wu nu nda.”

Pəcir Fa'a Sə Asi Nə Duniya

¹⁴ Ta yi tsaməu, təma, kə yi lari a dumwa də dlama pərtəu, a du dlama kau, vanyi ndə a'yi kəra vir nggya “A papa Zər Ndau” ənga dora təlkur nə əndzə wu kəra ja ba məkalə səsəm wu tsa ja.

¹⁵ Kə vanyi waladi shida sara vu ki Hyal, ji sa ngga ndəra a'yi nggya wu dlama kau ənga dəhə dzədəzəgaməu, “Həri məkalə ngau, ga fa'a sə əni, arya pəcir fa'a sə asi a dəri, ara sər duniya a nəri.”

¹⁶ Ndəra a'yi nggya a du dlama kau, kə ji sər məkalə nyi a shida wu duniya, kə ji kwafəri sə əni a di.

¹⁷ Kə vanyi waladi bəra biya tsu sara du ki Hyal kəra dəməlməu, ənga vanyi məkalə səsəmau, wu tsa ja.

¹⁸ Vanyi waladi tsu kəra dəgala gəra u'u biya sara dar bagadi, kə ji ngga ənga dəhə dzədəzəgaməu, ndəra ənga məkalə səsəm ara ja kau, “Həri məkalə səsəm ngə kau, ga səri ga kwafəya yayar wu kəra dar wu'yar kəra wu duniya patəu, arya a nər nda.”

¹⁹ Kə waladi ta səwa məkalə nyi a shida wu duniya, kə ji kwafəya kalar yayar wur inabi 'yar nə duniya, kə ji tsəmiya nda a gwu vir bəci yayar wur inabi nə hudə ndzəndzə nə Hyal

²⁰ Nji ghighiraəbəna yayar wa nyi a biyar ya məlməu, a biyar vir bəci yayar wur inabi, kə mashi biya sara wu nda, wu dzəgwa ndədə dzau a gwar tagəu, dzəgamkura nyi pa kəra tagu, ənga tugukura nyi tsu melu gharu ənga cisu kumunyi (180).

15

Waladi Mədəfau Ənga Bwaəwatə Mədəfau

¹ Kə yi lari vanyi mətəmə a dəməlməu. Mətəmə kau, ca ngə waladi mədəfau ənga bwaəwatə mədəfau. Bwaəwatə kau, ca ngə nə jomə ndəl, aya ənga nda nga nju nda nyabiya hüdə ndzəndzə nə Hyal.

² Təmə, kə yi lari vanyi sə a papa tsadau kəra wu pa dəl kwalaba dadaəə ənga u'u. Tata'yi a biyar ya tsadə kau, ngə njira səmku təlkur ar kəra sər tagə ta, ba sər papa nyi ba ənga lamba thləmə nyi. Ndə səbiya səmbəl wu tsa nda kəra Hyal nə nda.

³ Nda vər thlə na nə Musa, mafa Hyal ənga thlə na nə Zər Gaməu.

“Sər mələ gau, dədəgal nga nda gagaəau ənga sə dədəgur nga nda,

Ya, Hyal Thlagəu Ndə Dəgal Dənama!

Tandar ənga jiri ngə lagu ngau, təl nə ba'anuwə.

⁴ Wa ngə gəra hivər nga,

Thlagəu?

Wa ngə gəra dləvə dəgalkur nga?

Kəl nagə ngə ndə cicau.

Patər ndapi wu nda shili,

ndu sə dləvə ngau

arya thlər tsapəkur ngau a biyari ar babal.”

⁵ Ayukudə sə'yar kə patəu, təmə, yi tsamə a dəməlməu, təmə, kə yi lari ki Hyal ca ngə kwapatə nə sakida, papahau.

⁶ Sara vu ki Hyal kau, ngə waladi mədəfə ənga bwaəwatə mədəfə kə biya. Ndə hari kar lilinu kəra wu mbəl wilwiləu, ənga ndə thlə'ubiya hathla nda ənga takulagə əndzə dləəu.

⁷ Pathlə wu pama sə ənga pi fodə ta, nə nyi anə waladi mədəfə ta əgwa əndzə mədəfə kəra nyinyi ənga hüdə ndzəndzə nə Hyal ndəra a'yi ja ba'anuwə.

⁸ Ki Hyal kau, nyinyi nga nyi ənga 'yar kəra shida sara du kadakadarkur nə Hyal ənga dənəma nyi. Ndə a'yi kəra wu sən gwu ki Hyal kə mai, kəl ma bwaəwatə waladi mədəfə kə joməya dzau.

16

Əgwa Mədəfau Nyinyau Ənga Hüdə Ndzəndzə Nə Hyal

¹ Təmə, kə yi nggari vanyi dahə dzədzəgamə sara wu ki Hyal kəra a vər na anə waladi mədəfə 'yar kau, “Ma'ya mau, hya biya pəna əgwa hüdə ndzəndzə Hyal mədəfə kau, a gyu duniya.”

² Kə waladi nə tanggərma kə biya, kə ji biya pəna nə nya əgwa a gyu duniya. Kə mbəlgə pəziya dzə ar dza njira ənga mətəmə nə sər tagə kau, ənga nda vər dləvə səra a papa nyi.

³ Minu nyi, təmə waladi nə məthləkura nyi shabiya əgwa nyi a gwar tsadau, təmə 'yimi kəra a gwa sha aga mashi ndə tətəu, ba səra a gwagwa kudə patəu.

⁴ Kə nə makəkura nyi tsu biya, kə ji biya shabiya nə nya əgwa a gu dəl'yar ənga mandəl'yar, kə 'yimi kəra a gwa sha aga mashi.

⁵ Kə yi nggari waladi kəra ənga dənəma ar kəra 'yimi a vər na,

“Tsatsa'a ngə numa gau,

Nagə ndə cicau,

ndəra saya də, naja ngə əshina,

⁶ Arya nja nyi a pənar nda mashi,
mashi nji cici gə Hyal ənga mashi nabi'yar.
Kəja ga nə ndari mashi aga nda sa,
akkəra nyi ngə kəja.”

⁷ Kə yi nggari dəhəu sara dar bagadiya nyi, a vər na,

“Hyal Thlagəu, ndə dəgal dənama!
Numa ngau, jijiri ənga tsatsa'a nga nyi.”

⁸ Kə waladi nə fədəkura nyi pəna əgwa nyi a dar pəci, kə ji cəkər nyi dənama
nə titi'wa nji ənga u'ur pəci.

⁹ Ndə titi'wanakər arya kwakwadəkura pəca nyi, ba ndə gu dida thləmə
Hyal, ndəra ənga dənama ar kəra bwaəwatə'yar kə patəu, ama kə ndə nggəl
ara tubi ənga fal Hyal.

¹⁰ Waladi nə təfukura nyi pəna nə nya əgwa a dar tsəkafə nə sər tagə kau,
təma, kə təlkur nyi hədiya dzə ənga kuthləu. Nji tsu nda vər də hira nda ara
bwaəwatəu.

¹¹ Ndə dumwa ənga dida Hyal arya bwaəwatə kəra nda a gwa ənga shiləgə
kəra ar dza nda, ama kə ndə nggəl ara tubi.

¹² Waladi nə kwakura nyi shabiya səra a gu əgwa nyi a gwu dəl dəgal
Yifəratəsu, təma, kə 'yimi kəra a gwa shi'wau, aga təl'ya

r sara də wu səbiyar pəci uya lagur shida.

¹³ Kə yi lari mambəl dəmwa'yi'yar makər kəra a papa bwanja, biya sara wu
miya pabər vuwa kau, ənga sara wu miya sər tagə kau, ba ənga sara wu miya
nabi fati.

¹⁴ Nanda mambəl dəmwa'yi'yar ngau, kəra a vər məl sə dədəgur. Nda vər biya
aga nda ma'yi a ndəra təltəl'yar nə patər duniya, aga nda tsəmiya dzə aga sa
pa ar pəci dəgal nə Hyal Dəgal Dənama.

¹⁵ Hya dəngari səra Yesu nana, abər, “Kəja ya vər shili ənggər ndər həl! Ndər
barka ngə ndəra pabər kərnyı ju vər səkə shili də ənga ji hari kari nyi caməu,
ara ja sara nggya turusu, nja lari tursukura ja.”

¹⁶ Təma, kə ndə tsəmiya təl təl'yar kə patə a shili ar vi zəməu, vira nju ngga
ənga miya njir Yahudiya Amagidanu.

¹⁷ Waladi nə mədəfəkura nyi shabiya səra gu əgwa nyi a dəməlmau. Kə dəhə
dzədzəgaməu, hya'ari sara ndar tsəkafə wu ki Hyal ju na, “A dərı!”

¹⁸ Kə səm par ənga dərəghi par ənga dlədə par ənga madiya kənggədər 'yi'yi
kəra gəra saya də ənggəra ndə shili wu duniya. Kənggədə kau, madiya madiya
kənggədər 'yi'yi ngau.

¹⁹ Najaka madiya məlmau, ba ji təkəbiya dzə bwata makəru, kə madiya
məlmə nə 'yi'yi paməpamə dlanakər. Kə Hyal dəngari ənga Babilanu madiya
məlmau, ba Hyal nə nyi kyakiwa nyinyau ənga hudə ndzəndzə nə Hyal aga ja
sa.

²⁰ Kalar dzəgu dəl sanakər ənga kalar mə'yar sanakər, nji a'yi bəra lar nda
mai.

²¹ Sara dəməlmau, kə madiya mətəndili tətəfəu a shidar kəra nji. Kə ndə
dzəgwa dida Hyal arya bwaəwatə nə mətəndili kau. Bwabwata nyi dzadzau
gagadau.

17

Madiya Zawar Ənga Sər Tagəu

¹ Kə pathlə wu pama waladi mədəfə kəra nda ənga əgwa mədəfə ta, shida ara yau, kə ji nar da, “A ndau, aga ya sa canə ngə ɔwaɔwatə kəra nju nda ləri anə madiya zawar kəra a vər nggya ar kəra 'yimi kəra gangəu.

² Naja ngə ndəra təl'yar nə duniya məl səsukur ənga ja. Njir duniya patə a nyir nda ənga səsukur nyi ənggər njira padlə wu tsa nda.”

³ Kə waladi ta hər da wu mambəl a ndar tagə mashi, a ndəna təma, kə yi ləri vanyi mala a vər nggya ar sər tagə dəzəu. Sər tagə kau, a'yi ja ənga thləmə nə dida Hyal tsətsəfə ar dza ja. A'yi ja tsu ənga kər mədəfəu ənga tələmə kumou.

⁴ Mala kə hari kar dədla dədla ənga maggədi maggədi, ənga ji hari əndzə kəra wu mbəl, ənga tsəka dədər ba ənga handzəlkwa. Tasau əndzə ngu tsa ja, nyinyau ənga kalar sərə gərə cicau ənga sər məl səsukur nyi.

⁵ Kəja thləmə dədəwa kəra tsətsəfə ar hüdəma ja:

“Babilanu madiya məlmau

Məya zawar'yar

Ənga sə zhizhigər'yar nə duniya.”

⁶ A ləri yi mala kə a nyir ja nyi papadlau, ənga mashi nji cici gə Hyal, mashi njira ləri sakida ar kəra Yesu.

Ta yi ləri nyi ba da sər dədəgər anə da.

⁷ Kə waladi na anə da, “Ara mi sə kə da sə dədəgər anə nga? Yu cabiya ngə sərə ar dəwa ar kəra mala kau, ənga sər tagə kəra ja vər dlə kau, kəra ənga kər mədəfəu ba ənga tələmə kumou.

⁸ Sər tagə kəra gə ləri ta, a'yi ja dədəməu, ama tsu ja a'yi mai. Ju nda biya sara wu ka'u kəra nji gərə sən təkəna ba ja ma'yi a ndar vira nju nda tsəya nyi ari. Njira vər nggya wu duniya, njira gərə ənga thləməndə tsətsəfə wu ləkakadə nə pi, mbari ar dzəguya duniya wu nda da sə dədəgər anə nda, ma ndə lar sər tagə kau, kəra a'yi dədəm ama tsu ja a'yi mai ama tsu ju ɔəra nda sha shili.

⁹ “Sə kau, wu gal hahangəkər, Kər mədəfə kau, madzəgamə mədəfə ngau, kəra mala kə a vər nggya a dari.

¹⁰ Nanda tsu ar viya təl'yar mədəfə ngau. Təfwa nda a dlanar nda kər, tsu pathla nda vər səm təlkur, ənga pathla nda tsu ji gərə shili, ama ma ji nda shili, ju sa səm təlkur nə pəci kushu.

¹¹ Sər tagə kəra a'yi dədəməu, ama a'yi ja tsu mai, naja ngə təl nə cisəkura nyi. Pathlə ja wu pama nda mədəfə kau, ənga ja vər ma'yi a ndar vira nju nda tsiya nyi ari.

¹² “Tələmə'yar kə kumo kə gə ləri kau, nanda ngə təl'yar kumou kəra gərə dləwuri vir səm təlkur nda kwatahəu, ama ndu nda dləwuri zəwa təlkur nə saka pathlə dəfə ənga sər tagə kau.

¹³ Təl'yar kau, dəngər nda zəmə nga nyi, dənamar nda patə ənga səm təlkur nda ndu nda nə nyi anə sər tagə kau.

¹⁴ Ndu nda par pa ənga Zər Gamə kau, ama ba Zər Gamə kə a səmkur təlkur ar kəra nda ariya naja ngə Thlagər thlagə'yar ənga Tələr təl'yar, ənga njira a'yi əkkə'yi ja, nanda ngə njira nji ngga, ənga njira nji cadəbiya ənga njir nu kəra ji fər kər əni.”

¹⁵ Təma, kə waladi kə na anə da, “Yimi kəra gə lar ta, vira mala zawar ta a vər nggya ari ta, nanda ngə nji ənga dlamir nji ənga 'yi'yi 'yi'yi 'yar ba ənga miya pampaməu.

¹⁶ Sər tagə ənga tələmə kumo kəra gə ləri ta, ndu nda piyari shishir dza zawar kau. Ndu nda fədiya kar nyi ba nda piyari nyi turusu. Ndu nda dəhu kumər dza ja ba nda nggyina səra hyau ənga u'u.

¹⁷ Arya Hyal nə nda dəfu aga nda nyabiya səra ju yiwu lagur məliya aga nda nə nyi dənamar nda anə sər tagə kau, aga ja səm təlkur, kəl pəcira ndər Hyal wu nda nyabiya dzau.

¹⁸ Mala ta gə ləri ta naja ngə madiya məlmə kəra a vər səm təlkur ar kəra təl 'yar nə duniya."

18

Dla Nə Məlmə Babilanu

¹ Ayukuda sə'yar kə patəu, ba yi ləri vanyi waladi a vər shida sara a dəməlməu. A'yi ja ənga dənəma nə səm təlkur, ənga kadakadarkur nyi a vər mbəl ar kəra duniya patəu.

² Ji ngga ənga dəhə dəgaləu, ji na,

"A dlar ja, madiya Babilanu a dlari!

A dər ja vir nggya anə mambəl dəmwa'yi'yar pampaməu,

Ənga vir nggya anə kalar mambəl diyadiyabə'yar,

ənga vir nggya anə 'yagə dəgur ənga diyadiyabə'yar,

ənga vir nggya anə kalar sər tagəu, kəra dəgur ənga diyadiyabəu.

³ Ara patər 'yi'yi ndə wathliya dzau

wu nggyabiya nə səsukur nyi.

Təl'yar nə duniya patə a məliyar nda səsukur ənga ja.

Njir shafəli a məliyar nda gənna wu ja

lagur yiwu nggyabiya wawahə nyi."

⁴ Kə yi bəra nggari vanyi dəhə sara a dəməlmə a vər na,

"Biya mau, nahyi nji də, sara wu ja!

Ara hya sara gu bikə nyi

ara bwaḃwatə nyi a sara uya hyi.

⁵ Ara bikə nyi a vuyar dzə ba a dəməlməu.

Kə Hyal dəngari ənga bikə nyi.

⁶ Məliya nya mau ənggər kəra ji məliya.

Kibiya nya mau aga məthləu səra ji məliya.

Wathliya nya mau aga məthləu kyakiwa dəmwa'yikur kəra ji wathliya hyi a gwa.

⁷ Nə nya mə bwaḃwatə ənga hufə kyakyaru

ənggər kəra ji hana kərnyi ənga nggya wawahə nyi.

Wu dəfuwa ja, ja vər bwaḃwər nyi,

'Yi wu nggya ənggər kwatam, a'yi yi mala təsəl mai,

ənga a'yi yiwu sə'yinggu mai.'

⁸ Agabangau, wu pəci pathləu bwaḃwatə wu nda nyabiya dzau,

tau, ənga sə'yinggu ba wuḃau.

U'u wu nda nggyina nyi,

arya Hyal Thlagəu ndə dəgal dənəma ngu sa thlana nyi numa."

⁹ Ma təl'yar nə duniya kəra məl səsukur ənga nggyabiya wawahə nyi ənga nda ləri 'yar nə u'u kəra wu nggyi nyi, ndu nda tiwi ənga sə'yinggu nyi.

¹⁰ Maja wu bwaḃwatəu, ndu ta'yi tsaləu ara ndu hivər nja sara daḃər nda wu bwaḃwatə niy, ənga ndu tiwi niy.

“Sər təhudəu! Sər təhudəu, madiya məlmau,
Babilanu, məlmə kəra ənga dənəma!

Wu saka pathləu numa ngau a shiliri!”

¹¹ Njir shafəli nə duniya wu nda tiwi ənga jiga tiwi aya ja, ara tsu ndər nda dəl kar nda a'yi mai.

¹² Tsu ndər nda dəl əndzau, ənga thladla ənga tsəka dəduru ənga handzəlkwa ənga yadi lilinu ənga yadi dədla dədla ənga yadi pərapəradəu ba ənga kar maggədi maggədi, patə əkkə'yi aleniy wu la ki ənga aleniy sə kəra nji məliya sara wu hira ciwar ənga wu dəduru ənga liyangə shishi'wu ba aleniy liyangə ənga tsəka pəzi mai.

¹³ Ətsu ndər nda dəl kar nə sə kisəu ənga yaji ənga sər dəzə huda umbwa ənga bürdi dza wu ənga bürdi dədəgau ənga 'yimir wur inabi ənga məl wur zaitunu ənga əpou ənga uhi, ənga thla ənga təmahəu ənga tagu ənga keki tagəu ənga mafa'yar ba ənga aleniy nji a'yi mai.

¹⁴ Ndu na anə niy, “Kalar sə mənəhəu, kəra gu cim a tərəbiyari, tsu gu bəra uya nda mai. Patər bərbakur ngau a tərəbiyari, tsu gu bəra nda uya mai.”

¹⁵ Njir shafəli kəra dəlna niy sə'yar kə uya əkkəri a gu bərbakur niy ndu nda ta'yi tsaləu, ara ndu hivər nja sara daḃər nda wu bwaḃwatə niy. Ndu tiwi ndu sə'yinggu,

¹⁶ ndu wau, ndu na,

“Sər təhudəu! Sər təhudəu, madiya məlmau,
ndəra dədəməu, a vər mba kadəmbul lilinu ənga ləgutə dədla dədla ənga ləgutə maggədi maggədi.

Ndəra dədəməu, a vər ha əndzə wilwilu ənga tsəka dəduru ba ənga handzəlkwa.

¹⁷ Wu saka pathləu kalar bərbakur niy kau wu nda sa!”

“Kalar njir dlə kwambwal, ənga njira wu bə a gwa, ənga njir məl thlər a gwu nda ənga kalar njira vər məl gənnar nda a gwar 'yimi, ndu nda ta'yi tsatsaləu.

¹⁸ Ma ndə lari 'yar u'u kəra a vər nggyi niy, ndu səya mala wau, “Məlmə a'yi saya də dəgala abangə nga niy ya?”

¹⁹ Ndu nda təwa 'yi'yi wu kəra nda, ndu tiwi ənga jiga tiwi, ndu na,

“Sər təhudəu, madiya məlmau,
vira njira ənga kwambwal ar tsadau,
ənga ndə məliya gənnə lagur bərbakur niy!

Wu saka pathləu, kəja nja sana niy ri!

²⁰ Caguli mau ar kəra ja, dəməlmau!

Caguli mau nji cici gə Hyal ənga cama sə sə'yar ba ənga nabi'yar!

Hyal a cabiya niy ri numa nə shishikur niy kəra ji məl anə hyi.’ ”

²¹ Kə madiya waladi həri vanyı madiya tsəka kəra ənggər bəra, kə ji vakuwa a gwar tsadau, kə ji na,

“Ənga gwazhi vi ənggər kau, ngə
madiya məlmə Babilanu, nga nju nda vakana niy a gya,
tsu nju bəra lari niy mai.

²² Njir tsa səmbəl əkkə'yi njir thlə na ənga njir mbidə mbəla'wu, ənga aligata a'yi kəra nju bəra nggari wu gə mai.

Ndə a'yi kəra wu bəra məl thlər tsi

kəra a'yi nju uya wu gə mai.
 Dahə nə au ar bəra
 nju bəra nggari wu gə mai.
²³ Tsu nju bəra lari mbəmbəl nə pitəlla wu gə mai.
 Daha sal kwanjili ənga kwanjili
 nju bəra nggari wu gə mai.
 Njir sugu ngau, ca ngə nji nggunggurəm nə duniya.
 Lagur shavi ngau, nga gə nggutana 'yi'yir duniya.
²⁴ A gu ja ngə mashi nabi'yar ənga nə nji cici gə Hyal,
 ənga kalar njira nji tsəya wu duniya."

19

Fal Hyal A Dəməlmau!

¹ Ayukufa kau, təma, kə yi nggari vanyi dahə a papa dāha dlamir nju wau a dəməlmau, a vər na,

"Fal Hyal!

Mbədaυ ənga kadakadarkur ənga dənəma a nggyari anə Hyalər mən,

² aya jiri ənga tsatsa'a ngə numa nyi.

A thlana nyir ja numa anə madiya zawar ta
 ndəra diyaḅəna duniya ənga səsukur nyi.

A kibiya ja ar ja mashi mafa nyi kəra nji tsəya."

³ Wayu kə ndə bəra wau, ndə na,

"Fal Hyal!

'Yar kəra a vər biya wu ja vər dəzə a dəməlmə ba'anuwa."

⁴ Njira nggurəm məthləkumunyi apə fədaυ ənga sə ənga pi fəda ta dla a gyu mwar Hyal ndu dləvə nyi, naja kəra a vər nggya ar tsəkafəu. Ndu dzəgwa tiwi, ndu na,

"Amina, Fal Hyal!"

⁵ Kə dāhə hya'ari sara ar tsəkafəu, kə ji na,

"Fal Hyalər mən,

nahyi mafa nyi patəu,

nahyi njira vər hivər nyi,

nji dədəgal əkkə'yi njira kukushu!"

⁶ Kə yi nggar vanyi dahə a papa dāha dlamir nji, dāhə ənggər dəl shida shida, ənggər dāha madiya dlədər par, a vər wau,

"Fal Hyal!

Aya Hyal Thlagər mən Ndə Dəgal Dənəma a vər səm təlkur.

⁷ Ta'yi mənə caguli mənə dā ənga hüdə pipida

mənə nə nyi kadakadarkur!

Aya hədzau nə Zər Gamə kau, a shiliri,

kwanjili nyi a bathləri dzau.

⁸ Lilinu mbəmbəl camə

nga nji nə nyi aga ja hari."

(Lilinu mbəmbəl camə ngə cabiya sər mēla nji cici gə Hyal kəra tsapəu.)

⁹ Kə waladi kə nar dā, "Tsəfəya, 'Barka anə njira nji nggəya aga mini hədzə nə Zər Gamə kau!" " Ji bəra cakəri na, "Najakə ngə ndər Hyal kəra jijiri."

¹⁰ Ta yi nggari abangau, təma, kə yi dla a gyu hüdə nyi, aga ya dləvə nyi. Ama kə ji na anə dā, "A sara ga məl abangə mai! Ndə nga yi ənggər ngau, ndər məl thlər kuvwar ngau ba ənga zamər hyi kəra ləri sakida ar kəra Yesu. Dləvə Hyal! Arya ləri sakida ar kəra Yesu ca ngə ndərhaha."

Ndər Dlə Tagu Pərtəu

¹¹ Kə yi lari dəməlməu papahau, ənga a dumwa də vanyi tagu pərtəu, kəra ndər dla nyi nju ngga nyi ənga Ndəra nju fər kər ni ənga Ndə jijiri. Ənga ju məl numa tsatsa'a ənga pa tsatsa'a.

¹² Liya ja ənggər kyara u'u. A du kəra ja ngə dora nə təlkur gangəu. Thləmə a'yi kəra tsətsəfau ar ja, kəra ndə gəra səni kəl naja.

¹³ Kar kəra ar dza ja dzədzəgu nga nyi ənga mashi. Thləmə nyi ca ngə Ndər Hyal.

¹⁴ Soja'yar kəra a dəməlməu a vər nu nyi, ar tagu pəpərtəu, ənga ndə hari lilinu pərtə camə mənəhəu.

¹⁵ Sara vu miya ja ngə vanyi katsakər səsəm wu biya aga dliya duniya nə 'yi'yi pampaməu. "Ju səm təlkur ənga zəwa liyangəu." Ju nda ghighiraḃəna vir ḃəci 'yimi wur inabi nə hüdə ndzəndzə nə Hyal, Ndə Dəgal Dənəma.

¹⁶ Ar ləgutə nyi ənga ar 'ya ja thləmə a'yi tsətsəfau:

Təl nə təl'yar ənga Thlagə nə thlagə'yar.

¹⁷ Kə yi lari vanyi waladi ta'yi a dar pəci, ju ngga ənga dəhə dzədzəgamə anə kalar 'yagə'yar kəra a vər mau, "Shila mau, hya kaḃiya dzə ənggau aga madiya səm sər səm nə Hyal.

¹⁸ Hya sa səm kumər dza təl'yar ənga madiya soja'yar ənga madiya nji ənga tagu'yar ənga njir dlə nda ənga kumər nji patəu, mafa ənga kambər nji, nji dədəgal ənga nji kukushu."

¹⁹ Kə yi lari sər tagə ta ənga təl'yar nə duniya ənga njir par nda kaḃiya dzə aga pa ndər dlə tagu kau ənga soja nyi'yar.

²⁰ Ama kə ji mbari sər tagə kau ənga nabi fati kəra a vər məl sə dədəgur wu thləmə nyi. Ənga sə dədəgur kəra ji məl kau, ənga ji nggutana njira dləwuri mətəmə nə sər tagə kau, ənga ndə dləvə sərə a papa nyi. Gyapə nda nga nji vakuwa a gu fa'a u'ur kətsa kəra pərtə pwahəu wu shuni ənga pi.

²¹ Alenyi njira hyau, kə ndər dlə tagu kau, tsəya nda ənga katsakər kəra wu biya sərə wu miya ja. Patər 'yagə'yar kaḃiya dzə aga nda sa nyabiya dzau ənga kumər dza nda.

20*Fa Duburam*

¹ Ba yi lari vanyi waladi sara a dəməlmə a vər shida ənga sər pahə miya ka'u kəra nji gəra sən təkəna ənga əpa nə liyangə wu tsa ja.

² Kə ji mbari pabər vuwa ta, naja ngə pabə dədəmə ta, naja ngə təl nə mambəl dəmwa'yi'yar kəra nju ngga ənga Shatan, ba ji mbiya nyi ənga əpa liyangə nə fa duburam.

³ Ji vakuwa nyi a gyu ka'u dzəgam gagaḃə ta ba ji haḃiya, təmə, kə ji dzəgwa kuḃələri ba ji fər mətəmə ari aga ja kari nyi ara ḃəra ngguta nji kəl ma fa duburam kə tərabiya. Ayukuda kau, nju ḃəra siya nyi nə pəci kushu.

⁴ Ba yi lari tsəkəfə'yar ənga njira vər nggya ar nda, nji nə nda dənəma nə təlkur aga nda numa anə duniya. Kə yi lari mambəl njira nji thləna kəra nda ariya sakidar nda ar kəra Yesu ənga ndər Hyal. Nanda a'yi dləvə sər tagə kə mai ənga sərə wu papa nyi mai, ənga nandə dləwuri mətəmə nyi ar hüdəma nda alaga ar tsa nda mai. Ndu ḃəra də a'yi ənga pi ba nda səm təlkur ənga Kərsiti nə fa duburam.

⁵ Aleniyi nji tətə wu bəra shili wu pi mai kəl ma fa duburam kə kudau. Najakə ngə hya'ari sara vər tənə tanggərma.

⁶ Barka ənga cicikur anə njira uya hya'ari sara vər tənə tanggərma, aya tənə məthləkura nyi a'yi ənga dənəma ar kəra nda mai. Ndu də pubu'yar nə Hyal ənga nə Kərsiti, ndu səm təlkur ənga ja nə fa duburam.

A Ndiyar Nji Dənəma Shatan

⁷ Ayukudə fa duburam kau, nju nda siya Shatan sara ar vira nji mbiya nyi ari.

⁸ Ba ja biya ma'yi a nda ngguta nju huda duniya ənga dəla duniya patəu. Ju tsəmiya Gogu ənga Magogu aga nda sa pa. Gangəkura nda ndu də ənggər məshi 'wa nə miya dəl.

⁹ Ndə bau, ba ndə zəwari miya cira duniya patəu, ənga ndə zəwar məlmə kəra Hyal wu yiwu, ca ngə kabə nji gə Hyal wu kwapatəu. Ama kə u'u shida sara dəməlməu ba ji sa səmku nda.

¹⁰ Shatan kəra nggutana nda ba nja vakuwa nyi a gu fa'a nə u'ur kətsa kəra pərtə pwahəu wu shuni, vira nji vakuwa sər tagə ənga nabi fati ta a gwa gwa. Nju nda nə nda bwaəwatə vu'yi ənga pəci ba'anuwa.

Numa Nji Tətau

¹¹ Təma, kə yi lari madiya tsəkafə pərtəu ənga ndəra vər nggya a dari. Dəməlməu ənga gyiwu 'yi wu hwi ara ja, tsu vir nggya a'yi ara nda mai.

¹² Kə yi lari njira kudau, nji yidədəu ənga nji nggunggurəm tata'yi wu mwar tsəkafə nyi. Kə nji pahəna ləkakadə'yar. Kə nji bəra pahəna vanyi ləkakadəu, ca ngə ləkakadə nə pi. Nji məliya nyi numa anə njira kudau tsa'a aga səra mələ nda wu pəci kəra nda wu duniya ənggər kəra nji tsəfəya a gu ləkakadə'yar kau.

¹³ Kə tsadə ləri njira kudau wu nda ba tau ənga nji gə mambəl tsu ləri njira tau wu nda. Kə kalar ndə, nju məliya nyi numa tsa'a aga səra ji məliya.

¹⁴ Kə tau ənga nji gə mambəl kə nji vakuwa nda a gu fa'a nə u'ur kətsa ca ngə tənə məthləkura nyi.

¹⁵ Kalar ndəra nji gəra uya thləmə nyi wu ləkakadə nə pi kau, ba nja vakuwa nyi a gu fa'a nə u'ur kətsa.

21

Urshalima Mafəliyangəu

¹ Kə yi lari dəməlmə mafəliyangə ənga gyiwu 'yi mafəliyangəu, aya dəməlmə ənga gyiwu 'yi nə tanggərma a tərəbiyari, tsu tsadu a'yi tsu mai.

² Kə yi lari Məlmə Cicau, Urshalima mafəliyangə a vər shida sara a dəməlməu, sara dara Hyal ənggər kwanjili kəra bəthlər dzə mənəhəu aga səkə salkwanjili.

³ Kə yi nggari vanyi dāhə dzədzəgaməu sara dar tsəkafə kau, wu na, "Vir nggya Hyal a dari əkkə'yi nji, ju nggya əkkə'yi nda, ndu də nji nyi ba Hyal ənga kərnyi wu nggya əkkə'yi nda ba ja də Hyalər nda.

⁴ Ju nda dāna nda sələm wu liya nda. Tsu nju bəra tənə mai, sə'yinggu a'yi alaga tiwi ənga kwakwadəkur nggyabiya a'yi mai, ara sə dəfəmə a tərəbiyari."

⁵ Ndəra vər nggya ar tsəkafə kə na, "Kəja ya vər məl kalar sə ja də mafəliyangəu!" Kə ji bəra na, "Tsəfəya sə'yar kə patəu, aya sə'yar kə gu sən fər kər ənga nda ənga jiri ngə nda."

⁶ Kə ji nar də, “A dəri. Nayi ngə Aləfa ənga Omega, Dzəguya ənga Kudıya. Anə ndəra ənga hili yu nə nyi 'yimir sa kurthləu, sara a vu mandəli 'yimi nə pi.

⁷ Ndəra səmku təlkur ju də ndər fa'a ki də. Ba ya də Hyal nyi ənga ba ja də zər də.

⁸ Ama njir hivər ənga njira gərə hənggəri ənga njir məl sə dedeəu ənga njir tsa ndau ənga nji səsu ənga njir pipitima ənga njir nu katəu ba ənga njir fati, vir nggyar nda wu nda də wu fa'a nə u'ur kətsa kəra pərtə pwahəu wu shuni. Najakə ngə tə nə məthləkura nyi.”

⁹ Pathlə wu pama waladi'yar mədəfə ta kəra ənga əgwa mədəfə nyinyi ənga 6wa6watə mədəfə shida ka sa na anə də. “Shili, yu canə ngə kwanjila nyi, mala Zər Gamə kau.”

¹⁰ Kə ji həri də wu mambəl a dar vanyi madiya mə dzəgaməu, kə ji canə də Urshalima Məlmə Cici kau, a vər shida sara a dəməlməu sara dara Hyal.

¹¹ Ju mbəl ənga kadakadarkur nə Hyal, ju mbəl ənggər tsəka dudur kəra wu mbəl ənggər doragalu.

¹² A'yi ja ənga madiya mahwal dzəgam kəra zəwuya nyi ənga miyar gwa kumo apə məthləu ənga waladi'yar kumo apə məthləu ənga ar kalar miyar gwa waladi pathləu. Ar kalar miyar gwa kau, nji tsəfəya thləmər culi nə njir Izirayila pathlə pathləu.

¹³ Miyar gwa makər a də Səbiyar Pəci ənga miyar gwa makər a yi Gya Vuya ənga miyar gwa makər a gwa Də Fwahəu ənga miyar gwa makər a yi Gwa Tədə Pəci.

¹⁴ Nji həriya mahwal kau ar fəhi nə tsəka kumo apə məthləu, ar tsəka fəhi kau nga nji tsəfəya thləmər cama səse'yar kumo apə məthlə nə Zər Gaməu.

¹⁵ Waladi kəra ndər anə də kau, sər təkə sə a'yi ara ja nə əndzə aga ja təkəri məlmə kau ənga miyar gwa ba ənga mahwala nyi.

¹⁶ Məlmə kau, tugukura nyi ənga dləbəkura ja ghəragə nga nyi. Ji təkəri ənga sər təkə sə nyi, tugukura nyi melu 1,400 ənga dzəgaməkura nyi ba ənga dləbəkura nyi abangə tsu.

¹⁷ Dzəgaməkura mahwala nyi a kari hi 200, sər təkə sə nə nji kəra waladi kə a vər təkə sə əni.

¹⁸ Nji həriya mahwal kau ənga tsəka jaspə ənga məlma nyi nji həriya ənga əndzau, kəra camə ənggər kwalaba.

¹⁹ Fə hiya mahwal kə nji bəthləri ənga kalar tsəka duduru. Nə tanggərma tsəka jaspə ənga nə məthləkura nyi tsəka safayasu ənga nə makərkura nyi tsəka kalsidoni ənga nə fədəkura nyi tsəka imiralədu

²⁰ ənga nə təfukura nyi tsəka sardonisu ənga nə kwakura nyi tsəka kar-neliyanu ənga nə mədəfəkura nyi tsəka kərisolatu ənga nə cisəkura nyi tsəka bəryalu ənga nə ədləkura nyi tsəka topasu ənga nə kumokura nyi tsəka krisofəresu ənga nə kumo asərtəngəkura nyi tsəka jasinthləu ba ənga nə kumo apə məthləkura nyi tsəka amithliyasu.

²¹ Miyar gwa kumo apə məthlə kau, ca ngə handzəlkwa kumo apə məthləu. Kalar miyar gwa kau, nju məliya nyi ənga handzəlkwa pathləu. Lagu dədəgal nə huda məlmə kau, nji məliya nda ənga 'yimir əndzau, kəra wu mbəl wilwilu ənggər kwalaba.

²² Nayi a'yi lar ki Hyal wu məlmə kə mai, ariya Hyal Ndə Dəgal Dənəma ənga Zər Gamə nanda ngə ki Hyal nə məlmə kau.

²³ Məlmə kə a'yi wu yiwu pəci ənga hya nda mbəl a gya gwa mai arya kadakadarkur nə Hyal ənga kərnyı ngu lə mbəmbəl anə nyi ənga Zər Gamə tsu naja ngə pitəlla nyi.

²⁴ Ənga mbəmbəl nyi ngə njir duniya wu nda bər nda ənga təl'yar nə duniya wu nda shili ənga dlədləvəkur nda a vuwa gwa.

²⁵ Pəci a'yi kəra nju nda hədiya miya miyar gwa'yar nə məlmə kə mai, ara vu'yi a'yi a ndəna mai.

²⁶ Nju nda shili ənga kadakadarkur ənga dlədləvəkur nə njir duniya a vu məlmə kau.

²⁷ Sa'yi kəra gərə cıcau, kəra wu nda gwa gwa mai, alaga ndər məl sə gərə səli ənga ndər ngguta nju nda gwagwa mai, kəl njira nji tsəfəya thləmər nda wu ləkakadə pi nə Zər Gaməu.

22

Dəl 'Yimi Nə Pi

¹ Kə waladi kə canə də dəl nə 'yimi nə pi, kəra wu mbəl wilwilu ənggər doragaləu, kəra a vər huhwi sara dar tsəkafə nə Hyal ənga nə Zər Gamə

² a gyar hada lagu nə hada məlmau. Wu nə pi kau, dadakə ngə nggilanga ja ar ghimbila dəl kau. Wu kau, wu ya yayar wu kumo apə məthlə wu fa, ju ya wazha kalar hya. Hyali wu kau kundzəgə ngau aga shiləgə 'yi'yi pampaməu.

³ Tsu shi'wu nə Hyal wu bəra də wu məlmə kə mai. Tsəkafə nə Hyal ənga nə Zər Gamə wu nda də wu məlmə kau. Njir məl thlər nyi wu nda dləvə nyi.

⁴ Ndu nda lari bama ja. Thləmə nyi tsu wu nda də tsətsəfə ar hüdəma nda.

⁵ Tsu vu'yi wu nda də mai. Tsu nju bəra nda yiwu vanyi mbəmbəl pitəlla alaga mbəl pəci kəra wu shili ənga mbəmbəl mai, arya Hyal ənga kərnyı ngu nda də mbəmbəl anə nda. Ndu nda səm təlkur ba'anuwa.

⁶ Kə waladi kə nar də, "Ndər kau, ndər kəra ndu sən fər kər əni ngau ənga ndər jiri ngau. Hyal Thlagəu, thlagər mambəl'yar nə nabi'yar, ngə səwa waladi nyi aga ja cabiya anə njir məl thlər nyi sərə wu nda də kajangəkau."

Yesu A vər Shida

⁷ "Nggara mau, kəja ya vər shida kajangəkau! Barka anə ndəra bəlari ndərhaha kau, kəra wu ləkakadə kau."

⁸ Nayi Yahwana, Nayi ngə nggari ənga lari sə'yar kau. Ama ta yi lari, kə yi nggari, kə yi bəliya undi aga ya dləvə waladi kəra canə də sə'yar kau.

⁹ Ama kə ji nar də, "Ga sara məl abangə mai! Nayi ndər məl thlər kuvwar hyi ngau, nagə ənga zamə ngə'yar nabi'yar ənga kalar njira bəlari ndər ləkakadə kau. Ga dləvə Hyal!"

¹⁰ Kə ji nar də, "Ga sara ghidəna ndər nə ndərhaha nə ləkakadə kə mai, arya pəci a dəri ləhəu.

¹¹ Ta'yi njir məl sə dəmwa'yu nda dumwa ənga məl sə dəmwa'yir nda, njir məl sə gərə tsatsa'a tsu nda dumwa ənga məl sərə gərə tsatsa'a, njir məl sə tsapəu nda dumwa ənga məl sərə tsapəu, nji cıcau nda dumwa ənga məl sərə cıcau."

¹² "Nggara mau, kəja ya vər shili kajangəkau! Akkəri də a'yi ənga yau, ba ya nda nə nyi anə kalar ndə tsa'a aga sər məla ja.

¹³ Nayi ngə Aləfa ənga Omega, Tanggərma ənga Jomə ndəl, Dzəguya ənga Kudıya.

¹⁴ "Barka anə njira cina kar har nda aga nda uya lagur səm Wu Nə Pi, ba nda gwu huda məlmə lagu miyar gwa.

¹⁵ Abiya ngə hya'yar ənga njir pipitima ənga nji səsu ənga njir tsa ndau ənga njir nu katəu ba ənga kalar njir yiwu fati ənga məl thlər fati.

¹⁶ “Nayi Yesu, a səwari yi waladi də aga ja nə ngə sakida kau aga ga nə nyi anə dəbər njir nu. Nayi ngə culi ənga nggyilanga Dawuda ənga nayi ngə shashilga vəlang.”

¹⁷ Mambəl ənga kwanjili kə na, “Shila mau!” Kalar ndəra nggar də, ta'yi ja na, “Shila mau!” Kalar ndəra ənga hili, ta'yi ja shili ənga kalar ndəra wu yiwu aga ja uya 'yimi nə pi, bəgə ja dləwuri kurthləu.

¹⁸ Yu tədə himiya kalar ndəra wu nggar ndər nə ləkakadə ndərhaha kau, ma ndəra cəkəri a dagəri, Hyal wu nda cəkər nyi ɓwaɓwatə kəra Hyal nana wu ləkakadə nyi kau.

¹⁹ Ma ndəra gənnə ndər sara wu ləkakadə nə ndərhaha kau, Hyal wu nda həbiya nə nya nubwa nə məsahəkur sara wu wu nə pi ənga sara wu məlmə cici nə Hyal, ənggər kəra nji tsəfəri wu ləkakadə kau.

²⁰ Ndəra lər sakida sə'yar kə na, “Angə, ya vər shili kjangəkau.”

Amina, Shili, Thlagə Yesu.

²¹ Ta'yi mayiwakur nə Thlagə Yesu a nggya əkkə'yi nji cici gə Hyal patəu. Amina.